

ILL. 21.

117 gest. 1100, Zahl. Kupf. ... T.
1450, 3515, 9150. (Index)

Wolke

(Jan 22)

Ag. IX. 12.

LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF ILLINOIS
AT URBANA-CHAMPAIGN

xq232.931
Z75c

Rare Book & Special
Collections Library

RARE BOOK ROOM

[Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page]

Palium

CONCEPTVS *Franciscanorum*

CHRONOGRAPHICVS
Quing. Ecclesiasticum.

DE

BIBLIOTHECA PP. FRANCISCANORUM
Quarvntus Quing. Ecclesiasticus

CONCEPTA
SACRA DEIPARA.

SEPTINGENTIS

SACRÆ SCRIPTURÆ, SS. PATRUM,

AC

RATIONUM,

Nec non

HISTORIARUM,
SYMBOLORUM, ANTIQUITATUM,
ET ANAGRAMMATUM SUFFRAGIIS
ROBORATUS.

AC

TOTIDEM PRÆFIXIS CHRONOGRAPHICIS,
ANNUM CURRENTEM PRODENTIBUS
COPIOSE INSTRUCTUS.

OCCASIONE

SÆCULI,

HOC EODEM ANNO SEPTIMA VICE ABSOLUTI,
ET CELEBRATI,

A PATRIBUS BENEDICTINIS

Liberi, ac Imperialis Monasterii

AD

SS. UDALRICUM, & AFRAM

AUGUSTÆ VINDELICORUM.

COMBINATUS

Per P. JOSEPHUM ZOLLER, Ord. S. Benedicti,
dicti Monasterii Professum, ejusdemque Parochiæ p. t. Curatorem.

CUM LICENTIA SUPERIORUM.

AUGUSTISSIMÆ
POTENTISSIMÆ, INVICTISSIMÆ

COELI, TERRÆQUE, REGINÆ,
AC DOMINÆ,

AGNI DIVINI IMMACULATI
IMMACULATÆ MATRI,

MULIERI AMICTÆ SOLE,
STELLIS DUODECIM CORONATÆ,

^{AC}
LUNAM SUB PEDIBUS GERENTI,

M A R I Æ

SINE OMNI LABE
CONCEPTÆ,

COELESTIUM DECORI,
TERRESTRIVM AMORI,
INFERORUM TERRORI,

Draconis septem capitum, magni, rufi &c.

MAGNÆ, AC CANDIDÆ

EX SEPTEM CAPITIBUS
DEBELLATRICI,

SÆCULORUM NEGOTIO,
GRATIARUM COMPENDIO,

MATRI MISERICORDISSIMÆ,
DOMINÆ CLEMENTISSIMÆ.

EPISTOLA DEDICATORIA.

Vereretur certè, AUGUSTISSIMA COELITUM REGINA, DOMINA CLEMENTISSIMA ! ante splendidissimum immaculatæ Majestatis *Tuæ* Thronum se sistere meus hic Conceptus Chronographicus, de Conceptione tuâ purissimâ institutus, nisi in *Te* veneretur Reginam illam felicissimam, quæ *assitit à dextris* Principis gloriæ, potentis in prælio, Domini virtutum, *in vestitu deaurato* Divinæ charitatis, *ChrcVMData VarIetate* omnigenarum gratiarum: quarum consortio annumerari utique illam oportet gratiam, quæ ut omnium prima (in ipso nempe auspiciatissimæ Conceptionis *Tuæ* instanti) ita ad reliquas omnes similiter suscipiendas *Te* dignam reddere poterat, & debebat. Vereretur meus hic exiguus labor in publicam prodire lucem, nisi sciret, *Mulierem Te* illam, luce plenissimam, in Sacrà Apocalypsi cap. 12. v. 1. haud obscure præmonstratam, nec aliam ob rationem (ex melleà Apis nostræ Clarevallensis sententiâ, *serm. super: Signum magnum*) *amictam Sole*, quàm *propter peccati omnimodam immunitatem*. Qui proinde incomparabilis splendor *Tuus*, ut eò magis illucescat omnibus, viam fortassè aperire poterunt folia hæc, præclarissimam præsertionem *Tuam* multipliciter explicantia. Vereretur tandem, O Creaturarum omnium Purissima, ac Beatissima ! comparere Liber hic meus, non ad eò à mendis liber, ante conspectum *Tuum*, *Libri*, omni momento à mendis quibuscunque liberrimi, LIBRI GENERATIONIS, sed non simul corruptionis, nisi speraret, ad utilitatem, & profectum quorundam saltem devotorum *Tuorum* non modicè conducturum, si Conceptionem *Tuam* ipsis exhibeat tanquam *Librum*, in quo non mortis, sed veræ Vitæ, non communis peccati, sed plenitudinis gratiæ; non Adami prævaricatoris, sed æterni Patris præsertoris legere possint characteres.

Scripsère quidem, O *Beatissima Virgo* ! antiqui nostri Protoplasti grande generationis humanæ Volumen; sed tardis omninò ductibus, nec sine mendis, atque erroribus: Jesse Davidem scripsit, sed adulterio infamem: David Salomonem, sed Fidei desertorem: Salomon Roboamum, sed imprudentem: Achaz Ezechiam, sed jactabundum: Ezechias Manassen, sed crudelem: scripserunt alii errores alios, aureis quidem

Epistola Dedicatoria.

dem subinde notis, sed non sine criminis atramento: rectas Virtutum lineas, sed vitii interpunctas: vitæ calamo, sed charactere mortis; *Tu* verò sola, ceu *Liber* in prælo amoris Divini in primo instanti impressus, licet nunquam fuerit correctæ prima illa editio *Tua*, correctissima tamen prodiisti, beneficio *Scribæ*, tam feliciter, quàm *velociter scribentis*, ac inscribentis VERBUM VITÆ ex *Te* nasciturum, omnis maculæ, mortisque exclusivum. Cujus etiam *Libri* ut character nitidior magis legentium invitaret oculos, Typum adhibuit aureum purissimus Amor, & membranas Virgineas, tam in Conceptione candidas, ut Agnus absque maculâ suum inde postmodum Vellus assumere, mundoque, quantus est DEUS, comparere ex *Te* voluerit. Tametsi enim tales quidem sint reliquæ omnes creaturæ, ut earum quælibet aliquam saltem de Summo, ac Divino Bono nobis notitiam ingerat, adeò, ut per ea, quæ facta sunt, *Factorem* ipsum suo modo conspiciere frequenter admodum valeamus, sicque è Mundi caducis DEI Firmitatem, è temporaneis Æternitatem, Potentiam à creatione, Bonitatem à conservacione, Providentiam concludere possimus à regimine: Quamvis etiam talis sit *Liber* ille, quem Sacræ Scripturæ nomine meritò nuncupamus, ut vel in eo solo legere detur DEUM, Ejusdemque non tantum Magnalia, verum etiam Atributa: E. G. Divitias atque Potentiam in Genesi, in Exodo Clementiam, Religionem in Levitico, Patientiam in Jobo, Fortitudinem in Josue, Justitiam in Regibus, Sanctitatem in Davide, Sapientiam in Salomone, Providentiam in Prophetis &c. In *Te* nihilominus, *Pulcherrima inter mulieres*, VIRGO IMMACULATA! velut in compendio, sine minimo gratiæ dispendio, contineri hæc omnia, certum est, per unicum illud *Verbum*, quod continet omnia; *Tu* enim es præclara illa ipsiusmet Munditiæ, ac Sanctitatis primigeniæ effigies, ad cujus formam Virtus colorem, DEUS penicillum, umbram Spiritus Sanctus contulerunt: cui pro dignitate exornandæ non unus DEI digitus, sed tota AUGUSTISSIMÆ TRIADOS manus, *Patris* potentia, *Nati* Sapientia, Amor *sancti Spiritus*, communi machinamento, *ab initio*, & *ante Secula* incubuit: Ut nihil omninò reperiri possit Virtutis in homine, perfectionis in Angelo, vel excellentiæ post DEUM, quod non plenâ manu in *Te* Ipse congesserit, nihil deformitatis in erobo, impietatis in mundo, pravitatis quondam in Cælo, quod non omni custodiâ à *Te* ipse averterit: *Tu* es charta illa Virginea candidissima, cui perennaturæ pacis articulos placatum Numen inscripsit. *Tu* denique *Liber* es incomparabilis, haud immeritò Censuris præclarissimis commendatus, quem reprobare nemo potest, nisi reprobus. Et sanè Coëtus Angelici Coryphæus Gabriel, dum *gratiâ plenam* TE enuntiavit, quid aliud fecit, quàm quòd omnis *Tibi* laudis prætexuerit Epitomen? Perspicax deinde Aquila Joannes, ubi *Te* ex Domini Testamento recepit in sua, nonnè conatus est quidem describere *Librum*, & exorsus à capite, scrip-

Epistola Dedicatoria.

fit *Verbum*, quod erat apud *DEUM*, & *DEUS* erat *Verbum*, c. 1. v. 1. ? Verùm cùm in uno hoc *Verbo* Mysteriorum finem invenire haudquaquàm posset, abstinuit calamum, candidè professus, si Liber foret *Mundus*, capere *DEUM* non posse, quem tamen *Tu* Virgo concipere immaculatè concepta meruisti. In *Tui* præterea æstimationem, ac dignissimam *Libri* Censuram *Dionysius* certè discipulus non multùm infrà *Joannem* magistrum fuit; vix enim oculus *Areopagitæ* hujus insperaxerat *Te*, *Virgineum* volumen, & impar sui, cùm cerneret, characteres esse *Divinos*, penè legisset *DEUM*, nisi conspicio Fidei adjutus, cognovisset, esse *DEUM* Authorem hujus *Libri*, Censorem, & Patronum. Verbo, qualis futurus esses Liber? *Beatissima* *Beatorum* *Parentum* *proles!* dum concipereris, ac antequàm esses, iidem etiam *Parentes* *Tui* docuerunt, *Joachim* *Preparationem* *Domini*, *Anna* *Gratiam* locuta.

Quæ omnia cùm ita sint, dignare me quoque laudare *Te* *Virgo sine labe!* per *Conceptum* hunc *Chronographicum*, occasione *Sæculi* nostri septimi *Udalricani* compositum, ac septingentis *Chronographicis* in laudes *Tuas* instructum: ad confundenda nimirum, ex septem *Capitibus*, *septem* illa impia *Draconis* *magni*, *rufi*, *capita*, *Apoc.* c. 12. v. 3. originariæ immunitati *Tuæ* temerario aulæ insidiantia. *Dignare* me, inquam, *laudare* *TE*, qui non septingentis tantum, sed millies millenis *Maternæ* pietati à *Te* mihi impensæ titulis, obstrictissimum me *Clientem* profiteor; Quamvis enim haud ignorem, nullo verborum encomio *Te* condecenter in hoc *Opere* à me laudandam, ac illustrandam, tametsi totidem tum *Sacræ* *Scripturæ*, *Sanctorum* *Patrum*, ac *Rationum*, tum etiam *Historiarum*, *Symbolorum*, *Antiquitatum*, ac *Anagrammatum* suffragiis id efficere conatus fuero: quia nimirum tota *Divino* *Sole* amicta, unico illo *Verbo*, quod *Caro* in *TE* factum est, laudaris, ac illustraris fati; attamen, quemadmodum eò plerumque redire videmus *Flumina*, unde suam illa traxerunt originem: ita *Conceptus* etiam meus *Chronographicus*, quantumvis exiguus, laudibusque *Tibi* debitis per omnia impar, de sublimi tamen immunissimæ *Tuæ* *Conceptionis* prærogativâ specialiter institutus, non alteri, quàm *Tuo* ipsius immaculato *Nomini* dicatus, consecratusque ad *Te* redire non veretur, eâ plenus fiduciâ, quòd non tam rei oblatæ pretium, quàm filialem offerentis affectum, promptumque *Clientis* animum, *Maternâ* benignitate sis respectura; Satis namque dat, qui dat, quantum dare potest, nihil sibi reservando, imò semetipsum totum donando.

Obsecro autem, *Virgo* *Beatissima*, *Regina* *immaculata!* digneris mihi assistere gratiâ *Tuâ*, & sicut splendidissimum *Solis* jubar, in ima sese stagna demittens, receptâ ibidem pulcherrimâ suâ imagine, illuminare illa, ac illustrare non intermittit; sic *clarissima* *Majestas* *Tua*, *Sole* *circum-*

Epistola Dedicatoria.

cumdata, Stellisque coronata, quæ non tantùm in hoc Conceptu Chronographico, sed & in corde meo, semper impressam videbit manifestis characteribus Religiosæ devotionis, purissimam suam imaginem, non dedignetur, benigno obtutu illuminare servulum, in Dominæ suæ patrocinium confidentem. Digneris insuper Opus hoc meum adeò inflammare, ut quot in illo Conceptus, in Conceptibus Paragraphi, in Paragraphis lineæ, in lineis verba, in verbis apices, tot sint flammulæ, quæ accendant in cordibus, ac pectoribus legentium, veram ac teneram devotionem, erga *Tuam* Sacram, ac prorsus immaculatam Conceptionem. Sicut denique *ab initio, & ante Sæcula creata*, per VII. jamjam Sæcula, quæ Sacer Divi Patriarchæ nostri BENEDICTI Ordo ad SS. UDALRICUM & AFRAM hic Augustæ, non sine magno Orthodoxæ Religionis emolumento, feliciter absolvit, Mater, ac post DEUM conservatrix, & protectrix nostra extitisti, ita hoc specialiter Anno Sæculari ad nos Maternè respicias; sit *Sæculum nostrum in illuminatione vultûs Tui*, Psal. 89. v. 8. insuper *& usque ad futurum Sæculum non desinas*, devotos *Tibi* famulos conservare, tam credendæ, ac defendendæ Purissimæ Conceptionis *Tuæ* studiosissimos, quàm Honoris *Tui* cujuscunque (contra temerarios præsertim Sacræ *Tuæ* Imaginis violatores) propugnatores indefessos. Hoc dum precor, meumque exiguum *Conceptum* ad speciosissimos Pedes *Tuos* humillimè depono; Sacrum ac immaculatum Thronum *Tuum*, *Augustissima Cælitum Regina!* venerabundus exosculor, Divinamque in *Te* Potentiam infimâ submissione adorans, perenno

Augustissimæ, ac perpetuùm Immaculatæ
Majestatis Tuæ.

Clientum Infimus

P. JOSEPHUS ZOLLER,
Ord. S. Benedicti,

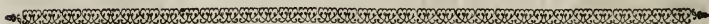

L I C E N T I A.

Imprimatur H. S.

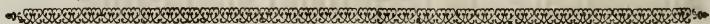
Ex Officio Vicariatûs Augustæ, Die 12. Maii 1712.

JOANNES CASIMIRUS,
Episcopus Amyclensis, Suffraganeus,
& Vicarius Generalis.

L I C E N T I A.

NOS WILIBALDUS D. G. Abbas Liberi & Imperial. Monasterii SS. UDALRICI & AFRÆ, Augusta Vindel. Ord. S. P. Benedicti, Conventuali nostro R. P. JOSEPHO ZOLLER p. t. Parochia Curatori licentiam & facultatem impertimur, ut Librum, quem Conceptum Chronographicum de Conceptâ sacrâ Deiparâ intitulat, pro propaganda erga immaculatam ejusdem Virginis DEI Genitricis Conceptionem devotione, Typis mandare, ac publicam in lucem edere possit; præviâ tamen Censurâ Reverendissimi Ordinariatûs. In cujus fidem hascê dedimus. Ex præfatâ nostrâ Abbatiâ Imperiali, Die 20. Aprilis, Anno 1712.

C E N S U R A.

Cùm præfens Liber, ingeniosissimè, ac præclarissimè conceptus, Beatissimæ Virginis, & Matris Conceptionem, in omni temporis momento verè immaculatam, non solùm variis, raris, ac gratissimis figuris exquisitè enarret, sed & piissimam hanc Sententiam, tum clarissimis S. Paginæ congruentiis, nec non SS. Græcæ, & Latinæ Ecclesiæ Patrum Authoritatibus, tum evidentissimis quasi omnium Jurium ratiociniis, atque authenticis rerum gestarum factis comprobet, elucidet, ac demonstret: bonis quoque moribus, & SS. Ecclesiæ decisionibus vel maximè conformis repertus; Hinc in commodum, gaudium, & gratiam omnium Marianophilorum, publicâ, ac æternâ præli luce dignissimus censetur. Augustæ, 3. Maii, Anno 1712.

JOANNES MICHAEL SEMBLER, SS. Theol. Doctor,
Reverendiss. ac Sereniss. Principis & Episcopi August. Consiliarius
Ecclesiasticus, & major Pœnitentiarius, nec non Insignis Colleg.
ad S. Mauritium Canonicus Capit. Librorum Censör.

PRÆ-

P R Æ F A T I O

AD

L E C T O R E M.

Annus imminebat, quem solemniter modò agimus, Millefimus, Septingentesimus, Duodecimus, invectæ ad SS. UDALRICUM, & AFRAM, Benedictinæ nostræ colonix septimâ vice Sæcularis; cùm interior Ecclesiæ nostræ Monastico - Parochialis facies, ad omnem splendorem, ac majestatem, noviter exornanda suscipiebatur, decorique Domûs DEI, tot pretiosis Sanctorum Martyrum, ac Episcoporum exuvijs inclytæ, multipliciter amplificando, nullæ formidabantur impentæ, compluribus opificibus, artificibusque, longo admodùm tempore, piâ, sed sceneratitiâ Reverendissimi, ac Amplissimi Domini, Domini nostri Abbatis WILIBALDI prodigalitate in Monasterio sustentatis. His igitur omnibus, labori quolibet suo, ac industriæ, strenuâ assidue intendens, occasionem sumpti & ego, vacuas (si quæ superessent à quotidianis curæ Parochialis negotijs) horas in id impendere, ut Opus quoddam Chronographicum, Anno currenti, ac Sæculo nostro septiè absolutò correspondens, pro tenuitate meâ, in lucem proferrem: indignum omninò ratus, reliquis in Parochiali nostrâ Ecclesiâ splendide adornandâ tam assidue laborantibus, solum non laborare Parochum, tempori Sæculari vel ideò plûs cæteris obligatum, quia Anno similiter Sæculari, Millefimo nimirum, Septingentesimo, ad curas Parochiales gratiosè assumptum, atque nostri etiamnùm Sæculi tempore, indignum licèt, idem munus per Parochiam nostram Udalricanam administrare permissum. Porro circâ materiam, proposito huic negotio subsiciendam, dum paulisper hæsitarem, quantocyûs in mentem venit illa, quæ ex melleo Clarevallensisi nostri Abbatis eloquio, *Serm. 2. in Pentec. Negotium est omnium Sæculorum*, quæ etiam dulcissimam sui memoriam, similibus præsertim temporibus, singulariter exposcere videtur, dicens: *Memoria mea in generatione Sæculorum*. Eccli. c. 24. v. 28. Eâpropter, cùm purissimæ hujus DEI, hominumque communis Parentis obsequijs me jam pridem millenis ex titulis dedicâsem, atque sæpius, quâ in re tandem conceptum DEI Genitricis amorem, promptamque Ejus honoris pro viribus promovendi voluntatem patefacere possem, sollicitè mecum ipse meditare: scribere demùm, occasione dicti Sæculi nostri, quædam constitui de MARIA, & quidem sine omni labe conceptâ, tot Illam vicibus Chronographicè exhibendo immaculatam, quot annos hætenûs, nimirum septingentos, BENEDICTINI ad SS. UDALRICUM & AFRAM, DEO conservante numeravimus. Huic ergo negotio non obiter tantùm perficiendo, haud secûs, ac si structura quædam sublimis, atque elegans mihi erigenda foret, varios hinc inde lapides collegi, ac quidem pro fundamento centenos Sacræ Scripturæ Textus studiosè conquisitos posui, in subjectam Conceptionis materiam, facili (ut mihi videbatur) labore, totidem Conceptibus explicandos. Centenas præterea Summorum Pontificum, Conciliorum, vel certè Patrum diversorum Auctoritates, quasi totidem columnas, sustentandæ moli necessarias substitui. Fenestrarum locò, per quas lumen reciperetur, centum Rationes, seu singularis hujus MARIANÆ prærogativæ congruentias, ex diversis facultatibus petitas adjunxi. Ad interiorem quendam ædificij ornatum, Historias, seu miracula centum de eadem materiâ, quasi totidem elegantes picturas exhibui. Centum insuper Symbola, seu Emblemata, purissi-

Præfatio ad Lectorem.

max Conceptionis, velut totidem specula pellucida appendi, quibus centenas Antiquitates, MARIÆ jugiter applicatas superaddidi, Peristromatum, seu Tapetum variarum munia non ineptè subeuntes. Ostia, seu introgressum ædificij pandere debebat ingressus ad eam Archangelus Gabriel, ipsissimis supernæ legationis litteris, MARIAM, destinatam DEI Matrem, centeno Anagrammate, eoque purissimum, purissimam salutans, ac immaculatam. Tecto opus non videbatur ædificio huic MARIANO, à Spiritu Sancto jugiter obumbrato.

Nec deerant certè aliæ quædam rationes, cur Sæculi nostri tempore, negotium hoc, de Beatissimâ DEI Genitrice, spontè in me susceperim; Enimverò, cùm mecum sæpius perpenderim, quàm fervidè, per tres jamjam annos, à Superioribus meis fuerit laboratum, quatenus Sacra illa Beatissimæ DEI Parentis Effigies, frontispicio domûs prædicatoriæ (perquam ad Baptisterium nostrum sæpissimè mihi, ex officio, procedendum est) jam Anno 1458. ab Udalricanis MARIÆ cultoribus, in publicam transeuntium venerationem, appicta, atque non ita pridem, violento & nefando modo, ab Augustanæ Confessione addictis destructa, denuò ab iisdem restitueretur, ac decernentibus præsertim iteratis Sac. Cæs. Majestatis gratiosissimis Rescriptis, in pristinum statum (Anni nimirum 1624. conformiter instrumento pacis) novis depicta coloribus redigeretur: at interveniente, proh dolor! præmaturâ Augustissimi pijsissimæ memoriæ Imperatoris, JOSEPHI I. morte, suspensâ etiâ nunc hæreat nostra expectatio, cujus (si Superis placeret) executio gaudium haud dubiè omni ex parte plenum Sæculo nostro Udalricano conciliaret, &c. Ego interim aliam Beatissimæ Virginis Imaginem, purissimam nimirum, ac prorsus immaculatam MARIÆ Conceptionem, per Conceptum quandam Chronographicum substituere, eidemque Virgini, in aliqualem compensationem illatæ ab hostibus suis injuriæ, humillimè dedicare, ac consecrare volui: ut eo opere maximè placeret immaculatæ, cujus illam argumento maximè placuisse DEO, persuasum mihi habeo. Nec verò dubito, Numine favente, CAROLOQUE VI. Augustissimo noviter electo Imperatore, pro justitiâ decernente, aliam quoque Imaginem illam, à nostris tam justè, quàm fervidè repetitam, proximè pro voto ab adversarijs restituendam. Sperare nimirum id jubet ipsamet Virginis Immaculatæ Conceptio, cujus nupera Solemnis Festivitas eò extitit hic Augustæ gloriosior, quo feliciori ipsismet Augustissimi Imperatoris præsentia, ac singulari, vereque Hispano - Austriacâ devotione, tam erga Augustissimum Altaris Sacramentum (quid enim est Evcharistia *Hispanis*? nonnè *his panis*, nempe vitæ? cujus autem panis est *Evcharistia*? nonnè *hic Austriae*?) quàm erga immaculatam Agni immaculati Matrem, ad summam Catholicorum ædificationem, A Catholicorum verò nauseam, fuit concelebrata, Et fanè, cùm Monarcha ille Augustissimus, *Virtute Patrum* ter secundus, unicus quidem superstes, sed pro voto totius Christiani orbis, meritò MVLtIpLICanDVs, Paternæ tum virtutis, tum potentia hæres, Augustissimæ Cœlitum Imperatrici à teneris jamjam annis addictissimus, genuinus Leopoldinæ Aquilæ pullus, Oeniponti à Tyrolensibus subditis paullò antè debitum suscepisset homagium, non sub aliâ quidem juramenti formulâ, quàm illâ, quæ ab Augustissimo gloriosissimæ memoriæ Parente, LEOPOLDO, jam Anno 1691. in singularem Immaculatæ Conceptionis honorem laudabilissimè præscripta, omnibusque hæreditarijs tam superioris, quàm inferioris Austriæ Provincijs sanctissimè observanda proponebatur, nimirum: *Sic me DEUS adjuvet, Concepta sine omni maculâ Beatissima DEI Mater, & omnes Sancti*: cùm præterea inde itinere Augustam versùs suscepto, post devotionem suam, ad Tavmaturgam in campo Lycio Virginem, in Vigiliâ ejusdem immaculatæ Conceptionis, ferventissimè persolutam, Civitatem nostram Augustanam, præ communis magnitudine gaudij vix semet capientem ingrederetur, ac per Portam rubam primùm, deinde per eandem prorsus viam, quâ ad supradictum prædicatoriæ domûs frontispicium, Sacrà Imagine spoliatum, pergitur, ad præparatum sibi Imporiale Palatium magnâ cum pompâ deduceretur: quid aliud nobis, id felicissimè spectantibus, ominati licebat, quàm Eundem, ut proximis diebus Francofurti gloriosissimè coronandum, ita justissimæ quo-

que

Præfatio ad Lectorem.

que causæ nostræ iudicem, Virgineique honoris propugnatores zelosissimos simul, ac potentissimos, specialiter à DEO submissum? Cui propterea dictam transvecto plateam haud immeritò, ad horti nostri Monastici murum, Festivissimum Pegma erectum, noctuque gratulabundi, ac artificiosi ignes, tam in eodem horto, quam ex altissimâ Turri nostrâ accensi, plaususque infoliti, non in Vigiliâ tantum, sed & in ipsâ Sacræ Conceptionis Festivitate, nescio CUI potius? an nimirum Conceptæ Virgini Immaculatæ, in CAROLO VI. vel CAROLO VI. in Conceptâ Virgine Immaculatâ? dati fuerunt ab Udalricanis, utriusque devotissimis.

Habes ergo, Lector amicissime! causas suscepti, hoc tempore, negotij mei, *De conceptâ Sacrâ Deiparâ*, quod licet opus fortassis exiguum tibi videri possit, utpote de Mysterio, nostris jam temporibus, per seipsum adeò commendato, ut meis ultra laudibus minimè indigeat; haud tamen exiguo labore confici potuisse, facile tibi persuasum habebis, si non tam materiam ipsam, quæ unica est, considerâris, quam multiplicia Sacræ Scripturæ, Patrum, Rationum, Historiarum, Symbolorum, Antiquitatum, Anagrammatum, septem Indicibus instructorum, suffragia perpenderis, ac septingenta insuper, super unum, eundemque currentem Annum, Chronographica ponderâris. Mihi certè negotium istud Sæculare, de *negotio omnium sæculorum*, minimè irreligiosum visum est: nec infructuosum etiam fuisse videbitur, si Tibi quoque Conceptus mei structuram non displicuisse intellexero; Quemadmodum enim eorum quasi omnium, quæ de Beatissimâ Virginis purissimâ Conceptione, pro Concione, aut discursu, produci possunt, breve quoddam exhibet compendium; sic eò Tibi gratius, ac utilius esse poterit, quo magis tanti Mariani Mysterij, ac prerogativæ devotè credendæ, Virgineæque opis, pro evitandâ omni, tum corporis, tum animæ maculâ, continuo implorandæ studiosus fueris. Perlege igitur, si lubet, omnî tamen remoto supercilio, omnique censoriâ abjectâ potestate, Conceptum hunc Chronographicum, & frui dapibus, quas ille tibi proponit, dulci Deiparentis memoriâ conditis! si sapiant, da gloriam DEO, ejusdemque immaculatæ Matri: si insipidæ videantur, compaterescriptoris imbecillitati, culpamque occupationibus potius Parochialibus, calamoque minùs practico adscribe, quàm voluntati, quæ nec peccare in MARIAM, sine peccato conceptam voluit, nec cuiquam displicere intendit.

Diu vale! ac tandem vive
per Sæcula!

I N D E X I.

Textuum ex Sacris Litteris assumptorum, pro Conceptibus, de Conceptione.

- I. **C**ongregationes aquarum appellavit maria. Genes. c. 1. v. 10.
- II. **F**ormavit igitur Dominus Deus hominem, de limo terræ. Genes. c. 2. v. 7.
- III. **P**lantaverat autem Dominus Deus Paradisum voluptatis, à principio. Gen. c. 2. v. 8.
- IV. **F**aciamus ei adiutorium, simile sibi. Genes. c. 2. v. 18.
- V. **I**nimicitias ponam inter te, & mulierem, & semen tuum, & semen illius: ipsa conteret caput tuum. Genes. c. 3. v. 15.
- VI. **P**orrò Arca ferebatur super aquas. Genes. c. 7. v. 18.
- VII. **V**iderunt Ægyptij mulierem, quòd esset pulchra nimis. Genes. c. 12. v. 14.
- VIII. **I**n tantum dilexit eam, ut dolorem, qui ex morte Maris ejus acciderat, temperaret. Genes. c. 24. v. 67.
- IX. **D**imitte me; jam enim ascendit Aurora. Genes. c. 32. v. 26.
- X. **D**edit ei gratiam, in conspectu Principis carceris. Genes. c. 39. v. 21.
- XI. **V**idebat, quòd rubus arderet, & non combureretur. Exod. c. 3. v. 2.
- XII. **T**ulit ergo Mōyses uxorem suam, &c. reversusque est in Ægyptum. Exod. c. 4. v. 20.
- XIII. **C**um tamen herbam agri percussit grando, tantum in terrâ Gessen, &c. grando non cecidit. Exod. c. 9. v. 25.
- XIV. **D**ies prima erit Sancta, atque solennis, & dies septima eadem Festivitate venerabilis. Exod. c. 12. v. 16.
- XV. **C**antemus Domino; gloriosè enim magnificatus est. Exod. c. 15. v. 1.
- XVI. **N**on inibis cum eis fœdus, &c. ne fortè peccare te faciant in me. Exod. c. 23. v. 32. & 33.
- XVII. **A**rcam de lignis seivim compingite, &c. & deaurabis eam auro mundissimo intus, & foris. Exod. c. 25. v. 10. & 11.
- XVIII. **P**recide tibi duas tabulas lapideas, instar priorum, & scribe super eas verba, quæ habuerunt tabulæ, quas fregisti. Exod. c. 34. v. 1.
- XIX. **S**ancti erunt Deo suo, & non polluent Nomen ejus. Levit. c. 21. v. 6.
- XX. **V**enimus in terram, ad quam misisti nos, quæ reverà fluit lacte, & melle, ut ex his fructibus cognosci potest. Num. c. 13. v. 28.
- XXI. **S**eparavit tribum Levi, ut portaret Arcam fœderis Domini, & staret coram eo in ministerio, ac benediceret, in nomine illius. Deuter. c. 10. v. 8.
- XXII. **S**ola Rahab meretrix vivat! &c. abscondit enim nuntios, quos direximus. Josue. c. 6. v. 16. & 17.
- XXIII. **S**terit itaque Sol in medio Cæli, & non festinavit occumbere. Josue. c. 10. v. 13.
- XXIV. **I**n hac vice, victoria non reputabitur tibi, quia in manu mulieris tradetur Sisara. Judic. c. 4. v. 9.
- XXV. **P**onam hoc vellus lanæ in aræâ, si ros in solo vellere fuerit. Judic. c. 6. v. 37.
- XXVI. **P**ercute me! ne fortè dicatur, quòd à feminâ interfestus sum. Judic. c. 9. v. 54.
- XXVII. **N**ec immundum quidquam comedas; quia concipies, & paries filium. Judic. c. 13. v. 4.
- XXVIII. **I**rruit autem spiritus Domini in Samson, & dilaceravit Leonem, quasi hædum in frusta decerperet. Judic. c. 14. v. 6.
- XXIX. **I**rveni gratiam apud oculos tuos, Domine mi! Ruth. c. 2. v. 13.
- XXX. **B**enedicta es à Domino, filia! &c. scis enim omnis populus - - - mulierem te esse virtutis. Ruth. c. 3. v. 10. & 11.
- XXXI. **E**cce! Dagon jacebat pronus in terrâ, ante Arcam Domini. 1. Reg. c. 5. v. 3.
- XXXII. **T**ransamus ad stationem circuncisorum horum, si fortè faciat Dominus pro nobis; quia non est Domino difficile, salvare vel in multis, vel in paucis. 1. Reg. c. 14. v. 6.
- XXXIII. **P**ercussitque eum in fronte, & infixus est lapis in fronte ejus, & cecidit in faciem suam super terram. 1. Reg. c. 17. v. 49.

Index I. Textuum ex Sacris Litteris assumptorum.

- XXXIV. *Anima Jonathan conglutinata est animæ David.* 1. Reg. c. 18. v. 1.
- XXXV. *Extendit Or̄ manum ad Arcam Dei, & tenuit eam.* 2. Reg. c. 6. v. 6.
- XXXVI. *Habitavit Arca Domini, in domo Obededom Gethæi, tribus mensibus: & benedixit Dominus Obededom, & omnem domum ejus.* 2. Reg. c. 6. v. 11.
- XXXVII. *Fidelis erit domus tua.* 2. Reg. c. 7. v. 16.
- XXXVIII. *Et Thronus tuus erit jugiter firmus.* 2. Reg. c. 7. v. 16.
- XXXIX. *Sicut Absalom vir non erat pulcher, in omni Israël, & decorus nimis: à vestigio pedis, usque ad verticem, non erat in eo ulla macula.* 2. Reg. c. 14. v. 25.
- XL. *Erimus ego, & filius meus Salomon peccatores.* 3. Reg. c. 1. v. 22.
- XLI. *Pete Mater mea! neque enim fas est, ut avertam faciem tuam.* 3. Reg. c. 2. v. 20.
- XLII. *Porro nihil erat in Templo, quod non auro tegeretur.* 3. Reg. c. 6. v. 22.
- XLIII. *Rex autem Salomon dedit Regina Saba omnia, quæ voluit, & petiit ab eo, exceptis his, quæ ultro obtulerat ei, munere Regio.* 3. Reg. c. 10. v. 13.
- XLIV. *Protegam Urbem hanc, & salvabo eam, propter me, & propter David servum meum.* 4. Reg. c. 19. v. 34.
- XLV. *Fecit Asa, quod bonum, & placitum erat, in conspectu Dei sui.* 2. Paralip. c. 14. v. 2.
- XLVI. *Mundate domum Domini Dei Patrum vestrorum, & auferte omnem immunditiam de Sanctuario.* 2. Paralip. c. 29. v. 5.
- XLVII. *Cum omnes ederent ex cibis gentilium, iste custodivit animam suam, & nunquam contaminatus est in escis eorum.* Tob. c. 1. v. 12.
- XLVIII. *Una mulier Hebræa fecit confusionem in domo Regis Nabuchodonosor: Ecce enim! Holofernes jacet in terrâ, & caput ejus non est in illo.* Judith. c. 14. v. 16.
- XLIX. *Nequaquam ultra Vasthi ingrediatur ad Regem, sed Regnum illius altera, quæ melior est illâ, accipiat.* Esther. c. 1. v. 19.
- L. *Parvus fons, qui crevit in fluvium & in lucem, Solemque conversus est, & in aquas plurimas redundavit, Esther est.* Esther. c. 10. v. 6.
- LI. *Non enim pro te, sed pro omnibus hæc Lex constituta est.* Esther. c. 15. v. 13.
- LII. *Evansi ego solus, ut nuntiarem tibi.* Job. c. 1. v. 15.
- LIII. *Quæretur peccatum illius, & non invenietur.* Psal. 9. v. 37.
- LIV. *Deus, qui præcinxit me virtute, & posuit immaculatam viam meam.* Psal. 17. v. 33.
- LV. *In Sole posuit tabernaculum suum.* Psal. 18. v. 6.
- LVI. *Eructavit cor meum verbum bonum.* Psal. 44. v. 1.
- LVII. *Adjurabit eam Deus manè dilucidum.* Psal. 45. v. 6.
- LVIII. *Nihil proficiet inimicus in eo, & filius iniquitatis non apponet nocere ei.* Psal. 88. v. 23.
- LIX. *Angelis suis mandavit de te, ut custodians te in omnibus viis tuis: In manibus portabunt te, ne forte offendas ad lapidem pedem tuum. Super aspidem, & basiliscum ambulabis, & conculcabis leonem, & draconem.* Psal. 90. v. 11. & seq.
- LX. *Dominus custodit te ab omni malo, custodiat animam tuam Dominus: Dominus custodiat introitum tuum, & exitum tuum.* Psal. 120. v. 7. & 8.
- LXI. *Obumbrasti super caput meum, in die belli.* Psal. 139. v. 8.
- LXII. *Dominus possedit me, in initio viarum suarum.* Proverb. c. 8. v. 22.
- LXIII. *Nondum erant abyssi, & ego jam concepta eram.* Proverb. c. 8. v. 24.
- LXIV. *Non exstinguetur in nocte lucerna ejus.* Proverb. c. 31. v. 18.
- LXV. *Nigrasum, sed formosa.* Cant. c. 1. v. 4.
- LXVI. *Sicut lilium inter spinas, sic amica mea inter filias.* Cant. c. 2. v. 2.
- LXVII. *En! lectulum Salomonis sexaginta fortes ambiunt.* Cant. c. 3. v. 7.
- LXVIII. *Quam pulchra es amica mea, quam pulchra es! Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te.* Cant. c. 4. v. 1.
- LXIX. *Veni in hortum meum, soror mea sponsa! messui myrrham meam.* Cant. c. 5. v. 1.
- LXX. *Terribilis, ut castrorum acies ordinata.* Cant. c. 6. v. 3.
- LXXI. *Quam pulchri sunt gressus tui, in calceamentis, Filia Principis!* Cant. c. 7. v. 1.
- LXXII. *Quid faciemus sorori nostræ, in die, quando alloquenda est?* Cant. c. 8. v. 8.
- LXXIII. *Placita enim erat Deo anima illius: propter hoc properavit educere illum, de medio iniquitatum.* Sap. c. 4. v. 14.
- XXIV. *Candor enim est lucis æternæ, & speculum sine macula.* Sap. c. 7. v. 26.
- LXXV. *Certamen forte dedisti illi, ut vinceret.* Sap. c. 10. v. 12.

Index I. Textuum ex Sacris Litteris assumptorum.

- LXXVI. *Ante languorem adhibe medicinam* Eccli. c. 18. v. 20.
- LXXVII. *Tempore tribulationis, permane illi fidelis* Eccli. c. 22. v. 29.
- LXXVIII. *Quid est, quod debui ultra facere vineæ meæ, & non feci ei?* Isaïæ. c. 5. v. 4.
- LXXIX. *Luna tua non minuetur; quia erit tibi Dominus in lucem sempiternam.* Isaïæ c. 60. v. 20.
- LXXX. *Olivam uberem, pulchram, fructiferam, speciosam, vocavit Dominus nomen tuum.* Jerem. c. 11. v. 16.
- LXXXI. *Ecco! dedi faciem tuam valentiorẽ faciebũ eorum, & frontem tuam duriorẽ frontibus eorum: ut Adamantem, & ut silicem dedi faciem tuam: ne timeas eos, neque metuas, à facie eorum!* Ezech. c. 3. v. 8. & seq.
- LXXXII. *Porta hæc clausa erit: & vir non transibit per eam; quoniam Dominus Deus Israël ingressus est per eam, erique clausa Principi: Princeps ipse sedebit in eâ.* Ezech. c. 44. v. 2.
- LXXXIII. *Succidite arborem, & præcidite ramos ejus, excutite folia ejus! &c. Veruntamen germen radicum ejus in terrâ sinise.* Dan. c. 4. v. 11. & 12.
- LXXXIV. *Nullam causam, & suspicionem reperire potuerunt; eò quòd fidelis esset, & omnis culpa, & suspicio non inveniretur in eo.* Dan. c. 6. v. 4.
- LXXXV. *Nulla læsio inventa est in eo; quia credidit DEO suo.* Dan. c. 6. v. 23.
- LXXXVI. *Sepiam viam tuam spinis, & sepiam eam macerã, & semitas tuas non inveniet.* Osæ c. 2. v. 6.
- LXXXVII. *Eris mons domũs Domini præparatus, in vertice montium, & sublimis super colles,* Michææ c. 4. v. 1.
- LXXXVIII. *Cogitavi de Altari holocaustorum, quod profanatum erat, quid de eo faceret? & incidit illis consilium bonum, ut destruerent illud, ne fortè illis esset in opprobrium, quia contaminaverunt illud gentes: & demoliti sunt illud.* 1. Machab. c. 4. v. 44. & 45.
- LXXXIX. *Non surrexit, enter natos mulierum, major Joanne Baptistâ.* Matth. c. 11. v. 11.
- XC. *Hic est enim Sanguis meus, novi Testamenti, qui pro multis effundetur in remissionem peccatorum.* Matth. c. 26. v. 28.
- XCI. *Nemo mittit vinum novum in utres veteres; alioquin rumpet vinum novum utres, & ipsam effundetur, & utres peribunt: sed vinum novum in utres novos mittendum est, & utraque conservatur.* Luc. c. 5. v. 37. & 38.
- XCII. *Lux in tenebris lucet, & tenebre eam non comprehenderunt.* Joann. c. 1. v. 5.
- XCIII. *Mulier, ubi sumt, qui te accusabant? nemo te condemnavit? quæ dixit: nemo Domino. Dixit autem ei JESUS: Nec ego te condemnabo.* Joann. c. 8. v. 10. & 11.
- XCIV. *Quis ex vobis arguet me de peccato?* Joann. c. 8. v. 46.
- XCV. *Per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit, & per peccatum mors, & ita in omnes homines mors pertransiit.* Paul. ad Rom. c. 5. v. 12.
- XCVI. *Ut exhiberet sibi gloriosam Ecclesiam, non habentem maculam, aut rugam.* Ephes. c. 5. v. 27.
- XCVII. *Talis enim decebat, ut nobis esset Pontifex, Sanctus, innocens, impollutus, segregatus à peccatoribus.* Hebr. c. 7. v. 26.
- XCVIII. *Non peccat: sed generatio Dei confertat eum, & malignus non tangit eum.* Epist. Joann. c. 5. v. 18.
- XCIX. *Ego servabo te ab horâ tentationis, quæ ventura est in Orbem universum, tentare habitantes in terrâ. Ecco! venio cito: tene quod habes, ut nemo accipiat coronam tuam.* Apoc. c. 3. v. 10. & 11.
- C. *Vidi Sanctam Civitatem Jerusalem, novam, descendentem de Cælo, à Deo.* Apoc. c. 21. v. 2.

I N D E X II.

Authoritatum , ex Pontificibus , Conciliis , & Patribus , pro Mariæ immaculatâ Conceptione petitarum.

<p>1. S Albertus Magnus.
 2. B. Alcuinus.
 3. Alphonfus Tostatus.
 4. B. Amadæus.
 5. S. Ambrosius.
 6. S. Amphilochius.
 7. Anastasius Synaita.
 8. S. Andreas Apostolus.
 9. S. Andreas Cretenfis.
 10. S. Ansbertus.
 11. S. Anselmus.
 12. S. Antiochus.
 13. S. Arnoldus Carnotensis.
 14. S. Athanasius.
 15. S. Augustinus.
 16. S. Basilius Magnus.
 17. S. Basilius Seleucienfis.
 18. S. Beda Venerabilis.
 19. S. Bernardinus Senensis.
 20. S. Bernardus.
 21. S. Bonaventura.
 22. S. Bruno.
 23. S. Chryssippus Jerosolymitanus Presbyter.
 24. Concilium feu 6.^a Synodus sub Agathone Papâ.
 25. Concilium Basileense.
 26. Concilium Ephesinum.
 27. Concilium Lateranense sub Mart. V.
 28. Concilium Toletanum.
 29. Concilium Tridentinum.
 30. S. Cyprianus.
 31. S. Cyrillus Alexandrinus.
 32. S. Dionysius Alexandr.</p> | <p>33. S. Dionysius Areopagita.
 34. Dionysius Carthusianus.
 35. S. Dominicus.
 36. S. Eligius.
 37. S. Ephrem Syrus.
 38. S. Epiphanius.
 39. S. Eucherius.
 40. B. Eutychianus.
 41. Euthymius.
 42. S. Fulbertus Carnotensis.
 43. S. Fulgentius.
 44. Georgius Nicomed.
 45. S. Germanus.
 46. S. Gregorius Magnus.
 47. S. Gregorius Nazianzenus.
 48. S. Gregorius Neo-Cesareensis.
 49. Guarnicus Abbas.
 50. B. Haymo.
 51. Hefychius.
 52. S. Hieronymus.
 53. S. Hipolytus.
 54. S. Hugo de S. Victore.
 55. S. Jacobus Major.
 56. S. Jacobus Minor.
 57. Jacobus Genuensis.
 58. Idiota.
 59. S. Ignatius Martyr.
 60. S. Ildephonfus.
 61. Joannes Chrysofomus.
 62. S. Joannes Damascenus.
 63. S. Joannes Jerosolymitanus.
 64. S. Irenæus.
 65. Ivo Carnotensis.</p> | <p>66. S. Justinus Martyr.
 67. S. Laurentius Justinianus.
 68. S. Leo Papa.
 69. B. Ludovicus Bertramus.
 70. Ludovicus Blofius.
 71. S. Marcus Evangelista.
 72. S. Methodius.
 73. S. Nicephorus.
 74. Nicolaus Cusanus.
 75. Origenes.
 76. Orosius.
 77. Petrus Blesensis.
 78. Petrus Cellenfis.
 79. S. Petrus Chryfologus.
 80. S. Petrus Cluniacensis.
 81. Petrus Comestor.
 82. S. Petrus Damianus.
 83. S. Proclus.
 84. Pfellus.
 85. S. Richardus à S. Laurent.
 86. Richardus à S. Victore.
 87. S. Rupertus Tuitienfis.
 88. S. Sabbas.
 89. Sophronius.
 90. S. Stephanus Sabaita.
 91. Tertullianus.
 92. Theodoretus.
 93. S. Theophanes Nicænus.
 94. S. Thomas Apostolus.
 95. S. Thomas Aquinas.
 96. Thomas Argentinensis.
 97. S. Thomas à Villanovâ.
 98. Trithemius.
 99. Valentinus Constantino-
 politanus.
 100. S. Vincentius Ferreris.</p> |
|---|---|---|

I N D E X III.

Dogmatum, Procardicorum, Regularum Juris, Axiomatum, ac Sententiarum, Rationes, ac Conventientias pro immaculatâ MARIE Conceptione subministrantium.

1. **A**rchangelus Gabriel pronuntiat Mariam immaculatam; nec enim dicere aliàs cum veritate posset: *Ave*, nec: *gratia plena*, nec: *Dominus tecum*, &c. Ergo. Ratio 28.
2. Juxta Psalmist. Christus est *speciosus formâ præ filiis hominum*: consequenter & Mater. Ratio 71.
3. Juxta Evang. Matth. *Ex fructu Arbor cognoscitur*. Ergo & Maria ex benedicto fructu. Ratio 83.
4. Juxta Gamalielem, S. Pauli magistrum, *Conplium, quod est à Deo, non poterit dissolvi*. Ergo cum hætenus non sit dissoluta Doctrina, de immaculatâ Conceptione, est hæc à Deo. Ratio 32.
5. Juxta D. Paul. *Quæ conventio Christi ad Be-lial? Ergo nec Matris Christi cum peccato*. Ratio 39.
6. Juxta eundem, *si radix Sancta, & ramus*. Ergo Sanctus ramus Sanctam radicem, Filius Sanctus Sanctam Matrem supponit. Ratio. 40.
7. Juxta eundem, *Nemo unquam carnem suam odio habuit, sed nutrit & fovet eam*. Atqui Maria fuit caro Christi. Ergo. Ratio 52.
8. Juxta eundem, *Christus fuit tantò melior Angelis effectus, quanto differentius præ illis nomen hereditavit*. Ergo & Maria, utpotè re, & nomine, Christi Mater. Ratio 59.
9. Juxta eundem, *Si Deus pro nobis, quis contra nos? Quis ergo contra Te, O Maria! si Dominus tecum?* Ratio 97.
10. Juxta S. August. *In Cælo qualis est Pater, talis est Filius: sic in terrâ qualis Mater, talis Filius*. Vel ergo uterque, vel neuter maculatus. Ratio 27.
11. Juxta eundem, *qui grandioris ætatis peccatum actuale non commisit, nec originale contraxit se censendus est*. Atqui. Ergo. Ratio 5.
12. Juxta S. Ambros. *Maria non solum corpore, sed & mente est Virgo*. talis autem dici non posset, si &c. Ergo, &c. Ratio 17.
13. Juxta D. Thom. *Ecclesia celebrat Festum Nativitatis B. V. Ergo hæc fuit Sancta* Sed idem dici potest de Conceptione: Ergo. Ratio 11.
14. Juxta eundem, *Illis, quos Deus ad aliquid eligit, ita preparat, & disponit, ut ad id, ad quod eliguntur, inveniatur idonei*. Atqui ele-
- git eam Deus ab æterno in Matrem. Ergo. Ratio 36.
15. Idem D. Thomas, ex ore ipsiusmèt Christi, *benè de eo scripsit*. Atqui hoc falsum esset, si absolutè scripsisset, ac intellexisset Matrem Christi maculatam. Ergo. Ratio 94.
16. Juxta Bedam Venerab. *Ideo Cælum in principio totum lucidum creabatur, quia Dei debebat esse habitatio* Atque etiam Maria, &c. Ergo. Ratio 78.
17. Nec mirum; si enim *Cicero pro domo sua* (ut in Proverbio dicit solet) cur non etiam Deus pro Mariâ? Ratio 65.
18. Quod si verum est illud: *Qui tacet, consentire videtur*, etiam Ecclesiam Romanam non contradicendo huic doctrinæ, consentire dubium non est. Ratio 48.
19. Canit præterè Ecclesia: *Conceptio tua gaudium annuntiavit universo mundo*. quod non verificaretur, si fuisset maculata. Ratio 8.
20. Similiter canit: *Ut Conceptionis ejus votiva Solennitas pacis tribuat incrementum*. Sed nec hoc verum esset. Ergo. Ratio 14.
21. Item canit: *Exaltata est Sancta Dei Genitrix, super Choros Angelorum, ad Cælestia Regna*. Ergo sicut in Cælis, sic & in terris, super omnes alios fuit exaltata, nempe per immaculatam Conceptionem. Ratio 54.
22. Præterè in Ecclesiâ de peccatis Festum non agitur: cum ergo agatur Festum Conceptionis, supponitur, eam fuisse sine peccato. Ratio 19.
23. Hinc est, quod rarissimè celebrentur Beatorum Natales, quia nempe tunc præsumuntur in peccato fuisse. Ergo cum Ecclesia celebret non tantum Nativitatem, sed & Conceptionem Mariæ, sequitur, utramque peccato caruisse. Ratio 44.
24. Licet autem celebretur Joannis Nativitas, non tamen celebratur Conceptio; quia hic in Nativitate fuit Sanctus, non in Conceptione. Cum ergo utraq; in Ecclesiâ celebretur Mariæ Festivitas, utraque Sancta dicenda est. Ratio 45.
25. Verum Theologos audiamus! qui ex eo, quod Maria *Tota pulchra* in Script. dicatur, concludunt, nunquam ab illâ commissum peccatum veniale. multò minùs ergo originale. Ratio 7.

Index III. Dogmatum, Procardicor. Regular. Juris, &c.

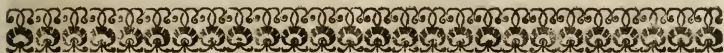
26. Juxta illos enim, quidquid erat unendum, vel terminandum hypostaticè à Personalitate Verbi, debuit fuisse Sanctum. Atqui: Ergo. *Ratio 3.*
27. Et omne beatificandum per meritum Christi, ex prædestinatione Divinà, est gratificandum gratià, gratum faciente, per idem meritum. Atqui. Ergo. *Ratio 73.*
28. Hinc si non de condigno, saltem dicenda erit pura originaliter, de congruo. *Ratio 13.*
29. Ut eam innocentiam, quam Filius habuit à naturà, Maria acceperit per gratiam. *Ratio 15.*
30. Præsertim, cum Mariæ innocentia, ex præservatione, magnam attulerit excellentiam ipsi Deo. *Ratio 26.*
31. Econtrà culpa Matris maximam ipsi intulisset ignominiam. *Ratio 20.*
32. Sicut enim, habità optione, Filius quisque Parentes sibi nobiliores, ac decentiores eligeret, sic multò magis Deus ipse decentissimam, ac innocentissimam Matrem. *Ratio 74.*
33. Cum viles natales Matris alicui Principi valdè sint erubescendi. *Ratio 87.*
34. Præterea Christus, ut reconciliator perfectissimus, debuit saltem secundum unum individuum, perfectissimo modo reconciliare. *Ratio 21.*
35. Et tanquam perfectissimus artifex, debuit utrique, in subiecto perfectissimo, quale Maria fuit, opus perfectissimum exercere. *Ratio 35.*
36. Apparet insuper ex eo vel maximè sapientia artificis, si ex materià imperfectà producat opus perfectum: adeoque ex immaculatà Conceptione Mariæ, secundum Adamum considerata, probatur summa Dei Sapientia. *Ratio 79.*
37. Ut meritò Maria specialiter laudet, ac magnificet Deum; quia *Opus landat suum artificem.* *Ratio 100.*
38. Et nonnè Redemptionis opus est æquè excellens, ac opus Creationis? si ergo ibi fuit creata natura protoparentum sine peccato in gratià, etiam hic saltem aliqua creatura debuit præservativè redimi, sine peccato, in gratià. *Ratio 41.*
39. Ut proinde, sicut Adami & Evæ fuit pura productio, sic Mariæ fuerit pura Conceptio. *Ratio 62.*
40. Cum Christi origo tantæ utique perfectionis fuerit, quantæ fuit origo Adami, qui processit è terrâ, nullo adhuc peccato infectâ. *Ratio 25.*
41. Nec enim ipse nasci potuisset in justitià originali, nisi à Matre habente justitiam originalem. *Ratio 61.*
42. Caruit igitur Maria tam corporali corruptione, quàm corruptione animæ; adeoque fuit sine peccato, cujus utraque corruptio est effectus. *Ratio 23.*
43. Ubi nimirum omnis effectus causæ deest, etiam causa ipsa deesse censetur. Atqui. Ergo. *Ratio 43.*
44. Insuper, nonnè Filius est tantæ Sapientiæ ac potentiæ, in eligendo sibi Matrem in terris, quantæ Pater in producendo quem intrâ cœquale sibi Verbum? Sed hic non potuit producere, nisi Verbum sibi gratum, & expers corruptionis. Ergo. *Ratio 63.*
45. Potuit igitur Deus, & voluit Mariam præservare. *Ratio 34.*
46. Et tanquam summum bonum, sui communicativum, eam boni immunitatis suæ reddere participem. *Ratio 51.*
47. Si enim, juxta Proverbium, *Amicus est alter ego*, Maria certè, suo modo, nempe quoad immunitatem à peccato, alter Filius. *Ratio 98.*
48. Tali namque amicitia speciali, qualis fuit inter Christum, & Matrem ejus, repugnabat omni modo macula originalis. *Ratio 42.*
49. In hac ergo præservatione Matris, Dei Filius deceptore diabolo longè fuit potentior, ac sapientior. *Ratio 24.*
50. Verbo, Mariæ immaculata Conceptio, utpotè antecedens omnia reliqua creata in Decreto Divino, antecedit etiam ipsum peccatum. *Ratio 38.*
51. Hoc dicunt non Theologi tantum, sed & integræ Provinciæ, Religiones, Universitates, Populi, &c. Atqui *Vox populi vox Dei.* Ergo. *Ratio 12.*
52. Nec desunt miracula plurima, quæ urique non patrantur, pro asserendâ falsitate. *Ratio 10.*
53. Quod si, juxta Canonistas, Episcopus Canonicè electus & confirmatus, ante actualem consecrationem jam gaudet eadem jurisdictione & privilegijs, quibus gaudet actu consecratus, Maria certè, quamprimùm fuit electa in Matrem Dei, nempe ab æterno, gavisâ est privilegio exemptionis. *Ratio 96.*
54. Privilegia verò perpetuâ firmitate constare debent. Ergo & dictum Mariæ privilegium. *Ratio 81.*
55. Quod si non assumenda in Abbatissam illa, quæ non est Virgo, licet etiam fuerit violentè corrupta, quomodo Maria assumenda in Reginam Sanctorum omnium, si fuerit aliquando peccatrix? *Ratio 82.*
56. Et quæ Regina Angelorum constituenda, quomodo deterior Angelis habenda, qui fuerunt creati in gratia? *Ratio 30.*
57. Possessor ergo malæ fidei ullo tempore non præscribit, qualis esset Diabolus, respectu Mariæ. *Ratio 58.*
58. Cum plures eandem rem in solidum possidere non possint. v. g. Deus, & diabolus. *Ratio 33.*
59. Et si sponsalia cum infideli ipso facta sunt irrita, irrita etiam fuisset Mariæ cum Spiritu S. desponsatio, si per peccatum infidelis inventa fuisset. *Ratio 77.*
60. Sponsa enim non debet carere amicitia Sponsi. Ergo nec Maria ad momentum. *Ratio 57.*

Index III. Dogmatum, Procardicorum, Regular. Juris, &c.

61. Imò Sponsa, relicto proprio, assumit nomen Sponsi. Ergo Maria relicto Protoparentis nomine, nomen Spiritus Sancti purissimi. *Ratio 80.*
62. Sicque ratum Maria habere non potest, quod ipsius nomine non est gestum. *Ratio 9.*
63. Præsertim, cum semel malus semper præsumatur esse malus. *Ratio 29.*
64. Et semel deprehensus, centies reus habeatur. *Ratio 46.*
65. Nec certè Jura Civilia aliud docent; ut enim Christus ipse pronuntiavit: *Reddenda sunt Cæsari, quæ sunt Cæsaris.* Ergo Mater supremi Cæsaris nunquam alterius. *Ratio 56.*
66. Et sanè, si Senatores, Præfecti, & alij in dignitatibus constituti, ducere non debent ancillas, vel alias obscuras mulieres, illa quam Spiritus S. sibi desponsavit, obscura minime dicenda erit. *Ratio 91.*
67. Si enim adstantes lateri Principis, Illustres dicuntur, juxta illud: *Quos lateris nostri decor illustrat,* multò illustrior Regina Mater, quæ affuit à dextris, in vestitu deaurato. *Ratio 55.*
68. Melior nimirum debet esse conditio Reginae, quam servi. *Ratio 31.*
69. Imò Princeps eadem privilegia Augustæ concedit, quæ ipse habet. *Ratio 37.*
70. Nec annectuntur tributa, & pensiones beneficij Filio Principis concessis. Atqui B. Virgo est *Filia Principis.* Ergo. *Ratio 85.*
71. Nec Jura posteriora unquam possunt derogare prioribus, nisi in casibus à Jure expressis. Atqui. Ergo. *Ratio 95.*
72. Aliquo etiam concessio, omnia intelliguntur concessa, sine quibus eo commodè uti non possumus. Ergo concessa Maternitate, hoc ipso Mariæ concessa est immunitas à labe. *Ratio 92.*
73. Præsertim, cum beneficium, & indultum Principis sit latissimè interpretandum. *Ratio 69.*
74. Insuper Mater, ac Proles eodem privilegio gaudeant. *Ratio 4.*
75. Deinde iniquissimum sit, Patrem vel Matrem egere, cujus Filius in facultatibus est. *Ratio 6.*
76. Beneficientibus enim nobis benefacere debemus; nam beneficij receptor, qualis est Filius, naturaliter obligatur. *Ratio 90.*
77. Sicur enim (teste Aristotele) nemo est, qui habeat super aliquos talem obligationem, qualem habent Parentes super filios: sic vicissim obligantur Filij, illis subvenire, secundum totum suum esse, & omnes vires, quod Mariæ Filius fecit. *Ratio 75.*
78. Imò Aristoteles putat, honorem parentibus, quasi Dijs, exhibendum esse; quia filij æquivalens præstare non possunt. *Ratio 84.*
79. Et nonnè Jura pronuntiant, vestes reliquendas esse debitori? cum ergo Maria sit quasi vestis Christi, qui ex ipsâ carnem assumens, *habitu inventus ut homo,* nostra in se debita suscepit, etiam Maria illi relinquenda erit. *Ratio 50.*
80. Fœminas item in dote protegendas esse, Jura volunt. & quid aliud est præservatio, quam dos Mariæ à Spiritu Sancto accepta? *Ratio 18.*
81. Præterè, ut quis possit reconciliatorem agere inter duos litigantes, oportet utique, ut utriusque partis sit bonus amicus. Sed B. Virgo est constituta mediatrix inter Deum, & peccatorem. Ergo. *Ratio 16.*
82. Si deinde ad quem spectat onus, & emolumentum spectare debet: cui majus emolumentum ex Redemptione competit, quam Mariæ, quæ sub Cruce stans, maximum exinde onus tulit? *Ratio 86.*
83. Econtra nullus debet ex dolo suo, cui debetur poena, lucrum repositare, qualis fuit diabolus, dolosè hominem circumveniens. *Ratio 49.*
84. Cæterum Beatius est magis dare, quam accipere. Sed si Maria fuisset in maculâ concepta, plus dedisset Filio, quam ab eo accepisset. Ergo &c. *Ratio 89.*
85. Nec ramentum præmium primum alteri de jure competit, quam cujus compositio, præ reliquis, caruit omni errore. Ergo nec B. Virgo accepisset præmium primum, ac præcipuum, Maternitatis, nisi caruisset omni labe. *Ratio 47.*
86. Quod si spurius legitimatus similis in Jure dicitur ægro, curato à vulnere, cujus semper aliqua manet cicatrix, certè etiam remaneret Mariæ cicatrix: fuisse aliquando peccatricem. *Ratio 66.*
87. Concludunt ergo Jura, astore non probante, reum absolvi; affirmanti enim incumbere probationem, non neganti: adeoque manet immaculata **Conceptio** in suâ possessione. *Ratio 93.*
88. Suffragatur etiam huic doctrinæ Medicina, dum ait, ut pristinum temperamentum corporis evocetur, & restitatur, applicandam esse medicinam, quæ illi omnino similis sit. Ergo B. Virgo, quæ unâ cum Christo, tantam medicinam primi temperamenti, nempe gratiæ, erat constituta, debebat esse similis primo homini, ante peccatum. *Ratio 76.*
89. Dicitur item in Proverbio, *Principijs obsta, sero Medicina paratur.* Ergo perfectissimus Medicus, Christus, principijs maculosis in Mariâ obistere voluit. *Ratio 99.*
90. Faver etiam Philosophia, dum dicit: Bonum ex integrâ causâ, malum ex quolibet defectu. Ergo ne Maria dicitur mala, omni momento absque labe dicenda est. *Ratio 60.*
91. Item causâ non est deterior suo effectu. Ergo nec Maria Mater, quoad immunitatem, Christo Filio. *Ratio 2.*
92. Cùm locus communiter sit æqualis locato, *Ratio 70.*
93. Et forma munda, ac pura non possit educi nisi

Index III. Dogmat. Procardicor. Regular. Jur. Axiom. &c.

- nisi à subiecto mundo, & puro. *Ratio 22.*
94. Insuper relativa sunt simul naturâ, & cognitione. Sed ratio Filiationis, & Maternitatis, in Christo, & Mariâ, sunt suo modo correlativa. Ergo &c. *Ratio 88.*
95. Sic etiam propinqua magis participant de Principio. Quis autem propinquior Christo, quam Maria? *Ratio 72.*
96. Præsertim, cum Maria plus fuerit à Deo amata, quam omnes reliquæ creaturæ, atque adeo, cum amare sit velle bonum, plus ei bonum voluerit, & actu contulerit Deus, quam omnibus alijs. *Ratio 1.*
97. Constat præterea, duo perfectè, & privatè contraria, non posse verificari in eodem subiecto. Ergo nec in Mariâ designata Maternitas Christi, & peccatum. *Ratio 64.*
98. Qui enim vult finem, vult etiam mediâ conducentia ad finem. Ergo qui voluit Mariam Matrem, voluit hoc ipso immaculatam. *Ratio 67.*
99. Tandem propter quod unumquodque tale, illud magis tale. Sed ob Mariam plurimi à peccatorum periculis liberati. Ergo magis illa. *Ratio 68.*
100. Optimum denique, pro Conclusionem, est Argumentum, deductum ex evidentibus absurdis, quorum non esset numerus, si Maria diceretur in originali peccato concepta. *Ratio 53.*

I N D E X I V.

Historiarum, Revelationum, Miraculorum, Mariam sine labe conceptam persuadentium.

1. **S.** *Nicolans* Myræ Episcopus, Elîno Abbati, in maris periculo constituto, auxilium hac conditione offert, si velit impostèrùm celebrare Festum Conceptionis, aliòsque ad idem cohortari. *Historia 1.*
2. *S. Anselmus* Archi-Episc. Cantuar. Ord. S. Ben. intellectu Elîni miraculo, primus introducit in suo Archi-Episcopatu celebrationem Festi hujus, successivè à totâ Ecclesiâ receptam. *Historia 2.*
3. *S. Bernardus* Abbas Clarevall. apparet post mortem cuidam Ordinis sui Religioso, totus luce circumfusus, unico tamen nigro punctulo in pectore notatus, rationem manifestans, eò quod nimirum per medicissimum aliquando tempus putârit, B. Virginem in maculâ conceptam. *Historia 65.*
4. *S. Thomas Aquinas* apparet Faustino, Paduano Episcopo, eiq; suam explicat sententiam, in favorem immaculatæ Conceptionis. *Historia 50.*
5. *S. Ildephonsus* Archi-Episc. Toletanus, Ord. S. Bened. unus è præcipuis immaculatæ Conceptionis cultoribus, testimonium à S. Leocadiâ è tumulo accipit, eiq; à B. Virgine casula candida offertur. *Historia 46.*
6. *B. Gnidysalvus* ibidem Archi-Episcopus, communiter Mariæ Capellanus vocatus, in Festo Conceptionis Missam dicturus, ab eadem similem casulam accipit, ac plura de immaculatæ Conceptionis veritate, eâ revelante, intelligit. *Historia 74.*
7. *S. Joannes Damascanus*, Ord. S. Bened. amputatam sibi dexteram miraculosè recipit à Mariâ, cujus immaculatæ Conceptionis cultor exiit eximius. *Historia 38.*
8. *S. Dominicus* suam de Conceptione doctrinam, contra Albigenses, flammis committit, sed illæsam retrahit, Propositionibus Albigensium consumptis. *Historia 23.*
9. *S. Bernardinus Senensis* apparet duobus Patribus sui Ordinis, Senis in Bibliothecâ parvulâ, opera ejusdem Sancti de immaculatâ Conceptione lustrantibus, eorumque studium approbat. *Historia 97.*
10. *B. Joannes à Cruce*, Ord. Carmelit. exhibet post mortem in membris suis imaginem pulcherrimam immaculatæ Conceptionis. *Historia 89.*
11. *B. Paschalis*, Ord. S. Francisc. Frater Laicus, singulariter immaculatæ Conceptioni devotus, in annuo ejusdem Festo communiter in extasin raptus, Mariæ colloquitur. *Historia 52.*
12. *Joannes Anachoreta*, candelam coram immaculatæ Conceptionis imagine accendere solitus, eam post plures etiam peregrinationes suæ Menses inextinctam reperit. *Historia 64.*
13. *B. Petrus Villariensis*, Ord. Cisterc. revelatâ sibi à B. V. Conceptionis Festivitate, in tali aliquando Festo ab ipsomet Christo cum Mariâ desponsatur. *Historia 82.*
14. *B. Nicolans Pratenfis* summo studio laborat, ut Ordo Cælestinorum celebret Octavam Conceptionis, B. Virgine beneplacitum suum per miraculum commonstrante. *Historia 14.*
15. *Dnus Scotus*, Ord. S. Francisc. ducenta argumenta contra immaculatam Conceptionem Patris sibi solus resolvit, marmoreâ B. V. statuâ ante

- Disputantem miraculosè caput, inclinante. *Historia 58.*
16. *S. Birgittæ* apparet B. V. sequè immaculatè conceptam profiteretur. *Historia 55.*
17. *S. Hildegardi* ex Ordine S. Bened. Abbatissæ revelatur Cœlitus Mariæ immaculata Conceptione. *Historia 94.*
18. *B. Beatrix à Sylva* instituit Ordinem de Conceptione. Perdit deinde Bullam Pontificiam in Mari, quam tamen miraculosè reperit suo in scrinio. *Historia 68.*
19. *B. Oringa Christiana* videt in extasi Christum luce vestitum, similiter B. Virginem, candidissimâ veste ornatam, revelatque ei Christus, agi hodie Festum immaculatæ Conceptionis. *Historia 84.*
20. *B. Joanna de Cruce*, Festum hoc solenniter agere solita, fruitur sæpius gratiosâ Beatæ Virginis apparitione, impetratque eâ mediante, Rosaria complura ab Angelo in Cœlum sublata, ab ipsâ SS. Trinitate benedicti, sibi que denud à cellam deferri. *Histor. 98.*
21. *B. Ursula Benincasa* honori immaculatæ Conceptionis Ecclesiam extruit: Festum annum solennissimè celebrat: Musicam mirabiliter impetrat. *Historia 96.*
22. *Anna à S. Bartholomeo*, Ord. Carmel. in frequentibus tentationibus ab immaculatâ remediū quærit, quam sæpius apparentem habet, ac ad gaudia æterna invitante. *Histor. 49.*
23. *Sixtus IP. Pont. Max.* tam ante, quàm in Pontificatu, in Laudibus, ac Vesperis, commemorationem immaculatæ Conceptionis, per modum suffragij, adjungit. *Historia 17.*
24. *Ejus Diplomate* Madritum adventante, Lampas coram immaculatâ Conceptionis Imagine noctu accendi solita, claro die, spontè suâ ardere incipit, aquâ olei loco fomentum suppedant. *Historia 42.*
25. *Philippus III.* Hispaniæ Rex, & Margaretha Regina uxor, mirè se devotos exhibent, erga illibatam Conceptionem. *Historia 4.*
26. *Ferdinandus III.* Hispaniarum Rex, & Isabel la Regia uxor, voto Mariæ immaculatæ facti, Urbem Granatensem, antehac inexpugnabilem, Mauris expulsi, in suam potestatem redigunt. *Historia 61.*
27. *Joannes II.* Rex Arragoniæ, consentiente Clero, prohibet, ne suo in Regno doceatur, Mariam in maculâ fuisse conceptam. unde etiam piissimè è vivis excedit. *Historia 37.*
28. *Regis in Hungariâ Princeps*, cum contrâ votum Virgini immaculatæ factum, terrenæ se sponsæ desponsasset, à B. V. increpatus, relicta mox sponsâ, Religionem ingressus Agliariensis paulò post in Friuliâ Episcopus proclamatur. *Historia 40.*
29. *Franciscus Ximenius*, Archi. Episcopus Toleranæ, Toleti ac Compluti splendidum extruit, ac fundat Hospitale, sub Titulo Conceptionis immaculatæ, Confraternitate projuvandi pauperibus adjunctâ. *Historia 60.*
30. *Hispalenses* erga immaculatam Conceptionem devotissimi, telam pretiosam, ex ænario publico comparatam, eidem offerunt. *Histor. 90.*
31. *Hispani* à Batavis obsessi, repetè casu Conceptionis Imagine, eam pro signo præferunt, hostesque in fugam agunt, apparente ipsis eadem B. Virgine. *Historia 70.*
32. *Alphonso Roderico* apparet B. V. ei que manifestat, unam ex præcipuis causis institutionis Societatis Jesu fuisse, ut defenderet immaculatam Conceptionem. *Historia 81.*
33. *P. Franciscus Suarez* fusè scribens pro immaculatâ Conceptione, laudatur ab ipsamet B. V. ejusque studium ac doctrina approbatur. *Historia 20.*
34. *Montali devotæ* apparet Beatissima Angelorum Regina, ei que revelat, Conceptioni suarum tria Cherubimorum millia interfuisse. *Historia 51.*
35. *Alteri Religiosæ Virgini* revelat Christus, celebrari ab Angelis, annis singulis, in Cœlo hanc Matris suæ Festivitatem, eosque, qui in terris idem facturi essent, veniam delictorum, & vitam æternam obtenturos. *Historia 57.*
36. *Alia Virgo* à Mariâ instruitur, quomodo per *Ave Mariâ* ejus immaculatam Conceptionem honorare possit. *Historia 15.*
37. *Marianus Clicus* edocetur, quomodo B. Annam utiliter possit invocare, ob partum nimis rursim suæ Filiæ. *Historia 35.*
38. *Joannes Ximenius S. J.* Laicus ex immaculatæ Conceptionis Imagine intelligit, quantæ sit utilitatis, orare pro animabus purgatorij. *Historia 36.*
39. *Puerulus 13. Mensium 4.* Versus in honorem Conceptionis immaculatæ distinctissimè pronuntiat. *Historia 95.*
40. *Dæmon conjuratus*, quid de Mariæ Conceptione sentiendum? ex obsessâ nil aliud responderet, quàm: *sine maculâ, sine maculâ, sine maculâ.* *Historia 31.*
41. *Alius obsessus* penitus illiteratus, eloquentissimo sermone latino, in immaculatæ Conceptionis laudem perorat. *Historia 92.*
42. *Antonius de Guero*, Congregationis S. Philippi Nerij, reperit Lilium è spinis progerminans, figuramque immaculatæ Virginis expressè in radice representans. *Historia 66.*
43. *In Trunco dissecto* reperiuntur verba hæc Hispanica: *Maria concepta sine peccato.* *Historia 83.*
44. *Picta Conceptæ Virginis Imago*, Sozopoli in Pifidiâ, miraculosam unguenti, seu olei, scaturiginem è manu effundit. *Historia 80.*
45. *Alia Conceptionis Imago* Lugduni ab hæretico hastâ petita, copiosum ex accepto vulnere sanguinem profundit. *Historia 86.*
46. *Papyracea Conceptionis Imago* in ardentem fornacem injecta, tamdiu manet inconsumpta, donec ab Episcopo extrahatur, paucis tantum locis rubescentibus. *Historia 85.*
47. *Duaci* exorto magno incendio, & P. P. Fran-

Historiarum, Revelationum, Miraculorum, &c.

- ciscanorum tam Monasterio, quam Templo conflagrante, sola Conceptionis Imago remanere illæsa. *Historia 45.*
48. *Similiter*, cum Abroxanum Eremitorium à B. Petro Regalato, Ord. Min. ædificatum, unà cum Ecclesiâ igne consumeretur, flamma omnia reliqua depalcens, solam præterit SS. Evcharistiam, & Imaginem Conceptionis. *Historia 90.*
49. *Congesta ligna*, aliæque materialia pro ædificandâ proximè Conceptionis Ecclesiâ, ab imminentibus flammis miraculosè præservantur. *Historia 79.*
50. *Frater Laicus*, Deiparæ immaculatæ defensor, in medio ignis illæsus persistit. *Historia 11.*
51. *Dux diversorum Ordinum Tertiariæ*, dum veritatem immaculatæ Conceptionis per ignem probaturæ, flammam subeunt, una absumitur, illæsa altera permanente. *Historia 72.*
52. *Pictor*, Mariæ conceptæ imaginem speciosissimè, dæmonio econtrâ turpissimè depingens, dejectus à diabolo tabulis, ab eadem B. V. Imagine miraculosè retinetur, ne cadat. *Historia 34.*
53. *Dæmon* servum agens Nobilis cujusdam, nocere Hero suo non potest, ob quotidianam precatiunculam, in honorem immaculatæ Conceptionis. *Historia 54.*
54. *Joannes Berckmann*, ob singularem immaculatæ Conceptionis cultum, per omnem vitam ab impuris cogitationibus, stimulisq; carnalibus liber permanet. *Historia 27.*
55. *Luxuriosus* à Confessario suo emendatur, impositâ recitatione Officii immaculatæ Conceptionis. *Historia 29.*
56. *Puella honesta* in proximo amittendæ Virginitatis periculo constituta, impurum amatorem, monstratâ immaculatæ Conceptionis effigie, à proposito absterret. *Historia 7.*
57. *Naves* immaculatæ Conceptionis Imagine signatæ, reliquis naufragio sepultis feliciter appellunt. *Historia 24.*
58. *Mulier Cantuariensis* à præsentissimo tam Maris, quam partûs periculo liberatur, ad invocationem Virginis immaculatæ. *Historia 32.*
59. *Uxor* à marito severissimè habita, tantum ab illibatâ Deiparâ efficit, ut miraculosè tandem corrigitur, & paullò post beato sine decedat. *Historia 91.*
60. *Bernardinus de Buxis* litteras à Rege Hispaniæ ad Papam directas casu amittit, benignam tamen ab eodem iudicariâ obtinet, imò ipsas litteras, voto Mariæ immaculatæ factò, in tempore recipit, ac exhibet. *Historia 10.*
61. *Mediolanenses*, voto factò, celebrandi annuum Festum Conceptionis (uri & alij complurium Civitatum incolæ) à pestiferâ lue quantocumque absolvuntur. *Historia 63.*
62. *Concilio Basileensi* immaculatam Conceptionem æruente, Pestis ibidem desinit. *Historia 100.*
63. *Civis Medoëtiæ*, morbofo ulcere infectus, invocatâ per immaculatam Conceptionem Virgine, sanitati restituitur. *Historia 22.*
64. *Franc. Mastrullus*, Soc. J. cum in erigendo immaculatæ Conceptionis Pegmate occupatus, malleo caput ejus graviter vulnerante, in exitum vitæ discrimen deveniret, mediante tamen eadem misericordiæ Matre, & S. Xaverio, cereum illi, ac baculum offerente, sanitati redidit. *Historia 76.*
65. *Vir* in iuvene, unâ cum equo, in præcipitium dejectus, ad implorationem immaculatæ conceptæ Deiparæ, illæsus ascendit. *Historia 6.*
66. *Puerulus Pergamensis* 4. annorum, è solario delapsus, matre Mariam per mysterium immaculatæ Conceptionis suæ invocante, vivus, ac incolumis reperitur. *Historia 59.*
67. *Vindictam de inimico sumpturus*, eumque jam occisurus, ad Mariam casu se reflectit, dumque immaculatam ejus Conceptionem mente revolvit, gladio interim miraculosè in vaginâ retorto, ab executione retinetur. *Historia 93.*
68. *Mater* observans filium suum furibundum, super districtum gladium procidentem, orando B. Virginem, per mysterium immaculatæ suæ Conceptionis, tantum efficit, ut gladius (licet omnia filij vestimenta, ad nudam usque carnem penetrasset) mollissimè instar cere effectus, nullam corpori inferat læsionem. *Historia 41.*
69. *Sacerdos* Nortmannus malè mortuus, jamq; damnandus, ob exiguam quotidianam devotionem, vitæ Mariæ intercedente redditur, eâ conditione, ut annum Conceptionis Festum diligenter peragat, aliosque ad sequelam commoneat. *Historia 3.*
70. *Præbendaris in Galliâ*, cum Fluvium trajecturus, ob grave commissum scelus, à dæmonibus submergeretur, jamque ad tartara abripendus esset, ope Virginis, cujus tum invitorum: *Ave Maria, &c.* orabat, eâ è dæmonum manibus conditione eripitur, ut Festa Mariana, præsertim Conceptionis, Sanctius impostèrum peragat. *Historia 19.*
71. *Canonicus in Cataloniâ*, ab inimicò interfectus, vitæ per 4. horas redditur, ut nimirum revocaret, quæ hætenus contra immaculatam Conceptionem decuerat. *Historia 94.*
72. *Rappaciolus* S. R. E. Cardinalis, oblatâ medicinæ locò schædulâ, hæc verba continente: *In Conceptione tuâ Virgo immaculata fuisti, &c.* à stranguriâ miraculosè liberatur. *Historia 47.*
73. *Monialis Cappucina* calculo laborans idem beneficium obtinet; vix enim chartam deglucit, cum inscriptione: *Immaculata Conceptio S. Genitricis Dei Mariæ*, confestim sanitati redditur, binis calculis eidem schædulâ involutus, è corpore prodeuntibus. *Historia 71.*
74. *Bincheneta* Ord. Cisterc. Abbatissa, periculosâ Febri, capitisque dolore dirè cruciata, virtute imaginis cujusdam immaculatæ Conceptionis, casu in infirmariâ repositâ, ex integro restituitur. *Historia 69.*
75. *P. Jacobus Laynez*, 6. J. in Concilio Tridentino

Index IV. Historiarum, Revelationum, Miraculorum, &c.

- no Febri laborans, prolixam tamen Panegyris in honorem immaculatæ Conceptionis perorans, à Febri liberatur. *Historia* 77.
76. *Bernardus Veneges*, Mariæ conceptæ devotissimus, cum diu surdus extitisset, in ipsâ Conceptionis Vigiliâ auditum recipit. *Historia* 78.
77. *Nobilis Mediolanensis* Mariæ immaculatæ addiditissimus, cum infirmus à Sacerdote quodam visitaretur negante pertinaciter illibatam Conceptionem, lignum à Deo impetrat, ac confessum sanatur, morbo adversarium tamdiu corripiente, donec sententiam mutet. *Historia* 67.
78. *Thomas de Bohemiâ*, Ord. S. Franc. desiccata periculosè tibiâ, omnique vigore destituta, mirè curatur, quamprimum (cum maximâ quidem difficultate) Missam dixit, in honorem immaculatæ Virginis. *Historia* 88.
79. *Alexander Alenfis*, calarum contra immaculatam Conceptionem stricturus, mox gravi morbo corripitur: voto tamen mutandæ sententiæ factò, feliciter reconvalescit. *Historia* 77.
80. *Joannes à Viterbio* celebris in Italiâ Concionator, pari voto mediatæ, à suâ infirmitate liberatur. *Historia* 87.
81. *Infirmus Mediolanensis*, voto factò, affigendi ad portam domûs suæ certam Tabulam cum Authoritatibus, & picturâ de immaculatâ Conceptione, sanitatem recipit. *Historia* 21.
82. *Matrona* in Civitate Laude, dum voveret, immaculatæ Conceptionis Mysterium se magnâ devotione sæpius contemplaturâ, à gravi infirmitate eripitur. *Historia* 16.
83. *Catharina Kamerboherin* Ord. S. Franc. Mendicatorum soror Monachij, ex repræsentatione Imaginis immaculatæ, licet nunquam antehac sibi visæ, vel notæ, à maximo amborum genuum dolore liberatur. *Historia* 8.
84. *Petrus de la Vega* Episcopus Carthaginensis, dum Processionem, in immaculatæ Conceptionis honorem institutam, perturbare, ac impedire nititur, nocte sequenti subitanè morte extinguitur. *Historia* 33.
85. *Petrus Antonius de Bernardis*, Notarius Mediolanensis, Conceptionis immaculatæ per complures annos osor acerrimus, somnio terretur, ac demùm miraculosè emendatur. *Historia* 53.
86. *Religiosus Mantuanus*, eradens è Calendario Festum immaculatæ Conceptionis, primùm elinguis redditur, deinde post modicum è vivis excedit. *Historia* 44.
87. *Mortuum se simulans*, ad demonstrandam, ficto miraculo, Mariam in labe conceptam, verè mortuum reperitur. *Historia* 28.
88. *Rektor studiorum Tolosæ*, Romæ publicas rationes suæ contra immaculatam Conceptionem sententiæ daturus, confitutâ Disputationis horâ, in cubiculo mortuus invenitur. *Historia* 9.
89. *Professor* in Angliâ, impugnaturus publicè institutionem Festi Conceptionis, nocte præcedente, gravissimis doloribus corripitur; quapropter mutata confessum sententiâ, pulcherrimam in laudes immaculatæ Panegyris, mane sequenti, perorat. *Historia* 43.
90. *Leñori Mantuano* immaculatam Conceptionem è publicè explosuro, verba adèd in ore invertitur, ut aliam proponere Thesin non possit, quàm quòd Maria fuerit concepta sine peccato. *Hist.* 26.
91. *Concionator* Hispanus, cum communem inchoandi formulam: *Laudetur Immaculata Conceptio B. V.* studiosè omisisset, eò quòd huic Mysterio contrarius esset, in numo, què paulò ante dono acceperat, eadem verba, miraculosè interim impressa, post Concionem observat. *Historia* 73.
92. *Alius Parisijs* contra immaculatam peroraturus, in visione nocturnâ à Gabriele jubente Deiparâ flagellatur, sicque in ore sermo invertitur, ut pulcherrimum proximo mane sermonem in ejus honorem perorârît. *Historia* 56.
93. *Alius Romæ* æquè indignè de Mariæ Conceptione perorans, scandalum ingens præber Suldani filio, Christianis proximè Sacris imbuendo, adèd, ut ægerimè ferens, talia de Matre Christi à Sacerdotibus Christianis proponi, quæ nemo Turcarum de matre Mahometis aueret dicere, mutato mox proposito, dolente graviter summo Pontifice, qualis advenerat, in patriam sit reversus. *Historia* 12.
94. *Alius Firmis* in Piceno, è pulpito calumniator, prurpente è naribus copioso sanguine, cessare, & melius de Mariâ conceptâ sentire cogitur. *Historia* 62.
95. *Alius* eidem propositioni confirmandæ signum ab ipsâtem Deiparâ petens, contractâ inferiore Cathedrâ parte, deorsum ruendo, auditoribus fit ludibrio. *Historia* 13.
96. *Alius* in Castro Baculi, idem argumentum proponens, canis instar latrare incipit, corruente interim, magno cum fragore, lapidèâ Deiparentis statuâ, super fores Ecclesiæ positâ. *Historia* 48.
97. *Alius*, peractâ Tolosæ, in idem Virginis præjudiciû, Concione sacrificaturus, observat, statuam Virginis marmoream, faciem à se avertete, moxque cæcitate in Altari percussus, visum non receipt, donec votum fecerit revocandi. *Hist.* 18.
98. *Alius* linguam acuens contra immaculatam Conceptionem, cadit retrorsum, linguæque usum ad dies vitæ amittit.
99. *Alius* (quem Paulum dicunt, Doctorem Cracoviensem) Mariam originalis peccati participem constanter affirmans, finitâ Concione corruit, & expirat. *Historia* 39.
100. *Alius* denique, post peractam eodem modo Concionem, in medio Choro, spectantibus, ac contremiscentibus Confratribus, ab enormi lupo, velociter adventante, ac per medium populi penetrante, suffocatur. *Historia* 5.

I N D E X V.

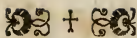
SYMBOLORUM, SIVE EMBLEMATUM. Immaculatam Deiparæ Conceptionem adumbrantium.

<p>1. A <i>Damas</i>, frustra percussus : <i>Non nocet illis.</i>
Symb. 81.</p> <p>2. <i>Agna</i>, reliquis in præceps euntibus : <i>Non sequor una.</i>
Symb. 97.</p> <p>3. <i>Agnus</i>, ramo trahendus : <i>Dux mihi Virga.</i>
Symb. 25.</p> <p>4. <i>Alauda</i>, in altum evolans, <i>Laudat Alauda.</i>
Symb. 57.</p> <p>5. <i>Alea</i>, semper erecta : <i>Alea recta.</i>
Symb. 89.</p> <p>6. <i>Altare privilegiatum</i>, ubi Missa <i>Una beabit.</i>
Symb. 88.</p> <p>7. <i>Alveare</i>, continens in se <i>Nil nisi dulce.</i>
Symb. 22.</p> <p>8. <i>Anchora</i>, salus periclitantium : <i>Anchora servat.</i>
Symb. 76.</p> <p>9. <i>Aqua</i>, à Creatore suo <i>non maledicta.</i>
Symb. 93.</p> <p>10. <i>Aquila</i>, Jovis Avi, fulminata <i>nulla nocent.</i>
Symb. 51.</p> <p>11. <i>Arundo</i>, ventis frementibus, <i>nescia frangi.</i>
Symb. 16.</p> <p>12. <i>Avis Paradisiaca</i>, in aëre, <i>pulveris expers.</i>
Symb. 3.</p> <p>13. <i>Arورا</i>, tenebras dispellens, <i>lumina portat.</i>
Symb. 9.</p> <p>14. <i>Aurum</i>, cui, præ alijs metallis, <i>nulla rubigo.</i>
Symb. 68.</p> <p>15. <i>Basiliscus</i>, per speculum necatus : <i>forma necavit.</i>
Symb. 74.</p> <p>16. <i>B.</i> proxima littera post <i>A.</i> <i>Proxima primæ.</i>
Symb. 2.</p> <p>17. <i>Bravium</i>, ex pluribus <i>præripit unus.</i>
Symb. 75.</p> <p>18. <i>Candela ultima</i> Macutini tenebrosi, <i>una resulget.</i>
Symb. 92.</p> <p>19. <i>Carbunculus</i>, radijs suis, <i>nocte resulget.</i>
Symb. 7.</p> <p>20. <i>Castanea spinosa</i> ; sed <i>non nisi cortex.</i>
Symb. 40.</p> <p>21. <i>Cerva Cæsaris</i> intacta : <i>Cæsaris ista.</i>
Symb. 94.</p> <p>22. <i>Cervus</i>, ad fontem properans, <i>appetit undas.</i>
Symb. 50.</p> <p>23. <i>Ciconia</i>, pro grato cibo <i>devorat anguem.</i>
Symb. 17.</p> <p>24. <i>Cithara</i>, ruptâ chordâ, inamæna : <i>destruit una.</i>
Symb. 72.</p> <p>25. <i>Cælum</i> nocturnum, serenum ; <i>Hinc procul umbra.</i>
Symb. 38.</p> | <p>26. <i>Columba</i>, sponsum sequens : <i>cum Lemmate.</i>
Symb. 77. <i>Sponsa fidelis.</i></p> <p>27. <i>Coralia</i>, ex aquis protracta ; <i>firma rubescunt.</i>
Symb. 90.</p> <p>28. <i>Crux</i>, Mariæ præsidium : <i>In Cruce victrix.</i>
Symb. 54.</p> <p>29. <i>Crystallus</i>, umbra carens : <i>Umbra recedit.</i>
Symb. 61.</p> <p>30. <i>Cygnus</i>, undis insidens, <i>non madefactus.</i>
Symb. 34.</p> <p>31. <i>Elephas</i>, celis petitus, <i>discunt hastas.</i>
Symb. 15.</p> <p>32. <i>Elephas</i>, viso alieno cruore, <i>ardet in iras.</i>
Symb. 96.</p> <p>33. <i>Facula</i> accensæ flamma, semper tendit in altum.
Symb. 62.</p> <p>34. <i>Favus mellis</i>, Apum opus, <i>pungere nescit.</i>
Symb. 83.</p> <p>35. <i>Gallus</i>, Diei prodromus, <i>lata reportat.</i>
Symb. 14.</p> <p>36. <i>Heliotropium</i>, ad Solē conversum, semper ad istū.
Symb. 63.</p> <p>37. <i>Hercules</i> nunquam duos, <i>Maria tres necat una.</i>
Symb. 28.</p> <p>38. <i>Herculis Templum</i> musca <i>nulla subintrat.</i>
Symb. 42.</p> <p>39. <i>Horologium Solare</i> inutile, si <i>deficit umbra.</i>
Symb. 84.</p> <p>40. <i>Hortus elegans</i>, porcis occlusus ; <i>non penetrabunt.</i>
Symb. 82.</p> <p>41. <i>Ignis</i>, inter spinas : <i>hinc magis ardet.</i>
Symb. 11.</p> <p>42. <i>Labyrinthus</i>, quem ingredi <i>abnuitt una.</i>
Symb. 48.</p> <p>43. <i>Lampas</i> inextincta, quam <i>vitra tuentur.</i>
Symb. 64.</p> <p>44. <i>Laurus</i>, ab Apolline protecta ; <i>fulmina spernit.</i>
Symb. 10.</p> <p>45. <i>Leo</i>, animalium Rex, <i>fræna recusat.</i>
Symb. 36.</p> <p>46. <i>Leo</i>, Virgineo cantu territus : <i>Horreo cantum.</i>
Symb. 26.</p> <p>47. <i>Libri editio II.</i> correctior : <i>corrigit alter.</i>
Symb. 8.</p> <p>48. <i>Lilia</i>, inter alios flores, magis <i>candida præstant.</i>
Symb. 66.</p> <p>49. <i>Locusta</i>, à quâ, ad mortem usq; <i>pungitur anguis.</i>
Symb. 5.</p> <p>50. <i>Lucida Avis</i>, noctu <i>lumina præfert.</i>
Symb. 49.</p> |
|---|--|

Index V. Symbolorum, sive Emblematum.

<p>51. <i>Luna plena</i>, est Symb. 79.</p> <p>52. <i>Luna</i>, latrans canes audiens, Symb. 20.</p> <p>53. <i>Malum</i>, sæpè fallax: Symb. 47.</p> <p>54. <i>Mare</i>, ex oriente Sole, Symb. 23.</p> <p>55. <i>Margarita</i> in conchyli Symb. 19.</p> <p>56. <i>Mollia</i> Tormentis objecta: Symb. 67.</p> <p>57. <i>Navis piratica</i> proscripta: Symb. 31.</p> <p>58. <i>Nimbus</i>, infra montes: Symb. 13.</p> <p>59. <i>Nix</i>, cujus est Symb. 39.</p> <p>60. <i>Nubecula</i>, maris amari Symb. 73.</p> <p>61. <i>Numerus</i> 1. mille nullis Symb. 52.</p> <p>62. <i>Nymmus</i>, ab expressâ imagine habet inde valorẽ. Symb. 17.</p> <p>63. <i>Oculus</i> delicatus, quem Symb. 99.</p> <p>64. <i>Oliua</i>, cujus serpentem Symb. 80.</p> <p>65. <i>Palma</i> triumphalis Symb. 24.</p> <p>66. <i>Pavo</i>, cujus inspecto pede, Symb. 71.</p> <p>67. <i>Phœnix</i>, avis ex cineribus rediviva, Symb. 18.</p> <p>68. <i>Polypus</i>, scopulo adhærens: Symb. 29.</p> <p>69. <i>Primula Veris</i>, flos præcœdens: Symb. 69.</p> <p>70. <i>Principium solenne</i> studiorum: Symb. 1.</p> <p>71. <i>Premium</i>, dignissimo oblatum: Symb. 43.</p> <p>72. <i>Pittacus</i>, serpente asturior: Symb. 33.</p> <p>73. <i>Primæ</i> extrema, lineæ rectæ, Symb. 60.</p> <p>74. <i>Pyramis</i>, ventic fortior, Symb. 32.</p> <p>75. <i>Reliquiæ Sanctorum</i> colendæ: Symb. 98.</p>	<p style="text-align: center;">cum Lemmate.</p> <p style="text-align: center;"><i>Æmula Solis.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Non timet istos.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>forma dolosa.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Lumine plenum.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>candida semper.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>mollia frangunt.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Pellitur illa.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Non timet imbres.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>candida origo.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>filia dulcis.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>prævalet unus.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>parva molestant.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>enecat umbra.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>convenit uni.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>gloria cessat.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Unica viva.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>hæreo tutus.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Primula Veris.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>A Jove captum.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Premia dignis.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>fallitur anguis.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>devia nunquam.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>undique firma.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Ossa colenda.</i></p>	<p style="text-align: center;">cum Lemmate.</p> <p style="text-align: center;"><i>Dedecet ista.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>nescia spinæ.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Putrida nunquam.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>non nocet ignis.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>excitat ignes.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>fortior ipse.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Sperno periculum.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>servor inanis.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>transseo puerus.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>despicit hostes.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>clarior inde.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>ardet in undis.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>forte secundâ.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>consonat illa.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>fragrat odore.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>fel mihi nullum.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Nescia rimæ.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>gloria major.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Pura triumphat.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Spina tnetur.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>nil valet ista.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>debile vincit.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Protegit ista.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>displicet hospes.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Protegit Urbem.</i></p>
<p>76. <i>Rex</i> rejicit chartam maculatam, Symb. 56.</p> <p>77. <i>Rosa</i>, inter spinas exorta, Symb. 21.</p> <p>78. <i>Sal</i>, à putredine servans: Symb. 59.</p> <p>79. <i>Salamandra</i> animalis Symb. 30.</p> <p>80. <i>Scintilla</i> parva sæpè magnos Symb. 37.</p> <p>81. <i>Scophilus</i> marinus, procellis Symb. 87.</p> <p>82. <i>Sirenium</i> canrus periculosus. Symb. 6.</p> <p>83. <i>Sisyphus</i>, saxum elevans. Symb. 58.</p> <p>84. <i>Solis</i> radius, cloacam penetrans, Symb. 95.</p> <p>85. <i>Sol</i>, non læsus à sagittâ, Symb. 53.</p> <p>86. <i>Sol</i>, repræsentatus in speculo, Symb. 55.</p> <p>87. <i>Stella</i> pilcis, instar stellæ, Symb. 35.</p> <p>88. <i>Structura</i>, feliciter absoluta, Symb. 100.</p> <p>89. <i>Testudo</i> bina, quarum uni Symb. 4.</p> <p>90. <i>Tuba-Rosa</i>, miro Symb. 41.</p> <p>91. <i>Turtur</i>, sine felle: Symb. 45.</p> <p>92. <i>Vas</i>, sine rimâ, liquorem servans: Symb. 91.</p> <p>93. <i>Vexilli</i> bellici, sæpè trajecti, Symb. 65.</p> <p>94. <i>Vexilli</i> Romani litteræ S.P.Q.R. <i>Pura</i> triumphat. Symb. 70.</p> <p>95. <i>Vinea</i>, circumdata spinis: Symb. 86.</p> <p>96. <i>Vitis</i>, fulmine percussa, Symb. 78.</p> <p>97. <i>Vitrum</i>, argento vivo infractum, Symb. 12.</p> <p>98. <i>Umbella</i>, contra pluvias, Symb. 85.</p> <p>99. <i>Uncornis</i>, cui alienus Symb. 46.</p> <p>100. <i>Urbs</i>, ab Arce protecta: Symb. 44.</p>		

I N D E X VI.

Antiquitatum, tum ex Historijs, tum è Fabulis petitarum, Immaculatæ MARIÆ Conceptioni applicatarum.

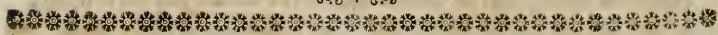
1. **A**chilles, à Thetide matre stygijs aquis immerfus, factus exinde invulnerabilis. *Antiquitas 4.*
2. *Aeneas* Anchifen Patrem à Trojano incendio liberat. *Antiquitas 11.*
3. *Alexander Magnus* Ephesum devastans, Templo Dianæ parit, quia (ur ajebat) *Puritas destructioni non est obnoxia.* *Antiquitas 42.*
4. *Idem* Homeri Librum in aureà arcà asservat, dicens: *Folia hæc non aliam, quàm pretiosissimam thecam deponere.* *Antiquitas 59.*
5. *Idem* Urbis Leontopolitanæ fundamentis calcis locò, farinam candidissimam subjicit. *Antiquitas 38.*
6. *Idem* prohibet interfici Pavones, dicens: *In ijs reperiri compendium pulchri.* *Antiquitas 46.*
7. *Idem* in elargiendis præmijs liberalissimus, dicebat: *alij quidem satis esse modica accipere, sibi autem satis non esse modica dare.* *Antiquitas 90.*
8. *Idem* cùm ad Apellis officinam diverteret, equis Regijs adhiinire cepit equo picto, cui insidens Alexander repræsentabatur. *Antiquitas 55.*
9. *Alphonsus* Lusitanæ Rex, scuto à Christo accepto, ac 5. SS. Vulneribus insignito, hostes inuictiles in fugam agit. *Antiquitas 70.*
10. *Ancæus*, audiens Aprum in dilectam Vinem suam irrepisse, opem laturus velociter accurrit, ubi tamen à ferâ apprehensus dilaniatur. *Antiquitas 78.*
11. *Andromeda* à Nymphis scopulo alligata, Balenæque devoranda exposita, auxilio Persei, monstrum interficientis, liberatur, eidem copularur, ac tandem stellis associatur. *Antiquitas 43.*
12. *Anniceris*, expertissimus auriga, equos & currum 20. vicibus velocissimè in gyrum agit, nè digitum quidem latum unquam ab orbitis discedens. *Antiquitas 86.*
13. *Anseres*, canibus dormientibus vigilantes, & Capitolij Romani arcem strepitu suo ab hostibus defendentes, causam præbent, Festivitatibus annuæ Anserum. *Antiquitas 77.*
14. *Apelles*, Parrhasius, alijque perfecti pictores, non audent dicere: *Fecit, sed imperfecto contenti, Faciebat* subscribunt. *Antiquitas 20.*
15. *Apollo* juvenis, Pythonem, serpentem nocentissimum interficit. Ad memoriam hujus Victoriæ sunt annui ludi Apollinares. *Ant. 31.*
16. *Arabia Naves* quædam, sine omni ferramento, ob Magnetis ibi copiosè crescentis pericula. *Antiquitas 16.*
17. *Archimedes* punctum unicum extra mundum desiderat, quo dato, totum facilè Orbem veller commovere. *Antiquitas 50.*
18. *Ariobarzenes*, Cappadociæ Rex, Regno se ultrò abdicans, volenti nolenti Filio, sibi dilectissimo, Diadema imponit. *Antiquitas 62.*
19. *Artemisia* cataphracta Regina, in Græcorum exercitum sola irruens, ingentem illis stragem infert. *Antiquitas 24.*
20. *Asdrubal* Carthaginensium Dux, à Scipione Æmiliano devictus, ejusdemque uxor generosa, malens in ignem se præcipitare, quàm captivam se tradere. *Antiquitas 30.*
21. *Atilius Regulus*, immanem Draconem, per frequentes silicum percussiones interimit. *Antiquitas 58.*
22. *Austreberta* Abbacissa, ad præveniendas noctu Marucinas miraculosè admonita, mortis periculum, ex Dormitorij conquassatione, sibi suisque imminens evade. *Antiquitas 9.*
23. *Bellerophon*, magno Numinum applausu, ingentem Chimæram telo transigit. *Antiq. 48.*
24. *Bellona* armata è Jovis cerebro proficiens, caput Medusæ serpentibus coronatum clypeo insculptum gerit. *Antiquitas 54.*
25. *Cæsar Augustus*, Alexandriam devastaturus, conspectà ad portam Urbis inscriptiæ: *Alexander me fecit*, eidem parcit. *Antiquitas 37.*
26. *Idem*, cùm 3. Soles in unum coeuntes Romæ cernerentur, Astrologorum judicio, intelligebatur, 3. Orbis partes in unam aliquando Monarchiam redacturus. *Antiquitas 100.*
27. *Caligula* Imperator, pulchra ac rara omnia Romam inferri imperat. *Antiquitas 15.*
28. *Callisto* in ursam mutata, cùm Arcas eam sagittâ ferire veller, à Jove in Cælum translata, ac stellis adscripta, nunquam occidit. *Antiquitas 79.*
29. *Cambyses* Persarum Rex, destructo Templo Jovis, mox puniatur, exercitu integro sub collapsis montibus sepulto. *Antiquitas 88.*
30. *Careus* Scotorum Rex, à statua, telo venenoso, in hortu transigitur. *Antiquitas 3.*
31. *Cleobis*, & *Beton* jugo juncti, genitricem ad templum deducunt. *Antiquitas 14.*
32. *Cloëlia* Virgo Romana, Fluvium generosè tranarat. *Antiquitas 6.*
33. *Colchorum* Rex magnam gerit curam, de custodiendo in Templo Martis aureo Vellere. *Ant. 17.*
34. *Constantinus M.* Imperator, devictis hostibus, aureum Numisma cudi imperat, cujus una pars lauream ejus effigiem, altera labarum Crucis, cum involuto in spiram contrito serpente repræsentaret. *Antiquitas 95.*
35. *Cretensis Insula* non nutrit animalia venenosa: (d) quia

- quia magnus ibi exportus! Jupiter dicitur. *Antiquitas 13.*
36. *Cygnus* Perlarum Rex gratias agit præsumptuoso militi, quòd magna petendo, occasionem exercendæ liberalitatis præbuerit. *Antiq. 96.*
37. *Diane Templum* in Asiâ dum ædificari cœpit, puella speciosa fundamentis injecta. *Antiq. 2.*
38. *Ednardus* Britanniae Rex pretiosa in Nuptiis suis instituit Torneamenta, cujus scuto inscriptum: *In me omnia. Antiquitas 68.*
39. *Epaminondas* Atheniensium Dux, graviter in conflictu sauciatus, majorem de scuto suo, quàm de seipso, sollicitudinem gerit. *Antiq. 99.*
40. *Filia* matrem in carcere detentam exerto ubere sustentat, in cuius rei memoriam Ara pietatis in eodem loco extruitur. *Antiquitas 8.*
41. *Flandriâ* horrendo diluvio inundante, in colliculo tenellus reperitur infans, qui dulciter inererè dormiens, sine ullo timore, ac molestiâ miraculosè est præservatus. *Antiquitas 84.*
42. *Gabriela* ex aula Henrici IV. Galliarum Regis proscripta, dum nova Regia Sponsa, Maria Florentina, èd deducitur. *Antiquitas 49.*
43. *S. Gregorius Magnus* prohibet Castorio Episcopo, consecrare Ecclesiam, èd quòd in illo loco putridum cadaver nuperrimi defuncti jaceret. *Antiquitas 21.*
44. *Gualterius*, Marchio Grifeldensis, cùm conjugem suam nudam domo prosciberet, talia verba hæc protulit: *Nuda è domo patris egressa, nuda èd revertat, nisi quod indignum veat, ut hic uterus, in quo filij fuerunt, quos tu genuisti, populo nudus appareat. Antiquitas 73.*
45. *Hector* ab Achille interfectus, ferisque objectus, à Venere oleo delinitur è rosis expresso, cujus odore feræ in fugam actæ, & corpus conservatum est. *Antiquitas 66.*
46. *Hercules* ingentem Leonem jugulans, detraçtam pellem pro paludamento deportat. *Antiquitas 79.*
47. *Hispalenses Nobiles* ob Assis condonati prærogativam, à plebeijs discernuntur. *Antiq. 25.*
48. *Hispans Grandis*, jubente Rege, proditorem hospitio excipiens, eo abeunte Palatium destruit. *Antiquitas 18.*
49. *Horatius Coclitæ* integram Hetruscorum aciem solus in Ponte Sublicio detinet. *Antiq. 98.*
50. *Hugolinus Girardensis*, ob fortunam nimium elatus, paulò post captivus in Turrim conjicitur, cujus clavi in flumen abjectâ, miserè ipsi est pereundum. *Antiquitas 82.*
51. *Iafon*, devictis Tauris, & sopito Dracone, aureo Vellere potitur. *Antiquitas 32.*
52. *Indica quædam Arbor*, à serpentibus infici in radice solita, expulso per theriacam veneno, sæcundior redditur. *Antiquitas 83.*
53. *Julij Cæsaris* Conceptio à Diogene ex constellationibus observata, in signo Capricorni, & Piscis, ab eodem declaratur. *Antiquitas 23.*
54. *Idem* torrentem tranans, Commentarium propriâ manu scriprum sollicitè salvat, ac minimè madefactum profert. *Antiquitas 1.*
55. *Idem* Vectorem suum, exortâ gravi tempestate timidum, his verbis corripit: *Nil metue! Cæsarem vehis, & fortunam ipsius. Antiquitas 67.*
56. *Leander*, ab Arcturo Rege, cui paulò ante venenum porrexerat, ad necem quæsitus, ad sinum Agrippinæ Regiæ matris confugiens, asylum invenit, ac veniam. *Antiquitas 76.*
57. *Lucius Manlius*, propter filium apud iudices accusatus, ab eodem filio generosè defenditur. *Antiquitas 10.*
58. *Marcus Coriolanus*, Romam vastaturus, occurrente propriâ matre placatur, obque ejus reverentiam, tam Urbi, quàm civibus parcit. *Antiquitas 41.*
59. *Mavilla* Virgo integrum Turcarum exercitû ab Arce Coccinâ fortiter repellit. *Antiquit. 26.*
60. *Mediolanensis Nobilis*, corruente vicini Turri, ac domum, ubi ille cum alijs pluribus convenerat, conquassante, prius miraculosè evocatur, sicque specialiter ab hac ruinâ præservatur. *Antiquitas 47.*
61. *Metellus* parentem suum in prælio captum, ac neci tradendum, calidissimis precibus, & lachrymis liberat. *Antiquitas 93.*
62. *Midas* à Baccho petens, ut omnia sua in aurum vertantur, eo obtento, ne fame pereat, denudè perit, auream hanc gratiam sibi auferri. *Antiquitas 91.*
63. *Navarræ Regij Conjuges* Adamantem preciosissimum in annulo gestant, cui Sol, Luna & stellæ insculpræ erant, cum inscriptione: *simul, & semper. Antiquitas 81.*
64. *Nicaas*, Consul Atheniensis, Juvenem formosum è carcere dimittit, èd quòd indignum judicaret, tam præstantem formam in tetro carcere captivam detineri. *Antiquitas 65.*
65. *Novatianum Templum*, exorto Constantinopoli incendio, omnia devastante, ab igne illæsum servatur. *Antiquitas 36.*
66. *Nympha* cervos insegura, ingruentibus tenebris, periculo serpentum, bufonum &c. exposita, à Phæbo, clarissimam sagittam illuc ejaculante, liberatur. *Antiquitas 72.*
67. *Nymphæa*, è paludibus procrescens, clavam Herculis in radice repræsentat, cujus amore capta Nympha in hunc florem transmutata est. *Antiquitas 33.*
68. *Octavius Balbus*, mortem fugiens, audito, quòd Filius sui locò sit occidendus, spontè revertitur, proque Filij salute mortem sustinet. *Antiquitas 97.*
69. *Perseus*, jussu Palladis, Medusam terrificam obrucat. *Antiquitas 63.*
70. *Pherenica*, non obstante lege, contra scæminas latâ, de non interveniendo ludis Olympiis, tamen ob Filij in ijsdem ludis dexteritatem admittitur. *Antiquitas 40.*
71. *Philippus Bonus*, Burgundiæ Dux, Marronæ elegantis statuam, à Leone custoditam, hospitibus sui sexhibet, cum hæc Epigraphe: *Nemo meam Dominam contingat! Antiquitas 7.*
72. *Pindari* domus sola, in destructione Civitatis

Antiquitatum, tum ex Historijs, tum è Fabulis petitarum, &c.

- ris Thebanæ, jussu Alexandri M. reservatur. *Antiquitas 22.*
73. *Plato* discipulos suos, mediante speculo, ad omnes bonos mores comparandos instruit. *Antiquitas 74.*
74. *Idem*, juxta Legem Æginensium, morti tradendus absolvitur, eo quod hæc Lex tantum pro hominibus, non pro Philosophis, qui mediæ essent inter Deum & homines naturæ, lata esset. *Antiquitas 87.*
75. *Pompeius Atticus* gloriatur, se nunquam cum Matre in gratiam rediisse. *Antiquitas 29.*
76. *Protogenis* imagini, ex Apellis effato, sola deest gratia, seu vita, quam si haberet, immortalis existeret. *Antiquitas 34.*
77. *Idem* ex subtilissimâ lineâ, Rhodi conspectâ, Apellis præsentiam conijcit. *Antiquitas 53.*
78. *Ramifies* ingentem obeliscum erigi curat, cui præciolæ moli (omni reliquâ Urbe in cineres redactâ) Cambyles Persarum Rex nullum damnum intulit. *Antiquitas 85.*
79. *Rodopææ* calceus speciosus ab Aquilâ ad pedes Regios delatus, nuptias cum Rege conciliat. *Antiquitas 71.*
80. *Romulus & Remus* turpi fratricidio exordia Urbis Romanæ viciant. *Antiquitas 44.*
81. *B. Samson*, Dolenis Archi-Episcopus, draconem primùm, dein & leonem Regno proscribit. *Antiquitas 28.*
82. *Scipio Romanus*, parentem Annibalem hostium manibus solus, & unicus gloriose eripit. *Antiquitas 56.*
83. *Scyths*, fugientes à facie Darij Regis, ad sepulchra Parentum se recipiunt. *Antiquitas 51.*
84. *Siciliani* malogranata à vestigialibus eximunt, eo quod à naturâ gerant coronam. *Antiquitas 27.*
85. *Sigridis* ab extremo Maris periculo miraculose liberatur, ob Sanctam prolem, Birgittam, quam gravida gerebat in utero. *Antiquitas 57.*
86. *B. Simeon Stylita* altissimam conscendit columnam, cui per 80. annos immobilis insistit. *Antiquitas 89.*
87. *Stygis* Fluminis aquæ mortiferæ omnia vasa confringunt, nisi ungula equi iniiciatur. *Antiquitas 5.*
88. *Tentorum, ac Cimbrorum* militum uxores, maritos his verbis animant; *Eja viri! pugnate fortiter, ne nos Romanorum captivos videatis! Antiquitas 12.*
89. *Themistocles*, cum ad ludos Olympiacos procederet, mox omnium oculos, posthabitis ludis, in se conversos videns, dixit: tunc se omnium laborum, quos hætenus pro Republicâ suscepisset, fructum, ac mercedem retulisse. *Antiquitas 45.*
90. *Theodoricus*, Gothorum Rex, prohibet Purpuram Regiam ab impudico tinctore atretari. *Antiquitas 19.*
91. *S. Thomas Apostolus*, infidelitate ac incredulitate suâ, plus proficit ad fidem credentium discipulorum, quam si nunquam dubitasset. *Antiquitas 94.*
92. *Vasco Fernandez*, per medios hostium cuneos penetrans, chartam muro affigit, hæc continentem: *Huc pervenit Vasco Fernandez.* cui alter præcurrens, similiter affixit hæc verba: *Huc non pervenit Vasco Fernandez.* *Antiquitas 60.*
93. *Victoriæ Navis*, reliquis omnibus submersis, sola totum mare Atlanticum emensa, feliciter revertitur. *Antiquitas 52.*
94. *Virgines* quædam, insano furore in semetipsas desævientes, per combinationem denudandorum cadaverum, ab ulteriori furore coercentur. *Antiquitas 35.*
95. *Virgines Romana* galeatæ, tanquam militi cuidam desponsatæ, ab hostium furore sunt securæ, quibus id pro tessera præferendum: *Galeata sum.* *Antiquitas 61.*
96. *Ulysses*, generosus Juvenis, atrocissimum Polyphemum generoso vino sopitum excolat. *Antiquitas 64.*
97. *Wickberns*, germanus miles fortissimus, cathaphractum Turcam uno ictu discindit, Leonem insuper ingentem primo ictu exanimat. *Antiquitas 92.*
98. *Xenocratis* linus, Passeris ab accipitre persecuti gratiosum refugium. *Antiquitas 69.*
99. *Zenxis*, videns conflagentem viciniam, præpriamque domum, de artificiosâ quadam imagine præ omnibus alijs sollicitus, clamat sæpius: *Servate mihi Adonidem!* *Antiquitas 39.*
100. *Idem* uvæ bortum artificiosè depingens, aviculas fallit illuc convolantes; qui tamen ipsa paullo post à Parrasio, linteum pingente, decipitur. *Antiquitas 80.*

I N D E X VII.

Anagrammatum, five Salutationis Angelicæ, multipliciter litteris permutatæ,
quibus Archangelus Gabriel, à DEO ad MARIAM missus, per illa Verba :

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

Eandem sine omni labe conceptam totiès quotiès resalutat.

<p>1. Ave pura Regina, summo amanti dilecta.
 2. Virgo serena, pia, munda, et immaculata.
 3. Eva secunda, Agni immolati pura Mater.
 4. Magnes cordium, vita animæ, tela pura.
 5. Alto Regi amica, Tu janna semper munda.
 6. Regia nata, evadens luam amari pomi.
 7. Intacta à vae mali, Virgo semper munda.
 8. Alma Dei Virgo, ante casum præcunivita.
 9. Gemma pura, mirè salutata à Dei nuncio.
 10. Regia munda, et palatium emicans auro.
 11. Adami amarum ingens vae it procul à Te.
 12. Tu pia Regina, summa, et munda Coeli Ara.
 13. Imago Dei, summa, clara, et pura inventa.
 14. Alma Regina, jure munda es à tactu pomi.
 15. Pura à maculâ omni, et digna JESU Mater.
 16. Lumina mea aperi casta, et munda Virgo.
 17. Eja Tu orientalis gemma, pura, ac munda.
 18. Nivea, lactea, pura, summa, meritò digna.
 19. A maculâ Tu remota es, pia mundi Regina.
 20. Damna piè avertens, Virgo immaculata.
 21. O Munda, alma Regina! In specie tuâ mira.
 22. Mira Agna, ô summè pura, ac in Dei tutela.
 23. Ingenua, provida Mater, immaculata es.
 24. Nivida Regina, et ô summè pura à maculâ.
 25. Vera primogenita, Tu sine maculâ Adam.
 26. Summa, et pura Mater, digna Coeli janna.
 27. Tu jure immaculata, ô magna Dei parens!
 28. Enge pura, mira, tota munda, nescia mali.
 29. Casti Agni Emmanuel, ô diva pura Mater!
 30. Virgo, à maculâ Adæ patenter immunit.
 31. Miratota, en gaude sine impurâ maculâ.
 32. Ave Arca munda! Tu impleta amoris igne.
 33. Virgo, et anima prudens, et immaculata.
 34. En minime vocata es impura, alta gradu.
 35. Munda, amata, electa Virgo, prima venis.
 36. Alma, evadis contagium iræ parentum.
 37. Regina purè munda, Tu anima amicta Sole.
 38. Jure anguem perdis, ô nata immaculata!
 39. Amata, pia, munda, Coelum terræ jungis.
 40. Gaude Eva, spinâ malorum mirè intacta.
 41. Regina mirè tuta, à lapsu communi Adæ.
 42. Admiror Te, Eva immaculata, sine pugna.
 43. Tu Mater es Agni Dei, à maculâ omni pura.
 44. Io Agna Dei Mater! lupum averni matas.
 45. Anguem palantem Io! mira Eva trucidat.
 46. Primitum tenes, ô Diva, ignara maculae.
 47. Lucum Adami ignoras, en pia Mater, Ave!
 48. En Tu immaculata es; nam Virgo Deipara.
 49. Nivea ô agni Mater! Deum iratum placas.
 50. Age casta, altum Mare, invium praedoni.</p> | <p>51. Diva Regina, semper tuta à maculâ omni.
 52. O gemma Divina! pura, sine tetra maculâ.
 53. Mira, et sana, en! procul à Te jugum Adami.
 54. Intemerata Virgo, jani munda es à culpa.
 55. Naevum, et maculam ignorâsti Deipara.
 56. Virgo mea dilecta, Tu manes anima pura.
 57. Salve! ô unica nitida gemma, pura Mater.
 58. Tu pura DEI mensa, ô Regina immaculata!
 59. En Dei amans, pura, et immaculata Virgo.
 60. Catenam, vel vae primi Adami, Tu ignoras.
 61. Virgo, en! eras pia, munda, et immaculata.
 62. Mundi regem unica alis, ô amata, et pura.
 63. Ave, Te dignam juro, sine maculâ partam.
 64. Verum Dei Agnum intacta à malo paries.
 65. En paritura es Agnum Dei, ô immaculata!
 66. Munda, ac peralnia Vitis, O genera vitam!
 67. Adam, et Evam in maculâ purè ignorâsti.
 68. Regina munda, amata Coelum aperivisti.
 69. Io Regina! pura, munda, et immaculata es.
 70. Age Idea sanè clara omnium puritatum!
 71. Gaude Mater irviolata; nam purè micas.
 72. Regem Deum amata, ac pura, alito in sinu.
 73. Age! Numen paris, ô Diva, ter immaculata.
 74. Tu Evae, Tu Adami crimen palam ignoras.
 75. Jure munda pates, O Regina immaculata.
 76. Ave munda Caeli porta! vitam germinas.
 77. Prima, ac ultima munda es, ô integra Eva!
 78. Lactea via, en summa, pura, meritò digna.
 79. Eja, munda parens, et immaculata Virgo!
 80. Neonata Regia, Te anlam puram dicimus.
 81. Antea immaculata Virgo, en! Deum paris.
 82. Deum integra paries, ô una immaculata!
 83. O Dei veri magna parens! Tu immaculata.
 84. Mater Agna, janna Coeli, Te puram damus.
 85. Iam pura es, age, alito Deum incarnatum!
 86. Natum Dei paries: una ergo immaculata.
 87. Virgo planè munda, ac Mater anati JESU.
 88. Scala aurea, Te non premit jugum Adami.
 89. Tu, merâ Divinâ ope, immaculata regnas.
 90. En! Tu manes immaculata, Virgo Deipara.
 91. Collins Te puram, en anata, diva Regina!
 92. Virgo, an deturpata es à maculâ? minime!
 93. Mundi patrona, age! jure immaculata es.
 94. Jam vale, semper munda intacta Virago!
 95. Agna pura es, ô mei, ac mundi mirâ tntela!
 96. Munda, integra, immaculata, opera JESU.
 97. Vale Regina, tam pia, tam munda, Cor JESU!
 98. Agni Mater, ô summè pura, ac nitida, Vale!
 99. Lacta puro sinu (Eja amata) mundi Regem.
 100. En Virgo semper munda à macula. Ita: Ita.</p> |
|--|---|

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ. CONCEPTUS I.

§. I. Scriptura.

I. PVra Despara, oba q Vas Congregatas, MARIA appellata.

Genes. c. 1 v. 10. Congregationes aquarum appellavit Maria.

MAri me committo, fateor, dum altissimam, ac penè imperscrutabilem Marianæ Conceptionis innocentiam, per complures Conceptus, ex profundo Sacrarum paginarum oceano studiosè deductos, aditruere aggredior, vix naufragium evasurus, nisi Mare hoc Virgineum, omnî momento placidissimum, nullius unquam originariæ tempestatis adversitate turbatum, securam mihi navigationem promitteret, aspirante præsertim suavissimo Divini illius Spiritûs favonio, qui statim abinitio ferebatur super aquas. Addit prætercè animum mellea planè Divi nostri Bernardi sententia, quâ Mariam non tam mare, quàm stellam Maris nuncupans, sæpiùs hortatur: *Respice stellam, voca Mariam!* Ad quam proinde & ego respiciens, Mariam voco, Mariam invoco, & ab ipso Mariæ nomine primum Conceptum inchoans; illas *aquarum congregationes* in medium produco, quas, sub ipsum statim sacræ Genesis initium, *Maria*, non sine mysterio, Dominus appellavit. Sicut ergo aquæ, ab ipso suæ creationis exordio, congregatæ sunt, jubente DEO, in locum unum, quas deinde aquarum Congregationes appellavit *Maria*; sic asserere haud du-

bito, in Deiparam solam, tanquam in locum unum, congregatas fuisse, statim abinitio creationis suæ, omnes aquas gratiarum possibilium, quas inter haud dubiè etiam fuerit exemptio à culpâ originali, quæ (Maria scilicet) hoc ipso, à S. Epiphanio *Mare spirituale*, *cujus gratia immensa*, à S. Joanne Damasceno, *Gratia abyssus*, ab ipso denique Angelo, Dei nuntio, *gratia plena* salutatur, & ex speciali Divini Numinis consilio, *Maria* appellatur. Et fanè communis hæc Sanctorum Patrum videtur opinio: sic enim, inter alios, S. Antoninus apposite discurret: *Congregatis*, inquit, *in quibus gratijs Sanctorum, in unum locum, scilicet in animam Virginis, appellavit eam Marianam, quasi matrem gratiarum.* Haud aliter Seraphicus sentit Bonaventura: *Sicut*, ait ille, *in mari aquarum, sic in Mariâ sunt congregationes gratiarum.* Conserat prætercè suum hanc in rem suffragium Sophronius: *ceteris*, inquit, *per paves gratia data est, sed Maria tota se infudit gratiæ plenitudo.* Sicut ergo (ut supra dictum) in ipso mundi exordio, *Spiritus Dei ferebatur super aquas*, sic minimè dubitandum, in Mariæ exordio, sive Beatissimâ Ejusdem Conceptione, mox adfuisse Spiritum Sanctum, omnique eam gratiâ quantocyùs replevisse. Veniant modò omnes, quicumque aquas sicut limpidas, & dulces gratiæ, ad mare hoc Marianum, minimè amaram, gratijs plenum, quod in instanti Conceptionis, gratiarum aquas congregans, omnibus exinde salutem liberalissimè propinat, Damiano teste, Virginem sic alloquente: *Tu Fons perennis*

Orat. de laud. V. Orat. 2. de assumpt.

4. p. tit. 15. cap. 4. §. 3.

in spec. Virg. c. 7. tom. 2. opusc.

Sermon. de assumpt.

Gen. 1. v. 2.

Hom. 1. super missus.

Serm. de
nativ.
Mariæ.

rennis gratiæ, tu benedictionis uberrima scaturigo, copiosos latices ad nos transfudisti. Hic ergo ad satietatem bibituri, afferant hydrias suas, sedundas, Proficiat haustus gratiarum! ut inde, juxta Bernardum, *captivus redemptionem, æger curationem, tristis consolationem, peccator veniam, justus gratiam &c. obineat.* Memores tamen illos esse velim, Mariæ aquas, alijs ut plurimum aquis demereri, id est, gratias Virginis immaculatæ, lachrymis, ob peccatorum maculas profluentibus, obtineri; Quemadmodum enim mare, licet amarum, vapores emittit sursum, qui, Cæli beneficio, mox suaves in aquas dulcorantur, ita lachrymæ poenitentium, maximè lascivorum, purissimæ Virgini oblata, exuunt amarorem.

Serm. in
verba
Apoç.

§. 2. *Authoritas.*

2. S. ALbertVs MagnVs, De Sparâ sine Labe proteCtor.

1. *Væ culpæ est triplex, scilicet originalis, mortalis, & venialis: Porrò sine isto triplici væ, fuit Beatissima Virgo Maria.* In Bibliâ Mar. super Evang. Luc.
2. *Hæc Virgo sola, à communi illâ regulâ excipitur: Omnes in Adamo peccaverunt.* Lib. de laud V. super misus.
3. *Sanctissima est caro B. Mariæ Virginis, quæ nunquam admisit aliquid sanctitati contrarium: omnes autem alijs sancti aliquid admisserunt.* ad c. i. Luc.
4. *Invenisti gratiam: non creasti, ut Deus, non rapuisti ut Angelus, non perdidisti ut Adam, non emisisti, ut Simon magus, non abscondisti, ut infidelis Doctor, sed restituisisti potius.* Serm. i. de annunt.

§. 3. *Ratio.*

3. VELLE DEI, est IpsVM faCere.

A Mare juxta Aristotelem est, *velle bonum*: sed Deus plus amavit Mariam, quam omnes reliquas creaturas, ut alibi patebit, Ergo plus ei voluit bonum. Atqui velle Dei, est ipsum facere, id est, practicum, & collati-

vum boni, ergo plus Mariæ fecit, seu practicc contulit, quam omnibus alijs creaturis. Subsumo: sed alijs quibusdam contulit bonum Sanctificationis in utero, ut Joanni Baptistæ, & Ieremiæ: alijs contulit bonum creationis, absque originali, ut Angelis, & Adamo &c. Ergo multò magis hæc omnia Mariæ contulit.

§. 4. *Historia.*

Celebritas Festiva sine Labe
Conceptæ, à Sancto Nicolo,
Laos, Elino abbatI
Manifestata.

4.

Cum Elsinus, vel, ut ab alijs refertur, Elpinus, Abbas Rhemenfis (à quibusdam Remesinensis dicitur) Anno Christi Millesimo, Centesimo Nono, ablegationem jamiam suam, in gravissimis Nortmanici Ducis Guilielmi negotijs susceptam, ex Angliâ in Daniam, laudabilissimè, ac desiderato cum fructu, persolvissèt, suo tandem in reditu, Mari se comitens, felicissimo, per tempus non modicum, persoluto itinere, horrendâ tandem exsurgente Cæli intemperie, Ventorum turbine, fluctuumque Spumantium fragore, in extremum communis naufragij, diræque submersionis periculum est redactus. Verùm, cum Cælicolis, ipsique præsertim Augustissimæ Cælitum Regina, tenerrimâ semper devotione, addictus extitisset, spectabilem habere promeruit præclarum quendam, è cœlestis Aulae proceribus, Heroem, Divum scilicet Nicolaum, specialissimum jam pridem navigantium, ac periclitantium Patronum. Hic promptam mox cum morte decertanti assistentiam, ac certissimam è proximo periculo liberationem Abbati, hæc expressè additâ conditione, spondidit, si ipsis Cælitibus Festivissimū, DEI genitricis, sine omnî labe conceptæ mysterium, Festivâ quot annis celebritate, cum Religiosis suis recolere, alijsque ad parem solemnitatem piè peragendam, quâ publicis

è Ca-

è Cathedrâ cohortationibus, quâ privatis, inter colloquia persuasionebus pertrahendis, pro viribus vellet allaborare. Quo Sanctè promissò, Elsinus mox Cœlitus ereptus, ad portum Anglicanum feliciter appulit, ac non solum, quoad vixit, votum suum fidelissimè ipsus adimplevit, verùm etiam alios complures in suam traxit sequelam, Virginisque immaculatæ odorem, ut ex Divo nostro Anselmo, in proximâ Historiâ adducendo, latius apparebit. *Ex Card. Baron. Petro de Natal. Jacob. de Vorag. &c specialiter autem ex Dionys. Cart. Serm. de Concept.*

§. 5. *Symbolum.*

5. DeIparæ sine Labe, PrInCipIVM soLenne In gratiâ.

Principium solenne decet, si quando Professor Dictare incipiat: Qui bene capit, habet. Principium, sine labe, decet solenne MARIAM: PRINCIPII genitrix, que bene cœpit, erit.

Ego sum a & ò Principium & Finis Apoc. 1. v. 9.

§. 6. *Antiquitas.*

6. Liber, propriâ IULII Cæsaris ManV ConsCrIptVs, eIVS porreCto eX aqVIs braChIo, ab InterItV saLVatVs.

Julius Cæsar, cum aliquandò hostem, longè validiorem, audaciùs fuisset

insecutus, tandem cum ingenti suorum strage devictus, fugam arripere est coactus. Cum autem nulla alia evadendi pateret via, quàm torrens aliquis, ponte destitutus, quem tranatando, relicta quidem pretiosissimâ Suppellectili, nil nisi vitam, eamque non sine periculo, sibi reservare posset, hostis à tergo insequentis furorem in tempore evasurus, fluctibus sese generosè immisit, non erubescens, nimirum illum, quo antehac in confligendo tenebatur, ardorem, modò frigidis in undis, extinguere. Ubi notabile, nullam omninò rem sumpsisse secù Julium, per aquas fugitivum, quàm unicum quendam Librum, propriâ suâ manu, paulò ante conscriptum, de gestis scilicèt suis commentarium. De hoc igitur Libro, magis, quàm de propriâ vitâ, sollicitus, brachio indefinenter in altum sublevato, tantum effecit, ut per medias licèt undas, periculosè tranans, minimè madefactum charum hunc librum protulerit. *Svetonius.*

Modò, quis nescit, Numen Divinum fecisse potentiam in brachio suo? tunc præsertim, quandò, reliquis ex Adamo hominibus, in aquam originalis peccati decidentibus, imò in profundum inferni demergendis, Mariam, futuram Matrem suam, Librum generationis JESU Christi, potentis suo brachio, in altum extulit, sicque qui *Exaltavit humiles*, humillimam ancillam exaltando, ab undis hæreditarijs ita reservavit illasam, ut nec ad momentum, ijs madefacta fuerit, aut infecta. Adeò nimirum adamavit Librum hunc, cujus cartham sciebat Regalem: *Regali ex progenie*: Ligaturam nobilem, quia desponsatam ipsi Spiritui Sancto, & ligandam castissimo Sponso Josepho, ex Regio sanguine: *cum esset desponsata, &c.* clausuram perfectissimam: *Quomoda fiet istud, quoniam virum non cognosco scripturam Divini spiritus: Spiritus Sanctus superveniet in te &c.* Tenorem & materiam libri, unicum Verbum, & quidem Abbreviatum, sed Divinum: *& Verbum Caro factum est.* Quid ergò mirum, Librum hunc, tantam, in uni-

Ecclē ſua in bō. v.

versâli Conceptionis diluvio, obtinuisse gratiam, ut minimè mactatus, nullâ unquam maculâ fuerit fœdatus?

* *
*

§. 7. *Anagramma.*

AVEpVra à Labe, aManti DI-
LeCta!

Ave pura Regina, summo amanti dilecta!

Versio litteralis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS II.

§. I. *Scriptura.*

DEI Mater pVrè ConCepta,
terra Virgo.

8. Genes. c. 2. v. 7. *Formatus est Dominus DEUS hominem, de limo terræ.*

A Mari, ad terram progredior, & immaculatam Deiparæ Conceptionem sic ulterius profector: Formatum à DEO primum hominem, de limo terræ, & quidem de terrâ etiâ nûm Virgine, innocente, purâ, utpote nulli hucusque maledictioni subjectâ, sacra abundè exhibet Historia. Porrò cùm, teste Apostolo, primus ille parens noster Adam, fuerit *forma futuri*, & secundi Adami, Domini nostri, figura; Hinc dubium nullum remanet, quin Christus quoque, utpote Divinæ suæ personæ dignitate, Adamum illum infinite excedens, è terrâ fuerit formatus purissimâ, omnisque maculæ experte, scilicet Beatissimâ Virgine, non tantum nulli subjectâ maledictioni, sed plenâ insuper omnî benedictione, juxta illud Psalmistæ: *Benedixisti Domine terram tuam.* Nec immeritò **MARIAM Terram** dicimus; ut enim terram nostram diversos producere fructus cernimus, usui, & utilitati hominum deservientes, sic neminem latere potest, produxisse **MARIAM**, & peperisse nobis illum *Benedictum fructum ventris sui*, qui salutem mundo attulit universo. Testem forte, in Conceptûs hujus confirmatio-

nem, desideras? omnî exceptione majorem invenio, Virum, ex Apostolico Collegio, in paucis præclarissimum, S. Andream, ita Crucem sententiæ huic præferentem. Sicut, ait ille, *primus Adam formatus est ex terrâ, antequam esset maledicta, ita secundus formatus est ex terrâ Virgine, nunquam maledictâ.* Quod idem Sanctus quoque Pater Dominicus clarè confirmat, his verbis: *Sicut primus Adam fuit ex terrâ Virgine, & nunquam maledictâ formatus, ita decuit in secundo fieri.* Nec prætereunda hic videtur celebris illa, licet factis proluxa, hanc in rem D. Bernardini Senensis Sermocinatio: *Certum est, ait ille, quòd DEUS creavit Adam, sine peccato originali, ex limo terræ, deinde ex costâ ejus creavit Evam, & sine peccato: & certum est, quòd Christus incarnatus fuerit DEUS, & homo, & fuit major, quàm Adam, & Eva, & majoris dignitatis, & tantum interest inter eos, quantum inter creatorem, & creaturas; modò non est credendum, quòd ipse Filius DEI voluerit nasci ex Virgine, & sumere ejus carnem, quæ esset maculata ex aliquo peccato originali? imò, credendum est, quòd voluit sumere carnem ex carne purissimâ, & quòd ejus Mater fuerit plus, quàm Eva, & Adam, qui creati fuerunt sine peccato originali.* En! quàm præclare conceptum hunc gravissima SS. Patrum autoritas stabiliat? Addo prætereà ingeniosam D. Ruperti nostri, super illa Isaïæ verba: *Generationem ejus quis enarrabit?* expositionem: *Signatè, c. 53. v. 8.*

In Epistol.
Presbyt.
Achaïæ.

Lib. de
carnè
Christi
c. 17.

Tom. 4.
Serm. 49.
post Pasch.
c. 1.

Rom. c. 5.
v. 14.

Psal. 34.
v. 1.

Lib. 2 in
Isaiam
c. 19.

ait, *de terrâ viventium dicit, non verò morientium, ut intelligatur, de eâ Virgine nasciturus Christus, quæ mortua, illâ infamis peccati morte, non fuerit, quâ omnes in Adam moriuntur.* Hanc igitur Terram, qui terrâ incolimus, colamus, huic, qui terrenis hucusque vanitatibus nimium adhæsimus, filiali impofterum devotione adhæreamus, ab hac Virgine illibatâ, illibatam cordis, carnisque munditiem, immundi terræ peccatricis filij, impetremus, ut corpore quidem in terrâ positi, mente tamen in Cœlestibus continuo habitantes, tandem de terrâ hac mortali, per obitum, abscessi, *videre mereamur bona Domini, in terrâ viventium.*

§. 2. *Authoritas.*

9. B. ALCVINVS, MARIE à Labe Defensor.

1. *Semen serpentis, Originalis peccati primordium interrogat 75. in gen. per quod explicatur illud: Inimicitias ponam inter semen tuum, & semen illius.*
2. *Maria fuit lana mundissima, & Virginitate clarissima &c. Eratque talis ac tanta, ut sola digna fuerit, quâ nullus alius indueretur, nisi augustâ præditi dignitate. Ita Spiritus Sanctus Superueniens in Beatam Virginem, & Virtus altissimi, obumbravit eam, ut lana fieret Divinitate purpurata, solummodo æterno Imperatore indui dignissima, & sic facta est Beatissima Virgo Theotocos &c. lib. 3. de Trin. c. 14.*

§. 3. *Ratio.*

10. Maria est Causa, non Deterior effectus.

Causa nequit esse deterior suo effectus: Ergo MARIA infici non potuit peccato originali. Ant: constat ex communî mente Philosophorum: quidquid enim perfectionis est in effectus, hoc eminenter, virtualiter, vel formaliter, est in causâ: atqui, si causâ esset deterior effectus, aliquid perfectionis esset in effectus, quod non esset in causâ, Ergo &c. Conseq; etiam probatur: MARIA est causâ, Christus est effectus, ut enim ait S. Amadeus: *Maria est puteus clausus, & signatus, de quo*

Hom. 7.
de laud.
Virg.

egressus est fons domus David. Atqui non habere peccatum originale, seu ejus carentia, est aliqua perfectio; quia importat justitiam originalem. Ergo si MARIA habuisset peccatum Originale, quod tamen Christus nullo modo habuit, causâ fuisset deterior suo effectus.

§. 4. *Historia.*

FEStIVITAS CONCEPTIOIS, ab ANSELMO INCHOATA, IN ECCLÉSIA RECEPTA.

II.

DIVI Anselmi, Cantuariensis Archiepiscopi, & Angliæ Primatis, Clarissimi Benedictinæ nostræ familiæ luminis, super omnia præclarissime gesta, honor præcipuus, a singulari, in Beatissimam DEI genitricem, studio promanavit, quod ex eo vel maxime apparuit, dum immaculatam dictæ Virginis Conceptionem, non solum, suis in Libris publicè defendere, Festumque hujus Mysterij diem, in dicto suo Episcopatu, Solenniter celebrandum, primus introducere voluit, verum etiam alios quoque Angliæ Co-Episcopos (communicatâ ipsi paulò ante recentitâ Elîni Abbatis Historiâ) ad eandem devotionem propagandam servidè cohortatus est, verba hæc formalia suæ ad eos Epistolæ inferens: *Non puto, verum esse Virginis amatorem, qui celebrare respuit Festam suæ Conceptionis.* Unde mirum minime videri debet, altesatam mysteriosam Festivitatem per complures exindè Provincias, Urbes, Universitates, successivo progressu, receptam, in totâ tandem Ecclesiâ, sub præcepto institutam, nostris jam temporibus, solennî octavâ celebriorem, indulgentijs, è thesauro S. Matris Ecclesiæ auctam, tantum sumpsisse incrementum, non nisi devotissimo huic Præfati, præ omnibus alijs, adscribendum. Et nonnè Virgo ipsamet Beatissima, ob tantum, pro honore illibatæ suæ Conceptionis, laborem, gratam se Anselmo exhibuit? vinci certè tantis, à famulo suo sibi exhibitis, devotionis officijs, non est passâ, dum Matrem se, in pluribus occasionibus, ei præstitit gratissimam

nam simul, ac gratiosissimam, eo præfertim tempore, cum obscurâ aliquando nocte, præceps ex alto delapsus, non sine præsentissimo mortis periculo, inclamatâ Divinæ Genitricis ope, nec minimum damnum perpeßus, non sine miraculo, surrexit innocuus. *Petrus de Alva in sole verit. Bivarius in Anselmo vindic. Card. Baron. Bucelin. ad diem 21. April.*

§. 5. Symbolum.

12. PROXIMA DEO, SINE PECCATO.

Aurea, quam cernis, stat littera *proxima prima*,
B. Benedicta gerens, *B. Bona* cuncta ferens
Alpha Christus erat: sed littera *proxima prima*
 Ter pura, genitrix ter quoque pura fuit.

Non arguas proximum. & non despicias eum
Ecclesi. c. 31. v. 41.

§. 6. Antiquitas.

13. PVELLA, FVnDaMento InIeCta.

INter primaria, haud immeritò, orbis miracula numerabatur Templum illud, quod in Asiâ, per Ducentos, & Viginti annos continuos, labo-

riosissimè, immensis sumptibus, exædificatum, Dianæ, scietæ illi gentilium Divinitati, ab infidelibus populis dedicabatur. De hoc templo id, præ reliquis, notatù dignum scriptores referunt, quòd, cum primum ibi lapidem fundatores posituri essent, Puellam quandam Virginem, unâ cum lapide, vivam fundamentò iniecerint, non elegantissimæ tantùm formæ, verùm etiam pretiosissimis indutam vestibus, ac monilibus, incomparabilis valoris, superbissimè adornatam. Sperabant nimirùm superstitiosi illi populi, tam speciosâ puellæ formâ illuc repositâ, tam pretiosum ædificium longissimo tempore duraturum, ac in ipsam quasi æternitatem, facili negotio, conservandum esse.

Dicam ego potiùs, non superstitiosâ quâdam impressione, sed piâ de Virgine Matre persuasione, Puellam fundamento injectam, *MARIAM* fuisse, & quidem ab ipsomet Unigenito *DEI* Filio, cujus *fundamenta*, in *montibus Sanctis*. Cum enim Divina omnipotentia, ac Sapientia opus quoddam, non per ducentos viginti duntaxat annos, sed *ab initio, & ante sæcula* creans, & exædificans, illud (*MARIAM* scilicet) non scietæ cuidam, sed uni, ac veræ Divinitati, sibi nimirùm ipsi, à principio, dedicare vellet, Virginem fundamentò iniecit, id est, ipsam *MARIÆ* Conceptionem, tanquam totius reliquæ vitæ fundamentum, Virginem voluit, illibatam, ex speciali privilegio eam conservando, ac pretiosissimis Virtutum monilibus & vestimentis salutis indutam perpetuò custodiendo.

Psal. 86. v. 1.

§. 7. Anagramma.

Virgo pIa, & MVnDa à peCCato.

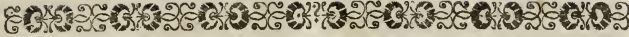
Virgo serena, pia, munda, et immaculata.

Versio litteralis

Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum.

14.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS III.

§. I. Scriptura.

15. VIRgInea genITrix, IVCVn-
DVs DIVInæ VoLVptatIs Pa-
radIsVs, ab InItIo.

Genes. c. 2. v. 8. *Plantaverat autem Do-
minus DEUS Paradisum voluptatis, à
principio.*

TErrestremParadisum, ab omnipo-
tentî DEI manu, à principio,
plantatum, ac omnigenis deli-
ciarum generibus, ad omnem volupta-
tem, instructum, quis enarrare suffi-
ciat? hic nimirum rara fragrantissimo-
rum florum elegantia, hic arborum di-
versarum, quas inter *Lignum etiam vitæ
in medioParadisif, fructuumque amænissi-
morum varietas, hic integra volatilium
agmina, canoris aerem vocibus ver-
berantia, hic peramænus àquarum
limpidissimarum strepitus, hic animan-
tium diversî generis, in hominum ser-
vitia, creatorum, multifaria species,
verbo, plantatum hoc voluptatis crea-
tæ compendium, dignus omninò lo-
cus erat, in quo primus Adam, inno-
centissima etiamnùm Divini Numinis
imago, collocaretur, quem haud du-
bidè diutiùs custodire licuisset, nisi ne-
glectâ sui ipsius custodiâ, serpenti infer-
nali in se aditum incautus Adam ultrò
referasset. Verùm enimverò, expul-
so, pro demeritis, primo homine, adi-
tuque dicti Paradisi non Adamo tan-
tum, sed & posteris, præcluso, alius
se prodidit Divinæ voluptatis, & qui-
dem longè illo perfectior Paradisus,
DEI scilicet genitrix beatissima, cujus
gratia, sicut Paradisus in benedictionibus,
quæ ab ipso statim conceptionis suæ
principio, ipsius Divinæ sapientie
manu, Paradisû ad instar, plantata, om-
nî deliciarum spiritualium genere ab-
undè repleta, diversisque virtutû ac do-*

norum Cœlestium floribus est exorna-
ta. Verè Paradisus felicissimus, in quo
secundus Adam, Christus, redemptor
noster, erat collocandus, Paradisus ra-
râ arborum varietate instructus, sic Vir-
gine de seipsâ loquente: *Quasi Cedrus
exaltata sum in Libano, quasi Cypressus in
monte Sion: Quasi palma exaltata sum in Ca-
des, quasi Platanus &c. Quasi Terebinthus
extendi ramos meos, & rami mei honoris, &
gratia.* Paradisus, ex quo quadriparti-
tus Evangeliorum fons dimanans, mor-
talibus fide exornatis, miserationum
fluente ubertim emittit, juxta illud:
*Ego quasi trames aquæ immensæ, de steruo,
Ego quasi steruiv Diorix, & sicut aqueductus
exivi ex Paradiso.* Paradisus jugiter cus-
toditus, ubi *Hortus conclusus, fons signa-
tus, ad quem* (Teste SS. Epiphano &
Damasceno) *serpens aditum non habuit.*
Verè *Hortus deliciarum*, ut cum Sophro-
nio loquar *in quo consta sunt universa flo-
rum genera, & odoramenta Virtutum, sicque
conclusus, ut nesciat violari, neque corrupti.*
In cujus etiam Paradisi medio, purissi-
mo scilicet Virginalis uteri Sacrañio,
lignum vitæ à DEO est positum, imò
vita potiùs ipsâ, cujus vivifica, & salu-
tatis virtus meredi debebat omnibus
humanis infirmitatibus, aternamque
vitam, & salutem hominibus concili-
are. Quòd si ad Virgineum hunc Pa-
radisum *serpens aditum non habuit*, quo-
modo credendum, eam à serpente
originalem aliquandò morsum accep-
sisse? si *hortus conclusus, fonsque signatus*
Virgo fuit, quomodo vel ad momen-
tum violata, aut corrupta? si non lig-
num tantùm vitæ in Mariâ positum,
sed vita ipsâ, suo tempore, illius ex ute-
ro processura, quomodo Mortis filia,
vel ad punctum, supponenda? absit!
dicendum potiùs, quod Abbas noster
Tuiciensis in Deiparæ defensionem,
scriptum reliquit: *Iste est novus Paradi-
sus*

Eccli. 24.
v. 17.
& 18:
v. 24.

Gen. 1.
v. 9.

v. 41.

Cant. 4.
v. 12.

de Laud.
Virg.
Serm. 1.
de assump.

Sophr.
Serm. de
assump.

Eccli. 40.
v. 17.

Ruperrus
sus

c. 4. in
cant.

ſus Cœleſtis, in illo poſuit Dominus Deus hominem, quem formavit: in iſtâ formavit hominẽ, qui apud ipſum in principio erat, iſtam humũs, iſtã terram ſuam benedixit Dominus & ex eã cuncta germina gratiarum produxit. Si proinde veras delicias, ac voluptates quærimus, ad Virgineum hunc Paradifum, omnibus apertum, ſoli ſerpenti clauſum, cum fiducia accedamus, ut per hunc ad illum, Cœleſtem ſcilicèt Paradifum, omni deliciarum genere ſine fine repletum pertingere valeamus.

§. 2. *Authoritas.*16. ALphonsVs roſtatVs, nesCIens
LabeM DeIparæ.

Beatam Virginem, ſine originali maculã conceptam fuiſſe, nullo modo nego, ſed toto animo confiteor. Prolog. in Hieron.

§. 3. *Ratio.*17. Caro Mariæ, ConIVngenDa
Verbo.

Quidquid erat uniendum, conjungendum, vel terminandum hypotaticè à perſonalitate Verbi, debuit fuiſſe Sanctum, omniſque labis, & umbre expertus, juxta illud S. Petri Dam. *Quid virij in ejus mente vel corpore vindicare ſibi potuit locum, quæ ad inſtar Cœli plenitudinis totius Divinitatis meruit eſſe Sacrarium?* Atqui Caro MARIÆ erat conjungenda, & hypotaticè terminanda, à perſonalitate Verbi Divini. Ergo Caro MARIÆ, in primo instanti ſuæ Conceptionis, debuit eſſe expertus labis, & peccati originalis. Min. probatur. Corpus humanum erat hypotaticè conjungendum, & terminandum à perſonalitate Verbi Divini. Atqui corpus Chriſti, in primo instanti conceptionis, erat ipſa Caro MARIÆ, quia ex puriſſimo ſanguine, & carne Virginis erat formatum corpus Chriſti: Ergo Caro MARIÆ, in primo instanti ſuæ Conceptionis, erat hypotaticè terminanda, à Verbo Divino, adeoque ſancta, & ſine peccato.

§. 4. *Historia.*

ſaCerDos nortMannIæ resVs-
CitatVs.

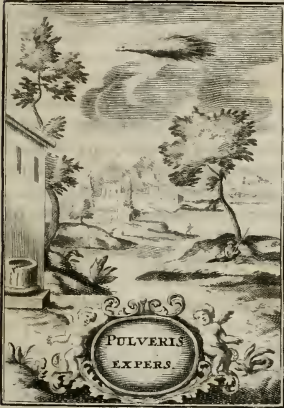
18.

Deceſſerat ſine omnî pœnitentiæ ſigno, morte extinctus ſubitaneâ, Sacerdos quidam Nortmanniæ, tanto miniſterio vel ideò indigniſſimus, quia notorijs, ac meritò abominandis Sceleribus ſuis, tam Superis inſenſus, quàm hominibus ſcandalofus. Cùm ergo, nullâ præviâ commiſſorum expiatione, ab infernalibus jamjam monſtris, ad commerita Tartarorum ſupplicia eſſet abſtrahendus, pientiſſima tamen Numinis Genitrix, quàm ſibi fortè per exiguam, etiamque quotidianam devotiunculam, aliquandò devinxerat, tam fortiter eum defendebat, ut orcini Divinæ juſtitie miniſtri prædam confeſtim relinquere cogerentur, ipſeque reus, raro admodum eventu, in gratiam tantæ proteſtricis, vitæ reſtitueretur. Sed quid pro tanto favore, periclitanti animæ exhibitò, Beatiſſimam deſideraſſe Virginem exiſtimatis? Nil aliud certè, niſi, ut feriam modò de retroactis pœnitentiam ageret, inque illâ, ad ſecundum uſque obitum, perſeverare conaretur, hæc inſuper conditione ſingulariter adjunctâ: Feſtum puriſſimæ Conceptionis ſuæ, per annos ſingulos, die octavâ Decembris, ſummâ quâ poſſet devotione perageret, alios quoque ad idem pietatis officium, ferventi ſuaſione pertraheret. Quo factum, ut Sacerdos, obtento hunc in modum, unâ cum vitâ, pœnitentiæ ſpatio, non priſtinos tantùm deteſtari errores, confiteri, vitamque agere per omnia emendatiorem cœperit, verùm etiam (quod liberatrix miſericordiſſima ſpecialiter deſiderare videbatur) Feſtum Immaculatæ Conceptionis devotiſſimè in poſterum celebrans, ſuo tum verbo, tum exemplo, complures etiam alios in laudabilem pertraxerit ſequelam, ut dubium omninò nullum remaneat, Sacerdotem hunc, dupliciter reſuſcitatum, ſecundâ licèt vice mortuum, procurante tamen im-

immaculatâ Virgine, vitam in Cœlestâ Paradiso vivere, nullâ morte extinguendam. *Raynaud. tom. 2. pag. 274. Robertus Gagninus Ord. SS. Trin. Minister General. de Concept. B. V.*

§. 5. *Symbolum.*

19. MARJA aVIS paraDISI, Carens Labe origInaLI.

Pulveris expertem quæris si fortè Volucrem ?
En! Paradisiacam (Pesubi nullus) Avem.
Hæc dum continuò tenet alta, figura MARJÆ est,
Quæ nullo labis pulvere spurca fuit.

Nostra autem conversatio in Cælis est. Philipp. c. 3. vers. 20.

§. 6. *Antiquitas.*

20. HortVs CareDI sCotorVM RegIs.

Caredo Scotorum Regi, hortum fuisse aulicum, omni deliciarum genere, florum elegantia, fructuum ubertate, artificiorumque diversitate instructissimum, posteris transmisit antiquitas. Sed, proh! fatales horti delicias, quæ coronato etiam capiti diadema detrahere, mortemque, dum minimè cogitatur, inferre non veren-

tur. Sic nimirum Caredo contigit, qui, cum Regijs aliquando curis quietem modicam interpositurus, in dictum se hortum reciperet, ac hinc inde deambulando, modò hoc, modò illud artificium, nunc hanc, nunc illam statuam attentius consideraret, inter alia pretiosa non minùs, quam rara, imaginem quandam observavit, Dæ Cupidinis statuam, recens à suis, quos constanter alebat, artificibus, summo studio elaboratam. Speciosum illa, manu sinistra, referebat pomum, dexterâ arcum tenebat, quasi telum in quemcunque hostem ciaculatura. Statua porò ista tam ingeniosè erat adinventâ, nemo ut arripere pomum possèt, quin etiam, in pœnam tantæ curiositatis, telo, eodemque venenoso, configeretur. Hujus fatalis mysterij, ac periculi sibi exinde imminentis, minimè conscius Rex, vix pomum atrectat, cum à telo tactus, ac miserè confixus in terram deijcitur. Casus haud multum illi absimilis, quo prima Hominis innocentia, in horto Paradisi corrui. Rex erat Adamus, nec horti tantum à Divinâ manu ad omnem elegantiam instructi, sed & omnium animantium, perfectus Dominus. Sed Ecce! tangit incautus porrectum sibi ab Evâ pomum, pergustat fructum prohibitum, inficiens hoc modo, & configens, venenoso originalis culpæ telo, omnem posteritatem, solâ tamen exceptâ Deiparâ, cui appositè convenit illud Regij Pfaltis vaticinium: *Cadent à latere Tuo mille, & decem millia à dextris tuis, ad Te autem non appropinquabit.* Psal. 90. v. 7.

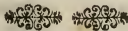
§. 7. *Anagramma.*

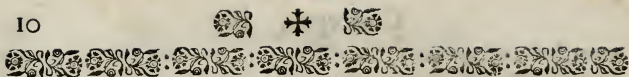
EVa seCVnDa, CharI AgnIMater! 21.

Eva secunda, agni immolati pura Mater!

Versio literalis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS IV.

§. I. Scriptura.

22. ConCEPTA, aDIVTORIVM.

Genes. c. 2. v. 18. *Faciamus ei adjutorium, simile sibi.*

CReato jam primo homine, dixit Dominus DEUS: *Non est bonum, hominem esse solum, faciamus ei adjutorium simile sibi.* Quod & actu perfecit, cum è costâ Adami, Evam formavit, in omnibus, & per omnia, quantum per naturam licuit, viro perfimilem.

Haud aliter, cum DEUS decrevisset, Filio suo unigenito, pro redimendo genere humano, assumendam esse carnem, simul etiam decrevit, & prædestinavit, quæ deberet ejus esse Mater, & redëptionis nostræ cooperatrix, MARIA scilicet, quæ, ut ipsi, quantum fieri posset, simillima esset, omnes eas dotes, & perfectiones, in illam contulit, quas nulli unquã creaturæ puræ ante contulerat. Porro, si omnis creaturæ perfectio sita est, in similitudine sui creatoris, eoque cen setur perfectior, quò illi similior, dubium non est, Mariam Christo Domino, cui in opere salutis nostræ quasi *adjutorium*, seu cooperatrix adjuncta est, præ omnibus alijs, fuisse simillimã, v. g. si Christus DEUS-HOMO, Maria Virgo Mater, si Christus *formã servi accipiens*, Maria *Ancilla Domini* &c. Atque adeò, sicut ille fuit totus purus, & sine peccati labe conceptus, sic illam quoque, non quidem per naturam, & ex debito, (quod soli Filio competebat) sed ex peculiari gratiã, & privilegio, ejusdem Filij sui, totam puram, & citrà omnem peccati maculam, fuisse conceptam, sentiendum est. Favet huic conceptui præ reliquis S. Justinus Martyr, dum in expositione Fidei, hæc habet: *Verbum animã d'verit, creaturam suam opus habere in sauratione, & injungendas esse pœnas,*

*quas Adam per transgressionem incurrerat. Tunc de Cælo ad nos descendit, & ad eam dispensationem, usum est sequestrã, Virgine stirpis Davidicæ, sicut illi Regi promissum fuerat. Nec immeritò Sanctus hic Martyr, Mariam nostræ reparationis sequestram appellat: est enim sequester, de quo contentio non est, & cujus causa non agitur, quasi mediator, uti & illa inter DEUM, & hominem, litis omnis expers extitit, in quo se omninò simile Christo *adjutorium* ostendit, de quo pariter Tertullianus ait: *Hic sequester DEI, atque hominum appellatur, ex utriusque partis deposito commissio sibi &c.* Neque hinc silentio prætereundum, simillimum hoc Divini Filij *adjutorium*, Mariam, genito suo, mundi redemptori, agno per omnia immaculato, non absque mysterij ratione, in suã etiam morte præsentem astitisse, cum præsentia hujus aliam causam minime reperiamus, nisi, ut felicissima humani generis reparatio, deplorabili mundi ruinæ corresponderet; Quemadmodum enim, sub arbore scientiæ boni, & mali, in primo illo Paradiso, prævaricatori Adamo mox sociã adfuit, & coadjutrix Eva, infelix transgressionis *adjutorium*, quæ prior malum malè degustans, idipsum Adamo quoque marito obtulit, eã ipsã prorsus ratione in Paradiso Montis Calvaria, cum secundus, & Cœlestis Adamus, sub arbore vitæ, Sanctissimo Crucis ligno, mundum redimere statuisset, neque ipsi videbatur bonum, esse solum, sed sociã habere voluit Agnus innocentissimus, immaculatus, Evam innocentissimam, immaculatam, non morientium, sed viventium Matrem. Quòd si Eva illa, prima mater fuit in interitum, fuit MARIA mater in vitam, si illa coadjutrix ad perditionem, MARIA cooperatrix ad redemptionem, ut non aliter redemptos nos esse,*

lib. de re-
surrect.
carn.

Philip-
pens. 2.
v. 7.

tit. de
Trinit.

esse, ac vitæ æternæ restitutos, fateri oporteat, quàm per Christum, secundum Adamum, ut salvatorem, per MARIAM autem, ut redemptionis *adjutorium*, & periclitantis hominis advocatam. Huc ergo peccatores, qui toties jam sceleribus vestris immaculatum de novo Agnum macistis, æterni Patris iram iterùm iterùmque provocastis, animas vestras, Christi sanguine redemptas, turpissimo Principis tenebrarum servitio transcripsistis, Huc recurrite! Ecce! *adjutorium* Filio simillimum, MARIAM, sine labe Conceptam! hæc poenitentibus *adjutorium* impendet, hæc reconciliationis coadjutricem agget, hæc in omnibus, & per omnia, sceleratos reddet justis perfimiles, postque seriam maculosæ vitæ emendationem, Paradisi Cœlestis efficiet cohæredes.

§. 2. *Authoritas.*

23. B. AMADÆVS CONCEPTIONIS FAVOR.

Eva infecta est veneno lethali, quod transfudit ad posteros, Maria infusa vitali antidoto, quod fidelis transmisit ad universos: corrui illa male credula serpenti, surrexit ista, & juxta verbum, quod dixerat DEUS in Genesi, contrivit caput serpentis. Homil. 7. de laud. Virg.

§. 3. *Ratio.*

24. Mater, aC proLes, parI prærogativâ, & Lege gaVDent.

Juxta L. in Sacris C. de proximis Sacrorum Scriniorum L. 12. statuitur, Filios, & Conjuges eodem Privilegio gaudere, quo parentes, & viri. Ergo Beatissima Virgo debuit esse exempta à peccato Originali. Conseq. probatur. Certum est, & evidens, Filium, nempe Christum Dominum, eò quòd non descendit ex Adamo, per seminalem propagationem, habuisse privilegium exemptionis, à peccato originali. Ergò si Beata Virgo MARIA hanc exemptionem non habuisset, clarè constat, illam non gavissimè fuisse eadem prærogativâ, & lege cum Filio suo.

§. 4. *Historia.*

PHILIPPVS tertIVs, reX HISPANIÆ, & Margaretha Vxor eIVs, VirgInI LLIBATÆ DeVotI.

25.

Regem sisto Hispaniæ, & Indiarum Philippum tertium, erga Beatissimam DEI genitricem devotissimum, præterquam enim, quòd Anno 1594. miraculosæ cuidam imagini, in valle Verena, in Ecclesiâ Patrum Benedictinorum asservatæ, duas, ex auro purissimo, pretiosissimas imposuerit coronas, insuper, cum parvuli in Hispaniâ, ex Divino instinctu, per publicas plateas, decantare inciperent, MARIAM sine labe fuisse conceptam, adeò desuper gavisus fuit, ac animatus, ut peculiare mox Romam nuntios ablegarit, tantumque apud sedem Pontificiam impetrârit, ut per specialem Bullam, Anno 1617. 12. Septembris publicatam, Paulus V. prohibuerit, ne quisquam imposterum auderet, in publicis concionibus, disputationibus &c. sinistram de MARIÆ Conceptione sententiam tueri, aut proponere. Hanc insuper vocem, tanti sanguinis fastigio dignissimam, Philippus edidit: Si inquit, necessarium omninò putarem, me Romæ adesse, & ad sanctissimi Patris pedes provolvri, ut pro Virginis Mariæ originali justitiâ, extremam sententiam ferre, & causam, per Spiritûs Sancti assistentiam, definire, ac determinare vellet, quamprimum fieri posset, alijs quibuscunque rebus posthabitis, cunctisque difficultatibus superatis, Romam contenderem, & sanctissimo Patri me sisterem. O dignam orthodoxo Principe vocem! dignam Austriaco sanguine! Sed & Regia ejus Conjux, Margaretha Austriaca, parâs erat in puram Conceptionem teneritudinis, quæ inter alia, ex hac piissimâ, & omnibus prægnantibus imitandâ consuetudine satis est colligenda, quòd quotiescunque tempus pariendi adveniret, mox fructum ventris purissimæ Virgini magno devotionis affectu obtulerit, ejusque maternum auxilium, & assistentiam, multis precibus implorârît: præterea novem dierum insti-

tutis comprecationibus, ad diversas Deiparæ Ecclesias, per novem decantata Missarum solennia, totidem diversarum ejusdem Festivitatum devotam egerit memoriam, ita, ut primo loco tanquam immaculatè Concepta, 2°. ut nata, 3°. ut in Templo præsentata, 4°. ut ab Angelo salutata, 5°. ut visitata, 6°. ut expectans nativitatem, 7°. ut parturiens, 8°. ut purificata, 9°. ut in Cælos assumpta, in auxilium vocetur. Ex quo utique singularis piissimæ Reginæ in immaculatam Conceptionem devotio fati constat, quia primo loco, eam non aliter, quàm mediante hujus specialissimi privilegij recordatione, in auxilium vocare voluit, quâ etiam opem ferente, semper felicissimè est enixa. *Calendar. B. V. Franc. de la Croix, in hort. Mar. art. 3. c. 1. Anton. Vasconcell.*

§. 5. Symbolum.

26. TaCtâ Vnâ testVDIne, aMbæ parIter Consonant.

TaCta dat una sonum Testudo, sed altera concors,
TaCta licet nunquam, reddi & illa sonum.
Dum maculæ acculas genitricem, tangitur una :
Dat genitus, veluti tactus & ille, sonum

Qui enim tetigerit vos, sanguis pupillam oculi mei. Zach. c. 2. v. 8.

* *
*

§. 6. Antiquitas.

AChILLES, à ThetIDE Matre 27.
svâ roboratVs.

AChillem, Pelei ex Thetide Filium, in bello Trojano præclarissimè se gessisse, ex eo abundè constat, quòd præconem præstantissimum habere meruerit Homerum. Hunc, inter cætera, refertur, à Thetide matre suâ, adhuc infantem, stygijs fuisse aquis immersum, atque exinde adèò roboratum, ut factus omninò invulnerabilis, omnia tela, quibus corpus quandoque suum ab hostibus petebatur, illæsus re-tunderet, nec ulla pars corporis vulneribus esset obnoxia, eâ solummodò pedis exceptâ, quâ comprehensus, dum ablueretur, à Matre Thetide fuerat.

Gellius I.
2. c. II.

Idipsum, quod de Achille Filio, à Thetide genitrice roborato, somniant Poëtæ, hoc ego de MARIA Matre, à Christo Filio suo roboratâ, non somniano, recenseo: sicut enim piissimâ fide communiter creditur, MARIAM in bello illo, non Trojano, sed Paradisiaco, hominem inter, ac serpentem exorto, præclarissimè se gessisse, ac cæsis reliquis solam triumphâsse, adèò ut præconem habere meruerit, non præstantem quendam Homerum, sed sponsum ipsum Cœlestem, his verbis eam deprædicantem: *Tota pulchra es amica mea, & macula non est in Te. Cant. 4. 7.* ita insuper asserere audeo, quòd ea non tantùm adhuc infans, sed vixim concepta, in illo ipso nimirum Conceptionis momento, fuerit à DEO imersa, non aquis quidem stygijs, ut Achilles, sed aquis gratiarum Cœlestibus, aut, ut meliùs loquar, pretiosissimo sanguini Christi, ex Divinâ præscientiâ, & præordinatione, pro totius humani generis salute aliquandò ex Sacratissimis ejus vulneribus effundendo, cujus prævisis meritis adèò fuit, jam tùm, roborata, ac invulnerabilis effecta, ut omnia infernalis serpentis tela, ac intentatas orci machinationes, facillimè eluserit, omnîque ex parte, ipso etiam pede, sive primo in mundum ingressu, illæsa gloriosè retuderit.

§. An.

28.

§. 7. *Anagramma.*

ConCepra,
Magnes DIVInVs.

Magnes cordium, vita animae, tela pura!

Versio litteralis

Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS V.

§. I. *Scriptura.*

29. PVra DEI Mater, Conterens
CapVt serpentis.

Genes. c. 3. v. 15. *Inimicitias ponam inter te, & mulierem, & semen tuum, & semen illius: ipsa conteret caput tuum.*

Quænam est illa mulier, nisi *Benedita in mulieribus*, Virgo Deipara? hæc enim verò communis est SS. Patrum, ac præsertim D. nostri Ruperti Tuitiensis opinio: *Beata MARIA*, ait ille, *mulier ista est, inter quam, & serpentem, inimicitias se positurum esse dixit, & posuit DEUS.* Hæc mulier perpetua serpentis infernalis inimica, ab ipso statim Conceptionis suæ exordio, caput bestię adeò repressit, ut venenum originalis peccati in ipsam, Divinitus præservatam, transfundere nullatenus potuerit. Quamvis enim ad hujuscæ lucis usuram necdum venisset, nec hostem aliquandò conspexisset, eam tamen diaboli jam tum victricem DEUS specialiter voluit, sic superbiam Angeli refugæ mulcaturus, ut humiliori lexu superbientem Angeli desertoris fastum protinus inclinaret; Cujus prætereà Heroinæ gloriosissimæ semen Virgineum, Christus JESUS, serpenti huic ultimum exitiale bellum indixit, ac *atruis propter scelera nostra*, penitus contrivit, inque Cruce, serpentis ænei ad instar, suspensus, propriâ morte gloriosam de inimico victoriam obtinuit. Audiatur hic D. noster Bernardus, felicissimus Christi ex Mariâ collactaneus: *Cui hæc, inquit, servata victoria est, nisi Mariæ? ipsa procul dubio caput con-*

trivit venenatum, que omnimodam maligni suggestionem, tam de carnis illecebrâ, quam de mentis superbiâ deduxit ad nihilum. En mulierem, serpentis inimicam!

Sed duo hic occurrunt dubia: primò quidē, cur *inimicitias* in plurali se positurum, inter mulierem, & serpentem, DEUS prænuntiet? secundò: cur contritura *caput serpentis*, & non potius *pectus, caudam, seu collum MARIA* dicatur? Primum quod attinet, habent, O Virgo! aliqui *inimicitiam* cum diabolo, at non *inimicitias*, habent inquam, inimicitiam adversus actuale peccatum, non habent etiam inimicitiam adversus originale, quippe aut concepti, aut nati in illo; non habent igitur *inimicitias*: at Tu, O Virgo beatissima! non unam habes inimicitiam cum diabolo, sed omnes, & adversus omnia peccatorum genera, actualiâ, originaria, lethifera, venialia; absolute igitur cum serpente infernali omnes, & æternas quidem geris *inimicitias*, ita contestante, ab initio statim creaturarum rerum, Creatore ipso, ut toti pateat mundo, omnium Te macularum immunem esse, purissimâ esse, esse intaminatissimam. Ut autem secundò pariter dubio satisfiat, sciendum, calcasse quidem aliquos caudam serpentis eos scilicet, qui ad vitæ finem de peccatis, cum bono latrone, poenitentiam agentes, salutem obtinuerunt, alios in mediâ ætate constitutos cum Magdalenâ, Marthæo, Afrâ &c. scelera deplorantes, serpentis pectus contrivisse, alios prætereà, quamvis paucissimos, e.g. Baptistam, Jeremiam &c. collum venenosum fortiter stringendo, aspidē

lib. 5.
tract. 9.

Isaïæ c. 53
v. 5.

Hom. 2.
super.
missus.

interemisse, utpotè in ipso jam matris utero sanctificatos: cùm interim **MARIA**, Amazonum omnium Princeps valorosissima, sola ex omnibus, serpentis caput invaserit, ac materno vixdum utero insinuata, in primo Conceptionis suæ momento, Divinæ gratiæ auxilio validissimè roborata, generoso pede, infernalem Draconem fortiter contriverit, eumque, qui veneno illam originali mox erat aspersurus, viriliter represserit, ac gloriosissimè conquestus sit. Quod perbenè intelligens magnum illud Ecclesiæ lumen, Augustinus, hæc scripta reliquit: *Cum subjectio originalis peccati caput sit diaboli, tale caput **MARIA** contrivit, quia nulla peccati subjectio ingressum habuit in animam Virginis, & ideo ab omni maculâ immunis fuit.* Porro ut hujus Triumphatricis, pro viribus, imitatores efficiamur, ponamus inimicitiam, inter nos, & peccatum, nec inimicitiam tantum, sed inimicitias, inter peccata nimirum quæcunque, non mortalia tantum, sed & venialia, opponamus nos hosti, ipso in capite, quamprimùm tentationibus resistendo, occasiones fugiendo &c. perque contritiones peccatorum quotidianas, inimicum caput conterendo.

§. 2. Auctoritas.

30. S. Ambrosius Conceptæ Deiparæ propugnator.

1. *Nec mirum, si Dominus redempturus mundum, operationem suam inchoavit à Matre, ut per quam salus omnibus parabatur, eadem prima fructum salutis hauriret ex pignore.* in c. i. Luc.
2. *Generationis meæ in te privilegium recognosco, quem nulla potuit macula inquinare peccati.* In Psal. 40.
3. *DEUS in medio ejus, non commovebitur, nec commotus est, quia nullius peccati prolapsione Maria contaminata est. Commovebitur verò Deus, ubi aliquis gravius peccat, ut ab eo transeat; unde & Adæ peccanti deambulare visus est.* In Psal. 45.
4. *MARIA est Virgo, in qua nec nodus originalis, nec cortex actualis culpæ fuit.* Serm. de Gabonitis,

5. *Prima omnium electorum, in puritate majori, ac maximâ post DEUM constituta.* l. 2. de Virg.

6. *Suscipe me, non ex Eva, sed ex Maria, ut incorrupta sit Virgo. Virgo per gratiam, integra ab omni labe peccati.* Serm. 22. in Psal. 118.

§. 3. Ratio.

QVI nVLLVM aCtVaLe ContraXisse perhibetVr, pariter CVLpæ origInALIs ex-pers CensetVr.

Juxta Augustinum l. 5. contra Jul. c. 9. *Qui grandioris ætatis peccatum actuale non commisit, in infantili ætate, nec originale contraxisse censendus est.* Atqui B. V. juxta Concil. Trid. nullum actuale, nec minimum quidem veniale commisit, quod etiam idem Augustinus l. de nat. & grat. c. 46. confirmat, qui de B. Virgine propter honorem Christi, cùm de peccatis agitur, nullam prorsus vult habere quæstionem. Ergo B. Virgo, in infantili ætate, peccatum originale non contraxit.

§. 4. Historia.

ConClonator, horrendâ Morte pVnItVs.

Dicebat fortè pro concione pomeridianâ, Ordinis cujusdam in Alemanniâ Religiosus, nec aliud ipsi erat dictionis argumentum, quàm ut immaculatam Deiparæ Conceptionem pro viribus impugnare, atque auditores suos à piâ illâ opinione avertere posset, quod, ut tantò obtineret securius, verbis pondus additurus, sibi ipsi est imprecatus: optare se, ut, si verum non dixisset, affirmando, Mariam in originali peccato conceptam, Divina illum Justitia, eâdem die, malâ morte puniret. Quid agis miser? hicne verbum Divinum auditoribus proponendi, ac persuadendi modus? an non times ultorem à tergo DEUM, cujus Matri, tam improbo Sermone, pretiosissimam abripis in conceptione innocentiam? verùm quid meas curat increpationes superbus detractor? finit ille eâ, quæperat, impudentiâ, Sermonem non nisi

sine magno complurium scandalo, ac indignatione, moxque ad perfolvendas, cum alijs confratribus, vesperras chorum subintrat. Et ecce! horrenda, in ipsâ Fratrum coronâ, exhibetur Tragedia: Prologum agit enormis lupus, qui per mediam populi multitudinem, festino cursu penetrans, totum tribus vicibus circumgyrat Chorum, Fratresque singulos, horribili aspectu, successivè considerans, ingenti tandem impetu illum ipsum invadit, qui paulò ante sibi, si falsum dixisset, malam mortem fuerat imprecat; hunc ergo, Numine sic permittentem, ac illatam immaculatâ Matri injuriam vindicante, in omnium præsentia, crudelissimè suffocat, ac omnî pœnitentiæ spatio denegat, infelicem animam extrudit, abolutâ autem terrificâ hac scenâ, eâdem, quâ advenerat, celeritate aufugiens, nunquam amplius comparuit. *Bernardin, de Busfi Serm. 7. de Concept.*

§. 5. *Symbolum.*

33. LoCVsta, serpenteM aggreDI, & pVngere soLIta.

Lethiferum aggreditur colubrum generosa Loeusta, Serpentis nocuum pungere docta caput. Memento aggreditur prius, concepta MARIA Serpentem, maculæ docta ferire caput.

Ipsa conceptus caput trunm. ut supra.

§. 6. *Antiquitas.*

AqVæ stlJgIs FLVMInIs, VasI aLICVI InfVsæ, hoC Certè ConfrIngent, nIsI VngVLa eqVI InIIClatVr.

34.

Aquam stygis Fluminis, à singulari naturæ miraculo, hunc in modum, celebrat Pausanias, in *Arcadicis lib. 8.* ait enim, Aquam illam è præcelsâ rupe guttatim decidentem, mortiferam esse, non cuius tantum animantium, sed & ipsi homini. Ubi illud præterea notandum, vasa & pocula omnia, quâcunque ex materiâ sint, sive vitrea, aut crystallina, sive fictilia, aut lapidea, quin etiam ex ferro, ære, plumbo, argento, imò, & auro, si dicta infundatur aqua, certocertius confringenda esse, quòd si tamen ungula equi tali vasi injiciatur, hæc solâ violentam aquæ virtutem adeò continendam, ut vasculum findi non possit. Sic Pausanias, penes quem sit hujus rei fides.

Porro styx (quæ in fabulis Filia Oceani, Mater Hydræ, monstri centum capitum, communiter perhibetur) peccatû originale significat, è cuius utero centiceps hydra nascitur, hoc est, omne peccatû. Lues ergo ista originalis, velut è præruptâ petra, unde excişi sumus omnes, id est, ex Adamo, quasi guttatim decidit in omnes homines, proprium in singulos, frangitq; vasa prorsus omnia, sola tamen equi ungula resistit veneno, MARIA scilicet; quemadmodum enim *equus albus* Apoc. 6. v. 2. Christum significat, mundum ab omni peccato, quid nisi munda quoque sit ungula equi, Beatissima ejus mater? scire nimirum oportet, per *ungulam equi*, juxta S. Gregorium, *Lib. 31. moral. c. 22.* intelligi *perfectionem virtutum*, quæ perfectio nulli utique alteri excellentius competit, quàm MARIE, de quâ cant. 6. v. 8. *Una est columba mea, perfecta mea*; nam, dum, per Antonomasiam, Maria *perfecta* dicitur, vas omni tempore, etiam in ipsâ conceptione, intemeratum comprobatur.

Isaie 51. v. 1.

§. 7. *Anagramma.**Alto Regi amica, Tu Junua semper munda!*

Versio litteralis

35. ALTO REGI AMICA, IANVA INSIG-
NIS, DISTANS A LABE.*Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.*

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS VI.

§. I. *Scriptura.*36. ARCA NOEMITICA, SVPER
VNDA.Genes. c. 7. v. 18. *Porrò Arca ferebatur
super aquas.*

Cùm omnis jam caro, sceleribus turpiter immerfa, corrupisset viam suam, universâque terra abominandis fuisset iniquitatibus repleta, æquissimus meritorum præmiator, malorumque vindex DEUS, mundum ad eò imundum universali diluvio mundaturus, Arcam à Noemo confici iussit, quam subintrans justissimus hic Patriarcha, cum suorum aliquot, conservaretur illæsus. Inundantibus ergò vehementer diluvij aquis, sola arca, naufragantis mundi onusta reliquijs, unica compendiatii totius generis humani habitatio, sola in falo salus, Noemi, & suorum oneraria, idomitas undas felix inambulabat, juxta illud scripturæ: *Porrò Arca ferebatur super aquas*, licèt ipsi etiam excelsi montes universi penitus fuerint operti, omnisque reliqua caro consumpta, donec enubilato tandem furore, Nemesis, exhaustis abyssi fontibus, extinctis que per diluvium ultionis Divinæ flammis, passâ est, demersis omnibus, terram emergere, & suffocatis flagitij, emundatum orbem denuò inhabitare.

Arca illa Noemica super undas feliciter inambulans, Beatissimam DEI genitricem pulcherrimè representabat, cum hoc solo discrimine, ab Hefychio, Jerosolymitano Presbytero, annotato: Illa, ait, erat animalium arca, hæc autem arca vitæ, illa corruptibilium animalium, ista verò vitæ incorruptibilis, illa ipsum Noe, hæc verò ipsius Noe factorem portavit. Hæc

Rom. 1.
de Virg.

arca Virginea, ab ipsomet Divino Noe, non per centum tantum annos elaborata, sed negotium seculorum, univerfo humano genere originali culpâ inquinato, æternique diluvij pœnis obnoxio, sola ab universali aquarum exundantium cataclismo immunis ferebatur super aquas, id est, sola originalis expers, angelis purior, altior universis, in sublimi gradu primæ innocentie substitit, licèt ipsi etiam excelsi montes, id est, sanctissimi cæteroquin homines, Patriarchæ, Prophetæ, Apostoli &c. & reliqui universi fuerint aliquandò hoc originali diluvio cooperti. Elevata est nimirum arca illa Deifera in sublime, exaltata est in montes gratiarum, in cacumen unius purissimæ prærogativæ, & ferebatur super aquas immundi hujus mundi, & puritatis primigeniæ. Sicut autem arca illa, veteris testamenti, ad eò fuit sublimata, & præservata, eò, quòd intraverit in eam justus Noe, novus imposterum orbis parens futurus, sic etiam sublimata, & ab omni labis diluvio præservata est Virgo Beatissima, eò, quòd in illam postmodum subintrare decreverit, *justus Dominus*, Verbum Patris, sol justitiæ, futurus mundi universi redemptor, ac reformator. Quamobrem Vates regius optime psallebat: *Veruntamen in diluvio aquarum multarum, ad eam non approximabunt.* Notandum hæc occurrit, Arcam illam Noemiticam, Rabinorù testimonio, crystallinam habuisse fenestram, per quam lux necessaria ingrediebatur, ita tamen clausam, ut nec guttula diluvij penetrare potuerit. Et quis ad eò lumine est destitutus, ut non videat, talem fenestram, ipsam fuisse immaculatam Deiparæ Virginis

Psal. 31.
v. 8.

Con-

Conceptionem? utpote, quæ in primo jam creationis suæ momento lucidissima, Spiritûs Sancti lumine undequaque illustrata, ita clausa fuit, & custodita, ne guttula quidem universalis diluvij, seu minima communis delicti participatio, illam penetrare potuerit. Fecit ergo, ex Divino mandato, venerandus senex arcam hanc, ante diluvium, quâ inundantibus postea ultricibus aquis, conservaretur humano genus, fuitque illa bitumine oblita, ne fatisceret, & haustis paulatim aquis denique subsideret: parvâ quoque, ut diximus, fenestellâ desuper illuminata. Haud aliter Arca nostra mystica, Virgo Deipara; si enim Arca illa servandis erat viventibus cõstructa, hæc universõ humano generi salvanda ædificata, si illa bitumine cõfecta, hæc charitate undiq; inflama, si illa desuper illustrata, hæc radius ipsa Deitatis, à radio solis intelligibilis irradiata: si illa deniq; à submersione libera, hæc à peccato omnî præservata. Ad hanc igitur Arcã, quotquot, ob commissã scelerã, in maligno positi, malum ignem, æternasque infernalis diluvij poenã pertimescimus, maturè confugiamus, ut per hanc, delictorum veniam abirato Numine impetrantes, undis illis fatalibus superiores evadamus, ac mediante Marianã hac Arcã, subsidere tandem in Monte, qui Christus valeamus.

§. 2. *Authoritas.*

37. S. AMPHILOCHIVS CONCEPTÆ CVLtor, ac proteCtor.

Quid stulte à veritate dissentis? qui enim anti-quã illam Virginem sine probro condidit, & secundam sine notã, & crimine fabricatus est. Orat. 4. in Deiparam, à R. P. Franc. Combefi Dominicano in latinum translata. fol. 42.

§. 3. *Ratio.*

38. MATRIS INOPIA, affLventI FLlo INDeCora.

Juxta L. Siquis. §. si impubes. ff. de agnoscendis liberis: *Iniquissimum est, Patrem, vel Matrem egere, cujus Filius in facultatibus est.* Ergò Beat.ª Virgo nequit

fuisse concepta in peccato originali. Conseq. prob. Quid æquitati, juriq; naturali magis dissonum excogitari potest, quàm ditissimum, & potentissimum Filium, Matrem suam unicè dilectam, à summâ egestate, simulque ab insensibilissimi hostis potestate, & Tyrannide non præservare? sed habere peccatum originale, est esse redactum in summam egestatem, nempè privationem omnium donorum, & dotum supernaturalium: est esse exclusum à jure hæreditatis paternæ, nempè æternæ: est esse constitutum in infernalis, & insensibilissimi nostri hostis potestate, & imperio. Ergò rationi naturali repugnantius excogitari nil potest, quàm quòd Beata Virgo incurrerit peccatum originale, & quòd æterni Patris Filius, in quo omnes Sapientiæ, scientiæ, ac omnipotentis thesauri absconditi sunt, cujus posse est velle, velle bonitas, & justitia, suam unicè dilectam Matrem à peccato originali non præservarit: Atqui, quæ æquitati naturali repugnant, absolute nequeunt esse in DEO: ergò absolute nequit esse MARIA concepta in peccato originali.

§. 4. *Historia.*

DeIPARã ILLIBATã, VtILLIS 39. ILLORatIo.

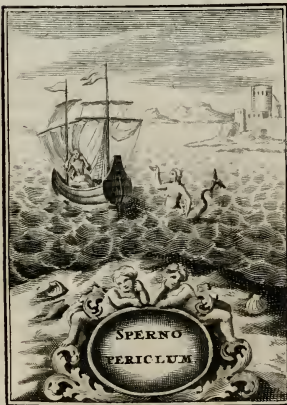
Obtinuerat suis à Superioribus licentiam, Religiosus Frater, Clemens de Claris, ex Ord. S. Francisci, ad certum quendam pagum procedendi, tum, ut Solenni Conceptionis Festo, quod summâ ibidem celebritate per annos singulos agebatur, interesset, tum etiam consanguineos quosdam suos, ibi habitantes, pro aliquo illorum solatio, visitare posset. Huc quoque properabat dicti Fratris Clementis genitor, qui equo paulò insolentiori insidens, unã cum illo, suprà magnum Molendini cujusdam præcipitium decidit. Casui huic periculosissimo si quis spectator interfuisset, dixisset utique, actum esse de viri vitã, aut saltem gravissimo eum crurifragio conquassatum. Verùm longè aliter res se habuit: docuit nimirum eventus, quàm

Bern. super
salves.

utilis sit Deiparâ illibata imploratio. Invocaverat nempè vir ille admodùm devotus, in extremo hoc casûs periculo, Virginem Beatissimam, per immaculatam ejus conceptionem, cujus tùm agebatur pervigilium; hinc mirabiliter, unâ cum equo, evasit incolumis, ac sine omnî læsione, supernaturali adjutus ope, denuò ad culmen ascendit, cùm tamen, præ casûs altitudine, ipsa etiam, cui infederat, sella, in duas partes per medium scissa videretur. Tam feliciter ergò per immaculatam DEI genitricem liberatus, lætus cum alijs ad pagum pervenit, narrans, quod ipsi contigerat à Virgine, beneficium. Hinc alterâ die, celebritas ejus Sanctissimæ Conceptionis, summâ ab omnibus devotione, est gesta, laudibusque tam gratiosâ matri jugiter perfolutis, reliquus dies, in omnî religiosâ lætitiâ, ac optatæ conversationis suavitate consumptus. *Bernardin. de Busi Serm. 6. de Concept.*

§. 5. Symbolum.

40. SirenVM CantVs non nocet
DeIparâ.

Dum dulcè interitum cantu parat improba Siren,
Aures claudè tuas! non nocet illa tibi.
Dum dulcè alioquio Serpens quoque decipit Evam,
Oclusâ Matri non nocet aure DEL.

Supi anresusis spinis. Ecclî. c. 23. v. 23.

§. 6. Antiquitas.

CLoELIA ROMana, per VnDas
effVgIens.

41.

POrsenâ, celebrâ illo Belli - Duce, ex Hetruriâ, Romam ingentî militum exercitu petente, atque Urbem dirâ obsidione premente, Romani decem illi Virgines, formâ præcellentes, in obsides submiserunt, quibus in Porfenæ castris benignè exceptis, ac honestè sustentatis, slicitum insuper eisdem voluit, certis temporibus, ad ripam fluminis progredi, suaque pro libitu corpora abluerè. Pergunt illæ, die quâdam, longiùs à castris, ad Fluvium aliquem pergrandem: cùm ecce! una ex illis, Cloelia nomine, cæteris generosior, reliquas hortatur, in Fluvium sese unâ immittant, eumque tranatantes, Romam denuò gloriosè revertantur. Erat quidem Fluvius latus, præceps, plenusque periculis: hoc tamen non absterrentes, audent Virgines generosam per undas fugam, ac Cloeliâ duce, dictum Fluvium intrepidè tranatantes, quamvis non sine magno labore, effugiunt, Romamque feliciter ad propria perveniunt. Admirantur summè, generosum hoc puellarum factum Romani, nihilominus consultissimum ipsis videbatur, eas denuò Porfenæ Duci remittere; quo facto, obstupescens ille tantam in Romanis Virginibus generositatem, quanam tam periculosa fugæ auctrix, ac dux fuisset? curiosè sciscitatur. Cui Cloelia: Se equidem fuisse illam, primamque tranatasse, intrepidè respondit. Hinc Borsena mox pretiosum adduci equum curavit, quo eidem in donum oblato, insinuare voluit, Cor Cloeliæ virilî potiùs virtute, quàm muliebrî trepidatione præditum esse. Hoc porro factum eò permovit Romanos, ut ænam in Urbe statuam, ad æternam rei memoriam, erexerint, insidentem generoso equo Cloeliam representantem. *Livius, Decad. 1. ab urbe cond. l. 1. & 2. Dionys. l. 5. c. 31.* Siego mundum hunc univèrsam magno cuidam Fluvio, vel

po-

potius mari vastissimo comparavero, juxta illud Psalmistæ: *Hoc mare magnum, & spatiosum* Psal. 103. v. 25. non errabo; in hoc enim mare omnes Adæ filij, per hæreditariam protoparentis labem, incidentes, miserè statim ab initio submersi fuere, nemine prorsus evadente, præter unicam Cœlestem Cloeliam, Virginem Beatissimam, immaculatam Numinis genitricem. Hæc enim verò sola, per medias turbidi maris procellas, ab omnî peccato servata, gloriari poterat: *Gyrum Cæli circumiri sola, & profundum abyssi penetravi, & in fluctibus maris ambulavi.* Ecclæ. 24. v. 8. Si

ergò Romani, in memoriam Cloeliæ suæ, pretiosissimam crexerunt statuam, quidni & MARIÆ, nostris in cordibus, perpetuam erigamus memoriam, singularis devotionis, erga immaculatam ejus conceptionem?

§. 7. *Anagramma.*

regIna, à LVCtVosâ pomILabe 42.
Defensa.

Regia nata, evadens luctum amari pomi!

Versio litteralis

Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS VII.

§. I. *Scriptura.*

43. PVLChra nIMIs, haVDLæsa.

Genes. c. 12. v. 14. *Viderunt Ægyptij mulierem, quod esset pulchra nimis.*

Ingressio quondam, cum dilectissimâ suâ uxore Sarai, Abrahamo Ægyptum, insolita peregrinæ hujus mulieris species, formæque decor incomparabilis, ad eò statim omnium in se Ægyptiorum oculos rapuit, ut velocissimo, ad ipsum Pharaonis Regis palatium, cursu contendentes Principes, miris alienam hanc pulchritudinem laudibus, pleno ore, deprædicârunt. *Cum itaque (ut ipsi Sacræ Scripturæ verbis rem enarrem) ingressus esset Abram Ægyptum, viderunt Ægyptij mulierem, quod esset pulchra nimis, & nuntiaverunt Principes Pharaoni, & laudaverunt eam apud illum, & sublata est mulier in domum Pharaonis, Abram verò bene usi sunt, propter illam.*

Porrò, quam aliam præfigurare tunc poterat mulier illa, *pulchra nimis*, quam Beatissimam Virginem MARIAM? quæ Sacris in canticis, haud immeritò *pulcherrima inter mulieres* celebratur, ut potè, quæ pulchritudinem suam origi-

nalem nullo unquam momento amisit, animæque puritatem, nec originali, nec actuali peccato labefactavit. Hanc proprijs aliquando oculis conspiciens S. Dionysius Areopagita, O! quantis mox laudibus vix non Divinam ejus pulchritudinem concelebrare voluit? *Perspexi, ait, atque proprijs oculis intuitus sum, Deiformem, atque supra omnes Cælicos Spiritus Sanctissimam Matrem Christi JESU, Domini nostri. Ductus sui, pergit ulterius, ad Deiformem præsentiam altissimæ Virginis, & tantus me, tamque immensus Divinus splendor circumfulsit, ut nec corpus infelix, nec Spiritus posset torius, ac tam aternæ felicitatis insignia sustinere. Concludit denique: Testor, qui aderat in Virgine DEUM, si tua Divina præcepta non me docuissent, hanc ego verum DEUM esse credidissem.* O pulchritudinem Virginis, infrâ DEUM, nulli certè alteri comparandam! Quid ergo mirum, MARIAM cum Josepho, Sponso castissimo, eandem aliquando Ægyptum ingressam, vidisse quidem, sed præ nimia Virgineæ pulchritudinis claritate excæcatos, non recepisse Ægyptios? quæ tamen à Cœlesti Pharaone summè adamata, sublata est tandem in domū illius, & gloriosissimè in Cælos assum-

Epist. ad Paul. præceptorem.

ibid.

v. 14. & seq.

c. 1. v. 7.

pta, non Josepho tantum purissimo Sponso, sed & omnibus huic Virgini immaculatæ devotis, hodie dum benignissimè habitis, propter illam. Verum, ut ex hac ipsâ Deiparâ in Ægyptum profectio, immaculata ejusdem Conceptio melius innotescat, Historiam totam comprehendere percipite: Illusus à Magis Herodes, irâ, & invidiâ accensus, Regem verum Judæorum adhuc infantem formidabat, & sollicitè ad perdendum quærebat, ne Regni injustam possessionem amitteret. Quid inde? apparuit Angelus in somnis Sanctissimo MARIÆ Sponso Josepho, dicens ei: Surge, & accipe puerum, & Matrem ejus, & fuge in Ægyptum, & esto ibi, usque dum dicam tibi; Futurum est enim, ut Herodes quærat puerum, ad perdendum eum &c. Liceat hic quærere, cur, si Herodes JESUM infantem quærebat, & non matrem, admonetur Joseph ab Angelo, ut secum ferat in Ægyptum Filium, & Matrem? Tota Tyranni Regis sollicitudo erat, interficiendi Christum, non occidendi MARIAM: nam illum formidabat, & è medio tollere cupiebat, vel Regni ambitione, vel timore tyrannidis, non Matrem: Quare ergo Josepho præcipitur, ut simul cum Mariâ fugiat in Ægyptum? certè, quia, cum Herodis furor Christum quæreret, ut interficeret, eo non adinvento, si Matrem inveniret, furem & rabiem in eam converteret, judicans idem esse, Matrem, ac Filium interficere. Fugiant itaque ambo, ne in Matre Rex impius audeat complere, quod cupiebat in Filio. Ad rem ergo nostram: eo prorsus modo, si originalis culpa MARIAM maculâset, auderet præsumere (superbè satis) etiam Christum infecisse; sic enim Christi, & MARIÆ communis est honor, eadem est gloria, inter utrumque tantâ est connexio, imo & NATURÆ IDENTITAS (ut cum Petro Damiano loquar) quòd contenta esset culpa, si MARIÆ pulchritudinem maculâset, putans, aliquo modo Christum in Matre infecisse. Hanc ergo pulcherrimam, speciosissimam, ac Deiformem

virginem, casto amore prosequamur, ut eâ mediante, fordibus peccatorum absterfis, pulchri, ac illæsi, ante conspectum Filij ejus, comparere possimus.

§. 2. *Authoritas.*

anastas IVs sI JnaIra, DICens
ILLIbataM.

44.

1. *Ex secundâ Evâ, Christus tanquam ex lunâ plenâ, Mariâ, quæ nunquam immutata fuit, aut defecit, aut privata fuit essentiali lumine.* l. 4. Anagog.
2. *Quis, dic mihi, ex hominibus, aut demonibus audebit dicere, quòd ea, quæ est ejusdem simul cum DEO essentia, quòd ad carnem attinet, non sit ad imaginem & similitudinem ejus, qui ex ipsâ natus est? quomodo est Mater hujusmodi Filij, non ferens integram, & illiesam Filij sui imaginem?* Lib. 6. Anagog. Quæst.

§. 3. *Ratio.*

Labes originaria, VenIaLI
MagIs InDeCens.

45.

EX illo Cant. 4. *Tota pulchra es amice meae, & macula non est in Te,* communiter probant Theologi, B. Virginem nunquam commisisse peccatum veniale, ut docet D. Thom. in Summâ, & primo sent. Atqui hoc magis probat de peccato originali. Ergò, si B. Virgo fuit sine peccato veniali, multò magis fuit sine peccato originali. min. prob. quò quis habet majorem maculam, eò quis magis dicitur maculatus: Ergò, si ex eo, quòd B. Virgo dicatur sine maculâ, inferunt Theologi, eam esse sine peccato veniali, multò magis inferre debent, eam esse sine peccato originali, cum hæc major sit macula: hoc enim, & non illud tollit amicitiam DEI, hominemque æternæ pænæ, ac damni reum efficit, atque ita compensat, quod in ratione voluntarij minus habet. Confirmatur hoc ipsum ex Concil. Trid. quòd Anathema dicit, asserentibus, Deiparam, vel venialiter, DEUM offendisse, ante Filium DEI conceptum; eò quòd impium foret dicere, DEUM à Matre, quæ venialem noxam aliquando contraxisset, car-

Matth. c.
2. v. 13.

Serm. 1.
de Nativ.

carnem sumpſiſſe. Atqui magis impium eſſet, aſſerere, Chriſtum ex eâ Matre carnem ſumpſiſſe, quæ majorem habuiſſet maculam veniali, ſicut eſt peccatum originale. Ergo in B. Virgine magis eſſet indecens labes originaria, quàm venialis.

§. 4. *Historia.*

46. InſpeCtâ DEI MatrIs effIge,
Virgo ILLæſa.

Cùm in expeditione Neapolitanâ, Anno Milleſimo, quingentefimo Nonageſimo quinto, Carolus hujus nominis Octavus, Galliarum Rex, Italia imminens, puellam quandam admodum ſpecioſam obſervâſſet, illicò in eam tam impuris exarſit ignibus, ut jubens eam ad ſe adduci, turpe jamjam crimen volenti nolenti Virgini inferre ſtatuert. Explèſſet hìc utique Rex deteſtandam cum illâ libidinem, niſi, inſpectâ DEI MatrIs effigie, illaſa evaſiſſet; cùm enim ad Regium jam cubile vî perducta, animadverteret, ad lecti latus, Tabulam quandam puriſſimæ Virginis dependere, ſic Regem, generoſâ modeſtiâ, eſt allocuta: Rex præpotens ! Virginem Matrem reverere, cujus hìc tabulam intueris, obq̄ue ejus illibatum ſtorem, meum tu ne decerpas! ſi me Virginem deperis, hanc omnibus alijs pulchriorem, quia immaculatè conceptam, Virginem aſpice! ejus tenero amori da pudorem illum meum, quem ſædo deluſus amore, ſtatuisti miſerè delibare! Plura dixiſſet, niſi amaræ lachrymæ, ac devota erga Virginis imaginem ſuſpiria vocem intercluſiſſent. Et ecce! Rex, quantumvis ſædo libidinis ardore hæc tènus vehementiſſimè accenſus, mox, ut in MARIAM immaculatam oculos direxit, Ejus adèd percutus eſt pulchritudine, ut alterius puellæ quaſi immemor, libidinem omnem ſenſerit perfectiſſimè extinctam, hancq̄ue puellam, pudicitia magis, quam corporis pulchritudine commendabilem, caſtè veneratus, ſuis reddiderit illæſam, officium præterea extinctæ libidinis, ſibi

ab eâ ſanctè exhibitum, Regiâ dote, puellæ præſtitâ, compenſarit. *Marcellin de Piſe in Feſto Concept,*

§. 5. *Symbolum.*

VirgInea NVMIInS genItrIX, In Ipſo ConCeptionIs InstantI, à Labe pVra, CarbVnCVLVs, noCtV refVLgens. 47.

Fulmineo veluti Carbunculus igne refulget Nocte, sub obſcuris lumina dans tenebris. Sic ſcelertis primi media jam nocte refulſit Virgo parens, Genitrix lumine plena ſui.

Gemma Carbunculi, in ornameto auri. Eccli. c. 32. v. 7.

§. 6. *Antiquitas.*

Matronæ eLeganTIs ſtatVa, à Leone CVſtoDIta. 48.

PHilippum Bonum, Burgundiæ Ducem, Anno Chriſti 1454. ſumptuoſiſſimum ſuis Proceribus apparâſſe convivium, complures referunt Scriptores, illud ſingulariter annotantes, inter alia Principalis Aulae decora, & ornamenta, conſpiciendam fuiſſe Marmoream Matronæ elegantis ſtatuum, ex cujus uberibus, veluti duobus fontibus jugiter ſcaturientibus, varia viſa ſint vina, variæ item aquæ odoriſeræ, admirabilî ſucceſſione, promarnarc.

nare. Ad basim columnæ, cui Matrona insisterat, alligatus accubabat Leo, animalium Rex fortissimus, quasi eadem ab omnî periculo defendendæ custos exhibitus, quod scutum ex collo Belluæ pendulum fatis exprimebat, hanc continens Epigraphen: *Nemo meam Dominam contingat!*

Nonnè hanc statuam pulcherrimam, pulcherrimæ inter mulieres, Deiparæ figuram dixerimus? illius nimirum Virginis, cujus castissima ubera, melle, & lacte Divini amoris, & gratiarum Cœlestium, ac misericordiarum tamdiu manârunt, & etiamnum manant, in singulare Filiorum suorum solatium. Sed ecce! adest propè illam, imò intra Sacra ipsius viscera aliquandò accubuit Leo, *de tribu Judâ*. Et quid ille? monet, clamat, rugit: *Nemo meam Dominam contingat!* Audis hoc infernalis serpens? cave tibi ab hoc Leone! audisne sinuose Draco

hunc Leonis rugitum? audis invide Dæmon? audis inferne? audis Adami macula? accedite, si potestis, si audetis, si tentatis congregari cum hoc Leone! Sed *nemomæ Dominam contingat!* hæc vox est, hæc sententia, hoc monitum Leonis, de tribu Judâ, fortissimi, qui suam sic Virginem, suam Matrem custodit. Timete igitur, qui aliter sentitis, Leonem hunc vindicem, non is patietur inultam suæ Dominæ injuriam. Hinc nemo de illâ loquatur probose, nemo de illâ sinistrè sentiat, nemo affricet illi originariæ labis maculam &c.

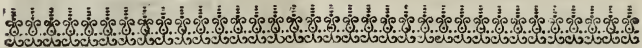
§. 7. Anagramma.

IntaCta à Væ MaLI, ab ADæ 49.
Labe pVra.

InaCta à Væ mali, Virgo semper munda!

Versio litteralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum,

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS VIII.

§. I. Scriptura.

50. Chara Virgo, DoLoreM EVæ
Leniens.

Genef. c. 24. v. 67. *In tantum dilexit eam, ut dolorem, qui ex morte Matris ejus acciderat, temperaret.*

Dimisso in Mesopotamiam cum pretioso munerum apparatu, fidelissimo Abraham Patriarchæ vernaculo, Eliezer, ad quærendam omnî sollicitudine Virginem, quæ ejus esset tam meriti, quam decoris, ut digna haberi posset, consors fieri Filij Abrahæ Heri sui, Isaaci, occurrit tandem, Numine sic disponente, Rebecca, pudica admodum Bathuelis filia, puella (ut Sacræ eam collaudant paginæ) *decora nimis, Virgoque pulcherrima, & incognita viro &c.* Hanc porrò ex

oblato, non hominibus solùm, sed & camelis potu, agnoscens, ipsam esse mulierem, quam præparasset Dominus filio Domini sui, singulari gestiens gaudio, Bathuelem accessit, Filiam, oblati ingentis pretij muneribus, in Isaaci Sponsam exposcens: nec magna adefse poterat difficultas, ubi Divina utrinque aderat præordinatio. Annuit igitur puella, si tamen parentes annuerent, nec recusant illi, quod Divinitus ipsis oblatum videbatur: fit valedictio, paternaque lachrymis intermixta benedictio: Abducitur à servo Rebecca, occurrit lætabundus Isaac, *qui inroduxit eam* (Sacrâ perhibente Historiâ) *in tabernaculum Saræ matris suæ, & accepit eam uxorem, & intantum dilexit eam, ut dolorem qui ex morte matris ejus acciderat, temperaret.*

Haud

Haud aliter dignam Filio suo Divino Matrem, Virginem quandam præparaturus Pater æternus, sive si aliter loqui placeat, Spiritus Sanctus eandem sibi Virginem in Sponsam ab æterno assumpturus, Mariam ex millibus elegit, Sanctissimorum Parentum Joachimi, & Annæ, non minoris sanctitatis filiam, puellam certè *decoram nimis, Virginemque pulcherrimam*, de quâ ipse testimonium perhibet: *Pulchra es amica mea, suavis, & decora. Incognitam etiam viro*, quomodo ipsâ testimonium perhibente: *quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco?* Hæc igitur, cum mulier illa esset, quam præparavit Dominus filio suo, Verbo scilicet Divino, ex eâ carnem assumpturo, introducta mox fuit in tabernaculum matris, id est, substituta in locum Evæ, communis morientium matris, quam (Mariam nempe) jam in primo suæ Conceptionis instanti, non ipse modò Spiritus Sanctus, sed & tota Sacrosancta Trinitas, ad eò dilexit, ut dolorem, qui ex morte Matris Evæ, seu peccato originali, per protoparentes nostros in totum reliquum humanum genus infeliciter transfuso, acciderat, ipsâ sola præservata, sola non morientium, sed viventium mater penitus temperaret. Et sanè, quis nõ videt, charam hanc Virginem, in suâ Conceptione DEO præservante illæsam, in tantum ab eo fuisse dilectam, ut dolor Evæ penitus lenierit? cum testis omnî exceptione major, quia magnus Augustinus, id ipsum clarè affirmet, his verbis: *Maria primæ Matris damnata resolvit &c. hæc homini perditio redemptionem adduxit, Mater generis humani penam intulit mundo, Genitrix Domini nostri salutem intulit mundo: auctrix peccati Evæ, auctrix meriti Mariæ, Evæ occidento obfuit, Mariæ vivificando profuit.* Quid quæso clarius, pro conceptu nostro, dici poterat? quamvis id ipsum etiam alibi magnum hoc Ecclesiæ lumen confirmet, dicens: *Evæ planctum Mariæ cantus exclusit.* Quantam ergo nos omnes par est concipere lætitiã, dum illa, quæ est causa nostræ lætitiæ concipitur, doloremque lenit, ac temperat, ex morte

hæreditariã matris Evæ conceptum? Cessare aliquandò videbatur hospitem lætitiã *deficiente vino*, in Canã Galileæ, sed ecce! dicit Mater JESU ad eum: *vinum non habent.* Primum ergo signum à Christo editum, mutando scilicet aquam in vinum, MARIAM habuit advocatam. Sed nonnè hæc ipsa dolorem Evæ leniendo, in primo etiam illo Conceptionis suæ articulo, aquam in vinum convertit? vel maxime; dum enim Eva illa fletuum, & sudoris aquis immergit omne hominum genus, post epulas pomi vetiti, viro suo imprudenti instructas, MARIAM primis statim epulis, quibus adfuit, id est, primo suæ creationis momento, fletum illum, & sudorem absterfit, conciliansque DEUM hominibus; ad aquam redactis, sola tantum valuit, quantum opus fuit ad aquam in vinum mutandam, ad leniendum, ac temperandum super scelere nostro dolorem, ad gratiam impetrandam. Sic nimirum *per sœminam mors per sœminã vita, per Evam interitus, per Mariam salus.* Sic restauratur per Mariam, quod per Evam perierat. Sic facta est Maria restauratio sœminarum, quia per ipsam à ruinã primæ maledictionis probatur esse subtracta. Merito ergo in tantum dilexit eam DEUS, ut dolorem, qui ex morte matris Evæ acciderat, temperaret. Hanc & nos omnî studio diligamus, si temperatum per Eam, ob scelera nostra, Numinis dolorem, ac indignationem volumus &c.

Jo. 1. v. 3.

Aug. l. 3 de Symb. c. 4. Chrysost. Serm. de Genes.

Fulgent. Serm. de laud. M.

§. 2. *Authoritas.*

S. ANDREAS APOSTOLVS, VOLENS ILLIBATAM.

SL

Sicut primus Adam formatus fuit ex terrâ, antequam esset maledicta, ita secundus formatus est ex terrâ Virgineâ, nunquam maledictâ. Abdias l. 4. Hist. in ejus gestis,

* *

Cant. 6. v. 3. Luc. 1. v. 34

Serm. 55. de Sanctis.

Serm. 18. de Sanctis.

§. 3. *Ratio.*

à CONCEPTIONE gaV-
DIVM.

52.

CONCEPTIO Immaculatæ Virginis MARIÆ maximum toti orbi gaudium attulit, occinente id ipsum S. Matre Ecclesiâ, in hac eâdem Festivitate: *Conceptio Tua, Dei genitrix Virgo! gaudium annuntiavit univêrso mundo; ex Te enim ortus est Sol Justitiæ, &c.* Atqui gaudium nobis annuntiare non potuisset, si B. Virgo in labe originali concepta fuisset Ergo &c. Probat min. Conceptio, quæ certo mœrore, amaritudine, & tenebris plena est, gaudium annuntiare non potest; quod enim non habet, etiam annuntiare non potest: Atqui esse conceptam in labe originali, est esse conceptam in tenebris, & umbrâ mortis &c. adeoque meritò Maria, cum Tobîâ Seniori, lamentari potuisset c. 5. v. 12. *Quale gaudium mihi erit, quæ in tenebris sedeo, & lumen celi non video?* Ergo, si à CONCEPTIONE MARIÆ toti orbi affertur gaudium, eam sine omnî labe extitisse, dicendum est.

§. 4. *Historia.*

53. IMAGO VIRGINIS ILLIBATÆ, à DOLORE LIBERANS.

PROSCRIPTIS Anno 1442. Monachio Hebræis, Albertus Bavarorum Dux Serenissimus, Synagogam, quam hæcenus illi incoluerant, celebri cuidam viro, Joanni Hartlieb (Aulicus medicus hic erat) dono concessit, qui sibi domicilium struens, Capellam adjunxit in foro, cum Altari, in honorem immaculatæ Conceptionis, ad omnem devotionem exstructo, ubi multa statim beneficia, imò & miracula contingebant, magnusque populi accessus indiès augebatur. Necessarium omninò videbatur, Capellam hanc reddere ampliorem; hinc domum suam omninò destruere non dubitavit devotus Medicus, ut MARIÆ domus

dilataretur, quam jugiter fundatam, tribus Altaribus, nec non cryptâ quâdam subterraneâ, ac insignibus Reliquijs providit. Altaris præcipui, scilicet immaculatæ Conceptionis Dedicatio, quotannis celebratur, die Lunæ, dictum Festum subsequente. Verùm, cùm tempore reformantis, seu potius deformantis, proh dolor! Lutheri, Ecclesiæ quidem pars superior illæsa persisteret, Crypta verò in conservatorium rerum, ad decorem Ecclesiæ pertinentium commutaretur, adeò, ut dicta immaculatæ Virginis imago per complures Annos inhonorata, vix non oblivioni penitus traderetur, sequens tandem Anno Millesimo, Sexcentesimo, duodecimo contigit Miraculum: Cùm enim Catharina Kammerhoferin, Ordinis S. Francisci, Virginum mendicantium Monachij Soror, per Annum, & ultra, maximo amborum genuum dolore cruciaretur, nullumque malo remedium sufficeret, fiduciam illa omnem, in DEUM, Sanctissimamque ejus Parentem, reposuit. Etecce! vivis ejus menti coloribus representabatur imago hujus cryptæ, licet nunquam à se visa, vel cognita, sed tantùm ab alijs, quibus illa apparitionem narraverat, explicata; ipsa autem eodem, quo imago representabatur, momento, ab omnî dolore, ex toto, libera remansit. Undè factum, ut excitatâ de novo, ergà dictam in cryptâ imaginem devotione, locus confestim ad omnem decentiam perpuratus, tribus fenestris illustratus, Sacristia insuper apposita fuerit, ac magnâ illuc conveniente populi frequentia, plurimis, ut antehac, beneficijs Imago claruerit. *Magist. Joannes Bartholomæus Schrekensueß, Tract. de Cryptâ B. Virg. impresso Ingolstadij Anno 1625.*

* * *

§. 5. *Symbolum.*

54. EVA IMPVra, à Desparâ CorreCta.

Quæ primus patitur Traçtatus menda, secundus
Corrigit, extinctis auctior hic maculis.
Sic quas prima gerit, delet correctior Eva
Posterior maculas, Numinis alma Parens.

*Libri aperti sunt. & alius Liber apertus est, qui
est vita. Apoc. 20. v. 12.*

§. 6. *Antiquitas.*

55. Mater à FILLâ, Vbera traDente,
LaCte sVstentata.

Sanguinis ingenui mulierem Prætor
quidam, apud tribunal suum, capi-
tali crimine damnatam, custodi carce-
ris necandam tradidit, quam ille recep-
tam non protinus è vivis sustulit, sed
aliquali motus misericordiâ, dilatâ ad
tempus executione, aditum ad eam fi-
liæ concessit, diligenter tamen excuf-
sæ, ne quid cibi inferret, sic futurum
existimans, ut, quam ipse trucidare ab-
horrebat, lentâ tandem morte, famis
inediâ consumeretur. Dies interim
complures intercesserant, cùm secum
ipse quærens, quidnam esset, quòd tam-
diu captiva sustentaretur, ac supervive-
ret? observatâ curiosius filiâ, animad-
vertit, eam, quæ lachrymis ad matrem
aditum impetrârat, exerto illam ubere
lactare, sicque vitam protrahere peri-

turæ, quam ab ipsâ acceperat, & quæ
aliàs certo certius fame erat perimen-
da. Exemplum certè pietatis, omni-
bus triumphis famosius! quò enim
non penetrat, aut quid non excogitat
devotæ prolis erga genitricem pietas,
quæ in carcere etiam squallido dare
vitam sine cibo potuit? docuit pro-
fectò mulier hæc exemplo suo illud,
quod Paulus 1. ad Timoth 5. filiabus
inculcat: *Discant primum domum suam
regere, & mutuam vicem reddere parentibus:
hoc enim acceptum est coram DEO.* Quid
ergo mirum, si spectaculi tanti novi-
tate ad Prætozem delatâ, & ab hoc,
ad Consulium judicium remisâ, dona-
ta est Matris salus pietati Filix, & ne
quid ad honorem deesset, ambæ pub-
licis alimentis imposterum sustenta-
tæ fuerunt. Ne autem tantæ rei me-
moria intercideret, loco carceris
Dæ Pietati consecrato, Ara ejusdem
illuc constituta est. *Plinius l. 7. c. 36.
Sabel. l. 3. c. 6. Valer. Max. l. 5. c. 4.*

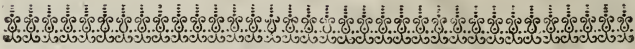
Eandem prorsus pietatem à filiâ
quâdem aliâ, Pero vocatâ, Cononi
Parenti suo captivo exhibitam, Hi-
storix produunt.

Accusent modò, si possunt, cri-
mine pessimo, peccati originalis ream
MARIAM, ejus illibatæ innocentix
hostes! sciant tamen, misericordissi-
mum Numen non statim illam, cum
alijs Adæ posteris, in conceptione,
morti addixisse, sed mox aditum Filio
concessisse, qui in primo statim in-
stanti, ejus indigentiam præventu-
rus, vulnera olim à Judæis inflig-
enda pro nutrimento obtulit, sic-
que illam, cujus materno ipse lacte,
humanâ in carne, nutrirî desidera-
bat, præviâ gratitudine, sanguine
proprio sustentavit, ac, ne morte
communî per originale deleteretur,
solicite procuravit: ut in tam singu-
laris privilegij recordationem, MARIA
quoque jure meritò *Ara Pietatis*
dici possit.

* *
*

§. 7. *Anagramma.**Alma DEI Virgo, ante casum præmunita!*56. Chara Delpara, à CasV præ-
MVnIta.

Versio litteralis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS IX.

§. I. *Scriptura.*57. AS CenDens a Vrorâ, BeLLVM
fInlens.Genef. c. 32. v. 26. *Dimitte me, jam enim
ascendit Aurora.*

Vix pedem è diverforio, sub ipsis
adhuc obscure noctis tenebris,
Jacobus in itinere constitutus
extulerat, & ecce! occurrens ei vir
(Angelus Domini) *luctabatur cum eo
usque manè.* Nec ista cessavit inter æ-
mulus colluctatio, usque ad ascensum
rutilantis Auroræ, ad cujus amœnam
præsentiam, mox quasi victus in prælio
Angelus, dimissionem à Jacobo petijt:
*dimitte me, inquit, jam enim ascendit
Aurora &c.* Respondente autem Jacobo:
*Non dimittam te, nisi benedixeris mihi
&c. benedixit ei in eodem loco.*

v. 24.

v. 29.

Vix Adamus è limo terræ, & Eva
ex costa Adami processerant, & ecce!
luctabatur paulò post cum illis Ange-
lus, ob perditam tam citò primam in-
nocentiam, ac perpetratum vetiti po-
mi esum, qui idcirco, jussu Divino,
flammeo eisdem gladio è paradiso
voluptatis proscribens, à luctâ hac,
nullo unquam tempore, in posteris
cessavit, nisi ad ascensum felicissimæ
Auroræ, Beatissimæ nimirum Virginis
Deiparæ, in Annæ utero conceptæ,
juxta illud: *quæ est ista, quæ progreditur,
quasi Aurora consurgens?* Enimverò, si
D. nostro Bernardo fides, *Aurora
semper noctem sequitur, nox præcedit Auro-
ram. Quid autem est nox frigida, & obscu-
ra, nisi originale peccatum, frigidum concu-*

Cant. 6.
v. 9.Serm. 4.
super
Salve.

*piscentiâ, obscurum ignorantia? Tu ergo pro-
cessisti, ut aurora lucida, & rubicunda, quia
superatis originalibus peccatis, in utero ma-
tris nata es lucida cognitione veritatis, &
rubicunda amore virtutis. Nec sine my-
sterio Auroræ nomen fortita est MARIA,
in Conceptione suâ, hæc enim, ut
Petrus noster Damianus ait, est Aurora,
quam sequitur, imò, de quâ nascitur Sol ju-
stitiæ. Nam sicut Aurora terminum noctis,
diei principium adesse testatur, sic & Virgo
noctem extulit sempiternam, & de die diem,
de terrâ suæ virginitalis exortum, terris in-
fudit: quod Seraphicus Bonaventura
confirmat dicens: O Beata Virgo, tu
es Aurora, de Sole procedens, & ortum Solis
præveniens, & in lumine Solis diem nuntias.*

Serm. 40.
de as-
sumpt.In Spec,
Virg. c.
9.

Et sanè sicut Aurorâ micante, suas re-
petere latebras solent bestia lucifugæ,
ita & ad Mariæ primordia, dæmonum
omnes acies tenebricosæ consulue-
runt sibi fugâ. Exhorrescunt nimi-
rùm dæmones hanc mysticam Auro-
ram, haud aliter, ac nocturni adulteri,
qui suis nefandis facinoribus noctis te-
nebras prætendentes, ejus, quam ocu-
lis corporeis intuemur, auroræ lucem
reformidant, atque odio prosequuntur,
quâ proinde appetente, nè suis in-
malificijs deprehendantur, quàm ci-
tissimè diffugiunt, ut bene Speculum
illud Patientiæ Job dixerit: *Si subito*
*apparuerit aurora, arbitrantur umbram
moris.* Quòd si dæmones hujus Sa-
cratissimæ Auroræ lucem tantoperè
pertimescunt, quomodò ergo fieri po-
tuit, ut ejus potiundæ, aut per infli-
ctum originale vulnus debellandæ po-
tèst.

c. 14. v. 17

testatem aliquando acceperint? Bene igitur MARIA à nobis dicitur *Ascendens Aurora, bellum finiens*, nam sicut Psalmista ait: *Posuit prodigia super terram, auferens bella, usque ad finem terræ.* Sic juxta Richardum Victorinum, *In Virgine nullum fuit internum bellum, sed summa pax.* Sola ergo victrix, in universali hoc, Angelum inter, Paradisi custodem, & hominem protrusum prælio, transgressionisque communis minimè rea, quia *gratiâ plena*, non dimisit Angelum, illibate maternitatis, Divinæ incarnationis nuntium, donec benedixisset ei, inque eodem loco, per superna illa Divinæ salutationis verba, *benedictam in mulieribus* deprædicasset. Quod si adeo pulchra est, & gratiosa Auroræ lux, ut ad ejus præsentiam omnes reliquæ stellæ, quasi confusæ, ac rubore suffusæ nostris se oculis subtrahant, affirmante idipsum Senecâ

*Jam vaga Cælo sidera,
Fulgens Auroras fugat &c.*

dicam & ego, adeo pulchrâ, ac gratiosam Auroræ nostræ Marianæ lucem, ut ad ejus præsentiam, ob singularem purissimam Conceptionis prærogativâ, omnes reliqui Sancti, licet fulgeat *quasi stella in perpetuum æternitates*, ob contractum aliquandò peccatum originale, quasi confusi, ac rubore suffusi videantur. Hæc ergo Aurora, ut & nobis feliciter illucescat, ut infernales gratiæ prædones ab animarum nostrarum foribus repellat, ut continuis carnem inter, & spiritum bellis optatum finem imponat, ut diem tandem invehat beatitudinis æternum duraturæ, quotidianis à nobis obsequijs, affectuque devotissimo, est devincienda.

§. 2. *Authoritas.*

58. S. ANDREAS CRETENSIS, INNOCVAM PROPVGANS.

1. *Sola, præter naturam, fuit electa, ad naturam renovandam, sole deservit opifici, universe naturæ, quæ cum esset immaculata, & impolluta, & supra modum plena purissima castitatis, immaculata, & impolluta scilicet mente, & plena purissima ca-*

statis corpore, quæ universam, quæ in carne est, generatione naturam superavit. Orat. 1. de dormit. Deip.

2. *Agna immaculata, quæ sola, de suo utero, lanam Christo, humanam nimirum substantiam contulit.* Cant. in Nativ. B. V.
3. *Anna sterilis, intemeratam, castamque puellam concepit: Hanc hodie, ceu solam immaculatissimam, omnes nos Beatam dicamus, ejus nos Sanctam Conceptionem colamus.* In Canone Ecclesiastico, post Oden 3.

§. 3. *Ratio.*

DEI GENITRICIS NOMINE, PRÆVARICATIO NON EST GESTA.

59.

JUXTA Reg. Jur. in sexto: *Ratum quis habere non potest, quod ipsius nomine non est gestum.* Atqui prævaricatio Originalis non fuit gesta, nomine Beatæ Virginis. Ergo hanc ratam habere non potest. min. prob. In tantum fuisset, **MARIÆ** nomine, gesta prævaricatio, in quantum ipsius voluntas fuisset transfusa in voluntatem Adami, ut capitis, incurrendo Legem: *In omnes homines mors pertransiit.* Sed **MARIA** non tenebatur hæc lege, consequenter nec ejus voluntas erat inclusa, quoad hanc partem, in voluntate Adami. Ergo prævaricatio originalis non fuit gesta nomine B. Virginis. min. prob. In omnî Lege latâ, etiam si eâ teneantur omnes, & sit universaliter lata, non tameneâ tenetur Regina, & mater; ut patet in Reginâ Esther, cui dictum: *Non enim pro te, sed pro omnibus, hæc Lex constituta est.* Atqui B. Virgo fuit vera Mater DEI, ac Regina Cælorum: Ergo fuit exclusâ, ab hac lege, omnes in Adamo moriuntur. Nec tenebatur hæc Lege illa, cujus nomine non erat gesta Adami prævaricatio.

* *

Pl. 45. 6. 8.

lib. 2. de
Emanuelc
c. 25.

In Oda-
viâ 2. q. 1.

Dan. 11.
v. 3.

§. 4. *Historia.*

60. Magister, IaCens DefVn CtVs.

ANno Millefimo, quadringentesimo, vigesimo tertio, Martino V. Pontificatum gerente, quidam Theologiae Magister, Tolosani studij Rector, determinare ausus est, Beatissimam Virginem, originali fuisse peccato corruptam. Verum exacerbatu propterea populus, mox eundem à Civitate proscripsit, qui inde Romam adveniens, illatam sibi injuriam lachrymabiliter summo Christi in terris Vicario exposuit, ac mirum in modum conquestus, Conclusionem suam, publicâ sese disputatione (modò Sanctitas sua id permetteret) tutari velle, asseruit. Consensit facile Pontifex, ut rigida hujus, & Virginis honori admodum nocivæ sententiæ publicas magister ille rationes perhiberet. Verum, convocato jam maximo Doctorum conventu, cum, assignato Disputationis tempore, in ipso Summi Pontificis Palatio, convenissent omnes, jamque diutius expectarent, unicus desiderabatur Magister, sententiæ suæ futurus Praeses, & defendens. Cùm ergò non compareret, qui primus adesse debuerat, missi tandem sunt, qui eum advocarent. Verum, ô triste spectaculum! vix Religiosi, qui eum hospitio susceperant, cubiculum ingrediuntur, cum ecce! in lecto observant jacentem Magistrum illum, imò miserè defunctum reperiunt, ac interiora ventris non habentem. Adeò nimirum **MARIA** suum confudit inimicum, & qui vivus noluerat defendere immaculatam, suo damno, purissimæ ejus conceptioni, coràm tantâ Doctorum multitudine, testimonium perhibere mortuus debuit. Quod factum reliquos etiam omnes in piissimâ, de dicto Virginis conceptu, opinione plurimùm confirmavit. *S. Bernardin. Sen. Traët. de Concept.*

B. V. M.

**
*§. 5. *Symbolum.*

AVroræ LVMen, è noCtIs tenebrIs respLenDens.

61.

De tenebris olim dixit splendescere Lucem,
Aeterno imperio, qui regit astra Deus.
De tenebris maculae fecit splendescere lucem
Præservans Matrem, qui regit astra Deus.

DEUS, qui dixit, de tenebris Lucem splendescere,
2. Corinth. c. 4. v. 6.

§. 6. *Antiquitas.*AVstrebertæ, ad ChorVM
CItatIO.

62.

DIvina, ergà devotas sibi animas pietas, ac providentia magnoperè apparuit, in Divâ Austrebertâ, ijsque Virginibus, quibus illa, tum temporis, Abbatissa præfuerat. Ad initium enim Quadragesimalis jejunii, ante mediam noctem, audiebat monialis quædam vocem, dicentem sibi: Surge velociter, & dic Abbatissæ, ut quantocyus, discusso somno, cum omnibus suis, Chorum accedat, & consuetum Matutinarum tempus devotè præveniat. Monialis somno nimium oppressa, differt imperata referre, hinc secundò, & tertio Divinitus excitata, & ultimâ quidem vice, cum aliquâl increpatione, tandem voci obtemperat, ac quæ toties au-

dis-

disset, Austrebertæ denuntiat. Ad chorum ergo, dato signo, accelerant omnes, ac eâ, quâ par est devotione, licet solito maturius, Matutinas inchoant. Cùm ecce! vix decantato primo Psalmo, fragor ingens exoritur, ac maxima dormitorij pars adeò collabitur, ut eâ parietum, ac pavimenti collisione, omnes certè moniales, unâ cum Abbatissâ, horrendùm obrutæ fuissent, nisi, ex specialissimâ Numinis providentiâ, ad chorum mirabiliter citatæ, Divinas prævieniendo laudes, omnes & singulæ incolumes evasisent. *Surius T. 1. in viâ S. Austrebertæ.*

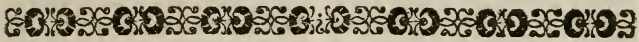
Quod si Divina bonitas, ob dilectam sibi famulam Austrebertam, tam sollicitè præcavere voluit, ne ipsa, vel una, ex devotis ejus sanctimonialibus, imminens subiret mortis periculum, quomodò, obsecro, non etiam omnem, pro suâ cunctipotentîâ, sollici-

tudinem adhibuerit, ut dilectissimam suam amicam, Sponsam, ac Matrem, ab imminente originalis maculæ ruinâ præservaret? Certè prævenire voluit MARIAM, excitante, ac adjuvante gratiâ suâ, tenebrosùm illud tristium Matutinarum tempus, quo totum Adamicæ posteritatis ædificium, originalis scilicet justitia omnis, casu lachrymando corrui, sicque illam specialiter conservare, quæ non Abbatissâ modò, sed Regina Virginum, imò Sanctorum omnium gubernatrix, ac Regina constituenda erat.

§. 7. *Anagramma.*

AbsqVe peCCato ConCepta, 63.
ab AngeLo saLVteM aC-
Ciplens.

Gemma pura, mirè salutata à Dei mncio!
Versio litteralis.
Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS X.

§. I. *Scriptura.*

64. ConCepta, In ConspeCtV PrIn-
cIpls CarCerIs, gratIaM
obTInens.

Genes. c. 39. v. 21. *Dedit ei gratiam, in conspectu Principis carceris.*

Dan. 13.
v. 2.

A Ngustie sunt mihi undique, dicere ad tempus, cum castissimâ Susannâ, poterat Josephus, dilectissimus Jacobi Patriarchæ filius, non minoris, quàm Susanna, virtutis: præterquam enim, quòd ab inhumanâ prorsus hominum, erga hominem, fratrum, ergà fratrem invidiâ, pro exiguo admodùm pretio in Ægyptum fuerit divenditus, insuper in ipsâ Ægypti regione, ob falsissimas impudicæ ibidem Dominæ accusationes, à Putipharo nimium credulo, tetrum in car-

cerem conjicitur. Verùm premittitur ad tempus, non opprimitur innocentia. Josephus enim, Juvenis innocentissimus, suâque præsertim castimonie propugnator Zelosissimus, cùm mortem potiùs oppetere elegisset, quàm tanto DEUM flagitio offendere, hinc medios inter obscuri carceris squallores, Divinâ se sensit gratiâ illustratum; Sic enim ait sacer textus: *Fuit autem Dominus cum Joseph, & dedit ei gratiam, in conspectu principis carceris, qui tradidit in manu illius universos vinclos, qui in custodia tenebantur.*

v. 22.

Accusent modò, quantum volunt, infensi Marianæ innocentie hostes Virginem Beatissimam sceleris originalis, eamque hoc ipso, reliquorum ad instar mortalium, vel uno saltem momento, carceris aterni ream fuisse proclamant; sciant tamen, quod idem

Dominus, qui cum innocente Josepho fuisse legitur, fuerit multo magis cum MARIA, Gabriele attestante: *Dominus tecum.* Qui Virginis specialissimè misertus, dedit ei gratiam prævenientem, ab omnî prorsus culpâ præservativam. Hinc quamvis nos omnes in utero damnati, antequàm nati, quia de peccato, & in peccato concepti, prius lumen perdiderimus gratiæ, quàm frui licuerit lumine Solis, tamen specialiter à tali damnatione, ac caliginosâ principis tenebrarum custodiâ, præservabatur MARIA, tanto jam, in suâ conceptione, gratiæ lumine illustrata, ut Conceptio MARIE videri potuerit, ipsâ Conceptio gratiæ. Atque, nè nimia videatur hæc mea propositio, ipsam Veritatem, è cathedrâ Crucis loquentem, in hujusce veritatis testimonium adduco; Sic enim è Cruce pendulus Redemptor Joannem alloquitur: *Ecce Mater tua!* cui statim Sacra historia subjungit: *Et ex illâ horâ, accipiteam discipulus in sua.* Querit hîc, devotâ curiositate, Ambrosius: *Quæ sua habebat Joannes, qui mundana, & secularia non habebat?* cui ipsemet respondet: *Quæ ergo habebat sua, nisi, quæ à Christo acceperat?* Bonus verbi, Sapien-tiæque possessor, bonus receptor gratiæ. ac si diceret: Joannes, qui Domini sequens vestigia omnia reliquerat temporalia, solum bona illa possidebat, quæ acceperat à Christo, nempe bona gratiæ, quibus hoc ipso MARIAM annumerat, dum eam à Joanne in sua receptam commemorat. Nec immeritò Joannes Mariam inter bona gratiæ annumerat, quæ tantam, in ipsâ jam conceptione, obtinuit gratiam in conspectu DEI, ut MARIAM concipi perindè fuerit, ac si gratia conciperetur; sic enim concipiente Annâ, id est, *Gratiâ*, quid aliud erat producendum, quàm gratia? & nonnè hoc ipsum manifestè probat, MARIAM, licèt in obscuro adhuc materni uteri carcere reconditam, jam tùm, in conspectu Cœlestis Principis, gratiam obtinuisse? Quod si Josepho illi Ægyptiaco, gratiâ in conspectu Prin-

cipis carceris obtentâ, traditi insuper fuerunt, ut supra narravimus, *universi vinciti, qui in custodiâ tenebantur:* Nonne etiam tradidit DEUS, in maternam immaculatâ Virginis protectionem, omnes peccatores, surnibus delictorum suorum miserè illigatos? testante idipsum S. Ephrem: *Tu captivorum redemptio, & omnium salus.* Tradidit certè MARIE eos præsertim vincitos, qui frequentioribus petulantis carnis stimulis exagitati, ob indignum tanti flagitij assensum, diaboli sese mancipia ultrò reddiderunt, veniam haud dubiè, ac gratiam, in conspectu Principis Cœlestis, tanto Virginis mediante præsidio, obtenturos; si enim, testante Apostolo, incarnatus DEI Filius, quandò orabat pro nobis Patrem æternum, fuit exauditus, ob respectum reverentiæ erga filium: *Exauditus est, pro suâ reverentiâ,* quia scilicèt in tanto fuit respectu character filij apud Patrem, ut nil ipsivoluerit, aut potuerit negare, imò omnia in manus ejus reposuerit: *Omnia dedit ei Pater in manus.* Sic piè confidere, ac cum supracitato Mellistuo Doctore, concludere possumus: *Exaudietur pro reverentiâ Filius, exaudietur & Mater,* nil ipsi negabit, omnia dabit ei Pater in manus, sicut Princeps ille carceris, vincitos tradidit in manu Joseph, gratiam obtinentis &c.

§. 2. *Authoritas.*

B. Ansbervs DeIparam CVLPâ 65.
Liberans.

Tota pulchra es, & macula non est in Te, nec vicissitudinis obumbratio, id est, ut nullo unquam temporis instantè, ab umbrâ ad lucem, à luce ad tenebras, mutatione ex alio ad aliud, transferis. in caput i. Epist. Jac. v. 17.

* *

Bern.
Serm. 2.
Pent.

Jo. c. 19.
v. 27.

in hunc
loc.

Orat. de
Virgin.

Habr. 5.
v. 71

Jo. 13.
v. 3

§. 3. Ratio.

66. MIRACULA non patrantur, pro
asserenda falsitate.

Miracula tantam habent connexionem, cum veritate sui objecti, in cuius testimonium fiunt, ut de potentia DEI repugnet, ut illud non in se sit verum, propter quod miraculum fit: implicat enim v. g. de potentia DEI absolutam, ut illa doctrina non sit vera, propter quam DEUS v. g. resuscitat mortuum, &c. Atqui plurima miracula facta sunt (ut in decursu Operis, suo loco ostendetur) ad confirmationem immaculatæ conceptionis. Ergo Beatam Virginem esse immaculatè conceptam, tantam in se habet veritatem, ut de potentia DEI repugnet, aliter se à parte rei habere. major. prob. Si miracula non haberent tantam connexionem cum veritate, sive si DEUS per miraculum aliquid testaretur (miracula enim, eò quòd sunt supra vires naturæ, à nullo alio, nisi à DEO fieri possunt) quod in se non esset, eo ipso DEUS mentiretur: hoc autem de DEO dici nequit. Ergo &c. maj. constat: sive per se, sive per alium, falsum testari, est propriè mentiri. Atqui in dato casu DEUS, per miraculum, aliquid falsum testaretur. Ergo &c. min. patet ex Script. Hebr. c. 9. *Impossibile est mentiri DEUM.* Deinde ex ratione: DEUS non est magis primum bonum, quàm primum verum: sed per hoc, quòd sit primum bonum, repugnat ei omne malum: Ergo etiam per hoc, quòd sit primum verum, repugnabit ei omne falsum.

§. 4. Historia.

67. Desiderata pontificis audentia, & litteræ perlatæ.

Missus à Summo Pontifice Sixto IV. ad Regem Hispaniarum, in gravibus negotijs, venerabilis ex Ordine S. Francisci Pater, F. Bernardinus de Caymis, absolutam jam feliciter commissione, Romam multis cum litte-

ris, ad Pontificem redire statuerat, cum ecce! inopinatus ipsum casus vehementer afflixit: Habebat nimirum certum, ex suo Ordine, itineris comitem, cui Superiorum iussu ad Terram Sanctam proficiscendum erat: hic omnes litteras, quas inter Regiæ etiam ad Pontificem numerabantur, hætenus in custodiâ habuerat, sed, cum per aliam ipse viam iter profecturus, à reliquis se separare deberet, litteras, quæ Romam deferendæ erant, alteri socio consignat, illis solummodò exceptis, quæ ad Pontificem directæ, & à quibus totum suscepti negotij pondus dependebat, utpotè quas suis casu litteris immiscens, ignoranter secum asportabat. Romam interim iter suum Bernardinus profectus, cumque eò deveniens adverteret, litteras ad suam Sanctitatem destinatas, à socio fuisse nescio quò ablatas, summam id tristitiâ virum afficiebat, nec audebat absque ijs comparere, maximam pertimescens Vicarij Christi indignationem. Profectus fortè etiam cum illo fuerat Bernardinus de Busti, pro confirmatione Officij, de immaculatâ Deiparæ Conceptione, à se compositi impetranda: hic voto se obstrinxit Virgini Beatissimæ, quòd si desideratam illis à summo Pontifice audientiam hæc vice procuraret, litterasque deperditas restitueret, tres ad gloriam immaculatæ Conceptionis Sermones, summo studio, componere vellet. Et ecce! vix inaudijt Pontifex, Religiosos hoc eò viros Romam advenisse, confestim advocatos, hilarè vultus majestate, & jucundâ admodum facie, paternè alloquitur, atque, nè de amissis litteris adeò affligerentur, blandè consolatur, dicens, se eandem verbis illorum fidem habere, ac si ipsas Regis litteras perlegisset. Nec desuit diutiùs epistola, adeò dolenter amissa; procurante enim absque dubio MARIA immaculatâ, Pater ille, qui inscienter litteras hæc suis immiscuerat, antequàm in portu Veneto Navim conscenderet, in longinqua perrecturus, litteris casu revertens,

repe-

reperiens non suas, easdem confestim Romam transmittit, quæ ad confirmationem Legationis fidelissimè persolutæ, Pontificijs manibus gaudenter sunt exhibitæ. *Idem Bernardin. de Busi Serm. 9. de Concept.*

§. 5. *Symbolum.*

68. LaVro, & DeIparâ, non no-
Cent fVLMIna.

Fulmina non metuit protecta ab Apolline Laurus.
Eternum servans, fronde virente, decus.
Fulmina non metuit maculæ protecta MARIA,
Ter putum retinens, Numine freta, decus.

Ad se autem non appropinquabit. Psal. 90. v. 7.

§. 6. *Antiquitas.*

69. genitoris Implè aCCVfatI, De-
fensio à genito.

Accusabatur, die quâdam, Lucius Manlius, coram Judicibus, per M. Pomponium, quod sine sufficienti ratione, filium ille suum, Titum Manlium, domo expulisset. Quæ accusatio contra genitorem peracta, cum ad aures dicti filij pervenisset, intimè indoluit, parentem suâ propter judicio sistendum; Hinc quantocyùs, ausu generoso, Pomponij ædes accedit, atque ut ad colloquium admittatur, enixis precibus flagitat. Pomponius,

filium accusationem Patris non approbaturum tantùm, sed ulterius profecturum, mox accessum præbet: cui Manlius, Placeat, inquit, servos omnes foras dimittere, ut liberius nostris de secretis colloquendi sit facultas. Annuitur petito. Tum enim verò videns, pro voto, Titus ante se stantem solum, ac inermem Pomponium, lamentabiliter primùm conqueri, de impiè, ac nemine desiderante, accusato genitore, gladium deinde è vaginâ producere, ac severissimè comminari mortem Pomponio, nisi è vestigio promitteret, imò jurejurando sese obstringeret, ab accusatione malè coceptâ desistere, ac charum sibi parentem, in pristinâ pacis tranquillitate, imperturbatum relinquere. Exterrefactus inexpectato Juvenis ausu Pomponium, suæque vitæ præsentissimum pertimescens discrimen, non differt sacramentum dicere, juvenemque jam ex toto consolatum dimittere. Inaudiere quidem Judices, temerarios Manlij junioris ausus, ac licet gravissimæ aliàs pœnæ essent statutæ, contra eos, qui publicum quemcunque Urbis officialem violentè aggredi præsumerent, filialis tamen erga Parentem pietatis intuitu, tam Filio, quàm Patri pœna dimissa, qui etiam imposteriorum, ob factum hoc generosum, à totâ Civitate, summo in honore habitus fuit. *Tit. Livius Dec. 1. lib. 7.*

O quoties! fuère aliqui, qui ausi sunt, accusare purissimam DEI genitricem, quod Filium suum, DEUM scilicet, per peccatum, si non actuale, saltem originale, è domo animæ suæ aliquandò excluderit! verùm, quid ad hæc Filius? num favet talibus accusatoribus? num placet talis de genitrice propositio? minimè, imò ipsemet in medium procedit, matremque ab omni inculpatione liberam pronunciat, dicens illud Augustini, orat. de 5. hæres. c. 5. *Mater mea est, si potui inquinari, cum ipsam facerem, potui inquinari in illâ, cum ex ipsâ nascerer.* Ni ergò velimus, ut gladius, in matris defensionem districtus

ctus, non aliquandò nostra feriat capita, pro more complurium Universitatum, juramento nos obstringamus, à tam injustâ Deiparæ accusatione perpetuò desistendi, ac purissimum Virginis Conceptum totis viribus propugnandi.

§. 7. *Anagramma.*

regale Palatium, a Vreo nltens DeCore. 70.

Regia munda, et Palatium emicans auro!
Versio litteralis

Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS XI.

§. I. *Scriptura.*

71. Virgo arDens, aC InCOM-
bVsta.

Exod. c. 3. v. 2. *Videbat, quòd Rubus arderet, & non comburetur.*

Mirum sanè, ac plenum mysterijs Spectaculum magnus ille Legisfer Moyses còspexit, dum nimirum apparuit ei Dominus in flammâ ignis, de medio rubi, & videbat, quòd rubus arderet, & non combureretur. Admirâda profectò novitas! Ergòne ignis, & rubus, velut novæ quædam creaturæ, propriâ oblitæ naturam, mirâ Divinæ omnipotentæ virtute, splendidi ipsi Divinæ Majestati subbellium construunt? ergòne voracissimum cæteroquin elementum veprem irrigat, ignitoque coronat flore? ergòne virescit rubus, qui admoto igne, mox pallere deberet cinere? imo, ardet, non uritur, imbrem videtur perpluisse, non ignem, & tamen vera est flamma, quæ vernam comam nutrire spino conspicitur: dumosum intereà virgultum acuit urticas, in medio ignis, quasi ignem satagens cruentare, pugnacique mucrone ferire. Palestra certè spectabilis! ubi decertat spinea plantula ut vireat, ignis ut ardeat, atque ambo evadunt victores, ita ut rubus florentes vepres extollat pro lauro, flammaque vetricis, non fumigante nube, obscuretur pro triumpho. Pulchrè de hoc spectaculo, talem in modum,

discurrit Eusebius: *Ignis longè apparebat in rubo pugnans. Natura ipsa freno coërcita ignis, erat in rubo, & rubus ignem habebat in sinu, & non comburebatur.* apud Li. Pomanâ.

Ubi præ reliquis notanda illa verba: *In rubo pugnans.* Nitebatur videlicet absumente plantulam ignis, facileque arbutum devorare, & quasi acie militari pugnabat, plantâ è contrario jugiter obsistente, ac fortiter in sui conservatione, pristinumque virorem decertante. Audiat Basilius Seleuc. hæc habens: *Ecce! ignem monstrat in rubo ardentem, ignis effectû seposito: quippe flos igne coronatur, vilisque planta succensa, flammæ obstitit.* Orat. 9. Voluit nimirum DEUS ostendere, flammam hanc, & rubum non alterius quidem esse naturæ, sed alterius gratiæ, hinc spectabili eos duello confligere sinebat, ut ex unâ parte naturæ pro-
pensionem ostenderet, & ex alterâ Omnipotentæ suæ virtutem, in coer-
cendo utriusque naturæ impulsu, exhiberet. Quid ergo mirum? Moysen visionem hanc verè magnam perspectiùs inquisitionum, audijisse de ejusdem rubi medio, vocem Domini, dicentis sibi: *Ne appropies huc, solve calceamentum de pedibus tuis; locus enim in quo stas, Terra sancta est.* v. 5.

Porro rubus ardens, & incombus-
tus jure merito Beatissimi Virgo intitu-
lari potest, ardens flagrantissimo pari-
ter, ac constanti Divini amoris igne,
incombusta, & illæsa non tantum in
admirandâ, omnemque novitatem ex-
ceden-

cedente, Filij Divini Conceptione, juxta sensum S. Matris Ecclesia, dicens: *Rubum, quem viderat Moyses incombuſtum, conſervatam agnovimus tuam laudabilem virginitatem &c.*, verum etiam in ipſo instanti propriæ Conceptionis, incombuſta, & penitus illæſa, à voraciſſimâ cæteroquin, omnemque reliquam humani generis innoctiam deſcente peccati originalis flamma. Quid enim aliud præſignare per rubum illum DEUS voluit, quàm productum ſe Virginem, in quâ degere meditabatur, MARIAM, quam nec ignis Divinitatis abſumeret, nec fumigans priſtini alicujus peccati flamma decoqueret, licet non alterius eſſet naturæ, ſed ex hominibus aſſumpta, ſingulari tamen gratiæ prærogativâ præventa. Hinc Germanus Patriarcha Conſtantinop. ait: *Nec rubus in conſumptus, & illæſus, ſua vi, in igne perduravit, ſed propter Mariam, quæ in mortali, & ad corruptionem pronâ naturâ, ignem Deitatis portavit.* Nota illud: *in mortali, & ad corruptionem pronâ naturâ.* Pugnet ergo originaria culpæ flamma, incinerare Marianum decus, cum concipitur, natura ipſa, ex Adamo deſumpta, deſlectere conetur ad caſum, ignis vorax tentet incendere ſpinetum; nec enim volumus à naturæ noſtræ confortio Virginem Matrem dimovere, Divinamque, ſeu Angelicam aſſerere, cum à communi eam piaculo vendicamus, ſolum gratiam fatemur pronam coeruiſſe naturam, reſtititſe peccato, incolumeque arbuſtum à flammeo gutture MARIAM permaniſſe, nè in ſimili naturâ concepta ſimile nobiſcum pateretur excidium illa, quæ in ſplendidum Divinitatis ſubſellium erat jam æterno prælecta. Denique ſi Moysi fas non erat, appropriare ad rubum illum mirabilem, terramque illam ſanctam, vicinioreſ grefſu attingere, quis auſit dicere, appropinquâſſe aliquando infernalem ſerpentem, ad rubum noſtrum Marianum? de cujus medio apparere conſtituerat Dominus, ipſum ſcilicet æterni Patris Verbum, in Sacratiffimo Virginis utero incar-

nandum, quæ vel ideò *Terra Sancta*, ac benediſta, benediſtum fructum ventris proferens, hoſtiæque infernali omnî momento inacceſſibilis, credenda eſt.

§. 2. *Authoritas.*

72.

S. AnſeLMVs pVræ DeIparæ CLlens.

1. *Omnes mortui ſunt peccato, nemine prorsus excepto, demptâ Matre DEI, ſive originalibus, ſive propriâ voluntate additis, vel ignorando, vel ſciendo.* Commentar. in 2. Corinth. c. 5.
2. *Nulli denique dubium, caſtiſſimum corpus, & ſanctiſſimam animam ejus, funditus ab omnî fuiſſe maculâ peccati, jugi Angelorum cuſtodia proteſtam, utpote Aulam, quam ſummus, & omnium creator DEUS, eſſet corporaliter inhabitaturus.* Lib. de Excellentia B. V. c. 3.
3. *Sed quia decebat, ut illius hominis Conceptio de Matre puriſſimâ fieret; nempe decens erat, ut eâ puritate niteret Virgo illa, quâ major ſub DEO nequit intelligi.* Lib. de Concept. V. & de pecc. Orig. c. 18.
4. *Ubi præveniens eſt benediſtio, locum habere non poteſt originalis contagio: nunquam igitur in Virgine fuit labes originalis, aliqui ſincerior erit formatio Adæ, qui de Terrâ terrenus eſt, quàm ſecundi, qui de Cælo caeleſtis eſt.* Ibid.
5. *Siquid originalis peccati, in propagatione Matris DEI exitit, illud propagantium, non propagata fuit.* Ibid.
6. *Vas electionis S. Paulus dixit, omnes in Adam peccâſſe; vera utique ſententia, & cui contradicere, nefas eſſe pronuntio: ſed cum eminentiam gratiæ in Te, Maria Virgo! conſidero, ſicut Te non intrâ, ſed ſupra omnia, quæ facta ſunt, ineffabili modo contueor, ita & te, non lege naturæ aliorum, in tuâ conceptione deſectam fuiſſe opinor.* In Offic. neg. c. 4.
7. *De Dominâ noſtrâ, quam in tantum culmen prædeſtinavit, & extulit Divina potentia, quam tot prærogativis dotavit, quam ſibi Matrem elegit, ad mundo ſubveniendum, ipſa omnium ſalvandarum ineffabilis DEI miſericordia, dicere, morte peccati, quæ per invidiam diaboli occupavit orbem terrarum, in ſuo conceptu aggraviari*

Offic.

Orat. de
dotamit. V.

vari, animus eruat, intentio abhorret, lingua fateri non audeat. In Clausul, lib, de Concept.

§. 3. *Ratio.*

73. ECCLESIA agit festVM ILLIBATÆ CONCEPTIONIS: ergo est sancta, & sine Labe.

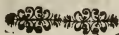
S. Thom. 3. p. q. 27. a. 1. in argum. sic contra. hæc habet: *Ecclesia celebrat Nativitatem B. Virginis, non autem celebratur Festum in Ecclesiâ, nisi pro aliquo Sancto.* Ergo B. Virgo in ipsâ suâ natiuitate fuit Sancta. Sublumo ego: Atqui defacto in Ecclesiâ celebratur Festum immaculatæ Conceptionis. Ergo, sicut juxta S. Thomam B. Virgo fuit Sancta in Natiuitate, ita etiam in Conceptione. Sed Sancta non fuisset, si tunc contraxisset labem peccati originalis. Ergo &c.

§. 4. *Historia.*

74. LAICVS, sine Læsione, In Medio Ignis.

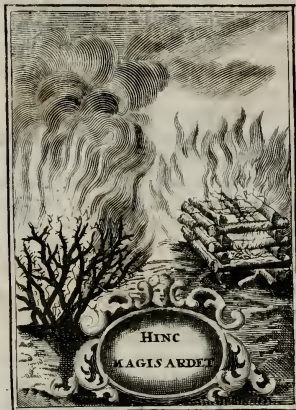
CONuenerant in itinere quodam, diuersorum Ordinum Patres Religiosi, ac varios inter discursus, de immaculatâ tandem Virginis conceptione, quid quisque sentiat? Sermonem instituebant. Negare ex illis unus, MARIAM sine labe conceptam, defendere totis viribus alter, cumque pertinentibus argumentis sententiæ quisque suæ adhæreret, Frater quidam Laicus, Patris Franciscani socius, sustinere diutius non valens injuriam, ab altero Religioso Virginis innocentia illatam, ex motu iræ, validissimam Sacerdoti alapam inflixit. Erat percussus Religiosus ex nobilibus admodum parentibus progenitus, quorum non procul inde

erat habitatio; hinc timore illorum Parentum, ac consanguineorum, diu percussor delituit, præsertim cum intelligeret, intendi vindictam, de colapho, Religioso illi Patri à se inflicto. Complures jam dies effluxerant, cum confusus in Virginis immaculatæ adiutorio Laicus, ultrò Cognatos, & propinquos accedit, candidè affirmans) se non malâ quidem voluntate, percussisse dictum Sacerdotem, illorum consanguineum, sed eam tantum ob causam, quia immaculatam ille Conceptionem purissimæ DEI genitricis tam acriter infamâset. Pro misit autem, se veritatem mox, in omnium oculis, clarè demonstraturum. Ignem, inquebat, grandem accendite, quem, unâ cum Sacerdote, à me percussor, intrare promitto, qui deinde ex nobis fuerit flammis consumptus, ejus falsâ reputetur opinio. Placuit sermo in auribus omnium, moxque ignis, ut petebatur, accensus. Hic Laicus, apprehensâ Sacerdotis manu, secum illum in ignem perducere volebat, qui tamen, præ nimio mortis horrore, intrare omninò recusavit. Laicus ergo solus flammis sese committere non perhorruit, invocatâ nimirum calidissimis precibus virgine immaculatâ, ut sicut illa sine peccati incendio fuerat procreata, sic & famulum suum ab igne illæsum conservaret. Et sanè stetit, in medio ignis, sine ullâ læsione Laicus, per longum tempus, Patrem Religiosum, ad eandem flammam subeundas iteratò, sed incassum invitans. Facile proinde erat, tam grandis miraculo, uniuersos adstantes, ad credendam Virginæ Matris innocentiam adducere, veniamque ob percussum in fervore, reluctatorem obtinere. *Bernardin. de Bussi Serm. 8. de Concept.*

§. 5. *Symbolum.*

75. MarIæ ConCEPTIo, Vt IgnIs Inter spInas, arDentIor.

Non tantas accensa faces dant cætera ligna.

Spinatum quantas acida ligna solent.

Hinc, inter maculæ Spinæ, ardentior ignis
Conceptæ abs maculâ Virginis ille fuit.

*Succensa ardebit, quasi combustio ignis. Isaïæ
6. 10. v. 16.*

§. 6. *Antiquitas.*76. serVatIo anChIsI patrIs, à
troIano InCenDio, per
Æneam.

Cùm flammis univèrsam Trojam depopulantibus, nulla jam spes salutis civibus relinqueretur, tanto in dilectum suum Patrem Anchisën, senio prægravatum, affectu Æneas ferebatur, ut, cùm fugam pedibus arripere seniculus genitor non valeret, ipse eundem proprijs humeris impostum, relictis quibuscunq̃ue alijs divi-

tij, velut unicum pretiosissimum pignus, non tantùm à præsentî redemerit incendio, verùm etiam Drepanum usque, Siciliæ Urbem, secum vexerit in securitatem. *Virgil. l. 1. Æneid.* In cuius facti comendationem optimè cecinit Claudianus :

*Quòd si notus amor prorexit in astra Lacones,
Æneam Phrigio raptus ab igne Pater.*

Huic prorsus consimile refert Ælianus, Catanensî nimirum Urbe, unà cum horis, pratis, vineisque circumjacentibus, per incendium Montis Æthnæ, in cineres redactâ, duos cives, quorum alteri Philonomo, Calliæ alteri, vel (ut alij volunt) Amphinomo, & Anapio nomen erat, illum Matrem, hunc Patrem humeris impositos, flammis eripuisse, ac securitati restituisse. Dici tam cives illi, quàm Æneas, poterant, veræ pietatis filialis Salamandræ, quorum ferventissimus erga Parentes amor, omnî externâ flammâ fortior fuit, atque superior.

Nonnè ergò dicemus, DEUM quoque, qui totus amor est, è comuni illo peccati originalis incendio, singulariter studuisse extra here, securamque reddere Matrem, Filio proprio præelectam? ita, ut prævisâ ei Sacrosancta Passionis merita adhibens, jugiter adimpleverit exemplo illud, quod verbo per Moysen docuerat. *Honora Patrem tuum, & Matrem tuam, &c. Exod. c. 20. v. 12.*

§. 7. *Anagramma.*

ADAMI Væ proCVL à te, , 77.
sInC Labe.

Adami amarum, ingens vae, it procul à te.

Vertio litteralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS XII.

§. I. Scriptura.

78. genITRIX VIRgo, à sCeLere eX-
Cepta, VnIVerSaLI CarCerIs
perICVLo haVD eXpo-
nenDa.

Exod. c. 4. v. 20. *Tulit ergò Moyses uxorem suam, & filios suos, & imposuit eos super asinum, reversusque est in Ægyptum.*

PErrecturus jubente Numine Moyses, ex deserto Madian, in Ægyptum, nolebat domi relinquere Sephoram, uxorem suam dilectissimam, sed teste S. Textu, *Tulit uxorem suam, & filios suos &c.* Verùm inexpectatus mox casus Moyfi hoc in itinere constituto contigit; ut enim Sacræ paginæ ulterius recensent: *Cum esset in itinere, in diversorio, occurrit ei Dominus, & volebat occidere eum.* Atque, ut totam Historiam compendio absolvamus, *v. 24. Tulit illicò Sephora acutissimam pectram, & circumcidit præputium filij sui, tetigitque pedes ejus, & ait: ait Sponsus sanguinum tu mihi es.* Hic non immerito admirari quis posset, quam ob causam tanta erga dilectissimum aliàs servum suum Moysen, Divini Numinis exarserit indignatio? verùm (juxta Augustinũ, Theodoretum, Eusebium Parisiensem, & Emisfenum) alia certè ratio non fuit, nisi quòd Moyses, missus à DEO tanquam universalis captivi populi hebræi redemptor, è manu, & servitute Pharaonis, propriam secum Sponsam sumendo, eam perfacile periculo parís captivitatis, ac diræ servitutis exponere potuisset, quod DEUS omninò indignum judicans, adeò in Moysen est exacerbatus, ut mortem illi fuerit in eodem itinere comminatus.

Hæc Historia perbellè immaculatam Deiparæ conceptionem denotat:

si enim Lyranò fides, Sephora nil aliud significat, quàm: *Tota pulchra*, fuit ergo præclara Virginis immaculatæ figura. Insuper in populo Judaico, sub diro Pharaonis jugo gemente, tota Adami Protoparentis nostri figurabatur posteritas, utpotè per originale peccatum in miseram infernalis Pharaonis captivitatem, diramque servitutum deducta. In Moysè autem, constituto ejusdem populi redemptore, præfigurabatur Christus, redemptor noster pijsimus, à Patre Cœlesti in terram demissus. Nolebat ergo Divina providentia, charissimam Sephoram suam MARIAM, dignissimam æterni Patris Filiam, Filij Matrem, Spiritus Sancti Sponsam, inter dæmonis servos, ac captivos, ullo momento numerari, commorari, periclitari: imò voluit potiùs, diabolum ab illâ ligari; ut enim ait S. Bruno: *Virgo est, cui Dominus ligavit Levitatem.* Tria hic, ad rem nostram, hominum genera recenset Petrus Gregorius: *Alij, ait, liberi sunt, atque ingenui, qui nunquam servierunt: alij liberti, qui servierunt, qui servituti fuerant obnoxij, sed tamen per munitionem libertatem sunt adepti: alij servi semper manent.* Porro his suppositis, dixit de libertis Martianus Imperator: *Macula illis quedam & nota inter ingenuos remanet, utpotè quod servi saltem fuerint.* Quod idem de spurjis legitimatis Baldus pronuntiat: *Spurjus legitimatus, vel aliqua ratione nobilitatus similis est ægro curato à vulnere, cujus semper aliqua remanet cicatrix.* Ne ergò MARIA talis aliquando liberta dici posset, ne ullius quidem momenti spatio, vulneris originalis in illâ observaretur cicatrix, ne dæmonis captivitati, vel unico temporis punctulo subijceretur, ac subjectionis tam turpis periculo obnoxia crederetur, nullam in Virgine genitrice servitutum DEUS

Serm. de Nativ.

lib. de republ.

voluit, nullum vulnus, nullam labem, nullam turpitudinis notam, nullam maculam in MARIA admisit: Verè igitur Beata Sephora, *vota pulchra*, quia in ipso conceptionis suæ exordio, extra omne peccandi periculum, sine maculâ reperta, quæ in monte Calvariæ, ad pedes Filij sui crucifixi jugiter astans, meliori jure ad illum, quàm Sephora ad Moysem maritum suum, dicere poterat: *Sponsus Sanguinum tu mihi es, &c.* præservationem scilicèt suam ab hoc ipso Christi sanguine præviso acceptam agnoscens. Hanc ergò pulcherrimam Sephoram, Redemptoris nostri innocentissimi matrem innocentissimam, ab omnî scelere exceptam, nemo pertinaciter præsumat asserere, captivitatis diabolicæ periculo expositam fuisse, nisi ipsemet præsentissimo carceris æterni periculo exponi, diramque infernalis Pharaonis servitutem, MARIA præsertim manum maternam subtrahente, subire velit, &c.

§. 2. *Authoritas.*

79. S. AntiochVs, pVraMDICens.

Nulli tamen possibile, ad tantæ virtutis percingere fastigium, nisi præsidio juretur, & ergà DEUM charitatis, & animi de se quàm modestissimè sentientis, juxta testimonium Deiparæ, omnî laudum genere celeberrimæ, nulli obnoxia peccato. Homil. 21.

§. 3. *Ratio.*

80. Virgo Marla, eX proVerbio: *VoX popVLI, VoX DEI,* ILLlibata.

VOx populi est vox DEI: Atqui vox populi est, Virginem MARIAM esse sine maculâ conceptam, Ergo eadem est vox DEI. maj. prob. Vox, quæ non est DEI, est errori, & falsitati obnoxia, cum non respondeat primæ veritati, ut Christus de seipso testatur: *Ego sum via, veritas, &c.* Ergò è contrario, quæ primæ veritati conformis est, erit vox DEI. Atqui talis est vox populi,

cùm credibile non sit, æterni Patris Filium Christum Dominum, populum totius Universi, & præcipuè charissimam suam Sponsam, Ecclesiam Catholicam, perpetuo in errore constitutam derelinquere, nec eam corrigere, quod contingeret, si vox populi non semper esset conformis primæ veritati, ut patet. Ergo &c. Probatur etiam min. Vox populi est, quod universi Orbis status, & conditiones tenent: Atqui Virginem MARIAM esse illibatam, & sine maculâ, inculcant Scripturæ, Pontifices, & Concilia, proclamant SS. Patres, Theologi Scholastici, diversique Religionum Ordines, diversis rationibus exornant, Juristæ per leges probant, Philosophi ex rationibus naturalibus deducunt, Rhetores orationibus perorant, huic piæ sententiæ nec Mahumetani, nec gentiles dissentiunt. Ergo vox populi, consequenter & DEI est, MARIAM esse sine maculâ conceptam, esse illibatam.

§. 4. *Historia.*

Labes In Marla, sVLDanI geni- 81. to IntoLerabILLis.

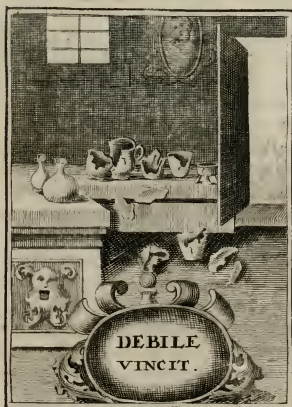
ANno Millesimo, Trecentesimo, Vigesimo secundo, sedente Joanne XXII. Pontifice, Avinione in Gallijs, ad partes nostras venit genitus Magni Armeniæ Suldani, græcæ, & latinæ linguæ admodum peritus. Hic suum honore Pontificali in Curia exceptus, quotidie Sacris Ritibus, Ceremonijs, ac Solennitatibus, quibus mirum in modum capiebatur, intererat, jamque eò res de venerat, ut Catechumenus, & Religionis nostræ haberetur candidatus, non sine ingenti Sanctissimi Pontificis gaudio. Attamen, proh dolor! omnia aliter evenerunt; accidit enim, ut luce Festivâ Marianæ Conceptionis, Oratorem audierit, multis & Scripturis, & Figuris demonstrare conantem, DEI Matrem, cum cætero Mortalium grege, Originalis peccati maculam contraxisset. Ad quæ novus ille Orthodoxæ Fidei Candidatus in tantum fuit scandalizatus, ut confestim è loco confurgens,

cūm

cum fremitu, ac furore, in hæc verba proruperit: Apagè tetrum spurciloquiū! etenim, si in conspectu Califæ, aut Suldani Ægypti, aut in conspectu aliorum Saracenorum, quis talia effari ausus fuisset, nullo certè pacto evadere potuisset, quin ab omnibus lapidaretur, etsi Primas Regni foret: imò, si quis talia de Matre Mahumeti, inter nos, effutire præsumeret, viviburio piaret. Itaque vale Christianitas! Nihil mihi, & Baptismo, nihil mihi, & Religioni, in qua DEI Mater turpis audit, & impura! Dixit, & obfirmatè à Sacris nostris resiliens, renitente in vanum Pontifice, quâlis advenerat, in Regionem suam est reversus. Hunc nempe fructum è Sacro suggestu, orator ille minimè sobrius retulit, edoctus, aliam effundendæ peccatoris purulentia sedem querere. *Jacob. Perez de Valent. ad vers. 3. Magnificat. Pellbartus in stellar. Raynaud. tom. 7. pag. 143. & tom. 8. pag. 265.*

§. 5. *Symbolum.*

82. VITRVM VasI reLIqVIs, VIRTute
argentI VIVI, DiffraCtIs,
sIne sIgno rVptVræ.

Cur tot vasa tuunt? frangit Mercurius ista
Infusus: Vitro oil tamen ille nocet.
Cur ruit omnis homo? culpa est transfusa Parentum,
Conceptæ abs maculâ oil tamen illa nocet.

Erit vas in honorem, sanctificatum & utile Domino, ad omne opus bonum paratum. 2. Tim. 2. v. 21.

§. 6. *Antiquitas.*

FAMINA CAPTA, VIRO ERVBE-
SCENDA.

83.

VETERUM Historiarum producent monumenta, Teutonibus, ac Cimbris adversum Romanos prælio decertantibus, ac conspectâ Romanorum potentiâ, terga jam vertere cogitantibus, animos à fæminis, illorum uxoribus, hæc commonitione additos fuisse? *Eia Viri! Eia mariti dilectissimi! pugnate fortiter, vincite, triumphate, ne nos Romanorum captivas videatis!* tam turpe scilicet, tantumque dedecus, viris summè erubescendum, videbatur illis, Romanorum esse captivas.

Qui hanc barbararum fæminarum adhortationem, à Cornelio Tacito annotatam, rei Sacræ adaptare voluerit, facile sibi persuadebit, quanto magis probrosus fuisse, fæminarum pulcherrimam, inter mulieres omnes benedictam, etiam momentaneo temporis spatio, infernalis inimici, per originale, captivâ extitisse. Erubescenda certè fuisset, & etiamnum esset, hujus fæminæ benedictæ captivitas, non Sponso tantum Divino, scilicet Spiritui Sancto, verum ipsi etiam MARIE in terris Filio, Christo JESU, de quo certum est, quòd pugnârit pro illâ fortiter, & ad infamiam hanc captivitatis à Matre avertendam, suum præservativè sanguinem, & Sacratissimam passionem specialiter applicaverit, verbo, quòd in conceptionis ejus conflictu contra peccatum decertare per miracula voluerit, tantum, nè illam Satanæ, immanis, barbari, & immitis adversarij mancipium, ac captivam videret.

§. 7. *Anagramma.*

MVnDa VIRgo, ALtare CœLI.

84.

Tu pia Regina, summa, et munda Coeli Ara!

Versio litteralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

* * *

DE

De Conceptâ Sacrà Deiparâ. CONCEPTUS XIII.

§. I. Scriptura.

85. Virgo Mater nVLLo grandine taCta.

Exod. c. 9 v. 25. & 26. *Cunctam herbam agri percussit grando, & omne lignum Regionis confregit: tantum in terrâ Gessen, ubi erant filij Israel, grando non cecidit.*

EMolliturus tandem induratum cor Pharaonis Dominus, Prophetam Moysen submisit, qui verba ei sequentia, nomine suo, nuntiaret: *Posuite, ut ostendam in te fortitudinem meam.* Et sanè fortitudinem hanc suam fatis ostendit Divina longanimitas, per immensas successivè complures, non gravestantum, sed & mirabiles pœnas, Divinis in litteris c. 7. & sequentibus, secundum ordinem expressas. Has inter haud minima mihi videtur illa, qua (ut ait sacer textus) *cunctam herbam agri percussit grando, & omne lignum regionis confregit, tantum in terrâ Gessen, ubi erant filij Israel, grando non cecidit.*

Hæc cum attentius considero, pœnas à Divino Numine, in prævaricatorum Adamum immisissas, in memoriam revoco. Vindictam enim sumptura, de gravissimâ Protoplastorum nostrorum transgressione, Divina justitia, nonnè etiam *fortitudinem suam* fatis ostendit, proscribendo illos quantumcunq; è Paradiso, immittendo insuper illis, totiq; eorum posteritati, complures gravissimas pœnas? v. g. quòd panem suum labore multo comparare deberent, quo sine labore, in abundantia perfrui potuissent: *In sudore vultus tui vesceris pane tuo.* quòd terra, quamvis indefesso labore exulta, spinas tamen, & tribulos illis esset prolatura: *Maledicta Terra, in opere tuo, spinas, & tribulos germinabit tibi.* quòd mulier innumeris subiecta calamitatibus,

conciendo deficere, & pariendo gravissimos sustinere dolores, totidemque mortis pericula subire teneretur: *Multiplicabo ærumas tuas, & conceptus tuos: in dolore paries filios.* quòd mulier viro per omnia subiecta, diram quasi servitutem, ad ipsam usque mortem, sustinere cogeretur: *Sub potestate viri eris &c.* Hæc porro justissima commissi sceleris vindicta, quasi *grando* vehementissima, *cunctam herbam agri* (universum genus humanum intelligo) miserè *percussit, tantum in terrâ Gessen* (dico ego: *in terrâ Jesse*) id est, Virgine Deiparâ, Terrâ illâ benedictâ, & sacerdotali, ex quâ germinaturum erat *frumentum electorum*, & oriturus ipse JESUS, æterni Patris unigenitus, *grando peccati non cecidit.* Specialiter enim DEUS ponere MARIAM voluit, *ut ostenderet in eâ fortitudinem suam*, ab omnî illam culpâ specialissimè præservando. Miraris fortè, solam terram Gessenam tanto gavissimam privilegio, ut cunctâ circum Regione grandine devastatâ, illa sola intacta subsisteret? sed audi. Nonnè ipsemet etiam Pharao, cum omnem Regni sui terram sibi subijceret, utpotè pretio emptam, ac idcirco tributariam redderet, nonnè solam Sacerdotalem terram, à simili tributo prorsus liberam voluit, ac immunem? *Emit igitur, ait sacer textus, Joseph omnem terram Aegypti, vendentibus singulis possessiones suas, præ magnitudine famis, subiecitque eam Pharaoni, & cunctos populos ejus, à novissimis terminis Aegypti, usque ad extremos fines ejus, præter terram sacerdotum.* Quo mysterio similiter declarari videtur, cum Sathanas, Pharao ille tartareus, universum mundi regnum, sub diram peccati servitutem redegisset, & DEUS ipse, totius orbis Dominus, homines, qui naturæ jure illius sunt subditi, pœnæ æternæ addixisset, solam MARIAM Virginem,

v. 16.

Ibid.

Zach. 9.
v. 17.Gen. 47.
v. 10.Gen. 3.
v. 19.

v. 17.

mag-

Pfal. 109.
v. 4.

magni illius Sacerdotis, de quo scriptum est: *Tu es Sacerdos in aeternum, secundum ordinem Melchisedech*, Terram, exceptionem esse passam, utpotè quæ ab omninî peccato immunis, sine originalî (quod quidem commune, sed Tyrannicum naturæ tributum erat) concepta est. Optimè igitur de Virgineâ hac terrâ, à communi peccati originalis grandine intactâ, omnîsqûe tributi infernalis experte, Guarricus Abbas, D. Bernardi discipulus, sequentem in modum discurret: *Maria terra est benedicta, in opere redemptionis, quæ remissionem peccatorum, fructumqûe vite parturit univrsis, & filijs Adæ præjudicium originalis dissolvit maledicti.* Ad hanc terram, qui grandinæ aeternæ maledictionis pertimescimus, confugiamus: nec enim vindicta Divina tanger eos, qui immaculate Virginis Conceptioni devoti, contractis maculis, spinisqûe peccati per confessionem eradicatis, *Terræ* adhærent, quam solam Dominus à communi grandine, scelerisqûe tributo liberam voluit.

§. 2. *Authoritas.*

86. ArnoLDVs CarnotensIs LiberaM propVgnans.

Quòd Maria prædicatur gratiâ plena, manifestum est, individuam esse Matris, & Filij gloriam, & commune esse utriusque præconium, cujus definitio omnium superat intellectum. De laud. Virg.

§. 3. *Ratio.*

87. sI non De ConDigno, pVra De CongrVo.

ILle modus redemptionis, respectu Beatissimæ Virginis, à peccato originalî, assignari debet, qui cæteris perfectior, aliunde non implicat, & à B. Virgine, si non de condigno, saltem de congruo, mereri potest. Atqui redemptio præservativa, ex virtute passionis Christi, cæteris est perfectior, aliunde non implicat, & à B. Virgine mereri potest. Ergo &c. min. quoad primum membrum, ex eo constat, quia perfectius est Medico, si præservet quemquam à morbo, quàm si pri-

mum eum sanet à morbo jam contracto. Ergò etiam perfectius est, si Christus suam Matrem præservet à peccato, quàm si eam sanaret à peccato jam contracto. 2.da pars constat ex alijs hic assignatis rationibus. 3.ª pars probatur. B. Virgo, etsi non de condigno, saltem de congruo meruit Maternitatem, ut tener S. Augustinus de Nativ. & grat. c. 30. *Beata Maria concipere DEUM meruit, & parere.* & S. Doctor in 3. Sent. dist. 4. q. 3. a. 1. ad 3. *Beata Virgo non meruit Incarnationem, sed præsuppositâ Incarnatione, meruit, quòd per eam fieret Mater, non quidem merito condigni, sed congrui.* Ergo etiam meruit præservationem à peccato. prob. Conseq. Qui meretur, quod est plus, potest etiam mereri, quod est minus, sed plus est Maternitas, quæ propter terminum, quem respicit, est ordinis hypostatici, quàm præservatio à peccato, quæ est multum inferioris ordinis. Ergò MARIA si non de condigno, saltem de congruo fuit pura, & meruit præservationem à peccato.

§. 4. *Historia.*

ConCionatorIs DeIparæ InfaMatorIs, pVnItIo.

88.

AD concionem invitatur, quisquis contra torrentem tot Pontificum, Conciliorum, ac Sanctorum Patrum, immaculatam Virginis Deiparæ conceptionem in dubium vocans, vel cum Scribis, & Phariseis signum quærit, dicentibus: *Magister! volumus à te signum videre, vel Math. 12.* cum Thomâ Apostolo dicere constanter audet: *Nisi videro, non credam.* Ad concionem inquam talis invitatur, & quidem illam, quam Concionator quondam in Italiâ peroravit, ac ridiculo prorsus Epilogo conclusit. Erat prædicator ille opinionis omninò sinistra, circa Conceptionem purissimæ DE I genitricis, atque utinam solus ipse, quod voluisset, credidisset; ac non etiam, in publicis Concionibus, populo eandem ipsam opinionem tam fervidè persuadere improbo labore conatus fuisset! tam fervidè, inquam, eò enim

improbis hic viri fervor devenit, ut die quâdam coram ingenti populi multitudine, in hæc verba incautus proruperit: Rogo Virginem MARIAM, ut de veritate, meis auditoribus jam sapius propositâ, aliquam ipsa demonstrationē facere dignetur. Quid ais miser? demonstrationē petis, & signis tuam propositionem confirmari desideras? dabitur certè signum, sed non aliud, nisi *signum Jonæ Prophetae*, dabitur demonstratio, sed talis, quæ tuam coram omnī populo confundet audaciam, Sic nimirum ad finē illius concionis evenit; vix enim demonstrationem hanc à Virgine Beatissimâ desideravit, cum ecce! inferiori Cathedræ parte, super quâ stabat, extemplò contractâ, fat magno fragore, ipsè deorsum corruit, ac licet nullū ipsi notabile damnū inde fuerit illatū, toti tamen populo, jam meliùs de Virginis Conceptione sentienti, ludibrio fuit, & irrisioni; & hæc erat commerita Concionatoris, Deiparæ infamatoris, punitio. *Bernard. de Busti Serm. 9. de Concept.*

§. 5. Symbolum.

89. NIMBVS origNALIS, nHL
noCens DeIParæ.

Non nocet inferior Nimbi vis sæva colono,
Qui tenet alta jugi: Noa ibi gutta cadit.
Sic tibi Tempestas primi nimboſa Parentis
Haud nocuit Virgo! Monſtibi Chriſtus erat.

*In ſetra exaltauit me, & nunc exaltauit caput
meum, ſuper inimicos meos. Pſal. 26. v. 6.*

§. 6. Antiquitas.

InsVLa, Carens noXIo Veneno, 90.
qVla MagnVs InDe IVpIter
eXortVs fVIt.

IN Insulâ Cretensî, nullum reperi animal nocivum, seu venenosum, passim referunt Scriptores. Causam porrò tantæ hujus Insulæ prærogativæ si indagare velimus, nullam certè aliam reperiemus, nisi, quam Poëtarum excogitarunt fabulæ, præsertim Virgilius Æneid. 8. Magnum scilicet Jovem, Deorum omnium Patrem, ibidem natum fuisse; sic enim, hanc in rem, canit Poëta:

*Creta Jovis Magni medio jacet Insula
Ponto.*

Quòd si terra illa tanto decorata privilegio dicitur, eam præcisè ob causam, quòd magnus inde Jupiter exortus, fictis Poëtarum eloquijs, perhibeatur, quibus obsecro, privilegijs, ac exemptionibus decorata credenda erit Terra illa benedicta, ex quâ, non per somnium aliquod fictitium, sed verè, ac propriè secundum carnem exortus fuit Magni, ac benedicti DEI, Magnus pariter, ac benedictus Filius? nullum in Insulâ illâ Cretensî subsistere potest animal, noxio veneno infectum, ac inficiens: & credendum fortè erit, Terram nostram Virginæam, nocentissimo peccati originalis toxico infectam? absit! absit! ait enim Psalmista: *Benedixisti Domine terram tuam, Pſal. 84.*

§. 7. Anagramma.

IMago DEI, absqVe Labe, 91.
CLara, & pVra.

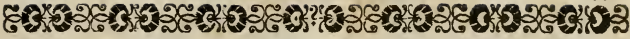
Imago DEI, summa, clara, et pura inventa!

Versio litteralis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

**

*

De Conceptâ Sacrà Deiparâ. CONCEPTUS XIV.

§. I. Scriptura.

92. Conceptio Labe Carens, Celebris CVM Octavâ.

Exod. c. 12. v. 16. *Dies Prima erit Sancta, atque Solemnis, & dies Septima eadem Festivitate venerabilis.*

TEmpus jamjam advenerat, cum persistente indurati Regis obstinatione, Nemesis Divina ultimâ vice, Ægyptios percussura, & quidem in cunctis primogenitis eorum, hæc per Moysen populo suo Israelitico denuntiari voluit: *Transibo vos, nec erit in vobis plaga disperdens, quando percussero terram Ægypti.* Cui mox expressam conditionem adjungens, *Habebitis autem, inquit, hunc Diem in monumentum, & celebrabitis eum solemnem Domino in generationibus vestris, cultu sempiterno.* Cujus memoriæ celebritatem, paulo post, ad integram extendens octavam, ulterius præcipiebat: *Dies prima erit Sancta, atque Solemnis, & dies septima, eadem Festivitate venerabilis.*

En! præclaram Virginis immaculatæ, ejusdemque Festivitatis sollemnissimæ, cum octavâ celebrari solitæ figuram! Cunctis enim mortalibus plagâ pessimâ culpæ originalis percussis: *Transibo* (ait Dominus DEUS) MARIAM, futuram Filij mei unigeniti in terris genitricem, *Transibo* eam, *nec erit in eâ plaga disperdens*, nec macula deturpans, quamvis reliqui omnes turpi aliquando maculâ, & plagâ insanabilî fuerint percussi, aut ulterius percutiendi; volo autem ut Dies hic, Festum nimirum Virginis sine labe conceptæ, sit cunctis Christi fidelibus *in monumentum*, & ritu solennî celebretur, in generationibus eorum cultu sempiterno, prout ipsa Virgo immaculata desiderare videtur, dicens: *Memoria mea, in generatione seculorum.*

Quid ergo mirum, si Festivitatem hanc supremus in terris Christi Vicarius, Romanus Pontifex, nobis annuâ Celebritate, & quidem per totam Octavam sollemniter recolendam præcepit? quid mirum, si solennes quoque indulgentias Sixtus IV. Pontifex Max. omnibus Festum hoc, & Octavam devotè celebrantibus superaddidit, & quidem tales, quales Papa Urbanus IV. in Festo Corporis Christi? noverant nimirum summa hæc Ecclesiæ Christianæ capita, & attentè pendebant, tunc (in hac ipsâ scilicet Conceptione) prima nostræ redemptionis jacta fuisse fundamenta: noverant, tunc admirandam telam, ex quâ æterno DEI Filio mortalis naturæ vestis aptanda erat, confici conceptam: noverant, tunc Regale palatium, in quo DEI filius, in carne assumptâ, habitaret, construi inchoatum: noverant, tunc paradysum illum voluptatis plantatum, in cujus medio lignum vitæ nasceretur: noverant denique tunc Arcam illam fæderis, quæ verum Manna, panem vivum de Cælo missum, universo tandem orbi edendum reconderet, ædificari inceptam, cum Virgo Beatissima in alvo concepta est. Nec illos latebat, quæ Divus noster Anselmus consolatione plenissima orbi nuntiârît, *Hujus*, inquit, *Solemnitatis celebratoribus datur à Filio Virginis Domino nostro J E S U Christo, pax & longa salus, & post transitum hujus vitæ, requies æterna.* Quis porro non gratuletur Virgini Beatissimæ, ob tantam illibatæ suæ Conceptionis celebritatem, ab universâ Ecclesiâ receptam? hætenus (ut cum Davide Te alloquar) DEI genitrix immaculata! *gloriantur sunt, qui oderunt te, in medio Solemnitatis tuæ, nunc verò confunduntur, cum non Solennitas modò, sed & integra ejusdem Octava ab Ecclesiâ sit constituta.* Ut au-

In Extravag. cum præclara de Reliq. & vener. Sanct.

homil. de Concept.

Psal. 75.
v. 5.

tem promissa ab Anselmo pacis, æternæque salutis præmia & nobis obtingant, celebremus omnî devotione annuam hanc Solemnitatem, Davidicum illud monitum jugiter in memoriâ retinentes, ubi ait: *Constituite Diem solemnem in condensis*, denso agmine ad Ecclesiam recurrendo, ac sacrâ specialiter Exomologesi peccatorum nostrorum maculas ablundo, ut in hâc Conceptionis purissimæ solenni memoriâ de quolibet nostrum gloriari MARIA possit: *Conceptit dolorem, & peperit iniquitatem*, id est, peccator ad sinum misericordiæ meæ confugiens, vitæ retroactæ pœnitens, intrinseco quodam tactus dolore, in ipso Conceptionis meæ Festo, conceptis remordentis conscientiæ stimulis, delicta sua in confessionaliâ aperiendo, *peperit iniquitatem*. Nec immeritò de tali Mariophilo purissima gloriatur; hujusmodi enim hominis pœnitentis fortem Sancti etiam æmulantur, Divo Ambrosio ita eum gratulabundo ore alloquente: *Curribus Confessionis insidens, tendis ad veniam: accipe me tecum, in hac cogitatione consortem, ut adjuncto communi comitatu, ad metas indulgentiæ properemus*. Talibus & nos adjungamus, ut parem indulgentiam consequamur.

§. 2. *Authoritas.*

93. S. ATHANASIVS, ConstanterpVRAM DICENS.

1. *Indecens certè fuisse, quòd Filius immaculatus, duceret Matrem maculatam*. Serm. ad Deiparam.
2. *Idcirco gratiâ plena cognominata est, eò quòd adimplerone Spiritus Sancti, omnibus gratijs abundaret, & virtute altissimi obumbraretur, quam virtutem, per omnia tempora, Conceptus etiam, habuisse confido; neque enim id temporarium in Virgine accidisse opinor, sed per omnia tempora, hoc illi datum fuisse*. Epist. ad Epictetum.

§. 3. *Ratio.*

94. MARIÆ SINE LABE CONCEPTIO, est ECCLESIAE PACIS ANNUENCIATIO.

ECclesia, in Collectâ ejusdem Festivitatis, orare solet: *Ut Concepti-*

onis ejus votiva solemnitas, pacis tribuat incrementum. Atqui, si Conceptio Virginis maculata fuisset peccato originali, non pacis, sed belli incrementum nobis tribuisset. Ergò, cum juxta mentem Ecclesiæ, MARIÆ Conceptio sit pacis annunciatio, cum peccato Originali esse non potuit. Prob. min. poteritne quis eo tempore pacis incrementum sperare, ubi continua bella, ac inimicitia exercentur? atqui, stante peccato originali, homo continuum bellum contra DEUM agit, ejusque infensibilissimus hostis est; per quodlibet enim peccatum grave, homo DEUM destruere, quantum est ex parte suâ, affectat, rationem ultimi finis ab eo auferat, ac in creaturâ ponit, insuper per quodlibet peccatum grave, homo rationem formalem amicitia Divinæ, nempe gratiam habitualementem, in se destruit, & pro eâ privationem illius, quæ est ratio formalis inimicitia Divinæ, induit. Ergò, si Conceptio Beatæ Virginis fuisset facta in peccato, non pacis, sed belli incrementum nobis tribuisset.

§. 4. *Historia.*

OCTAVA CONCEPTIONIS, PERAGI à CELESTINIS SOLITA, MARIÆ ACCEPTA.

Nicolaus Pratenfis, Virgini genitrici, ab infantiâ devotissimus, præclarum Sacræ Congregationis Cælestinae lumen, cum omnem adhibuisset operam, ut solennis Conceptæ Virginis Festivitas, in aliquibus jam locis, cum OCTAVÂ celebrari solita, per totum etiam, quem professus erat, Ordinem, parè modo, nimirum cum OCTAVÂ celebraretur, illudque tandem lætus obtinisset, pro felicitate negotij sui eventu, gratias Virgini acturus, ad ejusdem Altare devotissimè provolvitur, Rosamque, quam ex domestico Cænobij hortulo eum in finem decerpserat, ante imaginem Deiparentis reverenter collocans, in verba similia solvitur: *Mater mea! si tibi gratum fuit, quod noster Ordo, de OCTAVÂ tuæ Sacræ Conceptionis, me procurante, constituit, Rosa hæc rubicunda, quam tibi*

Psal. 117.
v. 27.

Psal. 7.
v. 15.

in caput
1. Luc.

tibi demisso affectu offero, vertente Anno, recurren-
te hoc ipso Festivo die, viriditatem su-
am, pulchritudinemque conservet. Dixit,
& Rosam jugiter inclusam, ad tempo-
ris statuti terminum asservavit: Tum
enimverò, persoluto nimirum Anni to-
tius circulo, lætabundus advertit, pre-
ces ad Virginem suas minimè fuisse
irritas, & Rosam ne minimum quidem
elegantia, aut florulentia decorem,
per tantum temporis spatium deper-
didisse. Quo insigni miraculo, satis
profectò ostendebatur, quàm grata
Virgini illibata fuerit devotissimi sui
servuli labor, & quàm Octava Con-
ceptionis, peragi impostèrùm à Cœ-
lestinis, per totum Ordinem solita,
MARIAE accepta, *Spinellus. Tract. de
Festis Deiparæ §. 1. n. 1. Hugo Menard.
Tom. 2. Sancti. Ord.*

§. 5. *Symbolum.*

96. E Matris Conceptione, Con-
ceptio FILII ab Ecclesia
prægestata.

Venturæ veluti, resonanti voce, Dici
Prodromus est Gallus, nuncia læta ferens:
Sic celebrare lubet Conceptæ Festa MARIAE,
Sunt quia Concepti prodroma læta DEI.

Hic est JESUS Christus, quem ego annuntio vobis.
Act. c. 17. v. 3.

§. 6. *Antiquitas.*

GerManI Fratres, CoLLa IVgo
sVbDentes.

97.

Cleobis, & Beton, Fratres germa-
ni, cùm in die, quâ eorum Mat-
rem (nescio, quas ob ceremonias)
Deorum suorum Templo interesse
oportebat, boves, à quibus curru tra-
henda erat, moram facere conspice-
rent, nè fera Templum ingredi nota-
retur, ipsimèt Boum munus ultrò ex-
ercentes, propria colla currus jugo sub-
diderunt, ut dilectissimam Parentem
maturè, ac tempestivè in Templum
deducerent. Incredibile dictu! quàm
hic illa jerit gloriabunda, ac quanta
fuerit populi admiratio, ob stupendum
filiorum factum, quàm læta denique
omnium acclamatio, Beatam prædi-
cantium parentem, quæ tales filios ge-
nuisset: Qui tamen jugi onere contri-
ti, paulò post deficientes, lætissimo
animo, vitâ concesserunt. *Cicero, Orat.
de Tuscul. Plutarch. in Solone.*

Quis porò nescit, latum à Divino
Virginis Filio jugum currus illius Triu-
phalis, Sacratissimæ nimirum Crucis,
quo in Cœleste nos Templum vehit
ipse? quem etiam gravissimo hujus
jugi pondere scimus extinctum, alacrem
prorsus, & plaudentem, utpotè, qui se
ultrò huic jugo submittens, multa fide-
lium millia, in Cœleste Templum ad-
vexit, sed imprimis Parentem, utpotè
præ cæteris dilectam. Cur enim Fili-
us hic existimetur minus velox, pro fe-
rendâ curru Genitrice, quàm prædicti
Cleobis, & Beton, ut aliquam in Mat-
ris vectione permiserit moram, vel
unius duntaxat instantis, cum majori
Matris suæ notâ, quàm matris illorum?
imò multò celerius succurrissè iste cre-
dendus est; præsertim, cùm ex prope-
rantia hâc, ingens sibi ipsi accesserit
gloria: id quod prædictis Filijs contig-
it; etenim, cùm opulentia aliquan-
do suæ ostentationem faciens Cræsus,
Beatum se à Solone dici expectaret,
nec talis vocaretur, dixit ad eum plenus
fastidio: *Quemnam, nisi me, Beatum dix-*

eris? Respondit Solon: *Cleobin, & Be-*
tonem, fratres germanos, qui pro matris notâ
devitandâ, tam gloriosâ morte interierunt.
 Quàm beatus ergò, ac gloriosus dicen-
 dus erit illibata Deiparæ Filius? qui
 non solum, ut electos suos curru tri-
 umphali in Cælum transveheret, sub
 jugo Crucis lubens mortem oppetijt,
 verùm etiam charissimam Genitricem,
 summâ celeritate, huic curru præviè
 imposuit, antequam in terram labere-

tur, ac tetrâ quâdam maculâ, in lapsu
 inficeretur.

§. 7. *Anagramma.*

regIna, IVre MVnDa à peC- 98.
 Cato.

Alma Regina, jure munda es, à tactu poni!

Versio litteralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum,

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS XV.

§. I. *Scriptura.*

99. HâC DEVS Magnificat Vs.

Exod. c. 15. v. 1. *Cantemus Domino; glo-*
riose enim magnificatus est.

Jacebat jam Divinitus, in mari rubro,
 submersa durissimi Pharaonis po-
 tentia, universo Ægyptiorum exerci-
 tu, qui Israëlitas persequebatur, per
 undas illas, ad unum usque, mirabiliter
 extincto, cum ecce! prolixum, præ-
 cinentem Moysè, Carmen filij Israël Do-
 mino decantarunt, dicentes: *Cantemus*
Domino; gloriose enim magnificatus est,
equum, & ascensorem deiecit in mare. For-
titudo mea, & laus mea Dominus, & factus
est mihi in salutem, &c. quod canticum,
 in devotam gratiarum actionem, lati-
 tius sunt profecuti. Sed & Mariam
 Prophetissam, sororem Aaron (at-
 stante specialiter S. Scripturâ) Tym-
 panum in manu suâ sumpsisse, ac cun-
 ctis reliquis mulieribus, in summum
 DEI honorem, debitamque pro tam
 mirâ liberatione gratitudinem id ipsum
 devotum canticum præcinnisse, com-
 pertum est: *Cantemus Domino; gloriose*
enim magnificatus est, &c.

Porro universa Theologorum Scho-
 la, duplicem semper, in æterno illo,
 & infinito *Esse*, quod vulgò *DEUM*

dicimus, potentiam constituit, com-
 munem unam, & ordinariam, alteram
 absolutam, & extraordinariam. Prima
 est, quâ suaviter omnia, juxta statutum
 naturæ ordinem, cursumque ordinari-
 um dirigit, ac conducit, sic declarante
 hoc ipsum Sapiente: *Attingit à fine, us-*
que ad finem, fortiter, & disponit omnia sua-
viter. Altera omnipotens quædam
 est virtus, quâ supremus ille agens, &
 operator magnificus, creaturas, prout
 ejus est beneplacitum, ac prout vult,
 disponit; declaraturus scilicet, esse se
 causam liberam, non verò naturalem,
 nullisque astrictam legibus: leges om-
 nes infringit, ac violat, contra vulga-
 tum universi cursum, & ordinem, rem
 peragit, & opera patrat insolita, con-
 trâ, præter, ac supra naturam, quæ esse
 vulgò dicimus miracula. Talia videtur
 sæpius in Ægypto præstitisse, præsertim
 ad Mare rubrum: ut enim ait Psalmista:
Fecit magnalia in Ægypto,
mirabilia in terrâ Cham, terribilia in mari ru-
bro, &c. Verùm non in mari tantum, sed
 & in MARIA mirabilia DEUS præstitit, ut
 in hæc specialiter gloriose magnificatus di-
 ci possit. Et sanè, quis hîc sufficit enar-
 rare opera illius? quis enim investigabit mag-
 nalia ejus? virtutem autem magnitudinis
 ejus quis enuntiabit? Quamvis enim
 cunctus populus Christianus, submerso
 in

Sap. 8. v. 1.

v. 1. & seq.

Psal. 105.
v. 22.

v. 21.

Eccli. 18.
v. 21.

in Aquis Baptifmalibus Chrifti fanguine rubricatis, infernali Pharaone, Divinitus ab omni peccati fervitute fuerit liberatus, ut idcirco infinitas Divinæ mifericordiæ laudes, ac gratiarum actiones decantare debeat, tamen fpecialiter id præftare debet. **MARIA**, non quidem devota illa Aaronis foror, turpi olim leprâ percuffa, fed puriffima Divini Numinis genitrix, dum in primo Creationis instanti, modo profus mirabilis, & hætenus inaudito, liberata, ac præfervata, relicto genere humano univerfim turpiter circumvento, ac amaris peccati undis ad interneccionem immerfo, fola victrix evafit, nullamque in fuâ conceptione labem contraxit. Hinc eft, quod & ipfa fpeciale quoddam canticum, tam humiliter devotione, quam debitâ gratitudinem plenum intonet, nobisque lætabunda præcinere videatur:

Luc. 1. v. 46. & 49. *Magnificat anima mea Dominum, &c, quia fecit mihi magna, qui potens eft, &c,* referens nimirum in extraordinariam DEI potentiam, eximium illud fingularis, & infolitæ gratiæ donum, quod accepit, à peccato præfervata. *Quid enim, ut cum doctiffimo Salmerone loquar: quid magni fecit, fi non præfervavit? nam fanctificatio à delicto contracto, etiam in utero, communis efferet Virgini, cum aliis quibusdam, ut cum Joanne Baptiftâ, & Jeremiâ: at majora privilegia Matri DEI, quam fervis ejus concedenda erant. Mênfura ergò privilegiorum Virginis, meritò Potentia DEI dici poteft, quæ, ut Sancta Mater Ecclefia orat: parcendo maxime, & miferando manifeftatur, ficque fingulari modo manifeftata fuit in MARIA, affirmante hoc Divo noftro Clarevallensî Abbate,*

per hæc verba: *Pater in creatione MARIE, exhibuit potentiam, & auctoritatem, contra peccatum, ut ab hoc præfervaretur. Quod idem S. Petrus Chryfologus pulchrè infinuat dicens:*

Serm. 104. *Tanta eft Virgo, ut quantus fit DEUS factis ignores, qui Beata Virginis mentem*

non fupet, animum non miratur. Laudanda proinde, & fummè deprædicanda gratia, mifericordia, gloria, & magnificentia, DEI Optimi Maximi, quam fuæ dilectiffimæ Filix, & Matri ex hibere dignatus eft, cum animam ejus dignè creavit, gratiâ ornavit, confecravit, & corpori ita univit, ut dignum Filij DEI habitaculum fieret. Cantemus ergò & nos Domino exultantes, quia gloriose, in immaculatâ præfertim Virgineæ fuæ Genitricis conceptione, magnificatus eft, humiliter Divinam implorantes potentiam, ut infernalem Pharaonem noftros animabus continuo infidiantem dejiciat, perque mare rubrum pretiofiffimi Chrifti fanguinis, ad portum nos perducatur, Virgine mediante, æternæ Beatitatis.

§. 2. *Authoritas.*

S. AVGVSTINVS, Mare gratiæ, In 100. Virgine genitrice, Valde pvrâ, non exhaV-ftVrVs.

1. *Exceptâ Virgine MARIA, de qua, cum de peccatis agitur, propter honorem Domini nullam profus habere volo quæftionem: fcimus enim, quod plus ei gratiæ collatum fuerit, ad vincendum ex omni parte peccatum, quæ concipere, & parere meruit eum, quem constat, nullum habuiffe peccatum. Lib. de nat. & grat. c. 36.*
2. *Igitur in Cælo, qualis eft Pater, talis eft Filius, fic & in terrâ, qualis eft Mater, talis fecundum carnem eft Filius, in Cælo cum Patre æternus, immenfus, incorruptus, & fublimis, in terrâ cum Matre immaculatus, & mansuetus. Serm. 43. de Nat. Chrifti.*
3. *Maria Mater Chrifti electa eft, & fuper omnes creaturas præelecta, omnibus gratijs facundata, omnibus virtutibus ornata, omni Sanctitate in utero Matris repleta, ut de mundiffimâ Matre, mundiffimus nafceretur Filius, quia ficus in Cælo habuit Patrem immortalem,*

Bernard. Serm. de B. V.

talem, sic & in terrâ habuit Matrem, omnî corruptione carentem. Ibid.

4. *Maria Virgo, secundum fidem scripturarum sine naturali semine concepit Deum, qui venerat abolere malum originale, quod trahimus omnes, nati ex concupiscentiâ maris, & semine conveniens erat, ut lege peccati nostri, quæ per duorum concubitum verificatur in prole, DEI mater non teneretur obnoxia.* lib. de expof. Symb. Serm. 2.
5. *Mater mea est, si potui inquinari, cum ipsam feceram (quod factum fuisset, si pura non fuisset, quasi qui tetigerit picem, inquinabitur ab illâ Eccl. 13.) potui inquinari in illâ, cum ex ipsâ nascerer.* Orat. de 5. hæres. c. 5.
6. *Unde sordes in domo, quam nullus habitator accessit, solus ad eam Dominus, & fabricator ejus venit?* Ibid.
7. *Cum subjectio originalis peccati, caput sit diaboli, tale caput MARIA contrivit, quia nulla peccati subjectio ingressum habuit, in animam Virginis, & ideo ab omnî maculâ immunis fuit.* Lib. 12. de Genes. ad litteram.
8. *Tu cunctas feminas vincis pulchritudine carnis, & omnes Angelicos Spiritus excellentiâ Sanctitatis: Tu maculâ nullâ fuscaris, tu omnî decore vestiris.* Lib. de Incarn.

§. 3. Ratio.

IOI. Christo InDita InnoCentia à natVrâ, MARIE à gratia.

EAm ipsam innocentiam, quam Filius habuit per naturam, Mater accepit per gratiam: In *MARIA* enim, ait S. Hieron ad Eustochium, *totius gratia, quæ est in Christo, habetur plenitudo.* Sed Christus B. Virginis Filius, ex naturâ suâ, habuit esse conceptum, sine peccato originali, utpote non descendens ab Adamo, per feminalem propagationem. Ergo & Beata Virgo, tanquam Mater, habuit per gratiam, esse conceptam, sine peccato originali.

§. 4. Historia.

In ILLibatâ Deiparâ, Potentia IO2. Patris, per Ave, Consideranda.

Cum devota quædam Virgo, die quædam, ferventissimis intenta precibus Beatissimam DEI genitricem suppliciter exoraret, instruere illam maternâ pietate dignaretur, quo sensu, ac quâ intentione, utiliter, & fructuosè pronuntiare deberet quotidianam illam, gratissimam haud dubiè Virgini precatiunculam: *Ave MARIA gratiâ plena?* mox illi apparens Virgo Beatissima, candidissimo induta paludamento, sic eam alloquebatur: Desideras, Filia! pergratam mihi salutationem, ab Angelo Cœlitus deportatam, singulari cum fructu pronuntiare? noveris ergo, primum verbum: *Ave*, dicendum in memoriam Omnipotentia, per quam me Pater Cœlestis servavit à communi *Vae* immunem, ac ab *Ervâ* segregatam, sicque à peccato originali præservatam: Secundum verbum: *MARIA*, pronuntiabis in memoriam Sapientiæ Filij, quâ futuram suam passionem, & mortem, jam tum mihi applicavit, sicque integra gratiarum *maria* in me profudit. *Gratiâ plena* subjunges, in memoriam dulcedinis Spiritus Sancti, à quo omnino fui gratiâ impleta. Scias præterea, & Tibi, & omnibus, Salutationem Angelicam hunc in modum orantibus, maternam meam assistentiam, in articulo mortis, minimè defuturam. Obsecra est in posterum pia hæc Virgo maternæ Deiparæ instructioni, non sine ingenti, tum proprio, tum alieno, eorum scilicet, quibus illa revelationem narravit, emolumento. *Kisilius in append. 2. ad Aleyum 7.ºº cent. 2. dec. 3.*

§. 5. *Symbolum.*
 ELEPHAS, TELVM DIS-
 CVTENS.

103.

Haud secus, atque Elephas motâ cute, discutit hastas.
 Cui conrorta nihil Spicula mille nocent :
 Tartarci sic Virgo parens quoque discutit hostis
 Spicula : Conceptæ nulla nocere queunt.

Cadent à latere tuo mille. Psal. 90. v. 7.

§. 6. *Antiquitas.*

104. CALIGULA, qVæVIS pVLChrI-
 ora, aC rarIora, eX qVaCVn-
 qVe CIVIitate, aVferens, &
 ROMæ Inferens.

DE Imperatore Caligulâ referunt
 Scriptorum, ac præsertim Joseph
 Hebræus, *lib. 19. Antiq.* quòd si rescire,
 post multas indagaciones, potuisset,
 pulchri aliquid, sive rari in quacun-
 que Civitate reperiri, spoliare non dubita-
 verit, tam superba divitum Palatia,
 quàm antiqua fictarum Deitatum Fa-
 na, imò ipsâ etiam vero Numini dica-

ta Tempia, & Sacraria: totum nimi-
 rum illud, quod sive in scripturâ, sive
 in picturâ, aut sculpturâ, aliâve arte
 venustum hinc indè asservari inaudie-
 rat, violenter auferri, Romamque in-
 ferri imperabat, ijs sese verbis excusans:
*Res pulchras, in pulchriori loco conservari
 oportere, qualem utique Romam esse nemo
 negaverit.*

Verè Romam quandam, Beatissi-
 mam V. MARIAM dixeris; quidquid
 enim in Universo pulchrum est, aut un-
 quam fuit, in ipsâ simul congregatum,
 ac mirè unitum reperies: Solis, Lunæ,
 Stellarum splendor in ipsâ radiat: Au-
 rum, gemmæ, lapides pretiosi, & quid-
 quid eorum tellus, habet, in ipsâ ruti-
 lat, non est ulla in rebus creatis, ipsi
 etiam Angelis, & Sanctis, tum naturæ,
 tum gratiæ pulchritudo, quæ in MARIE
 animâ non resplendet, ut potè in quam
 hæc omnia, imò ipsam quoque, quâ
 solum gaudet Verbum incarnatum,
 immaculatam Conceptionem, & cum
 eâ gratiæ totius plenitudinem, post-
 modum etiam ipsum *speciosum formâ, præ
 filijs hominum, proprium Filium, dulcem
 JESUM, Cœlestis (si ita loqui liceat)
 Caligula intulit, omnia hæc in nullo
 pulchriori loco conservaturus, quàm
 in ipsâ Virgineâ proprii Filij Genitricis,
 totâ pulchrâ, pulcherrimâ inter mulieres,
 omnem Romanæ Urbis magnificentiam,
 Majestate suâ, longè excedente.*

§. 7. *Anagramma.*

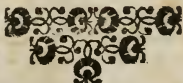
PVRè CONCEPTA, DIGNA IESV
 Mater.

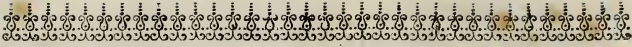
105.

Pura à maculâ omnî, et digna JESU Mater!

Versio litteralis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS XVI.

§. I. Scriptura.

106. FæDERIS CVM EVÂ NESCIÂ.

Exod. c. 23. v. 32. & 33. *Non inibis cum eis fædus: ne fortè peccare te faciant in me.*

Postquàm Dominus DEUS servo suo Moyfi plurima præcepissèt, quæ populo suo observanda promulgare deberet, in fine sequentia adjunxit: *Non inibis cum eis* (id est, cum Amorrhæo, Hethæo, &c.) *fædus, nec cum Dijs eorum: non habitent in terrâ tuâ, ne fortè peccare te faciant in me.*

Idipsum planè Beatissimæ V. Deiparæ, jam ab initio, & ante sæcula, à DEO specialissimè dictum videtur: *Non inibis cum eis*, id est, cum Protoparentibus *fædus*: transgressuri sunt enim præceptum meum, de non comedendo fructu, scientiæ boni, & mali, & Dijs (ô præsumptio!) similes evasuri, sicquæ totam illorum posteritatem in miserrimam peccati servitutem redacturi; Hinc *non habitent in terrâ tuâ*, id est, talis Adami, & Evæ prævaricatio, non habet in Te, Terra benedicta, anima pura! *ne fortè peccare te faciant in me*, prout omnes reliquos, quod electam ex millibus unigeniti Filij mei Matrem minimè condeceret. Et sanè, quomodò fædus cum Evâ MARIA nescièrit, ex ipso Nomine EVA, ejusdemquæ 3. litteris satis patebit; quemadmodum enim S. Epiphanius, de 2. his litteris α, & ω. philosophatur, de quibus Dominus ait: *Ego sum alpha, & omega*, dicens; α *inferius apertum, & ω apertum superius, significare eum, qui descendit de Cælo, & iterum in Cælum ascendit*; ita in Romanis his litteris E: V: A: non dissimile continetur mysterium. E enim, duplici suo spatio, duas nobis vias demonstrat, superio-

rem, quæ in Cælum ducit, & inferiorem, quæ ad infernum. V non dissimile est vasi erecto, in quod liquor infunditur, potestquæ significare hominem rectum, Divinâ gratiâ repletum. A Vas exhibet inversum, ore attingens terram, clausumquæ eâ parte, quâ Cælum intuetur. His positis, in voce EVA, quæ ab E inchoatur, videre est, datam homini omnimodam libertatem, quâ, quod velit, amplecti possit; posuit quippe ante eum Dominus aquam, & ignem, bonum & malum, ut quocunquæ libeat, manum convertat. Sequitur V; cum enim non modò perfectam acceperit homo arbitrij libertatem, sed justiciam quoque originalem, gratiamquæ uberrimam, quâ, quod libuisset, exequi posset, contigit, hæc eum, damno suo, infelicissimè excidere, ac vasculo everso, gratiam perdere, Cæliquæ ostio sibi præcluso inferni januas aperire, quod significat Littera A, quæ statim subsequitur, infernè patens, supernè occlusa. Hinc est, quòd non quidem ante, sed post peccatum, hoc Nomen EVA, à peccatore Adamo, uxori peccatrici fuerit impositum; ante peccatum enim, ab eodem quidem Adamo, sed viro justo, aliud nomen longè nobilius hæreditarat. Porrò ad MARIAM quod spectat, nè fædus cum EVA peccatrice inijsse videretur, transpositis omnibus elementis, triste hoc vocabulum, in vocem gratulationis, ac lætitiæ AVE commutans, omnia nobis contraria felicissimè repræsentat: quod enim primo loco occurrit A, hominem inanem, peccatorem, atque terrenum exhibet: tales namque in hunc mundum pronascimur, tales apparemus; *non enim prius, quòd spirituale est, sed quòd animale, deinde quòd*

Hæres 61.
Sabel.

Paul.
1. Cor.
inth. 15.
v. 46.

spiri-

Spirituale. Succedit igitur V, quando regenerationis lavacro abluti, albo filiorum DEI inscribimur, cœlestium donorum charismatibus replendi. Postrema ad latus dextrum est littera E, non jam impedita, sed aperta, ac libera, ut nos à sinistris hædis, ad oves dexteræ translati, nullo jam obstaculo, Cœlos conscendamus, Cœlesti adjuti gratiâ quam præcedens V pollicetur. In quâ litterarum transmutatione verificatum jugiter cernimus illud, quòd facer quidam Poëta, curioso versiculo, quia ambidextro, in laudem Deiparæ pulchrè decantavit:

Robur AVE tenet, et se tenet EVA rubor.

& quidem hoc modo factus cum Evâ per MARIAM solum intelligere poteris. Addo præterea, nomen *Eva* ab aliquibus per aspirationem *Heva* scribi solitum, apud Hebræos *serpentem* significare, adeoque, ex quo Eva à serpente fuit afflata, in serpentem quasi mortiferum, omnibus reliquis mortem afflantem, commigrâsse. Verùm & hic factus cum Evâ nescit MARIA, dum Nomen omninò mutavit, non quod Adamus uxori imposuit, sed quod ipsa sibi composuit humilis Virgo retinens, ex *Hevâ* facta *Eva*, sine aspiratione, utpote venenosi serpentis afflatu nunquam violata; quod ipsum sibi velle videntur verba illa, quæ vulgò Origeni tribuuntur, & de MARIA dici solent: *Mater immaculata, mater incorrupta, mater intacta, que neque persuasione serpentis decepta, neque ejus afflatibus venenosis infecta est.* Huic porò felicissimæ viventium matri, MARIÆ, *federis cum Evâ*, morientium matre, *nesciâ*, devotissimè gratumur, ut per eam venenosos serpentis afflatus, malis resistendo suggestionibus evitare, factus cum DEO nostro aliquando initum, nunquam rescindere, sicque aeternam, eâ patrocinante salutem obtinere valeamus.

Hom. 1.
in c. 1.
Math.

§. 2. *Authoritas.*

S. BASILIVS, à Labe pVRAM 107.
DoCens.

1. *Quandoquidem autem id sæculum hominum, in quo MARIÆ vivebat, nihil cum puritate MARIÆ comparandum haberet, ut Spiritus sancti operationem susciperet, per desponsationem autem præoccupata esset, electa est Beata Virgo. Conc. in Sanctam Christi Nativ.*
2. *Ex Sanctitate compacta caro MARIÆ, digna, quæ Deitari Unigeniti uniretur, de Christi Incarn.*

§. 3. *Ratio.*

Certantes, aC Litigantes, re- 108.
ConCILIARI ConVenIt,
ab aMICO.

UT quis possit reconciliatorem agere, inter duos certantes, ac litigantes, omninò convenit, & necessè est, ut neutri insensus sit, sed utriusque verus amicus: sed Beata Virgo fuit reconciliatrix inter DEUM & hominem, saltem mediatè, in quantum ex eâ natus est Christus Dominus, verus & unicus reconciliator generis humani, aeterno suo Patri: Ergo tam DEI, quàm hominis, debuit esse amica. Atqui per peccatum originale, aliquis fit summus DEI inimicus. Ergò, cum Beata Virgo fuerit vera amica DEI, peccatum Originale contrahere non potuit. Confirmatur. Instrumentum, quo aliqua inimicitia tollitur, non debet in se habere hanc ipsam inimicitiam: sed B. Virgo fuit instrumentum, tanquam Mater Christi, quo mediante sublata erat inimicitia, inter DEUM, & hominem: Ergo hanc inimicitiam Beata Virgo non potuit habere. Atqui illa ipsa inimicitia, quæ sublata fuit, erat peccatum originale. Ergò B. Virgo hoc peccatum contrahere non potuit.

§. 4. *Historia.*

109. FæMina, per preCes ILLibatæ
Delparæ, sanltatI restItVta.

Quod olim in laudem Mulierum in genere, pronunciavit Ecclesiasticus, per ea verba, c. 36. v. 27. *Ubi non est mulier, ingemiscit egens*, hoc ego, potiori jure, de Virgine illâ, *benedictâ in mulieribus* dicere audeo, quæ non absque mysterio, suis in Litanijis *Salus infirmorum* salutatur. Verè, ubi deficit benedictæ hujus mulieris patrocinium, ingemiscere ægrum, necesse est. Et fanè, si de corporeis adversitatibus meminisse placeat, quales sunt morbi, dolores, cæcitates, vulnera, & id genus alia, proh! quanto jam laborantium numero suppetiata est MARIA? nonne omnibus hiscè malis præsto est invocata hæc mulier? Non attinet evolvere libros, Tempa adeantur, & votiva oculis legantur Anathemata! DEUS est quidem, qui sanat, quandò *Ipse est salus nostra* Mich. c. 6. at MARIA est, quæ precibus suis Filium movet, ad sanitatem restituendam. Unam hîc, ex milibus, adduco Matronam, in Civitate Laude, gravî morbo correptam, ad extremum jamjam vitæ periculum deductam. Hæc, ut specialiter erat Virgini sine labe conceptæ devota, in honorem dicti mysterij, votum emisit, ut si ab hac etiannùm infirmitate, MARIE illibatæ precibus liberaretur, præter certas preces, ac oblationes, hoc præservationis Virgineæ privilegium, devotâ mente, sæpiùs perpendere vellet, ac venerari. Vix votum, Numine inspirante, emiserat, cùm ecce! facies ejus cœpit confestim immutari, & adeò alterari, ut pallor verteretur in candorem, & calor lividus proficeret in ruborem, cunètis, qui aderant, stupentibus, & DEI donum, per Virginis immaculatæ preces obtentum, in moribundâ paulò ante, nunc verò, contrâ infirmitatis naturam, convalescente fœminâ admirantibus. *Bernardin. de Bussi. Serm. 9. de Concept.*

§. 5. *Symbolum.*

ArVnDo, Vento Constanter 110.
freMente, nesCia frangi.

Nicitur incausum Vetus, stat nescia frangi
Vilis aurundo: Arbor fracta superba ruit,
Nicitur incausum Serpens, stat nescia frangi
Virgo humilis: Genitrix Eva superba cadit.

Impetum fecerunt unanimiter in eum.
Act. 6. v. 51.

§. 6. *Antiquitas.*

DantVr In Arablâ Certæ NaVes, III.
ferraMento Carentes.

Juxta relationem Ludovici Cadamosti, *Navigacionis suæ c. 55.* in certis Arabia Insulis, complura inveniuntur Navigia, sine omnî ferramento, artificiosâ adinventione constructa, idque eam præcisè ob causam, quia ijs in partibus, ingens Magnetis excrevit copia, adeò, ut non modicum existat periculum, nè naves, si ex ferramentis pluribus compactæ haberentur, ad inhaerentes Maris scopulos, occultâ quâdam reconditi Magnetis virtute, violenter attrahendæ, ac miserando quondam naufragio, in profundam demergendæ essent.

Benè dixit, qui gloriosissimam Numinis genitricem Navigio cõparavit: *Facta est enim verò sicut Navis institoris, de longè portans panem.* Prov. 31. v. 14. *Na-*

vis, hoc est, Mater: *Inflitoris*, hoc est, *Redemptoris*: de longè, hoc est, de Cælo: *portans*, hoc est, *utero gestans*: panem, hoc est, *DEUM*. Hæc Navis Mariana, verè dici potest, sine omnî ferramento, id est, sine omnî gravitate, rubigine, ac impurâ originalis peccati scoria; cùm enim prævaricator Adam, infelix ille Magnes fuerit, qui vi suâ attractivâ, omnium hominum voluntatibus in suam pertractis, ad ejusdem peccati scopulum, ferrea nostra corda allisit, ac diro animæ naufragio nos omnes pessundedit, *MARIAM* tamen solam non attraxit, utpote Navim, sine omnî ferramento, ab ipso Cælesti Opifice providentissimè constructam, de qua Navî idem, quod quondam de materiali Domo DEI, dici poterat,

3. Reg. 6. v. 7. *Malleus, & securis, & omne ferramentum non sunt audita in Domo, cùm edificaretur.* Hinc ab omnî Magnetis periculo libera, ob suam à labe præservationem, Ipsamet Magnes fieri meruit, quæ non ferrum quidem, sed Divinum attraheret Filium, eumque felicissima Navis, mundo periclitanti in remedium inferret.

§. 7. *Anagramma.*

LVMen aperI, Casta DEIpara, à Labe pVra.

112.

Lumina mea aperi, casta et munda Virgo!

Versio litteralis

Ave Maria gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS XVII.

§. I. *Scriptura.*

113. ArCa testaMentI InCorrVpta, DeaVrata.

Exod. c. 25. v. 10. & 11. *Arcam de Lignis Setim compingite: & deaurabis eam auro mundissimo, intus & foris.*

Fabricanda jam erat, urgente Numinis imperio, Arca testamenti, cùm ecce! modum eis dictaturus Dominus, sequentia, per Moysen Servum suum, filijs Israël nuntiavit, *Arcam de lignis Setim compingite*, id est, de lignis incorruptibilibus. Jussit præterea Moysi, ut eam undequaque curaret deaurari: *Et deaurabis eam auro mundissimo, intus, & foris.* Similiter ad Moysen locutus est: *Facies & Propitiatorium, ex auro mundissimo, &c.*

Aureus planè Conceptus, pro adumbrandâ Deiparæ purissimâ Conceptione! Quis enim nescit, *DEUM* ab æterno elegisse, & præparasse sibi

Matrem suam, tanquam veram Arcam, de lignis incorruptibilibus? id est, specialissimis dotibus, & privilegijs, summâ præsertim puritate, & incorruptione præditam, adeo, ut concepta etiam fuerit sine ullâ peccati maculâ; Verè Arca *intus & foris* deaurata, utpote in corpore simul, & animâ mundissima semper, ac clarissima. Quòd si voluit *DEUS* Arcam testamenti auro mundissimo deauratam, quanto magis ornatum similem conferre debuit, in Arcam suam Marianam, summè à se dilectam, quando summa aurum inter, & amorem intercedit cognatio? & si Arcam illam vel ideo decuit tam pretiosè adornari, quia recondendum ibi erat Manna, Tabulæ legis, &c. quanto magis *MARIAM* summâ decuit puritate adornari, utpote, quæ receptura aliquandò, & corporaliter deportatura erat in utero, unigenitum *DEI* Filium, verum Manna, panem vivum de Cælo descenden-

tem, in super non tabulas quidem legis, sed ipsum legislatorem? Audite pulcherrimum hac de re Ambrosij discursum: *Arcam*, ait ille, *quid nisi Sanctam MARIAM dixerimus? siquidem Arca intrinsecus portabat Testamenti tabulas, MARIA autem ipsius Testamenti gerebat hæredem, hæc intra se legem, illa Evangelium retinebat, illa DEI vocem habebat, hæc Verbum. Arca intus, forisq; auri nitore radiabat, sed & Sancta MARIA intus, forisq; Virginitatis splendore fulgebatur, illa terreno ornabatur auro, ista Cælesti.* Hæc Ambrosius. Ex quibus clarè colligendum, MARIAM totam fuisse inclusam auro Charitatis, & gratiæ, ita quidem, ut nullum in eâ instans excogitari possit, sine gratiâ, & charitate. Addere præterea hæc possem, Arcam illam Testamenti, non sine mysterio, de lignis Setim, compactam fuisse, id est, non de arboribus, quorum radices adhuc terræ cohærent, sed de lignis Setim, jam à trunco præcisus: ex quo colligendum, Beatissimam quoque Virginem, Arcam DEI felicissimam, singulari quâdam prærogativâ, à peccati originalis, communi alijs hominibus, infectâ radice separatam, nihil de communi terrenæ generationis maledictâ contagione traxisse; quandoquidem, ubi Vates Evangelicus pronuntiat: *Egredietur Virga, de radice Jesse*, Hebræa lectio nostrum Conceptum firmat, pro radice, truncum præcisum substituendo, ac dicendo: *Egredietur, de trunco præciso.*

Porrò, quod de Arcâ hucusque, ac ejusdem auro splendore narravimus, illud ipsum de Propitiatorio quoque dicendum, & MARIÆ applicandum erit: *Facies*, ajebat Dominus Moyse, & Propitiatorium, ex auro mundissimo. Et quid aliud est MARIA, purissima Divini Numinis genitrix, quàm verum quoddam Propitiatorium affirmante id Divò nostro Joanne Damasceno, per hæc verba: *Propitiatorium est MARIA, Filium suum propitium nobis reddens, & Petro Blessensî: Propitiatorium exauditionis MARIA.* Quod Divus etiam Anselmus pulchrè declarat, dum tractans de MARIÆ potentiâ, hæc

habet: *quos enim DEUS non potest salvare per suam justitiam, MARIA salvat per suam misericordiam infinitam.* O felicissimum ergo, DEUM inter, ac hominem, Propitiatorium! quod hocipso exornari vel maximè condecorat, intus & foris, tamen in corpore, quàm in animâ, auro mundissimo, mundissimæ Conceptionis. Ad hanc Arcam, ad hoc Propitiatoriū verè aureum accedere ne differamus, ut aurum placationis, aurum veniæ, ac dilectionis reportemus, *Est enim* (ut ait Richardus à S. Laurentio) *Propitiatorium sic dictum, quasi propitiationis oratoriū: propitiatio enim placatio est: MARIÆ namque datum est à totâ Trinitate, ut sit nostra Propitiatrice, ad Filium offensum, pro peccatis nostris, ipsum pro nobis orando, & ei ventrem, in quo portavit, & ubera, quæ suxit, representando.*

super Pfall.
24. v. 1.
de iud.
V. lib. 10.

§. 2. *Authoritas.*

S. BASILII seLeVCIENSIS, De Mariâ sententia. 114.

1. *Quid dulcius, Fratres charissimi, quid jucundius, quid salubrius, quid felicius, quàm de Beatâ Virgine loqui, de Virgine cogitare? hæc est, quæ fuit in utero Matris absque originali peccato concepta, & generata, ab omni maritali vitio segregata, omni etiam veniali peccato privata, & in cunctis actibus, & moribus, Spiritus Sancti gratiâ plena & secunda.* Serm. de Annunc.
2. *O alvum Sanctam, Dei que recepericem! in qua disruptum est peccati chyrographum.* Orat. 39. de Annunc.
3. *Gabriel autem, nè inopiosa consilij Maria turbaretur, oratione consolatoriâ ignorantiam antevertit amoliri, & ait: Ne timeas MARIA! eorum enim est timor, qui quid offenderunt, Tu verò gratiam invenisti apud DEUM.* Ibid.

§. 3. *Ratio.*

DeIpara, pVra Virgo, Carne, ac Mente. 115.

MARIA, juxta S. Ambrosium l. 2. de Virginib. *Virgo erat, non solum corpore, sed etiam mente.* Cui consonat S.

Serm. 80.

114.
v. 1.

in Paracl.
B. V. M.

Serm. 33.

S. Bernard. Serm. 2. super *missus*: *Missus est Angelus ad Virginem, Virginem carne, Virginem mente.* Atqui si contraxisset peccatum originale, non amplius permaneret Virgo mente. Ergo &c. min. prob. Esse Virginem, dicit integritatem, & immunitatem à maculâ. Ergo sicut integritas, & virginitas corporis, per maculam corporis, ita integritas, & virginitas mentis, & animæ, violatur per maculam mentis, & animæ. Atqui peccatum originale est vera macula mentis, & animæ, secundum communem mentem Theologorum Ergo si B. Virgo contraxisset peccatum originale, non amplius permansisset Virgo mente. Cui adstipulatur Joannes Gerlôn Serm. de Concept. *Aliàs non Virgo mente, si peccato originali corrupta.*

Busti, non modicam fuisse causam, quòd Sixtus, Deiparâ promovente, ac gratam sese fideli famulo exhibente, ad tantum dignitatis culmen, Summi nimirum Apostolatûs apicem evectus, Petri Cathedram, ac claves tenere in terris meruerit. Nec cessâsse hîc credas, recens electi Pontificis devotam consuetudinem; nam, quoad vixit, eandem est profecutus; imò, ne publicè doceretur, aut defenderetur contraria immaculatâ Conceptioni sententia, speciale Decretum, suo loco à nobis adducendum, promulgari voluit, mercede utique, quam in terris, per Tri-Regnum Pontificale retulerat, modò in Cælis, per immarcescibilem gloriæ Coronam fruiturus. *Idem de Busti, Serm. de Concept.*

§. 4. *Historia.*

116. SIXtVs qVartVs, In LaVDI-
bVs, & Vesperis, toties qVo-
tlès pVræ Delparæ re-
CorDatVs.

Lubet hic Historijs annumerare, memorandam Summi, Beatissimæ recordationis, Pontificis, Sixti IV. consuetudinem, ac tenerrimam in Beatissimam Dei genitricem devotionem. Inter complura enim, quæ dignissimum hunc Christi Vicarium, & Superis acceptum, & seræ posteritati commendabilem reddiderunt, illud fuit, quod refert doctissimus Bernardinus de Busti, cum nimirum, dum etiamnum Purpuram gereret Cardinalitiam, jam tum adeo fuisse teneri, ut immaculatam Virginis Conceptionem affectûs, ut quotiescunque horas suas Canonicas perfolveret, in Laudibus, & Vesperis toties quoties illibatæ Deiparæ devotè recordatus, dictæ Conceptionis, ad modum Suffragij, quotidianam egerit commemorationem. Hanc porro piissimam Purpurati Patris consuetudinem, existimat relatus de

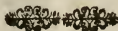
§. 5. *Symbolum.*

117. ILLibatæ Dei MatrIs, Integer
VaLor à FILlio.

Ut suus expresso valor est ab imagine Nummo, Cæsaris, aut Regis, Principis, Archiducis, &c. Sic concepta suum Virgo sine labe valorem A Genito accepit, quem genitura fuit.

Reddite, quæ sunt Cæsaris Cæsari, & quæ sunt Dei Deo. Matth. c. 22. v. 21.

§. 6. *Antiquitas.*118. Mira regls CVra De VeL-
Lere.

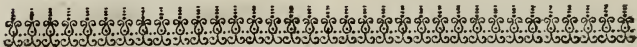
NOta est vel Historia, vel Fabula, ab antiquis Scriptoribus relata, quâ ratione Rex Colchorum, mirâ prorsus sollicitudine, ac curâ, asservatum in Templo Martis aureum Vellus custodierit. Paucis id insinuans Diodorus Siculus *l. 4. c. 3. Templum*, inquit, *muro circumdedit, custodesque apposuit; decantatum enim est, ignem spirantes tauros circa Templum, esse: à Dracone insuper custodiri Vellus, &c.* miram profectò de hoc Vellere Regis curam!

Quid porò inde colligere liceat, paucis intelligite; Enimverò; si Rex iste Terrenus tantam Velleri conferendo, ac custodiendo, curam adhibuit, quantam poterimus credere, adhibitam fuisse curam, ac sollicitudinem, pro asservandâ omnî tempore,

ac custodiendâ MARIA: utpotè, quæ Vellus illud puritate candidissimum, charitate verè aureum, esse debebat, in quod aliquandò Sacratissimus Divini Verbi ros descendere statuerat? certè persuadere nobis possumus, custoditum hoc Vellus fuisse, omnî diligentia, non quidem à Dracone, contra ignem spirantes tauros, sed ab igneis Cherubinis, contra Draconem immanissimum peccatî Originalis, sicque mirâ prorsus Regis Sæculorum immortalis curâ, Vellus hoc Marianum, ab omnî maculæ notâ, in suâ Conceptione, fuisse præservatum.

§. 7. *Anagramma.*DeIpara Lapis orientalis, aC I 19.
pretiosissIMVs.*Eja Tu Orientalis gemma, pura, ac munda!*

Versio litteralis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deipara.

CONCEPTUS XVIII.

§. I. *Scriptura.*120. PRIMæ tabVLæ LapIDEæ fra-
ctæ, & renovatæ.

Exod. c. 34. v. 1. *Præcide tibi duas tabulas lapideas, instar priorum, & scribam super eas verba, quæ habuerunt tabula, quas fregisti.*

Observandam hominibus legem laturus, in Monte Sina, Dominus DEUS, in lapideis eam duabus tabulis scripsit, ut firmior esset, ac diuturnior; scripsit autem eas tempore illo, quo egressus ab Ægypto Israëliticus populus proficiscabatur per desertum. Qui, cum Ducem suum Moysen, in Scripturâ Legis, in monte illo, cum DEO morantem intuèren-

tur, præparaverunt se ad eam accipiendam, tempus illud in ludis transigentes, in comessationibus, potationibus, saltationibus, jocis, cantilenis, &c. & quoniam in campestribus ludis tauri solent agitari, nec ulli in deserto illo tauri inveniebantur, aureum sibi taurum, vel potiùs vitulum, ex uxorum, filiorumque inauribus conflaverunt: Hic adeò pretiosus, oculis propositus, visus est eis idoneus adorationi magis, quam ludo, quem proinde tanquam DEUM habebant. Quis faceret hinc, ardens Zelo, DEI minister Moyses? cum afferens è Monte tabulas legis, tam inexpectatam suæ gentis intuitus est dispositionem, tam horrendam perviciam, tam atrox scelus, tam turpem veri DEI, pro-

fumu.

simulacro, commutationem, tam obstinatam cæcitatem, tam miseram illorum perditionem? omnia quæcunque reperit comminuit, Tabulas, idolum, & cultores. Triplicem nimirum eos punivit ultione: 1.º Fractioe tabularum: *Iratus valdè projecit de manu tabulas, & confregit eas.* 2.º Vituli comminutione: *Accipiensque vitulum, quem fecerant, combussit, & contrivit, usque ad pulverem.* 3.º Impiorum interemptione: *Cecideruntque in die illà quasi viginti tria millia hominum.* Tegit misera hæc hominum strages pium DEI cor intensius, quàm ipsos occisorum filios, & parentes, cujus deservescente indignatione, adhibuit remedium miseratio; accersens itaque rursus Moysem Dominus, dixit ad eum: *Præcide tibi duas tabulas lapideas, instar priorum: & scribam super eas verba, quæ habuerunt tabulas, quas fregisti.*

Nunc expendendum est, quid priores tabulæ, & quid extremæ istæ mysticè significant? Duæ igitur primæ, primos homines duos, Adamum, & Evam designarunt. illi namque primævi hominum parentes, duæ tabulæ fuerunt, in quibus legendam humanæ proli legem scripsit DEUS à principio. Nec dubium est, quòd usque ad Moyse tempora, per 2000. circiter Annos, lege homines DEUS minimè destitutos reliquerit. At in quibus eam scripsit codicibus? ubinam libri? ubi tabulæ? non alibi certè, præter parentes ipsos primos, in quibus legem DEUS scripsit utramque, & naturalem, & supernam. Sunt pro utrâque expressi textus, pro naturali quidem ille, Gentium Doctõris: *Cum enim gentes, quæ legem non habent, naturaliter ea, quæ legis sunt, faciunt, ejusmodi legem non habentes, ipsi sibi sunt lex, qui ostendunt opus legis, scriptum in cordibus suis.* Ecce! tabulæ cordis, verè legis tabulæ sunt: quæ ideò naturalis lex appellatur, ut à lege scriptâ agnoscatur distincta, quod tabularum genus summi momenti fuit, ut posteri omnes in parentibus & legis executionem, & seriem, utpote in tabulis vivis intuerent. Pro supernaturali lege, servit illud Ecclesiastici: *Legem vitæ heredita-*

vitæ illos, &c. & dixit illis: attendite ab omni iniquo, &c. quas leges cordi inscribendas, per Salomonem admonuit: *Scribe illam in tabulis cordis tui.* Fuitque non exigua DEI providentia, in tabulis duabus, scæminâ & viro, scribi legem, ut utriusque sexûs hominibus ea pateret, juxta illud: *Audi fili mi disciplinam patris tui, & ne dimittas legem matris tuæ.* Sed quâ illi legem diligentiam observarunt? vix proposito de modicâ abstinentiâ præcepto, eadem, quæ Israëlitarum, crimina perpetrarunt, comestationem, comedendo de vetito cibo, & idololatriam: *Quasi peccatum enim ariolandi, repugnare: & quasi scelus idololatriæ, nolle acquiescere.* Ideò & punitio eadem fuit, ac Israëlitarum, comminutio scilicet tabularum, combustio vituli, & delinquentium peremptio: ipsi enim parentes primi, tria hæc simul fuerunt: & legis tabulæ, & fictitij Dij, & delinquentes ipsi. Ideò 1.º projectæ in pœnam tabulæ, verbis illis: *donec revertaris in terram.* 2.º Utrumque simulacrum comminutum: *in pulverem reverteris.* 3.º Mors, & quidem exclusiva vitæ æternæ: quando ejecit *Adam, & colloca vitæ ante paradysum voluptatis cherubim, & flammeum gladium, ad custodiendam viam ligni vitæ,* quo privatio vitæ figurabatur æternæ. Perditas igitur tam infeliciter tabulas istas, Evam & Adamum, relinqueretne absque ullâ reparatione DEUS? minimè, imò novas potius, pro factis primis, tabulas fabrefacere, Suamque in eis legem, longè primâ excellentiorem scribere dignatus est. Nonnè enim, in perditæ Adami reparationem, novus Adam prodijt Christus? juxta illud Pauli: *Factus est primus homo Adam, in animam viventem, novissimus Adam, in Spiritum vivificantem.* Quod si Christus Adam, MARIA consequenter erit Eva, ut ambo sint tabulæ, in reparationem confractarum substitutæ. Audiatur Bernardus: *Vehementer quidem nobis Vir unus, & scæmina una nocuerunt: sed prudentissimus, & sapientissimus artifex quod quassatum erat confregit, sed utilius omnino refecit, ut videlicet novum formaret Adam, & Evam transfunderet in*

Exod. 32.
v. 19.

v. 23.

Prov. c. 7.
v. 9.

Prov. 1.
v. 8.

1. Reg. 15.
v. 23.

Gen. 3.
v. 19.

v. 24.

Rom. 8.
v. 14.

1. Cor. 15.
v. 45.

Serm. in
illa verba:
signum
magnum.

Ecclesi. c.
17. v. 9.

MARIAM. Cùm ergo duæ tabulæ istæ, Christus, & MARIA, in idâ DEO ordinatæ sint, atque directæ, ut loco contractarum, Evæ nempe, & Adami ponerentur, quidnam dicemus, si in aliquâ harum tabularum quantâvis læsio inveniretur, aut diminutio? si Filius, vel Mater, minimo aliquo notaretur defectu, labe, aut vitio, etiam vel uno duntaxat instanti? tunc profectò non posset dici eoulque perfectâ utriusque tabulæ redintegratio, quin adhuc esse posset perfectior, quod perfectissimo earundem Opifici, in non modicam cederet contumeliam.

§. 2. *Authoritas.*

121. S. beDa Venerabilis, pVraM CoLens.

Beata Dei genitrix, meritis præcipuis, etiam nomine testimonium reddidit: interpretatur enim Stella Maris, & ipsa, quasi fidus eximium, inter fluctus sæculi labentis, gratiâ privilegij specialis refulsit, ad Evang. Annunc.

§. 3. *Ratio.*

122. Dos Mariæ, à peCCato præferVatIVA.

Fœminæ, quando aliqua majorum suorum debita solvenda sunt, ad judicem confugere solent, ut eas in dote protegant, atque defendant. Atqui plurima debita, ob Adæ peccatum, humanum genus contraxit, & MARIA in Spiritu Sancti Sponsam electa, & præelecta, in dotem accepit gratiæ plenitudinem, Angelo dicente: *gratiâ plena.* Ergò etiam illa in hac dote protegenda, & liberanda est à solutione debitorum, ad quam alij tenentur. Ex quo sequitur, quòd si Lex dicat, debitum esse, ut mulieres cum dolore pariant filios, respondere MARIA possit, partem suæ dotis esse, gratiam ab eo dolore præservativam, sicque ad illud debitum solvendum minimè teneri. Si Lex dicat: *Pulvis es, & in pulverem reverteris,* respondere possit MARIA, ab hæc corruptione, gratiam præservan-

tem, partem suæ dotis esse, ac ideò solutionem talis debiti ab eâ non exigendam. Si Lex dicat, omnes ex Adam originem ducentes, in peccato fore concipiendos, excipere possit MARIA, dotem, & arram suam esse, gratiæ plenitudinem, atque adeò ab hoc communè debito reipsâ perolvendo immunitatem esse, &c.

§. 4. *Historia.*

ToLosæ, LapIDeæ IMagInIs 123. Iratæ, faCIES InVerSâ.

HAbuerat aliquando concionator ad populum Sermonem, tantò minùs auditoribus fructuosum, quò minùs acceptum Superis, Deiparæ præsertim Virgini, cujus immaculatam Conceptionē, multâ verborum pompâ, incautus totis viribus impugnare præsumserat. Staturebat ille, absolutâ hac concione, Sacrum Missæ Sacrificium in Altari S. Michaëlis offerre, ubi pulcherrima existerat Beatæ Virginis imago, marmoreo ex lapide, artificiosâ manu elaborata, jamque illuc Sacris indutus vestibus processerat, atque ad primum Altaris gradum ascensurus pervenerat; cùm ecce! marmorea illa Divæ Virginis statua, velut plena indignationis, vultum ei adeò terribilem ostendit, moxque ab eo avertit, ut facile fuerit, tam ipsi, quàm alijs id spectantibus, colligere, quàm gravis MARIÆ fuerit illata ejus purissimæ Conceptioni injuria. Hoc ergò miraculo, non obstupefactus tantum Concionator ille, sed & mirum in modum perterritus, in commeritam pœnam, momentaneâ ibidem cæcitate percussus est, nec visum ultrâ recepisset, nisi emissò sine morâ voto, publicè revocandî, quæ in Virginiis præjudicium dixerat, ex maternâ ejusdem immaculatæ Deiparæ clementiâ, denuò restitutus fuisset. Illa verò imago, ad perpetuam rei memoriam, in hodiernum usque diem, facie retrò conversâ, perseverat, ac in eodem Tolosano, Fratrum Minorum, de observantiâ, Conventu, magnâ populorum frequentiâ honoratur.

ratur. *Pelbartus in Stellario lib. 4. part. 2. art. 3. Joannes Carthagena. lib. 1. Homil. 19.*

§. 5. *Symbolum.*

124. PVra DeIpara, noVVs phoenIX,
eX LapsI ADæ CInerIbVs
reDIVIVVs.

Vix abit in Cineres Phœnix, rediviva refertur
Altera non dispar, unica Semper Avis,
Sic cinere ex primi morientis labe Parentis,
Virgineus Phœnix: unica viva venit.

Alijs quidem odor mortis, alijs autem odor vita.
2. Corinth. c. 1. v. 16.

§. 6. *Antiquitas.*

125. HabItatIo proDItorIs, In HIsPa-
nIâ, eo reCeDente De-
strVCta.

Cùm Carolus V. gloriosissimæ memorix Imperator, ingentis armorum exerciti, contra Franciscum primum, Galliarum Regem, decertaret, Procerem, referunt, Aula Gallicæ clanculo valedixisse, atque ut proditorem ageret, spe magnæ remunerationis illectum, ad Imperatorem transiisse. Vix Madritum pervenit trans-

fuga, cùm ecce! admittus ad Caroli alloquium, benignè habetur, Grandis, que Hispanus, qui hospitem suum in palatium reciperet, ac sumptibus Imperatorijs humaniter tractaret, constituitur. Recipit quidem ad imperium Caroli hospitem, quamvis ingrattissimum, Hispanus hic grandis, contestatur tamen, audiente Imperatore, quòd, quamprimum Gallus ille suo è Palatio esset discessurus, curare velit quanto-cyùs, ut habitatio illa, quamvis maximis à se expensis haud ita pridem exædificata, è fundamenti destruat; neque enim se pati velle, ut dicatur, habere se palatium, quod perfidus aliquando proditor inhabitasset. *Guicciardinus lib. 19. Baptista Fulg. lib. 3. Hist. Gall.*

Quòd si Hispanus hic grandis adeò abhorruit, inhabitare palatium, quod aliquandò proditorem recepisset, quis sibi persuadeat, Unigenitum æterni Patris Filium non etiam summam habiturum fuisse nauseam, si tale inhabitare debuisset palatium, de quo dici posset, proditorem, peccatum scilicet originale, ac consequenter ipsum Diabolum, perfidum Regis Regum rebellem, vel ad momentum ibi habitasse? cùm ergò fide certum sit, per novem Menses, in Virgineo MARIÆ utero, tanquam in splendidissimo quodam Palatio, incarnatum habitasse Verbum minime credendum, dicto quondam proditori, maculæ scilicet originali, introitum patuisse.

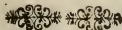
§. 7. *Anagramma.*

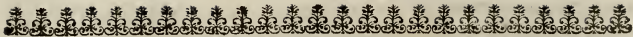
NIVea, LaCtea, MerItò DIGNa, 126.
sine orIGInALI.

Nivea, lactea, pura, Summa, merito digna!

Versio litteralis

Ave Maria gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS XIX.

§. I. Scriptura.

127. DeI MINISTRÏ, neCESSARIÒ sanCTI, & pVrI.

Levit. c. 21. v. 6. *Sancti erunt DEO suo,
& non polluent Nomen ejus.*

Quantam jam in veteris Testa-
menti Sacerdotibus, reliquis-
que Templi sui ministris puri-
tatem, ac Sanctitatem pientissimum
Numen desideraverit, vel ex eo abun-
dè colligitur, quòd ad sèrvum sèrvum
Moysem, hæc expressè fuerit locutus :

v. 6. & seq. *Sancti erunt DEO suo, & non polluent no-
men ejus; incensum enim Domini, & panes
DEI sui offerunt, & ideò Sancti erunt. Secru-
tum & vile prostibulum non ducet uxorem, nec
eam, quæ repudiata est à marito, quia conse-
cratus est DEO suo, & panes propositionis
offert. Sic ergò Sanctus, quia & ego Sanctus
sum Dominus, qui sanctifico vos. Et paulò
post: Qui habuerit maculam, non offeret
panes DEO suo, nec accedet ad ministerium
ejus. Hoc tertio in eodem capite in-
culcat: Omnis, inquit, qui habuerit
maculam, de semine Aaron sacerdotis, non
accedet offerre hostias Domino, nec panes
DEO suo: vescetur tamen panibus, qui of-
feruntur in sanctuario, ita duntaxat, ut intra
velum non ingrediatur, nec accedat ad Altare,
quia maculam habet, & contaminare non
debet sanctuarium meum. Hinc est, quòd
in pluribus Levitici capitibus, non pau-
ca de Ministrorum suorum necessariâ
sanctitate, ac purificationis ritibus dis-
ponat.*

v. 17.
v. 22.

Quòd si summus ille Sanctitatis,
puritatisque amator, ab Aarone reli-
quisque materialis Sanctuarij, seu Tem-
pli sui ministris, jam tum tantam exi-
gebat sanctitatem, & tot ritus purifica-
tionis, quantam non etiam exiget San-
ctitatem, & puritatem, in Sacerdoti-
bus, & ministris, novi testamenti? cer-

tè conscientia talium Sacerdotum de-
bet esse purissima, integritas Ecclesia-
stici probata, sincerum cor, affectus
liber à cupiditate, lingua veridica,
oculus pudicus, manus innocens, ver-
bò, stolæ Ecclesiasticorum debent esse
mundissimæ, postquam dealbaverunt eas

in sanguine Agni. Imò audeo dicere,
Angelos debere esse sacerdotes, cum
& sacris in litteris, aliquoties Angelo-
rum titulo honorentur: Audiamus
Malachiam: *Labia, inquit, sacerdotis
custodient scientiam, & legem requirent, ex
ore ejus, quia Angelus Domini exercituum
est.* Sed cur Sacerdos Angelico hoc
vocabulo decoratur? fulgeat licèt dig-
nitate hac Sacerdotali, tantoque orna-
tus munere, Angelicam transcendat
naturam, tamen naturâ hominem esse
quis negabit: quare ergo Angeus di-
citur? ideò certè, quia sicut Angeli à
naturâ dotem puritatis obtinère, sic
Sacerdotes, ex suo munere, eandem
servent, necesse est, tanquam dotem
sacerdotio concessam. Accipe ele-
gantissima Chrysofomi verba, sic Sa-
cerdotum, Deique ministrorum dig-
nitatem extollentis: *Etenim Sacerdoti-
um ipsum in terrâ quidem peragitur, sed in ve-
rum Cælestium classem, ordinemq; referendum
est: atque id meritò quidem; quippe non
mortalis quisq; non Angelus, non Archange-
lus, non alia quævis creata potentia, sed ipse
Paracletus ordinem hujusmodi disposuit, qui
mortalibus hominibus etiam in carne manen-
tibus auctor fuit, ut Angelorum ministerium
animo conciperent. Idcirco necesse est, Sa-
cerdotem sic esse purum, ut si in ipsis Calis col-
locatus, inter Cælestes illas Virtutes medius
staret.* Hæc Chrysofomus, ubi mul-
ta tangit, quæ puritatem sacerdotibus
commendant; Nam eos inter Cæles-
tes incolas annumerat, deinde à Spi-
ritu Sancto Sacerdotalem ordinem af-
ferit dispositum, tandem Angelorum

Apoc. 7.
v. 14.

c. 2. v. 7.

Lib. 3. de
Sacerd.
tom. 5.

ministerium illis tribuit, ut vel ideò tanta eos puritate, ac Sanctitate, fulgere oporteat, ut inter ipsos Angelos sine rubore, stare possint.

Verùm, ad quid tam proluxa de ministrorum, ac Sacerdotum tum veteris, tum novi testamenti, necessarià puritate Sermocinatio? dum immaculatam potiùs Virginis Deiparæ puritatē, è Sacris paginis eruere, ac in medium producere deberemus? sed hic ipse de necessarià DEI ministrorum puritate discursus non parùm conducit, ad clarè exinde colligendam Virginis, non super homines tantùm quoscunq̃, sed super ipsos etiam Angelos, summam puritatem. Si enim Lex erat Divina: *Qui habuerit maculam, non offeret panes DEO suo, nec accedet ad ministerium ejus*: quomodò habuisse aliquandò maculam credenda erit illa, cui non tantùm licitum erat, accedere ad ministerium qualecunq̃, verùm etiam ad sumùm electa erat ministerium Maternitatis? si eò major puritas, ac mundities in Templi ministris requirebatur, quò quisque præstantius, Deoq̃ vicinius gerebat officium: qualis obsecro necessaria fuerit puritas in eà, quæ vel solo nomine, & officio excellentissimo genitricis Divinæ, inter omnes puras creaturas proximè DEO accessit? si non ministri tantùm DEI, verùm etiam univèrsa, Divino cultui, & obsequijs deputata, e. g. Templum, vasa, vestes, &c. Sancta esse, hincq̃ consecrari, ac benedici oportebat, quantò magis corpus illud, in quo Sanctus Sanctorum, æterna DEI Patris sapientia nedùm habitare, sed & carnis suæ substantiam ex eà sumere, inq̃ue illà univèrsa, sive quæ in Cœlis, sive quæ in terris pacificare debebat, Sanctificari debuit? Certè haud dubitandum, eam in tantum homines, Angelosq̃ puritate præcessisse, in quantum ad ipsum puritatis fontem viciniùs, ut mater, accesserat, nulliq̃ue unquam labi, nec actuali, nec originali, obnoxiam fuisse.

*

§. 2. *Authoritas.*

S. Bernardi in V's senensis, Co-
Lens pVraM à Labe.

128.

1. *Fuit Beata Virgo sine Tyranno concupiscentiæ, peccati originalis, quia sine eo concepta est, sicut teste Salomone cant. 4. didicimus, qui ait: Tota pulchra es amica mea, & macula (scilicet originalis culpæ) non est in Te. Tom. 1. Serm. 53.*
2. *Oportuit enim, ut sic dicam, feminam elevari ad quandam equalitatem Divinam, per quandam quasi infinitatem perfectionum, & gratiarum, quam equalitatem creatura nunquam experta est: Tom. 1. Serm. 61. a. 1. c. 12.*
3. *Utrum Beata Virgo fuerit concepta, in peccato originali? Ecclesia non damnat, sed magis pium est credere, quod non fuerit in peccato concepta, quàm credere, quòd sit. Tom. 4. Serm. 48.*
4. *Non est credendum, quòd ipse Filius DEI voluerit nasci ex Virgine, quæ esset maculata, ex aliquo peccato originali, imò credendum est, quòd voluerit sumere carnem, ex carne purissimâ, & quòd ejus mater fuerit plus, quàm Adam, & Eva, qui creati fuerunt, sine peccato originali. Serm. 49. post Pasc. c. 1.*
5. *Sanè DEUS æternus, sicut mirâ sapientiæ creavit omnia, sic benedictam suam Matrem talem condidit, & sanctificavit in tempore, qualem decebat habere suam gloriosissimam Majestatem. Serm. 51.*

§. 3. *Ratio.*

De peCCatIs, festVM non
agItVr.

129.

Ecclesia non celebrat, aut recolit Diem, vel tempus alicujus Sancti, in quo verum sit dicere: Beatus est immundus, aut infectus peccato originali, vel actuali. Ita quando celebrat Nativitatem Baptistæ, vel conversionem Pauli, jam verum est dicere, est Sanctus, est mundus à peccato. Tempus enim, aut diem peccati præteriti magis vult æternâ oblivione delere, juxta illud Job. c. 3. *Pereat Dies, in qua natus sum, & nox, in qua dictum est, conceptus est homo.* Ergò etiam, cùm Ecclesia celebret Festum

Conceptionis B. Virginis, verum erit dicere: est Sancta, & munda Conceptio, ab omnî peccato, tam actuali, quam originali.

§. 4. *Historia.*

130. ADVLter, Mirè ab orCo
Liberat Vs.

Reverfurus ad oppidū suum, perpetrato paulò ante turpissimo adulterij flagitio, Pagi cujusdam Gallici Præbendarius, ad Sequanam Fluvium devenit, quem trajecurus, naviculam, quam fortè ibi offenderat, solus ascendit, Horasque Canonicas, quas die illâ, hucusque recitare distulerat, modò persolvere cogitat. Cùm ergo, naviculâ in ipso Fluminis medio constitutâ, Invitatorium diceret, quod aliud non erat, quàm *Ave MARIA gratia plena, Dominus tecum*, ob Festum, Virgini DEI parenti Sacrum, subitò advolans horrenda infernalium Monstrorum turba, naviculam subvertit, atque suffocati in aquis animam, ad tartarea tormenta deduxit. Apparuit autem exultantibus de prædâ suâ demonibus Mater gratiæ MARIA, hiscè eos verbis interpellans: Ut quid mei Familiaris animam tam injustè affligitis? reponunt illi: Nostram quis neget animam, quæ capta est, in opere nostro? quibus MARIA: Bene est, si illius eam dicitis, cujus opera faciebat, scitote meam esse, quoniam Matutinas meas, cum eam peremistis, persolvebat. Dixit, & demonibus hinc inde aufugientibus, submersum de profundo fluminis eduxit, animamque ad ejus corpus revocavit, qui tam mirè ab orco liberatus, cognito, quod à Virgine Beatissimâ indignus acceperat, beneficio, statim pedibus ejus provolvitur, ac absterfo jam, per seriam contritionem, turpis adulterij flagitio, pro quo æternaliter jamjam damnandus fuisset, sic Eam alloquitur: ô Virgo gratiosissima! quid tibi pro tantis retribuam benefi-

cijis? atque plura dixisset, nisi copiosum lachrymarum profluvium vocem omnem interclusisset. Cui illa: Precorter, inquit, nè ampliùs in reatum adulterij, aut alterius peccati gratiàs prolubendo, conscientiam tuam commacules, ac Festivos mihi dies, qualis ad tuam salutem hodiernus fuit, specialissimè verò Diem purissimæ meæ Conceptioni solemnem, non peccando violes, sed jugè potiùs devotione venerari nè intermittas. Quibus dictis, ipso vidente, ad superna conscendens evanuit, ille verò, vitam amplexus eremiticam, quid sibi acciderit, pluribus enarravit, ex quo ingens, apud complures, ergà Virginis illibatæ Conceptionem, crevit devotio. *Messersch in hortulo Reginae Serm. 9. list. E.*

§. 5. *Symbolum.*

MargarIta, In Utero, CanDens, 131.
aC pVra.

Intra uterum præciõsa latet Gangætica gemma.
Ipso in conchili candida, pura simul.
Intra uterum, primo instanti, quam gratia mater
Conceptit, patiter candida Virgo fuit.
*Inventâ autem unâ pretiosâ Margaritâ, abijt, &c.
Matth. c. 23. v. 46.*

Anas
gratia

§. 6. *Antiquitas.*

132. In τ In Ctore eIVs PVRpVræ, qVâ
reX oLIM VestlenDVs, re-
qVirebatVr pVRItas.

Cassiodorus *l. 2. variar. Epist. recen-*
set, Theodoricum, antehac
Gothorum, deinde ab extincto tùm
temporis Romano Imperio, pri-
imum Regem Romanorum, sub capi-
tis pœnâ statuisse, ut totis in id viri-
bus, & conatu possibilibus incumbere-
tur, ne Purpura illa, quâ Regium
aliquando Corpus contegendum, ac
vestiendum esset, ab alio, quàm à
mundo, castoque tinctore contrecta-
retur. Hæc nimirum erant ipsissima
Regis verba: Si in illis rubicundis fon-
tibus albertis comas serici doctus moderator
intinxerit, habere debet corporis purissi-
mam castitatem, quia talium rerum secreta
dicuntur refugere immunda. Et sanè,
experientiâ magistrâ, esto, pulcherri-
mâ rubeat ebrietate lana, contactu
tamen impudici magistri, lætior
color deflorescit, ac vivacior habi-
tus, afflatu fœdo marcescens, emori-
tur. Hæc nimirum innata conchy-
lijs proprietates, ut omnem immundi-
tiam tanquàm venenum, penitus ex-
horreant, hoc jucundum purpuræ
munus, quod non nisi castas admit-
tat manus, ijsque gaudeat, ubi au-
tem se tangi immundè senserit, illi-
cò sese contrahat, si denique vene-
reis violetur manibus, prorsus emori-
atur.

Porrò, si Theodoricus, Rex ille
Barbarus, Purpuram, Regale decus,

quo vestiendus erat, voluit, mundis,
purisque manibus, & corpore non
incasto sibi elaborari. An Filius
DEI, Rex Regum, Fons puritatis,
patietur, corpus suum contegi im-
purâ, & quondam violatâ per origi-
nale peccatum purpurâ? an Filius
DEI circumferet, & adorandum
in omnes æternitates habitum osten-
tabit, quo velut suo aliquando spo-
lio, dæmon posset gloriari? Non-
nè Corpus Christi est Sacra illa Pur-
pura, quam tinxit Mater Sanctissi-
ma, quâ Verbum DEI indutum est,
dum *Verbum caro factum est, & habitavit*
in nobis Jo. I. ? si ergo serici mode-
ratori singularis aded præcipitur
munditia, quia secreta, & latens mu-
ricis indoles horret immunda: quo-
modò non etiam moderatrix, imò
& fabricatrix corporis Christi, om-
nem deposcat puritatis fontem? absit
proinde à nobis, Divino Filio, pur-
puram, immundæ peccatricis quon-
dam manibus contextam, & vitiato
labris murice imbutam consignare!
utpote, qui purpuram hanc Virgi-
neam aded semper conservavit im-
maculatam, nè, vel ad momentum,
manu pollutâ prophanari posset.

§. 7. *Anagramma.*

PVRa DEIPara, à MaCVLâ
aLiëna.

133.

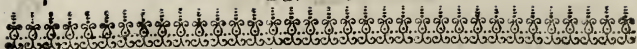
A Maculâ Tu remota es, pia mundi Regina!

Versio litteralis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum,

* * *

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS XX.

§. I. Scriptura.

134. TeLLVs VlrGinea, VaLDè eX-
CeLLens, eX IESV beneDICTo
frVCtV VentrIs, satIs
CognIta.

Numer. c. 13. v. 28. *Venimus in Terram, ad quam misisti nos, quæ reverà fluit lacte, & melle, ut ex his fructibus cognosci potest.*

MIssi à Moysè exploratores ad considerandam Terram Chanaan, cùm redirent, attulerunt de fructibus Terræ illius, quos ostendentes omni multitudini, hæc retulerunt: *Venimus in Terram, ad quam misisti nos, quæ reverà fluit lacte, & melle, ut ex his fructibus cognosci potest.* Hoc Josue quoque, & Caleb, qui & ipsi Terram lustraverant, firmiter asserentes confirmârunt: *Terra inquit, quam circurvimus, valde bona est, si propitiuss fuerit Dominus, inducet nos in eam, & tradet humum lacte, & melle manantem, &c.* Verùm, cùm nihilominus murmur inter quosdam excitaretur, *detrahentes terræ illi, quod esset mala, mortui sunt, atque percussi, in conspectu Domini.*

Exploratores Terræ Marianæ meritò SS. Patres dixerim, qui diligentissimè considerantes tantæ Virginis decora, ac prærogativas, millenis eam laudibus deprædicant. Taceamus modò Anselmos, Bernardos, Damascenos, Ildephonfos nostros, aliosque sexcentos: unus hic audiatur præclarissimus Ecclesiæ Doctor, S. Augustinus, sic in Virginis laudes perorans: *Tu, ait, tota pulchra, tota formosa, tota delectabilis, & gloriosa, tu maculâ nullâ fuscâris, tu omnî decore vestiris, tu omnî sanctitate dicaris.* Hæc ipsa Terræ hujus Virginæ excellentia, ac bonitas, nonnè

ex benedicto Ventris sui fructu, dulcissimo JESU, satis cognosci potest? Quemadmodum enim Arborum bonitas ex fructibus cognoscenda, juxta illud S. Scripturæ: *Aut facite Arborem bonam, & fructum ejus bonum, aut facite arborem malam, & fructum ejus malum, siquidem ex fructu arbor agnoscitur.* Item apud Matthæum: *Omnis arbor bona bonos fructus facit, mala autem arbor malos fructus facit. Non potest arbor bona, malos fructus facere, neque arbor mala, bonos fructus facere. Igitur ex fructibus eorum cognoscetis eos.* Eo prorsus modo, de Terrâ, ejusdemque fructibus, ad cognoscendam utriusque bonitatem, discurrendum. Hanc ipsam proinde Terræ nostræ Marianæ bonitatem jam dudum etiam deprædicavit Gabriel Archangelus, qui & ipse à Cælesti Moysè, Patre aeterno, missus explorator, eam invenit non tantum lacte, & melle manantem, juxta illud: *Mel, & lac sub linguâ tuâ, sed & gratiâ plenam, verbo, valdè bonam.* Optimè in Terræ hujus, ejusdemque Fructus commendationem Hugo de S. Victore. *In Cælo, ait, qualis Pater, talis Filius, & in terrâ, qualis Mater, talis Filius. In Cælo imago Patris, in terrâ imitator Matris. Mater Terra & quidem benedicta: Benedicta tu in mulieribus: Filius fructus, & quidem benedictus: Et benedictus fructus ventris tui.* Vel ergò concedendum, Terram hanc sine originali labe semper benedictam, vel dicendum, Fructum similiter fuisse peccati participè, quod dicere summa utique blasphemia esset; nec aliud est discrimen inter Terræ, & Fructus hujus benedictionem, nisi, quòd Christus essentialiter, MARIA autem per gratiam sit benedicta. Atque ut Telluris hujus Virginæ excellentiam adhuc clariùs per-

Marth. 12.
v. 33.

c. 7. v. 17.
& c. 18.

Can. 4.
v. 11.

Apolog.
de verb.
Incarn.
c. 3.

Serm. de
incarn.

spi-

spiciamus, de illâ oportet intelligi, quod Psâlmista ait: *Benedixisti Domine terram tuam*, benedictione nimirum Divinæ gratiæ, animam Sanctificantis. Nè verò quisquam existimet, ipsum loqui tantummodò de benedictione sanctificationis, post contractum peccatum originale, continuo subjunxit, benedictionem terræ hujus fuisse præservativam, nè in dæmonis captivitatem veniret: *Avertisti captivitatem Jacob*. non enim dixit: *Abstulisti captivitatem*, quasi jam illam incurrisset, sed *avertisti*, ut palàm significaret, Originalis peccati servitutem propulsasse, & Virgineam hanc Terram prohibitam, seu impeditam fuisse, nè in illam incidret. Unde notanter loquens, in eodem Psalmo, de aliorum sanctificatione, non dixit: *Avertisti captivitatem*, sed: *Remisisti iniquitatem plebis tuæ, operuisti omnia peccata eorum*. Quo dispari loquendi genere, non obscure docuit David, hoc fuisse discrimen, inter bonitatem Terræ Virginæ, & alterius Sanctæ, inter sanctificationem *MARIÆ*, & aliorum, quòd illius præservativa, horum sanativa extiterit. Quis ergo non miretur Terram valde bonam, valde excellentem, lacte & melle manantem, dignam, producere *benedictum fructum Ventris*, *JESUM*? Quòd si nihilominus quis excitare audeat murmur, ut olim aliqui ex Israëlitis, ac Terræ huic pertinaciter detrahere, quòd sit, vel fuerit aliquandò mala, seu peccato obnoxia, certè cum Israëlitis illis graviter percutiendus, quidni & aeternâ fortassis mortè, in conspectu Domini, puniendus erit.

§. 2. *Authoritas.*

135. McLLEa S. BernardI sententia, pro VIRGINIS InnoCentiâ.

1. *Crudelis Eva, per quam serpens antiquus etiam ipsi viro virus insudat: sed fidelis MARIA, quæ salvis antidotum & viris, & mulieribus propinavit, illa enim ministra seductionis, hæc propitiationis, illa suggestit prævaricationem, hæc inje-*

cit redemptionem. Serm. de verb. Apoc. in Nativ. B. V.

2. *Libanus Mons, qui dicitur Dealbatio, altam præ omnibus signat innocentiam tuam: innocens fuisti ab originalibus, & actualibus peccatis, nemo ita præter Te.* Serm. 4. super *Salve*.
3. *Licet MARIA de Patrum naturâ, vitiatâ per peccatum, duxerit originem, præelecta tamen per Spiritum Sanctum, & præservata.* Ibid.
4. *Cum omni modo constet, ab originali contagio, solâ gratiâ, mundatam esse MARIAM: quippe cum & nunc in Baptismate sola hæc maculam lavet gratia, & sola eam referat olim petra circumcisionis, ut omnino pium est credere, proprium Maria delictum non habuit.* Serm. 2. de assumpt.
5. *Cui hæc servata Victoria est, nisi Mariæ? ipsa procul dubio caput contrivit venenatum, quæ omnimodam maligni suggestionem, tam de carnis illecebrâ, quam de mentis superbiâ, deduxit ad nihilum.* Hom. 2. super *Missus*.
6. *O Adam! muta inique excusationis verbum, in vocem gratiarum! & dic: Domine! mulier, quam dedisti mihi, dedit mihi de ligno vitæ, & comedi, & dulce factum est super mel ori meo, quia in ipso vivificasti me. O admirabilem parentum reparatricem, posterorum vivificatricem!* Ibid.
7. *De singulari Virgine, nulla est ambiguitas, quin ipsa maternis circumsepta visceribus, sublimioris sanctificationis genere mundata sit, ut pote sanctuarium illud, in quo DEUS, & DEI Filius carnem fuerat suscepturus.* Serm. de Privileg. S. Joan. Baptist.

§. 3. *Ratio.*

CVLpa In Deiparâ, FILIO Ignominiosa. 136.

Nihil quod tantum umbrâ alicujus ignominia denotaret, est ponendum in Christo, aut à nobis asserendum: sed Matrem ejus fuisse conceptam in peccato, est non levis ignominia in Christo. Ergo asserendum non est, Beatam Virginem fuisse conceptam in peccato originali. min. prob. Mater rebellis ponit non levem ignominiam

am in Filio: Sed per peccatū Originale fit aliquis rebellis DEO, quia fit ejus inimicus. Ergo Matrem esse conceptam in culpâ originali, non levem diceret ignominiam in Christo.

§. 4. Historia.

137. FRANCISCI SVAREZ, DE ILLIBATÂ CONCEPTIÖNE SENTENTIA, DEIPARÆ ACCCEPTA.

P Francisci Suarez, Viri ex Societate Jesu clarissimi, ac verè Doctoris eximij, Singularis erga Deiparam devotio ex eo colligitur, quòd in omnibus Festivitatibus, præviè ad celebrationem Sacro-sancti Missæ Sacrificij, duas omninò horas, in Sacris cum eâ colloquijs consumpserit, ac suis in studijs, si fortè difficiliora viderentur, summâ MARIAM fiduciâ, pro maternâ illustratione, deprecatus fuerit. Ubi illud, præ reliquis, memorabile: tantam virum hunc Religiosum sensissè in studijs difficultatem, statim ad primum in Societatem ingressum, ut spontè Superiores accedens, enixis precibus flagitârit, dignarentur illi à studijs incam pacem absolvere, atque ad alia, pro libitu, applicare: qui tamen Reverendo plurimum Patre Martino Gutierio, Collegij Rectore, nullatenus consentiente, imò potiùs ad prosequenda Franciscum studia paternè cohortante, eò tandem obediens devenit, ut de die in diem, mirum in modum proficiens, per complures deinde Annos, Salmanticæ egerit Professorem, hacque occasione, de honore Deiparæ, tam tenerè à se amata, specialiter scribens, non tantum de Immaculatâ Ejus Conceptione, super 3.^{am} partem D. Thomæ, Tomo secundo Disp. 3. verum etiam de Virginis gratiâ, & gloriâ, super omnes Angelos, & Sanctos longè eminente, Disp. 18. eruditissimè, & fusè tractârit. Quod Francisci studium Beatissimæ Deiparenti adeò placuit, ut supra laudato R. Patri Gutierrez, specialiter sibi devoto, comparere dignata sit, singulares ei grates rependens, quòd eò Pa-

trem Franciscum Suarez disposuerit, ut studijs suis continuatis, hanc doctrinam, ac de Purissimâ Conceptione Sententiam, ex Scripturâ, & Patribus perbenè roboratam, mundo publicârit. *Calendar. Virg. German. ad 25. Septembris.*

§. 5. Symbolum.

LVna, aVDIens Latrantes Canes, non-tIMet. 138.

Audit Luna canes latrantes, nec timet istos:
Latrant, non mordent, Cynthia tuta micat.
Sic, quidquid latrent aliqui, non hoc timent
Pulchra ut Luna canes, quæ sine labe micat.

Luna tua non minuetur. Isaïæ c. 60. v. 10.

Cant. 6.
v. 9.

§. 6. Antiquitas.

PICTORES PERFECTI, IMPERFECTO 139. CONTENTI:

E. G.

APPELLLES FACIEBAT: PARRHASIVS FACIEBAT.

DE compluribus, iisdemque celeberrimis, pictoriæ Artis magistris, passim refertur, eosdem, cum opus aliquod, immortalitate dignum, toto ingenij nisu, elaborâssent, ausos tamen nunquam fuisse, Perfecto uti, sed

sed manu à tabulâ amotâ, id unicum adscripsisse : *Apelles faciebat : faciebat Parrhasius : faciebat Protagoras : Polyctetus faciebat, &c.* imperfecto contenti, ut nimirum essent excusati, si fortè quædam observaretur imperfectio, eò quòd necdum absolutum opus dicere possent.

Te, Virgo purissima! *Sæculorum negotium!* Pictor absolvit Divinus, numeris omnibus absolutissimus, absolutissimâ, nulloque, vel minimo etiam nævo laborantem. Nihil igitur in Te imperfecti, perfectum omne, & perfectissimum, quidquid in Te est. Uti cum veritate potes termino illo: *Fecit*, ac dicere: *Fecit mihi magna, qui potens est.* Luc. 1. v. 49. *Fecit potentiam in brachio suo,* v. 51. & quid mirum? ut enim DEUS ipse est perfectissimus, ita agere, nisi perfectissimè, omninò non potest. Quid mirum, inquam, Te perfectam esse, imò perfectissimam, quando Divino tuo

artifici nihil deesse potuit, quo Te opus faceret pulcherrimum, mundissimum, scelerisque, ac nævi cujuscunque integerrimum? si enim artificis, perfecti quidpiam facturo, duobus opus est: Potentiâ, & Voluntate (quid enim boni fiat, si id, quod facere velit, non possit, aut cum possit, non velit:) Divina certè Majestas, Te opus suum confectura, adeò Potentiam suam Voluntati perfectissimo modo connexuit, ut vel inde, sine omnî maculâ, mundam, totamque pulchram Te effecit.

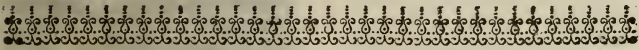
§. 7. *Anagramma.*

Virgo ConCEPTA, DaMna piè 140.
aVERTENS.

Damna piè avertens, Virgo immaculata!

Versio litteralis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS XXI.

§. I. *Scriptura.*

141. Virgo sine Labe, noMINE FILIJ
benedICENS.

Deuteron. c. 10. v. 8. *Separavit Tribum Levi, ut portaret Arcam fœderis Domini, & staret coram eo in ministerio, ac benediceret, in nomine illius.*

SI Tribus Leviticæ, ab ipsomet Domino DEO à reliquis Tribubus separatæ, ac seorsim positæ, causam inquiramus, non unam tantum, sed plures Sacra Historia his verbis in medium adducit: *Ut portaret Arcam fœderis Domini, & staret coram eo in ministerio, ac benediceret in nomine illius.* Et has ipsas ob causas subjungit sacer Tex-

tus: *non habuit Levi partem, neque possessionem cum Fratribus suis, quia ipse Dominus est possessio ejus.* v. 20

Porro, quid dicam de Virgine Beatissimâ, sine omnî labe concepta? nonnè & ista ab æterno separata, exque millibus à Domino est electa, ac præelecta, ut portaret in utero Arcam fœderis, unigenitum scilicet Filium ejus, & staret coram eo in ministerio, tanquam humilis ancilla Domini, ejusdemque in terris Mater, & nutrix, ac (in quo præsentis Conceptus cardo consistit) benediceret in nomine illius, omnibus devotè invocantibus eam. Quamobrem neque MARLA habuit partem, aut possessionem cum fratribus suis, id est, non participavit de originali culpâ, in reliquos

omnes Adæ filios universim transfusâ, quia ipse Dominus ex eâ carnem sumpturus, est possessio ejus, à quo vicissim possessa dicere poterat: *Dominus possedit me in initio viarum suarum*, sicque verificatum fuit: *Dilectus meus mihi, & ego illi*. Quomodo autem Virginis sine labe proprium fuerit, & sit etiamnum, nomine Filij benedicere? ex eo facile licet colligere, quia tantæ fuisset pulchritudinis perhibetur, ut intuentibus non tantum Divinitatis speciem quandam obijceret, verum etiam, quisquis in MARIÆ vultum oculos figebat, unâ contra omnem illicitæ cupiditatis prurium præsens remedium hauriret, testante idipsum D. Ambrosio, apud Novarinum hæc habente: *MARIÆ tanta gratia fuit, ut non solum in se Virginitatis gratiam servaret, sed etiam ijs, quos inviseret, Virginitatis insigne conferret*. Huic doctrinæ adstipulatur D. Thomas à Villanova, hæc de illibatâ DEI genitrice referens: *Sacra, pura, & immaculata Virgo, cui etiam præ alijs hoc erat insigne Virginitatis, ut inspectores suos Virgines faceret: erat enim in eâ Virgines germinans Virginitas*. Quid autem hoc est aliud, quam MARIAM nomine Filij benedicere? Notandum præterea, DEUM ob dilectissimæ Genitricis suæ, sine labe conceptæ, singulare decus, ac speciem, toti humano generi factum esse proprium, & benedictionem amplam per manus MARIÆ elargitum. Quod si dicere in Divinis idem est, ac facere, juxta illud: *Ipse dixit, & facta sunt*, cum nimirum DEI dictio sit præctica; hinc benedicere idem est, ac benefacere: benefacere autem nobis, erit bonos efficere, à perpetratis noxis avertere, à pravis consuetudinibus animum dimovere, verbo, Cœlesti Patriæ, à quâ non per originale tantum aliquando, verum etiam per complura actualia, sæpius excidimus, iteratò adscribere, quæ certè omnia MARIÆ debemus exordijs, ab omnî originali labe, & maculâ defæctatis, utpotè, quem in primo statim Conceptionis momento, à reliquis omnibus Adæ filijs separavit, ut inter alia, benediceret in nomine illius, quam etiam

(ut ait D. noster Anselmus) *verè dignam judicavit, per quam in hominem veniens, non modò reatum primorum parentum, sed & totius mundi peccata deleteret*. O quam merito igitur S. Germanus de frequentissimâ hac Virginis benedictione scriptum reliquit: *Nullus est, qui sanus fiat, nisi per Te, Virgo Sanctissima! nemo est, qui liberetur à malis, nisi per Te, ô purissima! nemo est, cui donum concedatur, nisi per Te ô castissima! Ne ergò angaris animo, Anima peccatrix! nè fracto sis corde miser peccator! tua quidem te jaçant flagitia: sed veniam ne diffidas, ad Virginem sine labe erigere, peccatoribus in refugium separatam, Virgineas ejusdem manus, nomine Filij tam misericorditer benedicentes fiducialiter exosculare, atque, ut extinctis per penitentiam peccati maculis, tibi quoque locò æternæ maledictionis, Virginis sine maculâ obtingat benedictio, quotidianâ illam prece fatiges, eam præsertim efficacissimam, & totjam beneficijs probatam Precatiunculam nullâ die intermittens: Per Sanctam Virginitatem, ac Immaculatam Conceptionem tuam, ô purissima Virgo MARIÆ! emunda cor, & carnem meam. In Nomine Patris †, & Filij †, & Spiritus Sancti †, Amen.*

l. de excell. Virg.

S. Germ. de Zonâ Dnz.

§. 2. *Authoritas.*

S. bona Vent Vra Co Lens DeI 142.
para M sine Labe.

1. *Congruerat, ut Virgo ita vinceret diabolum, ut neque ei succumberet ad modicum. Congruum etiam fuit, ut sic esset immaculata mente, sicut intemperata carne.* In 3. Sent. dist. 3. p. 1. a. 1. q. 1.
2. *Quoniam B. Virgo advocata est peccatorum, gloria, & corona justorum, Sponsa DEI, & totius Trinitatis triclinium, & speciosissimum Filij reclinatorium: hinc est, quòd speciali gratiâ DEI, nullum in eâ peccatum habuit locum.* Ibid.
3. *Cæteri post casum erecti sunt, Virgo autem sustentata est, ne caderet.* Apud Fernand. in Genes. Tom. 1. f. 615.
4. *Dominica nostra tota fuit purissima, omnî carens penitus maculâ, tam in corpore, quam in animâ; unde illi soli convenis illud:*

Prov. 8. v. 22.

Canr. 2. v. 16.

Umbræ Virg. n. 229.

Psal. 32. v. 9.

lud: *Tota pulchra es, & macula non est in Te.* Serm. 1. de B. Virg.

5. Dico primò, quòd *Domina nostra fuit plena gratiâ, in suâ sanctificatione, gratiâ scilicet præservativâ, contra contraxisset in Conceptione naturæ, nisi speciali gratiâ fuisset præservata, præventaque.* Serm. 2. de assumpt.
6. *Solus Filius Virginis fuit originali culpâ immunis, & ipsa Mater ejus Virgo. credendum est enim, quòd novo sanctificationis genere, in ejus Conceptionis primordio, Spiritus Sanctus eam à peccato originali (quod non insuit, sed quòd insuisset) redemit, atq; singulari gratiâ præservavit.* Ibid.
7. *Propter omnimodam culpæ carentiam, & imunitatem, propter omnimodam innocentiam, & puritatem, merito illi in principio salutationis dicitur Ave.* In spec. c. 2.
8. *O Maria! Dominus tecum fuit, tecum est, tecum erit: Tecum fuit in Conceptione, te obumbrans, adversus omnia peccati originalis ignea tela.* In spec. c. 9.

§. 3. *Ratio.*

143. **CHRISTI RECONCILIATOR, ob peccatum CatVM ORIGINALe est perfectus.**

Perfectissimus reconciliator, cui datum est redimere naturam humanam, quæ perierat ex peccato, debet eam reconciliare DEO, secundum perfectissimum reconciliationis modum, si non secundum omnia individua, saltem secundum unum, quia aliàs non esset perfectissimus reconciliator: Atqui Christus fuit perfectissimus reconciliator. Ergo debuit DEO reconciliare naturam humanam, secundum perfectissimum reconciliationis modum. Sed perfectissima reconciliatio, est Redemptio præservativa, & convenientius subiectum assignari non potest, quàm B. Virgo, utpote ejus Mater. Ergò, cum Christus fuerit perfectissimus redemptor, & ejus reconciliatio, ob peccatum originale, sit perfecta, B. V. debuit esse præservata, à peccato originali.

§. 4. *Historia.*

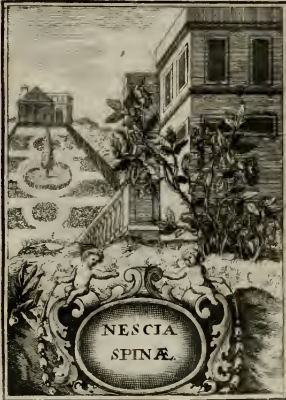
Defensor ILLIBATÆ, facti Voto, à Morbo sanatus. 144.

Concinator, in Civitate Medianensi, Sermonem ad populum habuerat, ac efficacibus, ut quidem ipse putabat, rationibus, contra immaculatam Deiparæ Conceptionem detoruerat: neq; hoc contentus, ut auditores suam sententiam faciliò negotio amplecterentur, absolutâ Concione, affigi curavit subtràs cathedram, tabulam, inscriptas à se Authoritates, contra eandem Conceptionis puritatem, linguà Italicâ, continentem. Interfuit fortè actui huic vir quidam, præstantis doctrinæ, illibatæ Deiparæ singulariter devotus: hic non in vanum pertimescens, tam audaci attentato, plurimos à devotione immaculatæ Conceptionis posse averti, multumque secum recogitans, qualiter ingenti huic malo obviandum esset? animo tandem proposuit, curaturum se, ut describantur ad similem prorsus tabulam, nonnulli magnæ autoritatis Doctores, cum dictis suis, Conceptionem purissimam commendantibus, quam deinde tabulam ad propriæ domus portâ ipsemet affigere vellet, cum adjunctione studiosè depicti illius miraculi, contra concinatorè similem, ab ulciscente Numine patrati, contra illum nimirum, qui habitâ tali concione, de pulpito descendens, paulò post ab adventante terribili lupo suffocatus est, ut in Historiâ Conceptus V. retulimus. Veruntamen, cum per aliquod tempus, propositum suum, de affigendis hiscè Authoritatibus, & picturâ distulisset, periculosâ interim ægritudine correptus, nullis Medicorum consilij, pristinam recuperare sanitatem poterat; hinc mentem subire cepit pia hæc cogitatio, num fortè Beatissima Virgo, propter talem salutaris propositi dilationem indignata, hanc sibi infirmitatem immisisset? eapropter confestim voto se obstrictâ, velle se, si per Virginis illibatæ intercessionem, à periculo liberaretur, confestim propositum executioni mandare. Vix

votum ex animo fecerat, cùm 'ecce! si-
ne omnî ulteriori remedio, integræ
sanitati est restitutus. *Bernardin, de
Busti. Serm. 9. de Concept.*

§. 5. *Symbolum.*

145. Virgo Maria, è spinosâ radICE
genita, nesClâ spInæ.

Purpureo è Spinis Rosa surgit tincta cruore,
Nec tamen hic Spinam Flos rubicundus habet.
Nescit Spinose concepta Deipara stirpis
Spinam, mox Geniti tincta cruoresui.

Quasi flos Rosarum in diebus Vernis. Eccli. c. 30 v. 8

§. 6. *Antiquitas.*

146. Longè à Consecrandâ ECCLe-
slâ, CorpVs DefVnctI.

INter alia complura Sancti Patris no-
stri Gregorij, re, & nomine, verè
Magni, præclarissimè gesta, tamque ad
cultûs Divini propagationem, quàm
ad morum correctionem laudabiliter
ordinata, illud silentio prætereundum

non est, quòd summo in id studio fuerit
constanter intentus, ut consecrata Di-
vino cultui Ecclesiæ, ac Templâ, maxi-
mâ ministrorum diligentia, à fordibus
quibuscunq; mundarentur, ac in qui-
bus purum offerri debebat immaculati
Agni Sacrificium, pura conservarentur.
Expertus fuit hunc laudabilem Grego-
rij Zelum, pro domo DEI, Castorius
quidam, Ariminensis Antistes, qui, cùm
suâ in Dioecesi, Sacellum quoddam ri-
tu Christiano inaugurare, ac consecra-
re vellet, id inaudiente Gregorio, pro-
tinùs fuit ab actu prohibitus, eò, quòd
ad aures Sancti Pontificis perlatum fu-
isset, jacere in eo loco hominis cujus-
dam, nuper demortui, putridum cada-
ver; Hinc dedecere omninò rescri-
bebat Gregorius, quòd in loco, Chri-
stianâ consecratione Sanctificando,
morticinum persistat, nuperrimè tu-
mulatum. *Gregor. lib. 6. Ep. 9.*

Nonnè ergo & nos prudenter exi-
stimabimus, dedecuisse vel maximè
infinitam Divini Filij Sanctitatem, ut
ejus ad nos venientis, carnemque hu-
manam ex Virgine Matre assumentis
locus primus, Mortalis peccati (quale
absque dubio Originale dicendum) te-
rerrimâ aliquandò contaminatione
forduerit? Dicendum ergo: MARIAM,
utpotè Sacrarium Verbi Divini, ab æter-
no præparatum, ac consecratum, pec-
cati mortem semper àbhoruisse, nul-
lumque in se communis maculæ mor-
ticinum vel ad momentum admisisse.

§. 7. *Anagramma.*

Elâ Deipara, regÎna ILLibata, 147.
speCie tvâ Mira!

O Munda, alma Regina, Tu specie tuâ mira!

Versio litteralis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum,

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS XXII.

§. I. Scriptura.

148. absCondens FILIVM, soLa præserVata.

Josue c. 6. v. 16. & 17. *Sola Rahab meretrix vivat &c. : abscondit enim nuntios, quos direximus.*

TRaditâ Israëlitis à Domino mirabiliter Civitate Jerichuntinâ , hæc de Rahab, Sacra cõmemorant eloquia, quòd quando universæ Urbis illius domus devastatæ , & solo æquatæ fuere , unica hujus sceminæ habitatio, & domicilium, ex singulari privilegio, eversionem non sustinuerit : Dixerat enim expressè ad populum Josue : *Sit Civitas hæc Anathema, & omnia, quæ in eâ sunt Domino : sola Rahab meretrix vivat &c. abscondit enim nuntios, quos direximus.*

Quòd si Rahab, mulier cæteroquin infamis, corporisque prostituti, universâ reliquâ Civitate ferro flammâque devastatâ, ac unâ cum civibus pereunte, sola ab exitio præservari meruit, eam præcisè ob causam, quòd per horas pauculas, absconderit in hospicio suo, ac benignè exceperit duos nuntios, à Josue in Civitatem Jericho transmissos ; Quidnì etiam MARIA , *benedicta in mulieribus*, ante, in, & post partum Virgo, universo reliquo mortalium genere per Adami culpam pereunte, sola ab exitio præservari meruerit, ut pote, quam novimus abscondisse, non per pauculas tantùm horas, sed per novem Menses, in amânissimo Virginalis uteri hospicio, Filium Divinum, duplicem felicitatis nuntium , DEUM scilicèt, & Hominem, magni consilij Angelum, à Cœlesti Josue, Patre æterno, in terram nostram transmissum ? Meruit certè talem præservatio-

nem, in primo suæ Conceptionis articulo illa, in quâ per tantum tempus recondi voluit immensus Orbis universi conditor, digna portare suo in utero illum, qui portat orbem, qui funiculo coccineo, in signum Marianæ immunitatis adhibito, id est, adhibitis funium suorum, ac flagellorum, imò totius Sacratissimæ futuræ Passionis prævisis meritis, per exemptionem à peccato originali, omne hostis infernalis in MARIAM prætesum jus penitùsexpunit, Acherontis vires elisit, indignum diabolicæ servitutis jugum statim abinitio, fortiter excussit. Nimirùm optimus ille Filius, Legemolim laturus : *Honora Patrè tuum, & Matrem tuam* (ut acta insinuant Apostolica) *capit prius facere, quàm docere*, hancq; ob causam MARIAM, quæ illum modo supradictò abscondere debebat, tantâ jam præviæ immunitatis, ac exemptionis gratiâ honoravit, eoq; decoravit honore, quo omnes reliqui filij simul sumpti Matres suos afficere æternum non poterunt.

Hic illud memoriæ occurrit, quod circa mysteriosam Sacrosanctæ Eucharistiæ institutionem Mattheus enarravit. Hanc ergo, *in finem nos diligens*, instituturus Redemptor, suamq; ipsè Divinitatem sub illis speciebus *absconsurus*, noluit consecrare in pane fermentato, eò quòd (ut interpretes existimant) fermentum corruptionis esset Symbolum. Sed quid inde ? utique peractâ jam Consecratione, non jam panis substantia, sed sola remanebunt accidentia ? quid ergo sola hæc accidentia obstant ? verùm renuit pissimus Magister etiam sola panis corrupti accidentia permanere. Hic cohibere me non possum, quin exclamem : O bone JESU ! quid hoc ? utique hæc te accidentia non tangunt.

Exod. 6.
20. v. 18.
c. 1. v. 1.

Verùm respondentem mihi audire videor: verum quidem est, quòd me non tangent, sed quoniam ea velut cortinæ, ac velamina futura sunt, sub quibus *abscondar*, & adorandus delitefcam, nolo, ibi vel sola panis cujusdam corrupti accidentia remanere. En ineffabilem magni hujus DE I puritatem! en quàm illi omnis corruptio exofsit! Quòd si ergò vel nuda accidentia, quæ ipsum ne tactura quidem erant, permittere noluit in augustissimo hoc Sacramento, ubi *abscondi DE I Filius*, & esse cum filijs hominum volebat, credemúsne, Virginem Beatissimam, quæ ei adeò futura erat vicina, ut in Matrem electa, illi è carne suâ paratura corpus, & Sacram ejus Divinitatem, assumptamque humanitatem, in utero esset absconsura, è fermento peccati unquam corruptam, & paucis ut dicam, peccatricem fuisse? absit. dicam potiùs, quòd *abscondens Filium sola præserva*, potiori jure, quàm meretricia illa Rahab *abscondens nuntios*, fuerit ab omnî labis excidio, ab omnî originalis maculæ incendio libera, ac exempta. Discant hic, qui rarò Sacram Evcharistiam frequentant, quantùm juvet, exemplo Virginis præservatæ, ad præsertionem, à gravioribus noxis, abscondere sæpiùs in corde, & animâ nostrâ dulcem JESUM? discant autem similiter, quantâ id puritate perficiendum? ac quàm displiceat omnis vel minima peccati corruptio? discant præterea, confugere in periculis, ad Virginem immaculatam, tanquam ad Domum privilegiatam, ad locum refugij, ad asyllum miserorum: studeant autem promereri ejus protectionem, per funiculum Rahab coccineum (Sacri devotionem Rosarij intelligo) ut Virginis *Filium abscondentis* intuitu, non ab excidio quodam Jerichuntino, sed æternæ potiùs damnationis periculo feliciter præserventur.

* *

*

§. 2. *Authoritas.*S.BrVno, DICens LIBERAM, abs- 149.
qVe Labe.

1. *Hæc est incorrupta terra illa, cui benedixit Dominus, ab omnî propterea contagione peccati libera, per quam vitæ viam agnovimus. In Psal. 101.*
2. *Virgo est, cui Dominus ligavit leviatan. Serm. de Nativ. super illud Job. 40. Nunquid illudes ei, aut ligabis eum ancillis tuis?*

§. 3. *Ratio.*ChrIsto saLVatorI, Data Mater 150.
pVra à Labe.

Christus jam ab æterno erat prædestinatus, & decretus, ut homo fieret, ex Matre Virgine nasceretur, genusque humanum, quod per peccatum primi Parentis periturum esset, redimeret, ac salvaret. Ergo jam ab æterno data fuit Christo Mater pura ab omnî labe. Ant: constat ex mente Theologorum: quidquid contingit in tempore, id jam ab æterno decretum, & prædestinationem erat, simulque in mente, & scientiâ Divinâ, ut causâ effectivâ omnium rerum, existebat: atqui Incarnatio, & Redemptio generis humani verè contigerunt in tempore: Ergo jam ab æterno erant decreta, & posita in mente Divinâ, Conseq. prob. Mundus, & purus Filius non potest nasci, nisi à mundâ, & purâ Matre, ab omnî labe. Sed Christus fuit Filius mundissimus, uti nemo negat. Ergo debuit illi dari Mater, ab omnî labe pura. maj. prob. Mater habet se ut subjectum, filius verò, qui nascitur, ut forma: sed non potest forma munda, & pura educi, ac nasci à subjecto immundo, & impuro. Ergo mundus Filius non potest nasci, nisi à mundâ Matre. min. prob. Forma perfecta, & nobilis nequit educi ex subjecto imperfecto, & ignobilî: ita forma Spiritualis nequit educi è subjecto corporeo, vel forma infinita è subjecto finito. Atqui

qui forma munda, est forma perfecta, & nobilis, & subiectum immundum; est subiectum imperfectum, & ignobile. Ergo forma munda nequit educi è subiecto immundo; consequenter nec Filius mundus nasci, ex Matre immundâ.

§. 4. *Historia.*

151. PVra DeIpara, ab VLCere Morboſo Liberans.

TEmpuserat, quo contagioſa per Terram Modoctiæ lues, & dira peſtis graſſabatur, utquæ malum hoc ab uno migraret ad alium, contactus, & vicinia ſufficiebant: ut propagaretur, fatis erat, infectos cum integris liberius, ac licentiùs agere. Vidiffes hic certè, progressus per Urbium plateas, obſeratis in ædibus, cives velut carcere clauſos: vidiffes triftia, eaque frequentiffima funera, ſine omnî comitatu prolata: vidiffes Templorum adyta vix non vacua, & deſerta, Sacerdotes cautos, ac ſollicitos, Sacra perpauca, Muſicum concentum nullum, Dies ſoleniores vix aliquos, quin nè plebis quidem conventum, ad placandum per vota, & Supplicationes communes DEUM, cùm tamen extrema id poſcere neceſſitas videretur. Atque utinam! quàm facilî negotio hæc diffuſa fuit contagio, tam facilî etiam remedio curari potuiſſet! Sed rara proſus fuit ſemel infectorum reſtitutio. Hoc alieno tot millium edoctus fato, vir quidam, qui & ipſe morboſo ſe ulcere infectum ſentiebat, de alio proſus remedio cogitat, atque, ut ſemper erga immaculatam puræ Deiparæ Conceptionem erat admodùm devotus, ad piam hanc Matrem converſus, Ejusdem ſuppliciter implorat auxilium, quatenus nimirùm, ad gloriam ſuæ Sacraſſimæ Conceptionis (ſi tamen ad animæ ſuæ ſalutem id eſſet) à periculoſo hoc ulcere eum liberaret, quem medicæ aliàs manus reſtituere difficulter poſſet. Obtulerat MARIÆ has preces, & gratiſſimam immaculatæ Conceptionis memoriam veſperî,

ac plenus filiali fiducia, dormitum concedens, dulces in ſomnos ſolvebatur: & ecce! ſequenti mane, Virginis illibatæ precibus, à morboſo; quod ſuſtentabat, ulcere, cunctoquæ periculo liberum ſe reperit, omnî reliquo vitæ tempore; gratam tanti recepti beneficij memoriâ, ac ſingularem Virginis ſine labe cultum retinens. *Bernardin. de Buſſi. ſerm. 9. de Concept.*

§. 5. *Symbolum.*

ALVeare DVLCe NIMIſ.

152.

Nil niſi dulce ſapit Domus hæc, nihil intùs amatum; Reddere amara etiam dulcia; novit Apis. Quid Concepta ſapit Domus Aurea? nil niſi dulce; Reddit amatum vobis dulce; Parentis Ave.

Quàm magna mulcendo dulcedinis tue Pſal. 30. v. 20.

§. 6. *Antiquitas.*

thebe DeſtrVCTâ, æDes PIn-DarI ConſerVata.

153.

Pertinaci planè reſiſtentiâ, Magnò quondam Alexandro Thebana Civitas ſeſe oppoſuit, cujus inexpectatâ rebellionè, intimè contriſtatus; atque exacerbatus Rex, tandem in mandatis dedit, ut ampla hæc Civitas, ſuis à militibus, ſine ullâ miſericordiâ, deſtrueretur; ac in pulveres redacta, ſolo

solo æquaretur: Unicæ tantùm Domui parci cupiebat Alexander, domui nimirùm Pindari, Philosophi illo tempore longè, lateque celeberrimi. Hinc demolitione jamjam cœptâ, ipsemet magnus Macedonia Monarcha, qui præfens aderat, altum exclamâsse fertur. *Servate mihi Domum Pindari, ipsæque solus evadat!* causam sapientissimè adjungens: *Tanta enim doctrina, & virtus fumo obscurari non debet.* Quintilian. l. 10. *Inst. Orat.*

Modò, quis nescit, Cœlestem Alexandrum, Regem Regum, & Dominum Dominantium, post temerariam recens creati hominis rebellionem, ac lapsum, omnem ejus posteritatem tantæ addixisse ruinæ, ut omnes in peccatis concipi, ac nasci necessum esset? verùm unicam sibi reservavit, ac excepit domum, eamque pulcherrimam, MARIAM, de qua Sapiens, PROV. c. 9.

v. 1. *Sapientia edificavit sibi Domum.* Hæc non erat sapientis cujusdam Pindari habitatio, sed ipsa eam inhabitare statuerat æterna Sapientia, Verbum Patris. Meritò igitur vocem suam ad Divinam extulit justitiam, dicendo: *Serva mihi Domum hanc unicam, MARIAM, ipsa sola evadat hanc maculam!* tanta enim Virtus, ac Sanctitas, fumo peccati originalis obscurari non debet, &c.

§. 7. Anagramma.

Mater à Labe pVra, aC In DEI 154.
T VteLâ.

Mira Agna, O summe pura, ac in Dei tutelâ!

Versio litteralis

Ave Maria gratiâ plena, Dominus tecum.

**

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS XXIII.

§. I. Scriptura.

155. sol IosVe, In MeDio CœLI,
InterIre non festInans.

Josue c. 10. v. 13. *Stetit itaque Sol, in medio Cæli, & non festinavit occumbere.*

S Tetisse aliquando, præter omnem naturæ ordinem, duo illa clarissima Orbis lumina, Solem & Lunam, ad unius imperium hominis, quis crederet? nisi Sacræ idipsum Paginæ actû contigisse, ad imperium Josue, fortissimi Israëlitarum Ducis, verbis perhibent clarissimis. Vix enim specialis hic Numinis amicus, verba illa, fiduciâ in DEUM plenissima protulerat: *Sol contra Gabaon ne movearis, & Luna contra Vallem Aialon!* mox Sacer subjungit Historicus: *Steteruntque Sol*

& Luna, donec ulcisceretur se Gens, de inimicis suis. & post pauca: *Stetit itaque Sol, in medio Cæli, & non festinavit occumbere spatio unius diei. Non fuit antea, & postea tam longa dies, obediens DEO voci hominis, & pugnante pro Israel.* Sed quid? ergonè is, qui ex naturâ suâ indeficiens est, Cælorum cursus, in unius hominis favorem, dispensatur à DEO, ut retrogrediatur, aut saltem sistat? imò, idque propter specialem amici sui Josue favorem.

Si ergo hujusmodi invenit locum, dispensatio, propter unum Josue, quis ultra dubitabit, in gloriosâ MARIÆ Conceptione dispensasse quoque; DEUM, ut ille sisteret cursus, qui communis est cunctis, *in quo omnes peccaverunt*, cum

Rom. 5.
v. 12.

etior amicitia? Nec poterit quispiam, nisi mente cæcus, non videre, longè plures in Conceptione hac dispensandi causas, quàm in sistendo ibi Sole intervenisse; Causa enim Josue nimè quidem ad ejus personam, sed ad unum ejus actum pertinebat, causa autem MARLÆ personalis est, à quâ personæ pendet nobilitas. Præterea ex properante Cælorum cursu, si hic solito modo properaret, nec verbis Josue detineretur, nulla Heroi sequeretur jactura, sed solus victoriæ, gloriæque defectus; nec gloriæ quidem, aut victoriæ, sed victoriæ, & gloriæ consummata, cum jam antequàm Sol, & Luna sisterent, esset ille victor, proque solâ prosequendâ victoriâ, Cælos sistere præceperit: MARLÆ verò, si instanti primo, contraheret maculam, non solum triumphalis gloriæ illius omnimoda instabat amissio, sed dedecus etiam, quo ab hoste victa laboretur. Ad hæc, ex illâ Cælestis cursûs cessatione, nonnullum universo mundo oriri malum videbatur, nempe retentio Cælicarû influentiarum: at ex eo, quòd communis labendi cursus, propter futuram DEI Genitricem, sisteret, non tantum nullâ Orbi abstraherentur influentiæ, verum potius ipsa Conceptionis Virgineæ puritas, Divinarum mundo extitit influentiarum initium. Dixisse ergo MARIA in ipso Conceptionis instanti, haud aliter; quàm Josue, videtur: *Sol, ne movearis! siste Luna!* ipso etenim aspectu suo primo, quo supra Solem candida subito apparuit, hæsit Sol penitus immobilis, hæsit & Luna, tam splendente stupefacta fulgore. Liceat hic mutua accipere verba illa ingeniosi Poëtæ Ovidij, quæ ad Solem protulit, arguendo illum, ac si sæpè tardiùs interiret, sæpè autem maturiùs exurgeret, solummodo amore pulcherrimæ Virginis Levcothoe; sic enim ait:

*Leucothoen spectas, & Virgine figis in unâ,
Quos Mundo debes, oculos, &c.*

Haud enim aliter de Sole Divinæ gratiæ, ejusdemque præservatiæ, loqui possumus, eum tardiùs, imò nunquam interijssè, maturiùs autem, imò in ipso Conceptionis instanti, plenissimum illuxisse, in Virgine nimirum unâ, futurâ Numinis Matre oculos figentem. Porrò, si lubeat MARIAM ipsam Soli comparare, juxta illud: *Quæ est ista, quæ progreditur, quasi aurora confurgens, pulchra, ut Luna, electa ut Sol?* dicere certè poterimus, hunc Solem, MARIAM scilicet, ad imperium Cælestis Josue, æterni Patris, stetit in summâ luminis claritate immobilem, & non festinâsse occumbere, seu primæ innocentia splendorem, per peccatum quaecunque obtinere, quamvis Protoparentes nostri omnino præpropero, ac infelici cursu, festinaverint occumbere, nec spatium quidem unius diei (ut Irenæus, cum alijs existimat) à transgressione præcepti abstinendo. *Non fuit ergo antea, & postea tam longa dies originalis gratiæ, sicut in MARIA, utpote, quæ ob singularem innocentiam, nullo momento interruptæ, prærogativam, non Pharisaicâ quidem elatione, sed humilî veritatis confessione dicere poterat: Non sum, sicut cæteri hominum; cum adimpletum jugiter in MARIA videatur illud, quod apud Ezechielem aliquandò DEUS promiserat, dicens: Faciam in te, quod non feci, & quibus similia ultra non faciam.* Hunc ergò admirabilem gratiæ Solem, perpetuo Die, in immaculatâ Virgine, ex specialissimo privilegio, subsistentem, frequentiori admiremur devotionis obtutu, ut splendidissimi ejus radijs in animâ illustrati, ac gratiâ roborati, obtentâ cum MARIA, & Josue, de hostibus victoriâ, ad felicissimum aliquando Divini Solis aspectum admittamur.

Cant. 6.
v. 9.

Iren. 1. 5.
adversus hæres.
Cypill.
Epiphani.
ibid. cit.

Luc. 18.
v. 12.

c. 5. v. 9.

In met.
tam.

§. 2. *Authoritas.*

156. Chr IJs IppVs, Presb IJter Ierofo-
LIJ MItanVs, strenVVVs pVræ
VirgInIs DVX, & Pa-
tronVs.

1. *Tuum est reverà avere, & gaudere, tuum est verissimè audire istud: gratiâ plena; quia tecum est universus latitio thesaurus, totius latitiae, & gratiæ Rex, cum Ancillâ, cum speciosâ inter mulieres, speciosus formâ præ filijs hominum, cum puellâ impollutâ is, qui sanctificavit omnia.* Serm. de laud. Virg.
2. *Ave Solis ortus, qui nullum ferre potes occasum!* Serm. de S. Mariâ.

§. 3. *Ratio.*

157. DeIpara In Corpore parIter, &
In anIMâ, sIne CorrVp-
tIone.

BEATA Virgo MARIa ab æterno erat electa, ut carens omni corruptione animæ, & corporis. Ergo B. Virgo peccatum originale, in nullo instanti, contrahere potuit. Conseq. prob. Corruptio corporis consistit in morbis, morte, & alijs fragilitatibus corporalibus, corruptio verò animæ in destructione gratiæ, & amicitiae Divinæ, in rebellionem partium inferiorum ad rationem: Sed hæc omnia sunt effectus peccati originalis, ut communiter docent Theologi: Ergo per hoc, quòd Beata Virgo fuerit ab æterno electa, ut expers corruptionis corporis, & animæ, debuit esse sine peccato originali concepta. Confirmatur. Corruptio animæ, est major corruptione corporis. Ergo hæc animæ corruptionem non habuit Beata Virgo, per peccatum originale. Ant. prob. illa corruptio est major, quâ quis fit inimicus DEI, respectu illius corruptionis, quæ talem inimicum non constituit: Sed per corruptionem animæ, fit quis inimicus DEI, non autem per corruptionem corporis, ut patet in Virginibus violatis, quæ non præbent assensum volunta-

tis; illæ enim, etsi corrumpantur in corpore, non tamen perdunt amicitiam DEI: Econtrâ, si fiat corruptio in animâ, sive corruptio in corpore adfit, sive non, semper aliquis fit DEI inimicus, ergo &c. Conseq. etiam facile ostenditur: Eo ipso enim, quando quis non habet peccatum veniale, quod est corruptio minor, non censetur habere peccatum mortale, quod est corruptio major. Atqui Beata Virgo non habuit corruptionem minorem, nempe corporis. Ergo nec habuit corruptionem majorem, nempe animæ.

§. 4. *Historia.*

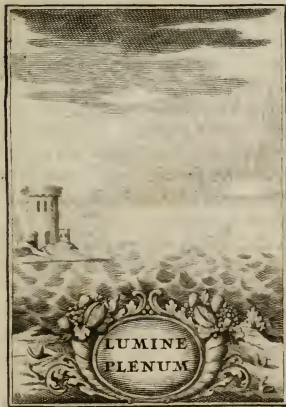
DoMInICI LibEr, In FVrno, 158.
sIne LæsIone.

TRES præcipuè errores, ab Albigensibus, in Civitate Tolosanâ, te mpore Sancti Dominici, pertinaciter fuisse defensos, testatur inter alia Tabula quædam antiquissima, Barcinonæ in Archivjs Urbis illius etiamnum asservata, cui integra rei series fideliter est inscripta. Prima Thesis, sive hæretica illorum propositio hæc erat: *Christus non fuit ille, qui jam dicitur venisse, & qui debebat genus humanum redimere.* Secunda sic habebat: *Hosia consecrata non continet verum corpus Christi.* Tertia demùm: *Sicut Adam formatus fuit in campo Damasceno, ex luto mundo, & non maculato, sic ille, qui redimere debebat genus humanum, nasci debebat ex Virgine non maculatâ: sed Virgo, quæ dicitur Mater Christi, fuit maculata, per culpam originalem: Ergo natus ex tali Virgine non est ille, qui debebat mundum redimere.* Has ergo propositiones, earumque fautores, ut confunderet Sanctus Dominicus, mox Libellum composuit, cui Titulus: *De Corpore Christi*, in eo affirmans, non tantum Christum verè, ac propriè redemisse genus humanum, &c, sed & natum fuisse de Virgine immaculatâ: contra quod Albigenibus furiosè insurgentibus, Dominico econtrâ Mariam totam pulchram, & sine maculâ, cõstantissimè defendente, eò res devenit, ut miraculi experientia desideraretur,

tur, quod & factum est; Beatus namq; Dominicus libellum suum in furnum ardentem projicere spondit, hostibus, si flammis liber non devoraretur, assensum preservationi, ac reliquæ contentæ doctrinæ promittentibus. Etecce! projectus à S. Dominico libellus, ardentem in furnum, integer permanfit, ac incombuftus, in domitis aliàs flammis, innoxium librum, licet ter injectum, amicè lambentibus, ac penitus illæsum reddentibus. *Petrus Canif. lib. 1. de Deip. c. 7. Petrus de Valle Cern. Cisterc. in Histor. Albigen. c. 7.*

§. 5. *Symbolum.*

159. PVra Delpara, Mare sIne orIgi-
.. naLI CaLIgIne.

Ue tutilans Phœbi facies, ex Æquore surgens.
Mox claro plenas lumine cernit aquas:
Sic Sol Divinus, Mariano ex Æquore surgens
Conceptis pleno lumine gaudet aquis.

Ille me clarificabit, quia de meo accipiet.
Joan. c. 16. v. 14.

§. 6. *Antiquitas.*

160. In Instanti Concepti Cæsaris,
Constellatio ab Astrologo
Diogene observata, &
Declarata.

Svetonius, in vitâ Cæsaris, recenset,
Eundem in Stemmata, & Insignia

sua, accepisse figuram, quam magnus ille Astrologus Diogenes, in Conceptionem ejus ediderat. Consueverunt nimirum Astrologi, ijs temporibus, felicem alicujus sortem, ex puncto Conceptionis, seu Nativitatis augurari, ex benevolo eam aspectu Siderum venaturi. Constellationem porrò, in instanti Concepti Cæsaris à se observatam, Diogenes, per animal quoddam exprimebat, semi-Capram nimirum, ac semi-Pisces, insinuare volens, duo hæc Astra, Capricornum, & Pisces, in eam tunc Conceptionem incurrisse: depinxit præterea ad pedes hujus animalis primò Globum quendam, deinde Navis gubernaculum, postremò Cornucopiam aliquam, Globo mundum, Gubernaculo Sceptum Regium, Cornucopiâ divitiarum abundantiam (quibus scilicet Cæsari feliciter fruendum esset) non vano augurio declaraturus. Ut ergo subsecutam hanc felicitatem ostenderet Cæsar, à principio sui conceptus, ac ortus, unâ secum incepisse, & (ut falsò quidem ipse sibi persuadebat) inevitabilem fuisse, placuit ei, pro Insignijs suis, prædictam semi-Capram, & semi-Piscis figuram accipere.

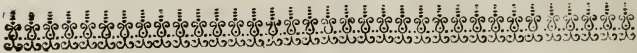
Certè, si nos, tanquam Catholici Astrologi, explorare desideremus punctum Conceptionis Marianæ, reperire profectò licebit longè felicissimum, dummodò attentius constellationem inspexerimus. Enimverò ingredi jam tum Sol incipiebat in signum Virginis, dicente Joanne: *Signum magnum apparuit in Cælo, mulier amicta Sole Apoc. 12.* Cujus Divini Solis aspectus adeò Virgini fuit favorabilis, ut nullâ peccati nebulâ eam unquam obscurari pateretur, adeò, ut à capite, usque ad pedes, tota quanta perlucida, à principio usque ad finem, miro gratiæ splendore coruscârit, donec in hac claritate in dies succrescens, tandem cum ipso justitiæ Sole, Christo Domino, in terris per Maternitatem, in Cælesti autem Beatitudine, miris gloriæ decorata fulgoribus, fuerit conjucta.

§. 7. *Anagramma.**Ingenua, provida Mater, immaculata es!*

161.

PROVIDA Mater, LIBERA
à CVLPâ.

Versio litteralis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS XXIV.

§. I. *Scriptura.*

162.

VICTORIA, DEI GENITRICIS
MARIAE.

Judic. c. 4. v. 9. *In hac vice, Victoria non reputabitur tibi, quia in manu mulieris tradetur Sifara.*

QUOD Debora quondam Prophetissa ad Barac, fortissimum aliàs Israëlitici exercitûs Ducem dixerat, nempe: *In hac vice, Victoria non reputabitur tibi, quia in manu mulieris tradetur Sifara*: hoc jugiter tunc novimus adimpletum, cum Jahel, animosailla, ac pijsima pariter scemina, famosum Cananâi exercitûs Ducem, novo bellandi genere prostravit: vix enim ille tabernaculum ingressus fuerat, gravique lassitudine, ac sopore oppressus, somnum capere cœperat, cum ecce! introgressa Jahel *posuit supra tempus capitis ejus clavum, percussumque malleo defixit in cerebro, usque ad terram, qui soporem morti conscians, defecit, & mortuus est.* Hinc meritò Debora, & Barac, *benedictam inter mulieres Jajelem depradicabant, populusque universus, communi tripudio, victrici mulieri applaudebat.* Gloriosa certè hæc reputata uni Fœminæ Victoria!

Verùm gloriosior longè *Victoria DEI Genitricis MARIAE*: Nulli enim mortalium (utpote omnibus ab infensissimo humani generis hoste, serpente infernali, miserè abinitio statim circumventis, & divictis) adscribi po-

terat, vel reputari pro illâ vice Victoria, quia in manu folius mulieris, Virginis purissimæ, *MARIAE*, tradendus erat inimicus, confirmante idipsum Doctore mellifluis, per illa verba: *Cui hæc servata Victoria est, nisi MARIAE? ipsa procul dubio caput contrivit venenatum, quæ omnimodam maligni suggestionem, tam de carnis illecebrâ, quam de mentis superbiâ deduxit ad nihilum.* Sic nimirum, qui prius utebatur Moysè, Josue, Gedeone, alijsque Patriarchis, diabolum tandem debellaturus, mulierem Virginem ab æterno præordinavit; licèt enim ipsi quoque *MARIAE* Atavi, omnî Sanctitate conspicui, originali fuerint noxâ tincti, hæc tamen sola, puella felicissima, sospes mansit, & integra, sicque manu Fœminæ occidit Sifara, typus Angeli desertoris. Quod ipsum non propheticum quidem, sed Divino potius oraculo, jam pridem prædictum fuit, dicente ad serpentem Numine: *Inimicitias ponam inter te, & mulierem, ipsa conteret caput tuum.* Quæ, ne ad Evam pertinere viderentur, non dixit: *Pono, sed Ponam,* illam utique indicans mulierem, quæ Salvatorem pareret, non quæ genuit fratricidam. Porro si per *caput serpentis* rectè peccatum Originale intelligitur, utpote, quod origo fuit, & radix aliorum omnium, per quod etiam in unumquemq; nostrum diabolus, non secus, ac serpens, capite immisso, illabi totus per alia peccata nititur, *MARIA* sola, *VICTRIX* mulier, *Jahel* gloriosior, huic capiti inimico, generoso impetu, lethale vulnus in-

Hom. 2.
super Mis.
sus.Gen. c. 3.
v. 15.

168

influxit, ut verificatum in eâ fuerit illud Senecæ

Victor feroces impetus primos habet.

Quod si Jahel illa, foemina verè pia, Sifaram gentilem, lacte potum, & in Conopeo decumbentem, infixo capiti clavo prostravit, MARIA necdum lacte pota, adhuc in utero, in ipsâ Conceptione, nesciens Conopeum, dæmonem prostravit, eliso ipsius capite, quo se in animas cætorum hominum insinuare consueverat, atque ut terræ jugiter affigeretur hostis, à muliere tam gloriose prostratus, sequens in serpentem prolata maledictio clavus fuit: *Super pectus tuum gradieris, & terram comedes, cunctis diebus vitæ tuæ.* Tibi ergo, Virgo gloriosissima! tibi, Mulier invictissima, cui Victoriâ vel invitâ cessit orcus, nomine omnium gratulor, Te meliori jure, quàm Jahel, *Benedictam in mulieribus* cum Gabriele deprædico, Tibi, ô victrix foemina! meam committo pugnam; si enim Cosmæ Jerosolymitani, devoti famuli tui, verbis

Gen. c. 3, v. 14.

Hymn. 5.

uti liceat: *Insuperabilem, Deipara! spem tuam habens, servabor, defensionem tuam possidens, non timebo, persequar inimicos meos, & in fugam vertam, solam habens, ut thoracem, protectionem tuam, & omnipotens auxilium tuum.*

§. 2. *Authoritas.*

163. A seXtâ sJnoDo, CeLebrata Mater abs Labe.

AD Initium Sæculi VIII. celebrata est Sexta Synodus, sub Agathone Papa, ubi c. 41. Canon. 5. & Act. 18. hæc habentur: *Confitemur, Christum in vulvâ illibata Virginis DEI Genitricis habitasse, & corpus, per Spiritum Sanctum, ex Sanctâ, & immaculatâ carne ejus, in propriâ substantiâ, carnem suscepisse.* Quomodo ergo immaculata, si maculâ quondam originali violata? Placet etiam hîc annectere, hoc eodem Sæculo Anno 787. celebratam quoq; fuisse septimam Synodum, in quâ Act. 2. MARIA pas-

sim *Intemerata, immaculata, incontaminata, imò etiam inculpata dicta est.*

§. 3. *Ratio.*

164.

DEIFILIVS, DeCEPTORE DIABOLO potentior, & sapientior.

MAJOR utique erat Sapientia, & Sagacitas in Filio DEI, in quo omnes Thesauri Sapientiæ, & Scientiæ reconditi sunt, in redimendo propriam suam Matrem, quàm erat astutia, & sagacitas in diabolo deceptore, ad depri-mendam naturam humanam, eamque deijciendam, è statu justitiæ originalis. Ergo Beata Virgo fuit immaculatè concepta. Prob. Conseq. Sicut sapientius, & astutius est, aliquem deprimere, & conijcere in peccatum, antequàm uberioribus gratijs fuerit condecoratus, ita sapientius, & providentius est, aliquem redimere præservativè à peccatis, antequàm ab illis fuerit deturpatus: quò magis enim aliquis est in gratiâ confirmatus, eò minùs poterit deijci in peccatum, ita similiter, quò magis est quis immerfùs peccatis, eò difficiliùs sese extricare ex illis poterit: atqui diabolus decepit naturam humanam, eamque dejecit è statu justitiæ originalis, in statum peccati, statim ab initio, antequàm fuerit condecorata à DEO uberioribus, & perfectioribus gratijs. Ergo, cùm major in DEO fuerit Providentia, & Sapientia, quoad redimendam suam Matrem, quàm astutia in diabolo, quoad decipiendam, debuit eam redimere præservativè à peccato, antequàm illud contraxerit. Sed hoc est esse immaculatam: Ergo per hoc, quòd major Providentia fuerit in Christo, quoad redimendum suam Matrem, quàm astutia in diabolo, quoad decipiendum, Beata Virgo fuit immaculatè concepta.

§. 4. *Historia.*

absqVe sIgno ConCEPTæ DEIPARÆ, Mersæ na Ves.

165.

INter complura miracula, quæ Emmentissimus S. R. E. Cardinalis Bellarminus, Anno Millesimo. Sexcentesimo, decimo septimo annotavit, ac coram ipso

ipſo Summo Pontifice, Pio V. Petri tunc claves tenente, teſtis omnî exceptione major perhibuit, illud meritò connumerabatur: *Naves, inquit, (utijsdem Bellarmini verbis utar) Naves, quæ Signo immaculatæ Conceptionis caruere, naufragio ſepultæ ſunt, illis tantum feliciter appulſis, quibus immaculatæ Virginis Imago pro Caſtoribus fuit. Quamvis autem hic fuſius non enarretur, in quâ Navalî expeditione id Navibus, MARIÆ Imaginem præſeferentibus, beneficium contigerit, noſſe tamen id unum ſufficiat, rarò miraculo, ab ipſo Summo Pontifice approbato, abſque Signo conceptæ Deiparæ, merſas Naves, reliquis feliciffimè portum attingentibus: ad moralem hominis cujuſcunque Chriſtiani doctrinam, ut ſi & ille portum æternæ felicitatis attingere aliquando deſideret, MARIÆ ſine labe conceptæ Imaginem, Naviculæ Cordis devotè impreſſam, ad finem uſque retineat.*

§. 5. Symbolum.

166. Deiparæ pVræ à Labe, Conventiens PalMa.

Palma Triumphalis, Victricis gloria dextræ ;
Non niſi Victori convenit, haud aliq.
Conceptæ ſine labe DEI Genitricis honori
Palma uni victrix convenit, haud aliq.

Quem juſtum eſſe perſpexerint: illi juſtitia Palmam dabitur. Deut. c. 25. v. 1.

§. 6. Antiquitas.

Vna ArteMiſia, Cataphracta Regina, IVſſv XerXis regis, Græcos eXpVgnans, ac pVblice Coronata.

Xerxes, potentiffimus ille Perſarum Rex, Darij filius, generoſitatis paternæ æmulus, cùm per integrum jamjam quinquennium, contractis decies ſepties centenis hominum millibus, Græciæ bellum intuliſſet, infractam nihilominus inimicorum ſuperbiam, ſequenti tandem faſtu turpiter eluſit, furentibus nimirum, apud Salaminam, ac in Perſas validâ Claſſe ruentibus Græcis, unicam objecit Fœminam, eamque cataphractam, Artemiſiam videlicet, Cariæ Reginam, virilis prorsus generoſitatis Heroïnâ: quâ unicâ in hoſtes, mirando prorsus auſu, ferociter irruente, magna exinde Græcorum ſecuta ſtrages, æternam illis inuſit famiam, ac dedecus, nullo unquam tempore diluendum. Dixiſſes, novum bellandi genus in mundo adinventum, ubi Fœmina unica tot Viris bellatoribus ſuperior, legem mortis præſcribat. Unde non mirum, quod univerſo applaudente exercitu, publicâ eam Palmâ, ac Coronâ donaverit Xerxes, hæc expreſſè verba pronuntians: *Illâ die Fœminas fuiſſe maſculas, viros verò muliebres prorsus animos induiſſe.* Novum proſectò bellum, à Xerxe per Fœminam institutum!

Sed ad alia prorsus bella, eaque longè glorioſiora vocamur, illa ſcilicet, de quibus Judic. c. 5. v. 8. dicitur: *Nova bella elegit DEUS*, quando nimirum Rex Regum potentiffimus, ac invictiffimus, in ſuperbum Luciferum, tot ſtrages in genus humanum inferentem, bella moturus, unam elegit Mulierem, non Artemiſiam, cataphractam Reginam, ſed MARIAM, terribilem, ut caſtrorum acies, ordinatam; hæc enim, in ſuâ puriſſimâ Conceptione, junctis orci viribus ſuperior, æter-

æterni Patris jussu, ac dispositione, validas dæmonum acies sola profligavit, adeò ut æterna illis infamia, ac dedecus, omnî pœnâ sensibilî gravius inhæreat, ab unâ sceminâ, MARIA, Cœlesti Artemisiâ, fuisse devictos, quæ proinde, in gloriosâ suâ Assumptione, universo Angelorum, Patriarcharum, ac Prophetarum exercitu applaudente, à Xerxe Divino

publicè coronata, ac Cœlorum Regina inaugurata est.

§. 7. *Anagramma.*

Nitida Regna, sine Macula
originaLi.

168.

Nitida Regina, et ô summè pura à maculâ!
Versio litteralis
Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS XXV.

§. I. *Scriptura.*

169. In solo Vellere Lanæ Marlanæ
ros DeprehensVs.

Judic. c. 6. v. 37. *Ponam hoc Vellus lana in areâ, si Ros in solo Vellere fuerit, &c.*

Cùm fortissimus Gedeon signum aliquando à Domino peteret: Ponam, ait, hoc Vellus lana in areâ, si Ros in solo Vellere fuerit, & in omnî terrâ siccitas, &c. precibus minimè frustratis, de nocte consurgens, expresso Vellere, concham rore implevit. Petijt quoque secundò signum in Vellere: Oro inquires, ut solum Vellus siccum sit, & omnis terra madens, fecitque Dominus nocte illâ, ut postularat, & fuit siccitas in solo Vellere, & ros omnî terrâ.

Vellus Gedeonis non imèritò Virginem Beatissimam dixerim, sic enim Regius quondam Propheta David, Verbi incarnationem prænuntians dicebat: Descendet, sicut pluvia, in vellus. Verbum enim Divinum fuisse hanc pluviam, ejusque Sanctissimam Matrem hoc Vellus, nemini dubium est, & communî Patrum calculo comprobatur. Sic enim, inter alios, Proclus Constantinopolitanus MARIAM intitulat: *Hæc Vellus mundissimum, Cœlesti*

pluvia madens, ex qua pastor ovem induit. Ista ergo, Beatissima nimirum Virgo MARIA, tanquam purissimum vellus, ac lana profus munda, omnî reliquâ terrâ, ob deperditam primam innocentiam, ac gratiam omninò exsiccata, sola perennîs gratiæ rore præventa, ac feliciter impleta fuit, testante idipsum Archangelo, eam indubitanter gratiâ plenam salutante: Reluxit nimirum in MARIA (ut verbis Ecclesiastici utar) *speciosa misericordia DEI, in tempore tribulationis, quasi nubes pluvie, in tempore siccitatis.* Omnî autem terrâ non jam rore, sed lachrymis, ob turpe crimen incautè commissum madente, illa sola sicca mansit, & serena, quia sola peccati nescia. Verùm enim verò non exiguum hîc mihi occurrit dubium, cur nimirum Regius ille Vates, cùm de Incarnatione æterni Verbi fermonem institueret, dicens: *Descendet sicut pluvia in vellus, &c.* Sanctissimam Verbigenicricem Velleris nomine appellare voluerit? sed ecce nodum jam solum à S. Amadæo, sic differente: *Vellus, cùm sit de carne, excrescit extra carnem, & carnis passiones ignorat.* Ac si deceret: Vellus ab ariete, vel ove ducit quidem originem, nec aries tamen, nec ovis est, sed vellus, hoc est, alterius naturæ: carnem ut matrem agnoscit,

Eccli. 35. v. 26.

Hom. 3.

v. 38.

v. 39. & 40.

Psal. 71. v. 6.

Hom. de Nativ.

scit, attamen carnis passiones ignorat, in quo non parva relucet Velleris excellentia, nempe quòd, tametsi à bruto suam ducat originem, sit tamen absque omnî brutalitatis contagio. Optimè proinde MARIAM Velleri confert Propheta Regius, dum de eâ, Divinum Verbum Sacratissimis suis visceribus recludente, sermonem instituit, ut nimirum in die Incarnationis, Maternæ conceptionis puritatem redigat in memoriam, quod non meliùs, quàm ipso velleris exemplo, fieri poterat; nam sicut vellus, cum sit de carne, excrescit extra carnem, & carnis passiones ignorat: ita DEI genitrix, quæ tanquam pulcherrimum, & candidissimum vellus DEUM ipsum incorporavit, & in quam pluvia illa fecunda Verbi descendit, quamvis ab Adam, & tot progenitoribus, lachrymabili culpâ infectis ducat originem, ita longè à culpâ extitit, ac si ab illis non descenderet, vel ac si alterius esset naturæ. Ex quo patet, Regium Psaltem, imposito MARIE mysterioso Velleris nomine, purissimam ejus Conceptionem, venerabundo ore, deprædicasse. Venite modò, qui rorem omnem gratiæ, vestris jamjam sceleribus, pluriès perdidistis, ac in bono de die in diem deficientes, animas geritis vix non penitus exsiccatas, Vellus Marianum purissimum, rore gratiæ undequaque repletum, humili devotione accedite, ac copiosis veræ contritionis lachrymis madentes, præpotens Virginis auxilium implorate; *descendet enim verò, eâ impetrante, de novo gratia Divina in animas vestras, sicut pluvia in Vellus, &c.*

§. 2. *Authoritas.*

170. Conceptio sine omni peccato, à Concilio Basiliensi statuta.

Nos diligenter inspectis auctoritatibus, & rationibus, alijsq; plurimis super hac re visis, & maturâ consideratione pensatis, doctrinâ illâ, asserentem Gloriosam Virginem DEI genitricem MARIAM, præveniente & operante Divini Numinis gratiâ singulari,

nunquam actualiter subiucisse originali peccato, sed immunem semper fuisse, ab omni originali, & actuali culpâ, sanctamq; & immaculatam, tanquam piam, & consonam cultui Ecclesiastico, Fidei Catholice, recte rationi, & S. Scripturæ, ab omnibus Catholicis approbandam fore definimus, & declaramus, nulliq; decreto licitam esse in contrarium prædicare & docere.
Sess. 36.

§. 3. *Ratio.*

Christi origo est a Deo perfecta, 171.

Vt origo primi parentis.

Ipsa ratio naturalis dicitur, originem Christi debere esse tantæ perfectionis, quantæ fuit origo primi Parentis: Sed si Beata Virgo concepta fuisset in peccato originali, non ampliùs esset tantæ perfectionis. Ergo, &c. Min. Prob. Quòd quis habet perfectius principium, eò etiã perfectiorem quis habet originem, sed admissò semel, quòd Beata Virgo contraxerit peccatum originale, Christus habuisset imperfectius principium Adamo. Ergo. Min. Prob. Quòd quis habet principium remotius à maculâ, eò etiã habet perfectius, sed si B. Virgo contraxisset peccatum originale, Christus ab eâ processisset, ut à principio maculato, & immundo à peccato, cum interim Adamus processerit è terrâ, nullo adhuc peccato infectâ. Ergo si B. Virgo contraxisset peccatum originale, Christi origo non fuisset adeò perfecta, ut origo primi Parentis.

§. 4. *Historia.*

Lingva Concionatoris, Contra 172.

cepta Delparæ Contra Dilectos, Ligata.

Dum contra piissimam opinionem, asserentem, Beatissimam Virginem fuisse sine omni prorsus maculâ, præservante Numine, conceptam, Religiosus quidam Concionator, in publico ad populum Sermone, protestari ausus fuisset, multisq; rationibus evincere contrarium conaretur, in vanum laboravit; nil enim aliud effecit, quàm quòd

quòd, ulciferente dilectissimæ suæ Matris injuriam Numine, in medio Sermonis, retrorsùm corruens, ita in omnium conspectu mutus evaserit, ut nec verbum ulterius proferre valens, beneficium, ac usum linguæ, quem tamen adedò, pro munere suo prosequendo, necessarium habebat, quoad vixit, nunquam ampliùs obtinuerit. Sic nimirum, *per quæ quis peccat, per hæc & punitur.* Sic præterea verū existit illud Poëtæ:

Verba docent, exempla movent, &c.

Verbis enim verò compluribus docebantur Auditores, ac inducebantur ad amplectendam paulatim Concionatoris, Conceptæ sine labe Deiparæ contradicentis, sententiam; attamen exemplo terribili, verbis omnibus fortiori, ligatæ nimirum linguæ, quod suo damno, volens nolens perhibuit, ad saniorem omnes, de immaculatâ Virginis Conceptione, mentem permoti sunt. *Bernardin. de Busli. Sermon. 7. de Concept.*

§. 5. *Symbolum.*

173. oVIs teneLLa, VnICo raMo trahenDa.

Ostendit ramum viridem vix pauper amatæ
 Pastor ovi, sequitur prorsus: ille trahit.
 Vix concepta Crucis virgam purissimam Virgo
 Prævidet; ea! sequitur prorsus: illa trahit.

Ego quasi agnus mansuetus. Jerem. c. 11. v. 19.

§. 6. *Antiquitas.*

AsIs ConDonatio, sIgnVM 174.
 nobILIs HIsPaLensis.

INter alia nobilissimæ Hispalensis Urbis memoranda, notabile refertur illud, quòd nullo prorsus incolæ subijciantur tributo, idque ab immemoriali jam tempore; Ut ergò à plebeijs, aliâ quadam ratione, discernentur Nobiles, id unum statim ab initio fuisse statutum, ut ab extraordinariâ quoque rerum venalium exactione illi eximerentur; sciendum enim, pro quavis carniùm librâ, super statutum aliàs pretium, assẽm persolvi oportuisse, communi populi ærario decretum. Ad hunc ergo Assẽm Nobiles Hispalenses minimè tenebantur, sed quotiès taxatum pro librâ pretium solvebat famulus, remittebatur Domino hujusmodi As, nec communitatis cedebat ministerio. Hic enarrare non sufficio singularem horum Nobilium, circa hujusmodi Assẽm, diligentiam: Omnes certè fortunam amitterent potiùs, quàm Assẽm istum, eò quòd istius condonatio sit unicum Nobilitatis suæ signum, unica prærogativa, unica clarioris sanguinis evidens probatio.

Tantane ergò hominum cura pro minuto æris, præcisè ex hoc, quod clarum illud suæ Nobilitatis sit argumentum? & negligat DEUS minutum punctum Conceptionis Matris suæ, à quo non probatio tantum Nobilitatis, sed ipsamet dependet Nobilitas, totaque ad tributum hujus condonationem refertur immunitas? quid enim originale aliud dixeris, quàm plebejam quandam hujusmodi Assis, in comune vectigal, contributionem? etenim anima nostra, in ipso conceptionis instanti, carnem carè emit, non quidem in macello, sed matris in utero. Cara certè caro! cùm sit anima ipsi molestissima, faciensque eam multarum subjectum ærumnarum. Sed ante omnia, unum solvit Anima minutum, unum As, in propria Urbis ap-
 L 2 pli-

plicatum, quo fit peccati tributaria. Heu ! quàm pravi exinde in Animam affectus ! quàm turpia verba ! quàm perversa opera, ex puncto illo unico derivantia, quo anima creata carnem accipit ! &c. & hæc sunt omnium propria populorum, propria multitudinis, propria hominum. Quæ cum ita se habeant, Beatissimam Virginem, verè præ reliquis Nobilem, quia Numinis ipsius Matrem, tale pensum minimè perfolvisse, & ab effectu constat, & à causâ; ab hac quidem, quoniam DEI Genitricem communi plebis subijci tributo, neutiquam decebat, nec tam scædum in eâ omniâ turpitudinis radicari plantarium; ab effectu item, quoniam indigni isti communitatis affectus, & effectus, ex peccato illo

promanantes, nullum in MARIA locum habuerunt; nec est, qui non abhorreat, similem affectum, aut effectum in MARIA concedere. Fuit itaque DEO majori curæ, integer Matris honos, ne puncto uno (nè pro assè quidem) subderetur peccati tributo, quàm Nobili cuique Hispalensi proprius honor, in cavendâ Assis solutione.

§. 7. Anagramma.

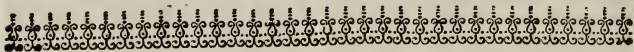
Vera priMogenIta absqVe 175.

ADæ peCCato.

Vera primogenita, Tu sine maculâ Adam!

Verfio litteralis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS XXVI.

§. I. Scriptura.

176. **A**FCæMInâ, DEI genITrICe, hostIs
fortIter InterfeCtVs.

Judic. c. 9. v. 54. *Percute me, ne forte dicatur, quod à feminâ interfectus sim.*

ABimelech, spurius ille Gedeonis filius, cum septuaginta Fratres, inauditâ prorsus crudelitate, ac scædo parricidio de medio sustulisset, inimicos præterea suos jam undique bello profligâsset, in tres tandem turmas universum exercitum suum distribuens, Turrim Sichem, locum arte, ac naturâ munitissimum, ad quem viri simul, ac mulieres, velut ad asyllum commune confugerant, dirâ obsidione premendo, in extremas redegit angustias; cum verò proprius accessisset, nil periculi suspicatus, à muliere quadam, ingens è summo pinagulo saxum jaciente contritus, mi-

serè occubuit, referente hoc ipsum Sacro Textu, his verbis: *Et ecce! una mulier fragmen molæ desuper jaciens, illi sit capiti Abimelech, & confregit cerebrum ejus, qui vocavit eum armigerum suum, & ait ad eum: Evagina gladium tuum, & percute me, ne forte dicatur, quod à feminâ interfectus sim.*

v. 53.

Liceat mihi, obscurum hoc Ænigma in honorem purissimæ DEI parentis clariùs exponere. Abimelech spurius ille, & illegitimo natus toro, Sathanæ figuram referebat, qui post universale tot millium Angelorum, qui fratres illius naturales, ac germani fuerant, excidium, & diram pariter hominum, inimicorum suorum, è Paradiso profligationem, cum peccatorum omnium, ac scelerum agmen, trifarium, in originale scilicet, mortale, & veniale divisisset, tandem obsidens non jam Turrim Sichimorum, sed Turrim illam *Davidicam*, Arcem in-

inexpugnabilem, & quam omnes adeo mortales in asyllum selegerant, dum oppugnationem suam funestam adoritur, inque primo Conceptionis Marianæ instanti, ad eam propius accedere, nullo subodorato periculo, attentat: *Ecce! una mulier, illa ipsa nimirum, benedicta in mulieribus, Virgo beatissima, velut bellicosa Heroïna, infernalis hostis capiti fatale vulnus illisit, & confregit cerebrum ejus, jugiter adimplens illud Divini Numinis in Paradiso effectum: Inimicitias ponam inter te, & mulierem: ipsa conteret caput tuum.* Verum, & hic infernalis Abimelech vocavit armigerum suum, Lutherum intelligo, pluresque alios Marianæ innocentiae hostes, qui omnino contradicunt, minimeque volunt admittere notandum illud in Sacro Textu vocabulum *Ipsa*: unicam eradentes litteram, aliamque substituentes, dicendo: *Ipsa conteret caput tuum*, non aliam certe ob causam, nisi ob istam: *Ne forte dicatur, quod à femina interfectus sit*, qui loquendi modus tam dæmonem, quam ejus armigeros, summo perè affligit; Verum, sicut vocabulum: *Ipsa*, in nostrâ saltem Vulgatâ expressum haberi, nemo jure contradixerit, ita ex mille quoque rationibus concedendum, Primò, MARIAM pro suâ personâ, in primo statim Conceptionis instanti, DEO præservante, hostem de tot Victorijs superbum profligasse: Secundò, pro alijs quoque in originale prolapsis, mediante saltem Christo, ex ipsâ progenito, dæmonem debellasse, prædamque ditissimam Lucifero eripuisse. Hinc vitio mihi minimè vertendum erit, si Prophetis usus verbis, MARIAM sic alloquar: *Nunquid non Tu percussisti superbum, vulnerasti Draconem?* nunquid non tu felicissima es illa femina, per quam devicta jacet venenosus serpentis astutia? omnino. Moveat in contrarium, quidquid velit, adversariorum invidia, omnem moveat

diabolus lapidem, *ne forte dicatur, quod à femina fuerit interfectus*, oleum perdet & operam, hanc maculam sibi ab immaculatâ aspersam minimè delebit, semper suppressâ manebit tam dæmonis, quam armigerorum suorum in MARIAM audacia, illudque eveniet in eâ, quod Michæas quondam Propheta prædixit: *Exaltabitur manus tua super hostes tuos, & omnes inimici tui interibunt.* Tu autem, Virgo Beatissima! quæ à S. Germano *Interemprix maledictionis*, à D. Laurentio Justiniano *Interemprix peccati*, à Divo tandem Hieronymo, & Ruperto *Interemprix unica universæ heretica pravitate* diceris, quæ hostem tartareum gloriosissimè interfecisti, atque in capite tuæ Conceptionis purissima, capiti infernalis Abimelech immedicabile vulnus illisisti, effice, ut & nos frequenti hostium infernalium insultui jugiter resistere, armisque Maternæ tuæ protectionis instructi, dignam de tantis adversarijs victoriam, applaudente Cælo, reportare valeamus.

c. 5. v. 9.

In Mari-
al. frag. 4.
Lib. de
cast. con-
nub.
Serm. de
assump.
L. 1. com-
ment. in
cant.

Genes. 3.
v. 15.

§. 2. *Authoritas.*

DEIPARA SINE VLLâ LABE CON- 177.
CEPTA, à CONCILIO EPHE-
SINO INDICATA.

Sacra Deipara MARIA in unum nos coegit: Hæc impollutus, & purus ille impolluta Virginis thesaurus, decusque, & ornamentum: hæc spiritalis secundi Adami paradysus: hæc reconciliationis salutaris panegyris In actib. Concil. Ephes. Tom. 6. c. 7.

§. 3. *Ratio.*

DEI EXCELLENTIA, à 178.
MATRE.

QUOD secundum se affert excel-
lentiam DEO, & ponit convenientiam in ejus Matre, nec repugnat Redemptioni totius humanæ naturæ, id omnino asserendum est. Sed Matrem fuisse præservatam ab

Isaïc. 51.
v. 9.

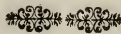
omni labe peccati, affert DEO excellentiam, & ponit in ejus Matre summam convenientiam, &c. Ergo omninò afferendum est, Matrem Christi fuisse præservatam ab omni labe peccati. min. Prob. Quia omninò est excellentia in Filio, & convenientia in Matre, si hæc habeat speciales prærogativas, sed maxima prærogativa est, esse conceptam sine labe peccati. Ergo &c. Probatur etiam, quod non repugnet Redempti-
oni. Si enim repugnaret, ex eo repugnaret, quia Beata Virgo non amplius esset objectum redemptionis, & consequenter, quod non fuisset redempta à Christo, quod est contra S. Paulum afferentem, Christum esse Redemptorem universalem omnium hominum. Sed Beata Virgo fuisset adhuc propriè redempta. Ergo &c. Prob. min. Etiam si Beata Virgo non contraxerit actu peccatum originale, adhuc dicitur redempta, vel redemptione reparativâ, vel præservativâ; si enim supponatur, voluntatem B. Virginis fuisse transfusam in voluntatem Adami, verè peccavit in Adamo, ergo redempta fuit reparatione reparativâ. Si verò supponatur, eam non fuisse transfusam, sed transfundendam, si à DEO non fuisset præservata, redempta fuisset redemptione præservativâ, quia teste S. August. *super Psal. 85.* sive Medicus per medicinas præservaverit, sive actu liberaverit aliquem à morbo, semper dicitur liberasse, & redimisse: quod idem hic dicendum est.

§. 4. Historia.

179. tentant I affingere Labem Vir-
ginis Deiparæ, non LICet.

Dies illuxerat, quâ Lector qui-
dam Mantuanus, demonstra-

turus pro viribus, MARIAM, aliorum instar, in originali labe conceptam fuisse, publicam inire disputationem statuerat, vel potiùs disputationis loco, suam perorando opinionem declarare præsumperat. Decorabat Actum ipsa Serenissimi Ducis præsentia: populus, velut ad novum quoddam spectaculum, frequens accurrebat: comparuere etiam ad id invitati Doctores plurimi, & viri per omnia gravissimi, ac eruditissimi. Tum ille eminentiorem, ut affolet, locum conscendens, multos secum portabat Libros, quorum autoritate suam roborare sententiam cogitabat. Verùm audite, & obstupescite miram mutationem dexteræ Excelsi! Hoc enim erat inexpectatum Sermonis initium: *Propono vobis, Auditores! istam veram conclusionem, quod Beata Virgo Concepta fuerit, sine originali.* Non observabat quidem ille, quod sibi ipsi contrarium loqueretur, purissimâ DEI genitrice verba in ore ejus invertente; Hinc risus multorum, susque ab assediis, quod malè loqueretur, non modica redargutio. Emdendaturus ergo propositionem suam, eandem prorsus conclusionem volens, nolens, denuò proponit, haud dubiè à Divino coactus Numine, ut originalem annunciaret publicè Matris innocentiam. Hic iteratus assidentium risus, ac admiratio. Quo verò pluriès contrarium dicere Lector attentabat, aliud non potuit proferre, nisi hoc: *Propono vobis istam veram conclusionem, quod Beata Virgo concepta fuerit, sine originali.* Sic nemine oppugnante, per semetipsum convictus, satis cognovit, id virtute supernaturali accidisse, ac tentanti sibi, affingere labem Virgini Deiparæ, minimè licuisse. *Bernardin. de Busti Serm. 7. de Concept.*

§. 5. *Symbolum.*

180. Leones InfernaLES, DeIparæ
CantVM paVentes.

Virginis ad Cantum, fugiuntque, paventque Leones;
Ut Scriptis retulit Plinius ipse suis.
Hinc Leo rartateus pariter fugit, arque pavescit
Conceptæ cantum Virgine dante suum.

*Concluse ora Leonum, & non nocuerunt mihi, qui
coram eo iustitia inventa est in me. Dan. c. 6, v. 20.*

§. 6. *Antiquitas.*

181. MarVLLa, tVrCas ab arCe
CoCCInâ fortlter repeL-
Lens.

JRuente in Insulam Metelinam,
Iacerrimo Christiani Nominis oso-
re Turcâ, Arcemque Coccinam gra-
vissimâ obsidione premente, quod Ur-
bem citius diriperet, moræ impati-
ens, dato signo, magno in portas im-
petu irruebat, quas etiam cum sub-
vertisset, vir quidam grandævus, de
Republicâ Venetâ optimè jam pridem
meritus, illic occubuit, Patriæ suæ
ipsam etiam vitam generosissimè con-
secrans. Concurrere quidem cives,

ulturi deplorandam charissimi con-
tribulis necem; sed perperam, nam
& illi eodem ferro, & fato abrepti.
Turcis intereâ passim irrumpentibus,
puella advolat Virgo, adultioris licet
ætatis, Marulla nomine, defuncti
Herois filia. Hæc generoso prorsus
ausu, Parentis charissimi Manes ultu-
ra, ac ipsissimis ejusdem armis, recen-
tî adhuc cruore madidis stipata, adeò
se fortiter sola defendit, ut plurimo
Turcarum sanguine, Patri suo piè
parentans, paventibus cæteris inimi-
corum cuneis, inque fugam se con-
vertentibus, Urbem, & Patriam, vi-
ctrici manu, una liberaverit. Quæ
proinde, præter universalem totius
populi applausum, à generali Venetæ
Classis Præfecto, amplis exornata do-
narijs, optionem tulit Nobilium om-
nium, si cui ex istis legitimo matri-
monio jungi vellet. *Petrus Juslin. in
Hist. Venet. sub Annum 1475. & Jo. Bapt.
Fulgosus.*

Porro, quid Marulla hæc, respec-
tu MARLÆ, purissimæ DEI Genitricis?
quæ non adulta modò, sed necdum
nata, Parentum suorum extinctorum
armis, id est, eadem, quâ illi naturâ, in
eâdem portâ Conceptionis, seu primo
ad vitam introitu, dæmones omnes
adeò confudit, compescuit, ac proflig-
avit, ut in promeritum tam singula-
ris Victoriæ præmium, sponsum acce-
perit ipsum Spiritum Sanctum, in do-
tem autem virtutes omnes, atque do-
na, ejusdem Sponsi sui, Divini Spiri-
tûs obtinuerit.

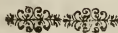
§. 7. *Anagramma.*

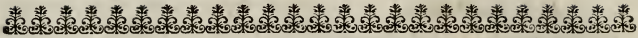
Magna CœLI IanVa, absqVe 182.
ADæ Labe.

Summa, et pura Mater, digna Cœli janua!

Versio litteralis

Ave Maria gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS XXVII.

§. I. Scriptura.

183. ab IMPVrIs orCI ClbIs abstInens Deipara.

Judic. c. 13. v. 4. *Nec immundum quidquam comedas, quia concipies, & paries Filium, &c.*

Submissus ex aulâ Cœlesti nuntius, Angelus Domini, ad dilectam Numini sceminam, Uxorem Manue, hæc inter alia monuit: *Nec immundum quidquam comedas, statim rationem subjungens: quia concipies, & paries Filium* (Samsonem) *cujus non tanget caput novacula; eris enim Nazareus DEI, ab infantia sua, & ex Matris utero, & ipse incipiet liberare Israel de manu Philistinorum.*

Porro in Samfone illo omnino præfiguratum fuisse Christum, æterni Patris Filium, nemo est, qui dubitet; quemadmodum enim Samsonis Nativitas per ea Angeli verba Matri fuit annuntiata: *Quia concipies, & paries filium*, sic à Gabriële quoque Archangelo, iisdem profus verbis, Virgini MARIE annuntiata fuit Divini sui Filij felix, ac mysteriosa Nativitas: *Ecce concipies in utero, & paries Filium.* Quemadmodum Samson ille *Nazareus DEI, ab infantia sua, & ex Matris utero*, est nuncupatus, sic Virginis Filius ab infantia *JESUS* audivit, & quidem *Nazareus*. Quemadmodum Samson ille erat incepturus *liberare Israël, de manu Philistinorum*, sic unigenitus DEI Filius, assumptâ mortali carne, humanum genus de manu infernalium potestatum erepturus; quid enim aliud Angelus Domini Josepho insinuare voluit? quando dixit: *Pariet autem (MARIA) Filium, & vocabis Nomen ejus JESUM*, expressè adjungens:

Ipse enim salvum faciet populum suum, à peccatis eorum. Si ergo ad tanti Filij, Samsonis scilicet, Nativitatem Matri antehac sterili, omnino opus erat, ne immundum quidquam comederet, Numine id specialiter per Angelum præmonente: omnino credendum, MARIE, Divinam in Matrem jam ab æterno destinata, longè magis necessarium fuisse, ne unquam comederet, aut consentiret in gustationem, de vetito ligni fructu, vel ideò immundo, quia à DEO specialiter prohibito, cujus unico gustato bolo, totus mundus evasit immundus, non nisi Sacratissimo Christi Sanguine, ex infinitâ Creatoris misericordiâ, denuò purificandus. Et sanè, quanta mala hæc unica impuri cibi, pomi nimirum prohibiti pergustatio, in hominem transfuderit? quot toxica à fructu, nè quidem dimidio, in Orbem universum processerint? nemo est, qui nesciat; profluxit enim in humanam naturam diluvium integrum omnium malorum: gratiæ, in qua conditus fuerat homo, virtutes, ad unicum palati lenocinium, quâ datâ portâ ruerunt, inersque evasit, & inanis Adam, totaque posteritas, usque ad præcordia, corrosâ fortitudine, arente Amne, nec aliud remansit, nisi passiones & concupiscentiæ, inclinatio prona in malum, illecebræ ad quaslibet prohibitas voluptates. An non induxit impurus hic orci cibis horrorem, nescio quem, omnîs boni, atque honesti? flagrantiam, & amorem rerum caducarum? debilitatem veræ libertatis? ut quod velit bonum homo, id ipsum nolit? an non præscripsit cibis hic malè gustatus leges, rectæ rationi profus contrarias? an non enervavit ad eò vires animæ, ut lan-

v. 5. &
seq.

Luc. 1.
v. 31.

Math. c.
1. v. 21.

languida potentia vix malis queat resistere? an non graviter fauciativ liberū arbitrium, ut nec velit, nec possit bonum agere per se, nisi gratiā Mediatoris adjutum? verbo, quidquid est malorum in homine, unū invexit cibi illius idēo impuri, quia prohibiti, inane malū; in hoc enim cibo, pessimē, ac contra præceptum attentato, omnes effectus, & operationes supremi mali, tanquam in semine radicato persistunt. Verūm, ob hanc ipsam rationem, ab impuris his orci cibis, à lethifero hoc ligni fructu, sola abstinere voluit Deipara, Numine specialiter præservante, ut Doctores plurimi, ijſque celeberrimi, suo loco citati, unanimiter comprobant, cui proinde nullo instanti, hæc Protopatentū hæreditaria prævaricatio imputari poterat, utpote, in qua eodem, quo prius, impetu scaturire incipiebant novæ gratiosorum fontium venæ, concitoque ad ipsam gradu, collisus undis, ab Evā lancinata, grandiori pelago, virtutes & gratiæ profluxere. Et meritò; decebat enim eam sic præmiari, quæ tam sollicitè Machabæos quondam illos est secuta, qui, teste Scripturâ, *definierunt apud se, ut non manducarent immunda, & elegerunt magis mori, quam cibis coinquinari immundis.* Definiamus & nos, non cogitare, loqui aut operari immunda, eligamus magis mori, quàm impuris orci cibis, peccaminosis aëtibus coinquinari, ut cum Virgine Beatissimâ, Cœlesti quondam cibo, purissimo DEI conspectu refici, ac satiari mereamur.

§. 2. *Authoritas.*

184. Sentlente ConCILlo Lateranensl, Marla Vlrgo slnepeCCa-
to ConCepta.

Siquis secundum Sanctos Patres non conficitur, propriè, & secundum veritatem, Dei Genitricem Sanctam, semper Virginem, & immaculatam Mariam, damnatus sit. Sic Conciliū Lateran. sub Martino V. Can. 3.

§ 3. *Ratio.*

185. FILIVs Del slne Labe In Carne,
Ergò parlter Marla.

Juxta Auctoritatem S. Augustini,

Serm. 43. de Nativ. Dom. *In Cælo qualis est Pater, talis est Filius, sic & in terrâ, qualis est Mater secundum carnem, talis secundum carnem est Filius: In Cælo cum Patre æternus, immensus, incorruptus, & sublimis: In terrâ cum Matre immaculatus & mansuetus.* In quo textu S. Augustinus vult, quod Beata Virgo cum Christo, secundum carnem, in ratione *Immaculati* omninò conveniat, sicut convenit in Cælo cum Patre Filius in ratione *Inmensi, Æterni, &c.* Atqui Christus Dominus secundum carnem non tantum erat immaculatus ab omni labe peccati, toto vitæ suæ decursu, verum etiam in primo instanti Conceptionis. Ergò, ut conveniat cum Beatâ Virgine, hæc non tantum debuit esse sine labe peccati, toto vitæ suæ tempore, verum etiam in primo instanti Conceptionis. Confirmat id Sanctus Doctor, in eodem Sermone dicens: *Sicut in Cælo Christus habuit Patrem immortalem, & æternum, sic & in terrâ habuit Matrem omni corruptione carentem.* Atqui Patrem in Cælo habuit in omni instanti æternitatis immortalem, & æternum, Ergò etiam in terrâ, juxta S. Patrem, Matrem habuit in omni instanti vitæ suæ, omni corruptione carentem, id est, corruptione cujuscunque peccati.

§. 4. *Historia.*

Ioannes BerCkMann, ConCep- 186.
tionis ILLlbatæ speCiaLis
CVLtor.

P Joannes Berckmann, Sacerdos, ex Societate Jesu, præstantissimus, circa Annum Millesimum, Sexcentessimum, Trigesimum, singulari, ergà Beatissimam DEI genitricem, affectione celeberrimus fuit, quâ in eo vel maximè patefecit, quod omnibus diebus Sabbathinis, ac MARIE pervigilijs jejunans, Psalterium Beatæ Virginis, item duodecim Ave Maria, in memoriam 12 stellarum, caput ejus coronantium, manè quoque, & vesperi singulare Ave Maria, in honorem immaculatæ Ejus Conceptionis quotidie, summâ devotione persolverit, voto præ-

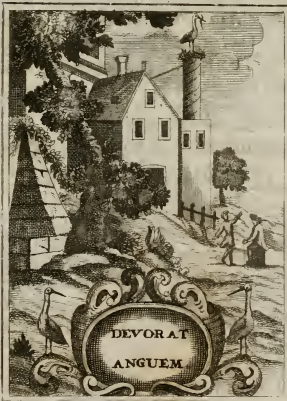
M ter-

L. I. Machab. c. 1. v. 65.

terea se obstrinxerit, non tantùm illam immaculatam tamdiù defensurum, quousq̃ ab Ecclesiâ aliud statueretur (quod votum chartæ inscriptum, sanguine proprio subscriptum) verùm etiam primum, quem scripturus esset, Librum de hac ipsâ materiâ tractaturum, Non ergo mirum, quòd ob singularem hanc, in purissimam Virginem, devotionem, tantâ promeruerit gratiam, ut per totum vitæ suæ decursum, non ab omnî solùm impurâ cogitatione, verùm etiam ab omnî corporis commotione, ac stimulo carnali, liber permanferit: ut meritò Bellarminus, desuper totus admirabundus exclamet: *Magnum certe privilegium, & singularem gratiam, per immaculatam Virginem obtentam, quòd Angelus iste nec ullum inhonestum prurium, ab Adamo hereditatum, senserit!* Calendar. Virg. ad diem 13. Augusti. Paulus de Bari, in Anno Sancto.

§. 5. *Symbolum.*

187. CICONIA, angVEMDeVorans.

Arrepto gaudet Serpente Ciconia, Veris
Nuntia, moxq̃ue epulas devorat hæcè suas.
Contrito gaudet serpente MARIA, salutis
Nuntia, sic epulas docta parare suas.

Omnis Sapiencia eorum devorata est.
P[al].106. v. 27

§. 6. *Antiquitas.*MaLogranata, haVD præstantIa 188.
VeCtIgaL.

Quatumvis ab immemoriali jam tempore, speciali lege sancitum in Siciliâ maneat, ut omnes, qui fructus quoscunque in Regionis illius Civitates invehant, certum exinde vectigal Regio Magistratui præstent, sola tamen Malogranata, ab hac Lege semper habebantur exempta, ac privilegiata, ut facile mihi persuasum habeam, specialem hic respectum ad Regiam Majestatem teneri, eò quòd hæc poma, suo in vertice, à matre Naturâ decorata conspiciantur, elegantibus Coronis; Hinc est, quòd redimiti hi fructus, Urbes ingrediantur, veluti totidem Reges, & Reginae, communi Patriæ Legi, de solvendo ex fructibus vectigali, minimè subiecti.

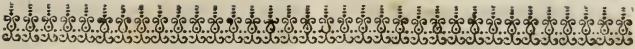
Quid, quæso, accomodatius in favorem Beatissimæ DEI genitricis, ejusdemque immaculatæ Conceptionis dici potest? Sic enim verò omnes filij Adæ, dum mundum hunc per Conceptionem ingrediuntur, Servi sunt, & vectigales peccati originalis, hoc tributum ab omnibus est præstandum, ab hac Lege neminem novi, qui eximatur, solâ & unicâ Numinis Genitricis exceptâ, quam veluti Augustissimam Cœli, terræque Reginam, tota Sacrosancta Trinitas præordinavit, & coronavit pulcherrimo sermo immunitatis, seu exemptionis à labe peccati originalis, quæ proinde, nec momento, se tributariam in imperio Sathanæ est professâ.

§. 7. *Anagramma.*DeIpara!TV absq̃Ve oMnI 189.
peCCato.

Tu jure immaculata, ô magna DEI Parens!

Versio litteralis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS XXVIII.

§. I. Scriptura.

190. DeIpara prorsVs pVrè ConCep-
ta, SaMfone fortior.Judic. c. 14. v. 6. *Irruit autem Spiritus
Domini in Samson, & dilaceravit Leonem,
quasi hædum in frustra decerperet.***I**Mperceptibilem planè Samsonis
fortitudinem quis explicare suffi-
ciat? describitur certè illa non in
uno tantùm, sed pluribus S. Scripturæ
capitibus, ac primò quidem *dilacera-*
vit Leonem, quasi hædum in frustra decerpe-
ret. Percussit deinde triginta viros. Vin-
cula insuper, quibus ligatus erat, dissipata
sunt, & soluta. Inque unâ afini maxil-
lâ, interfecti ab illo mille viri. Præ-
terea, cùm crederetur optimè à Phi-
lifthæis in Civitate custoditus, *apprehen-*
dit ambas portæ fore: cum postibus suis, &
serâ, impostasque humeris suis portavit ad
verticem montis. Tandem (ut plura alia
obstupefenda Fortitudinis argumen-
ta præteream) alligatus non unâ tan-
tùm, sed duabus vicibus, septemplici
fune, *rupit vincula, quasi fila telarum.*
Quòd si curiosius investigare veli-
mus, unde tanta in Samfone fortitudo?
Sacrum textum audiamus, identidem
respondentem, his verbis: *Irruit spiritus
Domini in Samson, &c.*Fortitudinem porrò Deiparæ prorsus
purè conceptæ quis percipiet? quis
explicabit? inveniet haud dubiè Mu-
liorem illam fortem, tam sollicitè à
Salomone investigatam, quisquis in-
venerit MARIAM. Enimverò, nonnè
Mulier illa benedicta, per omnia for-
tior Samfone, communi nostro ad-
versario diabolo, quærenti quem de-
voret Leoni, sola generosè restitit?
nonnè illa vincula originalis culpæ,quibus à dæmone aliorum adinstar
credebatur illigata, prorsus illibata
dissipavit? nonnè dæmonum portas,
qui originariâ hac labe in animas infi-
diosè irreperant, subvertit? jugiter
adimplendo illud, quod Debora quon-
dam prædixit: *Nova bella elegit Do-*
minus, & portas hostium ipse subvertit, id
est, DEUS, qui ante MARIAM Sanctos
viros assumpserat, Patriarchas, &
Prophetas, ad dæmonem enervandum,
jam nova bellandi methodo, puellam
armavit in utero, ut, Samsonis æmula,
peccatum originale, quod est porta
omnium peccatorum, everteret. Nonnè
demùm illa septem mortalium peccatorum
funes, imò & venialium peccatorum
retinacula, per omnia innocens, nullo
labore dirupit? Dicere nimirùm Virgo
Beatissima cum gentium Doctore poterat:
Omnia possum in eo, qui me confortat,
Filio scilicet Divino, carnem ex me, in
qua passurus est, assumpturo, *portasque
areas, & veltes ferreos validissimè
confractuero.* Non opus ergò est quæ-
rere, unde tanta in tenerrimâ cæteroquin
Virgine provenit fortitudo? non enim
aliunde hanc MARIA obtinuit, quàm à
Spiritu Domini, in illam, haud secùs, ac
quondam in Samsonem irruente. Quem-
admodum enim in Conceptione Verbi
Divini, in utero suo Virginali, Spiritus
Sanctus eam obumbravit, juxta illud
Cœlestis Genij: *Spiritus Sanctus super-
veniet in Te.* Sic in primo quoque
Conceptionis propriæ instanti, in
gratioso Annæ Matris utero, Spiritus
Sanctus ei astitit, ac ab omnî hostilîs
fortitudinis impetu mox abinitio for-
tior Spiritus defendit, Jacet ergo di-
laceratus à MARIA, non Samfonicus
ille Leo, sed terribilis multorum capi-
tumJudic. c. 6.
v. 8.Philip-
peas. c. 4.
v. 13.Luc. 1.
v. 13.

tum bellua, teterrima omnium scelerû hydra, peccatum originale jacet monstrum illud, cujus si formam spectemus, tantæ est sceditatis, si naturam, tantæ perverstitatis, ut nemini dubium esse possit, cacodæmones singulos suum contulisse consilium, quo monstrum producerent omnibus inferni spectris longè horribilius, quod non aliâ intentione, in mundum hunc nostrum intruserunt, nisi ut scditissimo, quem exhalaturum esset, haliu, mundum contaminaret univèrsam, atque excubans ad vitæ nostræ limina, prius nobis venenum infunderet, quàm vitalem haurire spiritum liceret. Hanc autem immanem hydram, hoc monstrum infame, *Deipara prorsus purè concepta, Samsone fortior*, gloriosissimè debellavit. Utinam & nos enormia scelerum quorumcunq̃e monstra, Divinâ gratiâ confortati, Virginitatè purissimæ protectione adjuti, fortiter impugnemus, ut Victoriæ palmam in Cœlis obtinere valeamus!

§. 2. *Authoritas.*

191. CONCILII TOLETANI SENTENTIA, FVIVSSE CONCEPTAM SINE PECCATO.

Solam Filij personam, pro liberatione generis humani, hominem verum, sine peccato, de Sanctâ, & Immaculatâ Mariâ Virgine credimus assumpsisse. Concil. XI. In Professione Fidei.

§. 3. *Ratio.*

192. ARCHANGELVS GABRIEL, MISSVS À DEO.

Quinam sanæ mentis somniaret, Archangelum Gabrielem missum à DEO, imò totius Sanctissimæ Trinitatis legatum ad Beatissimam Virginem MARIAM, non veram, & seriam, sed falsam, & Aulicorum blandientium more, fallacem Salutationem detulisse, dicendo: *Ave gratia plena, Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus?* Atqui hoc consequeretur, si B. Virgo in primo instanti suæ Conceptionis

contraxisset labem peccati originalis. Ergo, &c. Min. Prob. per partes. Primo: non verificaretur *Ave*, quia *Ave* idem est, ac à *væ*, sive sine *væ*: Sed habere peccatum originale, est habere maximum *væ*, quia hoc excludit à gratiâ, & Regno Cœlesti, redditq̃e hominem mancipium diaboli. Secundo. Non verificaretur *gratiâ plena*; esse enim gratiâ plenam, est includere in se omnem plenitudinem gratiæ. Atqui si MARIA habuisset peccatum originale, non incluisset in se omnem plenitudinem gratiæ, quia caruisset gratiâ præservationis ab omnî labe. Ergo, &c. Tertiò: non verificaretur: *Dominus tecum*, dixit enim hoc Angelus sine limitatione, id est, sine temporis præsentis, præteriti, aut futuri appositione, idem ergò erat dicere, ac: *Dominus semper fuit, est, & erit tecum*: Atqui si vel uno momento B. Virgo habuisset peccatum originale, jam acciperetur cum aliquâ limitatione, nec verificaretur de omnî præterito. Ergo. Quartò: non verificaretur: *Benedicta Tu in mulieribus*. Illa enim absolute benedicta dici non potest, quæ cum cæteris mulieribus primæ maledictioni subjacet. Atqui Beata Virgo, per peccatum originale, aliarum mulierum more, primæ maledictioni subjacisset. Ergo si hanc labem originalis peccati MARIA contraxisset, Salutatio Arch-Angeli Gabrielis, missi à DEO, falsa, & Aulicorum blandientium more, fallax fuisset; quod etiam cederet in summam æternæ Veritatis (cujus legatum agebat Gabriel) contumeliam.

§. 4. *Historia.*

FICTÈ DEFVNCTI, Vera Mors.

193.

Tempus erat, quo complures Civitatis Parisiensis Sacerdotes Virginitatis Beatissimæ in Conceptione innocentiam non solum non credebant, sed & aliòs à piissimâ hac opinione dimovere, totis viribus nitebantur: unde, ut suam meliùs opinionem popu-

lo persuaderent, temerarium excogitarunt facinus, tot fraudibus plenum, quot exinde homines seducendi, & in errorem pertrahendi essent. Obscraerunt nimirum Nobilem quendam virum, eorum jam antehac operibus communicantem, ut pro confirmandâ ipsorum sententiâ, postquam aliquo tempore infirmum se simulasset, postremò defunctum se fingeret, ac quasi pro sepulturâ, ad eorum Ecclesiam deportari se pateretur, tunc præterea, quasi ad vitam revocatus, è feretro sese extolleret, cum ad contestationem MARIE, in originali peccato conceptæ, id miraculum Sacerdos à Numine exposceret. Præbuit Nobilis iniquissimis suggestionibus assensum, ac post fictam paucorum dierum infirmitatem, magno cum apparatu, turbis comitantibus, ad Ecclesiam deportatus, in ejus medio deponebatur. Sermonem Sacerdotum illorum aliquis funebrem perorabat, cumque ad medium dictionis pervenisset, tunc enimverò, præsentibus innumeris verè Scholasticis, Civibus, ac diversorum Ordinum Religiosis, ad exequias convocatis, conjurare incepit Nobilem illum, per DEI virtutem, ac potentiam, ut si Virginea DEI Genitrix Originalem contraxisset maculam, protinus à mortuis resurgeret, ac veritati huic testimonium perhiberet. Repetebat iterum, iterumque conjurationem suam Sacerdos, sed frustra omnia; cessavit nimirum fictio, ubi vera Mors impostoris animam è corpore extrusit. Admiratus ergo mirum in modum Presbyter, ac immobile profusus cadaver persentiscens, summè confusus intremuit. Conjux porrò defuncti, tam nefandæ fraudis minimè ignara, cum & ipsa dolorem multis lachrymis simulans, maritum ad Ecclesiam comitata fuisset, videns ad

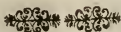
Sacerdotis jussa, corpus immobile, statim advertit, malignam mariti sui fictionem, detestante Cœlo, debitis multatam supplicij fuisse; hinc ad feretrum confestim accurrens, mortuum reverà invenit virum, qui vivus in Ecclesiam fuerat deportatus: Eapropter magno cum ejulatu exclamans, talibus Sacerdotem convicijs impetijt. O sceleratissime! occidisti virum meum! Tu, Tu occidisti illum! Fraude igitur per ordinem enarratâ, suo jam orbara conjuge, lachrymabunda recessit, maritus vero, cum maximâ adversariorum confusione, contrarium intentæ falsitati veritatem, suâ morte, in actu exercito comprobavit. *Raynaud. Tom. 3. pag. 325.*

§. 5. *Symbolum.*

NEC HERCVLES CONTRA DVOS, 194.
DEIPARA SINE LABE CONCEPTA, CONTRA 3.

Hercules hoc robur non est, præstare duobus,
Herculeo plus est robore: sterno duos.
Mortalem culpam, Venialem, & originis, Alma
Mater Conceptu Tres necat una suo.
Tres species odij in anima mea. Eccli. c. 25. v. 3.

195.

§. 6. *Antiquitas.*beatVs saMson, DraConIs
VICtor.

DUm de Samsone illo, Hebrææ fortitudinis miraculo, paulò ante Sermonem instituiimus, aliud sese offert hic loci inferendus, non Nominis tantum, sed & fortitudinis hæres, Beatus nimirum Samson, inclytum Benedictinæ nostræ familiæ lumen, vir Abbatiaî primùm Pedito, Archi-Episcopali deinde Mitrà Dolensîs Ecclesiæ insignis. Hujus enim præclaræ fortitudinis argumentum vel ex eo licet colligere, quòd immanem Draconem, toti Provinciæ formidabilem, spectante, ac applaudente ipso Francorum Rege, injectâ suâ stolâ, velutî mansuetam oviculam traxerit, Regniqûe finibus ad nutum obsequentem proscripserit, imò ferocientem quoque contra se Leonem, non manu quidem, ut Samson ille Philisthæorum terror, sed ore solo, devotâ nimirum precatione, præcipitem egerit, ac generosè extinxerit, qui proinde, cùm 120. vixisset annos, gloriosus ad Cælos Victor migravit, id referente in-

ter complures alios Bucelino, in suo Menol.

Dictum certè crederem de Samsone nostro illud: *Et conculcabis Leonem, & Draconem*, Psal. 90. v. 13. nisi compertum haberem, id de purissimâ DEI Genitrice intelligendum, in cuius gloriosâ Conceptione totum illud verificatum fuit, quod Psaltes prædixerat: *Super Aspidem, & Basiliscum ambulabis, & conculcabis Leonem, & Draconem*. Hæc enim verò tam hoc, quàm illo Samsone longè superior, incomparabilî suâ Divinitus acceptâ fortitudine, Leonem & Draconem infernalem, non uni tantum Provinciæ, sed toti Protoparentum posteritati terribilem, spectante ipso Regum Rege, ac Dominantium Domino, applaudente etiam totâ cœlesti curiâ, aded in suâ Conceptione reddidit impotentem, ut ad animam suam omnem illi ingressum prohibuerit, ac ferocientem gloriosissimè detriumphârit.

§. 7. *Anagramma.*

PVra, MVnDa à Labe, ne-
sCIA MaLI.

196.

Euge pura, mira, tota munda, nescia mali!
Versio litteralis
Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS XXIX.

§. I. *Scriptura.*

197. SpICas CoLLigens CœLestI
patri pLaCens, aC gratIaM
InVenIens.

Ruth. c. 2. v. 13. *Inveni gratiam apud oculos tuos, Domine mi, &c.*

EGressâ aliquandò in agros speciosa Ruth, ad colligendas ibidem Spicas, à messoribus resi-

duas, cùm fortè observaretur à Booz, agri Domino, eiqûe per omnia placeret, plenam ab illo obtinuit non colligendi tantum Spicas, sed pro libitu metendi licentiam; nescio enim, quid fascini tam pulchritudo corporæ, quàm animæ virtus ad mercandum nullo prætio amore, & benevolentiam obtineat. Dixit ergò plena gaudio ad eam: *Inveni gratiam apud oculos tuos, Domine mi, qui consolatus es me*

v. 13. *es me, & locutus es ad cor ancilla tuæ, que non sum similis unius puellarum tuarum.*

Quid porrò aliud speciosa hæc Puella, quàm MARIAM denotât? Invenit gratiam Ruth apud oculos Booz, invenit gratiam MARIA apud oculos Domini, Archangelo id attestante, his verbis: *Ne timeas MARIA; invenisti enim gratiam apud DEUM.* Sed quæris fortasse, quam gratiam MARIA invenit? nec immeritò quæris; nam si invenit gratiam, perdidisse illam aliquando hoc ipso videri potest, cum solum inveniat illud, quod erat perditum. Dicemusne ergò, MARIAM aliquando gratiam amisisse? absit. imò ex verbis Archangeli, nì fallor, prorsus contrarium haurire possumus sensum: Non enim dixit, gratiam invenisse MARIAM, sed econtrà MARIAM invenisse gratiam. Unde, si quod erat perditum, invenitur, MARIA gratiam amissam invenit, nempe gratiam, quam amisimus in Adam, quæ alia non fuit, quàm gratia, & justitia originalis. Sicut ergo puella Ruth gratiam invenit ad colligendas à summo mane, usque ad vesperum, spicas à metentibus derelictas, sic MARIA, ex suprâ adducto Angeli testimonio, invenit gratiam, ad conservandam à summo mane, primi Conceptionis instantis, gratiam, ab Adamo & posteris miserè deperditam. Hoc pulchrè insinuat S. Albertus Magnus, MARIAM sic alloquens: *Invenisti gratiam: non creasti, ut DEUS, non rapuisti, ut Angelus, non perdidisti, ut Adam, non emisisti, ut Simon Magus, non abscondisti, ut infidelis Doctor, sed restituisisti potius. Ubi nota verba illa: Non perdidisti, ut Adam.* quæ si conjungantur cum illis: *Invenisti gratiam.* haud dubiè patebit, MARIAM invenisse gratiam, quam nobis perdidit Adam: quæ cum alia non sit, quàm justitia & gratia originalis, MARIA, procul dubio, hac fuit ornata, sicque sine labe primi parentis concepta. Huc optimè convenit illud Theophanis Nicæni, MARIAM sic interpellantis: *Invenisti gratiam apud DEUM, quam invenit nulla alia quæpiam,*

O immaculatissima! tibi græcia est data, O DEI genitrix! tibi omnis creatura clamat: O DEI Nympha! Tu enim sola Mater filij præelecta es pura. Ecce! præclarum purissimæ Virginis privilegium! ad cujus cor blanda, & astuta illa serpentis locutio, quæ Evam seduxit, nunquam pervenit, Domino identidem dulcius, quàm Booz ad cor ancillæ Ruth, ad cor MARIE ancillæ suæ humillimæ loquente. Hinc dicere omnino poterat Virgo hæc singularis, & quidem meliori jure, quàm Ruth: Non sum similis unius puellarum tuarum, &c, utpote quæ ob gratiam ab omnî labe præservativam, accinente Sacro Poëtâ:

Nec primam Similem visa est, nec habere sequentem.

Idem enim Gregorius Neocæsarensis his verbis insinuare videtur: *Convenienter Sanctam MARIAM, ex omnibus generationibus, solum gratia elegit, nec similis ei, ex omnibus generationibus, ulla unquam est reperta.* Huc ergò, qui gratiam non per originale tantum, sed & per actualia, mortalia præsertim peccata, pluriès perdidistis, recurrite! apud illam quærite, quæ nunquam perdidit, sed à nobis perditam, sola præservata, invenit; ut spicas veræ pœnitentiæ, bonorumque operum maturè colligentes, immaculatæ Deiparæ intercessione, Cœlesti Patri placeatis, ac gratiam inveniatis æternum perennaturam.

Scrm. 1.
de Annunt.

Scrm. 1.
de Annunt.

§. 2. *Authoritas.*

VIRGO ILLIBATÈ CONCEPTA, 198.
à CONCILIO TRIDENTINO
DECLARATA.

Declarat tamen hæc ipsa Sancta Synodus, non esse suæ intentionis, comprehendere in hoc Decreto, ubi de peccato originali agitur, Beatam & immaculatam Virginem Mariam, DEI Genitricem, sed observandas esse Constitutiones, felicitis recordationis, Sixti Papæ IV. sub panis, in ejus Constitutionibus contentis, quas innovat. Sess. 5. Decret. de pecc. Original.

Hymn. de
Annunt.

§. 3. *Ratio.*

199.

præsVMptio, pro Deiparâ
pVrè ConCepta.

OMnia Jura præsupponunt, Matrem esse acceptam, & charam Filio suo. Atqui Beata Virgo fuit vera Mater DEI. Ergo Jura præsupponunt illam esse acceptam, & charam DEO. Subsumo, sed si Beata Virgo in aliquo instanti contraxisset peccatum originale, nunquam Jura præsumerent, illam esse acceptam, & charam DEO. Ergo consequenter Jura præsumere debent, Beatam Virginem in nullo instanti, infectam fuisse peccato originali. Subsumo, Prob. Nullus malus, & ingratus DEO, est DEO charus, & acceptus: Sed per quodlibet peccatum, quis fit inimicus, & ingratus DEO. Ergo si Beata Virgo contraxisset in aliquo instanti peccatum Originale, non fuisset accepta, & chara DEO. Confirm. Si semel MARIA præsumeretur fuisse peccatrix, semper talis præsumi posset, juxta Regulam Juris in sexto: *Semel malus, semper præsumitur esse malus.* Ergo præsumptio stat potius pro Deiparâ pure conceptâ, eam nullo momento fuisse malam.

§. 4. *Historia.*

200.

LVXVrIosVs, à Confessario lo sVo
ConVersVs, IMposItâ reCIta-
tione officII VIrGInIs,
pVrè ConCeptæ.

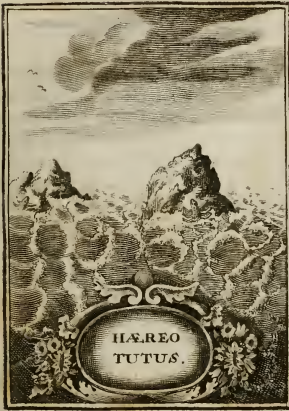
Vir erat scandalosus, Otio, Baccho, ac Lufui summè dicatus,

sed pta omnibus alijs inhonesto quoque sceminei sexûs consortio adeo aflietus, ut in fœdæ luxuriæ voraginem turpiter, ac frequenter prolapsus, bestia magis, quam hominis speciem induerit. Hic quamvis Sacrâ sapius Confessione conscientiam exonerarit, cessante mox proposito, minimè emendabatur. Hujus ergo hominis, toties eadem recensentis flagitia, paternè miseratus Zelosus Conscientiæ arbiter, libellum ei porrexit, Officium de immaculatâ Conceptione continentem, impensè suadens: illud unicum, si non quotidie, saltem aliquoties per hebdomadam, devotus recitaret, Virginem exinde Deiparam ulterioribus perulantis carnis tentationibus remedium salutarem allaturam. Amplexus est Confessarij consilium pœnitens, vixque pium illum pensum Deiparæ immaculatè Conceptæ persolvere est aggressus, cum ecce! mox totus mutatus ab illo, miratur semetipsum, aliosque se animos induisse, & prioris vitæ saluberrimum concepsisse horrorem, evidenter persentiscit; Hinc sibi de tanto thesauro, Libello scilicet à Confessario subministrato, frequentissimè gratulatus, prudentissimo huic ægrotantis conscientiaæ Æsculapio, quantas potuit, gratias rependit, ac beneficium, periclitanti animæ collatum, summis laudibus extulit. Et meritò quidem; nam (si Divo Chrystostomo fides) Inveteratum peccatorem ad sanam mentem reducere, longè pluris est faciendum, quam mortuos ipsos resuscitare. *Raynaudus pag. 324.*

§. 5. *Symbolum.*

201. PpLLjpo bonVM, aDhære
sCopVLo.

Vix tumidas sentit Polypus favire procellas,
Mox fugit a d Scopulum, nil sibi triste timens,
Nil sibi triste timet, macule spumante procellâ
Virgo, quam Scopulus, Gratia prima, tenet.

Mibi autem adharere DEO bonum est. Psal. 72. v. 18.

§. 6. *Antiquitas.*

202. Constans MatrIs gratIa CVr
renoVanDa ?

Refert Valerius Maximus, de *pietate erga Parentes*: Pompeium Atticum gloriari frequenter solitum fuisse, his verbis: *Cum Matre meâ nunquam in gratiam redij.* Idem etiam Matrem

sæpiùs dixisse: *In gratiam cum Filio meo, nunquam redij.* Ac si diceret ille: nunquam exercui lites, aut discordias, cum Matre meâ. Et illa vicissim: nunquam offendi Filium meum: constanter placui oculis ejus: nunquam illi fui inimica, vel ille à me averfus, &c.

Hoc laudat in Pompeio, ejusdemque Matre, Antiquitas. Et nos dicemus, inter Filium DEI, & Matrem ejus Sanctissimam fuisse aliquando inimicitias, sed mox compositas? Fuisse illam, aliquo momento, extra Filij gratiam, sed in eandem paulò post gratiam fuisse receptam? Absit tam malefona pijs auribus propositio! Devotis MARIE cultoribus similes potiùs arrident propositiones: Fuit illa prorsus immaculatè Concepta: gloriari illa & dicere etiamnum potest: cum Filio meo JESU, nunquam redij in gratiam, quia nunquam fui peccato alicui obnoxia, nunquam illum offendi, semper pura, semper sine labe, semper, & *tota pulchra*, &c. & ille vicissim: Inter me, & Matrem meam, nec minima unquam intercessit discordia, quæ non nisi ab originali causari poterat peccato, &c.

§. 7. *Anagramma.*

CastI Agnl, DeVota, aC pVra Mater. 203.

Casti Agni Emmanuel, ô Diva, pura Mater!

Versio litteralis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS XXX.

§. I. Scriptura.

204. MVLler, à popVLO BC-
ncDICTa.

Ruth. c. 3. v. 10. & 11. *Benedicta es à Domino, Filia! &c. Scit enim omnis populus, qui habitat intra portas Urbis meae, Mulierem Te esse Virtutis.*

In signem planè Panegyryn, in commendationem puellæ, non pudicâ tantùm corporis venustate, sed sincero quoque mentis candore præstantissimæ, æquissimus virtutis æstimator Booz composuit, dum Ruth formosissimam his verbis est allocutus: *Benedicta es à Domino Filia, & priorem misericordiam posteriore superâsti; quia non es secuta iuvenes pauperes, sive divites: noli ergo metuere, sed quidquid dixeris mihi, faciam tibi; scit enim omnis populus, qui habitat intra portas Urbis meae, Mulierem Te esse virtutis.* Succinctum, sed efficax certè puellæ præconium!

Verùm audiatur & aliud non ab uno tantùm Encomiaste, sed ab Universalî, Sanctâ, ac devotâ Matre Ecclesiâ, in laudem purissimæ DEI Genitricis solenniter decantatum! Et quale illud? audite: *Benedicta Filia tu à Domino, quia per Te Fructum vitæ communicavimus!* Benedicta es tu, ac millies benedicta, æterni Patris Filia, Filij Mater, Amoris inter utrumque Sponsa! utpote, quæ priorem misericordiam, in primo illo Conceptionis articulo à Numine receptam, ac ab omni prorsus maculâ præservativam, posteriore, in dignissimam Divini Verbi Genitricem te cooptante, longè superâsti, utrumque ex nullâ aliâ ratione, quàm quòd alios Adæ Filios, sive pauperes, sive divites, omnes, omnes in Protoparente peccatores, iræque filios, Tu sola

peccati nescia, non es secuta. Noli ergo metuere, Virgo electissima! sinistram quorundam malignantium hæreticorum, de Conceptione Tuâ purissimâ, opinionem; habes enim verò Numen ad tua vota propitium, & scit omnis populus, Cœlestium, Terrestrium, & infernorum, Mulierem Te esse virtutis, ex toto benedictam, nullo unquam vitio, nec ad momentum quidem, depravatam, quam mellifluus Doctõr attentius considerans, exclamat: *O admirandam, & omni honore dignissimam Virginem! ò Fœminam singulariter venerandam! super omnes fœminas admirabilem! Parentum reparatricem! posterorum vivificatricem! Scit inquam, omnis populus, quòd, sicut Solares radij super lutum descendentes, ab illo deturpari non possunt, sed ipsum potius illuminare cernuntur, sic Tua, ò Virgo! anima, super lutum humanæ naturæ descendens, à face originalis culpæ sordidata non fuerit, sed tota potius humana Natura inde illustrata. Scit omnis populus, quod, sicut Aurum in visceribus terræ non corrumpitur, sed magis perficitur, sic in uteri Materni visceribus, Tu nullâ corrupta fueris maculâ, sed potius à Spiritu Sancto perfectè Sanctificata. Scit omnis populus, quòd sicut ramus à bonâ arbore proveniens, licet in malam arborem insertus, non tamen ab eâ inficitur, imò potius tribuit perfectionem, sic Anima Tua à DEO proveniens, inserta in corpus, etiam de femine infecto propagatum, maculata non fuerit, sed ipsum potius multimodâ perfectione repletum. Scit omnis populus, quod sicut aer genitus, in instanti, quo gignitur, à Sole illuminatur, ita Anima tua à Divino justitiæ Sole, in instanti Conceptionis, fuerit perfectissimè illuminata, Verbo, scit*

Homil.
super.
Missus.

omnis populus, quod quidquid Sacra recitat Historia, de magni, sanctique Nominis heroibus, ac heroinis, id omnem Tuum sit, ô purissima Virgo! encomium, quam ornat innocentia Abelis, Justitia Noëmi, venustas Rachelis, fortitudo Jâhëlis, Majestas Estheris, victoria Judithæ, sedulitas Angelorum, scientia Arch-Angelorum, dominium Principatum, potestas Virtutum, Dominationum autoritas, quies Thronorum, Cherubinatorum lumen, incendium Seraphinorum, & tandem, ut Paulus ait: *Quæcunq; sunt Vera, quæcunq; pudica, quæcunq; justa, quæcunq; Sancta, quæcunq; amabilia, quæcunq; bona fama, siqua Virtus, siqua laus disciplinæ, hæc Tua sint omnia in cujus dilaudandis virtutibus, tot fundant devotorum ingenia, laborant manus, fluunt calami, teruntur Typi, ut verificetur omnino, quod de Te ipsa jam pridem confitebaris: Beatam me dicent omnes generationes.* Tu ergo, *Benedicta à Domino Filia!* impetra, ut & nos à Domino benedicti, filij DEI nominemur, & simus: Tu, quæ non secuta es reliquos Adæ filios, omnes in Adamo peccatores, effice, ut & nos non sequamur impios, cæcos ad Cælum duces, sed viam curramus mandatorum DEI, Tu Mulier Virtutis! fac, ut progrediamur & nos de virtute, in virtutem, utque immaculati in viâ, immaculati tandem Agni conspectu perfruamur in Patriâ.

§. 2. *Autoritas.*

205. S. CIJprlanVs ILLibatæ DeIparentIs Defendens.

1. *Spiritu S. obumbrante, incendium originale extinctum est; nec sustinebat justitia, ut Vas illud electionis communibus lassaretur injurijs, quoniam plurimum à cæteris differens, naturâ communicabat, non culpâ.* Lib. de Cardin. Christi oper. Orat. de Nativ. Christi.

2. *Unde & Matri plenitudo gratiæ debeatur, & Virgini abundantior gloria, quæ mentis, & carnis integritate insignis, spirituali & corporali, intus & extrâ, Christi fruebatur præsentia.* Orat. de Nativ. Christi.

3. *Mater Domini nostri JESU Christi, in illâ muliere promissa est, hæc inimicitijs opposita serpentis: Ponam inimicitias inter te, & mulierem, &c. non certè dicit: Pono, ne ad Evam pertinere videretur: verbum promissionis est, quod transmittitur in futuram.* Lib. 2. in Judæos.

§. 3. *Ratio.*

Mater, CVR non æQUALIS angelIS habenDa?

DEUS ab æterno, sive in æternitate Consilij sui Beatam Virginem MARIAM in sui Matrem, & Reginam elegit Angelorum, uti Beata Virgo de seipsâ in Scripturâ restatur: *Ab æterno ordinata sum.* Ergo ratio non est, cur non æqualis Angelis habenda? Conseq. Prob. Omnis ratio dicit, Matrem, & Reginam, æqualem esse, imò multò superiorem subditis suis: Atqui juxta S. Scripturam, ab æterno Angeli fuerint subditi MARIÆ, ut suæ Reginæ. Ergo ratio non est, cur non ijs æqualis habenda? Subsumo. Atqui DEUS Angelos bonos, malis peccantibus, à peccato præservavit, & in gratiâ confirmavit, & Beata Virgo, tanquam Regina, Angelis in gratiâ, & Sanctitate ad minimum æqualis erat. Ergo etiam eam, cæteris hominibus peccantibus, ab æterno à peccato præservavit, & in gratiâ confirmavit. Quod optimè confirmatur ex illo D. Anselmi dicentis: *Nihil Tibi, Domina! æquale, nihil comparabile est; omne enim quod est, aut super te est, aut subter te est: quod super te est, solus DEUS est, quod infra te est, omne, quod DEUS non est, &c.*

L. de exord. hum. c. 7.

Philipp. c. 4. v. 8.

Luc. 1. v. 48.

§. 4. *Historia.*

207. teLa pretIosIſſIMA , DeIparâ
ſIne Labe ab HIſpaLenſI-
bVs obLata.

Summiſ certè laudibus extollen-
dus, ac ſerâ poſteritati, ad imi-
tationem, tranſcribendus eſt, devo-
tus HIſpalenſium Zelus, pro tuendâ
digniſſimæ DEI Genitricis, in ſuâ
Conceptione, innocentiâ; cùm enim,
in eâdem Civitate, Concionator qui-
dam improvidâ linguâ, Conceptionem
Deiparæ, communi cum reli-
quis labe maculatam pronuciâſſet,
omnes Urbis incolæ adèd indolue-
runt, ut, quamvis à graviſſimo Viro,
P. Pinedâ, Soc. JEſu Sacerdote, alia
priori penitus contraria Concio ha-
beretur, & detractus per illum honor,
per hunc, in integrum, Virgini re-
ſtitueretur: hoc tamen minimè con-
tenti, in devotam inſuper compen-
ſationem, illatâ à prædicatore illo
injurix, donum ingentis valoris Dei-
paræ ſine labe conceptæ obtulerint.
Erat hoc Tela quædam pretioſiſſima,
ex communi HIſpalenſium ærario
perſoluta, in qua maximis chara-
cteribus, ex gemmis, & adamanti-
bus ſtudioſè intexta videbatur ſe-
quens inſcriptio: *Beatiffima Virgo
MARIA concepta eſt, ſine peccato.* Et
quantum creditis pro tanto opère
pretium exſolutum fuiſſe? Stetit cer-
tè donum hoc octoginta millibus du-
catorum. Sed nonnè & nos tale do-
num MARLÆ ſine labe conceptæ of-
ferre poterimus? offeremus certè, ſi
quod unice exigit, Cordonaverimus,
juxta illud: *Fili, præbe mihi cor tuum,*
Prov. 23. v. 26. Refert munus hoc
ab HIſpalenſibus oblatum Joannes
Bourghenius, *Lib. de Societ. MA-
RIÆ Sacrâ, c. 21.*

* *
*

§. 5. *Symbolum.*

ſaLaManDra , In IgnItIs Car-
bonIbVs, ſIne Læ-
ſione.

208.

In medijs Salamandra ſalix, nil territa, flammâ
Non nocet huic ignis, non timet illa rogum.
In medijs, ſine labe, ſalix puriſſima flammis
Virgo Parens: maculæ non timet illa rogum.

*Cùm ambulaveris in igne, non combureris, &
flamma non ardebit in te. Iſaïa. c. 43. v. 2.*

§. 6. *Antiquitas.*

MVLier aSDrVbaLe Con-
ſtantIor.

209.

ASdrubalem, valoroſiſſimum aliàs
Carthagenſium Ducem, plu-
res hinc inde Victoriæ celebrem red-
diderant, qui tamen glorioſis Scipio-
nis, Romanorum Antefignani, pro-
greſſibus nimiùm perterrefactus, ſeſe
turpiter dididit, adèd quidem, ut
major fuerit mulieris, ejus conjugis,
quàm tanti Ducis constantia, ut pau-
cis narrabimus: Submittebatur à Ro-
manis, contra Carthagenſes, ge-
neroſus Juvenis, Scipio Æmilianus,
qui tantâ munus ſuum dexteritate,
ac fortitudine peregit, ut iteratis
aggreſſibus totam ſucceſſive Cartha-
ginem, licèt immenſæ amplitudinis,
occupârit. Unicum adhuc victrici-
bus

bus palmis deerat Præsidium, Byrsa nuncupatum, quo valorosiores sese milites, ac incolæ, in magnâ quantitate receperant, extrema ibidem, pro sui conservatione, tentaturi. Verùm, vix primam Arci manum Scipio admoverat, ignemque subjicere ceperat, cùm ecce! ad unum omnes (quadraginta hominum millia numerabantur) Victori se protinùs submitterunt, quos inter ipsè etiam Asdrubal, Carthaginensium Primipilus, ut mortem evaderet, captivum se tradidit. Vicin hic, in confusionem tantorum virorum, contradicebat deditioi mulier, ipsissima nimirum Asdrubalis conjux, quæ non tantum marito probrosum inconstantia suæ facinus summè exprobravit, quod nimirum, præ timore, ac vitæ desiderio, adeo indignam tanto Duce servitutem in se susceperit, verum etiam, ut suam ipsa magnanimitatem, ac validiorem animi constantiam exhiberet, ne captiva & ipsa abduceretur, è superiori Arcis fenestrâ, semet in ignem præcipitare maluit, ac viva comburi. *Velleus lib. 5. c. 12.*

Mulierem fortem quis inveniet? Inveniet ille, qui Heroicos MARIAE ausus attentius examinaverit. Irreferat, non in unam tantum Carthaginem, sed in Orbem univèrsam,

Tartareus inimicus, vixque serpens callidus pauculis verbis, Arcis animæ deditioem, ab Adamo Præfecto exegerat, cùm ecce! submittere se per peccatum illo, non quadraginta tantum millia, verum, quotquot futura erant in posteritate capita, unâ sese voce miserè submittere, diræque captivitati tradunt. Unica tamen hic contradicebat mulier, omnî Heroe fortior: MARIA, vel ideò *benedicta in mulieribus*, quia indignam rata, tanto Principe, qualis Adam erat, demonis servitutem. Ipsa ergo, nullo momento consentiens, maluit sese in ignem maturè præcipitare, quàm dictæ servituti se, vel ad momentum, committere. Sed qualis ille ignis, in quem MARIA profiit? certe non alius, quàm ignis Divini amoris, quo in primo jam Conceptionis instanti, tota conflagravit, ut nullus patuerit inimico accessus, ad eam, aliorum instar, per originale, in suam captivitatem abducendam.

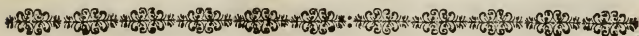
§. 7. *Anagramma.*

Virgo, à MaCVLâ ADæ 210.
Libera.

Virgo à maculâ Adæ patenter immunis!

Versio litteralis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum,

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS XXXI.

§. I. *Scriptura.*

211. ARCA VirgInea, SathanaM
ConfVnDens.

1. Reg. c. 5. v. 3. *Ecce Dagon jacebat pro-*
nus in terrâ, ante Arcam Domini.

Memorandam de falso Philisthæorum Numine historiam Sacræ nobis paginæ exhibent

quam ipsissimis ibi contentam verbis referre consultissimum erit; sic enim se habet: *Philisthij autem tulerunt Arcam DEI, & asportaverunt eam à lapide adjutorij in Azorum, Tuleruntque Philisthij Arcam DEI, & intulerunt eam in Templum Dagon, & statuerunt eam juxta Dagon: Cumque surrexissent diluculo Azotij, alterâ die, ecce! Dagon jacebat pro-*

3. Reg.
c. 5. v. 8
& seq.

nus in terrâ, ante Arcam Domini: & ruerunt Dagon, & restituerunt in locum suum, rursumque manè die alterâ confurgentes, invenerunt Dagon jacentem super faciem suam in terrâ, coram arcâ Domini: caput autem Dagon, & duæ palmæ manuum ejus abscesserant super limen, &c.

Si enarratum hunc rei eventum attentius perpendens, Arcam illam DEI MARIAM dixero, quis ibit inficias? utpote, quæ non figuram tantum, sed ipsum figuratum, non Manna solummodò, Israëlitis de Cælo depluunt, sed panem vivum de Cælo descendentem, omne delectamentum in se habentem, dulcem JESUM, per novem Menses, intra se continuit, prout Sacra canit Ecclesia:

*Ejus supernus artifex,
Mundum pugillo continens,
Ventris sub Arcâ clausus est.*

Si præterea Dagonem Sathanam nuncupavero, ipsam rei veritatem acutè tēgisse non dubito; quemadmodum ergò Dagonis idolum cedere omninò oportuit, ac in frustra collisum corruere, ad mysteriosam Arcæ DEI præsentiam, sic cedere omninò, ac turpiter confusus, corruere penitus debebat Sathanicus Adami seductor, ad præsentiam auspiciatissimam Conceptæ purissimæ DEI Arcæ, Virginis MARIÆ, in dignissimam DEI Matrem destinatæ, nec per minimum temporis momentum subsistere peccatum poterat, ubi gratia, à primo statim initio, sedem fixit. *Quæ enim participatio justitiæ cum iniquitate? aut quæ societas luci ad tenebras? quæ autem conventio Christi ad Belial? aut quæ pars fidelium cum infidelibus? quis autem consensus templo Dei cum idolis?* Non erravit ergo Divus noster Damascenus, vocando ventrem Annæ locum, in quo DEUS Sanctificationis Arcam condidit, de qua Arcâ, MARIA nimirum, cum veritate dici potest, quòd sicut à facie Arcæ illius stetit Jordanis, sic à facie hujus Arcæ Virginæ fugerit peccatum: sicut à facie Arcæ illius muros novimus cor-

ruisse Jerichuntinos, sic à facie hujus, superbus corruerit Protoparentum auis: Sicut denique à facie Arcæ illius Dagon, caput, manusque truncus jacebat super limen, coram Arcâ Domini, sic originale peccatum, quòd est verum caput dæmonis, & fomes, qui manuum subit vices, coram Virgine purâ, truncus jaceat, ac confusus. Pulchrè de hac Arcâ discurrit Richardus à S. Laurentio: *Arcæ, inquit, dicitur ab arcendo, eò quòd arceat visum circumstantium, ab ijs, quæ continent in se.* Insignis certè interpretatio! quis enim ignorat, talem prorsus Arcam fuisse gloriosissimam Virginem? cujus Sacratissimum corpus, cum à DEO formaretur, tanto studio, & diligentia custodivit, ut nec ipsis stellis ejus intuitu permiserit, ut clarè insinuat Joannes Gerſon his verbis: *Neque male volus aspectus cujuslibet ex Planetis ei nocuisse credendum est, in ipso Conceptionis, aut Nativitatis exordio.* Si igitur DEUS noluit, Matrem suam Sanctissimam, dum generabatur, etiam solo intuitu subjectum esse stellis Cæli, quomodo credendum, quòd permiserit eam intueri ab infernali Dagonè? quomodo credendum, habitasse MARIAM, ubi peccatis aliquando habitatio concedebatur? dicendum potiùs, cum Prophetâ Regio: *Non habitabit juxta te malignus neque permanebunt injusti ante oculos tuos.* Sicut enim pijsissimus Redemptor noster sedere voluit super pullum Asinæ, in quo nemo antea sederat, & jacere, ac requiescere voluit in sepulchro, in quo nondum quisquam positus fuerat, sic & carnem sumere de tali voluit Matre, in qua nullus Dagon infernalis per peccatum aliquando federat, & cujus anima nunquam fuerat corrupta, vel ab aliquo peccato inhabitata. Qua similitudine uti voluit Augustinus, dum ait: *Sicut in sepulchro, in quo Corpus JESU positum fuit, nec ante, nec post, mortuus jacuit, sic ipsa Virgo nunquam aliquod mortale commisit, quod idem de originali dicere possumus.* Finio discursum, unicum tantum Scripturæ locum

Lib. 19.

Serm. de
Nativ. B.
V.Psal. 5.
v. 6.
Math. 23.
Luc. 23.Super
Jol.Sap. c. 6.
v. 20.2. Co-
rinth. c. 6.
v. 14.Orat. 2.
de Nativ.

cum, ex Regum historiâ, pro coronide adjungendo. Legitur enim, Salomonem pepercisse Sacerdoti Abiathar defectori, ob rationem, quam ipsemet Regum Sapientissimus assignat, sequentem in modum: *Equidem ait, Vir mortis es tu, sed hodie te non interficiam, quia portasti Arcam DEI coram Patre meo.* Parem quoque gratiam in nos transferamus peccatores, millies mortis rei, & flammis digni sempiternis! portemus Arcam DEI viventis in cordibus nostris! hanc Matrem purissimam devotè adamemus, Dagonem econtrâ, id est, peccatum ex animâ proscribamus! & Cœlestem habebimus Salomonem propitium.

§. 2. *Authoritas.*

212. S. CIJrILLVs ALExAnDrInVs
gLorlofæ VIRgInIs DeI paræ, absqVe VLLâ noXâ origInALI
ConCeptæ propVg-
nator.

1. *Omnes homines, excepto illo, qui de Virgine natus est, & Sacratissimâ etiam Virgine, ex qua DEUS homo prodijt in mundum, exceptâ, cum peccato originali nascuntur.* Lib. 6. in Joan. c. 15.
2. *Temerarium est, ponere in MARIA Virgine, propter Filium, culpam, aut peccatum aliquod.* Serm. contra Nestorium.
3. *Salve Sancta Deipara! pretiosum totius orbis thesaurum recondens, lampas inextinguibilis! per quam diabolus Cælo cecidit, & prolapsus plasma in Cælum recipitur.* Et post pauca: *Quis unquam de Architecto audivit, quod suum ipsius Templum construxerit, & in eo habitare prohibitus sit?* Homil. 6. habitâ in Concil. Ephesin. Tom. 6. Concil. c. 6.

§. 3. *Ratio.*

213. CVr regna serVIs CoM-
paranDa?

Regina non est servis comparanda: sive ut habetur in Instit. de

publ. Judic. §. *Item Lex Cornelia: Melior debet esse conditio Reginae, quàm servi.* Atqui Beatissima Virgo fuit Regina omnium creaturarum, ut de seipsâ asserit Eccli. 24. *Et in omni populo, & gente primatum tenui.* Ergo MARIA nulli creaturæ comparanda est. Sed si Beata Virgo contraxisset peccatum originale, non tantum aliquibus compararetur, verum etiam aliquibus deterior fieret, quod prorsus nequit admitti, Ergo &c. Sequela prob. Compararetur enim cum hominibus, utpote quæ cum peccato originali æqualem mortis, & ærumnarum conditionem subiret: Angelis autem deterior evaderet, qui, utpote carentes peccato originali, nunquam statum justitiæ amiserunt.

§. 4. *Historia.*

DæMonIs Confessio: absqVe
Labe: absqVe Labe. 214.

DÆmonem communiter mendacem esse, imò patrem omnium mendaciorum nuncupari, nemo est, qui vocet in dubium. Experti enim verò sunt hoc ipsum, suo, & nostro omnium damno, protoparentes, qui fallacibus ejusdem callidis hostis promissis nimiam statim ab initio fidem adhibentes, sese miserè deceptos serò quidem deploraverunt. Ex quo tamen minimè convincitur, nullam unquam veritatem ex ore diaboli procedere; cum complura habeantur exempla, quibus urgente Sacerdotis, potestatem habentis, adjuratione, in Nomine Sacrosanctæ Trinitatis adhibitâ, volens nolens, veritatis testimonium perhibuit, præsertim, cum id ad ipsius Divini Nominis gloriam, aut certè ad defendendum Dignissimæ DEI Genitricis honorem, necessarium quandoque videretur. Hujusmodi à dæmone extorta veritatis confessio erat illa, quando compluribus doctissimis viris, circa mysterium Conceptionis discrepantibus, diabolus, personam aliquam obsidentem, ac dirè excruciant-

antem, quidam magnæ Sanctimonie Sacerdos, in tremendo Sanctissimæ Trinitatis nomine adjuravit, ut quid de Marianâ Conceptione sentiendum? sine morâ, veraciter ediceret, ubi diabolus mox altum exclamavit: *Sine maculâ: sine maculâ: sine maculâ. Raynaudus Tom. 8. pag. 277. Cantipratanus, & alij.* Quis ergo negare audeat, quod dæmones etiam, licet inviti, confiteri adiguntur?

§. 5. Symbolum.

215. NAVIS ILLIBATA, ad repellendos Inferni Piratas, ordinata.

Insidias sine fine struit Piratica Classis
Navibus: Hinc merito pellitur illa Mari,
Innumeras Pirata Animas mox cæpetat unus,
Lucifer: A puro pellitur ille MARI.
Ipsi de manu tuâ repulsi sunt. Plal. 87. v. 6.

Maria
Anag.
à Mari.

§. 6. Antiquitas.

216. APOLLINIS De Interfecto Pythonone TRIVMPLI.

REFERT fabulosa Antiquitas, Serpentem quendam voracissimum simul, ac maximè venenosum, cui Pythoni nomen, in Thessaliâ, Regione Græciæ, è terrâ, ob Deucali-

oneos imbres corruptâ, ab Apolline adhuc puero gloriosissimè interfectum, ac jaculo transfossus fuisse: In cujus etiam Victoriæ perennem memoriam, Apollinisque triumphantis nonorem, ludos Apollinæ quotannis solennissimè institutos fuisse testantur, ob eandem nimirum dicti Pythonis, nocentissimi Serpentis, vel (ut Strabo existimat l. 8.) hominis cujusdam sceleratissimi, cognomento Draconis. Quâ de re Ovid. l. 1. Meta:

*Instituit Sacros celebrâ certamine ludos
Pythonia, perdomita Serpentis nomine
dictos.*

Addit præterea Lucianus, Victores hujus certaminis lauro coronari solitos, additis pomis ex Apollinis Templo desumptis.

Quòd si ob fictam hanc de serpente, sive Dracone, victoriam, tanta quotannis celebrabatur ludorum solennitas, ac triumphii iterata recordatio: cur non dignum erit, ac justissimum, celebrare quot Annis per Solenne Festum, ac integram Octavam, gloriosam Victoriæ illius memoriam, quam non Jupiter, falsum illud Numen, sed veri Numinis Sanctissima Mater, de Serpente infernalî, seu Dracone illo nocentissimo, ac veneno suo originalî totum mundum inficiente reportavit? idque non in puerili ætate, sed in ipso Matris utero, imò in ipso Conceptionis suæ instanti, dum contracto jam ibi Serpentis capite, à labe omninò innoxia evasit. Certè, si victoribus illis, in annis Apollinariibus ludis, corona ex Lauro, unâ cum pomo ex Apollinis Templo desumpto offerri solebat, Celebratoribus quoque Festi immaculatæ Conceptionis longè plura offeruntur, Datur enim talibus, juxta Divum nostrum Anselmum, *Homil. de Concept. à Filio Virginis, Domino nostro JESU Christo, pax, & longa Salus, & post transitum hujus vite, requies aeterna.*

♦♦

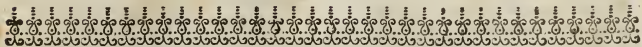
§. 7. *Anagramma.*

217. MIRA, ILLIBATA, GAUDE, SINE
LABE ORIGNALI!

Mira tota! en gaude, sine impurâ maculâ!

Verfio litteralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS XXXII.

§. I. *Scriptura.*

218. Per ASCENSVS petrarVM, In
DEO CONFISA.

I. Reg. c. 14. v. 6. *Transeamus ad stationem incircumcisorum horum, si forte faciat Dominus pro nobis, quia non est Domino difficile, salvare vel in multis, vel in paucis.*

TRansiturus audacter, per arduos petrarum ascensus, ad stationem Philisthinorum Jonathas, eorumque castra solus, & unicus ausu generosissimo aggressurus, sic suum Armigerum est allocutus: *Veni, transeamus ad stationem incircumcisorum horum, si forte faciat Dominus pro nobis, quia non est Domino difficile, salvare vel in multis, vel in paucis.* Et sanè secundavit Heroinos juvenilis ardoris ausus Numen; Vix enim petrosos ascensus, indefesso conamine, cum dicto suo armigero, Jonathas superârât, viginti confestim Philisthæos ad interneconem percuciens, tanti in castris Philisthinorum exorti tumultûs causâ fuit, ut DEO, in quem firmissimè speraverat, adiutorium præbente, mox versis miraculosè unuscujusque ad proximum suum gladijs, cædes hostium secuta fuerit magna nimis. Sic nimirum de Victoriâ securus, ad certamen progreditur, qui in Domino spem suam collocans, hostes persequitur. Hæc spes non fefellit Jonatham, dicentem: *Si forte faciat Dominus pro nobis, quia non est Domino difficile, &c.*

Sed multò minùs fallere poterat concepta spes MARIAM Conceptam, quæ in primo statim Conceptionis instanti sibi applicare poterat illud Psalmistæ: *Quoniam tu Domine singulariter in Spe constituisti me.* Per ascensus nimirum Petrarum, Filium scilicet ex ipsâ nasciturum, quem Paulus Petram intitulat, dicens: *Petra autem erat Christus,* in DEO penitus confisa, hostem humani generis infensissimum sola, non nisi gratiâ armigerâ comitante, tam fortiter est infecuta, ut peccati nefcia, sceleris autorem gloriosè devicerit, turpissimum orci monstrum sine labe confuderit, rabidissimam tartari Tigridem immaculata prostraverit, verbo, ut nullo sive originalis, sive actualis culpæ vulnere unquam fauciata, Domino pro illâ faciente, Matremque sibi destinatam præservante, felicissimum de infernalibus Philisthæis triumphum reportârît. Tam singulari igitur cæde superbo humani generis hosti inflicta, gloriari Virgo Beatissima, suâ in Conceptione, ijs verbis poterat, quibus Rex quondam David suam Divino adiutorio victoriam attribuit, dicens: *In petrà exaltavit me, & nunc exaltavit caput meum super inimicos meos,* optimè in se experta, verissimum illud Sacrarum paginarum, seu potiùs confidentis Jonathæ testimonium: *Quia non est Domino difficile salvare, vel in multis, vel in paucis;* Sic enim difficile nullo modo fuerat Divinæ Omnipotentiae, salvare MARIAM in Conceptione suâ ab incurfu pec-

Psal. 4.
v. 9.

I. Cor.
inth. 10.
v. 1.

Psal. 26.
v. 6.

peccati, alijs per hæditarium Adami scelus infallibiliter incurrendi, præfertim eam ob rationem, quòd potentia infinitæ, Divina quoque accesserit voluntas, & summa, ex parte Divinæ Matris, convenientia: hoc ipsum præclare attestante Divo nostro Anselmo, ut dignissimo quondam Angliæ Primatè, ita Conceptionis Virginæ propugnatorè vix non primario, cujus hæc sunt verba: *Planè potuit DEUS, & voluit, quod si voluit, & fecit.* Quod ipsum paulò post hiscè verbis confirmat: *Decuit, ut ea Virgo tantâ puritate niteret, quâ major sub DEO nequit intelligi.* Atque utinam quilibet nostrum eam etiam animæ puritate niteat, quæ Christianum condecet, quâ etiam deficiente, tanto dignus nomine nequit intelligi: Transire enim oportet unumquemque nostrum, Jonathæ instar, per ascensus petrarum, id est, transire habemus de mortalitæ hac vitâ, ad alteram, non nisi per dura & aspera; cùm ardua sit ad Cælum via; hinc summâ nobis opus est fiducia, in adiutorium primariò Divinum, *si fortè* (ut Jonathas sperabat) *faciat Dominus pro nobis*, deinde in potentissimam immaculatæ DEI Genitricis protectionem, sub cujus vexillo candidissimo, difficile non erit, infernales Philisthæos, in animarum nostrarum perniciem pertinacè conamine intentos, generosè aggredi, ac superatis frequentium tentationum difficultatibus gloriosè prostertere, & debellare. Quæ victoriâ, ut tantò nobis contingat securiùs, pijsimè de Virginis Conceptione sentiamus; sic enim & ipsâ piâ de nobis geret sollicitudinem, delictorum nostrorum, *vel in multis, vel in paucis*, veniam à Filio impetrans, Cælestisquæ gloriæ cohæredes efficiens.

* *
*

§. 2. *Authoritas.*

S. DIONYSIVS ALEXANDRINVS, 219.
VIRGINIS, absque peccato originalem VLnerem Conceptæ strenuus protector.

1. *Nec tabernaculum ejus verum alius introivit, nec exiit, nisi solus Dominus, & signata porta Tabernaculi, & digito ejus signata est, & protegitur virtute Altissimi illud semper laudatissimum DEI Tabernaculum, MARIA DEI Virgo.* In Solat. 45.
2. *DEUS Matrem incorruptam à pedibus, usque ad caput, benedictam servavit.* Epist. contra Paul. Samosatensem. Tom. 2. Auct. Bibl.

§. 3. *Ratio.*

CONSILIVM à DEO, ergo 220.
pVra à Labe.

GAmaliel, Divi Pauli Magister, cùm in publico consilio, de Apostolorum doctrinâ altercaretur, & mille Sophismata in eum conijcerentur, altâ voce dixit: *Sinite illos, quoniam, si est ex hominibus consilium hoc, opus dissolvetur, si verò ex DEO est, non poteritis dissolvere illud, ne fortè & DEO repugnare inveniamini.* Act. 5. v. 38. Similiter & nobis argumentari licebit: Si Sententia, asserens immaculatam Beatæ Virginis Conceptionem, falsa esset assertio, aut humanum consilium, firmisque rationibus & fundamentis destitutum, procul dubiò jam à tot fortissimis oppugnantibus acriter illam impugnare, & expugnare, totis viribus conantibus, pridem devicta, ac superata corruisset. Quia verò econtra videmus, & experimur, hanc piâ sententiam, de die in diem, nova semper incrementa suscipere, tenaciùs quotidie fidelium, etiam doctissimorum, mentibus inhaerere, ipsamque Ecclesiam Catholicam magis, & magis in illam propendere, non leve utique fundamentum erit, hanc non ab humano consilio, aut ingenio aliquod

excogitatum esse, sed à DEO ipso doctam fuisse.

§. 4. *Historia.*

221. VxorIs, In aqVæ, & partVs
DVPLICI angVstIâ, pVra
Virgo refVgIVM.

VIr erat Cantuariæ in Angliâ, Virgini Beatissimæ singulariter devotus: hic Romam petiturus, ac Sacra Apostolorum Limina, cum alijs, quæ eâ in Urbe ob Sanctitatem conspicua intellexerat, devotè visitaturus, conjugem suam secum deducebat, partui proximam, & erga immaculatam Virginem Conceptionem specialiter affectam. Jamque iter non modicum exegerat, cum adveniente partus tempore, ingens exorta Maris intemperies, omnibus extremum minabatur exitium. Hoc in periculo, ne omnia pariter subverterentur, ac in profundum miserè demergerentur, consilium navitæ inierunt, Matronam partui proximam, sicque duplici jam periculo obnoxiam, modicæ extra Navigium tabulæ imponendi, ac fluctibus committendi. Quo facto, cum ab omnibus se desertam, atque evidenti vitæ periculo expositam mulier conspiceret, in hac duplici, aquæ nimirum & partus angustia, animum ad Deiparam erigit, refugiumque purâ in Virgine ponens, voto se obstringit, Festum Conceptionis immaculatæ, si periculum hoc præfens evaderet, devotius longè, ac ferventius celebraret, quàm unquam antehac assuevisset. Vix votum fecerat genitrix ab omnibus derelicta, cum ecce! ad Conceptionis suæ immaculatæ recordationem, mox Virgo Beatissima visibiliter præfens astitit, ac miscellam, inter procellosas Maris undas periclitantem, misericorditer ad littus deducens, è præsentissimo mortis horrore, & angustia adedò liberavit, ut nè qui-

dem infans vitâ privaretur, sed sanus in lucem prodiret: quo etiam in actu, mirandâ prorsus charitate, tamdiu obstetricis munera supplere MARIA voluit, quousque destituta omnî humano auxilio puerpera, tandem ab alijs hominibus ad Maris littus adventantibus, quantum necesse fuerat, adjuvaretur. *Bernardin, de Busli. serm. 8. de Concept.* Ex qua Historiâ verè confirmatur illud Orosij, contestantis: *Coram DEO cognovi, & in veritate expertus sum, nullam mulierem partus subire periculum, super quam MARIÆ gratia invocetur, & dies Conceptionis devotè celebretur.* In Epist. ad Heliod.

§. 5. *Symbolum.*

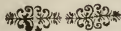
ConCepta
VnDIqVe firMa.

222.

Hæc licet horisonis stet Pyramis undique ventis
Obvia, non tamen hinc undique firma cadet.
Sic concepta quidem maculæ stetit obvia Virgo.
Non tamen inde cadens, undique firma stetit.

Firmabitur in illo, & non scietur. Eccli.
c. 15. v. 3.

§. 6. *Antiquitas.*

223. Iason VINCENS TAuros, &
DraconeM.

Iason, Peliaë, Thessaliæ Regis, ex fratre nepos, ab eodem in Colchidem, Asiæ Regionem, eâ delegatus fuit conditione, ut si Vellere potiretur aureo (cujus custodiæ vigiles adstant, tum Draco horribilis, tum Tauri, fulmineos efflantes ignes) par sibi in Regno futurus esset. Eapropter, studio tantæ adipiscendæ gloriæ, non absterrentibus quibuscunque difficultatibus, ab amicis objectis, ingentem Navim, cum optimo strenuorum juvenum delectu, conscendit, atque incerto, periculisque pleno itinere, ignota du maria pervagatus, tandem, cum suis, ad concupita Colchorum littora, ingenti cum gaudio, appulit. Porro, quàm arduum suscipere negotium tentaret, & quanta in eo tentamine subeunda pericula? abundè ipsi à Regionis illius incolis exponebatur; nec tamen hæc Jasonem terruere, nec hilum ab incundo cum Dracone, & Tauris certamine abstraxere: præsertim, cum filia Aetæ Regis ibidem, capta generosissimi hujus Juvenis amore, opportunum eidem sponderit auxiliùm, quo citrà omnem noxam, Phrixæo potiretur Vellere, & optatam reportaret de Monstris Victoriã: Herbarum nempe quarundam fasciculum, quas incantamento affecerat, Jasoni porrexit, securissimum adversùs obvia quæque pericula remedium. Hoc sultus Regiæ Virginis amuleto, adventantibus, ac ignem undique spirantibus Tauris, easdem obijciens herbas, ad eòs demulcebat, ac edomabat, ut jugo etiam sese adjungi permiserint. Jam verò vin-

endus etiamnum Draco supererat, cristâ horribilî, linguâque trifucâ, custos Phrixæi Velleris, ex arbore pendentis; hunc tamen Jason succo ab iisdem incantatis herbis expresso abluit, sicque ad somnum adegit, ac citrà ullam noxam, aureo potitus Vellere, domum illud Victor reportavit. *Apollon. Rhod. & Valer. flaccus.*

Gloriosa hæc Jasonis, de Tauris & Dracone, victoria in memoriam revocat Victoriã illam gloriosissimæ Virginis Deiparæ, in suâ purissimâ Conceptione; quamvis enim horribilis Draco infernalis, & Tauri tartareï custodirent omnî modo aureum Vellus, primæ incentiæ, ad arborem scientiæ boni, & mali, ab Adamo, & posteris perditæ; obtulit tamen, sicut Jasoni illa Regia illa Virgo, sic Regiæ Virgini, Virginumque Regiæ Mariæ, dulcissimus JESUS, ex illâ nasciturus, opportunum auxiliùm, non herbarum quidem quarumcunque fasciculum, sed fasciculû myrrhæ, prævisæ nimirum Passionis, ac Crucis, quem tartareis istis monstris in primo statim instanti obijciens, gloriosè victrix extitit, aureumque Divinæ gratiæ, ac charitatis Vellus, ab Adamo & Eva ad Paradisi arborem derelictum, citrà ullam maculæ noxam, unica reportavit, sicque, suo modo, par illi in Regno, à quo missa fuerat, Regi nimirum Cœlesti, tanquam destinata Cœclorum Regina, aliquandò in Assumptione effecta est.

§. 7. *Anagramma.*

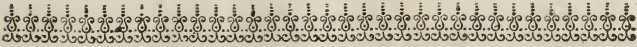
ALMa DeIpara, eff Vglens Con- 224.
tagia Iræ originaLis.

Alma, evadis contagium iræ parentum?

Versio litteralis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum,

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS XXXIII.

§. I. Scriptura.

225. Infernalis Goliæ sVperbiAm De IJClens.

1. Reg. c. 17. v. 49. *Percessitque eum in fronte, & infixus est lapis in fronte ejus, & cecidit in faciem suam super terram.*

v. 9. **P**rogressus de castris Philisthinorum superbissimus Goliath, stansque adversus Phalangas Israel, terrificâ voce ait: *Eligite ex vobis virum, & ascendat ad singulare certamen, si quiverit pugnare mecum.* Quâ provocatione iteratis vicibus repetitâ, proposita fuit magna merces illi, qui congre-
v. 25. *di auderet: Virum, qui percussit eum, dabit Rex divitijs magnis, & filiam suam dabit ei.* Etecce! obtulit te imbellis cateroquin David, malè tectus pastorculus, ac licentiâ à Saule Rege
v. 37. acceptâ, per ea verba: *Vade, & Dominus tecum sit: elegit sibi quinque limpidissimos lapides de torrente, & misit eos in peram pastoralem, quam habebat secum, & fundam manu tulit, & processit adversus Philisthæum,*
v. 40. sic illum placide allocutus: *Tu venis ad me cum gladio, & hastâ, & clypeo, Ego autem venio ad te in nomine Domini exercituum.*
v. 45. Progrediuntur ergò in mutuum occursum Goliath armatus, & David inermis, ille exercitatus in prælijs, vërfatus in duellis, dexter in conflictibus, inter arma enutritus; hic rudis, imperitus, ignarus: illi arma erant ejusmodi, quæ vel solùm eminùs visâ terrorem Heroi cuicumque incuterent, Davidi præter fundam pastoritiam, & paucos lapides, nihil. Goliath staturâ grandis, turris carnea, pusillus econtrâ David. Verbo, nulla hujus erat ad illum comparatio, ut mitum adèò videri nemini potuisset, si David à Goliatho læsus fuisset. Verùm lon-

gè aliter res accidit; *misit enim David manum suam in peram, tulitque unum lapidem, & fundâ jecit, percussitque eum in fronte, & infixus est lapis in fronte ejus, & cecidit in faciem suam super terram.* Sic uno in Goliathi frontem lapide impresso, tantam molem puer unius imbellis dejecit, confecitque, ut factum hoc ju-
v. 49. remeritò consecutæ fuerint ab universo populo effusæ in DEUM laudes, præconia in Davidem, debellatio in hostem, admiratio in lapidem.

Davidem vidimus, MARIAM inspiciamus. *Elegit eam DEUS, & praelegit eam, ut ascenderet cum infernali Goliâ, superbissimo tenebrarum Principe, ad singulare certamen; nec deuit merces Vièrici Heroïnæ proposita, incomparabiles nimirùm divitiæ, juxta illud: Multæ filiae congregaverunt divitias, tu supergressa es universas.* Ipso quoque Unigenito DEI Filio MARIÆ postmodùm in filium dato, *Vade ergò invicta Virago! & Dominus tecum sit, & sanè elegit sibi quinque limpidissimos lapides de torrente, imò de Mari proprij Nominis desumptas quinque litteras M. A. R. I. A. seu potiùs alios quinque lapides limpidissimos, è dulcissimo illo futuri sui Filij Nomine mutuatò J. E. S. U. S. ut dicere omninò cum Davide possët: Ego locò gladij, hastæ, aut clypei, venio ad te, in Nomine Domini exercituum. Sicut ergo quinque lapidibus Davidicis, teste Philone, erant inscripta quinque Nomina: Abraham, Isaac, Jacob, Moyses, Josue, quo ultimo Nomine, anagrammaticè: O JESU! mysticè: Salvator, interpretetatur, lapidique quinto inscripto, venientem in occursum Philisthæum in fronte percussit, adque terram gloriosè prostravit, sic MARIA, Genalogiæ Abrahamicæ complementum, de quâ natus est JESUS, hoc ulti-*

PROV. E.
31. v. 29.

de Antiq.
Bibl.

Marc. c. 1.
v. 16.

mo, sed adversùs quemcunque hostem validissimo, ac efficacissimo Nomine mediante, diabolus in ipsâ Conceptionis suæ immaculatæ primâ fronte percussit, caputque impium, de tot victorijs, à reliquo humano genere in Paradisi arenâ obtentis insolenter superbum præcidit. Hic silentio involvere non possum devotissimas laudes, quas ob suam David Victoriam Domino decantavit; ait enim: *Benedictus DEUS meus, qui docet manus meas ad prælium, & digitos meos ad bellum, misericordia mea & refugium meum, susceptor meus & liberator meus: qui redemisti servum tuum de gladio maligno, &c.* Porrò dubium non est, locutum hîc fuisse Davidem de gladio Goliath, maligno utique, quem adeò maligna sustinuit dextera, maligno, qui innocentis pastorculi sanguinem sitiebat. Verùm non exiguum hîc oritur dubium, nempe, cum David nunquam fuerit læsus ab illo gladio, cum à Goliatho vulneratus non fuerit, multò minus lethale vulnus illi inflictum; cur gratias agit, quòd redemptus à Domino fuerit: *Redemisti servum tuum de gladio maligno?* Verùm David agnovit, longè majus sibi beneficium præstitum fuisse, quòd planè à periculo mortis fuerit præservatus, nullumque à maligno Goliathi gladio vulnus acceperit, quàm si accepto vulnere resanatus, & periculo mortis fuisset ereptus; & hanc gratiam vocat *redemptionem: Redemisti servum tuum, &c.* super quæ verba Cassidorus: *Non quòd vulneraverit illum priùs gladio suo Goliath, sed quia præservavit eum Dominus de tali gladio, ait: Redemisti servum tuum.* En præclaram historiam! ex qua cognoscere licet, qua ratione etiam Virgo Beatissima ab omnî peccato, etiam originali, fuerit redempta. Malignus certè gladius est peccatum originale, hoc gladio infernalis Goliath aggreditur, & ferit omnes, qui de Adamo descendunt, sola MARIA, per eximiam prærogativam, ita fuit, Davidis instar, ante omne vulnus redempta, ut à peccato originali, prorsus & semper, etiam primo Conceptionis momento, fu-

erit illæsa. Tantæ Virginis glorioso exemplo animati, descendamus & nos, ceu novelli Davides, in palestram contra Goliath, peccatum scilicet, & infernalem hostem: immittamus frequenter in fundam orationum nostrarum dulcissimum Nomen *JESU*, mysticum lapidem; sic enim verò, ductu fortunato, peccatum omne feliciter prosternemus, & mercedem Victoriam in Cælis obtinebimus magnam nimis.

§. 2. *Authoritas.*

S. DIONYSIVS AREOPAGITA CER. 226. nens ILLIBATA M.

1. *Perस्पexi, atque proprijs oculis intuitus sum Deiformem, atque supra omnes Cælicos spiritus Sanctissimam Matrem Christi JESU, Domini nostri.* Epist. ad Paulum præceptorem suum.
2. *Ductus fui ad Deiformem præsentiam altissimæ Virginis, & tantus me, tamq̃, immensus Divinus splendor circumfulsit, ut nec corpus infelix, nec spiritus possit totius, ac tam æternæ felicitatis insignia sustinere.* Ibid.
3. *Testor, qui aderat in Virgine DEUM, si tua Divina præcepta non me docuissent, hanc ego verum DEUM esse credidissem.* Ibid.

Quomodo autem hic Author MARIAM dicere Deiformem potuisset, si deiformem aliquando maculam contraxisset, cum nullum in DEO peccatum, aut tenebræ esset possint?

§. 3. *Ratio.*

FILIVS genITRICem sine Labe 227. Integrè possIDET.

Juxta L. Possidere Plures eandem rem in solidum possidere non possunt: Contra naturam quippe est, ut cum aliquid ego teneam, tu quoque id tenere videaris. Ergo Beatissima Virgo MARIA, in primo instanti suæ Conceptionis, peccatum originale contrahere non potuit. Conseq. prob. Beata Virgo MARIA PROV. c. 8. de seipsâ testatur. *Dominus possedit me, in initio viarum suarum.* Sed quicumque

trahit peccatum originale, vel actu-
ale, dicitur esse servus diaboli, vel ab
eo possideri: Ergo Beata V. MARIA,
in primo instanti suæ Conceptionis,
peccatum originale contrahere non
potuit; cum tunc plures, nempe DEUS,
& diabolus MARIAM possiderent, quod
implicat.

§. 4. *Historia.*

228. epIs CopI CarthagInensIs, hostIs
Delparæ, sVbItanea
Mors. +

E piscopum quendam Carthagi-
nensem, apud Indos occiduos,
cui Petro de la Vega Nomen, in me-
dium producimus: hic, cum infen-
sissimum se hostem sententiæ illius,
quæ MARIAM, in suâ Conceptione,
immaculatam asserit, in pluribus oc-
casionibus, demonstrâisset, tandem
inaudijt, Religiosam quandam Pro-
cessionem à devotis quibusdam Chri-
stianis, MARIE cultoribus, in hono-
rem dictæ Conceptionis immaculatæ
instituentiam; Hinc indignè ferens
tantum, qui Virgini exhibendus esset,
honorem, complures constituit ne-
bulones, qui devotè incedentes in-
vaderent, ac insolentè lapidatione di-
spergerent. His ergò jussâ improbè
exequentibus, Cælum non diù tulit
injuriam, Regina in devotis suis illa-
tam; ipse enim Episcopus, sceleris au-
ctor, mox Divinam sensit ultionem;
nam, cum nocte, proximè factum
subsequentî, valens, ac vegetus dor-
mitum concessisset, dormijt, nec re-
surrexit; morte namque subitanæ,
eâdem nocte, extinctus, penas de-
dit, utinam non etiam aternas! Sic
hostes suos, ulciscente Filio, immacu-
lata Genitrix proferternit. Hoc porro
Miraculum, in Congregatione Sacri
Officij, recensitum fuit, à Purpurato
Patre Bellarmino, tertio loco, coram
ipso Summo Pontifice, Paulo V. Anno

Millesimo Sexcentesimo, Deci-
mo Septimo.

* * *

§. 5. *Symbolum.*

SerpenteM ConfVnDit 229.
psIttaCVs.

Quid nidum affectat Serpens, quem Pâtracus alta
Imposuit frondi? Fallitur: ipse ruit.
Quid Serpens Matrem affectat, quam Gratia Proli
Prima Cruci imposuit? Fallitur: ipse ruit.

Decipies, & prævalebis. 3. Reg. c. 22. v. 28.

§. 6. *Antiquitas.*

NIJMphæa HerCVLea, 230.
è paLVDe.

Nymphæam, florem perpulchrum,
candidis conspicuæ magnitudi-
nis folijs præditum, Lilio cateroquin
non multum dissimilem, è paludibus
plerumque progigni, experientia te-
statur. Florem hunc, Heraclion,
sive Herculeum, ideò jam pridem no-
minavit Antiquitas, eò quòd illius ra-
dicem, Herculis clavam distinctè re-
præsentantem observaverit. Unde
etiam suam fabula ducit originem,
Nympham scilicet, ejus amore cap-
tam, postmodum in hunc ipsum flo-
rem, admirabilî metamorphosî, trans-
mutatam fuisse.

Verum facessat fabula, ubi MARIA
cum veritate laudanda est! Hanc ni-
mi-

mirum, cum ex Adamo conceptam legimus, Nymphæam quidem, ex lutosâ paludè confurgentem negare non possumus; Quemadmodum enim hæc ex fordibus, sic illa ex peccatoribus nata est, candore tamen, ut semper intacto, ita primum decorem undequaque fervante. Quòd si clavam in radice quærimus; Ecce! in radice MARIÆ, hoc est, in purissimo Ejus Conceptu, clavam plusquam Herculeam, Gratiam Divinam, quâ nimirum Hydram, & peccatum gloriosissimè elisit: ut hanc ipsam ob causam, immaculatam Verbi Genitricem, Numinis Flo-

rem non immeritò appellemus, ad eum prorsus modum, quo Nymphæa Flos Herculis dictus; quia MARIÆ amore captus ipse unigenitus DEI Filius, postmodum in hunc florem, florentem scilicet Virginis uterum, se demittere non dubitavit

§. 7. Anagramma.

Virgo ConCepta, aniMa 231.
prVDens.

Virgo, et anima prudens, et immaculata!

Verſio litteralis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS XXXIV.

§. I. Scriptura.

232. Magna ſocietas! pVLChrè
ConCepta, pVLChro
ſociata.

I. Reg. c. 18. v. 1. *Anima Jonatha conglutinata est anime David.*

Summam Davidem inter, & Jonatham dilectionem paucis expreſſurus Sacer Hiſtoricus, *Anima*, inquit, *Jonathæ conglutinata est anime David.* Quam amiciffimam formoſiſſimorum Juvenum ſocietatem paulò ampliùs explicaturus, poſt pauca, hæc recenſet: *Inierunt autem David, & Jonathas ſædus, diligebat enim eum, quaſi animam ſuam. Nam exſpoliavit ſe Jonathas tunicâ, qua erat indutus, & dedit eam David, &c.* Ut verè hic adimpletum videatur ſub voculis iſtis: *David et Jonathas*, Myſterioſè recluſum Anagramma: *Hodie data unitas.*

Sed quid hæc, Jonatham inter, & Davidem ſocietas, conglutinatio, dilectio, unitas, reſpectu magnæ ſocie-

tatis, pulchrè Conceptæ, pulchro ſociatæ? reſpectu, inquam, conglutinationis, ſummæque dilectionis Filium inter, & Matrem, *JESUM, & MARIAM?* de qua Sacris in Canticis dicitur: *Anima mea liquefacta est, ut dilectus locutus est.* Et ipſa de ſe teſtatur: *Dilectus meus mihi, & ego illi.* Felix proſectò futuræ DEI Genitricis, cum Filio naſciturò conglutinatio! inierunt certè ſædus ſummæ dilectionis. Sed quale? Audiatur Guarrius Abbas, DEUM ſic diſcurrentem in medium producens: *Nullus mihi plus miniſtravit in humilitate meâ, nulli abundantius miniſtrare volo in gloriâ meâ, communicâſti mihi, quòd homo ſum, communicabo tibi, quòd DEUS ſum, &c.* Sicque propemodum exſpoliavit ſe Divinus Jonathas tunicâ, quâ erat indutus, exinaniendo ſemetipſum, formamque ſervi ex MARIA accipiendo. *O qualis Societas!* exclamat Hugo Victorinus, *Totus pulcher totam pulchram ſibi ſociat. Ego totus pulcher, & tu tota pulchra, Ego per naturam, & tu per gratiam. Ego totus pulcher, quia totum quod pulchrum eſt, in me eſt.*

c. 1. v. 6.

Cant. 2.

v. 16.

Serm. 1.
de Aſſ.
ſumpt.

Serm. de
Aſſumpt.

tu tota pulchra, quia nihil, quod turpe est, in te est, &c. Et sanè, quid Virgine speciosius excogitari potuisset, cujus indumentum non tam frontis rubor, quam mentis robor? Hæc, hæc erat illa forma, quam adeo Cœlestis Jonathas concupivit: *Concupiscet Rex decorem tuum.* Hæc nuptias DEUM inter, & hominem conciliavit: Hæc innocenti fascino ligavit Patris æterni Filium, & de sinu illius, in Virgineum traxit uterum. Verbo, hæc forma *Speciose inter filias Jerusalem*, traxit in amore *Speciosum formâ præ filijs hominum.* Quid autem inde fecutum? id ipsum certè, quod in Davide, & Jonathâ, nimirum: *Hodie data unitas. O Hodie ter beatum!* illud scilicet ante omnia secula, de quo dicit Omnipotens: *Ego hodie genui te.* Bina nimirum illa, tum Filij, tum Matris, incomparabilis species, ita jam tum Animam MARIE cum Animâ Filij conglutinabat, ut asserere D. Fulbertus Carnotensis minimè dubitârit: *Una est MARIE, & CHRISTI caro, & Filij gloriam cum Matre non tam communem judico, quam eandem.* Quod Divus quoque Petrus Damianus hiscè verbis confirmat: *Inest enim MARIE Virgini DEUS identitate, quia idem est cum illâ.* quod prior etiam Sermone idem Sanctus Pater insinuare voluit, cum dixit: *Habitat DEUS in Virgine, habitat cum illâ, cum qua unus naturæ habet identitatem:* non quia persona Christi sit persona MARIE, absit! sed quia MARIA carnem, & sanguinem dedit Christo. Ex hac proinde tantâ inter Matrem, & Filium connexionem, imò identitate, facillè deduci potest, quàm aliena sit à MARIA culpa originalis, quàmque indecens esset Matrem DEI maculatam fuisse infaustâ illâ primi Parentis labe? Enimverò, si MARIA à primâ illâ prævaricatione non esset immunis, sed veneno serpentis aliquandò infecta fuisset, superbè præsumere posset culpa, ipsum Christum tantæ Matris Filium, adeo illi unitum, adeo sociatum, conglutinatum, & vix non identificatum, eâdem turpi maculâ infecisse, quem tamen omnîs peccati

profus incapacem novimus. Huic ergo Virgini purissimæ, immaculatæ, pulchrè conceptæ, pulchro sociatæ, Filio per omnia conglutinatæ, & nos conjungi studeamus! sociemur per puritatem corporis, conglutinemur per candorem mentis, ut MARIE, ejusque Filio æternum quoque sociari in Cœlis mereamur.

§. 2. *Authoritas.*

DIONYSIVS CarthVsIanVs, 233.
VirGIneM eXtra tVrpe
VVLnVs propVgnans.

1. *Etenim neque saminarum aliqua, neque virorum aliquis, qui ex naturali concubitu in lucem hanc prodierunt, immunem habuerunt ab hac labe originali Conceptionem: Beata autem hæc Virgo à reticulo hoc criminum tam longè sublata est, ut verè dixeris, singularem esse in toto terrarum orbe.* Sermon de Concept. B. Virg.
2. *MARIA columba est, in qua nunquam fuit radix amaritudinis, sive austeritas, sed simplicitas sapientialis, inviolata.* In Cant. 2.

§. 3. *Ratio.*

potentia, & VolVntate, DEI 234.
Mater Labe Caret.

CHRISTUS, ut DEUS, potuit, & voluit suam Sanctissimam Matrem eximere à peccato originali, in primo instanti suæ Conceptionis. Ergo eam exemit; cum velle DEI sit ipsum operari, juxta testimonium Scripturæ: *Fiat lux, & facta est lux: Omnia quæcunque voluit fecit: Omnis voluntas mea fiet, &c.* Conseq. patet, 1.ª etiam antecedentis pars certa est; cum nulla ostendi possit rei hujus implicantia. 2.ª pars probatur: Omne illud Christus voluit, quod non cadit in opprobrium suæ Sanctissimæ Matris: Atqui esse conceptam in peccato originali, omninò caderet in opprobrium. Ergò cum Christus potuit, etiam voluit, suam

Gen. c. 1.
v. 3.
Psal. 113.
v. 3.
Isaï. c.
46. v. 10.

Psal. 44.
v. 12.

Psal. 2.
v. 7.

Serm. de
Nativ.
B. M.

Serm. 2.
de Nativ.

Pet. Dam.
Serm. 1.
de Nat.

Sanctissimam Matrem eximere à peccato originali, in primo instanti suæ Conceptionis. Et hæc est ipsa ratio *Richelijn 3. Diss. 3. qu. 1. sub finem.*

§. 4. *Historia.*

235. PICTORIS à Lapsu Liberatio, per effigiem Deiparæ.

Specialis erga purissimam, ac prorsus immaculatam Deiparæ Conceptionem devotio, quam Pictor quidam in Flandriâ, artis suæ cateroquin peritissimus, gerebat, & in dæmonem econtrâ, à quo gravissimis, spurcissimisque tentationibus frequenter infestari se senserat, odium, satis ex eo colligi poterat. Cum, quotiescunque effigies quædam Virginis DEI Genitricis efformanda erat, omnem ipse artem, ac industriam, pro viribus exercuit, ut quàm præstantissimè eximiam Virginis pulchritudinem, ac decorem penitus incomparabilem, vivis adumbrare coloribus: dæmonem econtrâ, si & ille pingendus esset, omnî deformitate possibili abominabilem exhibere posset. Contigit, ut in publicâ quondam Urbis plateâ, immaculatæ Deiparentis Imaginem, ad recens dealbatum Domûs cujusdam parietem appingere deberet; qua occasione dæmonem, in specie formidabilis cujusdam Draconis, contrito capite, Virgineis subiectum pedibus exhibiturus, id, more solito, omnî possibili diligentia præstitit. Ægrè ferebat superbus Lucifer tam despicabilem deformitatem; hinc, ut vindictam tam de MARIA, quàm de pictore sumeret, cum cuncta jam essent feliciter perfoluta, ligna illa omnia, quibus Pictor ad murum sustentabatur, uno momento subvertit, ac in plateam, magno cum fragore, dejecit. Hic collum sine dubio, ac crura omnia, Pictor confregisset, nisi miraculo planè inaudito, per ipsam recens absolutam Immaculatæ effigiem, à fatali lapsu fuisset liberatus. Enimverò, cum ultrâ non haberet, lignus omnibus decidentibus, cui inhærens

sustentaretur, plenus fiducia, appitum muro Virginis vestimentum, ac si propriè tale esset, manu arripuit, tantoque illi tempore firmus adhæsit, ac in aere pendulus remansit, donec ab accurrente hominum multitudine, miraculum obstupescente, scalæ admoventur, quæ illæsus descendere posset, quod & feliciter factum est. *Leo VVolff in Festiv. Con. 2. de Concept.*

§. 5. *Symbolum.*

CIGNVS non MARE CTVT. 236.

Quantumvis medijs, plumis cadentibus, undis
Insideat Cygnus: plumula nulla inadet.
Sic vicina licet maculæ, concepta MARIA,
Peccati in medijs Sicca remansit aquis.

*Cum transferis per Aquas, tecum ero, & Flumina
non operient te. Isaïæ c. 43. v. 2.*

§. 6. *Antiquitas.*

ARTIFICIOSÆ PROTOGENIS PICTURÆ 237.

Decet gratia, non

MARIÆ.

Seprem propemodum consumpsisse annos Protogenem, celeberrimum illum Artis pictoriæ Phœnicem, in depingendâ tali quadam Imagine, cujus raro, ac vix imitando artificio, immortale sibi nomen apud posteros compararet, antiqui memorant Scrip-
tores

tores, præsertim Plinius *Lib. 35. c. 10.* Hæc porrò imago, cùm suam jamjam perfectionem, post summam tanti temporis diligentiam, obtinuisset, paulò post, ex Insulâ Rhodo, Romam translata, ibidem in Templo pacis, in loco præ reliquis conspicuo, collocari meruit. Cùm autem, die quâdam, Apelles Templum ingressus, eandem fuisset intuitus, in hæc verba prorupisse fertur: *O eximium Opus! ô rara res! Summus labor! artificium maximum!* ne autem laudatorem tantùm, sed & momum ageret, sequentia subjunxit: *Una Imagini huic deest gratia, sive vita, quam si habuisset, procul dubio immortalis fuisset.*

Longè aliter de MARIA, Imagine illâ elegantissimâ, quam tota Sacrosancta Trinitas, veluti perfectissimum Omnipotentia: opus, maximo artificio, ab æterno elaboravit, discurrere possumus, pro quâ Spiritus Sanctus, majore

ri longè studio, fuit sollicitus, ita eam in primo illo Conceptionis instanti, à turpissimâ peccati originalis maculâ præservando, ut momum minimè admittat, dicentem, Sacratissimæ huic, ac vivæ Numinis Imagini gratiam aliquando defuisse, quam, non absque mysterio, Arch-Angelus, DEI nuntius, gratiâ plenam concelebrat, sine ullâ temporis præteriti, præsentis, aut futuri additione, ut nimirùm intelligeretur, nullum omninò tempus fuisse, imò nec momentum extitisse, quo MARIAE gratiam defuisse, dici posset.

§. 7. *Anagramma.*

VoCata sIne oMni Labe,
aLta graDV

238.

En minimè vocata es impura: alta gradu!
Versio litteralis,

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS XXXV.

§. I. *Scriptura.*

239. *MarIa VIrgo, arCa pVra,*
non attreCtanDa.

2. Reg. c. 6. v. 6. *Extendit Oza manum ad Arcam DEI, & tenuit eam.*

Cum Arca DEI novo fuisset plastro imposita, ac præcedente, Citharamque suam pulsante Davide, omnique Israël varijs instrumentis colludente, de domo Aminadab abduceretur, tristis in itinere casus accidit; vix enim incautus Oza manum paulisper ad Arcam DEI extenderat, tenens eam, cùm ecce! *Iratus est indignatione Dominus contra Ozam, & percussit eum super temeritate, qui mortuus est ibi juxta Arcam DEI.*

v. 7.

Quod hic Oza, incauto Arca: fœderis, plaustrique, quo vehebatur,

attrectatori contigit, hoc idem timendum ijs, qui purissimam Numinis Genitricem, quam felicem DEI Arcam jam sæpiùs ostendimus, indignè tractare, & non tantùm pollutis affectuum, aut fordidis actionum pedibus, Curram hunc ascendere, verùm insuper temerarijs manibus, id est, opinione in maculam pertinaciter inclinate, improbè contrèctare non erubescunt; Quemadmodum enim Nestorius, hæreticæ pravitatis antesignanus, à DEO graviter est percussus, eò quod Marianam hanc Arcam Deiferam, sive Matrem DEI fuissè negârît, adeò, ut impia ejus lingua à vermibus fuerit consumpta: Quemadmodum Constantinus Copronimus, Græcorum Imperator (referentibus Glicâ, & Cedreno) parem tulit vindictam, eò quòd

quòd MARIAM marfupio, omni auro, ac pecuniâ spoliato, ac vel ideò parùm æstimato, comparare fit aufus, ita ut pestilentî tumore correptus, diræ morti in prædam cesserit, ac cognitâ sui mali causâ, errore revocârît; Quemadmodùm Cæjanus Comicus, in MARIAM impius, ab eâ quidem in fornibus admonitus, nec tamen respiscens, alterâ die sine manibus, ac pedibus est inventus: sic iram quoque Domini pertimescant illi, qui MARIAM Virginem, Arcam puram, ausint atrectare. Sciant nimirum, in criminalibus, nulli licitum, *accusare Imperatricem, vel Reginam gravis cujusdam delicti, nisi probas habeat, luce meridianâ clariores*. Ex quo discant, nemini licitum, accusare MARIAM, dignissimam Cœli Reginam culpæ originalis, cum non tantum ad hoc defendendum clara proba deficiat, verum potius luce meridianâ clariores convenientiæ, ac probæ, pro imaculatâ inveniantur. Hinc timeant calumniatores; sicut enim, jam in hac vitâ, à summo Christi in terris Vicario, specialiter à Sixto IV. Excommunicatione, ipso facto incurrendâ, solique Romanæ Sedi reservatâ, percutiebantur omnes ij, qui publicè auderent dicere, falsam esse opinionem, quòd fuerit MARIA sine labe concepta, Concilio quoque Tridentino, dictum fulmen in refractarios detonandum clarè confirmante: sic etiam in alterâ vitâ, graviter à Divinâ Nemesi percutientur; *Maledicti nimirum erunt, O MARIA! qui contempserint Te, & condemnati erunt omnes, qui blasphemaverint Te. Ecce consundentur, & erubescunt omnes, qui pugnant adversum te, erunt quasi non sint, & peribunt viri, qui contradicunt Tibi, quæres eos, & non invenies viros rebelles tuos, erunt, quasi non sint, & veluti consumptio, homines bellantes adversum Te*. Et meritò hæc similibus eveniunt; Currus enim humilitatis est MARIA; hinc tales superbos respuit: vehiculum est, quo ad Cœlos itur, hinc illos non assumit, qui mundi se-

mitas MARIAM trivisse defendunt: Currus est igneus, hinc tepidos, atque in jugi immaculatæ suæ Conceptionis servitio torpentes refugit: Recto hic Currus tramite ad astra procedit; unde illo vehi non potest, qui cum impijs, impiè de MARIA sentientibus, *in circuitu ambulat*. Ascensus ad hunc Currum purpureus est, & roseo Agni immaculati Sanguine tinctus; hinc cavendum à sinistris de illâ cogitationibus, quæ ex prævisis effusi hujus Sacratissimi Sanguinis meritis, à communî labe est præservata. Illis tantummodò Marianum hunc Currum securè attingere, imò omninò insilire permissum, quorum pedibus, hoc est, in Immaculatam affectibus, Amor addidit alas, & promovendi Virginei cultûs, honorisque illibati stimulans desiderium calor subministravit. In corde enim devoti Mariophili, cum Davide Rege, ante Arcam, hilarî devotione procedentis,

Virginis hæc magnum gloria calcar habet.

Hinc, pro coronide, dicere omnibus, & singulis idipsum audeo, quod in Actibus Apostolorum Spiritus dixit Philippo: *Accede, & adijunge te ad currum istum!* id est, accedamus cum fiducia, ad Currum hunc Virgineum, immaculatum, minimè atrectandum, nosque ei jugiter adjungamus! accedamus per devotionem, adjungamus nos per imitationem: ut hoc Curru, & hac Arcâ deducente, ad felicem Cœlestis Patriæ terminum pertingere valeamus.

§. 2. *Authoritas.*

S. DOMINICI OPINIO, pro pVra, 240.
& ILLibata.

Sicut primus Adam fuit ex terrâ Virgine, & nunquam maledictâ formatus, ita decuit, in secundo Adam fieri, scilicet Christo, cujus Terra, id est, Mater Virgo, nunquam fuit maledicta. Tract. de Corp. Christi, contra Albigenas.

Joann. Mofcus Prat. Spirit. c. 4

L. s. ff. de pœnis l. ult. cod. de probat. C. litteras de præsumpt.

In Extravag. græve nimis de Reliq. & vener. SS. Sefs. 5. decret. de peccato orig.

Job, 13. v. 16.

Isaïæ. 41. v. 11. & 12.

Pfal. 114. v. 9.

Act. 8. v. 9.

§. 3. Ratio.

VirgInIs ILLibatae perfeCtIor
reDe MptIo.

241.

PRæter Redemptionem liberatam, communiter modò Theologi statuunt etiam præservativam, quam Sacra Scriptura videtur indicare Psal. 85, v. 13. *Eruisti animam meam, ex inferno inferiori:* In quem locum S. Augustinus sic commentatur: *Quemadmodum, si Medicus videat tibi imminuentem agritudinem, fortè ex aliquo labore, & dicat tibi: parce tibi, sic te tracta, requiesce, his cibis utere; nam si non feceris, agrotabis: tu autem, si feceris, & sanus fueris, rectè dices Medico: liberaſti me ab agritudine, non in qua eram, sed in qua futurus eram, &c.* Inter duas verò has redemptiones, præservativam omninò perfectiorem esse, videtur posse ex eo manifestè ostendi, quia illa magis cedit in gloriam redimentis, majoremque virtutem requirit in præservante. Quis enim non magis celebret Belli-Ducem, qui hostes longa Victoriarum serie ita pessundat, ut ille tamen nullo sanguinis pretio, aut cladis propriæ periculo triumphum mercari debeat, atque adedò cogatur materiam aliquam hostibus relinquere, propter quam adhuc exultent, se nempe succubisse quidem, at non penitus inultos? vel quis non præclariorem dicat Archiatrum, qui omnem sanitatis, & morborum vicissitudinem avertit? aut Navarchum, qui periculo etiam navigantes eximit? Atqui de ratione perfectissimi Artificis est, ut in subjecto perfectissimo Opus perfectissimum exercent. Ergo, cum Beata Virgo fuerit perfectissimum subjectum redemptionis, & Christus perfectissimus Redemptor, juxta Apostolum, de quo etiam Psalmista Ps. 29. *Copiosa apud eum redemptio,* de ratione erat, ut respectu *MARIÆ* perfectiorem exerceret redemptionem, quæ nempe erat præservativa.

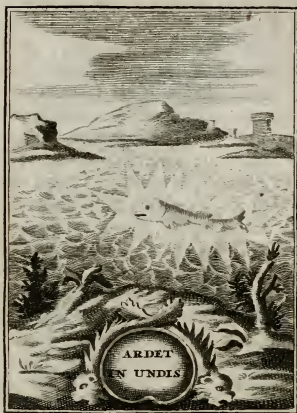
§. 4. Historia.

B.anna, ob partVM pVræ. 242.
fILlæ, CoLenDa.

BEatam Annam totam gratiosam, imò ipsam *Gratiam* interpretandam esse, facile ex eo constat, quòd dignam fuisse sciamus, concipere, & parere Filiam, *gratiâ plenam*. Quisquis porrò à summo bonorum omnium largitore DEO, gratiam obtinere desiderat, noverit, perutile sibi fore, non Filix tantum *MARIÆ*, sed & Annæ Matris, per singularem erga eas devotionem, promereri patrocinium. Hoc cliens aliquis, Divæ Annæ longo jam tempore specialiter addictus, ab ipsâ Beatissimâ Virgine fuit edoctus; dum enim in Oratione diutius ille aliquandò persisteret, apparentem sibi habuit gloriosissimam Cœlorum Reginam, specie, ac pulchritudine incomparabilem, mirâ luce circumfusam, *Quem* autem in finem, adesse oranti *MARIA* voluit? causa certe alta non fuit, quàm, ut ad ulteriorem, imò in dies majorem cultum, erga Divam Annam, servulum animaret, modum insuper edoceret, Eandem debite colendi, ac summo cum fructu honorandi. Et quisnam ille modus à *MARIA* edoctus? audite. In memoriam scilicet revocando partum puræ Filix, ac sæpius hæc verba, Divæ Annæ acceptissima, devotè proferendo: *Benedicta sit Sancta Anna, Mater MARIÆ, ex qua immaculata processit Caro MARIÆ.* Philippus Kieselius, in *Appendic. 2. ad Alv. 7. Centur. 7. Decad. 9.* Quis non etiam nostrum tam succinctæ allufecat præcatiunculæ, quâ Beatam Annam, ob partum puræ Filix, colendo, & Filiam, & Matrem, imò, per eas, DEUM ipsam reddere sibi propitium poterit.

**

*

§. 5. *Symbolum.*243. Stella PisCis, In aqVIS
MarINIs raDIans.

*Stella dicitur Piscis, medius qui splendidus Undas
Pertransit: Speciem Sicut... ille refert.
Stella MARIA Maris medijs magis ardet in undis
Criminis infausti, dum sine labe micat.
Luce splendidâ fulgebis. Tob. c. 13, v. 13.*

§. 6. *Antiquitas.*244. Virgo, DenVDato Corpore,
INDeCens.

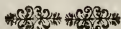
TEmpus erat, quo Civitatis cujusdam Virgines, nescio, quo furore infano correptæ, mirum in semetipsas desævire, ac violentas propriæ vitæ manus inferre, non dubitabant. Tandem, cum de medijs, reliquis adhuc Virgines à tantâ crudelitate reprimendi, cogitabant omnes, sequens Gubernatori incidit salutare remedium: Sciebat ille, quantum dictæ Virgines pudicitæ suæ, ac honestatis semper fuif-

sent studiosissimæ: proclamari ergo publicè faciebat, statutum esse, ut quæ se imposterum occifura esset, mox corpore in publicam plateam delato, ac turpiter denudato, in commune plebis probum suspendenda, ac omnium conspectui exponenda esset. At illæ summam hanc pudendæ nuditatis indecentiam magis, quàm ipsam mortem, perhorrescentes, mox à crudeli delirio cessarunt, tantumque furorem protinùs coercentes, acquieverunt, ad eundem, ut à die illâ, quâ lex denudationis promulgata fuit, nulla deinceps violentas sibi manus inferre ausa fuerit. *Aulus Gellius lib. 15, noct. att.*

Quod si corpus cujuscunque Virginitis denudari, ad eundem inhonestum jam rùm cenfebatur, ab infidelibus etiam populis, ut ipsæ Virgines hanc statûs sui ignominiam, ipsâ etiam morte graviorem existimârent, quanto magis cenferi debet, indecorum futurum fuisset, si Virginum Virgo, *Virgo fidelis*, quæ, ut talis, DEUM genitura erat, gratiæ veste, vel ad momentum, denudata, in suâ Conceptione, mundi immundi conspectum subire debuisset. Non sic spolianda candidissimis innocentia vestimentis MARIA: sed præclarissimis potiùs Gratia ornamentis exornata, velut Reginam Angelorum, & DEI Matrem decebat, ingressa, dicenda est prout ipsa de se testari dignata est, dicens: *Induit me vestimentis salutis, & indumento justitiæ circumdedit me. Isaïa. c. 61. v. 10.*

§. 7. *Anagramma.*MVnDa, eLeCta Virgo, 245.
sIne Labe*Munda, amata, electa Virgo, prima venis!*

Versio litteralis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum,

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ. CONCEPTUS XXXVI.

S. I. Scriptura.

246. arCæ DIVINæ, In DeIParâ,
beneDICTa habitatIo.

1. Reg. c. 6. v. 11. *Habitavit Arca Domini in Domo Obededom Gethæi, tribus mensibus, & benedixit Dominus Obededom, & omnem Domum ejus.*

Summam Obededomi felicitatem, gaudijque Spiritualis abundantiam quis enarrabit? quando Sacra Domini Arca ad ipsius deducta diversorium, tribus ibidem Mensibus subsistit, omnique Supernâ benedictione non ipsam tantum Patremfamilias, sed universam quoque familiam ejus, ac facultates copiosissimè replevit. Hoc enim sacræ nobis insinuant Paginæ, ijs verbis: *Habitavit Arca Domini in domo Obededom Gethæi, tribus Mensibus, & benedixit Dominus Obededom, & omnem Domum ejus.* Nec tam insolita Viri benedictio adeo occulta remanere poterat, quin ad aures ipsius Davidis Regis perveniret; sic enim pergit Sacer historicus: *Nuntiatumque est Regi David, quod benedixit Dominus Obededom, & omnia ejus, propter Arcam DEI.*

Verum quid hæc Obededomi felicitas, respectu summæ illius felicitatis, quæ MARIÆ obtigit? tunc nimirum, quando incarnatum DEI Verbum, in electâ Virginalis ejusdem uteri Domo divertens, non tribus tantum, sed novem omnino completis Mensibus ibidem habitavit: Ut enim Divus ait Ambrosius: *Arca intrinsicè portabat Testamenti tabulas, MARIA autem ipsius Testamenti gestabat heredem.* Sicut ergo Obededom (*Servus hominis* interpretatus) & omnia ejus, specialiter à Domino fuere benedicta, ut gloriari illis omnino Zachæi verbis potuerit: *He-*

die Salus domui huic facta est. propter Arcam nimirum Domini, in illâ per tantillum temporis collocatam: sic MARIA (humillima DEI-Hominis Ancilla) & omnia ejus, id est, ejus Nativitas, ejus Infantia, ejus reliqua in terris Conversatio, ejus in DEI Matrem electio, ejus Obitus, imò & ipsa jam ejus, in utero Matris Annæ Conceptio, specialissimè fuere à Domino benedicta, adeoque omnîs peccati tam originalis, quam actualis, ac per consequens, omnîs maledictionis penitens exclusiva, unice propter DEUM, à quo *Salus Domui huic facta*, qui que *ventris sub Arcâ clausus*, in purissimo Virginis utero recondi voluit. Et nonnè ea ipsa Marianæ Domus benedictio jugiter fuit nuntiata, per Cœlestem illum legatum, Gabrielem Arch-Angelum, quod nimirum benedixerit ei Dominus? ait enim: *Benedicta tu in mulieribus*, causam statim antea clare adjungens: *Dominus tecum.* Verè benedicta, imò ter benedicta Habitatio! Si enim pro tribus, queis Arca subsistebat, Mensibus, Domus Obededom simpliciter dicitur à Domino benedicta, facile credendum, ob triplicatum trium Mensium numerum, quamdiu nimirum æternum in Virgine Verbum habitavit, triplicè benedictione donatam fuisse MARIAM, ut hanc ipsam ob causam, non immeritò Salutatio illa Angelica, ter quâlibet die repetenda, sicque tribus distinctis vicibus, ad commemorationem Verbi, quod *caro factum est, & habitavit in nobis*, ipsa Arca hujus Divinæ, nempe Verbi, habitatio, benedicta in mulieribus sit deprecanda. Hic appositè commendandam puto singularem quorundam devotionem, ab Ecclesiâ minime improbatam, singulos Hebdomada

da dies ita dividendi, ut quælibet specialem Patronum obtineat: sic Dies Dominica communiter Sanctissimæ Trinitati dedicata: Dies Lunæ dulcissimo Nomini JESU, & quæ à Marte denominatur, SS. Angelis recolendis destinatur. Sic etiam Mercurius devotioni Sacri Scapularis: Dies Jovis adorando Sanctissimo Altaris Sacramento: Dies Veneris recolendæ specialiter Sacratissimæ Christi Passioni assignatur: Sabbatum denique Beatissimæ Virgini, debito hyperdulia cultu, venerandæ, devotis per Ecclesias Litanijis, alijsque filialis erga Matrem reverentiæ significationibus applicatur. Porro quærere quis posset, cur locum hunc ultimum, nempe diem Sabbati MARIA obtineat, cujus tamen dignitas omnium Sanctorum, imò & Angelorum merita longè antecellit? Sed sciendum: illum Sacræ Scripturæ locum hic communiter observari, quo docemur, univèrsi Creatorem, finito per sex dies Creationis opere, Septimâ die requievissè, adeoque, cum etiam in Virgine Beatissimâ, tanquam benedictâ habitatione, incarnatum DEI Verbum divertissè, ac requievissè sciatur; hinc septimam hanc diem, de qua ait Sacer textus: *Requievit die septimo.* Item: *Et benedixit diei septimo, & sanctificavit illum,* MARIÆ assignari. Addo ego, de Creatione, ad Redemptionis mysterium procedens, ideò 7.ma diem MARIÆ honori specialiter convenire, quia primo loco pro Patriarchis, 2.do pro Prophetis, 3.to pro Apostolis, 4.to pro Martyribus, 5.to pro Confessoribus, 6.to pro Virginitibus, laborassè in opere redemptionis Dominus videtur, Septimo verò loco requievissè, quia opus non erat labore, in præservativâ illâ, ac prorsus specialî purissimæ Virginis redemptione, in qua requiescere & habitare DEUS statuit, cui proinde haud secus, ac Domui Obededom gratiosè benedixit, adeò, ut sine omnî labe, ipsâ etiam originalî maculâ, eam concipi voluerit. Huic Domui benedictæ & nos benedicamus, dicen-

do eam bene Conceptam, ut per Arcam Divinam inibi habitantem, nobis quoque obveniat benedictio.

§. 2. *Authoritas.*

S. ELIGIVS, DoCens pVraM 247.
à Labe.

1. *Nequaquam immunda judicatur, que Sancto Spiritu obumbrante, totius munditiæ, & Sanctitatis Auctorem genuisse probatur.* Homil. 2. de Purif.
2. *Denique Dominus JESUS, plenus & perfectus DEUS, plenum & perfectum hominem de Matre sine patre suscipiens, plenitudinem, & perfectionem omnium gratiarum ei contulit.* Ibid. Tom. 2. Biblioth. PP.

§. 3. *Ratio.*

IN DEI MINISTRO reqVIsIta 248.
CapaCitas.

SANCTUS DOCTOR 3. p. q. 27. a. 4. in Scorp. *Illos, quos DEUS ad aliquid eligit, ita præparat, & disponit, ut ad id, ad quod eliguntur, inveniantur idonei: secundum illud 2. Corinth. 3. Idoneos nos fecit ministros novi Testamenti.* Beata autem Virgo electa Divinitus, ut esset Mater DEI, & ideò non est dubitandum, quin DEUS, per suam gratiam, eam ad hoc idoneam reddiderit. Ita in veteri Testamento, Moyses, Eliam, Jeremiam, aliosque Prophetas, quos ad specialia munera, & officia deputaverat, singularibus quoque beneficijs, & gratijs communicando, idoneos reddidit: sic quoque, in novo testamento, Joannem Baptistam, ut idoneus *Præcurfor Domini* evaderet, in utero materno Sanctificavit: Apostolos, ut utiles Divini Verbi præcones efficeret, Spiritus Sancti plenitudine, aliisque gratijs supernaturalibus replevit, &c. Atqui eligi in Matrem DEI, infinite propemodum ista omnia enarrata Officia, excellentiâ, & prærogativâ transcendit. Ergò Beata Virgo, ad hoc ministerium electa, ut esset idonea Mater, debuit à DEO majoribus, ac perfectioribus donis, præ alijs omnibus,

Gen. 2. c.

v. 3.

bus honorari, ut indicat S. Doctor cit. q. a. 6. ad 1.^{mum} quòd B. Virgo, quæ fuit à DEO electa in Matrem, ampliorem Sanctificationis gratiam obtinuit, quàm Joannes Baptista, & Jeremias, qui sunt electi, ut speciales præfiguratores Sanctificationis Christi. Atqui alius specialis honor amplius non datur, quàm esse Sanctificatum in ipso instanti Conceptionis. Ergo, ut Beata Virgo sit idonea Mater DEI, debuit, in instanti Conceptionis, à peccato originali esse immunis.

§. 4. *Historia.*

249. ANIMÆ In purgatorio, DEI GENITRICI Charæ.

JOannes Ximenius, devotus admodum, ex Societate JESU, Laicus, Anno Millesimo, Quingentesimo, Septuagesimo nono, Pijssimè in Domino defunctus, cum Deiparæ Virgini singulariter esset addictus, coram Sacris ejus Imaginibus, in calidas sese preces frequenter effundere consueverat, id exoraturus, ut rectissimam Salutis suæ viam, Virgine edocente, agnosceret. Audiit porro, die quâdam, Matrem pijssimam, dicentem sibi: *Ximeni! perge, ut cœpisti, in viâ Sacrae Obedientia; hanc enim securissimam esse salutis semitam, ne dubites!* Id præterea specialiter annotandum, quòd, in ipso omnium Sanctorum Festo, ac Animarum in flammis purgantium pervigilio contigit: Orabat nimirum, die illâ, Ximenius, solito ferventiùs, coram pulcherrimâ quâdam, atque ad omnem pietatem studiosè elaboratâ immaculatæ Conceptionis Imagine; cumquæ orationem diutiùs protraheret, timens identidem, non satis se, pro miseris illis Animabus, piaculares ignes sustinentibus, deprecari, sequentem ex Imagine vocem audire promeruit: *Ximeni! nunquam obliviscere Animarum harum. Cui mox ille reposuit: Quinimò, Virgo Speciosissima! offeram impostoribus omnia mea, tam interna, quàm externa bona opera, pro illis, quod per totum reli-*

quæ suæ vitæ spatium, omnî diligentia adimplens, non modicas (ut piè credendum) Animas flammis exsolvit, & Cœli gaudijs transcripsit. Ex quo constat primò, quàm Animæ in purgatorio DEI Genitrici charæ: secundò, quàm grata Superis devota vivorum pro mortuis exoratio, 3.º quàm utilis Sacrarum Imaginum, ac singulariter Deiparæ sine labe conceptæ, suâ in Imagine cultus, ac veneratio; cum sibi exinde loquentem Cœli Reginam Ximenius promeruerit. *P. Anton. Balingh. Ex vitâ P. Alvarez. c. 45. & Hortulus Marian. art. 2. c. 2.*

§. 5. *Symbolum.*

Leo IratVs, frænVM
DILaCerans.

250.

Nitētis incasūm, generoso fræna Leoni
Inijcere: haud patitur talia viola Leo.
Nitētis incasūm conceptæ fræna MARIE
Inijcere infandi ctiminis: haud patitur.

Vincula tua dirumpam. Nahum, c. 1. v. 13.

§. 6. *Antiquitas.*

ConstantInopOLI, noVatIani
TEmpLI ab Igne
Defensio. 251.

EXorto, Anno Millesimo, Quingentesimo, Septuagesimo quinto,

to, Die 17. Augusti, gravissimo incendio, quale Urbs Constantinopolitana nunquam hæcenus pertulerat, potissimam ejus partem aded vorax flamma pervasit, ut maxima quæque horrea, & frumentorum receptacula, consequenter & ipsa splendida Ædificia, non pauca numero, conflagrarent. Ubi illud, præ reliquis, relatu dignum, quod, cum in illo incendio, quidam Novatianorum Episcopus, Paulus nomine, Chrysanti Successor, suam in periculo videret Ecclesiam, atque idcirco in Sanctius Sacrarium ingressus, ut hæc ab imminente igne defenderetur, DEUM supplex oraret, Deus Optimus Maximus, exauditis, nescio, quâ ratione, precibus, Delubrum inviolatum servavit: Ignis namque per januas, & fenestras jam omnes involans, ei minime nocuit, sed cum circumcirca Ædificia simul plurima consumpssisset, Templum præterijt: cumque (quod maximum est) incendium, biduum totum, undique grassaretur, nè ullum quidem fumi vestigium in tignis, ac muris Ecclesiæ apparuit. Quo factum, ut Novatiani, ex eo tempore, quotannis 17.â Augusti Die, ob servatum tanto prodigio Templum, solennia Sacra celebrarent. *Nicephorus Callistus lib. 14. c. 41. Petrus Bungus de num. 17.*

Quod si DEUS quandoque etiam per indignos, quales Novatiani hic fuerant, solita exhibere prodigia voluit, aded ut Templum etiam illorum à furore ignis, omnia alia devastantis, imò etiam ab omni fumi vestigio præservârit; An non credendum, in dignissimâ Divini Verbi Genitrice, simile multò magis miraculum à Divinâ Potentiâ perpetratum? ut nimirum solam illam, tanquam Sacratissimum veri DEI Templum, in universalî peccati originalis incendio, non per biduum, sed per tot Sæcula continuato, & usque in finem mundi continuando, illasam præterierit, ac nè vestigium quidem fumi, id est, nè minimum quidem instans originariæ labis illi adharere voluerit? Quid ni, ob tantum MARIÆ purè Conceptæ beneficium, & nos Christiani Solennia Sacra quotannis celebremus?

§. 7. Anagramma.

AVE arCa, à Labe Defensa, 252.
TV repLeta aMorIs Igne!

Ave Arca munda: tu impleta amoris igne!

Versio litteralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

* *

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS XXXVII.

§. I. Scriptura.

253. ÆDes DIVIna, à DEo
ConstrVcta.

2. Reg. c. 7. v. 16. *Fidelis erit Domus tua.*

Quod Nathan quondam Propheta, à Domino submissus, Davidi insinuavit, dicens:

Fidelis erit Domus tua: hoc Cœlestis Pater, jam ab æterno, ad consubstantialem sibi Filium, humanam aliquando carnem assumpturum, dicere poterat: *Fidelis erit Domus tua*. Quis enim erroris me arguet, si dignissimam Divini Verbi Domum, MARIAM appellitem? cum non mea hæc tantum sed gravissimorum Patrum sit sententia, quos inter S. Bernardi-

Scrim. 51.
a. 3. c. 1. nardini Senensis hæc est propositio : *Virgo ex omni parte labi expers, tanquam purissimum Templum, in DEI electa est domicilium.* Cui magnus confert suffragium Magnus Gregorius, *MARIA*, inquam, *Domus apte dicitur, que dum incomparabilibus est illustrata meritis, DEI unigenito, in quo recumberet, sacrum præparavit uterum.* Et quid aliud ipsa increata Veritas B. Margarethæ de Cortona revelavit: nisi: *Hanc Matrem, & Dominam, Ego summa, & æterna Sapientia creavi, ad habitandum in eâ.* Cui Cithara quoque Davidica perbenè consonat, per has voces: *Elegit eam Dominus in habitationem sibi.* Hæc Domus, *MARIA*, non tantùm ab ipso Cœlesti Patre firmissimè ædificata: *Ipse fundavit eam Altissimus, à Filio Sapientissimè constructa: Sapientia ædificavit sibi Domum, à Spiritu Sancto firmissimis septem donorum suorum columnis suffulta: Excidit columnas septem,* sed & specialissimè à totâ Sanctissimâ Trinitate sanctificata fuit: *Sanctificavit Tabernaculum suum Altissimus.* Quis ergo Domum hanc ruinæ aliquando dicat obnoxiam? aut ullius, vel momentaneæ etiam infidelitatis, seu fordis arguendam? Absit hoc de Virginali hæc Æde cogitare! *In malivolam enim animam, ait Sapiens, non introibit sapientia, cum tamen ipsa Divina Sapientia purissimam MARIÆ animam non tantùm in Domum sibi ædificaverit, sed & actû introierit, perque novem Menses eam inhabitaverit, quæ vel ideò non nisi Sancta esse, & immaculata omnî tempore potuit; Sancta: nam Domum tuam decet Sanctitudo Domine.* Immaculata, juxta illud, *Ambulans in viâ immaculatâ, hic mihi ministrabat.* Hinc proscripta statim ab initio mansit ex hæc Domo Principis infernalis Superbia: *Non habitabit in medio Domus meâ, qui facit superbiam, & adimpleta Numinis ipsius promissio: Domum majestatis meæ glorificabo.* Quod si David, cum exstruere Domum Domini cogitaret, in hæc verba prorupit: *Domus, quam ædificare volo Domino, talis esse debet, ut in cunctis Regioni-*

bus nominetur! præparabo ergò ei necessaria, hanc alibi causam adducens: Neque enim homini præparatur habitatio, sed DEO. Qualis obsecro, præparatio adhibenda fuit exstructioni Domus Marianæ, in corporale simul, ac spirituale Verbi incarnati domicilium eligendæ? Vidistis forsitan aliquandò, cum Regium quoddam ædificium è fundamentis esset exstruendum, primum fundamento lapidem magnâ Solennitate imponi. Nonnè primarius è Clericis ibi præsentibus diversas exhibuit Ceremonias? nonnè lapidi illi artificiosissimè elaborato, atque ab omnî nævo diligentissimè expolito, aurea quædam mœneta fuit imposita, præter Regiam effigiem, Annum quoque, & diem cœpti operis continens? hæc & plura communiter fieri, dubium non est. Porro, quis nescit, in felicissimâ Deiparæ Conceptione, ad summum mundi Ædificium, positum fuissè primum lapidem? quem ipsemet Spiritus Sanctus benedixit, propriumque Nomen impressit, juxta illud: *Sanctificavi domum hanc, quam ædificavi, ut ponerem nomen meum ibi, in sempiternum.* In hoc ergò lapide fortè, sine labe, sine vulnere, integrum thesaurum gratiarum inclusit: *Gloria & divitiæ, in Domo ejus.* Quod si de illo Davidis ædificio Sacra narrat Historia: *Malleus, & Securis, & omne ferramentum non sunt audita, in domo Domini, cum ædificaretur, dico ego similiter, malleo peccati originalis, vel securi, aut alio ferramento peccati actualis, nunquam fuisse percussam, vel vulneratam purissimam MARIÆ Animam, de qua Fulbertus Carnotensis ait: Anima ipsius, & caro quam elegit, & habitaculum sibi fecit Sapientia DEI Paris, ab omni malitiâ, & immunditiâ purissima fuerunt.* Et meritò quidem; si enim ab obsessâ quondam personâ, virtute supernaturali, expulsus immundus spiritus, clamare tamen non cessavit: *Revertar in domum meam, unde exivi, possit certè etiam MARIAM, in hodiernam adhuc diem, domum suam dicere, si aliquandò illi, vel per*

c. 29. v. 1.

3. Reg. 6. v. 3.

Psal. 111.

v. 3.

3. Reg. 6.

v. 7.

Scrim. 1. in Nat.

Math. c. 12. v. 44.

momentum, in eâ habitare obtigisset, quo utique nihil absurdius, Dei que Filio probrosius foret. Nos igitur puritatis Virginæ Zelatores, Domus que fidelissimæ, venerabundi spectatores, dicamus Domino illud Psalmistæ: *Domine dilexi decorem Domus tuæ, & locum habitationis gloriæ tuæ. Dicamus etiam, in Marianum confidentes auxilium: Replebimur in bonis Domus Tuæ.*

Psal. 25.
v. 8.

Psal. 64.
v. 45.

§. 2. *Authoritas.*

254. S. EphreM sIJrVs, pVrè ConCEPTæ Defensor.

1. *Immaculata, intemerata, incorrupta, & prorsus pudica, ab omni sorde, & labe peccati alienissima Virgo DEI, ac Sponsa, Dominanostra.* Orat. ad. B. Virg.
2. *Intemerata, prorsusq; pura Virgo Deipara, Regina omnium, spes desperantium, Domina mea gloriosissima, eademque optima, sublimior Cælicolis, purior Solis radijs, & splendoribus, honoratior Cherubim, sanctior Seraphim.* Orat. de laud. S. mæ DEI Matris.

§. 3. *Ratio.*

255. reX, aC regIna VXor, In oMnIbVs prIVILEgIIs DIGNItatIbVs, & prærogatIVIs, pares sVnt.

Juxta L. *Princeps* 30. ff. de legibus: *Princeps eadem privilegia Augusta concedit, que ipse habet.* Ergo Dominus DEUS tribuit Beatissimæ Virgini privilegium immunitatis à peccato originali. Conseq. prob. Si terrestres Principes, ac Reges, Sponsas, ac Reginas iisdem privilegijs, ac dignitatibus condecorant, id multò magis præsumendum est, de summo Cælorum Principe, ac Rege: suam nempe Ipsum charissimam Matrem iisdem, quæ ipsemet habet, privilegijs condecorasse. Atqui Ipse privilegium immunitatis ab omni prorsus peccato, tam originali, quam actuali habuit. Ergo omnino credendum est, quòd hoc

etiam privilegio condecoraverit suam Sanctissimam Matrem. Confirm. Sicut Princeps non tenetur ad vestigalia, ita neque Augusta. Ergo sicut Christus nullum solvit vestigal, pro proprio peccato originali, ita nec ejus Augusta Mater solvit vestigal pro peccato originali.

§. 4. *Historia.*

Ioannis arragonIæ regIs, In 256. ConCEPTIONeM, DeVotIo.

Joannem Secundum, Arragoniæ Regem, non tam Sapientissimus, ac per omnia inculpabilis Regnandi modus, quàm singularis erga Superos, MARIAM præsertim, Augustissimam Cælitum Reginam, devotio celeberrimum reddidit; præterquàm enim, quòd omnia Virginis Festa, ab Ecclesiâ per Annum celebrari solita, insigni devotionis affectu peregerit, sicque Regis ad Exemplum, tota Aula ad frequentem Deiparæ cultum composita fuerit, inter omnia tamen Festa, nullum tantâ Celebritate à suis subditis peragi voluit, quàm Sacram immaculatæ Conceptionis memoriam: insuper (Clericali potestate haud difficulter in id consentiente) piissimum publicavit Decretum, ne quisquam, suo in Regno, sive privatim, sive publice, dicere audeat, aut docere, MARIAM in originali peccato conceptam fuisse. Memoranda profectò tanti Regis in illibatam DEI Parentem devotio! Hinc mirum videri non debet, si in ejus vitâ legatur, Joannem jamcum morte luctantem, atque ad Cœlestia Regna, terreno relicto, suspirantem, inter devotissimos Religionis, aliarumque Virtutum actus, interardentissimas, modò ad DEUM, modò ad purissimam ejus Genitricem, voces, inter tenerrimos Christi, è Cruce pendentis amplexus, animam felicissimè exhalasse, atque ut dubitare nefas, ad Superos transmisisse. *Bzo. vius in Annalib. Anno 1479. Marianus Siculus, & alij.*

§. 5. *Symbolum.*

257.

à parVâ sCIntILLâ, non
parVa DaMna.

Excitat haud modicam Scintilla vel unica flammam,
Non parva ex parvis surgere damna solent.
Si Scintilla foret Conceptæ in labe MARIÆ,
Perderet hæc totam Numinis una Domum.

A Scintillâ unâ, augetur ignis. Eccli. c. 11. v. 34.

§. 6. *Antiquitas.*

258. Cæsar AVGVltVs, EXConspeCtâ
ALeXandri InsCrIptIone pLa-
CatVs, VrBI ALeXandriNæ
parCIt.

Inter complura Cæsaris Augusti ge-
sta, posterorum memoriâ digna,
referunt Scriptores, ac inter illos spe-
cialiter Plutarchus, quòd cum Urbem
olim Alexandrinam, ex justâ vindictâ,
diripi, ac tanquam legitimo Domino
obstinatissimè rebellem penitus vastari
decrevisset, illud insuper Ducibus,
& militibus mandatum dederit, ut

nè infantibus quidem, in utero, par-
cerent, sed quæcunque obvia, omnî
seposito respectu, pari crudelitate tru-
cidarent. Cupiebat Cæsar tam san-
guinoso spectaculo ipsemet interesse;
verùm Comediæ, non Tragediæ in-
terfuit: Enimverò, cum Civitati de-
vastandæ, furijs plenus, appropinquâ-
set, observat fortè supra portas Urbis
hæc paucula, Aureis litteris, inscripta
verba: *Alexander me fecit.* Hiscè casu
perlectis, ad unam Alexandri memo-
riam, totus animo mutatus, mox
omni cessante vindictâ, Urbi parcen-
dum statuit, militemque in prædas,
necesque paratum, ne jussâ exequere-
tur, severè cohibuit.

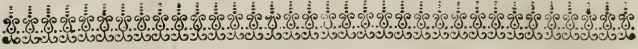
Haud absimile factum in Virgine
Beatissimâ, ejusdemque Conceptio-
ne, contigisse videtur; quis enim
nescit, Divinam Justitiam, rebellan-
te, per transgressionem mandati, Ad-
amo, ad justam iracundiam commo-
tam, ad eandem cum ipso originalem ma-
culam condemnâsse? verùm, cum ad
MARIAM devenisset, observassetque,
eam non ab Alexandro quodam terre-
stri, verùm ab altissimo Cœli Monar-
châ, in Matrem ab aeterno electam,
& formatam, ut scriptum in portâ
Conceptionis referret: *Ab aeterno or-
dinata sum.* Mox omnî sepositâ irâ,
huic soli parcendum statuens, sic va-
statricem cohibuit labem, ut nullam
ex Adamo maculam illa contraxerit.

§. 7. *Anagramma.*

regIa ab ADæ Labe pVra ! 259.
tV aMICta soLe.

*Regia purè munda ! tu anima amicta sole.
Versio litteralis
Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.*

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS XXXVIII.

§. I. Scriptura.

260. DEI genitrix Virgo, ThronVs
eXCeLsVs, pVrVs, IV-
gIter firMVs.

2. Reg. c. 7. v. 16. *Et Thronus tuus erit
jugiter firmus.*

Quisnam alius DEI est Thronus,
quàm innocentissima Virginis
immaculatæ Anima? ut enim
ait D. Petrus Damianus, *Ex MARIA,*
que est Thronus, laus Angelorum prorumpit,
& hominum, quia dum hic resuscitatur, ille
resarcitur. Hinc Divus noster Dama-
scenus *MARIAM* sic alloquitur: *Tu es*
solum illud Regium, cui astiterunt Angeli,
Dominum, & esse factorem in eo confidentem
videntes. Solum verè beatissimum, ac sta-
bilissimum (ut verba sonant Doctoris
Seraphici) excelsum in intellectu, eleva-
rum in affectu, excelsum in gratiâ, eleva-
rum in gloriâ, in solio mentis MARIE
Dominus sedet, & domus corporis MARIE
plena erat majestate ejus. Hic ergo Thro-
nus esse non poterat, nisi *jugiter firmus,*
Sacrâ Scripturâ iteratis vicibus
id promittente, tum per ea verba:

Prov. 26. *Firmabitur justitiâ Thronus ejus: tum per*
v. 5. *illa: DEUS in medio ejus, non commove-*
Psal. 45, *bit; vel per illa alia: Firmissimum soli-*
v. 6. *um tuum in sempiternum, maximè verò*
3. Reg. 8. *juxta illud Regij Vatis effatum: Thro-*
v. 13. *nus ejus, sicut dies Cæli.* Sed quamnam
Psal. 28. *hæc posterior, de diebus Cæli, ob-*
v. 30. *scura locutio? discernen igitur inter*

Gen. I.
v. 5.

dies terræ à tenebris incipere perspi-
cium sit, usquedùm, post horas tan-
dem aliquas, præviâ Aurorâ, clarus
diei splendor illuceat, juxta illud:
Factum est Vespere, & mane, Dies unus;
longè tamen aliter dies Cæli se ha-
bent, nescientes occasum, omnem

etiam momentaneam noctis caligi-
nem excludentes, firmiterque in pri-
mo suo splendore perseverantes. Si-
cut dies ergò Cæli, sic Virgo Beatif-
sima, splendidissimus, ac excelsus il-
le Divinitatis Thronus, purus per-
mansit, ac *jugiter firmus.* Verè, ut Je-
remias ait: *Solum gloriae altitudinis, à*
principio. De quo Solio Petrus Dami-
anus supracitatus hæc habet: *Ipsa est*
Thronus ille mirabilis, de quo in Regum
Historiâ legitur: Fecit Rex Salomon Thro-
num ex ebore grandem. Et infra: *Salomon*
oster non solum sapiens, sed & Sapien-
tia Patris, fecit Thronum, utrum scilicet
intemerata Virginis, in quo sedet illa Maje-
stas, que nutu concitavit Orbem. Hinc con-
cludit ille: *Felix certè Thronus: in quo*
sedet Dominator Dominus, in quo, & per
quem non solum omnes, sed omnia renovan-
tur. Thronus certè splendidissimus!
de quo apud Psalmistam dicitur: *Thro-*
nus ejus, sicut Sol in conspectu meo, & si-
cut Luna perfecta in æternum. Quod quàm
bene illi conveniat, quæ est pulchra ut
Luna, electa ut Sol, nemo non videt.
Thronus certè purissimus! de quo ait
Richardus à S. Laur. *In nullo alio inven-*
it sibi Thronum mundum, quia de ipsâ solâ
dici potest: Tota pulchra es amica mea, &
macula non est in te. Ut de hoc Thro-
no Virgineo quilibet nostram illud
ipsam, quod mulier quondam The-
cutis ad Davidem Regem, dicere pos-
sit? *In me, Domine mi Rex, sit iniqui-*
tas, & in domum Patris mei: Rex autem,
& Thronus ejus sit innocens. Id est: In
nobis miseris mortalibus iniquitatem
originalè negare non possumus, ut-
pote in totam quoque primi Patris no-
stri Adami domum, seu posteritatem
miserè transfusam: *Rex autem, & Thro-*
nus ejus, Christus videlicet, & MARIA,
mansit semper, & manebit innocens in

c. 17.

Psal. 88.
v. 38.

L. 10. de
Laud.
Virg.

1. Reg.
14. v. 9.

ater-

c. 16. v. 5. æternum. Et nonnè hic adimpletum jugiter videtur illud, quod jam pridem Isaias prænuntiavit, dicens: *Præparabitur in misericordiâ Solium, Agno Dominatori terræ, & sedebit super illud, &c.* ubi specialiter attendendum, ad verba illa: *Præparabitur in misericordiâ.* O quàm malè ergo loquuntur, & pessimè interpretantur, qui hoc Solium, hunc Thronum, priusquàm Rex gloriæ eò conscenderet, ijs volunt sordibus à dæmone aliquandò conspurcatum, quibus nihil scædius fingi potest, sordibus scilicèt peccati originalis, quasi Christus initurus terræ nostræ possessionem, injecto (ut jura ferunt) pede, *infixus sit in limo profundi*, & sederit in Solio, à fathanâ turpiter contaminato, quod nunquam per omnem potentiam ita expurgari potuisset, ut contractum aliquando fetorem penitus relinqueret. Non ergo opinio adeò indigna, de excelsò nostro, puro, firmissimòque DEI Throno habenda. Acedamus potius, cum fiducia, ad hunc Thronum DEI, in misericordiâ præparatum, tanquam, ut Paulus ait, *ad Thronum gratiæ ejus, ut misericordiam consequamur* (super maculas commissorum peccatorum) & *gratiam inveniamus in auxilio opportuno.*

§. 2. *Authoritas.*

S. EpIphanIVs, MagnVs Conceptæ Defensor.

Virgo est Liliu immaculatum: sublimior Angelis facta est: superior ipsis Cherubin, & Seraphim, placens Christo Regi, à DEO in honore habita, tanquam ancilla digna, & mater Sancta, mater immaculata. Solo DEO excepto, cunctis Superior. Serm. de laud. Virg.

§. 2. *Authoritas.*

DeIparæ ILLIbatæ ConCEPTio, reLIqVas ConCEPTiones Longè anteCEDIt.

ILLibatæ Deiparæ Conceptio, ut in mente Divinâ decreta, longè antecedit omnia, quæcumque entia creata, consequenter etiam omne pecca-

tum, juxta illud Proverb. c. 8. v. 24. *Nondum erant abyssi, & ego jam concepta eram.* Sed conceptio, quæ decreta erat ante peccatum, non potest esse nisi illibata, & immaculata: Ergo illibata Deiparæ Conceptio non fuit aliter decreta, in mente Divinâ, nisi ut illibata. Subtîmo: Atqui quæ semel decreta est, ut illibata, & immaculata, implicat, ut decernatur deinde, ut per peccatum originale maculetur, vel inficiatur. Ergo Deiparæ conceptio, eò quòd antecesserit, in mente Divinâ, ipsum peccatum originale, atque adeò fuerit decreta, ut illibata, & immaculata, implicat ut deinde decreta fuerit, ut maculata & infecta peccato. Subst. prob. DEUS in suis decretis est absolutè immutabilis; aliàs enim dici posset mutabilis, quod manifestè repugnat S. Scripturæ, ipsiqûe æternæ Veritati Malach. 3. de se dicenti: *Ego Dominus, & non mutor.* Et Jacob. 1. *Apud quem non est mutatio, nec vicissitudinis obumbratio.* Ergò implicat, si semel sit decreta illibata Conceptio, quod ex consequentî, per peccatum, aliter immutetur.

§. 4. *Historia.*

S. DaMasCenV's, ab ILLIbatâ sanatV's.

263.

DIvum nostrum Joannem Damascenum, cui Patria Damasceno nomen fecit, inter præcipuos Deiparæ, ejusdemque immaculatæ Conceptionis, cultores, ac defensores numerandum esse, nemo est, qui dubitet. Confirmant enim hoc ipsum ejusdem, pro innocente Deiparâ fortiter pugnantis, non præclara tantùm, sed & frequentia, suo loco recensita testimonia. Hic, cum in Aulâ Ducis Saracenorum, volens, nolens, adhuc constitutus, primarijs ibidem Officijs honoratus degeret, ac Proceres inter, vix ulli secundus existeret, calamum jam tum ferventissimè strinxit in Leonem Isauricum, Constantinopolitanum Imperatorem, Sacrarum Imaginum hostem infensissimum, cujus imperio non Sacræ tantùm Imagines furi-

Psal. 68. v. 3.

Hebr. 4 v. 16.

261.

262.

furiôsè disjecta, verùm etiã earum cultores, diro exilio, cædibusque mirum in modum divexati fuere; quo tamen minimè absterrente, pulchrum omninò, ac condecens existimabat Joannes, pro Matris capite, manum suam objicere. Ex quo magnum adè Imperatoris Iconomachi erga se odium Joannes concitavit, ut cum ei, in Saracenorum ditione degenti, apertâ vi, nocere nequiquam possët, hanc fraudem impius Imperator excogitârît: Ad Saracenorum nimirum Principem litteras dirigite, velut ab ipso Joanne exaratas, tamque accuratè per Notarios expressas, ac si ipsa Joannis scripta, sententiæ, ac verba haberentur, quibus ad invadendam Damascum, proditorio modo, Saracenus invitabatur. Miratur acceptis litteris Princeps, Joannemque accersens, e mentitam ei Epistolam, indignabundus ob oculos ponit. Quid hic Joannes? confitetur quidem, litterarum formas suis haud absimiles, quæ tamen in ipsis continerentur, prorsus sibi ignota reponit: optimè quidem perspectum se habere, cujus insidijs hæc adversum se agerentur, veruntamen desiderare se, ac humiliter petere breve quoddam temporis spatium, quo impij Leonis fraudem detegere possët. Sed nihil effecit oratio, imò dexteram hic illicò amputari jubet innocenti, ac amputatam publico in foro suspendi. Quantus hic dolor, per diem integrum, Joannem affecerit, quis enarrabit? ad quem tamen leniendum, manum sibi à Tyranno restitui, multis precibus, per nuntios, impetrat: eaque acceptâ, domesticum mox Oratorium ingressus, prono corpore, ante Imaginè Deiparæ provolutus, excisamque manum pristinæ admoventis commissuræ, altum ingemiscit, ac quòd ad pugnandum pro ipsius, & Filij honore inermis jam esset, multis cum lachrymis conqueritur. Et ecce! pias inter querelas placidè indormiscens, pulcherrimam Deiparentis Imaginem ejus sese oculis objicientem conspicit, sibi que dicentem: *Excusa-*

nata est manus tua! jam ergo, sine morâ, eam Scribe velociter scribentis calamus effice. Experrectus deinde, cum excisam antehac manum ex integro sanatam conspiceret, resque ad ipsum Principem paulo post delata, in dubium vocaretur, Joanne mox accersito, dexterâque inspectâ, mox rubens elucebat linea, verissimam ejusdem excisionem ad oculum commostrans. Hic Barbarus suum cognoscere errorem, precari veniam, pristinosque Joanni honores offerre, quos tamen ille humiliter recusans, peticâ, ac tandem agrè obtentâ dimissione, Jerosolymam petijt, ac Monasticum S. nostri Benedicti institutum suscipiens, plurimis adhuc, & egregijs, in defensionem Deiparæ, ac specialiter illibata ejusdem Conceptionis, editis Scriptis, sanctissimè è vivis excessit. *Ita Joannes Patriarch. Jerosol. & Martyrol.*

§. 5. *Symbolum.*

Deipara absqVe VMbrâ
peCCatI.

264.

Aspice stellatum nocturno tempore Cælum!
Omnia clarescunt, Umbra vel ipsa fugit.
Nocturno pariter Conceptus tempore Virgo
Clara manet: Sceleris non habet umbra locum.
Non sunt tenebra, & non est umbra Mortis.
Job. c. 34. v. 22.

§. 6.

§. 6. *Antiquitas.*

265. ÆDIFICANDæ VIBI Leontopolitanæ, CALCIS LOCÒ, FARINA ILLATA.

STATUERAT jamjam Alexander Magnus, Urbem ædificare Leontopolitanam, cùm constitutis jam omnibus, ad tantum opus necessarijs, illud unicum deesse observabatur, quod præ reliquis videri poterat necessarium; copia nimirum calcis, ad fundamenta jacienda non suppetebat, sine quâ tantam extruere molem, Architecti desperabant. Unicus in tam arduo novæ Urbis ædificio, non desperabat Rex, jubens, ex Imperiali Aulâ suâ, selectissimam ac candidissimam afferri farinam, quæ proinde, Regis ad imperium, primò fundamentis injecta, calcis vicem adeò ad amissim supplevit, ut solidissima omnium permanerent fundamenta.

Quis hinc neget, MARTAM, DEI Genitricem gloriosissimam, Civitatem esse, & quidem Civitatem DEI? expressè id attestante Isaiâ, ac dicente: *Urbs fortitudinis nostra Sion, Salvator ponetur in eâ, murus, & antemurale, &c.* Porro in hoc differunt fundamenta hujus

Civitatis Marianæ, à fundamentis reliquorum Sanctorum, quòd hæc, calce peccati originalis, illa econtrâ candidissimâ Divinæ gratiæ farinâ, fuerint elaborata. Quemadmodum verò (ut ijdem referunt Historici) tunc augures pronunciarunt, tantam murorum farinæ impositorum firmitatem, felicissimum esse præsagium, Civitatem illam semper fecundissimam, ac omnibus ad victum necessarijs fore abundantissimam, quod subsequens docuit experientia: eundem prorsus in modum, cùm fundamentum hujus Civitatis Marianæ, fuerit farina candidissima, Divinæ gratiæ, ab omnî maculâ illam præservantis, præsagium certè fuit non obscurum, Beatissimam Virginem fore fecundissimam, ut felicissimus postmodum rei eventus docuit, adeò, ut conceperit, mundoque genuerit DEUM pariter, & hominem, sicque Cœlestem panem, quo omnes cibantur fideles, in lucem prodiderit.

§. 7. *Anagramma.*

IVre angVEM perDIS, 266.
ConCEPTA!

Jure Anguem perdis, O nata Immaculata!
Versio litteralis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS XXXIX.

§. I. *Scriptura.*

267. DeCora NIMIS, aC prorsVs pVra.

2. Reg. c. 14. v. 25. *Sicut Absalom, vir non erat pulcher, in omnî Israël, & decorus nimis: à vestigio pedis, usque ad verticem, non erat in eo ulla macula.*

LEGANTEM Absalonis pulchritudinem, corporisque incomparabilem venustatem quis expli-

care sufficiat? Abundè idipsum Sacra nobis Scriptura insinuat, dicens. *Sicut Absalom, vir non erat pulcher, in omnî Israël, &c.* Quid ergò mirum, si hunc, licèt immeritum, ac rebellem Filium adeò dilexit David, ut præliatoribus suis expressè mandaverit: *Servate mihi puerum Absalom! custodite mihi puerum Absalom!* Porro Mandato hoc Regio minime observato, cùm miserè nihilominus in prælio speciosus Juvenis occu-

2. Reg. c. 18. v. 5. & v. 13.

buisset, extremè desuper Rex Parens contristatus, incessanter clamabat: *Fili mi Absalom! Absalom fili mi! quis mihi tribuat, ut ego moriar pro te? Absalom fili mi! fili mi Absalom!*

Sicut MARIA (potiori jure dixerim) creatura aliqua non erat pulchra in Cælo, nec in terrâ; eminet enim illa hoc titulo, super omnes alias puras creaturas, quas inter nulla *tota pulchra* appellari potest. Pulchrum est Cælum, sed sæpe turbidum, & nubibus obductum: pulcher est Sol, pulchra Luna, pulchræ sunt Stellæ, habent tamen suas maculas, umbras, naves, & frequenter patiuntur Eclipses: pulchra est Iris, sed in atrâ & aridâ nube: pulchra sunt Specula, sed levissimo halitu inficiuntur: pulchrum est Aurum, sed habet admixtas fœces, quæ igne debent excoqui: pulchrum est Lilium, sed radix fordida: pulchra est Rosa, sed non sine spinis: Superbit suâ pulchritudine Pavo: pulchri etiam celebrantur oculi Columbarum, quibus tamen fordidissimas natura dedit pedes: Formosissimas quandoque etiam videbimus faciem humanam, quæ tamen communiter, vel in labijs, vel in fronte, vel in oculis aliquem ostendit defectum: imò in Angelis DEUS reperit pravitatem. Sola ergo MARIA in pulchritudine omnes excellebat creaturas. Sicut nimirum excellentes pictores antiqua plerumque observare solent exemplaria, ut ad eorum inspectionem, quæ pulchriora sunt, feligentes, pulcherrimam ipsi Imaginem efformet: ita DEUS Angelos, ac veteres Patriarchas, qui antiquitate temporis reliquos homines præcellunt, ab æterno contemplatus, pulchriora ex eis selegit, ut in Beatam Virginem omnia illa simul conferret, & pulcherrimam omnium Imaginem illam effingeret. Verè *decora nimis*, juxta illud: *Pulchra es amica mea, suaviss, & decora. A vestigio profectò pedis, usque ad verticem, non erat in eâ ulla macula.* sic attestante Divino Sponso, in iisdem SS. Canticis: *Tota pulchra es amica mea, & macula non est in Te.* Hinc optime

hoc prosequitur MARIAE encomium doctissimus Idiota: *Tu crevisim, ait, tota pulchra es, Virgo gloriosissima! non in parte, sed in toto, & macula peccati, sive mortalis, sive venialis non est in Te, nec unquam fuit, nec erit. Verè decora nimis, quia dupliciter pulchra, juxta illud: Ecce tu pulchra es amica mea! ecce tu pulchra es!* quod explicans Galatinus: *Duplicat, ait, sermonem: ut ostenderet, ipsam pulchram, id est, puram in Concepti-one, & in vitâ futuram esse.* Si ergo Absalom, quamvis in proprium amantissimum Patrem rebellis, & vel ideò indignissimus filius, ob eximiam tamen, ut diximus, pulchritudinem, à Davide adeò fuit dilectus, ut absolutè ipsum servari ab interitu voluerit: *Servate mihi puerum Absalom! custodite mihi puerum Absalom!* quis dubitabit, MARIAM, nullo momento Cœlesti Patri rebellem, imò Filiam per omnia obsequentissimam, ab Ipso pariter summè fuisse dilectam? præsertim cum hoc de seipso clarè testetur dicens: *Amator factus sum forme illius.* Quis dubitabit, audijisse MARIAM quæque felix illud *Servate! Custodite!* ab originalis peccati interitu? *Servate mihi MARIAM! custodite mihi MARIAM!* Quod ut securius executioni mandaretur, Mortem utique DEUS ipse, quam pro aliorum, ob peccatum commissum, redemptione erat subiturus, pro MARIE, à peccato aliàs certocertius committendo, præsertione libentissimè obtulit, ut dicere quodammodò, Davidis instar, ab æterno videretur: *Filia mea MARIA! MARIA Filia mea! & Filij mei futura Mater!* quis mihi tribuat, ut ego pro præsertione tuâ moriar, meumque ex te assumendum Sanguinem fundam? *MARIA Filia mea! Filia mea MARIA! Hanc ergo dilectissimam DEI Filiam, mille Absalomibus pulchriorem, quæ, ut ait Taulerus, æternam Sapientiam suâ vulnerabat pulchritudine, sæpius admiremur: Hanc casto amore, constantique devotione prosequamur, ut eâ mediante, audire & nos mereamur felix Servate!* cu-

De con-
templ.
Deip. c. 3.

Cant. 1.

v. 14.

L. 1. c. 5.

Sap. 5.

v. 2.

Job. c. 4.

v. 18.

Cant. 6.

v. 3.

c. 4. v. 7.

Serm. in
Annunc.

stodi-

stodise! à casu periculossimo, æternæ damnationis.

§. 2. *Authoritas.*

268. S. EVCherIVs, sIne peCCato ConCeptaM, Constanter agnosCens.

Quis unquam tantam gratiam habuit, quantum Virgo MARIA? &c. hæc sola inter omnes mulieres benedicitur, quæ adhuc sub antiqua prævaricationis maledictione tenebantur, ex quo primæ mulieri à DEO dictum fuerat: multiplicabo arumnas tuas, & in dolore paries filios. Hæc enim lege non tenetur Virgo MARIA, &c. Merito igitur in mulieribus benedictio datur, & mundus à maledictionibus liberatur. Ad Evangel. Fer. 4. Hebdom. 4. Advent.

§. 3. *Ratio.*

269. NVLLa prorsVs In VIRgIne ConVenientia, ConneXio, aVt parItas, CHRÏSTI IESV sALVatorIs, CVM BELIAL.

S Doctör 3. p. q. 27. a. 4. in Corp. hæc habet: *Tum etiam, quia singularem affinitatem habuit ad Christum, qui ab eâ carnem accepit: dicitur autem 2. ad Corinth. 6. Quæ conventio Christi ad Belial? Ex quibus Angelici Doctoris verbis sic licet ratiocinari: Si Beata Virgo habuisset peccatum originale, tunc illa, ut peccans in Adamo, verè, & propriè fuisset Fanum, & sedes Belial: imò in ipso instanti Conceptionis convenisset idem Belial in jure, ac titulo, ad possidendam Beatam Virginem, quatenus nempe contraxerit peccatum originale, tribuens hoc jus, & titulum, & simul etiam*

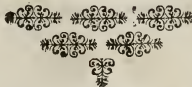
convenisset Christus, quia jam tunc illam elegerat in suam Matrem, specialibus idcirco donis concedendo, & consequenter singularem cum eâ contraxerat affinitatem. Ergò, cum juxta Apostolum, nulla sit convenientia Christi ad Belial, implicat, ut Beata Virgo, in primo instanti suæ Conceptionis, habuerit labem peccati originalis,

§. 4. *Historia.*

Contra eam præDICans, 270. eXspIrat.

PAulus quidam, quem Doctorem fuisse Cracoviensem, Authores existimant, cum Anno Millesimo, Trecentesimo, Quinquagesimo, non bono certè animo, ac Zelo prorsus inutili, Suggestum conscendens, contra purissimam Deiparæ Virginis Conceptionem, multis argumentis, ut quidem ipse putabat, efficacibus, pro concione è Cathedrâ detonasset, Numine displicentiam suam satis effaciter manifestante, ac vindictam de injusto Matris aggressore sumente, dixit simul, ac vixit; cecidit enim sub finem Concionis, ac protinus expiravit, non sine ingenti, tum auditorum omnium, tum illorum præfertim, qui de eâ materiâ tunc temporis disceptabant, horrore. Unde factum, quòd longo dein tempore nemo de hac materiâ Concionari, aut immaculatam Divinæ Genitricis Conceptionem in dubium vocare ausus fuerit, cunctis parem à DEO vindictam, si similiter fecerint, haud vanè pertimescentibus. *Magister Henricus de Hassia. Raynaud. tom. 7. pag. 139. & tom. 8. pag. 325. Spondanus ad dictum Annum,*

n. 24.

§. 5. *Symbolum.*

271.

DeIparâ ILLibatâ orIgo,
NIve CanDIIdior.

Dum video, lapsis Nivibus, candentia rura,
Mox miranda venit candida origo Nivis.
Sed magè quod miror, Conceptâ candida origo
Virginis est (fateor candidè) mira magis,
Super Nivem dealbator. P.sal. 50. v. 9.

§. 6. *Antiquitas.*

272.

ADonIDIs Chara effIgIes, In
InCenDIO serVata.

ZeuXis, Pictor ille celeberrimus,
cùm officinam suam, innumeris,
ijsq̃ue pretiosissimis, propriâ manu
laboriosissimè depictis tabulis instru-
ctam, exorto incendio, jamjam con-
flagrantem conspiceret, sollicitè fer-
tur exclamâsse: *Servate mihi Adonidem!*
Adonidem servate! utpote imaginem
mihi ex omnibus charissimam, quam
ut perfectè absolverem, tantum pre-
tiosi temporis, omnemq̃ue meam ar-
tem studiosissimè impendi.

Quòd si humana Divinis conferre
liceat, non inutile inde documen-

tum, de supremo omnium artifice,
DEO, erui potest: Videns nimirum
ille totum Mundum *in maligno* posi-
tum, sive (ut exponit Doctor Angeli-
cus) *In malo igne*, exorto nimirum
in Paradiso omnemq̃ue homi-
nem communè illo originalis pec-
cati incendio depascente, clamare &
ipse sollicitus videbatur: *Servate mihi,*
non Adonidem, cæcum illum car-
nalis amoris Cupidinem, sed *Matrem*
pulchrâ dilectionis, charissimum meum,
ac pretiosissimum opus, *Negotium secu-*
lorum, in quo ab æterno quasi labo-
ravi, ipsâmet testante: *Ab æterno ordi-*
nata sum. *Servate mihi primogenitam*
ante omnem creaturam, quæ ut Seraphi-
cus Bonaventura ait, *Tract. de Beatâ*
Virg. Ser. 1. Luce Angelicâ prior, dig-
nitate major, sanitate purior: Servate mihi
Opus perfectissimum, quod solus artifex su-
pergreditur, teste Damasceno, *Serm. 1.*
in *Nativ.* Sic nimirum MARIAM à
communè illo pravariationis incen-
dio eximendam, sic servandam, ab
æterno DEUS pronuntiavit, ac si di-
ceret: *Servate! Servate!* quòd si
aqua non sufficiat, ad abigendam à
MARIA, futurâ meâ Matre, com-
munem hanc flammam, Sanguinem
meum dabo, pravifamq̃ue passio-
nem meam lubens applicabo: hæc
deleat æstum, qui adurere possit pul-
cherrimam inter mulieres, tam San-
ctam, tam puram Animam, &c. Ad-
ducta de Zeuxide Antiquitas refertur
ex compluribus alijs, à Plutarcho *in*
Apophteg.

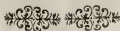
§. 7. *Anagramma.*

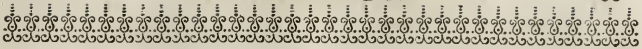
DeIpara sIne Labe, aMata, 273.
pla, IVngIs terrenIs
CœlestIa.

Amata, pia, munda, Coelum terræ jungis!

Versio litteralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deipará.

CONCEPTUS XL.

§. I. Scriptura.

274. Mater DEI, & IESVS erVntné peCCatores ?

3. Reg. c. 1. v. 22. *Erimus ego, & filius meus Salomon, peccatores.*

DAvide jamjam fenefcente, & ideò Regni faeces, unà cum Scepro, in Salomonem, dilectum suum filium devolvere cogitante, Adonias Regnandi cupiditate illectus elevabatur, dicens: *Ego regnabo.* moxque comparatâ ingenti curruum, equitumque multitudine, vendicare sibi Regnum moliebatur. Quod præsumptuosum Adoniæ attentatum ægerrimè ferens Bethsabea, Salomonis Mater, mox ad Regem Davidem detulit, graviterque conquesta, hunc in modum peroravit: *Domine mi! tu jurasti per Dominum DEUM tuum ancille tuæ: Salomon filius tuus regnabit post me, & ipse sedebit in solio meo: & ecce! nunc Adonias regnat.* Paucisque interjectis, subjunxit? *Eritque, cum dormierit Dominus meus Rex, erimus ego, & filius meus Salomon, peccatores,* id est, ut in hebræâ versione legitur: *Homines dicent, Salomonem Regno indignum esse, propter Matris peccatum.* Hæc ergo benignè audita, commotus Rex, talibus eam verbis consolabatur: *Virvit Dominus, quia sicut juravi tibi, per Dominum DEUM Israel, dicens: Salomon, filius tuus regnabit post me, &c. sic faciam hodie.*

Jam de Bethsabeâ Salomonis Matre, ad Matrem Verbi Divini, MARIAM convertamur. Constituto namque à Cœlesti Patre, dilectissimo suo, ac coæterno Filio in Regem, juxta illud Psalmistæ: *Ego autem constitutus sum Rex ab eo, &c. Dominus dixit*

*ad me: Filius meus es tu, &c. spineâ quondam coronâ à subditis coronandum, Crucisque Solio, sub Titulo: J. N. R. J. imponendum, nefarius tenebrarum Princeps elevabatur, dicens: Ego regnabo. Nec mirum; hic enim mos est superbientis Luciferi, jam pridem dicens: In Cælum conscendam, super astra DEI exaltabo solium meum, similis ero Altissimo. Et sanè jam plurimam in partes suas pertraxerat hominum multitudinem, per originale peccatum, detestandum sibi homagium impiè præstantem. Verùm, quid ad hæc dulcissima Divini Salomonis futura Mater MARIA? gravissimè certè super tot millium hominum defectum contristata, ac pro viribus protestata, Quid? inquebat: *Erimus ergo ego, & Filius meus JESUS peccatores?* Regnabit ergo super nos, vel ad momentum, ille, qui jam pridem Cælo detrusus, promeritis superbiæ penas, infernalibus in flammis, retulit? absit tam vilis, tam iniqua subjectio! *Juravit enim Dominus, & non pœniebit eum,* quia Filius meus JESUS regnabit in Cruce, perque ipsam Crucis prævisam voluntariam passionem, me quoque Matrem suam à tam indignâ subjectione præservabit. Impeccabilis ergo, (ut Cœlestis Salomon, æternus Pater decernit) Filius Christus: impeccabilis & mater MARIA: Filii unionis hypostaticæ potentiâ, Mater vi, & potentiâ voluntatis Divinæ, gratiarumque affluentia, prævenientium scilicet, atque cooperantium; ut benè se invicem Sacris in Canticis Filius, & Mater de æquali pulchritudine collaudent, dicientes: *Ecce tu pulcher es, dilecte mi! Ecce tu pulchra es amica mea & macula non est in Te. Quam utrius-**

que eximiam pulchritudinem, & parem à peccato exemptionem ipsamet Beatissima Virgo clarè insinuat se videtur, ijs ad dilectam suam Birgittam verbis: *Veritas est, quòd Ego concepta fui sine peccato originali, & non in peccato; quia sicut Ego, & Filius meus nunquam peccavimus, ita nullum conjugium fuit, quòd honestius esset, quàm illud, de quo ego processi.* Humilis igitur concedenda est Deipara, nullo modo autem peccatrix, imò ideò non peccatrix, quia humilis; cùm enim modestia, & latendi causâ, se aliquoties *Ancillam* dixisset, cur nunquam se dixit peccatricem, si fuit? nam si esset, non utique celaret; cùm id maximè ad humilitatem, suiq̃ contemptum pertineret. ideò ergò non dixisse credenda est, quia non fuit. Affirmandum potiùs de illâ, quòd sicuti ex domo Saræ ejecta est ancilla Agar, cum filio suo, ita à MARIA peccatum originale, cum filio suo, qui est fomes, perpetuò sit Divinitùs exclusum. Affirmandum potiùs, quòd sicut in S. Scripturâ, certantibus, coram Salomone Rege, duabus mulieribus, de filio in somnis oppresso, & adhuc superstite, mortalium Sapientissimus illi negavit, quæ cum dimidio contentam se fore spondit, ita negandam esse MARIAM diabolo, hanc ipsam ob causam, quòd dimidio, imò unicâ particulâ se contentum spondeat, primo nimirum ejus Conceptionis instanti, sicque MARIAM totam, (haud secùs ac Filium ejus JESUM) sine omnî peccato, DEO attribuedam.

§. 2. *Authoritas.*

275. EVtI|ChlanI, De ILLibatâ Matre sententia.

Sancta, Venerandaque, & omnibus laudibus celebranda DEI parens, quæ sola casta, & pura est, sola Sancta animâ, & corpore, sola habet fiduciam ad eum, qui est natus ex ipsâ. De Pœnit. Sancti Theophili,

§. 3. *Ratio.*

SanCtæ proLI Debet Vr æqVa- 276.
LIIs Mater.

Juxta S. Augustinum Serm. 43. de Nativ. MARIA fuit omnî *Sanctitate in utero Matris repleta, ut nimirum de mundissimâ Matre mundissimus nasceretur Filius.* In quo textu, mens Sancti Patris esse videtur, quòd Mater in Sanctitate sit æqualis, suo modo, Filio: Sed si Beata Virgo contraxisset aliquandò peccatum originale, non amplius dici posset mundissima, nec æqualis mundissimo Filio suo: Ergo, ex mente S. Augustini, B. Virgo, nullo unquam tempore, potuit contrahere peccatum originale. Min. Prob. Quæ semel maculata, ac defædata est gravî aliquâ maculâ, nequit amplius esse mundissima, vel æqualis mundissimo Filio: Sed peccatum originale est magna aliqua macula, graviter inficiens, ac defædans animam: Ergo, si Beata Virgo contraxisset peccatum originale, nec esset mundissima, nec æqualis Filio. Confirmatur, Juxta S. Paulum, ramus Sanctus supponit radicem Sanctam; ait enim: *Siradix Sancta, & rami.* Rom. c. 11. v. 16. Sed ramus radicis Virginalis, nempe Christus, est omninò ramus Sanctus. Ergo MARIA erit radix Sancta. Atqui Sanctitas excludit omne peccatum. Ergo ut MARIA sit radix Sancta, & æqualis ramo, id est, Filio, debuit excludere omne peccatum, atque adeò etiam peccatum originale.

§. 4. *Historia.*

DeIpara eLeCta, haVD 277.
reLIqVenDa,

Commoratus aliquo tempore in Aulâ Regis Hungariæ Juvenis quidam, Regio Sanguine inclutus (quem Caroli Gallia Regis fratrem complures opinantur) cùm MARIAM ex intimis præcordijs adamaret, ejusdemque Officium, omnî die, magno devotionis sensu persolveret, gravi tandè

infirmirate corripiebatur, quo in periculo, filiali fiduciâ, ad MARIAM confugiens, votum emisit perpetuæ castitatis, si eâ interveniente sanitatem esset recepturus. Hoc edito promisso, sanitas pro voto restituitur. Verum, defuncto paullò post sine hæredibus Rege, cum Clericatum interim ille cum gaudio suscepisset, urgentissimè sollicitabatur, eum deserere, atque ad tantæ conservationem Familiæ, Regniq̃ue gubernationem, felici connubio, pulcherrimam sibi sponsam matrimonio conjungere. Jamque res eò devenit, ut prævalentibus tot suorum precibus annuens, in auspicias tandem Nuptias consensum præbuerit. Enimverò in ipsâ solennis Copulationis die, cum illustrissima complurium Principum, ac Procerum multitudo, atque ipsa principaliter ornatissima Sponsa, unitim consistentent, Actum solennem precibus DEO commendaturus Sponsus, Sacellum accedit domesticum, atque, inter alias preces, Nonam ex consueto Officio persolvit: jamque ad verba illa: *Pulchra es, & decora*, pervenerat; cum ecce! spectabilem illi se exhibet Virgo Beatissima, duobus Angelis ex utrâque parte stipata, quæ sic eum alloquitur: Si ergo *pulchra* sum, & *decora*, cur me derelinquis, Sponsamq̃ue aliam ducere intendis? non ergo ego sum pulchrior, & formosior illâ? ubi pulchriorem unquam vidisti? His verbis, haud aliter, ac Saulus quondam, percussus, atque ad terram prostratus, Dulcissima Domina! inquebat: scio equidem, quòd claritas tua omnem excedat mundi pulchritudinem, utpote quæ super omnes Angelorum choros exaltata, & super omnes Cælos es elevata: quid ergo ut faciam jubes? Respondet MARIA: si sponsam mihi terrenam non præposueris: si eam, cui adharere statuisti, meâ propter deserueris, ac me, semel per votum electam, haud dereliqueris, sponsam quoque me habebis in Cælis: si denique Festum purissimæ meæ Conceptionis quotannis octavâ

Decembris Festivè celebraveris, ac celebrandum in Regno denunciaveris, unâ mecum, in Regno Filij, coronam accipies. Dixit, & evanuit. Hic ille sponsam terrenam, quantumvis summè contristatam, quanto cÿus deserens, extrâ patriam, ad Eremitorium primum, dein ad Abbatiam quandam profectus, Religiosum Ordinem est amplexus, tanto virtutum profectu, ut paullò post, intercedente haud dubiè purissimâ DEI Genitrice, Aglariensis in Friuliâ Episcopus, ac Patriarcha fuerit constitutus: in quem consecratus, dictum Festum quotannis, die assignato, solennissimè cum Octavâ celebrans, etiam ab alijs celebrari pro viribus curavit, largissimum utique præmium, & coronam in Cælis immarcescibilem, pro tanto in MARIÆ Conceptionem affectu, etiam nunc percipiens. *Ex Petro Antonio Spinello, S. Anselmo, & Joanne Carthagena, tom. 3. §. 93.*

§. 5. *Symbolum.*

De Spira, sine spinis originalis 278.
MaCVLæ.

Castanea, extetno quas monstret cortice spinas,
Non habet interius, Spina tibi nulla manet.
Sic, quamvis primi spinosâ è stirpe parentis,
Peccati spinæ nescia Virgo fuit.

Omnis gloria ejus Filia Regis ab insid. Psal. 44. v. 14.

§. 6. *Antiquitas.*

279. PherenICa, ob FILII generositateM, LegI non SvBdIta.

Pulcherrimâ Helenâ, Jovis (ut aiunt) Filiâ, Castoris atque Pollicis sorore, jamjam raptâ à Paride, tam præstanti specie in ardentissimos erga eam amores illecto, refert Ælianus *Lib. 10. c. 1.* universalem contra Mulieres Legem emanâsse, ut nulli earum imposterum liceret, ludis publicis, specialiter ijs, quos Olympicos vocabant, interesse, quæ Lex, per totam Græciam, mulieribus sanctè observanda proponebatur. Erat autem Pherenicæ, Matronæ cuidam, tam formâ, quàm Sanguinis nobilitate conspicuæ filius, non generositate tantum, sed & singulari Olympicorum exercitiorum peritiâ insignis, fortis artubus, in cursu velox, in congressibus præ reliquis animosus. Cùm igitur Pherenica, Mater ejus, ob allegatam communem Legem, in mulieres latam, sæpius à dictis spectaculis repelleretur, tanta ob Filium argumenta, causasque coram Magistratu Atheniensî adduxit, ut singularibus Filij meritis in medium productis, à Lege communi absoluta, ac privilegiata, Ludis tam Olympicis, quàm alijs, ut antehac, pro libitu, interesse sit permilla.

Raptâ jamjam à diabolo, infernali Paride, pulcherrimâ Helenâ, primâ nimirum, ac originali primi hominis innocentia, quantocyus in Legem transijt, omnibus omnino hominibus, ex Adamo descensuris, eandem culpam tanquam propriam imputandam, nullique imposterum licere, in hunc mundum ingredi, nisi talî insectum labe, quæ omnem ad Cælos aditum occludit. Hæc Lex non per unam tantum Græciam, aliamvè Provinciam, sed per universum Orbem indispensabiliter hodieum est observanda. Sed ecce! opposuit se Cœlestis Pherenica, MARIA, Unigeniti DEI Filij electa in terris Mater. Hæc tanta, ob filium ex se nasciturum, passurumque, argumenta, ac causas coram Sacratissimo Divinæ Triados Magistratu adduxit, ut perpensis tanti Filij infinitis meritis, tam digna ejus Mater à Lege illâ communi gratiosissimè fuerit absoluta, ac ne in Conceptione communem labem contraheret, singulariter privilegiata.

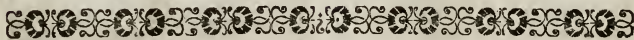
§. 7. *Anagramma.*

EVA seCVnDa, MIRè 280.
IntaCta.

Gaude Eva, spinâ malorum mirè intacta!

Versio litteralis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS XLI.

§. I. *Scriptura.*

281. A Matre regIS, CVr aVer-
tenda faCIES?

3. Reg. c. 2. v. 20. *Pete Mater mea! neque enim fas est, ut avertam faciem tuam.*

Introgresâ aliquando ad Regem Salomonem Bethsabeâ, Matre ejus (ut refert S. Scriptura) fur-rexit quantocyus Rex, in occursum ejus, taliterque eam est allocutus: *Pete Mater mea! neque enim fas est, ut avert-*

avertam faciem tuam, &c. En! quanto in honore Mortalium ille sapientissimus Matrem habuerit? ut surgere in occursum ejus, coronatus licet Rex, minimè dubitârit, indignum omninò existimans, eam extra Thronum collocari, Filio solo Regale folium occupante: summum præterea nefas crederit, ejus avertere faciem, à quâ, post DEUM, vitam acceperat. Observabat nimirum Salomon ipsissimam filialis reverentiæ regulam, à Tobîâ seniore, filio quondam suo tam sollicitè inculcatam: *Honorem habebis Matri tuæ, omnibus diebus vitæ ejus.*

Quâ ergo ratione credendum, illum, de quo Sacræ testantur paginæ: *Ecce! plus quàm Salomon hic*, unigenitum æterni Patris Filium, nunquam avertissè faciem suam ab eâ, cujus Filius nasci decreverat in terris? à quâ tamen avertere faciem omnino debuisset, si vel unico momento, labem aliquam in Sanctissimâ ejus animâ observâset. Dicendum ergo potiùs, ac firmiter credendum, surrexissè quantumcùmque Cœlestem hunc Regem, in occursum MARIÆ, jamjam in gratioso Divæ Annæ utero concipiendæ, primoque confestim momento, ab omnî eam maculâ, cæteroque necessariò incurrendâ, specialissimè protexit. Sic enim decebat dignitatem DEI, qui futurus ejus erat Filius: sic etiam decebat dignitatem talis Matris, à quâ filialem avertere faciem, quis fas esse dixerit? Nec silentio hic prætereunda mira illa Evangelistæ narratio: Cùm enim pientissimo quondam Salvatore nostro à quibusdam dictum fuisset, Matrem ejus, & fratres foris expectare: *Ecce Mater tua, & fratres tui foris stant, quærentes te*, nil aliud reposuisse Christum, Matthæus commemorat, quàm quòd interrogârit: *Quæ est Mater mea, & qui sunt Fratres mei?* Quibus attentius consideratis, non immeritò turbari quis possêt, primòque intuiu facile sibi persuasum habere, Salvatore nostrum hic minùs se-

se attentum circâ Matrem, aliàs dilectissimam gessissè, ejusdemque curam, hoc in casu, perexiguam demonstrâsse. Verùm enimverò longè aliter visum fuit Chrysofomo, hinc in rem nostram aureis vocibus disse-
renti: *Quæ est Mater mea, & fratres mei? Non quòd Matrem contemneret, ait, absit! sed ut maximè utilitati consulere, neque occasionem daret, ut quispiam de seipso abjectum conjectaretur; nam si aliorum curam habebat, & dignâ se opinione illos imbuere moliebatur, longè magis id in Matre curâset; cùm enim consentaneum sit, MARIAM utpote Matrem priores sibi partes vindicasse, &c.* En! quomodo contendat Chrysofomus, ostendere, MARIAM nullatenus à Filio repulsam fuisse; cùm tale, ad id confirmandum, depremat argumentum: Christus Dominus aliorum curam habuit: Ergò longè meliùs hoc circa Matrem præstitit; cùm consentaneum omninò fuerit, MARIAM utpote Matrem priores sibi partes vendicâsse. Ut proinde ex aureâ hac tanti Doctõris conclusione, simile ad rem nostram subsumere argumentum non dubitem: DEI Filius primos parentes in gratiâ, justitiâ, & sanctitate produxit: ergo potiùs jure hoc circa Matrem suam curavit, cùm consentaneum itidem fuerit, ut non negaret Matri, quòd alijs concesserat, & ex adducto paullò antè Salomonis Regis exemplo, jam tum fas visum non fuerit, ut à Matre Regis facies aliquando averteretur. Ad hanc ergo non æterni tantùm Regis, sed & nostrum similiter omnium Matrem benignissimam, MARIAM, facies modò nostras convertamus: hanc Matrem pulchrâ dilectionis ex toto cordis affectu diligamus: ab hac Matre gratiæ, augmentum gratiæ impetrare, ab hac Misericordiæ Matre consequi misericordiam studeamus! nec enim illa fas esse existimat, maternam avertere faciem, ab omnibus ad se devotè recurrentibus.

Tom. 3.
hom. 20.
in Jo.

Tob. 4.
v. 30.

Luc. 15.
v. 31.

Math. 12.
v. 47.

v. 48.

§. 2. *Authoritas.*

282. EVthJMI De ConCeptione opIno.

MARIA est altior, & superior quâvis re creatâ, tam quæ sub aspectum cadit, quàm quæ non cadit, quæ est pura, impolluta, intacta, Patris, qui nec videri, nec comprehendi potest, ab omni reprehensione aliena, & pulcherrima Sponsa. Orat. in adorationem vener. Zonæ Decip. c. 8.

§. 3. *Ratio.*

283. reDeMptIo, pLVs VaLet CreatIone.

Redemptio generis humani majoris est excellentiæ, quàm ejus creatio; cum in illâ, non autem in hac, Verbum Divinum caro factum fuerit, & pura creatura in Matrem DEI electa, & præelecta, supra omnes homines, & Choros Angelorum exaltata fuerit. Sed si Beata Virgo, ut omnes reliqui homines, contraxisset peccatum originale, ipsâ Creatio excederet in perfectione Redemptionem. Ergo Beata Virgo non contraxit peccatum Originale. Min. Prob. Natura primorum nostrorum parentum fuit creata, nullis antecedentibus meritis, sine peccato, in gratiâ: Ut ergo huic excellentiæ Redemptio cœquetur, vel ut eam superet, salvari aliter non potest, nisi per hoc, quod etiam aliqua creatura fuerit redempta, redemptione præservativâ, ex meritis Christi, sine peccato, in gratiâ, nullis præcedentibus proprijs meritis. Sed si Beata Virgo contraxisset peccatum originale, nulla amplius creatura assignari posset, quæ simili modo esset redempta. Ergo &c.

§. 4. *Historia.*

284. VæqVe, ob honoreM ConCeptionIs, oranDa.

Laudanda summoperè, ac valde celebranda est, Concionatoris il-

lius, in Civitate Aquilanâ, habita quondam ad populum exhortatio, id studiosè persuadentis, ut in omnî tribulatione, Auditores Beatissimam deprecarentur Virginem, quatenus eos liberare dignetur, ob honorem, ac reverentiam immaculatæ suæ Conceptionis. Experta est salubrem Concionis hujus effectum mulier quædam, quæ finito tam Sermone, quàm reliquo Divino officio, domum reverfâ, filium ibi suum, quem unicum habebat, furijs plenum invenit, gladio districto sibimetipsi necem inferre paratum: eò nempe nefarius ille homo desperationis venerat. Quid hîc plena terrore mater? clamare certè illa, ac obsecrare, ne in DEUM simul, ac in seipsum impius, violentas inferat manus vitæ, cujus non haberet dominium. Non audit tamen maternas preces furiosus filius, imò gladium hinc inde discutiens, in fugam se recipit. sed ecce! currendo corruit, spectante matre, & quidem super ipsum gladium, quem ad pectus positum furibundus tenuerat, proster nitur. Vix casum mulier observavit, cum statim, mente ad MARIAM elevatâ (ut à Concionatore paullo antè didicerat) ob honorem, ac reverentiam immaculatæ suæ Conceptionis, eandem rogavit, ut à tanto tum corporis, tum animæ periculo, suum defendere filium, pia Mater dignaretur. Nec certè inanis fuit persoluta ob honorem Conceptionis oratio; cum enim gladius omnia vestimenta, imò & indusium penetrâisset, sicque ad nudam usque carnem cadentis filij pertransisset, adeò sese confestim reflexit, ut mollissimæ instar ceræ effectus, ad tam potentes matris ad MARIAM preces, nullam furenti filio læsionem intulerit. *No-*

varinus, Umbrâ Virgin. excurs. 17.

pagina 63.

**
*

§. 5. *Symbolum.*

285. *Marſa pVrè ConCepta,*
TVba-roſa oDorifera.

*Flos superans candore nivem, quem vèrvice cello
Fotma probat, miro replet odore Domum.
Flos sine labe, nivem superans candore, MARIA
Et Cœli, & terræ replet odore Domum.*

*Sicut odor agri pleni, cui benedixit Dominus.
Genes. c. 27. v. 27.*

§. 6. *Antiquitas.*

286. *CorIoLanI, In Iras aCCensI,*
oCCVrrente proprîâ Matre,
pLaCatIo.

CUM Marcius ille Coriolanus (*te-
ste Livio l. 2. & Valer. Max. l. 5.
c. 4.*) Urbe Romanâ turpiter proſcriberetur, mox Volſcis Romanorum hoſtibus junctus, ingentî Patriam ſuam cinxit exercitu, illatam ſibi injuriam ſanguine ulturus, Urbemque, ſi Superis placuiſſet, funditùs everſurus. Hinc terror undique ingens; præfertim, cùm perſpectam optimè haberent Romani, ſingularem hominis bellicoſi indultriam, cujus furias ardentes pertimeſcebant univerſi. Tandem Senatus, timores inter, ac tumultus, ad mitiora conſilia eſſera-

tum hominis animum pertracturus, Conſularem ad eum legationem dimiſit, quâ ille protinùs rejectâ, indignos, inquietabat, Romanos eſſe amicitîâ illius, quem priùs ipſi, tanquam hoſtem, adeò probroſe expulſiſſent: Enſem proinde ſuum portas aperturû, quas cives ſibi occluſiſſent: caſtris illi maturè excederent, nî ut exploratores tractari vellent. Re, hunc in modum, minùs proſperè à legatis perfectâ, Senatus majorî, ac honorati-orî miſſione, hominem placandum conſuit; ſubmiſit igitur Pontifices, Sacro habitu indutos, pluresque in dignitatibus publico ſumptu conſtitutos, qui tamen nihilò ampliùs cæteris efficientes, ſimiliter cum minis, dirisque rejecti ſunt. Ultimum tandem erat in Matre conſilium; Hæc enim ad caſtra Filij inimica procedens, maternam ob reverentiam, non loqui tantùm permiſſa, ſed humaniſſimè fuit excepta. Verba, quæ protulit, pauca erant, ſed ponderoſa; ajebat enim: *Coriolane, Fili mi! Ego te oro, ne bellum inferas Patriæ: obſiſto Mater tue violentiæ; aut igitur me priorem, reſiſtente tibi Matrem, tuâ manu furibundus obrunca, & tunc in Patriam belligera, aut, ſi ſcelus perhorreſcis, cede, & ultro, Fili! dona hanc Matri gratiam! Quid hic ageret Coriolanus? Proſiliens certè è ſellâ, Matremque complexus, poſt multas lachrymas exclamavit: *Viciſti Mater! Viciſti iram meam! Patriam, quamvis merito mihi inviſam, precibus dono tuis.* Dixit, & reducto quantocyùs exercitu, Patriam vix non metu exanimatam, omnî periculo abſolvit.*

Eodem prorsùs modo, cùm Dominus DEUS, ex animâ neo-creati hominis, per unam peccantis Adæ inobedientiam, ſædè pelleretur, mox injuriam ulturus, totamque ejus poſteritatem æternùm Cælo proſcripturus, peccatum immiſit originale: hic Divinam placaturâ Nemefin Protoparentis ſtirps; nihil effecit, & quamvis viros cæteroquin juſtiſſimos, Noë-

mum, Abrahamum, Iſaacum, Joſephum, Moysen, &c. mediatores adduxerit, tamen & illi, quoad hanc maculam, & ipſiſolim inhærentem, rejecti, re infectâ, dimiſſi ſunt, quoſque MARIA, Verbi Divini electa Genitrix, ſuâ in Conceptione, obviâ procedens, maternam ob reverentiam, humaniſſimè excepta, non tantum violentiâ dicti peccati generoſè obſtitit, utpote ſingulariter ab eo præſervata, verum etiam per illam, ejuſdemque benediſtum ventris Fructum, tota Patria, id eſt, totum humanam genus à Divinâ vindictâ fuit conſervatum; ac ſi dicere voluiſſet

DEUS: *Vicijli Mater iram meam, nec ad momentum tibi irascat: inſuper & reliquos Adæ filios, licet mihi in viſos, dono precibus tuis, ſi tamen, ut ſanguine meo redempti, ita lavacro Baptiſmatis abluti, de novo peccare deſi- erint, &c.*

§. 7. Anagramma.

Libera, aC tVta, à LapsV 287.
ADaMI.

Regina mirè tuta, à lapſu communè Adæ!

Verſio litteralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS XLII.

§. I. Scriptura.

288. In hoc Templo, sine Labe
Concepto, CVncta
avro tecta.

3. Reg. c. 6. v. 22. Porro nil erat in Tem-
plo, quod non auro tegetetur.

Cum celeberrimum tandem il-
lud, ac præstantissimum Sa-
lomonis Templum, Divino
Nomini extruendum susciperetur,
c. 5. v. 17. præcepit ante omnia Rex, ut tollerent la-
pides grandes, lapides pretiosos in fundamen-
tum Templi. Porro (ut Sacra refert Hi-
c. 6. v. 22. storia) Nil erat in Templo, quod non auro
tegetetur. Sed & rotum altare Oraculi rex
v. 30. auro. Insuper & pavimento Domus
textit auro, intrinsecus, & extrinsecus. Si
v. 38. deinde scire cupias, quot anni in ex-
structione sumptuosissimi hujus Tem-
pli fuerint consumpti? ecce Scripturam!
ædificavitque eam annis septem.
Cæterum implente hoc Templum
gloriâ Domini, quis explicet Maje-
statem? Audi iterum Sacrum Histo-

ricum, hæc referentem: *Et non poterant* c. 8. v. 17

*Sacerdotes stare, & ministrare propter nebu-
lam: impleverat enim gloria Domini Do-
mum Domini. Quid dicam de solen-
nitate Dedicationis? Mastravit certe* v. 62.

*Salomon hostias pacificas, quas immolavit
Domino, boum viginti duo millia, & ovi-
um centum viginti millia. Et dedicaverunt
Templum Domini Rex, & Filij ejus. Verbo:
Fecit Salomon in tempore illo Festivita-
tatem celebrem, & omnis Israël cum eo.* v. 65.

Tandem apparens Salomoni Domi-
nus, ut suum in hac splendidâ Tem-
pli extruptione beneplacitum osten-
deret: *Sanctificavi, ait, Domum hanc,* c. 9. v. 3-
*quam ædificasti, ut ponerem Nomen meum
ibi in sempiternum, & erunt oculi mei, &
cor meum ibi cunctis diebus.*

Verum à Templo hoc Salomonico,
ad aliud Templum, longè splendidius,
incomparabiliter pretiosius, totum
quantum aureum convertamur.
Cum enim Templum Virginalè, MARIA, Serm. 10.
à mellifluo Bernardo, & alijs sic
intitulata, Divino Nomini, id est,
JESU, ex eâ nascituro, à Divinâ
Sapientiâ extrueretur, ante omnia
con-

constituit, tolli lapides grandes, ac pretiosos in fundamentum, id est, poni in ipso Conceptionis exordio fundamentum firmissimum Sanctitatis, juxta illud Psalmista: *Fundamenta ejus in montibus Sanctis*, sive, ut Hebraei legunt, in montibus Sanctitatis, nil Sanctitati contrarium in primo etiam articulo illo admittendo. Porro nihil erat in Templo hoc Mariano, quod non auro segetur, & quidem purissimo, summæ in DEUM dilectionis, tam intrinsecus, quam extrinsecus, tam in corpore, quam in animâ: de quo auro S. Laurentius Justinianus ita discurrit: *Est aurum mundum, carere peccato mortali, est mundius, carere veniali, mundissimum aurum est, carere fomite peccati, quod nullus habuit, præter Beatam Virginem; unde congruè attribuitur ei superlativus gradus, dicendo: vestivit eam Auro purissimo, &c.* Hoc Templum non annis tantum septem ædificatum, sed ut Bernardus ait: *Negotium seculorum, gloriâ Domini jugiter impletum fuit, Vate Regio haud vanè prophete: In Templo ejus omnes dicent gloriam.* Quòd si in Templo illo Salomonis ipsi etiam Sacerdotes stare non poterunt, propter nebulam gloriæ Domini, Templum implentis: quomodò credibile erit, in Templo hoc Virginali stare, ac subsistere unquam potuisse Principem tenebrarum, gloriâ Domini penitus confusum, ac excacatum? Hoc proinde Templum, summâ celebritate, ab ipso Cœlesti Salomone statim abinitio fuisse dedicatum, quis dubitet? si enim in Templi cujusdam materialis Dedicatione, Ecclesia oleo perungi ab Episcopo solet, in MARIAM totus sese effundere voluit Spiritus Sanctus: si humus Ecclesiæ cinere respergitur, in MARIA mox abinitio ignis flagrabat ardentissimæ charitatis: si ibi græcis, latinisque litteris integrum A. B. C. terræ inscribitur, hinc non in pulvere quidem, sed in Virginali bargameno, Divino exarabatur digito A, & Ω, Verbum Divinum: si Ecclesiarum muri aquâ lavari assolent benedicâ,

in MARIA nihil aderat abluendum; quia pura omnia: si in Ecclesiæ materialis Dedicatione parietes signantur Sacratissimo Crucis signo, hic aspersa jugiter immolandi Agni immaculati sanguine MARIA, omnem obtinuit benedictionem, & securitatem, per prævisa Sacratissimæ Passionis merita. Ut igitur in splendidissimâ hac extruptione Templi Mariani, verè Aurei, summum ostenderet beneplacitum Divina Majestas, non tantum illud, tanquam Nomini suo, seu potius Filio incarnando, ab æterno præparatum, specialiter Sanctificavit, verum etiam ipse DEI Filius, Patri per omnia cœqualis, summus secundum Ordinem Melchisedech Sacerdos, suas quasi Primitias ibi celebrare, eidemque æterno Patri semetipsum in jure Sacrificium offerre voluit, oculis interim, ac corde Divino, in Virgineo hoc Templo, haud secus, ac in illo Salomonico, constanter permanentibus. Quis ergò, his auditis, non accedere percupiat ad splendidissimum hoc Templum, non auro tantum purissimo purissimæ Conceptionis, ac Charitatis perpetuæ undequaque fulgidum, verum etiam tantâ singularitate ab ipso Divino Numine consecratum, ac Sanctificatum? Hinc, hinc oculos nostros, ac corda iterum iterumque convertamus, huic Virgini sine omni labis scoriâ conceptæ aurum devotissimæ dilectionis offeramus, ut, eâ purgante, nos quoque aurum mundum, tam in corpore, quam in animâ efficiamur.

§. 2. *Authoritas.*

S. FVLbertVs Carnotensis, 289.

CLlens ConCeptæ, à peC-
Cato reMoTæ.

1. Ave MARIA! electa, insignis inter filias, quæ immaculata semper exististi, ab exordio tuæ Creationis, quia paritura eras creatorem totius Sanctitatis. Sermon de Annunc.

2. Hoc igitur imprimis adstruere fas est, quod

Pfal. 68.
v. 1.

de Laud.
M. L. 10.

Sermon. 2.
in Pent.

Pfal. 28.
v. 9.

quod anima ipsius, & caro, in qua ele-
git habitaculum sibi Sapientia DĒ I Pa-
tris, ab omni malitiâ, & immunditiâ
purissima fuerunt, affirmante Scriptura,
quod in malevolam animam non introibis
Sapientia, nec habitabit in corpore subdi-
to peccatis. Serm. de Nativ. B. V.

3. Una est *MARIE*, & Christi caro, &
Filij gloriam cum Matre, non tam com-
munem iudico, quàm eandem. Ibid.

§. 3. Ratio.

290. Labes origInALis repVgnat aMICItæ DEI.

Beatissima Virgo *MARIA* fuit
modo omninò specialissimo ami-
ca *DEI*, pro omni instanti. Ergo
necessariò debuit excludere peccatum
originale. Ant. constat ex eo; quò
enim aliquis specialiori modo *DEO*
conjungitur, eò specialiori modo, est
amicus *DEI*: Sed Beatissima Virgo,
per maternitatem, tanquam per mo-
dum specialissimum, . conjungitur
DEO. Ergo *B. V. MARIA* omni mo-
do specialissimo fuit amica *DEI*. Con-
seq. Prob. Peccatum originale, &
quodlibet aliud peccatum grave red-
dit formaliter hominem inimicum
DEI: Sed implicat, ut quis sit simul
amicus, & inimicus. Ergo cum *B.*
V. MARIA fuerit modo specialissimo
amica *DEI*, necessariò debuit ex-
cludere peccatum originale.

§. 4. Historia.

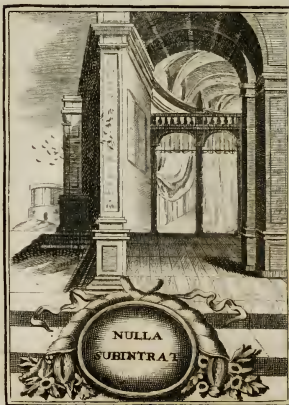
291. ILLibata gratVLabVnDa LaMpas.

Cum cursor quidam Hispaniæ Re-
gis, Pontificium Sixti IV. Sum-
mi Christi Vicarij Diploma, in fa-
vorem immaculatæ extraditum, Ma-
dritum attulisset, non ingentî tantùm
gaudio tota Civitas perfundebar, verùm
etiam lampas nocturno tempo-
re, coram devotâ immaculatæ Con-
ceptionis Imagine, in publico foro

accendi solita, claro die, non sine in-
signi miraculo, spontè suâ ardere
cœpit, eo ipso nimirum temporis mo-
mento, quo cursor optatus advene-
rat; quamvis enim exigua prorsus
olei particula, à præteritâ etiamnùm
noctè in lampade superfuisset, aqua
longo tempore fomentum suppeditavit.
Accurrere haud immeritò, ad
tam insolitum gratulabundæ lampadis
spectaculum, innumeri ferè homi-
nes, populosissimam hanc Urbem in-
colentes, ac pro manifesto immacu-
latæ Conceptionis indicio, debitas
Numini gratias dixere. *Joannes Burg-
hesius lib. de Patrocini. Deip. c. 21. Nieren-
bergius in Parthenicis fol. 28. Raynaud.
Tom. 8. pag. 323.*

§. 5. Symbolum.

In TEMpLo HERCVLIS 292. non sVnt forDes.

Herculis hoc Templum est: procul hinc date
regula Musæ!
Templa decent puros non nisi pura Deos.
Numinis hæc Templum est: procul hinc date cri-
mina tergum!
Sola docet purum pura *MARIA DEUM*.

*Sanctum est Templum tuum, mirabile in aequi-
tate. Psal. 64. v. 5.*

§. 6. *Antiquitas.*

293. TEMPLI EphesINI, DIANÆ
VOCATI, LIBERATIO.

TEmpore, quo iubente Alexandro, glorioso Macedonum Rege, jam sapius à nobis deprædicato Civitas Ephesina destruenda, flammisque voracibus in pabulum tradenda erat, solum ab illo horribili incendio liberum voluit Rex Templum illud, quod Dianæ vocabatur, ac inter septem orbis miracula numerari merebatur. Causam reservati hujus Templi aliam non invenio, quàm quòd illud *Deæ puritatis* dictum, à superstitiosis Sacrificulis dicebatur. Eà propter ad primum dicti Templi introitum, hæc marmoribus incidi, aureisque litteris describi curavit Alexander: *Puritas destructioni non est obnoxia. Lucan. l. 1.*

Quòd si, ex hoc unico motivo, Templum Dianæ, à communi incendio, esse liberum promeruit, quali

multò magis privilegio, & libertate gavissimum fuisse dicendum erit splendidissimum illud Templum, Enti purissimo ab æterno specialissimè dedicatum, in quo ipsum Verbum æternum, per novem Menses, corporaliter subsistere cogitabat? Certè piè credendum est, magnificentissimum Mariani hujus Templi ædificium, in primo per Conceptionem *MARIÆ* in orbem ingressu, aureis Divinæ charitatis litteris, insculpta gessisse eadem ipsa Alexandri verba: *Puritas destructioni non est obnoxia*, utpote quæ primam gratiam, & justitiam originalem, nunquam per turpe, ac commune crimen destrui patietur.

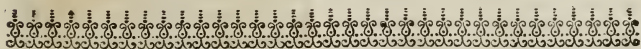
§. 7. *Anagramma.*

EVa MIRANDa, sIne pVgnâ 294.
CONCEPTA.

Admiror Te, Eva immaculata, sine pugnâ!

Versio litteralis,

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS XLIII.

§. I. *Scriptura.*

295. CONCEPTIO PVRA, MVNERE
REGLO DATA.

3. Reg. c. 10. v. 13. *Rex autem Salomon dedit Reginæ Saba omnia, quæ voluit, & petiit ab eo, exceptis his, quæ ultro obtulerat ei, munere Regio.*

Felix certè Regina Saba! quæ suâ tum incomparabilî pulchritudine, tum suavissimâ morum compositione, adèò sapientissimi Regis captivavit animum, ac benevolentiam, ut non solum facile ei fuerit, omnia desiderata pro voto impetrare,

verùm etiam plurima insuper dona, munere Regio superaddita, ab eadem liberalissimâ Regis manu accepit. Sic enim Sacra nos instruit Historia, dicens: *Rex autem Salomon dedit Reginæ Saba omnia, quæ voluit, & petiit ab eo, exceptis his, quæ ultro obtulerat ei, munere Regio.*

Sed quid hæc dona omnia, in comparatione illorum donorum, quæ purissima Numinis Genitricis à supremo illo Regum Rege, ac Domino Dominantium, meritissimo jure obtinuit? Dedit certè Cœlestis hic Salomon *MARIÆ*, destinatæ Cœlorum Reginæ, proprijque Unigeniti futuræ in terris Genitrici, aggregationem omnium

nium donorum desiderabilium: dedit firmissimam Sarâ fidem, liberalem Rebeccæ manufacturam, Heroicam Judithæ fortitudinem, singularem Abigailis sapientiam, laudabilem Rahabæ misericordiam, ferventissimam Annæ, Uxoris Eleanæ devotionem, profundissimam Ruthæ humilitatem, elegantissimam Estheris pulchritudinem, atque, ut paucis cum doctissimo Jdiorâ multa comprehendam: *Non desuit illi puritas Angelorum, non fides Patriarcharum, non Zelus Apostolorum, non patientia Martyrum, non sobrietas Confessorum, non innocentia, aut humilitas Virginum, &c. quantum enim distat inter odorem, & gustum aromaticæ speciei, tanta est inter contemplationem MARIE, & aliorum Sanctorum distantia, & sanè, nùm aliqua eorum omnium gratiarum, quas inter Sanctos, atque amicos suos tam variè spatit liberalissima DEI manus, designari potest, quæ in Virgine singularibus privilegijs auctior non invenitur? In summâ: Dedit MARIE, omnia, quæ petiit ab eo, datque in hodiernum usque diem, præsertim, si pro peccatoribus precatrix interveniat, exceptis his, id est, præter ea, quæ ultrò obrulerat ei, munere Regio, in primo jam Conceptionis instanti, singulari scilicet privilegio, exemptionis ab originali culpâ, ac maculâ reliquis omnibus communi. Et quis immunitatem hanc specialissimam non dicat munus esse verè Regium? cùm primævus ille animæ nitor longè majus utique bonum sit, quàm intemerata corporis Virginitas, vel omnia charismata gratis data, vel etiam ipsa DEI Maternitas, quamvis hæc munus fuerit, quo majus, aut excellentius conferri creaturæ vix poterat. Hæc ergò exemptio munus fuit, & privilegium, nulli certè alteri, quàm Regis Regum Regiæ Matri communicandum: sicut enim, secundùm Juristas, Imperatrix similis habetur Imperatori, & participat omnia privilegia & prærogativas, ipsi Imperatori, Majestatis jure, convenientes: sic Christus, verus DEUS*

In L. 6.
§. 1. ff.
de Jure
fisci. & L.
3. C. de
quadriest.
pæscript.

& homo, dum nulli legi peccati esset obnoxius, & liberum se nôset ab originali per naturam, liberam quoque habere voluit MARTAM (munere verè Regio) per gratiam, & privilegium, ne unquam in originale peccatum incideret, aut unicum peccatum actu cõmitteret; quasi ad futuram suam Genitricem diceret illud Ambrosij: *Generationis meæ in te privilegium agnosco, quem nulla potuit macula inquinare peccati.* Præviderat hæc Regia munera, in Beatissimam DEI Parentem copiosissimè à Divino Salomone conferenda, Vates Regius; hinc singularem ejusdem purissimæ Conceptionis prærogativam, ac excellentiam hiscè verbis declarare videtur: *Adjitit Regina ad dextris tuis, in vestitu deaurato, hoc Scripturistico Chronographicum adjungens elogium:*

Circumdata Var Ietate.

volens nimirum significare, in primo illo Conceptionis articulo, Reginam nostram à dextris DEI extitisse, nunquam verò, nec puncto quidem temporis, adstitisse à sinistris: comparuisse eam in illo ipso temporis puncto in vestitu deaurato, gratiæ præservantis à quocunque peccato, munere Regio acceptæ: circumdatam præterea omnium varietate virtutum, sive (ut S. Hieronymus vertit) *scutulatis vestibus*: meritò enim vestes gratiæ illius scutulata appellatur, quia mille scuta peccato opposuit copiosa MARIE gratia, juxta illud: *Mille clypei pendunt ex eâ, quorum fanè fortitudinem peccati originalis arma minimè expugnare, aut infringere poterunt.* Tu proinde felicissima non Sabæ, sed Cœli Regina! cui Cœlestis Salomon omnia dat, quæ vis & petis ab eo, pete veniam nostrorum delictorum: pete seriam cordis compunctionem: pete perfectam vitæ antea actæ emendationem: pete felicem è mortali hac vitâ exitum! dabit certè hæc omnia in manus tuas, imò superaddet (ut piè speramus) munus quoddam Regium, fruitionem scilicet visionis suæ Beatificæ, æternum perennaturæ:

In Psal.
40.

Psal. 44.
v. 11.

Cant.
c. 4.

§. 2. *Authoritas.*

296, S. FVLgentIVs, Constans MarIæ à Labe Defensor.

1. *Primum hominem mulier corruptâ mente decepit : secundum Virgo incorruptâ Virginitate concepit : in primi hominis conjugio, nequitia diaboli seductam depravitâ mentem : in secundi hominis Matre, gratia DEI mentem integram servavit, & carnem.* Serm. de dupl. Christi Nativ.
2. *Cum Angelus dixit: Ave, Salutationem illi Cœlestem exhibuit, cum dixit: gratiâ plena, ostendit ex integro iram exclusam primæ sententiæ.* De laud. Virg.

§. 3. *Ratio.*

297. Carens effectu peCCatI, non feCIt peCCatVM.

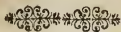
Ubi omnis effectus causæ deest, causa ipsa deesse censetur: atqui in Beatissimâ Virgine omnis effectus peccati originalis deest: Ergo etiam ipsum peccatum originale deesse censendum est. Min. Prob. Effectus peccati originalis sunt Mors, incineratio corporis, rebellio appetitûs contra rationem, aliæque ærumnæ corporis, quas in hac vitâ patimur, ut docet S. Thom. q. 5. de malo art. 4. *Secundùm Fidem Catholicam tenendum est, quod Mors, & omnes hujusmodi defectus præsentis vitæ sunt pœna peccati originalis, & præsertim in mulieribus, dolores partûs, & gravado, &c.* Sed ab his omnibus Beatissima Virgo, per specialia DEI dona præventa, & præservata fuit, urpote, quæ sine ærumnâ, aut morbo, de temporali ad æternam vitam, cum animâ, & corpore translata fuit, sicque non incinerata: quæ etiam ob perfectissimam subordinationem appetitûs ad rationem, nullo unquam veniali peccato se maculavit: quæ denique sine gravadine gra-

vida, & sine dolore puerpera fuit, &c. Ergo in Beatissimâ Virgine omnis effectus peccati originalis, consequenter & ipsum originale defuisse censendum est.

§. 4. *Historia.*

professoris, ne pVræ ConCep- 298.
tionI resIstat, serla
adMonItIo.

In vitabantur die quâdam ad solennem Disputationem complures diverforum Ordinum Professores, alii- que viri, quos doctrinæ fama, id loci, celebres fecerat, ab Alexandro quodam in Angliâ Professore, cujus unica erat intentio, Festo immaculatæ Conceptionis, à plurimis jam celebrari solito, pro viribus resistere. Verùm mox resistentem advertit proposito suo DENM, qui nocte institutam Disputationem immediatè præcedente, tantis illum doloribus, ac torminibus corripuit, ut facilè possêt intelligere, seriam hanc esse admonitionem, , desuper immisissam, ne puræ Conceptioni Beatissimæ DEI Parentis tantâ temeritate resistat, sed potiùs solenni illi Festo devotè celebrando, cum alijs doctis viris, humiliter consentiat; Eapropter, mutato illâ ipsâ nocte proposito, ac cessante pariter dolore, residuum noctis partem in compositione pulcherrimi Sermonis insumpsit, quo non tantùm suum de Virginis Conceptione errorem spontè retractavit, verùm etiam in plurimas ejusdem purissimæ Virginis laudes, inexpectatâ elegantiam, est effusus. Hunc itaque Sermonem, cujus initium: *Fiat Lux, &c.* horâ Disputationis, in publico doctissimorum Virorum confessû, præter spem, peroravit, ac nemine resistente Victor, maximum exinde plausum, ac gratulationem retulit. *Bernardin. de Busli Serm. 7. de Concep.*

§. 5. *Symbolum.*

299.

MARIA, pVra 'Virgo,
ACCeDat!

Accedat! sua quem reliquis doctrina priorem
Efficit, & dignus præmia prima ferat!
Accedat! quam Matris honor magis extulit, atque
Conceptus puri Præmia prima ferat!

*Sic honorabitur, quemcunque voluerit Rex ho-
norare. Esther. c. 6. v. 9.*

§. 6. *Antiquitas.*

300.

FILIA CasIopIS, sCopVLO aL-
Ligata, seD Lliberata, &
steLLIS aDLeCta.

Fingunt Poëtæ, speciosam Casiopis
Filiam, Andromede nuncupa-
tam, ob dictæ Matris suæ superbiam
(quæ se Nereidas formâ antecellere
gloriabatur) à Nymphis marino
quondam scopulo alligatam fuisse, at-
que, ut à Balenâ devoraretur, ex-
positam: à præsentissimo tamen exitio
quantocyùs vindicatam, virtute
Persei. Hic enimverò opportunè il-
luc iter faciens, miseratus florentem
Virginis ætatem, venustissimam cor-
poris formam, animique candorem,
& innocentiam, stricto acinace (eo-

dem nimirum, quem dono acceperat à Mercurio) totâ viriuni contentione in adventantem Cetum irruit, ac confodit, puellamque tam crudeliter marinæ belluæ in pabulum objectam, dissolutis ferreis catenis, parentibus suis restituit: qui proinde in grati animi thesaurum, tantique premium laboris, filiam Andromedam, jugalî fœdere, Perseo junxerunt, quæ tandem Andromeda postremò in Cælum Empyreum collocata, & inter stellas adlecta fingitur.

Si superbam Caliopem Evam dixerò, non errabo, quæ per verba illa serpentis: *Eritis sicut Dij*, miserè seducta, DEO etiam ipsi superbâ inobedientiâ restitit: si speciosam ejus filiam Andromedam, MARIAM nuncupavero, optimè pariter dictum puto; hæc enim, ob Evæ Matris suæ superbiam, & prævaricationem, à multis quasi scopulo alligatur, ac Ceto devoranda traditur, dicentibus, eandem, ob hoc ipsum matris delictum, pariter funibus peccati adstrictam, ac à Ceto infernali, aliquo saltem temporis momento, devorandam fuisse. Verùm, falluntur ij: maturè enim, in ipso nimirum Conceptionis primo articulo, à Cælesti Perseo, Divino nimirum Spiritu, præveniente, ac præservante gratiâ adjuta, & à rictu Ceti, antequàm attingeretur, liberata, non eidem tantum Divino Spiritui in Sponsam cessit, verùm etiam postremò gloriosè in Cælos assumpta, inter tot stellas, quot Sanctos, tanquam purissima eorum Regina, collocata est.

§. 7. *Anagramma.*

AVE Mater agni DEI, à peC- 301.
Cato pVra!

Tu Mater es Agni Dei, à maculâ omnî pura!

Versio litteralis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS XLIV.

§. I. *Scriptura.*

302. Maria, Vrbs Libera, à DEO proteCta, & salVata.

4. Reg. c. 19. v. 34. *Protegam Urbem hanc, & salVabo eam propter me, & propter David servum meum.*

HAud immeritò Regius quondam Propheta de potentissimâ Numinis protectione sequentem deprompsit versiculum: *Nisi Dominus custodierit Civitatem, frustra vigilat, qui custodit eam.* Hoc enim jugiter experta fuit felix illa Civitas Jerosolyma, de qua (Sacrâ testante Scripturâ) *Hæc dicit Dominus, de Rege Assyriorum: non ingredietur Urbem hanc, nec mittet in eam sagittam, nec occupabit eam clypeus, nec circumdabit eam municio. Per viam, quâ venit, revertetur, &c. Protegamque Urbem hanc, & salVabo eam propter me, & propter David servum meum, &c.* Felix profectò Civitas, quam tantâ, tamque paternâ sollicitudine Dominus custodivit! Verùm, nonnè Te Civitatem longè feliciorè dicam? Virgo Beatissima! dequâ illud sine dubio intelligendum, quod Regius Vates alibi expressit, nimirum: *Gloriosa dicta sunt de te, Civitas DEI.* Et quænam illa: nonnè ea ipsâ, quæ Regi olim Ezechie, de Civitate Jerosolymitanâ per Isaiam prænuntiata: *Non ingredietur Urbem hanc, &c. protegamque Urbem hanc, &c.*? licet enim sub ipsò statim conditi Orbis principio, callidissimus ille animarum prædo, infernalis tyrannus, fallacî quodam stratagemate, vix creatum hominem invaserit, totamque ejus progeniem infelicî suo in mundum ingressû, in miserrimam abstraxerit servitutem; in Te tamen, munificentissimâ DEI Civitas, MARIA! ingredi omninò prohibebatur: & quamvis,

eiaculatis in quemcunq̃ nostrum venenosis totidem sagittis, cunctis reliquis origi nale vulnus infixisset, ut conqueri unusquisque cum Jeremiâ posset: *Posuit me quasi signum ad sagittam; in Te tamen sola verificabatur illud: Cadent à latere tuo mille, & decem millia à dextris tuis, ad te autem non appropinquabit, cum in Te venenatam pestifera: tabis sagittam jacere orcibus Assyriorum Princeps minimè valuerit.* Nec occupare Te clypeus, nec circumdare municio audebat; quia illa ipsâ mox in exordio Conceptionis tuæ cernebaris, de quâ dicitur: *Mille clypei pendunt ex eâ, omnis armatura fortium.* Quòd si, testantibus Sacris paginis, Civitas illa Jerusalem fuit circumdata triplicî muro, Tibi, Virgo Beatissima! triplex quoque fuit murus, peculiaris scilicet protectio Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, contra triplex peccatum, originale, veniale, & mortale, sub quâ protectione contra omnem peccati cujuscunque sagittam tutissima semper delituisti. Ave ergo *MARIA, Urbs libera, à DEO protecta, & salVata!* Ave Mater vitæ, per quam revertitur seu retrocedit seductrix Eva, mater morientium. Tali enim encomio Sacer quidam Poëta Te venerari, ac salutare voluit:

*Porta Salutis Ave! per quam patet exitus
Eve:*

*Tollis ab Eva Vae: Vae quia tollis,
Ave!*

Protexit enimverò Te DEUS, & salvavit Te, ab omni incurrendâ tam originariâ, quàm actuali culpâ, propter Semetipsum, & propter Filium suum Unigenitum, ex purissimo Tuo sanguine, in Virginali utero, mortalem carnem assumpturum, juxta illud: *Esto mihi in DEUM protectorem, & in lo-*

Psal. 126.
v. 1.

4. Reg. 19.
v. 34.

v. 34.

Psal. 86.
v. 2.

Thren. 3.
v. 12.

Psal. 90.
v. 7.

Cant. 4.
v. 4.

Psal. 70.
v. 3.

cum munitum, ut *salvum me facias, &c.* Hæc cum ita sint; ad Te modò, Virgo purissima, ac specialiter in tuâ Conceptione protecta! mea dirigitur oratio: Urbem liberam Te veneramur, & ab ipso DEO singulari quodam modo protectam agnoscimus: sed effice, ut & nos miseri peccatores, fordibus innumeris inquinati, per sinceram Confessionem à peccatis tandem liberi, à DEO imposterum protegamur. Salvata es præservativè à culpâ originali: sed intercede, ut & nos, per Divinam gratiam, ab actualibus saltem culpis præservemur, ne ingredi posthac in animas nostras inimicus audeat, aut sagittis tentationum suarum conscientias nostras favciare prævaleat, &c.

§. 2. *Authoritas.*

303. georgIVs NiCoMeDIensIs,
teftIs ILLibata.

1. *Accipe ergo eam, sicut commendatum Cælestem thesaurum, Deitaris divitiis, sicut plenissimam sanctitatem, sicut perfectam justitiam: accipe eam, sicut Unigeniti mansionem, sicut honorabile Templum, sicut domum DEI, sicut Creatoris omnium possessionem, sicut Regis, & Cælestis Sponsi domum immaculatam.* Orat. in Purif.
2. *Pulchritudo pulcherrima pulchritudinis, pulchrorum omnium summum ornamentum.* Orat. de Oblat.
3. *Agnæ immaculata, Angelicis excepta convivio, Angelicis cibis satiata: Agnæ immaculata, seu acceptabilis hostia in Templo oblata, ex quâ ortus ille Agnus DEI, qui mundi abstulit peccatum. Agnæ prorsus immaculata, victimâ omnî acceptior, Creatori sacrificata, non sanguinis litatione, sed excellenti puritate.* Orat. de exitu Sanct. ^{mæ} Dominæ nostræ.

§. 3. *Ratio.*

304. beatorVM obItVs, non nataLes
CeLebranDI.

I Deò Ecclesia Catholica, ex mente S. Augustini, non celebrat Na-

tales Sanctorum, quia tunc cum aliquo peccato infectoseos credit, econtra colit obitus eorum, quia præsumit, eos per lavacrum Baptismi regeneratos, & per pœnitentiam ab omni labe peccati mundatos. Atqui Ecclesia non tantum Obitum Beatissimæ Virginis veneratur, verum etiam ejus Nativitatem, & Conceptionem. Ergo non tantum in Obitu, verum etiam in Nativitate, & Conceptione, debuit esse immunis, ab omni labe peccati, tam actualis, quàm originalis.

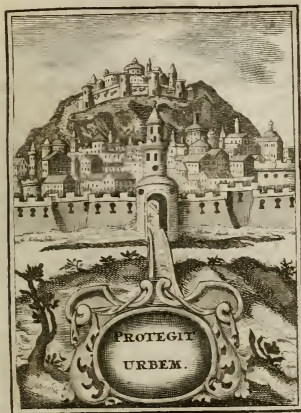
§. 4. *Historia.*

festVM ConCeptæ eraDen- 305.
tIs, obItVs.

CLaustralem referunt, è Conventu quodam Mantuano, Domini Marchionis ibidem, Ludovici nomine, tunc temporis Confessarium, omnem movillè lapidem, ut Sacra immaculatæ Conceptionis Festivitas, è Catalogo reliquorum Festorum, eà in Civitate observari solitorum, deleteretur; cumque responsum à Marchione tulisset, se hoc admittere nec velle, nec posse, eò quòd dicti Festi Celebritas à suis jam antecessoribus longo tempore fuisset usurpata, instantissimis tandem precibus efflagitasse, ut sibi saltem dictum eradere Festum permetteretur. Annuit tandem, licet ægerimè, importunis Confessarii precibus Marchio. Sed ecce! vix Festum Conceptionis præsumtuosa extinxit manus, cum suum ad monasterium, cum gaudio, reversus, protinus ultorem sensit à tergo DEUM; elinguis enim effectus, haud immeritò ejus linguæ usum amisit, quæ innocentissimam Virginis Conceptionem, tam pertinaci studio, impugnare præsumpsit: imò, qui Festum sibi adèò molestum deleverat, ipse paullò post, quasi DEO simul, ac hominibus molestus, è vivis delectus est. *Bernardin. de Busti.*
Serm. 9. de Concep.

§. 5. *Symbolum.*

306. De Ipara, Vrbs for Mosa, à Gratîâ,
Vt ab ArCe, proteCta.

Protegit Arx Urbem, Munimen nobile formans,
Quo teGta hostiles despicit illa manus.
Gratia Conceptam, velur Arx præcella, MARIAM
Protegit. Hinc stygias spernit & illa manus.

Protegam, Urbem hanc, & salvabo eam.
4. Reg. c. 19. v. 34.

§. 6. *Antiquitas.*

307. RoMa, CæDe FratrIs, In prIn-
Ciplo Vitlata.

CUM Romulus, ac Remus, gemelli fratres, primùm in Tyberim abjecti, deinde restagnante extrà ripas flumine, in littore expositi, & à Faustulo, Regij pecoris magistro inventi fuissent, eos Laurentiæ uxori educandos tradidit, quæ, quòd vulgato corpore quæstum faceret, ideò lupæ nomen inter pastores tulit, ex quo fabulæ locus: Fratres hoscé à lupâ educatos fuisse. Hi, cum adolevisent, novamque Urbem, in loco, ubi educati fuerant, collectâ magnâ pastorum turbâ, ædificare statuisent, orta est inter eos contentio, uter novæ Urbi nomen daret, & con-

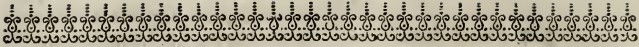
ditam Imperio regeret? eòque tandem res devenit, ut Remus in fratris ludibrium novos muros transfiliens, indè à Romulo fratre miserè fuerit interfectus. Hinc, quamvis gloriosissima hucusque extiterit, ac etiamnum existat Civitas Romana, tamen hanc maculam extinguere, ac à se remove nunquam potuit, nec poterit, quòd nimirum muti, statim ab initio, fraterno fuerint sanguine vitiati: quòd infame scelus Urbi dederit fundamentum: quòd is, qui Romæ nomen dedit, fraternâ simul cæde eandem sedaverit. Sic enim Leo Papa loquitur *Serm. 1. in Natal. Apost. Petri & Paul. Is, qui tibi nomen dedit, fraternâ te cæde sedavit.* Turpem certè notam, tam celebri aliàs Urbi, Orbis capiti, ad hærentem!

Porro si MARIA, Virgo Beatissima, in primâ sui fundatione, in instanti suæ Conceptionis, turpi fuisset maculâ originalis peccati vitiata, quis non videt, in maximum hoc supremi omnium capitis, CHRISTI JESU opprobrium, notamque turpissimam cessurum? dici enim simili ratione posset: Ea, quæ tibi, ab Angelo edocta, Nomen dedit: *Vocabis Nomen Luc. 1. ejus JESUM,* & non Nomen tantum, sed & carnem, & sanguinem subministravit, turpi peccato in suâ conceptione vitiata, Te quoque sedavit: quam notam extinguere, ac à se remove nunquam posset ipsa etiam Divina Omnipotentia; cum semper verum maneret, fuisse ab initio peccatricem: fuisse in principio vitiatam: scelus dedisse fundamentum illi, quam DEUS sibi in domum, Templum, ac proprium habitaculum ædificârat.

§. 7. *Anagramma.*

InferNALIs LVPI InLMICa 308.
DeIpara.

Jo! Agna, Dei Mater, lupum æverni mactas!
Versio litteralis.
Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ. CONCEPTUS XLV.

§. I. Scriptura.

309. Mater pVra , In ConspEcTV
DEI.

2. Paralip. c. 14. v. 2. *Fecit Asa, quod bonum, & placitum erat in conspectu DEI sui.*

INsigne, hoc loco, in Asæ Regis commendationem, testimonium Scriptura depromit, dicendo :

- v. 1. *Fecit ergo Asa, quod bonum, & placitum erat in conspectu DEI sui.* Atque, ut laudabilia ejus gesta specialiùs indicaret, statim subjungit : *Et subvertit altaria peregrini cultus, & excelsa, & confregit statuas, lucosque succendit, & præcepit Judæ, ut quæreret DEUM Patrum suorum, & faceret legem, & universa mandata.* Noverat nimirum Rex iste, quàm pietas ad omnia sit utilis: quod etiam paullò post felicissimè est expertus; Enimverò egresso contra pijissimum hunc Israëlitarum Regem Zarâ, Æthiopum Principe, cum formidabili bellatorum exercitu (decies centena hominum Millia erant, & curus trecenti) *Asa perrexit obviam ei.* Priùs tamen invocato potentissimo Divini Numinis adjutorio, his verbis : *Domine! non est apud Te ulla distantia, utrum in paucis auxiliis, an in pluribus; in Te enim, & in Tuo Nomine habentes fiduciam, venimus contra hanc multitudinem. Domine! DEUS noster Tu es, non prævaleat contra Te homo.* Nec irritæ fuère preces; mox enim (ut iisdem Scripturæ verbis rei eventum enarrem) *ruerunt Æthiopes, usque ad internecionem, quia Domino cadente, contriti sunt.*

Jam de figurâ ad figuratum progrediamur, Matremque puram in conspectu DEI attentè perspiciamus. Fecisse certè MARIAM, quoad vixit,

omne id, quod bonum & quod placitum erat in conspectu DEI sui, nemini dubium esse potest, fatentibus idipsum non Christianis tantùm omnibus, sed & ipsis Christiani Nominis hostibus cæteroquin infensissimis, Mahumetanis scilicèt, qui in Lege suâ expressè profitentur: *Matrem JESU esse amicam Legis, quia in corpore tam magnum Propheetam tulit.* Porrò ob tantam pietatem, & inviolabilem cum lege amicitiam, mirum esse non debet, quòd egresso contra universum genus humanum cruentissimo Æthiopum infernalium Principe, cum innummerabili detrutorum ad tartara Angelorum exercitu, MARIA sola perrexerit obviam, quasi hæc, in DEUM penitus confisa, secum mente revolveret: *Domine! non est apud Te ulla distantia, nec maior difficultas, utrum in paucis auxiliis, me à peccato, si quod committerem, denuò salvando, an in pluribus, me à tam abominandâ sceleris admissione turpique præcepti transgressione penitus præservando.* In Te enim, & in Tuo Nomine, tanquam futura DEI Genitrix, venio contra hanc multitudinem, tam infernalium hostium insultantium, quàm filiorum Adami reliquorum, actû in scelus prolabantium. Domine ergo, DEUS meus tu es, imò futurus Filius meus: non prævaleat contra Te homo, nec audeat peccator Adam, primus homo, meam quoque, Tuæ per omnia conformissimam voluntatem, vel ad momentum, in suam pertrahere! & certè, quid aliud sentiendum, quàm quòd ruerint, primo statim momento, ad pedes conceptæ Deiparæ, infernales Æthiopes, usque ad internecionem, contritisque (Domino per illam cadente) capitibus, spe suâ, in unâ hac Heroinâ, se turpiter frustra-

stratos ingemuerint? Nec ignorat hanc singularem Virginis illibatae Victoriâ vel ipse Mahumet supræmorumatus, qui in suo Alcorano hæc expressè habet: *Nullus est ex Adam, quin tenerit eum Satan, præter MARIAM, & Filium ejus.* Ex hoc MARIE Triumpho, & singulari Conceptionis puritate, quid aliud secutum, quàm quòd omnia ea, quæ in Virgine Matre postmodum fuere, pura fuerint in conspectu DEI? puri Oculi, Seraphicis mundiores: Manus puræ, utpote instrumenta, & artifices actionum Divinarum: purum Os, cum Corde eructans verbum bonum, & dicens laudes continuas DEO: pura Lingua, instar calami velociter scribentis, texens amatorias suo Sponso æterno expressiones: puri Gressus, qui continuo in DEUM, & Cœlestia tendebant: puræ Cogitationes omnes, quæ quasi virgula sumi, ex aromatibus pretiosissimis confecta, quasi pyramidalî Divinorum odorum suffitu, Cœlum petebant. Hinc est, quòd Spiritus Sanctus purissimæ huic Virgini expressè inspiravit, ut sequenti cantico, laudes Servatori suo depromeret: *Magnificat anima mea Dominum, & exultavit spiritus meus, in DEO salutari meo.* Verùm qualis ista Virginis miranda locutio? nonnè enim Spiritus & Anima pro eodem habentur? cur ergo, vel ad quem finem, id ipsum repetit, dicendo: *Magnificat Anima mea, & Exultavit Spiritus meus?* Credo ego, Virginem, quam Spiritus Sanctus regebat, dicere quidem secundâ vice voluisse: *Exultavit corpus meum in DEO;* Attamen ait Spiritus Sanctus: Nolo hoc vocare corpus, sed spiritum, quia purum ad eò est, ut spiritus in conspectu DEI videatur, & non corpus. Hanc purissimam Matrem humiliter imploremus, ut eâ mediante, puritatem mentis, & corpori obtinere valeamus.

**

*

§. 2. *Authoritas.*

S. GermanVs, testis Deiparæ 310.
pVrè ConCeptæ.

1. *Gloriosa dicta sunt de Te, Civitas DEI! nobis Divinus David cecinit in spiritu. reverà Civitatem, de quâ gloriosa dicta sunt, apertissimè vocans, Civitatem Magni Regis. Quanam ea est? existimo eum manifestissimè, & sine ullâ contradictione, dicere eam, quæ verè est electa, & omnibus superior, non domorum excellentiâ, & altitudine excitatorum ædificiorum, sed Divinarum, & sublimium virtutum magnitudine, & puritate omnibus antecellentem MARIAM, nulli penitus culpæ affinem, & castissimam Deiparam, in quâ, qui verè est Rex Regum, & Dominus Dominantium habitavit. In adorat. venerand. Zonæ Deip. Virg.*
2. *Nullus est, qui sanus fiat, nisi per Te, Virgo Sanctissima! nemo est, qui liberetur à malis, nisi per Te, ô purissima! nemo est, cui donum concedatur, nisi per Te, ô castissima! Serm. de Zonâ Dominæ.*
3. *Non enim tantum dolet anima, cum à corpore avellitur, quantus dolor est, Te, Immaculata! privari. Orat. de dormit. B. V.*
4. *Quid hac, queso, generatione prolis magis irviolatum, & venerandum? In suis Menæis, loquens de S. Annâ, MARIAM concipiente.*

§. 3. *Ratio.*

Ioannis Baptistæ Nativitas, non 311.
ConCepto, à Sanctâ Matre
ECCLESÎA Celebrata.

Quamvis Ecclesia Festivè celebret Nativitatem S. Joannis Baptistæ, utpote jam Sanctificati in utero materno, non tamen celebrat ejus conceptionem. Et hoc ex nullâ aliâ ratione, quàm quia in conceptione adhuc Sanctus, & ab omni maculâ mundus non erat. Atqui è contrario defactò Ecclesia non tantùm celebrat Nativitatem B. V. MARIE, verùm etiam ejus Conceptionem: ergo debuit esse sancta, id

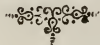
id est, immunis ab omnî peccato, sicut in Nativitate, ita etiâ in Conceptione.

§. 4. *Historia.*

312. IMAGO VIRGINIS, ab Incendio ILLÆSA.

ANno Millefimo, quingentesimo, quinquagesimo tertio, sextâ Aprilis, ingens Duaci incendium, infelicè casu, exortum fuisse, referunt Scriptores. Cessit hic præter alia, in prædam voracium flammarum integrum Patrum Franciscanorum Monasterium, unâ cum adjuncto Templo, nil prævalente, quidquid insatiabili elemento tandem compefcendo, in remedium adhibebatur. Id porrò, in horrendo hoc incendio, prorsùs accidit admirabile, quòd Altaribus Ecclesiæ, Tabellis, ac Imaginibus univèrsim concrematis, sola Tabula Sacelli cujusdam, à Conceptione dicti, cum speciosâ Virginis immaculatæ Imagine, remanserit illæsa: in clarum haud dubiè argumentum, quòd sicut ejus Imago, reliquis omnibus in cineres redactis, integra permanfit, ac intacta: sic MARIA sola, reliquis omnibus per adæ peccatum miserè destructis, illæsa permanferit, ac immaculatè concepta. Jure igitur meritissimo dicta Virginis Imago, ab incendio tam miraculosè illæsa, in hodiernum adhuc diem, ob singularem tam picturæ excellentiam, quàm affectûs devotionem, religiosè asservatur, ac à pluribus piâ veneratione colitur. *Amatus Franciscanus, in libello MARIE, Balinghem in Calendar. Virg.*

6.â April.

§. 5. *Symbolum.*

Deipara, TVrtVr, Carens
oMnI fel.Le.

313.

Turtur est, à principio, sine felle creati, Nescit amaritiam, non habet ira locum. Numinis est, à principio, sine felle MARIAM Condere peccati; Non habet ira locum.

Pulchra sunt gena sua, sicut Turturis. Cant. 6. 1. v. 9.

§. 6. *Antiquitas.*

LVDV In theMISTOCLE. 314.

Insolitum omninò spectaculum Themistocles, Atheniensis ille clarissimus, magno populi concursui exhibuit: Refert enim Plutarchus, & alij, cùm ad ludos ille Olympicos, quotannis celebrari solitos, aliquando processisset, mox omnium oculos, posthabitis quibuscunque spectaculis, in illum conversos, plebemque totam in ejus contuitu, velut in jucundissimo ludo, mirè gavissam, integrum ferè diem immobiliter consumpsisse: Hinc tanto populi favore vir ille præstantissimus summoperè consolatus, dixisse fertur: *Tunc vel maximè omnium sese laborum suorum, quos hucusque, per tot annorum curricula, in Republicâ emolumentum suscepisset, am-*

plissimum fructum, ac gratissimum præmi-
um percepisse.

Felix porro, ac ter felix Beatissi-
ma Virgo! in quam solam non per
unius tantum diei spatium, sed ab
omni æternitate, non hominum mul-
titude, sed ipse omnium hominum
Creator, oculos suos ita indefinenter
defixos tenuit, ut hæc sola unicum
semper fuerit Theatrum, unicus lu-
dus, unicum spectaculum, quo de-
lectabatur, ac capiebatur Deus, om-
nibus longè posthabitis. Dicere qui-
dem poterant aliquando reliqui San-
cti, ac præsertim Martyres: *Spectacu-
lum facti sumus Mundo, & Angelis, &
hominibus.* 1. Corinth. 4. v. 9. MARIA
econtra sola dicere poterat: *Spectacu-
lum facta sum, Mundi, Angelorum,
& hominum Creatori, Ludebat ni-*

mirum illa coram eo omni tempore,
quæ tam formosa semper apparuit, ut
cor DEI penitus fecerit avolare, ob-
tutu Numinis sine intermissione ver-
sus ipsam directo, in Morte, Vitâ,
& imprimis, ac excellentissimè qui-
dem in novissimo Conceptionis mo-
mento, ne damnum pateretur integ-
ritas primæ justitiæ, ipsi soli, tan-
quam futuræ Ejus Genitrici debita.

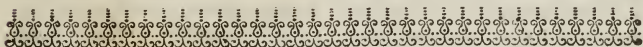
§. 7. *Anagramma.*

Ave, angVeM ILLibato 315.
peDe Conterens!

Anguem palantem, Fo! mira Eva trucidas!

Versio litteralis,

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS XLVI.

§. I. *Scriptura.*

316. HabItatIo MVnDa, pVrè
ConCepta.

2. Paralip. c. 29. v. 5. *Mundate domum
Domini DEI Patrum vestrorum, & au-
ferre omnem immunditiam de Sanctu-
ario.*

v. 5. **M**iram Ezechix, Regis pijs-
simi, sollicitudinem, circa
munditiam Divinæ Domûs,
ac puritatem Sanctuarij, vel ex eo licet
colligere, quòd domûs illius Sacræ mi-
nistros, ac Levitas convocans, sic
eos fuerit allocutus: *Audite me Levita,
& sanctificamini: mundate domum Domini
DEI Patrum vestrorum, & auferte omnem
immunditiam de sanctuario.* Quem di-
scursum sic fuit prosecutus: *Peccaverunt
Patres nostri, & fecerunt malum in con-
spectu Domini DEI nostri, dereliquentes*

*eum, averterunt facies suas à tabernaculo
Domini, & præbuerunt dorsum, clauserunt
ostia, &c.* Hæc adèò observata Sacro-
rum puritas ipsis etiam Ægyptijs, ido-
lorum cultoribus erat communis; ut
enim Plinius loquitur: *Quid ita? po-
scebant illi Sacerdotem, purâ cum veste, pos-
scebant puras lymphas, pura libamina, quid-
quid mixtum, & impurum, despiciatui, &
indignum Dijs judicabant.* L. 14. c. 19.

Quod Rex ille Ezechias suis quon-
dam Levitis de Domo Domini, hoc
idem supremus in terris Christi Vica-
rius Romanus Pontifex suis Sacerdoti-
bus, Doctoribus, Concionatoribus,
de Beatissimâ Numinis Genitricæ,
dicere, ac inculcare videtur. Unum hîc
adduco Paulum V., qui Anno 1617.
31. Aug. in Decreto, factò in generali
Congreg. S. R. E. & Universali In-
quis. expressè prohibuit, ne quisquam
cujuscunqûe Ordinis, aut dignitatis,

audeat publicè concionari, disputare, aut docere, **MARIAM** in originali conceptam, quod Decretum etiam à Gregorio XV. ad privata scripta, & colloquia extensum, Anno 1622. 24. Maij: ab Alexandro autem VII. utrumque, Anno 1661. renovatum fuit. Nonnè autem hoc idem est, ac dicere: *Mundate domum Domini DEI, &c.* id est, mundam, ac puram dicite illam, quam nôstis, dignissimam fuisse **DEI** Domum, qualem paullò ante Conceptus XXXVII. exhibuit. *Auferte omnem immundiciam de Sanctuario*, in quo **DEUS** ipse, Ens purissimum, perfectissimum, &c. recondi voluit; *Ut enim in sordidâ pauperis casâ Regem habitare non decet, ita Christus in animâ peccatorum sordibus contaminatâ non habitat*, ait S. Nilus. *Peccaverunt quidem patres nostri, protoparentes nostri, & fecerunt malum in conspectu Domini DEI nostri, derelinquentes eum*, qui in felicissimum eos statum, ac conditionem, tanquam plenipotentiariorum Paradisi voluptatis inquilinos, omnium reliquiarum creaturarum Dominos posuerat, *averterunt facies suas*, mendacissimi serpentis garritione distracti, inque fructum prohibitum, pulchrum visu, nimîâ curiositate intenti: Quocircâ ex Paradiso juremeritò proscripti, pœnas dederunt, & claudentè post illos ostium Cherubino, flamœoque gladio ulteriorem introitum prohibente, miserè dorsum præbuerunt. Non sic tamen mundissima Domus **DEI MARIA**, de qua Aggeus optimè prædixit: *Magna erit gloria Domûs istius novissimæ, plus quàm prima*, quæ ipsamet felix Cæli porta, nunquam Paradisum sibi clausum sensit, imò potiùs non unius tantùm Cherubini, sed mille Angelorum custodientium servitia in promptu habuit, atque adèò non nisi pura, omnî tempore, munda, & immaculata supponenda est. Curiosum hîc occurrit dubium, ab Hugone de S. Victore excitatum, cur nimirum diabolus decepturus Evam, sub Arbore, assumpserit corpus serpentis, & non potiùs columbæ, quæ ramo illius ar-

boris insidere potuisset? cui ipse, ut sequitur, respondet: *Venit ad hominem in serpente callidus hostis, qui fortassis, si permîssum fuisset, in formâ columbæ venire maluisset: sed hoc vas sibi Spiritus Sanctus reservavit, quia profectò dignum non erat, ut Spiritus malignus formam homini odiosam faceret, in qua postmodum ei Spiritus Sanctus apparere voluisset*: Hæc Hugo Vict. Quod si ergo dæmoni ingressus in columbam elto prohibitus, eam præcisè ob causam, quòd illam Spiritus Sanctus sibi reservavit, tanquam domum, quam brevissimo licèt tempore inhabitans, sese mundo ostendere posset: quomodò credendum erit, permîssum ei fuisse aditum in animam Virginis, de cujus carne **DEUS** ipse carnem susciperet, & in ejus utero, tanquam in mundissimâ habitatione, longi temporis hospes moraretur? Hæc quicunque attentius consideratis, & vobis dictum credatis: *Mundate domum Domini*, puram nimirum unanimitè consensu **MARIAM** dicite, utpotè dignissimum ipsius puritatis Sacrarium! sed & aliud Templum, nimirum *Templum DEI, quod estis vos*, purum conservate, *lavamini, mundi estote, sanctificamini*, ut animâ à sordibus depurata, ingredi aliquando possitis in *tabernacula dilecta Domini DEI virtutum, in atria Domini*, in medium Cœlestis Jerusalem.

De pro-
priet. &
epit. rer.
L. 4. c. 2.

Instituit.
ad Monach.

6. 2. v. 10.

§. 2. *Authoritas.*

317.

S. Gregor II Magni, De Virgine Conceptâ opIno.

Potest hujus montis nomine, *Beatissima semper Virgo MARIA, DEI Genitricis designari; Mons quippe fuit, quæ omnem electæ creaturæ altitudinem electionis sue dignitate transcendit. An non Mons sublimis MARIA? quæ ut ad conceptionem æterni Verbi pertingeret, meritum verticem, supra omnes Angelorum eboros, usque ad solium Divinitatis crexerit; hujus enim Montis præcellentissimam dignitatem Isaias vaticinans, ait: Erit ut novissimis diebus præparatus mons domûs Domini, in vertice montium: Mons quip-*

Psal. 85.
v. 2.

quippe in vertice montium fuit, quia al-
tutudo *MARIE* supra omnes Sanctos re-
fulsit. In Lib. 1. Reg. c. 1.

§. 3. *Ratio.*

318. seMeL DeprehensVs, CentIes
reVs : Ergo sIne Labe.

Semel deprehensum in delicto, fa-
ma communis centiès deprehen-
sum, ac reum insimulat : Sed Beata
Virgo, si contraxisset labem origina-
lem, fuisset semel deprehensa (quod
enim, amabo, majus delictum, quàm
meritorium poenæ capitalis? & quid
proximius capitali supplicio, quàm de-
lictum in capite, quo tamen nomine
peccatum originale, tam in Scholis,
quàm Sacris Biblijs, præcipuè nota-
tur?) Ergo Beata Virgo fuisset centiès
rea. En! ipsammet Lutheri blasphe-
miam, dicentis: *Et quis inter homines
major peccator, quàm hæc ipsa Mater DEI?*
in Evang. Dom. post Epiph. Si au-
tem deprehensam dicas, ad castra Me-
lanchtonis transfugis, sic discurentis
in c. 2. Joann. *MARIA apud DEUM,
vel mulier peccatrix, vel Syrophenissa.*
Ergo denegato Beatæ Virginis illibatæ
immunitatis privilegio, vel ad blas-
phemias adversus Sanctissimam *MA-
RIÆ* vitam perventum jam est, vel
cum pietate fidelium, pro immacula-
tâ Ejusdem Conceptione, velutè pro
Aris, & focus standum erit.

§. 4. *Historia.*

319. S. LeoCaDIÆ è tVMVLO
sententia.

Divum Ildephonsum, Archi-Epi-
scopum Toletanum, illustrissi-
mum Benedictinæ nostræ Familix Si-
dus, singulare fuisse Virginis sine la-
be conceptæ fautorem, ac Zelosissi-
mum defensore, clara est Sanctæ
Leocadiæ è tumulto sententia; ita
enim suo exSepulchro familiarissimum
sibi Ildephonsum, clarâ voce, est al-

locuta: *Ildephonse, Ildephonse! per te vi-
vit gloria Domine meæ, Matris DEI.* Nec
immeritò testimonium hoc Leocadia
de Ildephonso perhibuit; cum enim
ille Librum, quem de Virginitate pu-
rissimæ DEI Genitricis magno labo-
re conscripserat, complevisset, ap-
paruit ei ipsa Virgo Beatissima, tenens
dictum in manibus Librum, ac gratias
referens, acceptissimum sibi opus con-
fectum affirmavit. Ille vero, cum
amplius in dies honorare eam propo-
suisset, constituit, ut Festivitas illa,
quæ antehac in memoriam Concep-
tionis, & Nativitatis simul celebraba-
tur, divideretur, ac singularis annua
Solennitas, octavâ ante Nativitatem
Domini die, in honorem immacula-
tæ Conceptionis, vel certè (ut alij
volunt) expectationis ageretur, quæ
Solennitas, nostris modò temporibus,
per universam Ecclesiam, sexto Idus
Decembris celebrari obtinuit. *Quam-
vis Eusebius Nicrembergius expressè
ostendat, Ildephonsum jam tum in
Hispaniâ celebrasse Festum Immacu-
latæ Conceptionis, seu animatiouis,
ac unionis Animæ cum corpore, la-
bîs originariæ expertis. Unde aliâ
rursùm vice, apparentem sibi habuit
Beatissimam Virginem, quæ vestem
illi sacerdotalem, Casulæ communi-
ter vocabulo indigitatam, albi coloris
attulit, ac Cathedram, utpotè Do-
ctori sibi gratissimo obtulit. Nec
prætereunda hîc silentio verba illa,
quæ, teste Joanne Mano, celeberrimo
Sorbonæ Doctore, in prol. defen-
sor. ipsamet Beatissima Virgo non-
nulli revelare dignata est: Occiden-
talem olim Hesperiam amore prospiciens,
Præsuli Toletano, amico meo Alphonso (id
est Ildephonso) me sordes primæ originis,
mortisquæ veteris mininè contraxisse, reseravi
fideliter, Casulam meæ gloriæ pignus donans,
in testimonium veritatis. Trithemius in
Lib. de scriptorib. Ecclesiast. Calen-
dar. Mariano-Benedicti-
num, &c.*

* *
*

§. 5. *Symbolum.*

320. VnICornIs, speLVnCâ sVâ ab
eXterIs anIMaLibVs oCCVpa-
tâ, VLterIVs sVbIre
reCVfans.

Cur, ausu petulante, meum penetrare cubile
Non dubitas? Hospes displicet: ibo aliò.
Numinis hinc Sacrum maculam penetrasse cubile,
Ne credas! Genito displicet ista suo.

*Ædificavit, sicut Unicornium, Sanctificium su-
um in terrâ. Psal. 77. v. 69.*

§. 6. *Antiquitas.*

321. PaVones haVD oCCL
DenDI.

Edò jamjam felices Magni Alexan-
dri progressus devenerant, ut
ipsas etiam longissimè remotas Pro-
vincias, invincibilè prorsus armorum
potentiâ pervadens (referente Æli-
ano) Triumphatoris ubique nomen
gloriosus retulerit. Porro memora-
tus Scriptor specialiter posteritati
transmissum voluit, quòd, cum in
Indias quoque Alexander penetrâset,

adeò captus fuerit pulchritudine Pa-
vonum, illis in partibus, in magnâ
copiâ repertorum, ut specialè edictò,
sub poenâ gravissimâ, vetuerit, ne ad
instar reliquarum avium, speciosi hi
volucres telis peterentur, aut alio quo-
vis modo, violentiam paterentur;
dicere nimirum Alexander consueve-
rat: haberi in Pavonibus compendi-
um pulchri; adeò, ut quidquid in
Floribus, in Avibus, in Iride, in Gem-
mis pulchrum, & varium reperitur,
id totum in Pavonis Syrmate, ac cau-
dâ, coloribus gemmante, contentum
habeatur.

Ut Pavo, ex mente Alexandri,
Compendium pulchri, sic MARIA, ex men-
te SS. Patrum, *compendium est gratiæ*:
in Pavone omnium Florum, Avium-
que colores: in MARIA omnium crea-
turarum, terrestrium, Cœlestium-
que miracula: quidquid in alijs spar-
sum est, in hanc unam convenit: In
Patriarchis Fides, in Martyribus
Constantia, in Virginibus Puritas, in
Seraphinis Amor, in MARIA omnia.
Si ergo tantum in magno illo Alexan-
dro potuit externa illa Pavonis pul-
chritudo, ut Avem hanc unam non
occuldi, huic uni parci à venatoribus
vellet: cur non major, tam intrin-
seca, quàm extrinseca Beatiſsimæ Vir-
ginis pulchritudo DEUM permoverit,
ut solam à peccati communis interne-
ctione, teloque originali immunem
juberet, ac infernalis venatores, ne-
mini alteri in conceptione parcentes,
à petendâ MARIE innocentia prohi-
beret?

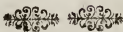
§. 7. *Anagramma.*

DeIpara, pVra à Labe, Ignara 322.
MaCVLæ.

Primum tenes, ô Diva! ignara maculae.

Versio litteralis,

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS XLVII.

§. I. Scriptura.

323. **ESCÂ VetItâ haVD Con-
taMInata.**

Tob. c. i. v. 12. *Cum omnes ederent ex ci-
bis gentilium, iste custodivit animam su-
am, & nunquam contaminatus est, in
escis eorum.*

Quanta frequenter mala, tum corporalia, tum spiritualia, vel ex unicâ escâ, inconsideratè degustatâ, procedere soleant, sufficiens, damno suo, testimonium præbere potest infelix Esâu, natu quidem ex binis fratribus major, sed in benedictione paternâ obtinendâ, præter morem, posterior, utpote, qui pro modico vilis lenticulæ edulio, inconsiderato prorsûs pacto, sua divendidit primogenita, damnum exinde perpeffus, ut grave nimis, ita nullo pacto ulterius refarciendum. Simile ex unicâ escâ præjudicium & Jonathas est expertus, qui ignorans adjuramentum à Saule Patre suo omni populo factam, his verbis: *Maledictus vir, qui comederit panem, usque ad vesperam*, abstinente reliquo populo universo, gustans modicam tantum mellis particulam, præsentissimum sibi comedit internecionis periculum, ut ipse ait: *Gustans gustavi in summitate virgæ, quæ erat in manu meâ paululum mellis, & ecce ego morior.* Minimè hoc ignorabat singularis ille pietatis Magister, Tobias senior; hinc inter alia præclarè, ac laudabiliter ab ipso gesta, quibus integer de eo libellus abundat, illud præ reliquis, in ipso statim primi capitis decursu commendatur, quòd cum omnes ederent ex cibis gentilium, ipse custodivit animam suam, & nunquam contaminatus est in escis eorum.

Gen. 6 25,
v. 33.

1. Reg.
14. v. 24.

v. 43.

Liceat modò hanc ipsam Tobiaè laudem in Beatissimam DEI Genitricem transfundere. Enimverò, cum omnis Adami posteritas, edentibus, ac cibo viteto sese contaminantibus primis parentibus, ederet simul & ipsa, ac parî modo contaminaretur (voluntatibus scilicèt singulorum in unam Adami voluntatem ultrò transcriptis) ista, Virgo gloriosissima, ex omnibus una, *custodivit animam suam, & nunquam*, nè per unicum quidem temporis punctulum, *contaminata est in escis eorum.* Hinc, quamvis in omnes reliquos justissima Numinis indignatio defævierit, ut dici posset illud Regij Prophætæ: *Adhuc escæ eorum erant in ore ipsorum. & ira DEI, ascendit super eos: ac verificatum fuerit omninò illud: Væ tibi terra, cujus principes manè comedunt*, Marianam tamen innocentiam talis ira, tale væ, minimè comprehendit: Unde etiam mirum nemini videatur illud, quod Theophanes Nicænus studiosè observat, dicens: *Non corpus illud tuum immaculatum, ac labis omnis expers, in terrâ relictum est, purissimum scilicèt, ac prorsûs immaculatum hujus Virginis corpus, post mortem, gloriosè in Cælos assumptum, nunquam evasisse escam vermium, eo ipso, quòd de escâ, à verme, seu potiùs serpente infernali oblatâ, gustare constantissimè recusavit, adeòque vernis conscientie, ob peccatum qualecunque commissum remordentis, in perpetuum expers permanfit.* Mirari meritò quis posset, quòd in varijs occasionibus, Christus de inferno loquens, præsertim apud S. Matthæum, pluribus in captibus, tormenta illius innumera, tantummodò ad fletum, & stridorem dentium restringat: *Ibi erit fletus, & stridor dentium.*

Psal. 77.
v. 31.

Eccle. c.
10. v. 16.

Orat. 1.
de Dor-
mit. M.

c. 8. 13.
22-24.

Mirarer & ego, nisi adverterem, duo quoque peccata præ reliquis in mundo triumphare, imò ab ipso jam mundi exordio triumphâsse, illud scilicet, quod suam trahit originem ab oculis malè custoditis, cui *fletus*, & inconsolabilis planctus correspondet, & aliud ad gulam pertinens, quod cum habeat relationem ad dentes, idèdque ibi erit *stridor dentium*, juxta commune adagium: *Per que quis peccat, per hæc & torquetur.* Utrumque in Protoparentum peccaminosâ transgressione experti sumus; Vidit namque (ut ait Sacer textus) *vidit mulier, quod bonum esset lignum ad vescendum, & pulchrum oculis, aspectuque delectabile, & tulit de fructu illius, & comedit.* Hic bene consideranda verba illa: *vidit*, & *comedit. vidit*: En effectum oculorum malè custoditorum! *comedit*: En gulæ desideria, per escæ vetitæ degustationem adimpleta. Hinc omnium contaminatio, mors in ollâ, fletûs stridorisque dentium ipsissima origo. Sola tamen hic excipitur MARIA, quæ escâ hac veritâ nunquam contaminata, *primogenita ante omnem creaturam*, nunquam hanc prærogativam, cum Esâu, pro cibo permutavit, nunquam cum Jonathâ mortiferum favum mellis gustavit, sed potiùs cum Tobia *nunquam contaminata est in escis eorum.* Quæ cum ita sint, indemnitati Tuæ, Virgo Beatissima! unanimiter gratulamur, fatemurque, omnes nos Jonathas esse, qui mellis gustu mortem nobis accersiverimus: consolamur tamen, scientes, quod Filius tuus escæ huic mortiferæ mel aliud vitale oppositurus, velut alius Samson, non quidem è demortui leonis faucibus, sed è lumbis ferocis illius & in DEUM impetuosi Adami Te eduxit, Genitricem suam verè melleam, recuperandis peccatoribus totam dulcem, escâ vetitâ contaminatis, ac peccatorum infirmitate pressis, totam sanativam. Per amorem ergo immaculatæ tuæ Conceptionis, contaminatos emacula, infirmos resana, ac ad escam degustandam præpara, æternæ Beatitatis.

§. 2. *Authoritas.*

SanCtI GregorII nazlanzenI, 324.
De VirGIne CarMen.

*Hoc propter, ecce texo nunc tibi memor
Gratumq; carmen, ô puella, gratiâ
Æquanda nullis, Mater & Virgo, supra* In Tragediâ.
*Omnes decora Virgines, & maxima,
Quæ vincis omnes Cælium Ordines!*

§. 3. *Ratio.*

DeIpara, pro præMIo sVo, 325.
pVrè ConCepta.

Quando Juvenis aliquis studiosus ex plurimis suis Condiscipulis dignus habetur, ut publicè proclametur: *Accedat!* sicque pro meritis præmium accipiat, prudenter, ac optimè omnes præsumunt, composuisse eum argumentum suum, sine omnî errore: atqui Beat.^{ma} Virgo etiam, præ omnibus alijs, digna est habita, ut ab omnibus tribus Personis Divinis proclamata *Accedat*, utque primum accipiat præmium, nempe Maternitatem DEI, quæ post Divinitatem, in excellentiâ, primum locum obtinet, ut verum sit illud:

Nec primam similem visa est, nec habere sequentem.

Ergo meritò, & prudenter præsumere possumus, MARIE argumentum fuisse compositum, sine omnî errore, hoc est animam rationalem sine omni peccato creatam, ac corpori Virgineo infusam fuisse.

§. 4. *Historia.*

rappaCIoLI à strangVrlâ Inte- 326.
gra LIberatio per DeIparaM.

DERappaciolo, Eminentissimo S.R.E. Cardinale legitur, adeò illum, Anno Millesimo, Sexcentesimo, Quinquagesimo septimo, graviter decubuisse, ut invalescente per centum, & septem horas continuas, stranguriâ, hærente nimirum urinæ beneficio, dolorosissimè afflicto, omnibusque jam Sacramentis ritè provifus, Purpuram proximè pallore mortis commutaturus videretur. Tot ergo remedijs in vanum adhibitis, optimum confessarius ejus adinvenit consilium, confugiendo nimirum ad immaculatum Virginis Dei-
paræ

paræ Conceptionem: schedulæ ergo hæc pauca inscripsit verba: *In Conceptione tuâ Virgo immaculata fuisti: ora pro nobis Patrem, cujus Filium peperisti.* Hanc porrò schedam, tanquam saluberrimâ quandam medicinam, plenâ in Deiparam fiducia, purpurato Principi obtulit deglutiendam. Et ecce! vix schedam Cardinalis sumpsit, cum laxatis quantocyùs aquæductibus, septem fat ponderosi prodiere calculi, quorum unus in hac ipsâ, quam Cõfessario porrigente introsumperat, schedâ, non sine evidentî miraculo, cernebatur involutus. Ex quo factum, ut obtentâ paulò post integrâ sanitate, non nisi Virginem Genitricem, sine labe conceptam, liberatricem recognoverit, ac humillimas reddendo grates, singulari cultu, ad dies vitæ, profecutus fuerit, Hoc miraculum toti Romæ notissimum, refert Raynaudus *in pietate Lugdun. & alij.*

§. 5. *Symbolum.*

EXterna MALI speCies
DoLoSa.

327.

EXterna, ò quoties, Malorum forma dolosa est!
Dum bona sape putas, sunt mala Mala tamen.
Dum Mali externo malè credidit Eva colorì,
Non trahit ex Malo pura MARIA malum.

Sub Arbore Malo suscitavit e, ibi corrupta est
Mater sua, ibi violata est Genitrix sua. Cant. c. 8. v. 5.

§. 6. *Antiquitas.*

CaDente TURRI, nobILIs HERI 328.
MIRA Liberatio.

DES erat quâ in Civitate Mediolanensi, Anno 1117. complures Nobiles, in certâ domo, cui vicina Turris imminebat, convenerant, ut ibi de negotijs, commune Reipublicæ bonum concernentibus, invicem colloquendo tractarent, cum ecce! illorum aliquis audit, nescio à quo, altum se, proprio nomine, vocari, ut quantocyùs extrâ portam domûs in plateam prodire vellet. Differt sic vocatus progredi: & en! vir quidam incognitus domum ipsam subintrat, atque, ut dicto Nobili secum paulisper progredi placeret, precibus rogitat humanissimis. Obsequitur tandem ille invitanti. Et quid? vix extrâ limen pedem posuerat, cum corridente, ingenti fragore, integrâ vicinâ Turri, tota illa domus, miserandum in modum obruta, omnesque ad unum Nobiles, qui illuc convenerant, ipso spectante, fuerunt conquassati. Tunc enimverò cognovit primùm ille, quàm singulari Divini Numinis providentiâ, solus ipse à tristî hoc infortunio, ac præsentissimo mortis periculo, reliquis ad unum pereuntibus, fuerit liberatus. *Rugierius de Hoveden, 1. part. Annal. ad Annum 1117. Menoch. Centur. 4. num. 84.*

Hic casus in memoriam haud obscure revocat miseriolem longè Protoparentum casum. Conventus enimverò, ac domus Nobilium, universâ videtur hominis, ad DEI Imaginem creati, progenies, quæ tamen, corruente superbâ Turri, Adamo scilicet, ob superbiam illam: *Eritis sicut Dij,* è summo felicitatis culmine, in miserimum statum dejecto, ex toto fuit subversa, ac per hoc ipsum peccatum, miserè destructa, unâ tamen priùs ex hoc consortio Divinitus evocatâ, ac

à ru-

& benedictus fructus ventris tui, qui Te singulariter direxit, ad vulnus capiti Principis tenebrarum infligendum. Lamentetur orcus, quod per Te solam (Virgo purissima, Mulier invictissima, Heroïna præstantissima!) facta sit confusio in Regno Luciferi, hoste superbissimo, capite contrito, in terram prostrato, ut dici similiter de Te possit: *Una Mulier hebraea fecit confusionem, in domo Regis Nabuchodonosor, id est Luciferi.* Nos interea non cessabimus benedicere tibi cum Bethulien-sibus, dicentes: *Tu gloria Jerusalem: Tu latitans Israël: Tu honorificentia populi nostri, &c.* Et merito quidem; es enim præclarior *universa terra*, imò *universæ*, Ì DEUM excipiamus, Cælestis Curia, Regina Sanctorum omnium solenniter inaugurata. Erat prætereà fortitudini Tuæ tanta adjuncta castitas, ut quantumvis Virgo pareres, virum tamen nunquam cognosceres, Te ipsâ attestante: *Quonium virum non cognosco.* Quid ergo superest, nisi ut di-es Victorix hujus, sive devotissima immaculatæ Conceptionis tuæ Solen-nitas, in numero Sanctorum dierum, ab universis Christi fidelibus accipiatur, ac gloriosa adempti abinitio capitis infernalis Holofernis memoria, spiri-tualî cordis lætitiâ, perpetuis tempo-ribus celebretur? dignum insuper, ac justum est, ut sicut Judithæ illi, Bethulien-sium liberatrici (referente Sacra Scripturâ) donata fuere omnia Holofernis spolia, eò quod caput il-lius impium, heroïcâ quâdam genero-sitate præcidisset, ita Tibi, Virgo Beatissima! quæ caput Dæmonis, hoc est, Originale peccatum, tan-quam principium, & caput omnium reliquorum peccatorum, glorioso pe-de contrivisti, fuerint concessâ om-nia illa gratiæ spolia, quæ Dæmon ante miserum ejus casum possidebat, inter quæ illud unum magni utique momenti fuit, quod in gratiâ, Angelo-rum instar, oriebaris, sicque omnis peccati labem penitus ignorabas. Nos interim hæc omnia in novâ Judithâ nostrâ, purissimâ Dei Genitrice, ar-

tentiùs considerantes, in id unum fi-mus solliciti, ut sicut de eâdem Judi-thâ scriptum reperitur: *Nec erat, qui loqueretur verbum malum de eâ*, ita & ne-mo nostrum adeò temerarius invenia-tur, qui malum aliquod in Virginis Conceptionem irrepsisse, ore suo pro-ferre audeat.

§. 2. *Authoritas.*

S. Gregorius NeoCesareensis, 331. Marix, ILLibata Delparæ testis.

1. *MARIA sic gratiâ plena dicitur, quod in illâ Virgine totius gratiæ thesaurus re-conderetur, quæ sola ex omnibus genera-tionibus sancto corpore, & spiritu fuerit, sola ferens eum, verbo qui portat omnia, & non solum Angelus pulchritudinemSan-ctæ Virginis, sed & virtutes animæ admi-ratur, & idcirco gratia plenam appella-vit.* Serm. 1. de Annunc.
2. *Convenienter S. MARIAM ex omni-bus generationibus solam gratia elegit, nec similis ei ex omnibus generationibus ulla unquam est reperta.* Ibid.
3. *Dominus noster JESUS Christus, immu-tabiliter ex purâ, & castâ, & impollutâ, ac Sanctâ MARIA Virgine progre-ditur.* Ibid.
4. *Quare & Tu Sancta, & omni humanâ creaturâ gloriosior, ac purior, sanctior effecta es, ac nive quidem candidiorem habes mentem, quovis autem auro, quan-tumvis probato, purificatum magis cor-pus.* Ibid.
5. *Missus servus incorporeus, ad Virginem inviolatam, atque immaculatam: missus est à peccato liber, ad corruptionis, seu labis expertem.* Serm. de Annunc.

§. 3. *Ratio.*

ROMA taCens ConsentIRE 332. VIDetVr.

Juxta Regulam Juris in Sexto: *Qui tacet, consentire videtur*; Sed Romana sedes, sciens, & videns, Immacula-tam Deiparæ Virginis Conceptionem communiter à Christi fidelibus sum-mâ

LUC. 1.
v. 33.

mâ devotione venerari, coli, & quasi pro articulo credi, audiens insuper, in hanc jurari à plerisque Universitatibus, & Doctoribus, &c. tamen his omnibus non contradicit, sed tacet; cum tamen, si bonis moribus, aut Fidei foret contraria, omnino teneretur, & posset contradicere: imò in hujus Conceptionis majorem honorem, institutus Octavis, Congregationibus, Confraternitatibus, alijsque devotionibus, varia privilegia, atque Indulgentias impertitur: Ergo consentire, id est, omnino approbare videtur hanc piam sententiam, de immaculatâ, in primo instanti, Deiparæ Conceptione.

§. 4. *Historia.* +

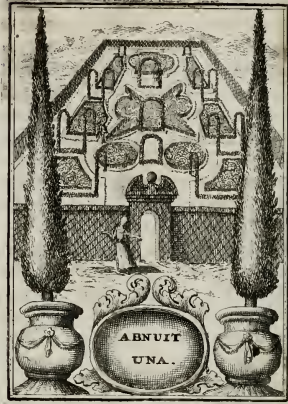
333. DetraCTOR ILLIBATæ, In Castro BACVLI præDICans, Latrat Instar Canis.

SERmonem, in Castro Baculi, die quâdam Concionator instituerat, ac in eo, contra illibatam Virginis Conceptionem ardentius loquendo, longiorem jam moram protraxerat, cum immutatâ confestim voce, edere incepit latratus complures, caninis haud absimiles. Mirari hic omnes, ac justissimam indignantis Numinis reprehensionem animadvertere. Auxit præterea horrorem casus immediatè subsequutus: cum enim statua quædam pulcherrima, Virginem immaculatam repræsentans, ex lapide eleganter sculpta, super fores Ecclesiæ posita fuisset, illa, nemine attingente, magno fragore, ad terram decidens, in pluriina frusta est comminuta. Quantum exinde in plebe rumor exortus fuerit, ac quanta in calumniatorem hunc Virginis exacerbatio, explicare non sufficio: lapidibus certè obruissent Oratorem, nisi maturâ sibi ad domicilium consuetum fugâ consuluissent: imò ipsam ejus habitationem destruere jam paraverant, nisi protegente Domino Castri, ac armatam militum cohortem in tutamen submitte, domesti-

illi ulterius conservati fuissent. *Bernardin. de Busfi Serm. 7. de Concept.*

§. 5. *Symbolum.*

LabUJrIntho origInALI, 334. non seDVCTa MARIA.

En Labyrinthus adest! verùm si laboris intus,
Non Labyrinthus erit, sed labor intus erit.
Non Labyrinthus erat Paradisus, sed labor intus,
Nempe ubi, tot lapsis, una labore caret.

De mandatis tuis non erravi. Psal. 118. v. 110

§. 6. *Antiquitas.*

HorrenDa CHIMæra, à BELLe- 335. rophonte transIXa.

FAbulose Antiquitatis commentum est, Bellerophontem, laudatissimæ indolis Juvenem, Glauci Regis Ephyræ filium, cum ad maxima quæque natus videretur, missum fuisse à Minervâ, vel (ut alijs placet) à Neptuno, ad interficiendam Chimæram, monstrum planè horrendum, informe, ingens, ignem evomans, capite & pectore referens Leonem, ventre Capram, caudâ Dracorem: cumque tentamentum periculis compluribus foret obnoxium, Minervam Bellerophonti Pegasum tradidisse, seu equum alatum, cicurem, frænoque assuetum, cujus be-

neci-

neficio, Chimæram illam horrendam, felicissimo teli jactu, transfigens, magno Numinum applausu, gloriose prostravit.

Quid de MARIA sine labe conceptâ, vel ad veritatem expressius, vel ad laudem adferri potest illustrius? cum & ipsa Regis æterni filia, Mater, ac sponsa, proinde ad maxima quæque non nata tantum, sed ab æterno ordinata, missa fuerit specialissime à Cœlesti Minervâ, æternâ nimirum Sapientia, ad interficiendam Chimæram peccati originalis, Monstrum utique horrendum, in forme, ingens, ignem evomans iræ Divinæ, æternæque damnationis, non Leonem tantum, Capram, & Draconem, sed omnem excogitabilem referens deformitatem. Quo autem medio MARIA hanc Chimæram, tot monstra unitim repræsentantem debellavit? certe non alio, quam Pegaso, sive equo illo felicissimo, ac velocissimo, à Cœ-

lesti Minervâ sibi subministrato, Gratiâ nimirum Divinâ, feliciter, ac velociter præveniente, juxta illud: *Suaviter equitat, quem gratia DEI portat.* Huic firmissimè insidens MARIA, plenèque cursu hostem præveniens, magno totius Cœli, terræque applausu, Monstrum, acutissimo teli puncto, puncto scilicet Conceptionis primo, transfixit, ac purissimè concepta adedò prostravit, ut dixisse sufficiat, Chimæram defensurum, qui originali labe infectam MARIAM etiamnum vellet defendere.

§. 7. Anagramma.

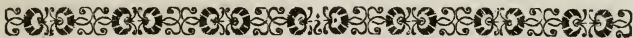
absqVe peCCato; nam
Virgo DeIpara.

336.

En tu immaculata es! nam Virgo Deipara.

Versio litteralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS XLIX.

§. I. Scriptura.

337. ALtera EVA, MELIOR ILLÂ,
DEO obseqVens.

Esther c. i. v. 19. Nequaquam ultra Vasthi ingrediatur ad Regem, sed Regnum illius altera, quæ melior est illâ, accipiat.

Recufante Vasthi Reginâ Regis pariter, ac mariti sui imperium, ac venire ad illum contemnente, suadentibus Aulae proceribus; sequens divulgabatur edictum: *Ut nequaquam ultra Vasthi ingrediatur ad Regem, sed Regnum illius altera, quæ melior est illâ, accipiat.* quod & factum; nam Esther *Formosa valdè & incredibili pulchritudine, omnium oculis gratiosa, & amabilis,* ducta est ad cubiculum Re-

gis, & adamavit eam Rex plus, quam omnes mulieres, habuitque gratiam, & misericordiam coram eo. *super omnes mulieres, & posuit diadema Regni in capite ejus, fecitque eam regnare, in loco Vasthi, &c.*

v. 17.

Eundem prorsus in modum, recusante Evâ, primâ muliere, Regis Regum, Creatoris sui imperium, ac impolitam à fructu ligni, in medio Paradisi situati, abstinentiam contemnente, sequens (sic exigente Divinâ justitiâ) divulgabatur edictum, ut scilicet de deliciousissimo Paradisi horto quantocyus proscripta prævaricatrix Eva, nequaquam ultra ingrederetur, sed regnum illius, primam scilicet innocentiam, ac communem cunctorum viventium maternitatem altera, quæ melior est illâ, acciperet. Sed quæ-

c. l. v. 15.

nam hæc? certè non alia, nisi Esther formosissima, Virgo MARIA, Numini per omnia obsequentissima, & serpenti infernali statim à capite Conceptionis penitus infensa. Appositè ad hunc Conceptum antiquus ille, ac Christianus Poëta cecinit

L. r. in
Act. Apo-
stol. tom.
8. Bibl.

*A nato formata suo, mala criminis Evæ
Virgo secunda fugat: nulla est injuria
sexûs:
Restituit, quod prima tulit.*

hæc Arator. Quod idem clarè etiam insinuare videtur S. Epiphanius, per hæc verba: *Beata DEI Mater MARIA per Evam significatur, quæ per Ænigma accepit, ut Mater viventium vocetur: à MARIA verè hæc vita mundo genita est, ut viventem gigneret, & fieret Mater viventium: Eva causa mortis facta est, MARIA causa vita, per quam genita est nobis vita.* Hucusque Epiphanius. Quid ergò mirum, si melior hæc Virgo plùs, quàm omnes mulieres, in universâ terrâ, à Rege Cælesti adamata, tantam obtinuit gratiam, & misericordiam coram eo, ut imposito capiti ejus diademate, stellis duodecim resplendente, regnare eam fecerit, in loco Evæ, imò non matrem tantùm viventium, sed dignissimam quoque Unigeniti Filij sui Genitricem constituerit? *Consentaneum nimirum erat, ut ait Irenæus, ut sicut per feminam, Adamum seducentem, mundus fuerat perditus, per feminam, Christo inservientem, restauraretur.* Sed & mellei nostri Bernardi suffragium audiamus: *Crudelis Eva, ait ille, per quam Serpens antiquus pestiferum etiam ipsi viro virus infudit: sed fidelis MARIA, quæ salutis antidotum & viris & mulieribus propinavit; illa enim ministra seductionis, hæc propitiationis, illa suggestit prævaricationem, hæc iniecit redemptionem.* Quomodò autem MARIA, altera Eva, melior illâ extiterit, fusè enarrans B. Albertus Magnus, *Ille quidem ait, omnes generavit in mundum, ista in Cælos, illa Mater miseriæ, ista Mater misericordiæ, illa principium mortalitatis,*

Hæc. 78

L. 3. con-
tra Valen-
tin.

Serm. in
verba il-
la Apoc.
Signum
magnum.

C. 53. su-
per mis-
sus.

ista principium regenerationis, illa gratiam perdidit, ista gratiam invenit, illa transiit de gratiâ in culpam, hæc nos transire fecit de culpâ in gratiam, illa de latere viri dormientis facta, ista de corde DEI vigilantis, illa viro suo occasio fuit perditionis, hæc viro suo adiutorium redemptionis, illa desponsatur origo corruptarum, hæc desponsatur mensura Virginum, illa prima Virginitatem perdidit, ista prima Virginitatem DEO consecravit, illa à diabolo decepta, ista ab Angelo edocta, illam diabolus vicit per superbiam, ista diabolum vicit per humilitatem. Hæc ille, Et quid clarius dici poterat pro astruendâ Mariæ, Evæ secundæ, præ alterâ illâ, bonitate ac præstantiâ? nonne ergò dignum, ac justum erat, ut Regnum Evæ, primam scilicet, in qua condita erat, innocentiam, altera hæc, quæ adeò melior est illâ, acciperet, MARIA nimirum, in DEI ipsiusmet Genitricem præordinata, sicque sine omnî labe innocentissima conciperetur? Tu ergo formosissima Esther, à Cælesti Rege adeò præ omnibus alijs adamata, in locum infelicis Evæ felicissimè subrogata, effice potentî tuâ inrecessione, ut qui cum Vasthi, projectâ Reginâ, Divina sæpius mandata adimplere contempsimus, non cum eâdem Cælesti Aulâ æternum profcribamur, sed potiùs, impetratâ ad preces tuas Maternas veniâ, admittamur astituri ante Thronum Cælestis Assueri, in perpetuâ Beatitate,

§. 2 Auctoritas.

GVARRICVs Abbas, sine peC- 338.
Cato Conceptam Con-
stanter agno-
sCens.

MARIA terra est benedicta in opere redemptionis, quæ remissionem peccatorum, fructumque vitæ parit universis, & filijs Adæ præjudicium originis dissolvit maledicti. Serm. 2. de Annunc. B. V.

§. 3. *Ratio.*

339. DoLosVs MerItò est sIne
LVCro.

Nullus debet ex dolo suo, cui debetur
*pœna, lucrum reportare. L. ne ex
dolo ff. de dolo.* Sed ille antiquus
serpens, mendaciorum pater, & ar-
tifex, per dolum, seduxit genus
humanum. Ergo exinde non de-
bet reportare lucrum. Atqui repor-
tasset lucrum non modicum, si eti-
am Beatissima Virgo contraxisset
peccatum originale. Ergò, sicut
inconueniens est, eum reportare lu-
crum, ita etiam inconueniens est,
Beatissimam Virginem contraxisse
peccatum originale. Subsumptum
Prob. Omnes superare, & in capti-
uitatem redigere, ita, ut nè quidem
unus superfit, à quo superari possit,
lucrum non exiguum est: Sed si Be-
ata Virgo contraxisset peccatum ori-
ginale, ac consequenter etiam ipsa
per dolum à diabolo fuisset sedu-
cta, nullus omninò superesset, qui
serpentem hunc superaret; cùm
omnes essent ejus captivi, & ab eo
superati; Homo enim per peccatum
fit seruus, & captivus diaboli:
Ergò, si Beata Virgo contraxisset
peccatum originale, serpens non
modicum reportasset lucrum, nec
verificaretur amplius clarum illud S.
Scripturæ promissum de Beatâ Virgi-
ne, Gen. 3. *Ipsa conteret caput tuum,*
&c.

§. 4. *Historia.*

340. anna, à S. BarthoLomæo, DIA-
BOLICIS tentationibVs
fortiter resistens.

Anna, à S. Bartholomæo, illu-
stre Carmelitanae Familiae Lu-

men, cùm individua Sanctæ Matris
Theresiæ, per complura itinera,
comes fuisset, ac sæpius observas-
set, pijsimam hanc Virginem summo
erga Deiparam amore accensam,
exemplo Magistræ, eodem pariter
amandi MARIAM studio, omnî tem-
pore, fuit assidua. Tenerrimus por-
rò hic amor reddidit illam, in sol-
licitandâ DEI Genitricis ope, pe-
nitùs confidentem. Eâpropter, cùm
diversis tentationum insultibus, ejus
castimoniam labefactare, spurcissi-
mus tenebrarum Princeps niteretur,
unicum Annæ remedium erat, Sa-
cellum, Virgini sine maculâ con-
ceptæ Sacrum ingredi: ubi flexis
genibus, ac nudipes, flagrantissi-
mis precibus, immaculatæ depo-
scebat auxilium, quatenùs tam va-
lidas, ac multiplices infernalis ho-
stis machinationes, immaculatâ men-
te, ac corpore, secura evadere va-
leret. Nec inanis fuit deprecatio;
purissima enim Cælorum Regina,
non in his tantum conflictibus,
potentissima adfuit auxiliatrix, ve-
rùm insuper in præmium tot Victo-
riarum, quas tam de seipsâ, quàm
de Orco, frequenter Anna retulerat,
sæpiùs illam invisit, modò à S. Filio
juncta Divino, modò à S. Josepho,
Angelisve compluribus comitata,
ad finem præsertim vitæ illius, ubi
suavissimos inter Angelorum con-
centus, ad æterna eam gaudia, om-
nibus immaculatæ Conceptionis cul-
toribus præparata, maternè invita-
vit. *Ex ejus vita, & Paulo de Barry.*
in Anno Marian. ad diem
7.^{am} Junij.

* *

*

§. 5. *Symbolum.*

341.

LVCIDIA , LVMen.

Lucidiam ignitis referunt splendescere pennis ,
 Quæis valeas rectam nocte tenere viam.

Lumina sic præfert Virgo sine labe , Viator !
 Quæis puram teneas , Numine dante , viam.

Expandit ignem , ut luceret eis per noctem.
 Psal. 104. v. 30.

§. 6. *Antiquitas.*

342. PetItâ ad nVptIas Marlâ FLO-
 rentInâ , cabrleLæ
 prosCrlptIo.

VIvebat , longo jam tempore ,
 Henricus IV. Galliarum Rex ,
 Regiâ suâ Conjuge orbatu , atque
 interim Domicella quædam , stem-
 mate magis , ac externâ corporis spe-
 cie , quàm virtute nobilis , in aulâ
 sustentabatur. Hæc , ut Gabriela
 nomine , ita hanc ipsam ob causam ,
 pessimus communiter Angelus nun-
 cupata , non exiguum toti Aulæ (di-
 cam potiùs , toti Regno) scandalum
 præbebat. Verùm inaudijt tandem
 illa , novam Henrico parari Sponsam ,
 jamque advertit , frequentes tabulas ,
 atque effigies Parisios transmitti , Vir-
 ginum , ut sanguine , ita & formâ ex
 omnibus præstantissimarum , quate-

nus ex illis una , quæ Regi præpla-
 ceret , ejusdem confors futura , illuc
 adduceretur , inque Regium thronum
 eveheretur. Eapropter haud igno-
 rans , ad primum hujusmodi novæ
 Reginæ adventum , mox sibi ex Au-
 lâ , quam tamdiù scandalosè incolu-
 erat , recedendum , adferri sibi curavit
 omnes illas tabulas , ac effigies , cu-
 riosè exploratura , an aliqua adeò in-
 veniretur præstantis speciei , ut sibi ti-
 mendum esset , de aliquo amoris deli-
 quio , in Rege , quem sibi illa adeò
 hucusque devincierat ? Consideratis
 ergò , summo studio , picturis omni-
 bus , singulas parvipendit , duabus
 exceptis , quibus anxij Regis affectum
 ferventissimè pulsari observabat. Fu-
 ère autem duæ illæ effigies , Elisâbethæ
 Hispanæ prima , & Mariæ Florenti-
 næ altera , quarum idea spirans ali-
 quid Regium , & ipsam , & Gallos
 omnes , de novâ Reginâ fecerat cer-
 tiores. Nec tamen terruit Gabrie-
 lam Elisâbeth , protervè jactitantem :
*Nihil ominis mali , ex nigellâ hac Hispan-
 nâ.* At ubi primùm oculos direxit
 in tabulam MARIÆ Florentinæ , alta
 trahens suspiria , *Heu ! Heu !* inquit ,
*O MARIÄ ! tu sola es , quæ sollicitam me
 tenes , unam te metuo , nec sinistrum mihi
 aliquid unquam accidet , nisi à te , MARIÄ !
 MARIÄ !* Nec eam fessellit omen ;
 siquidem Rex , albedine MARIÆ , re-
 liquâque formæ præstantiâ faucius ,
 alijs mox amoribus penitus valedi-
 cens , MARIAM , Galliâ simul , ac
 Italiâ applaudente , duxit in uxorem.
*Du - Pleix in vitâ Henric , IV. sub An-
 num 1599.*

Ad MARIAM modò Deiparam
 convertamur. Didicerat vaticinio
 dæmon , parari sibi malum à femi-
 nâ , cujus specie DEUS captus , eam
 in Reginam assumeret Angelorum ;
 hinc ipse , pessimus Angelus , omnium
 sceminarum ortus , & conceptus fe-
 dulus investigabat , præsertim Saræ ,
 Rebeccæ , Rachelis , Judithæ , Est-
 heris , &c. nil tamen inde mali sibi
 parari deprehendens , hæsit in Elisâ-
 beth , Matre Joannis Baptistæ , nec
 tamen

tamen hinc Pseudo - Angelus infremuit, nigellam deprehendens, & conficiam peccati proavorum, sed ubi ad MARIAM devenit, altum ingemuit, videns illam albedine, & specie ipsis præire Angelis. Hinc *Heu! Heu!* inquit: Hæc est MARIA, quæ conteret caput meum, hæc speciosa, tota pulchra, nesciens maculam, &c.

§. 7. *Anagramma.*

pVra absqVe Labe, IraM
DEI pLaCas.

343.

Nivea O Agni Mater! Deum iratum placas.
Versio litteralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS L.

§. I. *Scriptura.*

344. Fons parVVs, CresCens In
fLVVIVM, pVra GenTrIX,
In svâ ConCeptione pC-
CatI eXpers.

Esther c. 10. v. 6. *Parvus Fons, qui crevit in Fluvium, & in Lucem, Solemque conversus est, & in Aquas plurimas redundavit, Esther est.*

Fons parvus, Concepta parvula, Virgo Beatissima, potiori jure, dicenda est, & quidem, ut Sacris in canticis intitulatur: *Fons signatus.* Si enim Gregorio Niseno, in hunc locum scribenti fides, *Fons signatus perinde est, ac custoditus.* Ex quo puritas Marianæ Conceptionis tunc patebit amplius, cum, cur dicatur Fons? aut quo sigillo signatus, seu custoditus? attentius examinaverimus. Sigillatus nimirum fuit hic Fons Marianus DEI sigillo, hoc est, DEI imagine, Gratiâ scilicet, quæ hoc ipso Divinitatis est imago, quia est participatio illius. custoditus præterea fuit hic Fons Spiritus Sancti clypeo, ac proinde, dum MARIA fuit Fons, signata etiam fuit & custodita ejusdem Divini Spiritus gratiâ. Verum hinc novum suboritur dubium, quando ergo Fons talis MARIA extite-

rit? Sed respondendum: tunc potissimum fuisse, quando concipiebatur, & in illo primo instanti, sui esse, Conceptam parvulam Fontem parvum exituisse. Ne tamen hæc mea opinio minus habens inveniatur, explicationem subjungere, necessarium erit: E Terrâ emanare aquam, & hilari quandoque motu per gramina discurrere, neminem existimo, qui proprijs illud oculis non sapius contempserit. At Fontemne quis dicit, cum rigat herbas, & flores? minimè. Quando ergo? tunc certè, quando primò incipit scaturire. Hæc nimirum sola prima origo Aquæ ab omnibus appellatur *Fons*, cursus autem aquæ non nisi *Fluvius*, vel *rivus* nuncupatur. MARIA igitur, quæ à Sponso Cælesti prædicatur titulo Fontis: *Fons signatus*, fons fuit in suâ Conceptione, cum primùm fuit, & in illâ suæ vitæ primâ origine, & quidem *parvus fons*, qui tamen, ab eo statim temporis articulo, non tantum *crevit in Fluvium*, sed *in aquas plurimas*, imò in integrum Mare, & Pelagus gratiarum *redundavit*, quale jam supra Conceptus I.^m MARIAM ostendit. Verè præterea *in lucem, Solemque conversus* dici potest Fons iste Virgineus, dum mediante purissimâ hac Conceptione, clarissimam postmodum Lucem dedit sæculo, diemque attulit mundo longè
ex-

exoptatissimum, Isaiâ sic attestante: *Populus, qui ambulabat in tenebris, vidit lucem magnam, sedentibus in regione umbrae mortis lux orta est eis.* Insuper quemadmodum nunquam sine luce Sol, sic MARIA, quamvis materno adhuc inclusa utero, nunquam, nè per unicum quidem instans, fuit sine rationis lumine, omnem peccati caliginem penitus excludente. Hinc minimè mirandum illud, quod Divus Bernardinus Senensis notanter observat, *Tanto, inquit, lumine illustrata fuit Beata Virgo, cum etiamnum esset in ventre Matris, quòd non tantum plena fuit lumine rationis, sed etiam altissimè contemplationis.* quòd paullo post ulterius profecit dicens: *Ad tantam contemplationem sublimata est, ut perfectius etiam in ventre Matris contempleretur DEUM, quàm unquam contemplatus fuerit aliquis in perfectâ ætate.* Ad hujus Fontis Virgineî amænissimum decursum, claritatemque purissimam, summè delectatus D. Thomas Aquinas, totus ipsemet in lucem, Solemque conversus, in aquas plurimas laudum Virginearum redundavit, inter alia hæc ex clarissimo doctrinæ suæ Angelicæ fonte liberaliter profundens: *Potest aliquid creatum reperiri, quo nihil purius esse potest in rebus creatis, si nullâ contagione peccati inquinatum sit, & talis fuit puritas Beatae Virginis, quæ à peccato originali, & actuali immunis fuit.* Ex quo Mariani Fontis claritas & amplitudo abundè apparet. Superest, Fontis hujus clarissimi, & aquarum exinde profilitium utilitatem paucis perpendere. Sicut enim quadruplex potissimum est aquæ utilitas, primò quòd sitim extinguat, secundò sordes abluat, tertio hortos irriget, quartò denique ad cibos decoquendos deserviat: eundem planè in modum Deipara, Fons ille purissimus, ac clarissimus, si devotâ veneratione à nobis degustetur, vehementissimum carnalis, ac terrenæ concupiscentiæ ardorem extinguet, putridissimas criminum nostrorum maculas eluet, cor nostrum, quod teste purpurato Vate, *veluti fanum*

aruit, ad germinandum, floresque, ac fructus producendos fecundabit, opera denique nostra, infusa illa quidem, ac cruda, nec digna, quæ Divinis epulis inferantur, ita excoquet, ut vel ipsi DEO gratissimi saporis futura sint. Ad hunc ergo Fontem, quem Methodius sic affatur: *Salve humanitatis Filij fons! & Epiphanius: Ave gratia plena, quæ sitientes perennis fontis dulcedine satias,* pariter Chrysippus: *Ave, quæ es puteus semper vivens aque!* ad hunc, inquam, Fontem peccatores lachrymarum poenitentium fontes adjungite: *creseat vestra in immaculatam Virginem devotio in fluxum, ut exinde in lucem sollemque, DEUM scilicet verum ex corde conversi, aquis gratiarum plurimis, in vos per MARIAM redundantibus, repleamini.*

In hypopantem.
Orat de
Deip.

Serm. de
S. M.

§. 2. *Authoritas.*

345.

B. на IJ MonIs, De VirgIne
ConCeptâ oplNo.

In ipsâ hereditate Domini morata est MARIA, quæ non peccando, à possessione Domini non discessit, sed integram suam animam à concupiscentiâ, & carnem à corruptione servans, portio hereditatis DEI effecta est. Homil. in Epist. de Assumpt. Mariæ.

§. 3. *Ratio.*

DebItorI Vestes sVnt
ConCeDenDæ.

346.

CHRISTUS Dominus tanquam verus mediator, ac fidejussor apud Patrem æternum, & justitiam Divinam, omnia debita nostra, id est, peccata, in humanitate assumptâ, in se suscepit, ut dicitur Isaiæ 53. v. 4. *Verè languores nostros ipse tulit, & dolores nostros ipse portavit.* Et Beata Virgo erat ejus vestis; hac enim tanquam veste tegebatur, per novem Menses, in ejus virginali corpore delitescens, ex cujus carne assumpsit humanitatem, vestem nempe, quâ suam Divinitatem tegebat, & operiebat, juxta illud Philipp. c. 6. v. 7. *In similitudinem*

6.9. v. 2.

Tom. 1.
Scrm. 61.

Ibid.

In 1. um
Sent. dist.
44. a. 3.
ad 3. um

Eral. 101.

dinem hominum factus, & habitu inventus ut homo. Sed licet omnia reliqua possint esse debitis obnoxia, tamen ab his libera est propria vestis debitoris. Ergo licet mortales omnes fuerint obnoxij debitis, nempe peccato; tamen Beata Virgo, propria vestis Christi Domini, pro nobis facti debitoris, fuit libera ab omnî debito, nempe peccato. Min. Prob. ex Jure L. 6. ff. de Pignoribus, ubi Ulpianus judicat, & statuit: Etiam si possint omnia onerari debitis, & teneri debito, tamen aequitas naturalis suadet, ut vestis propria libera sit, sive (ut sonant ipsissima ejus verba) vestes relinquenda sunt debitori. Sed Beata Virgo fuit vestis debitoris, ut jam ostensum. Ergo licet omnia alia, id est, omnes reliqui homines, fuerint debito, id est, peccato obnoxij, tamen ejus vestis, nempe Beata Virgo, ab eo libera fuit.

§. 4. Historia.

347. THOMÆ AQUINATIS, De Conceptione sententia, & propria Interpretatio.

FAUSTINUS, Paduanus Episcopus, Virgini Deiparæ admodum devotus, cum Anno Millesimo, Quadringentesimo, die quadam, casu perlegeret Tertiam Partem Summæ Angelici Doctoris, observavit, non sine ingenti admiratione, determinari ibi, Beatissimam Virginem in originali fuisse peccatam conceptam; sed mox cessavit admiratio, cum ipsemet ei Divus Thomas comparere dignatus, sic illum fuit allocutus: *Scias Domine Episcopo, quòd quando talem ego opinionem posui, solum habui respectum ad Divinum statutum, quo Virgo hæc Beatissima peccatum originale contrahere debuerat, nisi Filius eam suus præservare voluisset: Unigenitus autem DEI Filius Matrem suam ab originali maculâ haud dubiè præservavit.* dixit, & disparuit. Reverendissimus autem Episcopus maximâ posthæc Solennitate Festum hoc, per singulos Annos, celebravit, ac totâ in Dioc.

cesî celebrari constituit. Quantumvis autem, quoad vixit, nulli alteri præclaram hanc visionem manifestârit humillimus Antistes, nisi uni Doctori Nicolao de Paduâ, ejusdem tunc temporis Vicario; tamen hic postmodum totum rei eventum fidelissimè manifestavit, expressè adjungens, se à dicto Domino Episcopo hanc visionem, non sine magnâ lachrymarum effusione narrante, proprijs auribus percepisse. *Ferdinand. de Salazar ad Annum 1400. Joannes de Carthageña homil. de Arcan. Deip. fol. 70.*

§. 5. Symbolum.

CVrens ad fontem, Instar Cervi.

348.

Ut sitiens, cursu veloci, Cervus aquarum
Ad fontem properat: frigida lympha placet
Sic celesti lympham cursu concepta MARIA
Mox petijt: Christi Passio lympha fuit.

Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te DEUS. Psal. 41. v. 1.

§. 6. Antiquitas.

ARCHIMEDES, ab Vno PVNCTO fortis.

349.

ARCHIMEDEM, Mathematicorum facile Principem, Civitas genuit Syracusana, Hic Geometrica

ac Machinalis scientiæ consultissimus, siderumque præterea scrutator celeberrimus, mirificis laudibus non tantum à Livio, Plinio, & Plutarcho celebratur, verum etiam maximum totius orbis applausum sibi promeruit, ita quidem, ut cum rem aliquam mirâ arte compositam, ac summo studio elaboratam significare volumus, vulgari hodieum proverbio dicere soleamus: *Archimedes non posset melius describere.* Involvo hic silentio complura ejus artis miracula penitus stupenda, unum adducens viri desiderium, quo non nisi punctum exigebat unicum extra mundum, si fieri id posset, indubitanter affirmans: dato hoc uno puncto, totum sese orbem facillimo negotio commoturum.

Transeat tanta Archimedis ab uno puncto fortitudo. **MARIÆ** interim soli hæc prærogativa absolutè concedenda, quæ in unico purissimæ suæ Conceptionis puncto, velut tota extra reliquum mundum posita, adeò commovit Cælum, & **DEUM** Cælorum, ut postmodum commotâ mirabiliter terrâ, ipsi sese Cæli profun-

dum inclinaverint, Regio Prophetâ id attestante, his verbis: *Commota est, & contremuit terra, fundamenta montium conturbata sunt, & commota sunt.* Psal. 17. v. 8. tunc scilicet, quando Virgo hæc purissima ab Angelo salutata, *turbata est in sermone ejus.* Et quid ex tali Virginis commotione secutum? nil aliud, nisi quod in eodem Psalmo nobis David insinuat: *Inclinavit Cælos, & descendit, v. 10.* ipse scilicet Unigenitus **DEI** filius, Divinitati humanitatem confocians, sicque Cælos quasi ad terram detrahens, ac inclinans, descendit in uterum Virginis immaculatæ, Archimedis instar ab uno puncto fortis, quia in puncto jam illo purissimæ, ac sine omnî labe Conceptæ.

Luc. 1.
v. 29.

§. 7. Anagramma.

ConCepta, In prImo InstantI, 350.
InVIa præDonI.

Age casta, altum Mare, irivium prædoni!

Versio littèralis,

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS LI.

§. I. Scriptura.

351. **HÆC** non pro te, sed pro
omnIbVs Con-
stitVta.

Esther c. 15. v. 13. *Non enim pro te, sed pro omnibus hæc Lex constituta est.*

Cum ingrederetur in Aulam Regiam Esther Regina, eo ipso tempore, quo Lex instabat, quâ, ex mandato Regis, omnis ille absque cunctatione interficiendus erat, quisquis non vocatus ab eo, sive vir, sive mulier, in atrium inte-

rius Regis introite præsumeret, conspiciens eam Assuerus, sermone blando, vultuque hilari sic trepidantem alloquebatur: *Quid habes Esther? Ego sum frater tuus, noli metuere! non morieris: non enim pro te, sed pro omnibus hæc Lex constituta est. Accede igitur, & tange Sceptrum!*

v. 12. &
scq.

Estherem porrò illam, pulchritudinis, ac suum in populum fidei, & patrocini miraculum, umbram **MARIÆ** fuisse, quis dubitet? Liceat ergò Sanctissimam Trinitatem Virgini huic jamjam concipiendæ parti modo loquentem in medium producere:

Quid

Quid habes MARIA? Ego Cœlestis Pater, speciali quodam modo, tuum quoque me Patrem profiteor: Ego coæternus Patri Filius, tuus quoque Filius in tempore fieri ardentè desidero: Ego Spiritus Sanctus Sponsam te mihi dilectissimam jam ab æterno ex millibus elegi. Noli ergò metuere! non morieris. Seduxit quidem mulierem primam, tuam, & omnium matrem, mendacissimus serpens, per verba illa: Nequaquam morte moriemini, quæ vel ideò peccato consentiens, unà cum Adamo, & posteris. mortem comedit, juxta Legem illam à me constitutam: De ligno autem scientiæ boni, & mali ne comedas; in quocunque enim die comederis ex eo, morte morieris. Veruntamen Ego aeterna, ac inviolabilis Veritas, dico tibi iterum: Non morieris: Non enim pro Te, Anima pura, ac immaculata! sed pro omnibus (in Adamo scilicet peccatoribus) hæc lex constituta est. nec opprimet Te infamis Aman, qui à Gregorio Nazianzeno Spiritus impuri supplementum dicitur. Et sanè hanc legem non esse pro Deiparâ constitutam, clarè constat ex Concilio Tridentino, cum ait: Declarat tamen hæc ipsa Sancta Synodus, non esse suæ intentionis, comprehendere in hoc Decreto, ubi de originali peccato agitur, Beatam & immaculatam Virginem MARIAM, DEI Genitricem. Verùm enimverò si mirum fortassis alicui videatur, solam hanc Cœli Reginam, à communi illâ peccati lege exemptam, Juristas, si lubet, consulat, ac investiget, num Imperatrix quoque, vel Regina ad Legem teneatur? Respondebunt certè illi, ex L. Princeps 31. ff. de Legibus: Princeps legibus subditus non est: Augusta autem, etsi sit subdita, tamen Princeps eadem privilegia illi tribuit, quæ ipse habet. Quis ergo negabit, privilegium JESU, dulcissimi MARIÆ Filij, ab originali culpâ per naturam exempti, pulcherrimæ quoque Esther, Reginæ formosissimæ, ac Matri suæ dilectissimæ ab ipso gratiosissimè communicatum? Fuit nimirum tunc MARIA vera Esther, induta Regali-

bus vestimentis, quæ alia non fuerunt, quàm gratia abundans, charitas eximia, Virtutes Heroicæ, & Spiritus Sancti dona, &c. Quòd si sceptrum Assueri, in gratiæ confirmationem, Esther tetigit, Crucem Filij, ex se nascituri, tetigit MARIA, quæ præservationis causa fuit. Legimus præterea, festinum exsilivisse de folio Assuerum, sustentantem eam (Estherem) ulnis suis, Et quid aliud de MARIA cogitandum, nisi quòd DEUS, videns eam infallibiliter casuram in originale peccatum, nisi specialiter juvaretur, festinus cucurrerit, gratiâ suâ justificante, ex vi passionis CHRISTI prævisæ, sustentans eam, ne caderet. Quòd si pro munere assignatam scimus ab Assuero Esther Reginæ dimidiam partem Regni, dico ego, & DEUM MARIAM mediâ parte Regni sui donatam excepisse, mox, atque illa Concepta fuit. Sed qualis hæc pars Regni dimidia fuerit, scire desideratis? Audite. Regnum DEI consistit in Misericordiâ, & justitiâ, iuxta illud Psalmistæ: Misericordiaminus, & justus, & alibi: Misericordiam, & judicium cantabo tibi Domine. Justitiam ergò tanquam unam Regni partem, sibi reservare Rex Cœlorum voluit, Misericordiam tanquam alteram partem felicissimæ Esther, conceptæ Deiparæ assignavit. Ad hanc igitur Reginam Beatissimam, Filij Divini Genitricem, à peccati morte ex speciali privilegio liberam, misericordiæ hæredem, ejusdemque in nos dispensatricem, omnes ac singuli recurramus! sicut enim Hebræa illa Esther non se tantum, verum etiam totam suam gentem, id est, omnes reliquos Hebræos, morti jamjam addictos, à dirâ hâc communis internecionis sententiâ, validissimo precum suarum interventu liberavit, utpote Regem hinc verbis supplex allocuta: Si irveni gratiam in oculis tuis O Rex! & si tibi placet, dona mihi animam meam, pro qua rogo, & populum meum, pro quo obsecro. Traditi enim sumus, ego, & populus meus, ut conteramur, jugulemur,

Gen. 3.
v. 4.

Gen. 2.
v. 17.

Orat. 1.

Sefs. 1.
decr. de
peccat.
Orig.

v. 11.

c. 7. v. 2.

Psal. 114.
v. 5.
Psal. 100.
v. 1.

c. 7. v. 3.

& pereamus, &c. quâ proinde mediatrice omnes sospites evaserunt; sic MARIA, *Mater gratia, Mater misericordie*, damna toti humano generi imminētia omnî modo studens avertere, velut illustrior Esther, Calorum Regem in nos iratum frequenter precibus demulcet, imò rigorem ejus in tantam convertere solet clementiam, ut plurimi jam diabolo miserrimè obstricti, non temporalis modò, sed æternæ mortis milliès rei, libertati donentur, Cælisquē adscribanrur.

§. 2. *Authoritas.*

352. HESIJ CHIVS, MILITANS pro Deiparâ sine Labe.

1. *MARIA est præclarum nostræ naturæ ornamentum, gloria luis nostri, quæ Evam pudore, Adamum comminatione liberavit, audaciam demonis contrivit, quam concupiscentiæ sumus non attigit, nec vermis voluptatis laesit.* Conc. 2. de B. V. Tom. 7. Bibliot. Sanc.
2. *Vides, quanta & qualis est Deipare Virginis dignitas, Unigenius enim Dei Filius, mundi conditor, velut insans gestabatur ab eâ, & Adamum reformabat, Evamque Sanctificabat, excluderebat draconem, & Paradisum aperiebat.* Hom. 2. de Deip.
3. *Vocavit te hortum conclusum, & fontem signatum is, qui ex te ortus est sponsum. Hortum conclusum, ob id, quòd falx corruptionis, aut vindemia non te attingit: Florem autem, qui ex radice Jesse, hominum generi purè exhibetur, excelsum tibi apuro, & intemerato Spiritu.* Serm. 2. de laud. Virg.

§. 3. *Ratio.*

353. VIRGO ILLIBATA, OMNIS DEI boni particeps.

Virgo illibata debuit esse particeps omnî DEI boni: sed inter præcipua DEI bona est, esse immunem à peccato; & sanctum: Ergo Virgo illibata debuit esse immunis à peccato, & sancta, Maj. prob. DEUS necessa-

riò amat se amore infinito: Ergo necessariò vult omnia conducentia ad sui glorificationem. Atqui maximè ad DEI glorificationem conducit, suam Matrem esse participè omnîs boni Divini. Ergo hoc necessariò vult. i. ^{ma} Consequ. Prob. Amare nil aliud est, quàm velle bonum, ergo quò magis quis se amat, eò plura bona vult ad suam utilitatem, & glorificationem. Ergo cùm DEUS se amet necessariò amore infinito, debet necessariò velle sibi omne bonum conduens ad sui glorificationem. Confirm. Creatura, quæ plura posset facere in obsequium DEI, si non faceret, minùs censeretur diligere DEUM. Ergo etiam DEUS minùs censeretur diligere se ipsum, si non faceret omnia ad sui glorificationem. Atqui suam Matrem præservare à peccato, sicquæ etiam hujus boni eam reddere participem omninò potest. Ergo si hoc non faceret, eam præservando, minùs censeretur diligere seipsum.

§. 4. *Historia.*

ME DITANT, & ORANT, spectant. 354. BILIS Virgo sine Labe.

DE Monialî quâdam devotissimâ referunt, quòd, dum illa, tempore Bonifacij VIII. Summi Pontificis, ejusdemquæ Regiminis Anno tertio, Orationi aliquando ac meditationi, de Sacro Marianæ Conceptionis, & præservationis mysterio, solito diutiùs intenta persisteret, in extasi rapta, sequentem habere visionem meruerit: Vidit namquæ ipsam Beatissimam Virginem, magno splendore circumfusam, quam etiam hæc sibi loquentem audivit: *Scias Filia, & firmiter credas, quòd mee immaculatæ Conceptioni, & sanctificationi interfuerint tria Nulla Cherubimorum, unâ voce cænentium, ac dicentium: Mater Domini est MARIA, & tabernaculum Trinitatis.* cumquæ plura alia Religiosæ huic Virgini Virginum Virgo maternè revelasset, tandem sermoni hiscè verbis finem impo-

posuit: *Certa esto de eo, quod dixi tibi, & prædica, hoc esse verum sub Sacramento.* Et certè fecit devota Monialis, ut iussèrat Virgo, habitamque visionem, ac ab ipsâ Dei Genitricè instructionem palam enarrando, magnam in auscultantium cordibus devotionem, ergâ Sacram MARIE Conceptionem excitavit. *Bernardin. de Buisi Serm. 8. de Concept.*

§. 5. *Symbolum.*

355. AqVILa à DEO Coronata, fVL-
Men Ignorans.

Symbol.
Henrici
V. Regis
Angliæ.

Fulmina nulla nocent Aquilæ, viridisque corona,
Quam gerit ex quercu, non timet arma Jovis.
Accipit à Genito Virgo sine labe coronam:
Non timet hinc maculam, Fulmina nulla timet.

Ne timeas, quia ego tecum sum. Isaïæ c. 41. v. 10.

§. 6. *Antiquitas.*

356. sCIJthæ, fVglentes faCIeM
Regis DarII.

Bellum aliquando Rex Darius Scythis indixerat; cum illi oppida mox sua deserentes, ad interiora terræ suæ tantò se celerius recipiebant, quantò magis illum, cum ingenti ar-

matorum manu, appropinquare intelligebant. quibus potentissimus Persarum Rex hæc nuntiabat: *Quousque tandem, Scythæ infelices! fugere destitatis?* cui renuntiârunt illi: *Usque ad sepulchra parentum.* quasi dicerent: domos nostras, & Civitates, parvi, imò nihili facimus: tolle eas tibi, pro ut lubet; pluris enim vitam nostram, quàm domos æstimamus; at si ad tumulos parentum nostrorum appropinquaveris, ut aliquam in eorum exuviis indecentiam committas, noveris, nos ibi expectaturos, nec latum unguem inde discessuros, sed ad mortem usque decertando, parentum nostrorum, quamvis mortuorum, gloriam defensuros. Tanta nimirum cura populi hujus, de gloriâ Parentum, fuerat, ut eam propriâ redimere vitâ non dubitârunt.

Cæterùm, si tam magni fecerunt barbari illi homines (in quibus vix scintilla juris remansit naturalis) Progenitorum suorum, quamvis jam pridem extinctorum gloriam, quid de Christo sentiemus? an non dicemus, eum pro electæ suæ Matris, in gloriâ aliquando Cœlesti excellentissimò cum ipso regnaturæ, honore, ac gloriâ, longè plura effecisse? quid autem obsecro, indecorum magis, ac indecentius Darius facere potuisset, contra illa fetentia mortuorum ossa, quàm quod indecorum esset, ac indecens in MARIA, conceptam aliquando in labe fuisse? dicendum cæpropter, Filium mortem potius milliès oppetiturum fuisse, quàm MARIAM præservando non defendisse.

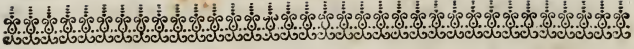
§. 7. *Anagramma.*

DIVa, seMper Libera, 357.
aC tVta à Labe.

Diva Regina, semper cæta, à maculâ omni!

Versio litteralis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS LII.

§. I. *Scriptura.*

358. CLADIS ADÆ NVNTIA, EVA-
DENS SOLA.

Job. c. 1. v. 15. *Evasi ego solus, ut nuntia-
riam tibi.*

CUM infensissimus humani gene-
ris hostis, facultate à Numi-
ne obtentâ, Jobum, ditissim-
um pariter, ac felicissimum Heroem,
omni ex parte, tam in filijs, quàm
in bonis, dirissimè exagigaret, adeò,
ut unus alterum sublequeretur nuntius,
primi eorum sequens erat relatio: *Bo-
ves arabant, & asine pascebantur juxta
eos, & irruerunt Sabæi, tuleruntque omnia,
& pueros percusserunt gladio, & evasi ego
solus, ut nuntiaarem tibi.* successit alter,

v. 16. & dixit: *Ignis DEI cecidit è Cælo, &
cactus oves, puerosque consumpsit, & effu-
gi ego solus, ut nuntiaarem tibi.* nec de-
fuit tertius, qui diceret: *Chaldæi fece-
runt tres turmas, & invaserunt camelos, &
tulerunt eos, nec non & pueros percusserunt
gladio, & ego fugi solus, ut nuntiaarem tibi.*

v. 17. adhuc eo loquente, intrabat & quartus
dolorem: *Filij tui, & filiabus vascen-
tibus, & bibentibus vinum, in domo fra-
tris sui primogeniti, repente ventus vehemens
irruit, à regione deserti, & concussit qua-
tuor angulos domus, quæ corruens oppressit
liberos tuos, & mortui sunt, & effugi ego
solus, ut nuntiaarem tibi.* ipse præterea

v. 18. Jobus, factus paulò post omnium
miseriarum scopus, horror amicom-
rum, liberis orbatus, substantiâ de-
jectus, à dæmone exagitatus, non ve-
stitibus duntaxat, sed propriâ etiam
pelle exutus, foetidis ulceribus adeò
fuit in corpore sulcatus, ut elicere è
cujusvis spectatoris oculis lachrymas
potuisset; verbo, eò patientissimi Jo-

bi devenit miseria, ut extrâ Civitatis
portam, spurco impositus sterquilino,
gravissimam etiam tentationem,
adjaciendas in DEUM diras, à prop-
riâ uxore sustinuerit, dicente: *Bene-
dic DEO, & morere! &c.* c. 2. v. 7.

Hæc porrò omnia originariam
folius Deiparæ puritatem non incon-
gruè adumbrant; cacodæmon nam-
que, vetus ille prædo, ac latro Tar-
tareus, cum, Numine permittente,
humanum genus, in summâ tunc fe-
licitate constitutum, junctis orci viri-
bus, aggressus fuisset, ac triplicem
in cuneum peccata dividendo, in ven-
ialia nimirum, mortalia, & origi-
nale, tam in capite, quàm in corpo-
re, tam in Adamo, quàm in posteris,
miseriam stragem, per inductio-
nem præsertim in originale peccatum,
exercuisset, sicque omnia eis bona,
tum corporalia, tum spiritualia, imò
ipsam etiam beatitudinem, irrepara-
bilè damno, abrupisset, unicus in-
ter hæc omnia remanebat nuntius,
qui diram aliorum stragem jugiter de-
plorare, de suâ autem reservatione
solus gratulari sibi poterat, dicens:
Evasi ego solus: effugi ego solus. Sed
quisnam ille? certè non alius, nisi
Beatissima Divini Numinis Genitrix,
MARIA, *Cladis Adæ nuntia, evadens so-
la.* Hæc enim unica, in tutum se
collocans, nullo unquam gladio per-
cussa, quia scuto Fidei semper obar-
mata: nullo ventorum impetu ali-
quando à suâ statione dejecta, quia
anchorâ Spei validissimè firmata: nul-
lo vel momentaneo igne contacta,
quia Divinæ Charitatis ardore jam
pridem flagrantissima, sola (fallor:
non sola; quia gratia DEI cum illâ,
ut dicere cum Paulo *gratiâ plena* posset:
Non ego autem, sed gratia DEI mecum)

I. Co-
rinth. c.

EX- 15. v. 10.

excessit, erupit, evasit, omniq̄ue periculo longè superior, dum culpam cum reliquis non admisit, pœnam quoque aliorum subire non potuit; licet Protoplastus interim noster, ulcere pessimo sceleris commissi, in animâ percussus, in commeritam delicti pœnam, extrâ Paradisi portam miserè constitutus, perpessam à propriâ uxore Evâ gravissimam tentationem gemebundus indoluerit, cui utinam cum Jobo generosè restitisset, Divinæ voluntati constantiùs adhæsisset, ac oblati pomi faporem (in quo contentum illud: *Benedic DEO, & morere!* contemptus nimirum formalis DEI, & mors in ollâ) incautè degustare renuissèt! Huc ergò, nempe ad MARIAM, quæ sola evasit, quotquot temporalia, & æterna mala evadere cupimus, confugiamus; quemadmodum enim ad rationem concinnè monitus est Princeps patientium Jobus, ut ad demerendum optimum DEUM, Sanctorum cuipiam sese, causamq̄ue suam impensius commendaret: *Voca, si est, qui tibi respondeat, & ad aliquem Sanctorum convertere!* sic nos, qui Jobi instar miseri, infelices, infinitis obnoxij calamitatibus, sævo dæmonum assultu impetimur, qui varijs impiorum hominum illecebris, ad faciendum malum inducti, ad injurias Creatoris nostri provocati, inefcati à mundo, stimulatì à carne sumus, vocemus, si sit, qui respondeat, & ad aliquem Sanctorum, imò ad Reginam Sanctorum omnium convertamur, illi res nostras deferamus, quæ partes coram eo nostras sustineat, suoq̄ue interventu, gratiæ illius nos restituat.

§. 2. *Authoritas.*

359. S. Hieron IJMV's, De Parâ
ILLIBATÆ Consen-
tens.

I. *Nubes illa (Beatissima Virgo) nunquam fuit in tenebris, sed semper in luce.*
In Psalm. 77.

2. *Virgam de Radice Jesse Sanctam MARIAM Virginem intelligamus, quæ nullum habuit sibi fruticem coherentem.*
Ad c. 11. Isaïæ.
3. *Beata terra Ecclesia, cujus Rex est Christus, filius ingemorum de Abraham, Isaac, & Jacob, Prophetarum quoque, & Sanctorum stirpe descendens, quibus peccatum non fuit dominatum, & ob id verè fuerunt liberi. Ex quibus nata est Virgo liberior, Sancta MARIA.*
Ad c. 10. Eccle.
4. *Quidquid in eâ gestum est, totum puritas, & simplicitas, totum gratia, & veritas fuit, totum misericordia, & justitia, & ideo immaculata, quia in nullo corrupta.* In Assumpt. Virg.
5. *Nulli dubium est de Matre Domini, quin talis debuerit esse, quæ non posset argui de peccato, quia fuisset ad improprium filij.* Serm. ad Eustochium.
6. *Ad quam nulli potuerunt doli irrumperè, nec prævaluit fraus inimici, sed permansit sancta mente, & corpore, multis donorum privilegij sublimata.* Serm. de Assumpt.

§. 3. *Ratio.*

ODISSE CARNEM, NATVRÆ
CONTRARIATVR. 360.

CONTRÀ naturalem inclinationem est, propriam odisse carnem, ut ait S. Paul. Ephes. c. 5. v. 30. *Nemo enim unquam carnem suam odio habuit, sed nutrit, & fovet eam.* Atqui Beata Virgo fuit propria caro Christi; hanc enim ex eâ, utpote ex futurâ Genitrice accepturus erat. Ergo contra naturalem inclinationem Christi est, odisse Beatam Virginem. Subsumo. Atqui omninò eam odio persequeretur, si illa fuisset concepta in peccato originali. Ergo ut hoc evitetur, asserendum est, eam esse conceptam sine peccato. Subl. Prob. Impium & impietatem ejus DEUS odio habet: Sed per peccatum originale est quis impius, & inimicus.
Ergo

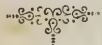
Ergo si Beata Virgo fuisset concepta in peccato originali, verè à DEO fuisset odio habita.

§. 4. *Historia.*

361. BEATVS PASCALIS, DEIPARÆ à LABE PVRA AMATOR.

BEatus Paschalis, Frater Laicus, ex Ordine S. Francisci, magnâ Sanctitatis laude conspicuus, cum summâ, ac constanti ergâ immaculatam Deiparæ Conceptionem devotione ferretur, tandem inde promeruit, ut occurrente annuâ Festi celebritate, totus præ amore ardens, quasi semper in extasi raperetur, ac dulcissimo pulcherrimæ Virginis conspectu, suavissimoque alloquio diutius detineretur. Hic specialis Deiparæ amator nunquam majori afficiebatur gaudio, quàm si fors ipsi obtingeret, ac Superiorum obedientia eò vocaret, ut in tali quodam Conventu degere posset, ac ad tempus subsistere, qui in honorem purissimæ hujus Conceptionis exâdificatus fuisset. Talis Conventus alterum illi videbatur Cœlum: dicere sæpius solebat, cum Davide: *Hæc requies mea, hic habitabo, quoniam elegi eam.* Psal. 131. v. 14. de tali Fratrum Familiâ, sub tam speciali illibata Conceptionis præsidio constitutâ dici poterat, quod in eodem Psal. v. præced. dicitur: *Elegi eam in habitationem sibi.* Quid ergo mirum, si tantus Deiparæ à labe puræ amor, tantaque erga Sacram ejus Conceptionem devotio Beato huic viro, ad magnam, in qua defunctus est, Sanctitatem promotio fuit? *Chronic. Ord.*

tom. 4. lib. 9.

§. 5. *Symbolum.*

Inter Cæteros omnes, Vna sola Prævalet Deipara. 362.

Innumeris numerus Nullis hic prævalet unus,
Plurima Nulla licet, non nisi Nulla manet.
Sic concepta alijs cunctis sine labe MARIA
Prævalet: in reliquis sic nihil ex nihilo,

Non prævalet contra te homo. 2. Paral. c. 14. v. 11.

§. 6. *Antiquitas.*

RATIS VICTORIÆ, DEMERSIS a LIJS, LIBERA. 363.

Cùm Ferdinandus Magellanius, adornatâ Anno Millesimo, Quingentesimo, Vigesimo, ingenti classè, Hispali solvisset, ac Molucas (si Superis placeret) petere constituisset, eo in itinere (ut refert Eminentissimus noster Sfondratus, in *suâ Innocentiâ Vindicatâ*) Ratis quædam, seu navis unica integrum Mare Atlanticum emensa, Americam quoque, ventis faventibus, magnâ ex parte percurrit, quæ superato etiam Mari pacifico, tandem Molucas tenuit, ubi cum ingentem pretiosorum aromatum copiam congestisset, evictò jam *Done* spei promontorio, gloriosa omnium periculorum victrix, Hispalensem tandem Portum subiit, univërso, in-

trâ Triennij spatium, lustrato Orbe, cæteris interim Navibus, nullâ prorsus exceptâ, miserando naufragio demersis. Quæ proinde Ratis demersis alijs libera, & ex tantis sola superstes, jure meritissimo *Victoria* imposterum nomen sibi vendicavit.

Quis in dubium vocabit gloriosum hunc *Victoriæ* titulum *Beatissimæ DEI Genitrici* longè majori jure competere? utpote quæ, perpeffo totius humani generis originali naufragio, sola superstes, non ex Indijs aromata, sed è Cælo *DEUM* ipsum in terras advexit: cui sinus pro *Navi*, pro *Mari* mundus, amor pro ventis, gratia & gloria pro mercibus fuit, ut de illâ optimè dici possit: *Multa filie congregaverunt divitias, tu supergressa es universas.* Proverb. 31. v. 29. & nonnè *MARIA Navis*? *Facta est profectò* (ut ait *Sacer Textus* ibid. v. 14.) *sicut*

Navis insitoris, de longè portans panem. *Navis*, idest (ut exponit *altesfactus Eminentissimus*, è *Purpuratorum Collegio, Princeps*) *Mater: Insitoris*, idest, *Redemptoris: de longè*, hoc est, *de Cælo: portans*, hoc est, *utero gestans: Panem*, hoc est, *DEUM.* Hæc *Navis MARIA*, inter tot rates, quot animas, quæ hoc Mare miseriarum percurrunt, sola scopulum peccati efligit, ad quem reliquæ omnes allitæ, miserum aliquando fecère naufragium. Quidni ergò, gratulabundis vocibus, *MARIAE* acclamemus: *Victoria!*

§. 7. *Anagramma.*

IV MargarIta Cœlestis,
haVD Læsa.

364.

O gemma Divina! pura, sine retrâ maculâ.
Versio litteralis
Ave Maria, gratiâ plena, Dominus secum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS LIII.

§. I. *Scriptura.*

365.

non reperiet Vr peCCatVM
DeIparæ.

Psal. 9. v. 39. *Quæretur peccatum illius, & non invenietur.*

EA est perversa quorundam Mortalium consuetudo, ut in ijs plerumque alios suspectos habeant, in quibus ipsi maxime se nõrunt culpabiles. sic Sacræ loquuntur *Paginæ: In viâ stultus ambulans, cum ipse insipiens sit, omnes stultos æstimat.* & *S. Augustinus*, vertex ille *Theologorum: Homo*, inquit, *ad malum*

Ecclef. c. 10. v. 3.

in expof. Pfalm.

proclivis, facîle de altero suspicatur, quod sensit in seipfo. Nec defunt exempla; quis enim ignorat, *Neronem*, cum esset ipse impurissimus, neminem à libidine purum judicasse? quis nescit, *Vagaonem Holofernus* cubicularium, cum ipse carnalis esset, suspicatum fuisse, *Holofernem* quoque, *Dominum suum*, cum castissimâ *Judithâ* in longum mane libidinari?

Judith. c. 13.

Idem omninò accidit *Virgini Deiparæ*, ab omni peccato longè remotissimæ; cum enim omnes nos in *Adamo* peccatores sciamus, juxta illud *Pauli: Sicut per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit,*

Rom. c. 5. v. 12.

& per peccatum mors, & ita in omnes homines mors pertransiit, in quo omnes peccaverunt; &c. non desunt ex nobis aliqui, qui hoc ipso in purissimâ quoque Numinis Genitricis peccatum saltem momentaneum suspicantur. Verùm enim verò quæretur peccatum illius, & non invenietur; in vanum namque laborant, qui carneis, ac impuris oculis, contra communem Sanctorum Patrum, & Doctorum sententiam, in MARIÆ, quamvis carnali, modestissimâ tamen ex Joachimo, & Annâ conceptione, spurcissimas originalis noxæ maculas se invenisse arbitrantur; idem enim Virgo Beatissima tali calumniatori exprobrare potest, quod apud Jobum legitur: *Nunquid oculi carnei tibi sunt - - ut quæras iniquitatem meam, & peccatum meum scruteris? & scias, quia nihil impium fecerim.* Recogitet ergò talis, quod Divus Bernardus de purissimâ Virgine scriptum reliquit: *Non est in filijs hominum magnus vel parvus, tantâ præditiæ sanctitatis, nec tantâ Religionis privilegii honore, qui non in peccatis fuerit conceptus, præter MARIAM, Matrem immaculatam, peccatum non facientis, sed peccata mundi tollentis, &c.* de quâ etiam clarissimum Fidei nostræ Sidus, cui datum est, de summâ, & incomprehensibili Trinitate DEI loqui, ac determinare, Sanctus nimirum Augustinus, cum de peccatis agit, propter honorem Domini, nullam prorsus vult habere questionem. Adeò nimirum MARIAM sine nævo, sine maculâ, toti lyncei, & acutum videntes, summi Ecclesiæ Principes, ac Patres, acie mentis Divinitus illustratâ, fixis per tot jam sæcula oculis, conspexerunt, & peccatum non inveniunt. illi autem, qui tam improbo labore in Deiparâ reperire peccatum conati sunt, in vanum laboraverunt: *Scrutati sunt nimirum (ut cum Psalmistâ loquar) iniquitates, defecerunt scrutantes scrutinis, vel cum supranominato Hipponensî Doctore, super hunc locum: Mentita est iniquitas sibi: Defecerunt scrutantes scrutationes, defecerunt*

à luce DEI, defecerunt in ipso effectu consiliorum suorum. Et sanè, si de Esther Reginâ (de quâ nuper Conceptu Ll. locuti fuimus) dixit S. Hieronymus, talem fuisse, ut nunquam de illâ etiam maledictorum quidquam auderet fama confingere, quare in venustissimâ DEI Matre quærere peccatum volumus, aut confingere illud, quod nunquam inveniri poterit, scilicet eam aliquandò tam atrocis fuisse maledictionis participem? Quæramus ergò in MARIAM non peccatum illius, quod non invenietur, sed peccatorum nostrorum veniam, quæ haud dubiè invenietur. Inveniemus in illâ Advocatam, ad mitigandum irati Numinis animum, & promerendas ejus gratias, ac favores peridoneam: inveniemus Matrem, meritis potentem apud Filium, quem ipsa concepit, genuit, nutrit, cui servivit, quem ad Crucem usque, & mortem est prosecuta. Quæremus in MARIAM, & inveniemus talem, quæ illi, præ alijs omnibus, est accepta, gratijs ultra omnes ornata, ad dexteram illius in Cælis collocata, desiderio salutis nostræ ardentissima. Verbo, quæremus, & inveniemus totam benignam, & mitem, utpotè in misericordiæ matrem ab ipso nobis misericordiæ fonte donatam, quæ quærenti, quem devoret, hosti obstitet, ac impetratâ nobis seriâ peccatorum penitentia & remissione, tantum efficiet, ut ab hoste infernali, in die judicij, quæretur peccatum nostrum, & non inveniat.

§. 2. *Authoritas.*

S. HIPOLYTVS, DEI MATRIS LABE CARENTIS testis. 366.

1. *Christus advenit ex Sanctâ, & immaculatâ Virgine.* Orat. de consummat. Mundi.
2. *Qui dixit: Honora Patrem, & Matrem, ut decretum à se promulgatum observares, omnem gratiam Matri, & honorem impendit.* Orat. de Sanctific. B. Virg.

c. 10, v. 4.

Serm. 13.
in Cen.
Dom.Lib. de
Nar. &
Grat. c. 36.Psal. 63.
v. 7.

§. 3. Ratio.

367. IMPVra ConCEPTIo
absVRDa.

Bonum est argumentum, deductum ex evidentibus absurdis: ut indicatur in *L. nam absurdum ff. de operis libertate*. Sed si Beatæ Virginis Conceptio impura, id est, maculata peccato originali fuisset, multa sequerentur evidentia absurda. Ergo Deiparæ Virginis Conceptio impura esse non potest. Min. Prob. Quis non absurdum diceret, quod corruptrix generis humani, Eva fuerit sine labe producta, econtrà vivificatrix naturæ humanæ in morte peccati sit concepta? de quâ S. Bern. super *Missus: O feminam singulariter venerandam, super omnes feminas admirabilem, parentum reparatricem, posterorum vivificatricem!* Quis non absurdum diceret, quod illa, quæ ad totum genus humanum sanandum venerat, in primo conceptionis exordio, lethali vulnere prosterneretur? de qua S. August. Serm. de Nativ. *Percussit illa*, id est, Eva, *sanavit ista*, id est, MARIA. Quis non absurdum diceret, quod illa, quæ totum mundum illuminare venerat, in sui primordio obscuraretur? de qua supradictus Mellifluus Hom. 2. super *Missus: MARIÆ præsentia totus illustratur orbis; ipsa enim est stella illa nobilis ex Jacob orta, cujus radius universum orbem illuminat, cujus splendor in supernis fulget, & inferos penetrat.* Quis non absurdum diceret, quod, quæ benedicere venerat omni creaturæ, in sui exordio ipsâ malediceretur? de qua Aug. cit. *O Virgo benedicta! per cujus benedictionem benedicuntur omnes creatura.* Quis tandem non absurdum diceret, quod illa, quæ DEUM incorporare debebat, corpus fieret de corpore diaboli, & ejus membrum? ut enim ait Alexander Alens. Tract. de peccat. diabol. *Qui habet peccatum mortale, est de corpore diaboli, & omnes iniqui sunt membra ejus.* Ergo ut hæc omnes absurditates evitentur, firmiter standum est, pro purâ, & illibatâ Deiparæ Conceptione.

§. 4. Historia.

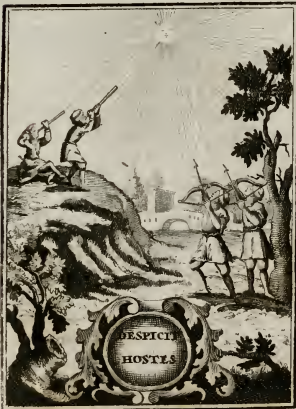
pVRè ConCEPTæ repVgnantIs 368.
eMenDatIo.

Eò pervenit Petri Antonij de Bernardis, Notarij, ac Civis Mediolanensis, contrâ sententiam immaculatæ Conceptioni faventem, renitentia, ut non tantùm Officium ejusdem Conceptionis, quamvis ab Ecclesiâ Romanâ approbatum, summo habuerit odio, verùm etiam, nè audire quidem Concionem de tali mysterio sustinuerit, quoscunque hujus piæ sententiæ allertores acriter reprehenderit, Vigiliam jejunantes, aut Festum devotiùs celebrantes, probrosè irriserit, ac in eâ quidem pertinacè repugnantia, per 14. & ultrâ annos, constanter perseverarit, Hujus filius, Eremitarum postmodum S. Augustini Ordinem ingressus, cum adhuc in sæculo existens, in Epistolas S. Hieronymi libellum conscripsisset, atque inter alia, salutationem quandam Virginis Deiparæ, in quâ sine originali culpâ laudabatur, apposuisset, ipsè Parens prædicta verba propriâ delevit manu, eârumque loco Autoritatem quandam substituit S. Thomæ, & aliam S. Ambrosij, quibus putabat contrarium contineri, duris filium verbis de scripturâ illâ reprehendens. Enimverò talis ipsi visio, nocte quâdam apparuit: Putabat se nimirum in Ecclesiâ constitutum, orationi vacare, ac ipsam videre Deiparam, indignabundâ facie, ac capite omninò averso, quantumvis disparentem: quod adeò ipsum afflixit, ut dormire ultrâ non valens, continuò mente revolverit, qualis tantæ causâ indignationis existeret? cum deinde Concioni aliquandò, in laudem puræ Conceptionis habitæ interesset, salubris mentem subjicit cogitatio, num fortè dicta visio eâpropter ipsi contigisset, quod tam acriter illud hæctenus mysterium impugnârit? Hinc devotis MARIAM fatigavit precibus, quatenus si vera esset ipsius immaculata Conceptio, in

consolatoriâ quâdam visione, hoc illi manifestare dignaretur: paratum se, sinistram deinde opinionem sine morâ revocare, ac Librum prædictum tenori pristino restituere. Et en! nocte subsequente, talem habuit visionem: Putabat, se quendam obambulare plateam, prope Ecclesiam, seu Sacellum immaculatæ Virginis, ubi JESUS ipse, Sole splendidior, magno stipatus Angelorum, ac Sanctorum comitatu, in aere apparuit, inque manibus ingentem candidissimorum, miræ fragrantia, florum copiam tenens, gentibus ibi congregatis distribuit. Unde & ipse ait: O bone JESU! placeat, mihi aliquem ex istis floribus porrigere! quo obtento, cum immensas egisset gratias, totusq; exinde consolatus remaneret, facto mane, quæ promisit, sanctè adimplevit, habitas visiones in scripta redegit, ac opinionem suam, totaliter emendavit. *Bernardin. de Busli Serm. 9. de Conc.*

§. 5. Symbolum.

369. DeIpara Labe Carens, nVn-
qVaM Læsa à sagIttâ.

Queritis in vanum maculas in sidere Solis:
Quod peritis centrum, nulla sagitta ferit,
Hinc licet in turpi conceptam labe MARIAM
Accuser aliqui; nulla sagitta ferit.

Sagitta parvulorum facta sunt plaga eorum.
Psal. 63. v. 2.

§. 6. Antiquitas.

è sVbtILI Lineâ, Manifestata 370.
rhoDI apeLLIs præsentIa.

Obervavit fortè Pictorum Phœnix, Protogenes, cum Rhodi constitutus, primarias Urbis illius plateas perambulet, subtilissimam quendam lineam, mirâ arte, in pariete ductam; à cujus primo intuitu non dubitavit, extemporaneum sumere argumentum: Apellem Rhodi vel esse, vel fuisse, quandò (ut ille discurrebat) *in neminem alium tam absolutum Opus cadere possit.* quod etiam Protogenis judicium ipsa rei veritas comprobavit.

Nonnè ergo & nos, dum subtilissimum Conceptionis Marianæ punctum, sine omnî maculâ ductum, è tot Scripturarum figuris, Patrum, ac Conciliorum testimonijs, rationum congruentijs, miraculis, &c. conspicimus, nonnè, inquam, argumentum sumere & nos facile poterimus, Divinæ id Sapientiæ singulare opus extitisse, æternumque DEI Verbum in illâ habitare elegisse, quando in neminem alium, tam absolutum Opus, tam perfecta creatura, qualis MARIA fuerat, cadere potuit? quam meritò admirabunda deprædicant clarissima Ecclesiæ lumina, Augustinus, & Basilius, ille dum ait: *Tu cunctas feminas vincis pulchritudine carnis, & omnes Angelicos Spiritus excellentiâ Sanctitatis.* Lib. de Incarn. Hic verò, *Ex Sanctitate inquis, compacta est caro MARIÆ, digna, quæ Deiati Unigeniti uniretur.* De eadem Christi Incarnatione, &c.

§. 7. Anagramma.

absIt à te ConCeptâ ADæ 371.
IVgVM.

Mira, et sana! en procul à Te Adamijugum!

Versio litteralis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS LIV.

§. I. Scriptura.

372. VIRGO ad pVgnam præ-
CInCta.

Psal. 17. v. 33. DEUS, qui præcinxit me virtute, & posuit immaculatam viam meam.

Quid, Mortalium Sapientissime! tam sollicitè fortem quandam, inter mulieres, Heroïnâ perquiris, dicendo: *Mulierem fortem quis inveniet?* En progreditur, quamvis procul, & de ultimis finibus, ad pugnam præcincta, benedicta in *Mulieribus*, Virgo Deipara, tam singularis fortitudinis Heroïna, ut facta edere videatur, quæ nullius unquam mentem pervasere, facta, quæ obstupescant eminè intuenres. Hæc, MARIA nempe, ab ipso viæ suæ exordio, jam præliis afflueta, *accinxit fortitudine lumbos suos, & roboravit brachium suum*, adeò, ut collectas etiam orci vires minimè pertimescens, dum materno conciperetur in utero, animâque purissima benedictio fatui infunderetur, primam mox retulerit de hoste victoriam, omnibus alijs, ab orbe condito relatis, longè gloriosiozem. Erexerant quidem hæcenus hostes infernales ubique signa sua, & Trophæa, super omnes etiam Sanctos, quantumvis maximos, ut super Joannem Baptistam, licèt inter natos mulierum illo major non surrexerit, ut adimpletum videri possèt illud Psalmistæ: *Posuerunt signa sua signa, sicut in exitu super summum*, sive, ut Theodoretus exponit: *Trophæa, quæ signa & indicia Victoriæ sunt, erexerunt super portas nostras*. quis autem nescit, *Portas, & Viæ*, per quas in hanc vitam ingredimur, con-

ceptiones esse? super quas, proh dolor! in ipso in hunc mundum introitu, hostis noster originarij vexilla peccati efferre non dubitat: Fefellit tamen temerarius hic ausus, in Virgine Beatissimâ, quæ in eadem Conceptionis suæ viâ, fortiter ad pugnam præcincta, armisque validissimis instructa, omnem hosti aditum præclusit: *Nulle quippè clypei pendebant ex eâ, omnis armatura fortium*. Non ergò mirum, si primam, quâ fuerat Divinitus præventa, gratiam nunquam perdidit; nempe: *Cum fortis armatus custodit atrium suum, in pace sunt ea, quæ possidet*. Sed undè tanta in purissimâ hac Virgine fortitudo? ipsam audiamus, non proprijs quidem viribus, sed potentissimo Numinis adjutorio, gloriam præservationis attribuentem: *DEUS, ait, qui præcinxit me virtute, & posuit immaculatam viam*, id est, Conceptionem quod in eodem Psalmo non tantum ulterius ijs verbis confirmat: *Præcinxisti me virtute ad bellum*, verum etiam specialiter per prævisa Christi, Filij sui, ac Salvatoris nostri merita, se protectam fatetur dicens: *& dedisti mihi protectionem salutis tuæ*. Quod si Romanum quondam militem Egesippus descripturus, sequentia pronuntiavit: *Progredimur in bellum muniti, undique regitur galeâ caput, lorica pectus, totumque clypeo corpus: ubi ferit hostis Romanum militem, reperire non potest, quem ferro septum circumspicit*: ausim ego meliori jure dicere, progressam in bellum *MARIAM, ad pugnam præcinctam*, undique tectam galeâ, lorica, ac clypeo Divinæ protectionis, quæ illam Angelo nequam per omnia superiorem effecit, nullâque eam maculâ, vel ad momentum, insci permisit. Potens est ergo MARIA, quæ quia tam

Prov. 31.
v. 10.

Ibid. v. 17.

Psal. 73.
v. 5.

Canr. c. 4
v. 4.

Luc. c. 11.
v. 21.

Psal. 17.
v. 40.

v. 36.

L. 3. de exciâ, Jerol.

fortiter præcincta, quemlibet quoque nostrum jugiter protegere, imò & præcingere poterit, dummodo eam ipsi Jobi verbis deprecum humiliter: *Pone me juxta te, & cujusvis manus pugnet contra me!* nec enim difficile erit, hanc à purissimâ DEI Genitrice gratiam obtinere; nam cum hæc sola typum gerat fortis illius mulieris, à Salomone tam studiosè quæsitâ, inventâ, ac inter alia laudum præconia, his etiam verbis ibidem dilaudata: *Cingulum tradidit Cananæo*, cinget haud dubiè, & præcinget renes eorum omnium, ad se devotè recurrentium, qui instar Cananæi, qui *Salax* erat, libidinis æstu flagrantis, ejus opem implorant, ponetque impostèrùm *immaculatam virginitatem* eorum.

c. 17. v. 3.

Prov. 31.
v. 24.§. 2. *Authoritas.*

373.

S. HVgo De sanCto VICtore,
reaM Ignorans.

1. *Beata Virgo pauper fuit, humilis, obediens, quæta, modesta, simplex, sapiens, ab Angelo nuntiata, in utero sanctificata.* De proprietatibus & Epithetis rerum l. 4. c. 2.
2. *In Cælo, qualis Pater, talis Filius, & in terrâ, qualis Mater, talis Filius: in Cælo, imago Patris, in terrâ, imitator Matris.* Apolog. de Verb. incarn. c. 3.
3. *Tota pulchra es! pulchra es intus, pulchra es foris, intus in corde, foris in corpore, intus rubicunda, foris candida, rubicunda per charitatem, candida per castitatem, totum, quod in Te est, pulchrum est, & nihil inest Tibi, quod sit sordidum, in toto gratia, in nullo ingrata, in toto places, in nullo displices.* Serm. 9. de institut. Monast.

§. 3. *Ratio.*

374.

Mater DEI, In CœLo
exALtata.

MATER DEI in terrâ debuit esse exaltata, super omnes creaturas: Sed si hæc in Conceptione contraxisset

set peccatum originale, licet ante nativitatem fuisset ab eo liberata, non fuisset exaltata super omnes omnino creaturas: Ergo debuit esse sine peccato concepta. Min. constat: quia etiam alij, ut S. Joannes Baptista, Jeremias, &c. post conceptionem, ante nativitatem, fuerunt liberati à peccato originali. Ergo si Mater DEI tantum ante Nativitatem fuisset liberata à peccato, supra hos Sanctos non fuisset exaltata. Maj. Prob. Qui in Cælo est exaltatus, super omnes creaturas, multò magis in terrâ debet esse super eas exaltatus: Sed B. Virgo in Cælo fuit exaltata super omnes creaturas, juxta mentem Ecclésiæ, in Festo Assumpt. *Exaltata est sancta Dei Genitrix super choro Angelorum ad Cælestia regna.* Ergo, &c. Min. Prob. Gradus gloriæ in Patriâ correspondet gradui gratiæ in viâ, juxta illud Psal. 83. *Gratiam, & gloriam dabit Dominus.* quod etiam confirmat S. Hieronymus in Serm. ad Eustoch. *Quia super omnes choro Angelorum in Cælesti gloria exaltata, signum est, etiam in terris fuisse super omnes alios in gratiâ exaltatam.* Ergo, &c.

§. 4. *Historia.*DæMON, nobILI hero sVo 375.
noCere non VaLens.

HERUS quidam Nobilis, permitte sic Numine, servum longo tempore habebat ipsum dæmonem, sub hominis specie, fidelissimè sibi famulantem, sed magno interim studio, ut Dominum suum perdere, ac æternùm sibi mancipare posset, intentum. Placuit autem Divinæ misericordiæ, illud ipsum, in quo Nobilis versabatur, periculum pio cuidam, ac magnæ Sanctitatis Episcopo manifestare, qui mox domum illam accedens, Patrem familias invisit, ac datâ occasione, de servorum quorundam fidelitate, discursum incipit. Hic summis servi sui fidelitatem laudibus Herus extollere, ac quæ sibi hæcenus servitia indefesâ diligentiam præstisset,

tisset, fusissimè enarrare. cui Episcopus: Quæso advocetur dilaudatus adeò famulus, ut & ego eundem videre valeam. Vocatur quantocyùs, jubente hero, servus ille; nec tamen comparet: imò secundâ, ac tertiâ vice vocatus, in reclusi tandem cubiculi angulo quodam, se tremebundus abscondit. comparere ergò coactus, ac quisnam esset? confiteri, in nomine Sanctissimæ Trinitatis ab Episcopo adjuratus, fallus est, non hominem, sed dæmonem se esse, vitæq; tam temporali, quàm aternæ Heri sui indefinenter insidiatum: veruntamen id nunquam exequi potuissè, eam præcisè ob causam, quòd certam quandam Precatiunculam, singulis diebus, manè, & vesperi, Dominus suus recitâset. quo dicto, magnum relinquens factorem, confestim evanuit. Tunc enim verò Episcopus, de Oratione illâ adeò efficacè, sollicitè indagare, tandemque ex Hero intelligere, non aliam fuisse, quam brevem illam Oratiunculam, cujus initium: *O intemerata Virginitas* &c. quam in singularem illibatæ Conceptionis honorem, Virgini Deiparenti singulis diebus bis persolvere, per multos jamjam annos consuevissè. Quare colligere evidenter Episcopus poterat, Herum illum specialem exinde Virginis tutelam sibi promeruisse, quâ protegente, nunquam ipsi nocere infernalis inimicus valuerit. O! quàm facilè & nostrum cuilibet foret, si hæc aut his similia verba diebus singulis in Virginis illibatæ honorem proferre assuesceremus: *In eundem Conceptione, O Virgo! sine peccato fuisti: Ora pro nobis Patrem, cujus Filium peperisti, &c.* Refert Historiam hanc P. Zacharias Boverius tom. 1. *Annal, Capuc. ad Annum Christi 1552.*

**
*

§. 5. *Symbolum.*

DeIpara CrVce præ-
MVnIta.

376.

Arma, Virumque cano fallor: cano bella Puellæ
Jugiter armatæ: Fortia bella Crucis.
In Cruce prævisâ, generandi ex Virgine Verbi
Virgo manet Victrix, dum sine labe manet.
*Mihi autem absit gloriari, nisi in Cruce Domini
nostri JESU Christi, Galat. c. 6. v. 14.*

§. 6. *Antiquitas.*

BeLLona, arMata LanCeâ, & 377.
CLIJpeo, è CœLestI IoVIS
Cerebro proSI-
LIens.

ANtiqua est Poëtarum fictio, Bellonam, sive Palladem, armatam, cum hastâ, & clypeo, è Jovis cerebro profilijsse, ac in gloriosum reportatæ Victoriæ signum, clypeo insculptum gerere coronatum serpentibus caput Medusæ, mulieris quondam spiritu superbix inflatissimæ: tantam prætereà Bellonæ fuisse fortitudinem, ut venenosissimum quendam Draconem, monstrum omnibus infestissimum, miræque magnitudinis enecârit. Narrat insuper Plinius l. 31. c. 2. dictæ Palladis, seu Bel-

Bellona fontem, apud Cyzicenos reperibilem, cæ esse virtutis, ut ardetes cupidinis æstus quantocyùs extingat.

Sed faceſſant impia, de impijs Numinibus, ſigmenta! fabuloſas has potiùs narrationes, velut veriffimam Hiftoriam, Deiparæ Virgini adſcribamus, eamque miremur, ab æterno in cerebro Jovis (ſi ita loqui fas eſt) Sanctiffimæ nimirùm Trinitatis, conceptam, in veſtium deaurato gratiæ, mundum hunc fuiſſe ingreſſam: miremur ex auguſtalî proſilientem camerâ Divinorum conſiliorum, cum radiantibus armis, cum aureâ juſtiæ loricâ, cum galeâ ſalutis, & clypeo ſupernæ protectionis, utpote in ipſo jam immaculato Conceptu, præſidijs gratiarum, & mirabilî Sanctitate munitam, cum acceleratione, cum anticipatione & obumbratione Spiritûs Sancti, quibus quaſi totidem coruſcantibus armis, hoſtibus extremùm terribilis extitit, quin & parituram ſe oſtendit fortem illum bellatorem,

qui dæmonis acies proſtigaturus eſſet univerſas. Hujus Bellonæ Cœleſtis clypeo victricis appendamus & nos non jam caput Meduſæ, ſerpentibus coronatum, ſed ipſum infernalem ſerpentem, contrito capite ſuccumbentem: hæſtæ autem Virgineæ coronam annectamus ex oleâ, in Signum glorioſiſſimæ de peccato Protoparentum Victoriæ, ſecuri, devotam ejus memoriam, ac veneratorem, fontem nobis futuram, longè majoris virtutis, quàm Palladis ille, à Plinio deſcriptus, adèò, ut contra quoscuſque, ardentiffimos etiam, cupidinis æſtus, præſentiſſimum exinde remedium haurire valeamus.

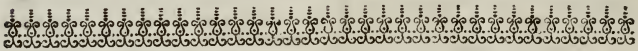
§. 7. Anagramma.

PVra, IaM Libera à CVLpa 378.
ADæ.

Intemerata Virgo! jam munda es à culpâ.

Verſio literalis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS LV.

§. I. Scriptura.

379. In ſoLe ConCepto, nVLLa MaCVLa peCCatI.

Pſal. 18. v. 6. *In Sole poſuit Tabernaculum ſuum.*

c. 17. v. 30.

Quid lucidius Sole? admirandum olim exclamabat Eccleſiaſticus. & benè; hic enim, teſte S. Ambroſio, eſt *oculus mundi, jucunditas diei, Cali pulchritudo, naturæ gratia, præſtantia creaturæ*, verbo, ut S. loquitur Dionyſius: *Imago expreſſa Divinæ bonitatis*. Exclamabo niſi lo-

L. 4. hexâ.
c. 1.

L. 1. c. 4.
de div.
nom.

minùs ego potiùs cum Ambroſio: *Quid ſplendidius illâ, quam ſplendor elegit?* L. 2. de vel: *quid lucidius illâ, quæ Electa Virg. c. 6. v. 9. ut Sol, ab ipſomet Cœleſti Sponſo, Sacris in Canticis, deprædicatur? Hæc enim verò juxtà Solem Cantuariæ, D. Anſelmum, *Sol diei myſtici*, vel juxta Doctorem mellilloſum *Vira Solis im-* Serm. 2. in Pent. *ago* meritò nuncupatur. quemadmodum enim Sol omnî tempore ſplendidiffimus, omnem à ſe caliginem excludit; ita MARIA nunquam fuit in tenebris, ſed ſemper in luce, juxta illud: *Et tenebræ eam non comprehenderunt.* 10. 1. v. 5. ſicut Sol omnium Planetarum, ſiderumque reliquorum clarorem adèò*

excedit, ut sint, quasi non sint, & videri non possint: ita Virgo Beatissima Beatorum omnium, stellarum instar, in Cœlis radiantium claritatem eminenter excedit, testante hoc ipsum D. Petro Damiano, his verbis:

MARIA veri prævia luminis, in illâ inaccessibili luce perlucens, sic utrorumque Spirituum hebetat dignitatem, ut in comparatione Virginis nec possint, nec debeant apparere. Sicut Sol omnibus lucet, in fluxu suo omnia conservat, illustrat radijs, calefacit ardore, nemo inven-

nitur, qui se abscondat à calore ejus, ita MARIA in omnes maternæ suæ misericordiæ radios diffundit, clientes suos in bono conservat, intellectum illorum illustrando, Divinoque amore cor inflammando: ut bene de eâ Doctissimus Idiota dixerit: *Longè positos illuminat radijs misericordiæ suæ: sibi propinquos per specialem devotionem, consolationis suavitate, præsentés sibi in patriâ excellentiâ gloriæ: & sic non est, qui se abscondat à calore ejus.* Sicut Sol est parens lucis, sic MARIA parens illius, qui de seipso fatetur: *Ego sum lux mundi.* in quo Sole, tanquam in purissimo Tabernaculo, recondi Christus ipse voluit, splendor Patris, Psalmistâ id affirmante, his verbis: *In Sole posuit Tabernaculum suum.* verbo: MARIA Sol est (ut supra nominatus Idiota eam describit) *clarus per sapientiam, purus per continentiam, fulgidus per famam, calidus per charitatem, & exaltatus per CHRISTI Conceptionem.* En quomodo lucidissima etiam Ecclesiæ fidei-
 ra nil hoc Sole Mariano unquam lucidius viderint! Sed nonnè Sol humanis quandoque oculis passus Eclypsin, sive maculis quibusdam caliginosis obfuscatu videtur? aut fallimur omnes, splendidissimo hoc Cœli oculo, licet per Lunæ, aut molis terræ interpositionem, nobis quandoque abscondito, plenâ interim luminis claritate indefinenter gaudente. Sic fallitur etiam ille, qui in MARIA, Sole nostro purissimo, vel minimam aliquando maculam reperire, aut in ejus Conceptione vel momentaneam depre-

hendere Eclypsin conatur; Mansit enim verò Sol iste solus gratiarum lumine plenissimus, medijs etiam formosus in undis, sub ipso nimirum universalî peccati originalis diluvio, pulchritudinem suam ritè conservans. Nec silentio hîc prætereundum, ac Solem quandoque etiam *Phæbum*, ac *Apollinem* nuncupari: nec sine mysterio; cum enim *Apollo*, teste Plutarcho, latinè idem significet, ac *Solus sine multis*, *Phæbus* autem idem profus sit, ac *Purus*: sequitur, per prolationem unici illius verbi *Sol*, idem significari, ac *Sol, solus sine multis, purus est.* Quis autem hic non videt, hoc idem prædicatum, hanc eandem prærogativam, Mariano nostro Soli congruere? *Sol* ergo erat, ut vidimus, MARIA, verum etiam omnes animæ justorum, in gratiâ Divinâ constitutæ *Soles* dicuntur. ubi tamen discrimen illud attendendum, quod hi omnes in conceptione suâ fuerint sub Eclypsi peccati originalis, e-

contrâ Virgo Beatissima, utpote ex millibus electa, ac dignissima Mater Numinis futura, sicque *soli Divino condita Soli*, sola illa hanc gratiam tam illustrem, tam eximiam, tam extraordinariam obtinuerit, ut *sola sine multis*, imò sine ullo altero *pura*, absque peccato originalî fuerit concepta. Quisquis ergò spurcissimam hanc originis maculam affingere MARIE vellet, aliud certè non efficeret, quàm, quòd sagittas suas contra serenissimum Solis conspectum evibraret; cum certum interim maneat illud Poëta:

Solem nulla sagitta ferit.

vel illud Senecæ:

Quæ infra Solem, non turbant Solem. Epist. 92.

Hinc licet Astrologi quidam, reperto Telescopij usu, credant quandoque se videre in hoc lucidissimo Planetarum Principe tuberculas quasdam, aut maculas, nihilominus quod isti maculas censent, nil aliud est, quàm copia radiorum, sese in arcto collidentium, ita ut non in Sole maculæ, sed error in spectantibus sit reprehenden-

Serm. in Assumpt.

Psal. 13. v. 7.

Prolog. de V. M.

Jo. 8. v. 12.

Parr. 14. contemp. 13. d. c. B. V.

duſ. Eundem in modum, pro Coronide, de Sole Mariano diſcurrendum: Copia radorum eſt, quod maculam repræſentat: error certè in ſolis ſpectantium oculis conſiſtit, qui tantam puriſſimæ lucis copiam ferre non poſſunt. Ne ergò nos hujuscemodi erroris arguamur, lucem Marianæ Conceptionis puriſſimam admiremur potiùs, quàm, ut ſuperbè eam examinantes, in dubium vocemus. ſic ejus influxu hîc in terris mirificè vivificati, digni reddemur, ſtare aliquando ante conſpectum Divini Solis in Cœlis.

§. 2. *Authoritas.*

380. S. IacobVs MaIor, InſIgnIs ILLIbatæ Defenſor.

1. *Ille Virgo, illa MARIA, illa Sancta, præſervata fuit à peccato originali, in primo inſtantî ſuæ Conceptionis, & libera ab omnî culpâ, & qui ita non ſenſerit, non conſequetur ſalutem æternam.* Apud Copecium diſcurs. 1. de Concept. & apud Velasquez de Concept. fol. 339.
2. *MARIAM non tetigit primum peccatum.* S. Theſiphon diſcipulus S. Iacob. ex ejus ore, ibid.
3. *Fecit celebrare devotius Feſtum immaculatæ Conceptionis, quod prædicavit in Hiſpaniâ S. Iacobus, & incepit ab Apoſtolis, hoc in Concilio decernentibus.* Julianus in Chronic. de Bern. Archiepiſc.
4. *Jacobi prædicatione celebratur in Hiſpaniâ Feſtum immaculatæ, & illibatæ Conceptionis.* Flavius Dexter in ſuâ perpetuâ Hiſtoriâ ad finem Sæc. 4. ii

§. 3. *Ratio.*

381. FAMVLI aDſtantes LaterI PrINCIPIS InſIgnes.

IN L. I. Cod. de Præpoſitis laborum, dicitur: Quos lateris noſtri decor illuſtrat. per quæ Imperator innuere vult, quòd adſtantes lateri Principis ab eo illuſtrentur. Ergo multò magis illuſtrata fuit Beatiffima Virgo à Filio ſuo

Divino, cui non ſolùm à latere adſtitit, eumque in lateribus ſuis nutrit, verùm etiam de ſuis caſtiſſimis viſceribus generavit. Atqui Beatiffima Virgo nullo modo fuiſſet illuſtrata à Filio ſuo Divino, ſi in peccato originali concepta fuiſſet. Ergo, &c. Aſſumpt. Prob. Ille dici non poteſt illuſtratus, in quo eſt privatio omnis ſplendoris, & nitoris. Atqui peccatum originale eſt privatio omnis ſplendoris, & nitoris Divini. Ergo ſi Beatiffima Virgo fuiſſet concepta in peccato originali, illuſtris dici non poſſet, nec digna, quam lateris Chriſti decor, præ reliquis, tanquam Matrem illuſtraret.

§. 4. *Historia.*

Birgitta, à MARIA ſine Labe 382. fIDELIter InſtrVcta.

SANctam Birgittam, dulciſſimo DEI Genitricis alloquio frequenter dignatam, pluribusque ab illâ acceptis revelationibus inſignem, nemo eſt, qui neſciat. Hanc ergo devotiſſimam ſibi famulam ita, die quadam, Mater gratiæ eſt allocuta: *Veritas eſt, quòd ego concepta fui, ſine peccato originali; quia ſicut Filius meus, & ego nunquam peccavimus, ita nullum conjugium fui, quod honeſtius eſſet, quàm illud, de quo proceſſi.* Lib. 6. Revel. c. 49. Cùm præterea vidua hæc Religioſiſſima à Viro quodam magnæ Authoritatis, ſuper hæc ſingulari Virginis Deiparæ Conceptione interrogaretur, in hæc verba illi reſpondit: *Si Matri placuerit miſericordiæ, interrogabo eam ſuper hac re, & quidquid mihi reſponderit, indicabo tibi:* Fecit, ut promiſerat, interrogansque ardentiffimis precibus, MARIAM, in extaſi (ut ſæpiùs aſſolebat) poſita, tale ab illâ reſponſum obtinuit: *Crede Filia, quoniam rectè ſentiunt omnes ij, qui me præſervatam ab originali maculâ, & credunt, & conſententur: malè autem, qui contrarium ſentiunt, præſertim, ſi opinioni illi cum reverentia adherereant.* Trithemius in Chronic. Hirſaug. Anno 1369.

§. 5. *Symbolum.*

383. IMAGO SOLIS, De speCV-
Lo pVro.

Quò purum magicè & Speculum, cui lumina Phœbus
Inijcit, hoc rutilat Solis imago magis.
Quo magè puta fuit, Speculum sine labe, MARIA
Hoc magè Sol genitus clarior inde fuit.

*Speculum sine maculâ DEI Majestatis, & imago
bonitatis illius. Sap. c. 7. v. 26.*

§. 6. *Antiquitas.*

384. EQVVVS VIVVS, obserVatâ
ephesl Inter pICtVras efflgie
ALeXanDrI, eqVo InslDen-
tis, aDhlnnens.

MAgnum profectò apud posteros
nomen sibi promeruit celebra-
rissima illa Apellis, artificiosissimi Pictoris
officina, quam Ephesi constitutam
ipse etiam Macedonum Rex, Magnus
Alexander, suâ sapiùs præsentia illu-
strare consueverat. Divertebat fortè
dictus Alexander in eadem officinâ,

ubi artificiosissima suiipius equo in-
fidentis effigies, inter alia artis mi-
racula, primo loco collocata propen-
debat; verùm longè alia animo vol-
vens negotia, cùm nihil minùs, quàm
de pictura Rex cogitaret, nec ad eam,
pro Apellis voto attenderet, quidam
tandem equus, Regium inter comi-
tatum adstans, tabulam hanc, & in
eâ pictum equum, quem viventem
putabat, conspicatus, mirum in mo-
dum cœpit adhinnire, subsultare,
aliosque applaudentis gestus tam spe-
ciosè edere, ut magna inde omnium
creverit admiratio. Hinc occasionem
Apelles sumpsit, pravum Regis judi-
cium publicè sugillandi, adeò, ut ex-
clamare non sit veritus: *Dij immor-
tales! animalia hominibus longè præcellunt,
sinceriusq; de rebus, quàm illi dijudicant!*

Liceat autem, hoc pictoris re-
sponsum aliò applicare, atque ad pa-
rùm religiosos Catholicos, & præ-
sertim hæreticos, tam pravè de MA-
RIÆ Conceptione sentientes, cum
summo eorum dedecore detorquere,
dicendo: Bestias, infideles scilicèt,
ac Turcas hoc ijs nomine præstare,
quòd meliùs, majorique cum reve-
rentiâ, ac sanctiùs, quàm ipsi, de
Matris CHRISTI honore loquan-
tur, ac sentiant, ut alibi demon-
stravimus. Opudor! ô dedecus! ô
animas Turcis deteriores, inque
DEI Matrem purissimam Ethnicis ip-
sis injuriosiores.

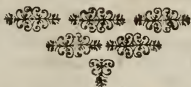
§. 7. *Anagramma.*

DeIpara sIne Labe, næVo, 385.
& MaCVLâ.

Naevum, et maculam ignorâsti Deipara!

Versio literalis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deipará.

CONCEPTUS LVI.

§. I. Scriptura.

386.

ConCepta DeIpara, Ver-
bVM oris.Pfal. 44. v. 1. *Eructavit Cor meum Ver-
bum bonum.*

Quamvis per hoc *Verbum*, è Cor-
de Divino eructatum, ipse
communiter intelligatur co-
æternus æterno Patri Filius, juxta illud
Joannis: *In principio erat Verbum, & Ver-
bum erat apud DEUM, & DEUS erat*
Verbum; attamen juxta Theologorum
doctrinam, non unum tantum, sed
duplex dari *Verbum*, nemo ibit infi-
ciã, mentis scilicet primum, & ver-
bum oris alterum. Ex quo facilis fieri
potest deductio, & pia quædam inter-
pretatio: Unigenitum quidem DEI
Filium fuisse *Verbum mentis*, MARIAM
autem, dignissimam ejus Genitricem,
extitisse *Verbum oris*, illã ipsã de se te-
stimonium perhibente, dum ait: *Ego*
ex ore Altissimi prodivi, primogenita ante
omnem creaturam. Nec mea hæc tan-
tum, sed doctissimorum quorundam
Virorum devota est in Virginem cogi-
tatio, quorum unum adduxisse suffi-
ciat Peresium, in *Lapidicini*: *Sac.* ita ser-
mocinantem: *Verbum*, ait, *id est, Fi-*
lius procedit ex corde Patris, ex ore ejus
MARIA: illa fuit intranea productio,
hæc externa. Et sanè de utroque hoc
Verbo, verba illa intelligenda: *Eruc-*
tavit Cor meum Verbum bonum; quia
Filij purissimi purissima quoque exti-
tit Mater, eodem ipso Psalmo præcla-
ra utriusque encomia latè prosequen-
te, c. g. de Filio: *Speciosus formã præ*
filij hominum, &c. de MARIA: *Specie*
tuã, & pulchritudine tuã: & concupiscet
Rex decorem tuum: Omnis gloria ejus Filia

Regis abintus, in fimbrijs aureis, circum-
amicta varietatibus. De Filio: *Sedes tua*
in seculum seculi. de MARIA: *Assiit Re-*
gina à dextris tuis, in vestitu deaurato, cir-
cumdاتا varietate, &c. Quid autem hæc
omnia, nisi perclarissimas tam Filij
Divini, quam Matris Divinæ laudes,
decora, ac prærogativas, verbo, sum-
mam tam *Verbi mentis*, quàm *Verbi oris*
bonitatem manifestant: si ergo MARIA
ex ore altissimi prodivit, & quidem,
ut ipsa testatur, *ante omnem creaturam*,
asserendum utique indubitanter erit,
eam jam bonam fuisse, ante omnem
creaturam, nec suam aliquandò boni-
tatem, per pessimam Mali gustati-
onem, vel ad momentum amisisse,
ac per consequens, immaculatam
prorsus, summoque bono intimè sem-
per unitam extitisse. Quòd si de Ju-
dithã, formosissimã illã viduã, ac
Heroinã invictissimã, Sacrà paginæ
testantur: *Nec erat qui loqueretur de illã*
verbum malum, quis de conceptã Dei-
parã, *Verbo oris* Divini, loqui audeat
tam *malum verbum*, e. g. quòd conce-
pta fuerit in peccato originali? *tam*
malum verbum, quòd, vel momento,
turpis extiterit, in conspectu DEI?
tam malum verbum, quòd fuerit quon-
dam infelix Sathanæ captiva? *tam ma-*
lum denique verbum, quòd atrocis adeò
maledictionis, ut illa protoparentum
fuerat, participem se aliquandò red-
diderit? sequamur potius mitiorem
gravissimi authoris Tertulliani senten-
tiam, de hoc *Verbo Virgineo*, sic di-
scurrentis: *DEUS imaginem suam à dia-*
bolo captam, æmulã operatione recuperavit:
in Virginem adhuc Evam irreperat verbum
adificatorium mortis, in Virginem aquè in-
troducendum erat DEI Verbum extructo-
rium vitæ, ut quod per hujusmodi sexum
abierat in perditionem, per eundem sexum
redi-

v. 7.

v. 10.

c. 5. v. 1.

Ecccl. c. 24.
v. 5.de carne
Christi
c. 17.Pfal. 44.
v. 3.

v. 5. 12. 14.

redigeretur in salutem. Eructemus ergo corde, & ore *Verbum bonum*, credendo, & deprædicando *MARIAM Verbum bonum: Verbum Verbo incarnato* omni momento gratissimum, *Verbum*, cujus bonitatem explicare, pro dignitate, nec Angelica sufficit lingua, nec humana: *Verbum* denique immaculatum, à solo æterni Patris *Verbo* immaculato, pro meritis deprædicandum.

§. 2. *Authoritas.*

387. S. IaCobVs MINor, ab ADæ Labe absoLVens.

1. *Commemorantes Sanctissimam, immaculatam, gloriosissimam Dominam nostram, Matrem DEI, & semper Virginem MARIAM, omnem vitam nostram Christo commendemus* In Liturgiâ S. Jacob. Apost. in 6.â Synod. can. 32. memoratâ.
2. *Dignum est, ut Te verè beatam dicamus Deiparam, semper benedictam, & omnibus modis irreprehensibilem, honorabiliorem, quàm Cherubim. Tibi, O plena gratiâ! univèrsa creatura gratulatur, quæ es Templum sanctificatum, &c.* Ibid, circa fin.
3. *Filia primorum Parentum, Sancta, immaculata, & perfecta, atque omnî bonitate, veritate, sanctitate, & sinceritate plena, in quâ sunt omnes reconditi thesauri Sapientiæ, & scientiæ DEI.* Apost. Serm. in transitu B. V. apud Amadæum, raptus 8.

§. 3. *Ratio.*

388. reDDenDa CæsarI, qVæ sVnt CæsarIs.

Phariseis Christum tentantibus simulque interrogantibus: *Licetne censum dare Cæsari?* Matth. 22. v. 17. respondit ille: *ostendite mihi Numisma.* & oblato denario, *ait illis JESUS: Cujus est imago hæc, & superscriptio?* dicunt ei: *Cæsaris.* Tunc ait illis: *Reddite ergo, quæ sunt Cæsaris, Cæsari, & quæ sunt DEI*

DEO. Ex quâ responsione ita argumentari licet, pro immaculatâ Conceptione. Numisma, vel denarius, ejus est abinitio potestatis, & possessionis, cujus ille exhibet figuram, & imaginem: Sed Beatissima Virgo fuit ab æterno Numisma, referens similitudinem, & figuram Verbi Divini, quia ab æterno erat designata, electa, & præelecta in Verbi Divini Matrem. Ergo Beatissima Virgo ab æterno jarit erat sub potestate, & possessione Verbi Divini. Atqui contrahens in ullo instanti peccatum aliquod, sive originale, sive actuale grave, est sub potestate, & possessione diaboli, & non DEI. Ergo cum Beatissima Virgo ab æterno fuerit sub potestate, & possessione Verbi Divini, illi reddenda, & immaculata dicenda est, utpote quæ hoc ipso nunquam potuit contrahere peccatum originale.

§. 4. *Historia.*

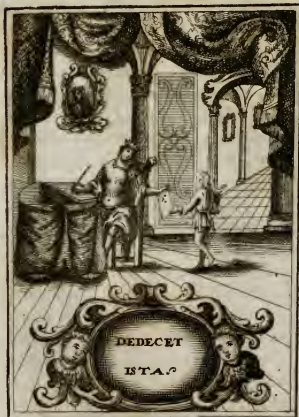
SerMo De ConCeptione 389. InVersVs.

Dies Conceptioni Sacra imminabat, cum celebris quidam Theologiæ Magister, in universitate Parisiensi, Sermonem Concionatorium ad populum habiturus, proponere constituerat, Virginem DEI Genitricem, non secus, ac alios quoscunque, in peccato originali conceptam fuisse. Hic, cum noctem præcedentem, proferendæ dictioni sui invigilando, transigeret, apparentem sibi habuit clarissimam, non Angelorum tantum, sed & Sanctorum Doctorum, multitudinem: plena præterea majestate sedes parata videbatur, quam Regina, Sole splendidior occupabat, quæ sic eum est allocuta: O Magister! quid ego unquam mali tibi feci, quod contra meum hodie honorem tanto conamine, verba facere intendas: quibus dictis, pœnitentiam eidem imposuit, ac flagellari quantocyus ab Angelis præcepit. Dorsum flagellis præbuit tremebundus Orator, veniamque

cum lachrymis à Virgine genuflexus postulavit. Tandem purissima Coelium Regina, ad Archangelum Gabrielem conversa: *Vade*, inquit, & *inverte in ore ejus sermonem, docens, quid mane hodierno Universitati Parisiensi proponere oporteat?* Obsequentissimus ad imperatorem Reginae suae Gabriel, ad Concionatorem ait: *Aperi os tuum, & implebo illud!* Et ecce! mentem, ac memoriam viri confestim sermo occupavit pulcherrimus, quo etiam clarè demonstrabatur, Virginem Beatissimam sine omnî prorsus peccato concipi decuisse. Hunc proinde non tantùm cum summâ amplissimi Auditorij satisfactio- ne, ac fructu haud exiguo, manes- sequenti, populo Parisiensi proposuit, verùm etiam inversum sibi ab ipsâmet purissimâ Coeli Regina sermonem, ultrò confessus est. *Franciscus de May: Serm. de Concept. Virg.*

§. 5. Symbolum.

390. REGI SCRIPTVRO HA VD OFFEREN-
DA CHARTA FÆDATA.

Scribere si quidquam cupiat Rex, pura Papyrus
Convenit: hoc folium nulla litura decet.
Dum cupit æternum Rex Regum in Virgine
Verbum
Scribere, da Puram! Nulla litura decet.

No dederis maculam, in gloriam tuam.
Ecclesi. 32. v. 24.

§. 6. Antiquitas.

SCIPIO, genitoris De ManV 391.
hostili Liberator.

INter alia præclara Scipionis fortissimi gesta, ob quæ plerumque Romanis sanguinis ultor audijt, non exiguam certè promeretur laudem, factum illud generosum, amorisque filialis specimen eximium, quo conspiciens, proprium genitorem Annibalem, collatis ad Trebiam, Italiæ fluvium, cum Imperatore signis, ab hostium copijs infeliciter circumventum, ac jamjam in diram captivitatem abstrahendum, mox, non obstante præsentissimo propriæ vitæ discrimine (amore alas, ac animum ad- dente) unico obarmatus scuto, solus in medium exercitum, generosissimo involavit ausu, idque tam felici successu, ut Patrem solus ipse, è manu hostili, gloriosè liberârit, ac pristinae securitati reddiderit.

Quòd si tanta fuit Scipionis hujus in proprium genitorem reverentia, ut pro eo, à quo vitam accepisse se noverat, liberando, propriam vitam periculo exponere non dubitârit; qualis, obsecro, fuerit Numinis in futuram Filij Genitricem reverentia, certè non dubitandum, in eo confictu, in quo Adam, protoparens noster, turpiter ab infernali hoste circumventus, in miseram nos omnes, unâ secum, tradidit servitutem, non nisi in turpi impostèrùm maculâ concipiendos, Divinum mox Filium, scuto bonæ voluntatis suæ obarmatum, amore erga Matrem urgente, accurrissè, in mediam infernalium armatorum aciem irruissè, & MARIAM, unâ nobiscum in servitutem originalem abducendam liberâsse, sicque felici successu, ab omnî eam maculâ præservâsse. Non dubitavit Scipio, ut vitam genitori conservaret, propriam periculo vitam exponere; de- prædicandus tamen longè magis Numinis in MARIAM amor, qui, ut

ori-

originalem Genitrici suæ innocentiam, omnî vitâ pretiosorem, conservaret, nullum timuit vitæ propriæ periculum, imò prævisâ Sacratissimæ suæ futuræ passionis, ac mortis, humanâ in carne subeundæ, merita jam tum Matri præservandæ misericorditer applicavit.

§. 7. *Anagramma.*

Ave anIMa DILeCta, pVra 392.
à Labe!

Virgo mea dilecta! Tu manes anima pura.
Versio literalis
Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS LVII.

§. I. *Scriptura.*

InteMerata DILVCLÒ.

Pfal. 45. v. 6. *Adjurabit eam DEUS mane diluculò.*

PRæclare Regius quondam Propheta de Christo, & MARIÆ, in spiritu est vaticinatus: *Non accedet ad Te malum, & flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo;* hoc quippe in purissimâ Virginis Conceptione omnimodè novimus adimpletum; enimverò, si per *flagellum* sapiùs, Sacris in paginis, *peccatum*, peccative supplicium intelligitur, testante idipsum Psalmistâ, his verbis: *Multa flagella peccatoris, tale profectò flagellum, si cut non accessit ad Christum, sic neq; appropinquare unquam potuit Virgineo ejus tabernaculo (MARIÆ) à DEO specialissimè Sanctificato: Sanctificavit tabernaculum suum Altissimus. in cujus medio, purissimo scilicet dilectissimæ Genitricis corde, Divina gratia omni tempore sedem fixit, nec commoveri unquam, vel ad momentum, in malum voluit: DEUS in medio ejus, non commovebitur.* Ne autem crederemus, dicti *tabernaculi*, Virginis Deiparæ Sanctificationem, fuisse similem aliorum, qui materno adhuc in utero, post contractam tamen communem peccati maculam, fuère sanctificati,

studiosè apponitur: *Adjurabit eam DEUS mane diluculò.* quid enim *diluculum* Virginis aliud dixeris, nisi beatissimum Conceptionis momentum? quid *Mane*, nisi lætissimam ejusdem Nativitatem? Quæ cum ita sint, juvet quantumvis DEUS Sanctos aliquos, *ad Solis occubitum*, ut bonum juvare latronem voluit, cui salus in ipsis vitæ extremis obtigit: juvet alios *ad vesperum*, ut juvare placuit Magdalenam, in peccatis inveteratam, lachrymis tamen peccata diluentem, juxta illud: *ad vesperum demorabitur fletus:* juvet *ad meridiem* alios, ut adjuvit Martyres, in supremo persecutionis æstu, & calore, pro fide constantissimos: juvet quosdam *ad tertiam diei horam*, velut Apostolos, ad primam Christi vocationem quantocyùs omnia relinquentes: juvet denique alios, eosq; per *pacum mane*, ut Hieremiam, & Joannem Baptistam, in utero sanctificatos, statim post Auroram, captâ jam naturalî vitâ; Attamen ad Beatissimam Virginem, *quasi diluculum præparatus est egressus ejus.* dicere poterat: *Prævenerrunt oculi mei ad te diluculò.* adjuvit namque DEUS MARIAM, favore penitus extraordinario, atq; omnîs gratiæ præventionem, non *mane tantum*, ut illos paucos, verùm *mane diluculò*, bono manè, sumò mane, in ipsâ scilicèt fœtûs animatione eam Sanctificando,

393.

Pfal. 90. v. 10.

Pfal. 31. v. 10.

Pfal. 45. v. 5.

Ibid.

Pfal. 19. v. 6.

Os. 2. 6. v. 3.

Pfal. 118. v. 148.

jux-

juxta illud Hieronymi, in hunc textum: *Auxiliabitur ipsi DEUS, in exordio matutino, ita ut, quod in alijs fuit sanctificatio per peccati jam contracti liberationem, in MARIA fuerit omnigena præservatio, ne in peccatum incidere.* O felix etgò *diluculum*, jam à primo creationis Deiparæ articulo eam Sanctificans, & tantâ informans gratiâ, ex quâ cadere non potuit! O felix *diluculum*: in quo verificabatur Prophe-
 Eccli. 39.
 v. 6.
 c. 3. v. 9.
 3. P. q. 27.
 a. 2.
 tia illa: *Cor suum tradet, ad vigilandum diluculo, ad Dominum, qui fecit illum, seu potius illam, nempe MARIAM!* O felix *diluculum*, omnis jam tum, in conceptione nempe, caliginis exclusivum! Optimè idcirco in hunc conceptum, locutus fuisse videtur patientissimus Job, per illa verba: *Expectet lucem, & non videat, nec ortum surgentis Auroræ, id est (ut Doctoris Angelici sonat expositio) Beatissimæ Virginis, quæ in suo ortu, à peccato originali immunis fuit.* Hanc igitur Virginem, ideò *intemeratam diluculo*, quia à DEO *mane diluculo* adjutam, devotis prosequamur affectibus, ut qui *diluculo* in peccato concepti, *mane* per Baptismum reconciliati sumus, postmodum verò ad horam diei tertiam, in juventute nempe, ad vitia admodum proclives, in adultiori demum ætate, tanquam in *meridie*, in peccatis, proh dolor! adolevimus, saltem *ad vesperum*, reliquo nempe vitæ nostræ spatio, eâ adjuvante, pœnitentiam seriam agamus, *intemeratè* imposterum vivamus, atque ad felicissimum Beatitatis *diluculum*, ac *mane* æternum perennaturum, ejus precibus pervenire studeamus.

§. 2. *Authoritas.*

394.

IaCobVs genVensIs, LabEM
DeLens.

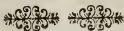
1. *MARIA Lunam sub pedibus habuit, quia nulla culpa unquam in eâ prævalere potuit.* Serm. 2. de Assumpt. MARIÆ.

2. *MARIA fuit sine maculâ, per omnis peccati immunitatem, ipsa quidem liberum arbitrium in bono confirmatum habuit, & ideò nulli peccato conscientia patuit. Non habuit admixtionem originalis, quia fuit in utero à Spiritu Sancto sanctificata: nec etiam habuit admixtionem mortalis, quia fuit à Patris potentiâ confirmata, nec etiam habuit admixtionem venialis, quia fuit à puritate Filij impregnata.* Serm. 3. de Assumpt.

§. 3. *Ratio.*

naVD ConVenIt, sponSaM 395.
gratIâ Carere.

Juxta universalem mentem, & sensum totius Ecclesiæ, Beatissima Virgo fuit vera sponsa Spiritus Sancti. Ergo conveniens est, ut sit immaculatè concepta. Prob. Conf. Maxime conveniens est, ut sponsa sit semper amica, & conjuncta sponsa, & nunquam ejus gratiâ careat, vel ab eo separata sit: Sed si Beatissima Virgo contraxisset peccatum originale, non amplius fuisset amica Spiritus Sancti, sed ejus inimica, & ab eo separata: Ergo per hoc, quòd Beatissima Virgo sit sponsa Spiritus Sancti, conveniens est, ut sit immaculatè concepta. Min. constat, quia homo per peccatum grave separatur à DEO, ejusque inimicus efficitur, simulque gratiâ privatur: Sed peccatum originale, juxta Fidem, est verum ali-
 quod grave peccatum. Ergo vel dicis Beatissimam Virginem esse sponsam Spiritus Sancti. vel non? si secundum: contradicis toti Ecclesiæ; si primum: eoipso implicite tenes, eam fuisse immaculatè conceptam, conjunctissimam Spiritui Sancto, & nunquam ejus gratiâ caruisse, juxta illud Cant. c. 6. *Dilectus meus mihi, & ego illi, &c.*

§. 4. *Historia.*

396. ILLibata DEI Matrĭs præfer-
Vatlo ab angeLĭs ſolen-
nizata.

Sanctimonialis, admodum DE O,
ſac Virgini ejus Genitrici devota,
dum nocte quadam admirabunda
perſiſteret, eò, quòd Sancta Mater
Eccleſia tunc nondum celebraret Fe-
ſtum Conceptionis Virginis Deiparæ,
mirabilis ei, & peramaña viſio de-
ſuper eſt oſtenſa. Enimverò, cùm
tenui ſomno pauliſper indulgeret,
vox ad eam Divina dirigitur, hujus
tenoris: Quare turbata miraris, quòd
Eccleſia DEI non celebrat Feſtum
Conceptionis Matrĭs meæ? veni ergo
mecum! & oſtendam tibi hac de re
omnem veritatem. Perterrita pri-
mùm inſolitâ locutione Religioſa
Virgo, quis es tu, inquit, qui loqui
dignaris mihi? cui vox conſeſtim re-
ſpondit: Nedubites, Filia! quia ego
ſum via, veritas, & vita. Tunc enim-
verò, mirum in modum, conforta-
ta, vocemq̃e audacter ſubſecuta, ad
locum tandem pervenit pulcherri-
mum, & valde delectabilem. Hic
vocem iterum audiit, dicentem ſibi:
Ne dubites, amica mea! ſed pro cer-
to habeas, quòd poſtquam rebelles
Angeli de Cœlo ad tartara ſunt
detruſi, boni Angeli, in gratiâ DEI
aternùm confirmati, omnĭ anno,
Feſtum Conceptionis dilectiſſimæ
meæ Genitricis, in Cœleſti curiâ ſo-
lenniter celebrârunt; cùm enim in
mente Divinâ illam noverint, ex ſin-
gulari privilegio, ab aeterno præſer-
vatam, ideò ab Angelis talis MARIÆ
præſervatio ſeſtiviſſimè ſolennizata
eſt. Scias prætereà, eum, qui devotè
in terris hanc ipſam Feſtivitatem ce-
lebrabit, veniam omnium peccato-
rum conſecuturum, & poſt tempora-
lem hanc vitam, aternâ tandem
in Cœlis perfruiturum. *Bernardin.*

de Buſſi Serm. 8. de

Concept.

§. 5. *Symbolum.*

Mĭra Creatorĭs Lavĭs, ab
ALAVDâ. 397.

Aurorâ rutilante, ſuum mox laudat Alauda
Factorem, dulci ſidera voce ſequens.
Concelebrat concepta ſuum, ſine labe MARIÆ,
Inſtanti primo (Dulcis Alauda) DEUM.
Habebis laudem ex illâ. Rom. v. 13. c. 3.

§. 6. *Antiquitas.*

SIGRIDĭs, Birgĭttæ Mater, 398.
à perICVLO Liberata.

Sigrĭdis, Birgeri, Viri illuſtriſſimi,
Sex Regio Suecorum ſanguine oriun-
di uxor, tam virtute, quàm nobilitate
conſpĭcua, cùm gravidam ſe per-
ſentiſcens, nihilominus piæ peregrina-
tionis acceſſâ, Mare trajicere conſti-
tuiſſet, jamq̃e navim, ut putabatur,
ad omnem firmitatem inſtructam,
cum pluribus alijs, tam de familiâ,
quàm exteris conſcendiſſet, exortâ
repentè tempeſtate, fractis armamen-
tis, ruptis funibus, dilaceratâ denique
navĭ, in extremum devenit, tam pro-
pria, quàm proliſ, vitæ periculum.
Perièrè jam ſubmerſi, & undis ſpu-
mantibus ſuffocati complures, reli-
qui haud ſemel operĭ fluctibus, tur-
gido æſtu in diverſa raptabantur: cùm

Bb

ecce!

ecce ! extremùm periclitanti Sigridi auxilium tandem tulit, juvenis quidam Princeps, Henricus nomine, ipse Suecorum Regis filius, eamque, non sine miraculo, in vitâ disponente Numine conservavit. Periculo erepta, ac ob gravem cum morte luctam, plus solito, ad capiendam nocte quietem disposita, incognitam quandam personam sibi apparentem habuit, hinc eam verbis alloquentem: *Salva evasisti Sigridis: veruntamen non aliam ob causam, quam propter bonum illud, quod geris in utero.* Porro hæc proles alia non erat, quàm dilecta DEI famula, S. Birgitta, quàm cum paulo post feliciter enixa fuisset, Sacerdos quidam singulari Sanctitate celebris, sedentem in clarâ nube Virginem conspexit, librum manibus tenentem, vocemque audijt, hæc nuntiantem: *Nata est Birgero filia, cujus vox mirabilis, per universum audietur orbem, quod quàm in Birgittâ jugiter fuerit adimpletum, pauci ignorant.*

Quòd si misericordissima DEI

manus, adèd Sigridem protegere, ac in vitâ servare voluit, præcisè propter filiam, quam materno sub corde gerebat, & quæ Sancta aliquando mulier, ac perfectum virtutis exemplar alijs futura erat, quantò magis credere oportet, Altissimum, potentí suo brachio, MARIAM à diro culpæ originalis naufragio conservâsse, quæ non tantum virtutum omnium perfectissima magistra, sed & Mater olim Filij sui Divini futura, mundo exoptatissimam hanc Prolem, nostræ salutis pretium, progignere debebat? *Scriptis de Sigride Surus, Ribadeneira, & alij, in vitâ S. Birgittæ, ad diem 8. Octobris.*

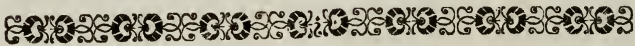
§. 7. Anagramma.

Vna nltIDA, pVrè Con- 399.
Cepta Mater.

Salve, ô unica nitida gemma, pura Mater!

Versio litteralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS LVIII.

§. I. Scriptura.

400. InIMICV In DeIparâ non profICIens.

Psal. 88. v. 23. Nihil proficiet inimicus in eo, & filius iniquitatis non apponet nocere ei.

Quod in servi quondam sui, Davidis Regis, favorem Dominus pronuntiavit, dicens: *Nihil proficiet inimicus in eo, & filius iniquitatis non apponet nocere ei,* hoc idem in Ancille suæ, MARIÆ, singulare privilegium Sanctissima Trinitas jam ab æterno pronuntiâsse videtur: *Nihil proficiet inimicus in eâ,* id est, quamvis

omnem sit moturus lapidem tartareus inimicus, ut hanc in suam aliquando potestatem redigere queat, per peccatum aliquod, saltem originale, vel ad instans, *nihil tamen proficiet in eâ,* imò supernâ quâdam virtute perterritus, maledictus hic iniquitatis filius, *non apponet nocere ei,* quæ innocentissimo Numinis Filio in Matrem præparata, hoc ipso, ab omni omnino peccato Divinitus est præservata. Hoc jugiter præsentisse videtur Purpuratus Vates illis verbis: *Super Aspidem, & Basiliscum ambulabis, & conculcabis Le-* ^{*Psal. 90. v. 13.*}
onem, & Draconem, in Beatissimâ enim Virgine non solum nihil profecit Leo, & Draco actualium peccatorum, sed nec *Aspis*

Aspis, & Basiliscus, quibus originale peccatum adumbratur; quia sicut *Basiliscus* serpentum Rex, & caput est (ut indicat ipsum Nomen græcum, ex quo latinum deductum est) qui solo oculorum aspectu etiam ex distanti loco homines occidit, ita peccati originalis terribissimus Basiliscus, ex distanti illo Paradisi loco, per Adami oculos, velut per cancellos, in nos prospiciens, pestiferâ fascinatione lethalliter nos omnes infecit! solâ tamen *MARIA* exceptâ, in quâ *nihil profecit inimicus*. Nec adeo mirum, tantum fuisse Virgini robur, ad resistendum illi, cui totus resistere orbis non valebat; sciendum enim, ab eodem specialissimè fuisse adjutam, qui Davidi, ne proficeret in eo inimicus, adjutorium præstitit, quando nimirum in eodem Psalmo ait: *Manus enim mea auxiliabitur ei, & brachium meum confortabit eum.* ubi potentissimi hujus adjutorij effectum è vestigio subjungens, ait: *Nihil proficiet inimicus in eo, & filius iniquitatis non apponet nocere ei.* sic enim verò eadem quoque manus auxiliabatur *MARIÆ*, Divinâ bonitate ejusdem Conceptioni auspiciatissimæ manum misericorditer supponente, ut verificatum fuerit illud, quod idem Propheta Regius alibi prædixit: *cum ceciderit, non collidetur, quia Dominus supponit manum suam.* sic, inquam, brachium quoq; Divinum confortabat eam: *Fecit enim potentiam in brachio suo Altissimus, Matrem à dirâ infernalis inimici potentiâ penitus eximendo: ut jure merito S. Germanus scriptum reliquerit: Omnia in Virgine sunt admirabilia, & vires nature excedentia, in quâ DEUS suam exercuit potentiam.* Hinc non immeritò Cupressò assimilari poterit Virgo Beatissima; quemadmodum enim arbor ista ridet ventos, nullusque ei Aquilo nocere potest, sic licet primo illo Conceptionis momento, in *MARIÆ* exitium Eurus, Notusque ruerint, & conspirarint (diabolum intelligo, & peccatum Origi-

nale) nihil tamen proficiebant, nec ullâ ei ratione nocumentum inferre poterant. Verbo: Cupressus *MARIA* fuit; sicut enim, teste S. Ambrosio, *solam hanc Arborem ventus nunquam despoliat, sola nunquam veteri excutitur amictu;* sic Virgo Beatissima nunquam gratiæ honore despoliata, vel primo charitatis amictu exuta fuit. Sic nimirum omnis infernalis inimici conatus in *MARIA* erat irritus, nec proficere in hac solâ quidquam poterat ille, qui tantam aliquando stragem toti reliquo humano generi intulit: *Congruerit nimirum (ut Seraphicus ait Bonaventura) ut Virgo ita vinceret diabolum, ut neque ei succumberet ad modicum. Nec sustinebat justitiam, juxta S. Cyprianum, ut vas illud electionis communibus lacefferetur injurijs, quoniam plurimum à cæteris differens, naturâ communicabat, non culpâ.* Cessate ergo, *Marianæ* innocentie, si qui superestis, inimici! cessate, & erubescite, quotquot *MARIAM* peccatricem statuitis, qui tam sinistrè de ejus meritis loquimini, honorem ejus adeo turpiter denigratis, de privilegijs illius controversiam prorsus inutilem movetis, qui Conceptionem ejus Sanctissimam tam scedis originariæ labis maculis conspurcare intenditis, denique innocentie ejus jura tam indignè, blasphemèque calumniimini, iterum dico, cessate! *nihil enim proficietis in eâ, cum & ipse tartareus iniquitatis filius, nil in illâ proficiens, non apposuerit nocere ei.* Tu verò mulierum validissima, orci terror! nos, tuæ Sanctissimæ, ac ab omnî labe alienissimæ Conceptionis juratos propugnatores, vicissim fortiter defende! effice, ut nullo momento proficiat imposterum inimicus in nobis, aut Filius iniquitatis apponat nocere nobis! verbo: fideles tuos, tuæque præ omnibus reliquis, innocentie devotos, maternâ pietate, *ab hoste protege, & horâ mortis suscipe.*

Scrm. 4.
in Ps. 118.

In 3. Scot.
dist. 3. p. 1.
a. 1. q. 1.

L. de card.
Christi
oper. c. de
Nat.

v. 22.

Psal. 36.
v. 24.

Orat. de
Zonâ Virg.

Ecclesiâ.

* *

§. 2. *Authoritas.*401. IDIota, VoLens ab orIgInALI
ILLibataM.

1. *Tota pulchra es MARIA, tota pulchra es in tuâ Conceptione, quia ad hoc solum effecta, ut esses Templum DEI altissimi. De contempl. B. V. c. 2.*
2. *Nullo genere vacâsli virtutum, O Virgo gloriosissima! non in parte, sed in toto, & macula peccati, sive originalis, sive actualis, sive mortalis, sive venialis non est in Te, nec unquam fuit, nec erit, sed adest omnis gratia naturalium bonorum, spiritualium charismatum, & caelestium donorum. Ibid.*
3. *Tua gloriose anima nihil unquam affuit turpitudinis, vitij, aut peccati, & nihil defuit spiritualis pulchritudinis, gratiæ, & virtutis. Ibid.*
4. *Angelicæ naturæ peccato vacilla verant, ideo Te gloriosam Virginem MARIAM edificavit, in domum solidam, & fortem, quæ nullo modo vacillare possit. Ibid.*
5. *Excidit columnas septem, ad te fortiter, & sublimiter sustentandam. septem columnæ, quibus firma semper stetisti, sunt septem dona Spiritus Sancti, quæ requieverunt in te, & nunquam te deseruerunt, per quæ stetisti firmiter, & perseveranter in omni gratiâ. Ibid.*
6. *Invenisti gratiam Caelestem, quia fuerunt in Te ab originali labe præservatio, Angelica saluatio, Spiritus Sancti supervenientis obumbratio & Filij conceptio. De eadem contempl. c. 6.*

§. 3. *Ratio.*402. MALæ FIDEI, InVtILIs
præsCrIPTIo.

SI Beata Virgo in aliquo instanti contraxisset peccatum originale, diabolus eam verè possedisset, & contra eam præscripsisset, quia homo per peccatum grave possidetur à diabolo. Sed Beata Virgo nunquam potuit possideri à diabolo. Ergo etiam nun-

quam potuit contrahere peccatum originale. Min. Prob. juxta Regulam illam Juris in Sexto. *Possessor malæ fidei ullo tempore non præscribit*, adeoque nec verè possidet. Atqui dæmon semper fuisset malæ fidei possessor. Ergo MARIA nunquam potuit ab illo possideri. Min. Prob. Ille est malæ fidei possessor, & consequenter nec præscribere potest, contra quem semper possum afferre justam & legitimam exceptionem; de tradendâ mihi re, cujus possessio ad me spectat: Sed DEUS potuisset semper excipere contra diabolum, de tradendâ sibi Beatissimâ Virgine, cujus dominium semper ad eum pertinuit, juxta illud Scripturæ: *Dominus possedit me ab initio viarum suarum*. Ergo dæmon semper fuisset malæ fidei possessor, respectu Beatæ Virginis, & inutiliter præscripsisset.

§. 4. *Historia.*

argVmenta sIne peCCato Con- 403.
Ceptæ Contrarla, à SCoto
foLo resoLVta.

INstituenda erat, Anno Millesimo Trecentesimo, Parisijs in Galliâ, solennis Disputatio, ad investigandam veritatem, ac fundamentum immaculatæ Conceptionis, idque negotium imponebatur Viro Clarissimo, Joanni Duns, Franciscano, jussu Sedis Pontificiæ, cujus Legati, præter magnam Doctissimorum Viros multitudinem, & ipsi pariter, suâ præsentia, Actum condecorabant. Approperans ergo jamjam decertatoriæ arenæ Scotus, cum fortè oculos in altum elevasset, vidit, supra portam Aulæ Accademiciæ, marmoream Virginis Deiparentis imaginem, coram quâ flexis mox genibus, auxilium humiliter postulavit, feliciterque obtinuit; Vix enim succinctam illam, sed maximæ virtutis Oratiunculam: *Dignare, me laudare te, Virgo sacrata! da mihi virtutem contra hostes tuos!* finierat: cum ecce! immobilis aliàs

aliàs, ex duro lapide, statua caput inclinare, exauditamque orationem, ac Victoriã mox subsecuturam, spectantibus pluribus, præsignificare. Et sanè, tam ardentè Disputationem sibi impositam Scotus & cæpit, & profecutus est, ut ducenta Adversariorum argumenta, in contrarium objecta, satis gravia licèt (velut alter Samson, funes à Dalilà applicatos) dexterrimè resolverit, cunctis, in hoc negotio, illud clarè observantibus, quod Matth. 10. v. 20. scriptum: *Non enim vos estis, qui loquimini, sed Spiritus Sanctus, qui loquitur in vobis.* Hinc mirum videri minimè debet, quòd unus ex adstantibus, qui in maculam hætenus constanter inclinaverat, totaliter convictus, altèrùm præ admiratione exclamàrit: *Tu es ex tribus unus, aut Angelus de Cælo, aut Diabolus ex inferno, aut certè Scotus de Duno.* Cæterùm vix finis Disputationi huic gloriôsæ erat impositus, cùm integra paulò post Sorbona, præcipua illa Parisiorum Universitas, solennî sese juramento obstrinxit, omnibus imposterùm viribus, immaculatam MARIAM defendere, quam aliæ postmodùm Universitates complures (quas inter non ultimum certè locum obtinet Alma, & Archi-Episcopalis Universitas nostra Salisburgensis) laudabilissimè sunt secutæ. Imago autem supradicta, in hodiernum adhuc diem, inclinato capite conspicua, in memoriam insignis miraculi, asservatur, Scotus verò, haud immeritò, subtilis exinde Doctoris sibi Nomen promeruit, *Poierus Soc. J. in tripl. Co-*

ron: Virg. trad. 1. c. 3. sellâ 7. Barry 8. vâ Novemb. fol. 570.
& alij.

§. 5. *Symbolum.*

FrVstra Laborat affIngens 404.
CVLpaM Despara.

Sisyphè, quid tantam frustra super atdua molem
Volvere prætendis? quò magis alta, tuct.
Desine sic lapsam nevo maculante MARIAM
Dicere: ni cesses, fractior inde cades.

Qui voluit lapidem, revertetur ad eum;
Prov. c. 26. v. 27.

§. 6. *Antiquitas.*

DraCo, ab AtILLo RegVLO 405.
pereMptVs.

Relatum à Scriptoribus habetur, in Africâ, apud Bagradam Flumen, tantæ magnitudinis anguem, seu potiùs Draconem delituisse, ut Atilij Reguli, insignis Romanorum Belli-Ducis exercitum, non tantùm usu Amnis, ad extinguendam frigidâ sitim, longo tempore prohibuerit, verùm etiam plurimos jam bellatores, aquam hausturos, partim hiantî rictu devorârît, partim diris caudæ voluminibus implicatos, morti tradiderit. Non poterat tanta Belluæ immanis atrocitas diu Regulum latere; hinc quamprimùm id cognovit, generoso prorsus ausu, validam militum manum in bestię conspectum adducens,

cens facillè eam telorum impetu profternendam cogitabat; verùm (pe frustratus, cùm taliter eam nullâ ratione perforandam cognosceret, plurimos præterea, suis è militibus, venenosâ bestia halitu, identidem infici experiretur, Balistarum etiam tormenta adhibuit, quibus æquè non nisi aerem verberando, incassum laboravit: donec tandem crebris, ac ponderosis silicum verberibus, indefesso labore, debilitatam peremit, belluam, omnibus certè cohortibus, & Legionibus, ipsâ Carthagine visam terribiliorem. Dicunt, occisæ à Regulo immanis belluæ corium, centum viginti pedes longitudine excedens, Romam tandem delatum, ibidem, ad æternam gloriosi triumphii memoriam, publicè expositum fuisse. *Valer. Max. l. 1. c. 8. Aul. Gell. l. 6. c. 3. T. Livius, &c.*

Verùm quid bellua hæc, utcunque formidabilis, respectivè ad infernalem illum Draconem, venenosissimo halitu, non aliquot tantum milites, sed totum humanum genus, per

originalis peccati virus inficientem? Hic Draco non tantum impedit usum aquæ Divinæ, scilicet gratiæ, è fontibus Salvatoris hauriendæ, verum etiam plurima alia animæ nocumta infert, nisi vulnus, per voluntaria Sacri Baptismatis remedia, denuò curetur. Verùm MARIA, sola generosissima Heroïna, in suâ Conceptione, monstro huic immani obviam processit, nullisque alijs armis, quàm silice usa (*Petra autem erat Christus*) objecto nimirum Christo Salvatore, ex ipsâ in Matrem electâ carnem assumpturo, debilitavit, contrivit, prostravit, atque antequàm in ipsam fatale virus originalis noxæ transfundere posset, gloriosissimè detriumphavit.

§. 7. Anagramma.

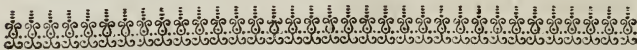
TV, ConCEPTA REGINA! PVRA 406.

DEI MENSA.

Tu, O Regina immaculata! pura Dei mensa.

Versio litteralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS LIX.

§. I. Scriptura.

407. AngeLorVM RegInæ CVsto-
Des AngeLI.

Psal. 90. v. II. & seq. *Angelis suis mandavit de Te, ut custodiant Te in omnibus vijs tuis: In manibus portabunt te, ne forte offendas ad lapidem pedem tuum: super aspidem, & basiliscum ambulabis, & conculcabis leonem, & draconem.*

Cosiderat
in Matth.

Magna dignitas animarum! admirabundus olim exclamavit Divus Hieronymus, ut una-

quæque habeat ab ortu Nativitatis in custodiam Angelum delegatum. ut enim Paulus ait: *Omnes sunt administratorij Spiritus, missi propter eos, qui hereditatem capiunt salutis.* O! qualis igitur, & quanta dignitas Virginis Deiparæ? quæ non tantum ab ortu Sanctissimæ suæ Nativitatis, sed ab ipso etiam Conceptionis purissimæ exordio, assistentem habuit Angelorum innumerabile multitudinè, qui omnes, ut administratorij spiritus, missi sunt à Cœlesti Rege propter eam, quæ concipienda erat, ut mundo daret Authorem salutis. Hæbr. 1. v. 14.

id

Id enimverò affirmare non dubitat Doct̃or mellifluus, per hæc verba : *Innumerabilem Beatorum Spirituum militiam, ad ministerium tantæ Principis delegatam, nullatenus ambigimus, utporè, qui custodierent lectum Salomonis gratissimum, ac providerent, ne præparatum æterno Regi cubiculum aliquis hostis invaderet. & sanè, quid magis conveniens, quàm ut MARIA, constituta jam Angelorum Regina, frequenter mox Spirituum Angelicorum custodiâ muniretur? id ipsum clarè sentiente S. Fulberto Carnotensi, ac sic discurrente: Quanta putamus provisio Angelorum circa tam DEO gratissimos Parentes, ab initio suæ procreationis (id est MARIÆ) & excubatio super tam ingentem Sobolem? nulli profectò dubium est, quòd circa eam jam tunc omnis frequentia Cælestium agminum in vigilabat, utpote, quam supra se exaltandam minimè ambigebant. & nonnè hoc merebatur Virgo, Angelis omnibus longè præstantior? Fortes sunt Angeli: Fortissima ac invictissima, totâ vitæ suæ periodo, MARIA. Ardent in DEUM amore Angeli: ignea erat ad DEUM, & homines MARIA. Intelligentiæ sunt Angeli: Sapientissima Virgo. Ad diversâ DEUS munia Angelis utitur, utpote in ministerium hominum missis: ad præcipuum omnium, quod operatus est unquam, aut operaturus est officium DEUS, assumpta est Virgo, ut nimirum DEUM pateret. Hinc credibile admodum est, quod Divus Vincentius refert: In felicissimâ illâ MARIÆ Conceptione, mandante mox Numine præsentia adjuisse tria Cherubinorum milia, non alium certè ob finem, quàm quia mandatum ipsis de MARIA fuerat, ut custodirent eam in omnibus vijs suis, inq̃ manibus illam portarent, ne forte offenderet, in aliquo instanti, ad lapidem culpæ originalis, pedem suum. Quid ergo mirum, si tot, ac tantis, tamque validis protecta custodibus, non solum non offendit unquam ad lapidem offensionis, verum etiam glorioso pede super aspideret, & basilicum infernalem inambulans, nihil proficiente in eâ (ut nuper diximus) inimico, conculcavit Le-*

onem & Draconem? Certè (ut idem Vincentius suprâ adductus refert) Angelici hi spiritus solennem jam tum Festivitatem, in Regina suæ purissimæ, ac immaculatè conceptæ honorem, summâ lætitiâ, ac gratulatione in Cœlis celebrârunt. Nec reticenda hîc Divi nostri Anselmi devota pro purissimâ hac Angelorum Reginâ sententia: Angelos, ait ille, alijs peccantibus à peccato servavit, & faminam Matrem suam futuram, ab aliorum peccatis exortem servare non potuit? in æternitate consilij sui statuit, eam Reginam fore Angelorum, & in consortium conceptam esse crederemus peccatorum? Absit. Dicendum potiùs, MARIAM in instanti illo felicissimæ suæ Conceptionis, longè excellentiori, quàm Angelos, fuisse gratiâ præditam? nam, si hi in gratiâ conditi eam constitutam Reginam suam in exordio maculatam conspexissent, gloriari certè etiamnum possent, puriorem sibi fuisse originem, quàm illi, sicque ei insultare, velut turpi aliquandò peccati maculâ conspurcatæ Reginæ. Ne ergò servi Reginam tantam despiciant, omninò dicendum est, eximpro, quod MARIA habet super Angelos, inferri, non solum à peccato eam originali fuisse immunem, verum etiam in suâ Conceptione multò excellentiori gratiâ donatam fuisse; cum Regina utique (ut alibi probavimus) in excellentijs nobilitate, & gratijs servo excellere debeat. Imò asserere non vereor, MARIÆ à communî lapsu exemptionem in magnam cessisse gloriam non tantum Christi ejus Filij, sed etiam Angelorum omnium, quorum ruinæ per Virginem reparantur, quique tali Reginâ in omnem æternitatem gloriabuntur. Caterum, ut & nos, una cum Angelis, talî Reginâ, ab omni labe purissimâ, æternum in Cœlis gloriari possimus, MARIAM ab administratorijs hiscè spiritibus in Conceptione jugiter custoditam, sicq; per Divinam providentiam, sollicitè ab omni labe præservatam, corde, ore, ac calamo fateamur.

Ibid.

Serm. de Concept.

Serm. Laus MARIÆ.

Serm. de Nativ. Virg.

Serm. 2. de Nativ. Virg.

§. 2. *Authoritas.*408. S. Ignatius Martijr, plè De
ConCeptione sen-
tens.

*Et quidam notificavère, eandem Matrem
DEI, omnium gratiarum esse abundan-
tem, & omnium virtutum, ac gratie
secundam. Epist. in Jo.^{em}*

§. 3. *Ratio.*409. ILLibata, Ipsis angelis aL-
tius nomen hære-
ditans.

PAulus Apostolus, ad Hebræos
scribens, c. i. v. 4. hæc de Chri-
sto habet: *Tantò melior Angelis effectus,
quantò differentius, præ illis, nomen hære-
ditavit; cui enim dixit aliquando Angelo-
rum: Filius meus es tu? &c. ex quo in-
ferre videtur Doctor gentium, per
hoc, quòd Christus Dominus præcel-
lentius nomen cæteris omnibus, eti-
am ipsis Angelis hæreditaverit, bene
concludi, eum omnibus, etiam ipsis
Angelis, excellentiâ, dignitate, &
gratiâ longè anteire. Atqui pariformi-
ter de Reginâ Angelorum, nempe
MARIA, dicere possumus: *Tanto mel-
ior Angelis effecta, quantò differentius,
præ illis, nomen hereditavit; cui enim
dixit aliquando feminarum: Mater
mea es tu? &c. quod tamen in MARIA
verificatum, de quâ Præfulum gemma
Augustinus, Serm. 43. expresse hæc
habet: sicut in Cælo habuit Patrem immor-
talem & æternum, sic & in terrâ habuit
Matrem, omnî corruptione carentem.*
Ergo, quia omnibus Angelis, & ho-
minibus MARIA excellentius *Nomen*
hæreditavit, nempe vocari, & esse
Matrem DEI, hoc ipsò, juxta doctri-
nam S. Pauli, omnibus Angelis digni-
tate, & gratiâ prævit. Subsumo.
Sed Angeli fuerunt creati in gratiâ, &
conditi absque omnî peccato, sicut
& Adam, quod erat magna excellen-
tia, & gratia, Ergo multò magis*

Beatissima Virgo debuit gaudere hæc
excellentiâ, & præservari à peccato
originali; aliter enim, si fuisset con-
dita in peccato, non solùm non præ-
celleret, sed deterior illis esset, in
nullo, nisi in solo *Nomine* Maternita-
tis Christi, superior.

§. 4. *Historia.*PVerò CaDente, MARIA
InVoCata.

410.

IN Civitate quâdam Italiae, cui Ber-
gomo nomen, quædam habita-
bat mulier, laudabilis vitæ, ac singu-
laris præfertim in Deiparam, ejusdem-
que immaculatam Conceptionem de-
votionis. Huic filiulus erat, quatuor
annorum, ut amæna ætulatæ illius
innocentiâ præditus, ita unicum Pa-
rentum delictum, domesticorum, ac
familiæ universæ oblectamentum.
contigit, Matrem, puerulo secum
delato, solarium suum conscendere,
ac Sole jam ad occasum vergente,
pro aurâ amæriori captandâ liberius
ibidem deambulare. Sed ecce! dum
infans quoque, à Matre sibiipsi dimis-
sus, circumcursat, inexpectatè in-
fortunio, antequam retineri ab illâ
posset, è solario præceps delabitur.
Quid hic ageret afflictissima mater,
quæ propriam potiùs vitam, quàm
filiolum sibi adeò dilectum erat perdi-
tura? vix cadentem advertit infantu-
lum; cum ad purissimam Divini in-
fantis genitricem humiliter recurrens,
suppliciter eam rogavit, ut propter
honorem, Sacri immaculatæ suæ Con-
ceptionis mysterij, præstò esse in au-
xilium dignaretur, ac filium, quem
ipsâ non satis custodierat, illa sollici-
tior Mater, à præsentissimo miseran-
di casûs periculo liberaret. Vix præ-
ces mulier afflictæ finierat, ac citissi-
mo cursu, per scalas, ad inferiora se
repperat, quid de filio ageretur,
quem mortuum credebat: explorata:
cùm ecce! penitus reperit inco-
lumem, ac licet ad durissimas allisus
petras, ex illâ solarij altitudine pe-
ricu-

riculofiffimè deciderit, sine ullâ prorsus læfione infantem reducit, non sine ingenti omnium admiratione, ac summâ, erga invocatam Deipârâam gratitudine, ob tantum beneficium, ad memoriam suâ Sacræ Conceptionis, receptum. *Bernardin. de Buisis, Serm. 8. de Concept.*

ctrinâ existimatio, ut Librum quandam ab eodem mirâ arte compositum, non nisi aureâ in arcâ, gemmis compluribus tutilante, omnî sollicitudine asservandum curârit, expressè pronuntians: Folia hæc non aliam, quàm talem pretiosissimam thecam, pro meritis deposcere.

§. 5. *Symbolum.*

411.

A MaCVLæ pVtreDIne
Libera.

Tam citò non potetit carnes vitare putredo,
Quas condite solent grana sapota Salis.
Numinis à maculâ liberam sed qualia servent
Grana Salis Matrem? Gratia sola salit.

Radum Salis est sempiternum. Numer. c. 18. v. 19.

§. 6. *Antiquitas.*

412.

HOMerI FOllia, ALexandro
Chara.

E A erat magno Macedonum Re-
gi Alexandro, de Homeri do-

Ita sanè MARIA, *Liber generationis JESU CHRISTI*, cujus primum folium, est purissima, ac prorsus intemerata charta, referens pro frontispicio Agnum immaculatum, cujus DEUS Pater ipsemet Author, Spiritus Sanctus, ejusdemque gratiæ plenitudo, contentum, Liber, cujus censuræ loco, præfixa sunt innumera Sanctorum Patrum Encomia, &c, nec debuit, nec potuit alio scriniolo recondi, quàm Beato Divæ Annæ utero, quem DEI charitas deauravit, ac Gratia ejus, Mariæ præambula, exornavit. Annam quippe, multis coruscantibus gratiis, Mariæ exordiis antecedere DEUS voluit, ut Proles tantæ digna Mater, ipsa, & non alia suis eam abderet visceribus, vel ideò nomen istud: *Anna* sortita (quod apud Hebræos *Gratiam* significat) utpote, quæ ex ipso jam nomine *gratiosa*, Filiam conceptura erat, in ipso jam conceptionis momento, hac exuberante gratiâ plenior, quia sine labe, in visceribus simul *Annæ*, & in visceribus *gratiæ* conceptam.

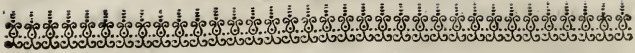
§. 7. *Anagramma.*

DEI aMans, pVrè ConCepta 413.
Virgo.

En Dei amans, pura, et immaculata Virgo!
Versio litteralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS LX.

§. I. Scriptura.

414. VirgIneæ MatrIs pVrVs Intro- ItVs, eXItVs qVoqVe à Labe CVItOditVs.

Pfal. 120. v. 7. & 8. *Dominus custodit Te ab omni malo, Custodiat animam tuam Dominus: Dominus custodiat introitum tuum, & exitum Tuum.*

OMortalium in mundum hunc immundum turpem introitum! quem foeda mox peccati originalis macula ita comitatur, & coinquinat, ut concipiantur filij iræ, & victimæ inferorum. Fateri equidem quis nostrum, cum Davide, cogitur: *Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, & in peccatis concepit me mater mea! & quis potest dicere: mundum est cor meum, purus sum à peccato? &c.* Sed neque exitus, materno ex utero, suâ caret miserîâ; Quis enim nescit, vix editum infantem, vehementissimos inter matris parturientis dolores, mox suam, lachrymabili clamore, miseriam indicare, fœdissimamque sceleris appendicem inconsolabiliter deplorare?

Veruntamen non sic gloriosissima Virgo Deipara, felix illa Beatorum parentum Joachimi, & Annæ progenies, quam *Dominus custodivit ab omni malo*, animamque ejus conservavit purissimam; Hæc enim verò non in Nativitate tantum suâ, seu exitu ex gratioso Matris utero, *gratiâ plena*, ac ab omni labe reperiebatur immunis, verum etiam in ipso Conceptionis introitu (privilegio nulli unquam alteri concessio) purissima, & ab omni maculâ penitus fuit à Domino custodita. quod clarè insinuâsse videtur

magnum Ecclesiæ Lumen, S. Augustinus, ijs verbis: *Hæc Virgine exceptâ, si omnes Sanctos, & Sanctas, cum hic viderent, congregare, & interrogare possemus, utrum essent sine peccato? unâ voce clamâssent: si dixerimus, quoniam peccatum non habemus, nos ipsos seducimus, & veritas in nobis non est, &c.* Sola ergo MARIA, ab omni malo custodita, de puro introitu, exituque puro gratulari sibi his verbis poterat: *In me gratia omnis via*, Eccli. 24 v. 25. cujus pacificus fuit ingressus, nobis interim humanam nostram, tam in conceptus introitu, quam in exitu partus, miseriam nunquam satis ingemiscuntibus. Hic in memoriam revoco, enormes, quas David fecerat expensas, in Templi illius splendori adorationem, quod Salomon postmodum, filius ejus, extruxit; Has ipsemet recensens, & populum ad suppeditanda liberaliter necessaria admonens, ne cui id novum, ac superfluum videretur, causam ijs tantorum sumptuum his verbis suggestit: *Opus grande est; neque enim homini preparatur habitatio, sed DEO.* id ipsum & mihi de MARIE (quam Templum nuper præstantissimum, Conceptu 42. descripsimus) puro introitu, & exitu repetere liceat, ac monere, ne cui mirum, ac superfluum videatur, si ad se in Virginem hanc liberalem, munificum, effusum, ac prodigum, DEUS ostendit, ut tot in illam gratias accumulârit, tot prærogativas in illam contulerit, tantâ ejus animam providentiâ ab omni malo custodierit: custodierit inquam, non exitum solum, sed & introitum, ab originali præservando; *opus namque grande erat, neque homini preparabatur habitatio, sed DEO* ipsi ter Optimo, Maximo. ex quo non obscure licet colligere, quod de

L. de nat. & grat. c. 36.

Pfal. 50. v. 7.

Prov. 20. v. 9.

1. Paral. c. 24.

de hac solâ Numinis habitatione, nempe MARIA, intelligendum sit illud Psalmistæ: *Diligit Dominus portas Sion.* si enim duas placeat portas constituere, si tam introitum, id est, conceptionem, quàm exitum, id est mortem velimus considerare, sanè nullius alterius puri hominis hæc duæ portæ custoditæ videntur; cùm introitus, quo in peccatis concipimur, odio dignus sit, & pretiosa tantùm in conspectu Domini *Mors* (seu exitus) *Sanctorum ejus*: at verò Beatissimæ DEI Genitricis, per *Sion* significatæ, ambas portas diligit, & custodit, tam illam, quâ absque peccati maculâ, per conceptionem, in vitam est ingressâ, quàm eam, quâ vel ex utero materno in lucem, vel ex hoc mundo postmodùm rectâ in Cœlum, per mortem est egressâ. Placeat misericordissimo Numini, id nobis infelicissimis Adæ filijs concedere, ut quibus introitus per conceptionem plurimum fuit infaultus, ac propriâ in Adamo culpâ, pessimè custoditus, saltem Beatus sit, MARIA intercedente, ex hac vitâ exitus, & felix ad æternam beatitudinem introitus

3. *Beata Virgo, plena gratiâ, quantum aliena fuit à culpâ, Spiritu sancto in eâ cooperante, in eorum extranea etiam fuit à maledictio primæ damnationis.* Ibid.
4. *Non enim libentes vobis verecundiam incutimus, charissima! qui non sine magno pudore de ijs loquimur, sed eximie pietatis honorem vobis, & decus virtutis, Beatissimæ Virginis pudicitiam predicare incorruptam, & incontaminatam, & ab omni contagione primæ originis confiteri alienam.* Ibid.
5. *In quâ vexilla virtutum micârunt, nullum peccatum primæ originis, ut cruciaretur, vigit.* Ibid.
6. *Propter quod uterus ejusdem Virginis per Arcam figuratur, quæ cuncta Sacramentorum arcana in se habuit: habuit enim panem virum illum, qui de Cælo descendit, habuit & legem testamenti novi, quia legislatorem genuit, in quo sunt omnes thesauri Sapientiæ, atque Scientiæ. Et ideò rectè Arca Sacramentorum DEI Virgo MARIA fuit, supra quàm sanè propitiatorium, & Cherubim hinc inde obumbrantia figurantur, quia MARIÆ nullum extrinsecus obrepfit peccati contagium, sed intus omnis custodia legis.* Serm. de Assumpt.

§. 2. *Authoritas.*

415. S. ILDephonsVs, InnVens
Labe CarenteM.

1. *Quomodo Spiritu Sancto eam replente non sine peccato originali fuit, cujus etiam Nativitas gloriosa, in omni Catholicâ Ecclesiâ CHRISTI ab omnibus felix, & beata prædicatur? Enimverò, si non beata esset, & gloriosa, nequaquam tam festiva celebraretur ubique, ab univèrsis. sed quia tam solemniter colitur, constat ex auctoritate Ecclesiæ, quod nullis, quando nata est, subjacuit delictis, nec contraxit, in utero sanctificata, originale peccatum.* Homil. 2. de purif. Virg.
2. *Constat, illam ab omni peccato originali fuisse immunem, per quam non solum maledictio Matris Evæ soluta est, verum etiam & benedictio omnibus condonatur.* Ibid.

§. 3. *Ratio.*

Integra CaVsa, aD bonVM
neCessarIa. 416.

Juxta commune Philosophorum Axioma: *Bonum ex integrâ causâ, malum ex quolibet defectu.* Sed humanitas Christi est aliquod bonum, imò summum bonum, propter unionem Hypostaticam, & Beata Virgo est illius causa; cùm secundùm humanitatem non agnoscat Patrem, bene verò Matrem. Ergo hoc bonum debet esse ex integrâ causâ. Atqui integra causa non adstrueretur huic bono, si in primo duntaxat instanti, causa hæc, nempe Beata Virgo, contraxisset labem originariam; quandoquidem fuisset diminuta natura bonis, & quod potissimum integritati causæ officit, bono integritatis, in primo instanti, spo-

liata. Ergò, vel cum Nestorio blasphemata, humanitatem Christi esse malam (nam *malum ex quolibet defectu*) aut fateâre cum Ecclesiâ, Beatam Virginem in primo instanti Conceptionis integerrimam, & dices *Bonum ex integrâ causâ*.

§. 4. *Historia.*

417. HospitaLe, & Confraternitas Instituta, In honorem Deiparæ sine Labe.

Historiæ locò haud immeritò annotandum censeo, dignum aternâ memoriâ zelum Francisci Ximenij, Ecclesiæ Toletanæ Archi-Episcopi, in promovendo Deiparæ, sine labe Conceptæ cultu, ac honore, quem tum vel maximè orbi manifestavit, cum Toleti æquè, ac Compluti, splendidum, suis sumptibus, hospitale è fundamentis extruxit, amplissimisque fundavit redditibus, sub titulo, ac protectione Virginis immaculatè conceptæ: in cujus pratereâ honorem Confraternitatem in dicto Hospitali instituit, quorum Confratrum id esse deberet officium: circuire nimirum tribus vicibus, tam de nocte, quàm vesperî, plateasque omnes, ac compita visitare, ut si quos invenissent, hospitium non habentes, cum omni eos humanitate, ac charitate, ob amorem immaculatæ Virginis introducerent, iisdemque, omni possibili studio, deservirent. quo pietatis officio, quantum sibi *MARIÆ* patrocinium, tam Confratres illi omnes, quàm devotissimus præsertim Archi-Præsul promeruerit, facile sibi quisque habebit persuasum, ac ipsemet experietur, si simile quoddam charitatis opus, in honorem immaculatæ, quocunque demùm modo, proximo impendere studuerit.

Ex Joann. Reinhardo Ziegler Conc. juneb. & Calendar. Beata Virg. ad diem 8. Nov.

* *
*

§. 5. *Symbolum.*

DVO pVncta reCtIsIma. 418.

Pendet ab extremis rectissima linea punctis,
Respondent medio punctula bina suo.
Sic geminum extremum (Mors, & Conceptio) putæ
Virginis, illatum, sicuti vita, fuit.

Ambulavit pes meus ierusalim. Eccli. c. 51. v. 20.

§. 6. *Antiquitas.*

VasConIs FernandII, nIMla 419. IaCrantla.

Temporibus illis, quibus in Hispaniâ cum Christianis promiscuè habitabant Mauri, mutui frequenter invicem siebant excursus. Cùm ergo in quodam hujusmodi certamine, pro capiendâ Maurorum Civitate, viriliter Hispani decertarent, strenuus quidam eques, Vasco Fernandez nomine, hostes generosè insectando, omnes commilitiones suos ad eò transilivit, ut per medias etiam hostium phalanges, ad certum pertigerit murum, cui chartam, majoribus litteris conscriptam, sequentis tenoris, nimium jactabundus affixit: *Huc pervenit Vasco Fernandez.* Vidit fortè anathema hoc alius quidam, ex hispanis militibus, qui ad simile post-

ridiè

ridiè certamen rediens, longè ulterius, quàm Vasco, penetravit, non quidem ex jactantiâ, sed tacito prorsus nomine, haud dissimilem charitam muro alicui affigens, his scriptam litteris: *Huc non pervenit Vasco Fernandez.*

Eundem planè in modum, cùm Sancti cujusdam viri comendamus encomia, dicere solemus e.g. *Huc pervenit Augustinus*, ad gradum nimirum, quo Doctorum Doctor, & Sanctorum Patrum magnus est Pater, quò pervenit Franciscus? pervenit ad impressâ sibi Sacratissima Christi vulnera. quò Benedictus? pervenit, ut esset omnium Monachorum Pater, & Dux: imò eò pervenit, ut in mortali etiamnum vitâ, admitteretur ad ipsum DEI, omnia creantis, conspectum. quò Bernardus? pervenit ad tangenda ore suo ipsius Deiparæ Sacratissima ubera, ex quibus diffluens lac in os ejus intravit, quò Paulus? ad tertium certè penetravit cœlum. quò Joannes? ad Christi ipsius pervenit pectus, & ad nomen filij Matris ejus. quin etiam ille alius Joannes quò pervenit? ad eam certè dignitatem, ut dicat DEI Filius: *Inter natos mulierum non surrexit major Joanne Baptista.* Matth. 11. v. 11. cùm & in utero matris Sanctificatus fuerit. & huc pervenit Joannes Baptista: huc

respectivè Evangelista: Paulus, Benedictus, Bernardus, Franciscus, &c. at cùm de Matre DEI, sine labe conceptâ loquimur, non debemus dicere: *Huc pervenit MARIA*, sed dicendum: *Huc nemo pervenit, quo MARIA* vel si placet Chronographicè, dicere poterimus: *Quo Deipara Concepta, ne Mo pervenit.* non Augustinus, non Franciscus, non Benedictus, non Bernardus, non Thomas, non Paulus, non Joannes Evangelista, non etiam pervenit huc ipsemet Baptista, licèt post conceptionem, in utero sanctificatus. verbo, huc non pervenerunt omnes simul electi, tam terrigenæ, quàm Cœlestes, in unum conferti, ac congregati, ita ut omnium Sanctitas, gratia, ac celsitudo, si summâ unâ computetur, minimè quidem ad eum perventura sit gradum, quem Virgo Deipara in suâ Conceptione purissimâ transcendit.

§. 7. *Anagramma.*

CatenaM, VeL Væ ADæ, 420.
sIne Labe, Ignoras!

Catenam, vel vae primi Adam tu ignoras!

Versio litteralis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ:

CONCEPTUS LXI.

§. I. *Scriptura.*

421. Deipara, In Ipso belli principio obumbrata.

Psal. 139. v. 8. *Obumbrâssi super caput meum, in die belli.*

Consultissimè piissimus quondam Rex, ac Propheta David, tot bellis circumdatus, tot peri-

culis expositus, tot hostibus, tam exteris, quàm intestinis, ad interfectionem quaesitus, Divinum frequenter postulabat auxilium, Cœlique protectionem implorabat, talia ad Dominum emittens suspiria: *A respicientibus dexteræ tuæ custodi me, ut pupillam oculi: sub umbrâ alarum tuarum protege me!* Psal. 16. v. 8.
Expertus enim verò sæpè sapius fuit, quàm

quàm securus subsistat ille, media quamvis inter pericula, qui validissimis Divinæ protectionis alis jugiter obumbratur.

Sed nonne idipsum experta, purissima quoque Numinis Genitrix **MARIA**? quæ in ipso mortalis vitæ principio, ad bellum confestim evocata, gloriosam retulit de hoste victoriam, omnibus licet reliquis, simili conflictu miserè debellatis. Veruntamen, quale fuerit bellum illud, qualive commissum tempore, perquiritis? Audite! *Diembelli* fuisse existimo, & etiamnum esse, illud cujuslibet conceptionis *instans*, in quo dæmon, inultâ originali maculâ, dominari solet de animâ. quemadmodum enim in bello, una decertantium pars, quâ potest, alteram invadit, possessionibus privat, Urbes, ac mœnia demolitur, bona diripit, ac ipsam etiam vitam quandoque extinguit, multos præterea in diram servitutem abducit, inque summam eos detrudit calamitatem; sic per peccatum originis, homo nobilissimè à DEO creatus, & in summâ dignitate, pulcherrimâque justitiæ possessione collocatus, eâ deijcitur, Divina gratiâ spoliatur, ac in eam detruditur calamitatem, ut statim ab ipso conceptu fiat immundus, & naturâ sit iræ filius, peccati servus, morti obnoxius, sed & hujus mundi principi, Satanæ subditus, ac demùm, sive corpus ejus, sive animam spectemus, à primævo illo statu, qui Adæ adhuc innocenti contigit, in alium longè deteriorem commutatus. Sed quid? Triumphabat ergo, aut dominabatur infernalis inimicus de ipsâ etiam **MARIE** Virginis purissimâ animâ? privabátne illam quoque pretiosissimâ gratiæ, ac justitiæ possessione? minimè. sedit hæc potius *in die belli*, seu primo illo instanti securissima, sub umbra illius, quem desideraverat, Filij, ex purissimo quondam utero suo, in salutem omnium, progressuri, ac infinitis passionis suæ meritis mundum redempturi. sic enim, Sacris in can-

tis ipsa loquitur: *Sub umbra illius, quem desideraveram, sedi.* quod clariùs insinuare videtur, cum Davide dicendo: *Obumbrasti super caput meum, in die belli.* quemadmodum enim *dies belli*, ut supra diximus, instans est conceptionis, sic *caput* est vitæ principium, à conceptione desumptum. quod innuere videtur præclara doctissimi Abulensis in hunc locum expositio, sic de felicissimâ Virginis obumbratione, ac singulari victoriâ discurrentis: *Principium vitæ Beatae Virginis obumbratum fuit, ab instanti conceptionis, ex vi prævisionis meritorum CHRISTI, & nullam contraxit maculam originalem: unde gratias agens DEO, pro tanto beneficio, dixit: obumbrasti super caput meum in die belli.* hæc ille: O felicissimam ergo Divini adjutorij **MARIE** impensis umbram! O singularè è vi prævisi Christi meritis, protectionem, omnîs prorsus peccati imò peccati umbra, jam in ipso belli, seu conceptionis principio exclusivam! verè **MARIE** tam gratiosè conceptæ congruit illud Ovidij:

Caput insuperabile bello.

cui Seraphicus etiam Bonaventura merito gratulabundus accinit, his verbis: *O MARIA! Dominus tecum fuit, tecum est, tecum erit. Tecum fuit in conceptione, Te obumbrans adversus omnia peccati originalis ignea tela.* Nos verò, qui in hac *die belli*, confestim miserè devicti, originale vulnus accepimus, ejusdemque cicatricem etiamnum circumferimus, obumbrari saltem impofterum studeamus: & quemadmodum (attestantibus Apostolorum actibus) in plateas ejecti sunt infirmi, & positi in lectulis, ac grabatis, ut veniente Petro, saltem umbra illius obumbraret quemquam illorum, & liberarentur omnes ab infirmitatibus suis, sic provolvamur & nos, in animâ per peccatum fauciati, ad portam Divinæ misericordiæ, ut, interveniente **MARIA**, sine labe conceptâ, saltem umbra illius nos obumbret, quatenus ab omnibus animæ nostræ infirmitatibus liberati, ad visionem beatificam ad-

Cant. 2.
v. 3.

L. 12.
Metam.

In Spec.
Virg. c. 9.

c. 5. v. 14.
& seq.

mittamur, absque omni umbrâ clarissimam.

§. 2. *Authoritas.*

422. S. Ioannis Chrtjostomi, De InnoCente, aVrea sententia.

1. Magnum reverà Virgo hæc mundi miraculum est; ecquid enim, in rerum universitate, queat hac majus, & sublimius inveniri? sola hæc Cælum, & terram amplitudine superavit; quidnam illâ Sanctius? non Propheta, non Apostoli, non Martyres, non Patriarcha, non Propheta, non Angeli, non Throni, non Dominationes, non Cherubin, non Seraphin, non aliud denique quidpiam inter creatas res, visibiles, aut invisibiles, unâ hac majus, aut excellentius inveniri potest. Homil. in Hypopant. Dom.
2. Memoriam agentes Sanctissime, incontaminata, super omnes benedictæ, gloriose Domine nostræ, & semper Virginis MARIE. In Liturgiâ pro Sanctissimâ immaculatâ, super omnes benedictâ Dominâ nostrâ Deiparâ. Tom. 5.
3. Verè dignum est, glorificare Te Deiparam, & semper beatissimam, & penitus immaculatam matrem DEI nostri, honorabiliorem Cherubim, gloriosorem incomparabiliter Seraphin. Ibid.
4. Missus est servus incorporeus, ad Virginem immaculatam: missus est à peccato integer, ad corruptionis expertem. Orat. in Annunc.
5. Restauratur per MARIAM, quod per Evam perierat, reddiur per MARIAM vita, quæ per Evam fuerat interempta, Hom. de Arbor. Adam.
6. MARIA Abolitio antiquissima, rigidissima sententia. In Canon. S. Eliæ Proph.
7. Alabastrum nullâ infectum immunditiâ. Orat. 3. de Annunc.

§. 3. *Ratio.*

423. reDeMptoris nostri Conceptio IVsta In origIne.

Christi Redemptoris nostri conceptio fuit iusta, justitiâ origi-

nalî, absque omni peccato. Ergo etiam Conceptio Beatissimæ Virginis. Conseq. Prob. Nullus potest nasci cum justitiâ originali, nisi à parente, habente justitiam originalem: Sed Christus natus est in justitiâ originali. Ergo Christus debuit nasci à matre habente justitiam originalem. Atqui peccatum originale eam destruit: Ergo per hoc, quòd conceptio Christi fuerit sine peccato, etiam B. Virginis debuit esse sine peccato. Confirm. Justitia originalis Christi fuit ejusdem perfectionis cum illâ, quæ fuit Adami: Atqui hæc non tantum dicit privationem omnîs peccati, verum etiam principium carens omnî peccato. Ergo etiam justitia originalis Christi non tantum dicit privationem omnîs peccati, verum etiam Matrem (tanquam sui respectivè principium) carentem omnî peccato.

§. 4. *Historia.*

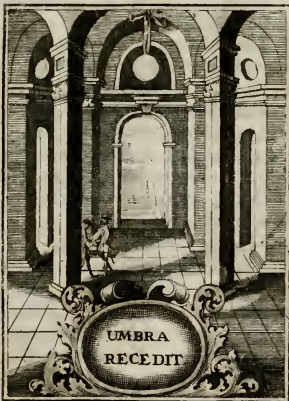
ferDinandi VictorIa; ab 424. ILLibatâ DeIpara.

LABorabat per complures annos, licet irritò conamine, Ferdinandus III. Serenissimus Rex Catholicus, quatenus inclytam, & hætenus inexpugnabilem Granatensem Urbem ex infidelium manibus eripere, ac expugnare posset. quem in finem, tandem frustra attentatum, ad Virginis tandem Deiparæ adjutorium confugiens, votum, unâ cum Reginâ, Conjuge suâ Isabellâ, edidit, quòd si ejus intercessione, de prædictâ Urbe desideratam reportaret Victoriam; mox Templum principale, seu Cathedrale ibidem, in immaculatæ Conceptionis honorem, magnificentius extruendum, consecrandum, ac eidem Virgini, sine labe conceptæ; solenniter dedicandum, curare vellet. Nec irrita cessere vota; paullò enim post, Anno nimirum Christi Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo secundo, primâ Januarij, supernominata potentissima Civitas, nullo ex Ferdinandi militibus; homine inter-

terfecto, in victrices Regis gloriosi manus cessit, Rege ipso Boaldo sese Ferdinando submittente, ac omnia suæ ditionis loca principaliora ultrò evacuante. Mauris igitur omnibus jam Regno feliciter expulsis devictam Urbem solenniter introgressus Rex, alterâ statim die, magnam captivorum Christianorum (quos inter complures etiam Sacerdotes numerabantur) multitudinem, pristinæ libertati restituit, ac unâ cum suis infinitas, post DEUM, grates Matri ejus immaculatæ referens, ejusdem potentissimæ intercessioni insignem hanc victoriam adscripsit, votumque prædictum fidelissimè protinus adimplevit. *Cartagena lib. 1. hom. 19. §. 4. de arcavis Deip. P. Antonius Baling. &c.*

§. 5. Symbolum.

425. CHRIS TALL O DES VNT VMBRÆ.

Hic globus, è purâ Chrystallo, luce refulget
Undique cadenti: non habet umbra locum.
Candet Chrystallo Conceptio clarior omni
Virginis: hinc maculæ non habet umbra
locum.

Dedit illi claritatem æternam. Sap. c. 10. v. 14.

§. 6. Antiquitas.

VIRGINIS, MILITI SPONFANDÆ, 426.
PROTECTIO À GALEÆ.

EA bellatoribus Romanis consuetudo, ac concessa à Ducibus suis erat licentia, ut quotiescunque Urbem aliquam, generosâ armorum dexteritate, occupassent, & resistentibus pertinaciter incolis, transcensis nihilominus muris, victores extitissent, tum enim verò in omnes omninò, quos intrâ muros invenissent, tanto vindictæ impetu irruere possent, ut nè ipsis etiam infantibus, materno in utero, parcendum esset. Quòd si tamen militi, prædis, ac necibus intento, speciosa aliqua occurreret Virgo, cujus amore in tantum capi se sentiret, ut eam sibi in sponsam deligere vellet, galeam ipsæ suam, proprio capiti detractam, Virgini tali imponere deberet, quæ deinde Galea signum esset protectionis, & liberationis à morte, adeò quidem, ut ultrâ non liceret reliquis militibus, quantumvis fœvissimis, ejusmodi puellam vel in minimo lædere, utpotè commilitonis cujusdam sui electam dilectissimam sponsam. quòd si verò furijs adeò quis esset exagitatus, ut cœco quasi impetu in talem Virginem irruere tentaret, hæc solum vulcæ erant periclitanti proferenda: *Galeata sum.* quibus expressis, certissimam sibi protectionem, vitæque conservationem conciliabat.

Modò, quis ignorat, totum Adamiticum genus, ab irato ob transgressionem Numine, agmini infernali in prædam datum, non justitiâ tantum originali privandum, sed & in animâ, nemine excepto, sine misericordiâ, dirè per originale occidendum? ita quidem, ut nec infanti materno in utero parcat, eoque ipso momento, cum dici potest: *Fæctus est homo in animam viventem. Gen. 2. v. 7.* infans occidatur in animâ, juxta illud: *In omnes homines mors pertransijt. Rom. 5. v. 12.* Attamen sola excipi-

capiebatur, & singulari protectione gaudebat Virgo speciosissima, MARIA, quam Pater Cœlestis in filiam, ex millibus dilectam, Filius in immaculatam Matrem, Spiritus Sanctus in intactam Sponsam delegerat, quæ hisce seipsam verbis defendit: *ab æsero ordinata sum*. Prov. 8. v. 23. pro quo alij legunt: *coronata*, alij: *galeata sum*. Quamvis ergo tartarei milites in eam, omni modo, armis originalis maculæ tentarint irruere, non tamen permissum eis erat, vel in minimo illam

attingere, quæ galeâ salutis ab ipsâ Sanctissimâ Trinitate induta, speciosissimo modo à communi ruinâ cernebatur protecta.

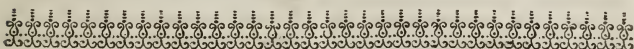
§. 7. *Anagramma.*

Virgo pIa,
MVnDè ConCepta.

Virgo! en eras pia, munda, et immaculata.

Versio litteralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS LXII.

§. I. *Scriptura.*

428. Virgo à Domino ab InItIo
ConCeptionis possessa.

Proverb. c. 8. v. 22. *Dominus possedit me, in initio viarum suarum.*

Quis audeat contradicere, si DEUM, quem potentissimum omnium nostrum Creatorem ex Fide agnoscimus, legitimum hoc ipso Dominum, ac possessorem nostrum humillimè agnoscere non dubitemus? Tunc enim verò perfectè nos possidet, quandò Divinis ejus mandatis humiliter obsequentes, Sanctissimam ejus voluntatem adimplere in omnibus nitimur. Econtrâ peccatores, qui Divina spernentes præcepta, diaboli voluntatem exequuntur, legibusque mundi in DEUM impijs impiè subscribunt, ab ipso potiùs diabolo, quàm à DEO possideri, certissimum est.

Hinc gratulari sibi præ reliquis omnibus gloriosa poterat Virgo Deipara, dicendo: *Dominus possedit me, in initio viarum suarum*, utpote quæ nunquam peccati mancipium, à Domi-

no in initio viarum suarum, id est, ab æterno, in mente Divinâ possessa, & antequam quidquam faceret à principio, in immaculatam immaculati Agni destinata est Genitricem. Atque ut singularem hanc Virginis prærogativam ex ipso Conceptus Themate clariùs eruamus, singula Textus illius verba attentius perpendere juvabit. Et certè in primo jam vocabulo: *Dominus* non exiguum latet mysterium. cur enim dicitur: *Dominus possedit me*, & non potiùs: *DEUS possedit me*? Sed ecce! cùm in Conceptione Beatæ Virginis, Creator generis humani, tanquam absolutus Dominus, nullo positivo jure adstrictus, se gessisset, gratiosè cum illâ dispensando, in universalî Lege de contrahendâ labe peccati originalis, idè ad id significandum, non verbum *DEUS*, sed *Dominus* usurpavit. Ut autem Verbi *Possedit* efficaciam similiter comprehendamus, notare imprimis oportet, DEUM, ut universi Creatorem, ac Dominum, in omnes creaturas suas, præsertim ratione donatas, ex doctrinâ D. Thomæ, non proprietatis modò jus, sed possessionis habere, quamdiù vi.

delicet illius in amore vivunt, ac in gratiâ persistunt: ubi verò per peccatum gratiâ excedunt, suâ quoque DEUM possessione cedere, ac dæmonem in corde illo habitaculum subire: certissimum præterea esse, & generalî jam consuetudine introductum, ut juxta vulgatam Juris Regulam, *fructus sint possidentis*. His ergò suppositis, cum certo sit certius, MARIAM semper, & ab initio æternitatis à DEO possessam, sequitur, indubitatam pariter esse, universos animæ ejus fructus, opera omnia, ac cuncta ejus proposita, & intentiones in gratiâ fuisse, ac consequenter sine omnî peccato extitisse, sicque sine originarij denique delicti inquinamento conceptam fuisse. Quod de seipsâ Virgo jugiter prædicans, *Flores mei*, inquit *fructus honestatis, & honoris*. ac si diceret: Anima mea flores emisit, ac Domino fructus tulit, non quidem insipidos, verminantes, putridos, peccatum, ac nescio, quam silvescentiam redolentes, sed fructus bonos, dulcedine, & honore plenos, ac gratiam undequaque spirantes. Cæterum verba etiam: *in initio viarum suarum* mirum in modum faciunt ad immaculatam Virginis Conceptionem illustrandam; ut enim exponit D. Thomas, nomine *viarum* optimè possumt intelligi *via* misericordiæ, & *via* justitiæ, testante ipsius Davide: *Universæ viæ Domini misericordia, & veritas*. ubi observandum, primo loco posuisse misericordiam, quia hæc adeò illi placet, ut ad illam exercendam opus non habeat extrinsecò aliquo excitante; Justitia verò, ut illam exequatur, indiget irritante & impellente: quia ergò misericordia præcedit justitiam, ideò vocat illam *initium viarum suarum*: unde cum B. Virgo ait: *Dominus possedit me in initio viarum suarum*, significat, DEUM misericordiæ suæ innitentem, non justitiæ, ab instanti illam Conceptionis possedisse; nam si justitiâ, & non misericordiâ uti voluisset, non ab Ipso, sed ab hoste per peccatum originale ab initio

possideri MARIA incepisset. Ab hac autem pacificâ possessione nunquam illam excidisse, vel ex eo perspicuum est, quòd casus ille non poterat esse, nisi vel quia DEUS illam à se pelleret, vel quia ipsa voluntariè ab ejus possessione se subtraheret, vel tandem, quia per vim, ac violentiam ab infestissimo humani generis hoste è manibus DEI raperetur: constat autem, DEUM neminem venientem ad se unquam expulisse, ipso dicente; *Eum qui venit ad me, non ejiciam foras*: Jo. 6. v. 37. nec Beatam Virginem jugum Divinæ servitutis à se unquam abieciisse, quæ semper humilem se ancillam professâ, *Ecce, ait, Ancilla Domini*: nec tandem in dæmonis prædam datam fuisse, Christo dicente: *nec rapiet eas quisquam de manu meâ*. Possessa fuit ergò in *initio viarum DEI MARIA*, id est, Concepta in misericordiâ, & miserationibus. Quòd si juxta Regij Vatis effatum, *Beati immaculati in viâ, qui ambulant in lege Domini*: quis non Beatam præ reliquis omnibus, ac ter Beatam dicat eam, quæ non in viâ tantum, sed in *initio viarum suarum* immaculata, à Domino in primo instanti, imò ab æterno, perfectissimè est possessa, de qua etiam ipse fatetur DEUS: *Possedit cum ipsâ cor ab initio*? Huic ergò gratulemur, per hanc, cum in *initio viarum* actum nobiscum sit, saltem in *viâ immaculati*, ac tandem in Patriâ *Beati* effici studeamus.

§. 2. *Authoritas.*

S. I o a n n e s DaMasCenVs, 429. pVgnans pro InnoCente.

1. *O Beatos Joachim lumbos, ex quibus prorsus immaculatum semen profluxit! O præclaram Annæ vulvam, in qua tacitis incrementis, ex eâ auctus, atque formatus fuit fetus sanctissimus! O beatum ventrem, qui virum Cælum, Cælis ipsis latius peperit.* Orat. 1. de Nativ. B. V.
2. *Natura gratiæ cedit, ac tremula stat, progredi non sustinens. quoniam itaq; futurum erat, ut DEI Genitrix, & Virgo, ex Annâ oreteretur, natura gratiæ factum ante-*

Eccli. 24.
v. 23.

inc. 4. Job.

Psal. 24.
v. 10.

Luc. 1.
v. 38.

Jo. 10.
v. 28.

Psal. 118
v. 1.

Eccl. 51.
v. 28.

revertere, niminè ausa est, verùm tantisper expectavit, dum gratia fructum suum produxisset. Orat. 1. Ibid.

3. O Sanctissima! quæ Principatus, & Potestates fecellisti, immaculata conservata in DEI Sponsam. Ibid.
4. Gratia abyssum invenit, quæ duplicis virginitalis navè incolumem servaverat, animamque non minus, quam corpus virginem custodierat: unde etiam corpori virginitas constabat. Orat. 1. de dormit. B.V.
5. Hodierna die Heden Spiritualem novi Adam Paradisum suscipit, in quo condemnatio abrogata, ad quem serpens aditum non habuit. Orat. 2. de Assumpt.
6. Animam meam tibi charam accepi, quam à peccati labe puram servasti. Orat. 2.
7. *MARIE* est lucerna fulgoris, terræ fines illustrans, omninò auro lumine prædita, tota pulchra, & tota immaculata, quæ lucem occasu carentem Fidelibus proculit. Can. in SS. Mart. Eul. & Eulamp.

§. 3. Ratio.

430. ADAMI, & EVÆ, pVra
ConCEPTIO.

ESt de convenientiâ Matris DEI, ut etiam conservet in primo instanti suæ Conceptionis, eo modo, quo conservavit Adamum, & Evam in primâ suâ productione. Atqui primos parentes conservavit in innocentia, sine peccato: Ergò similiter de convenientiâ est, ut suam Matrem conservet, in primo instanti Conceptionis, ex meritis suæ passionis, in innocentia, sine omnî peccato. Nec obstat, quòd *MARIE* Conceptio præsupposuerit Adamum peccantem, & consequenter ejus peccatum, in decreto executivo; quia tamen in decreto intentivo, præcessit omnes creaturas, ipsâ de se testante: *ab initio & ante secula creata sum*, sufficienter salvatur, quòd fuerit electa in Matrem DEI, ante ipsum peccatum.

§. 4. Historia.

431. SangVIS, De ConClonatore
prorVMpens.

Mirabile admodum est, ac non sine specialî Numinis dispositi-

one permissum, quòd dum Firmis in Piceno, Italiae Urbe, Concionator quidam, puræ Virginis Conceptioni parùm addictus, contra eandem gratiosæ præservationis singularitatem, publicè concionari exorsus fuisset, cruor subito sanguineus, tanto cum impetu, de ore cœperit perorantis prorumpere, ut propter indefinens calidi liquoris profluvium, nunquam hæctenus tam atrociter perpeßum, Sermonem inchoatum prosequi omninò prohibitus, infecto quod intenderat negotio, domum reverti fuerit coactus, cunctis, qui dictionis argumentum intellexerant, Divinam super hoc attentato displicentiam non vanè conjectantibus. *Bernardin. de Busli. Serm. 9. de Concept.*

§. 5. Symbolum.

FACVLa, tenDens In
sVbLIME.

432.

Quomodocunque placet; faculam gere; tendit in altum;

Verte, revertte; tamen flamma superna perit. Conceptum, Vitam, Mortem quoque verte revertte

Virginis: At similem crede fuisse facem!

Fumus ignis: in altat. v. Eccli. c. 22. v. 30.

§. 6. *Antiquitas.*

433.

ARIOBARZENIS IN FILIVM
DILECTO.

A Riobarzenes, potentissimus Cappadociæ Rex, ubi filium aliquando suum, longè infrâ se collocatum, & viliorè admodùm loco, pro suâ fortunâ conspexisset, confestim pro eâ, quâ in genitum suum ferrebat dilectione, ex Throno Regio descendens, Diadema in caput illius transtulit, hisce eum verbis, ut suum in locum succederet, hortatus: *Volo te Regem, & Regnum in te transfero: sufficit Patri, modò regnet Filius, sanguis ejus.* Quid hic ageret Filius, ad eò à Rege, genitore suo dilectum se conspiciens? Tacitæ sine voce lachrymæ ubertim defluxere per ora, inhorruit corpus, dilapsum Diadema est, quod tam inopinatò fuerat impositum, nec quò iustus erat, progredi potuit. Verùm, ô ingens amoris vis! Regno nihilominus se abdicat læto animo Pater, & Filius, quantumcunque protestatus, Cappadocum ab ipso Rex salutatur. Nec finis tam facile certamini huic, Patrem inter, ac filium, prorsus admirabili fuisset impositus, nisi voluntati Patris, Pompeij quoque Magni, tunc fortè pro tribunali sedentis, auctoritas accessisset. Hinc filius, sine morâ, Rex proclamatus, ac Regio Diademate publicè est redimitus.

Quis jam audebit asserere, amorem Filij DEI, succubuisse amori qualicunque humano, qui, quâ DEUS est, Pater Virginis MARIE est? an non quâ DEUS, & quâ Filius, invitat Matrem suam dilectissimam ad Regna? dum miram ejus pulchritudinem his verbis deprædicans: *Tota pulchra es, amica mea, & macula non est in Te*, Cant. 4. statim invitationem subjungit: *Veni de Libano, Sponsa mea, veni de libano! veni, Coronaberis.* Ibid. v. 8. Ubi non unum tantùm, sed triplex *Veni!* attentius est considerandum, non unum solùm, sed ter repetitum invitationem; Invitatur nimirùm à DEO Patre, tanquam *Filia*, à DEO Filio, ut *Mater*, à DEO Spiritu Sancto, tanquam *sponsa*, tripliciter dilecta, quia tripliciter præservata à quocunque peccato. Quis ergò non piè crediderit, hanc Triados Sacrosanctæ Filiam, Matrem, & Sponsam, nunquam extitisse filiam, sponsamque Luciferi? quis dixerit, originalis peccati contagione, ullo momento fœdatam, ac vel ideò cœlesti aliquandò Regno fuisse indignam? &c.

§. 7. *Anagramma.*

VNICA DEVM CIBAS.

434.

Mundi Regem unica alis, O amata, et pura!

Versio litteralis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS LXIII.

§. I. *Scriptura.*

435.

VIRGINEÆ DEI MATRIS ANTE
ABYSSOS CONCEPTIO.Prov. c. 8. v. 24. *Nondum erant Abyssi,
& ego jam concepta eram.*

A Byssos, de quibus hîc Virgineam DEI Matrem Sapientissimus mortalium loquentem inducit, alias non esse, quàm Abyssos peccati, æternæ mortis, ac damnationis, ex celeberrimi illius Archidiaconi, in Decretum Gratiani scriben-

bentis, in eap. *Nonnè*. Distinct. 37. expressis verbis, non obscure colligitur; Ait enim inter alias *Abyssi* explicatones, eam dici posse ab *A*, quod idem est, ac *Sine*, & à verbo *Byssus*, quod genus quoddam lini candidissimi significat: ex quo ingeniosè deducit, idem esse *Abyssum*, quod *sine Byssò*, seu *sine candore*. Quo supposito, aptè profectò per *Abyssum* intelligitur *Peccatum*, quod candore Divinæ gratiæ animam privat, & nigram reddit, juxta illud Jeremiæ: *Denigrata est super carbones facies eorum*. Quòd si verò expositio hæc aliquam fortasse novitatem redolere uni alterive videatur, eaque præplaceat, quâ communiter *Abyssus* pro infinitâ quasi aquarum congerie, absque fundo accipitur, idipsam non minus præfenti favet Conceptui, *Abyssum* cum peccato conferenti: quid enim aliud Regius propheta per *Abyssum* intelligit, quàm peccatum? dum ait: *Abyssus abyssum invocat*: quod utique idem est, ac dicere: impius de peccato in peccatum prolabitur, imò cum in profundum venerit, contemnit.

In has igitur *Abyssos*, quamvis omnis Adami progenies, tum per noxam originalem, tum per actualia peccata quotidie labatur, æternum certè damnanda, nisi DEUM hominem sibi liberatorem, tum per Baptismi undas, tum per Pœnitentiæ lachrymas reconciliet, tamen Beatissima Numinis Genitrix conceptam se gloriatur ante abyssos, dicendo: *Nondum erant abyssi, & ego jam concepta eram*, eò quòd antequàm in illas incideret, jam Divinâ præventa gratiâ, per eandem fuerit ab omni peccato, tum originali, tum actuali penitus præservata, & liberata, sicque singulariter concepta, ut *abyssi* nullo unquam momento aliquid juris in eam sibi vendicare puerint. Aiunt Jurisperiti, negativam partem in controversijs difficilè admodum esse probationis; unde hoc potissimum superest remedium, ut accusatus probet, cum delictum sibi impositum patratum

fuit, longè se ab eo loco tunc temporis abfuisse. Non dissimiliter in proposito nostro conceptu, cum mors peccati originalis ex Adamo, primo parente nostro ortum habuerit, omnibus ejus filijs per naturalem propagationem ab ipso descendentibus mors illa imputatur, tanquam prævaricatoribus, in ipso capite contentis; at Beatissima Virgo apertissimè probat, sibi non imputandam esse hanc mortem peccati, quia antequàm essent *abyssi* originalis culpæ, etiam in æterna permillione, permittente omnes ab Adam naturali viâ propagatos infici, jam ipsa in mente DEI concepta, & in Divinâ voluntate præordinata erat. atque hinc est, quòd licet in profundâ illâ abyssò, ac profusio originalis peccati submersi fuerint omnes ab Adamo progeniti, ut in sensu mystico de illis intelligi possint ea Exodi verba: *Submersi sunt in mari rubro, Abyssi operuerunt eos, descenderunt in profundum, quasi lapis*, Beatissima tamen Genitrix, ex speciali Filij sui beneficio, in Conceptione suâ submergi non potuit, ipsâ dicente: *Nondum erant abyssi, peccati originalis, & ego jam concepta eram*, in mente DEI. Hæc omnia optimè perpendens Divus noster Joannes Damascenus, Virginis illibatæ cliens devotissimus, *MARIA*, ait, *statim ab initio gratiæ abyssum invenit, quæ animam non minus, quàm corpus Virgineum custodiret*. & quid, si *MARIAM* ipsam *Abyssi* nomine appellarem? non errarem certè, cum ab ipsis etiam SS. Patribus talè frequenter nomine fuerit honorata. Audiatur Anastasius Sinaita: *Abyssus est MARIA, ex qua Angeli verum solem exortum viderunt*. pariter Henricus Sufo: *Abyssus inexhausta divinæ misericordiæ MARIA*. cum quibus doctissimus etiam sentit Idiota, *Abyssus* inquires, *multarum gratiarum MARIA, ex qua peccatores hauriunt gratiam incessanter*. licet autem, formato olim spherico hoc mundo, dum tenebræ fuissent super faciem *abyssi*, non est aspernatus Spiritus Domini volare super illas aquas, imò tamdiu super ijs

Exodi. v. 5.

Orat. de Assumpt.

L. 4. Angelog. contempl.

Medit. de compass. M.

de B. V. p. 14. contempl. 24.

Thren. c. 4. v. 3.

Psal. 41. v. 8.

Proverb. 18. v. 3.

subsistere voluit, ad instar sollicitæ gallinæ ova foventis, & vivos satagentis pullos educere, quousque postea formata extiterit lux isthæc, ornatum cœlum, exulta tellus, mundusque totus affabrè fabricatus: sic, cum tenebræ essent super *abyssum* peccantis Adami, quæ etiam Marianam involuturæ *abyssum* videbantur, placuit Divino Spiritui jam tum, magnâ sollicitudine super *MARIAM* quiescere, ut luce gratiæ, mirum in modum, ante omnes peccati *abyssos* illustrata, ardentissimâ charitate, virtutumque omnium elegantiam, nullo non momento fuerit ornatissimè exulta, sicque in dignam *DEI* Genitricem elegantissimè ab initio conceptionis fabricata. Ergo felicissima Divinæ misericordiæ *Abyssus*! *O* Virgo ter immaculata, quia *ante abyssos concepta*! Ecce ad te confugimus: *Abyssus*, *abyssum invocat*, nos scilicet miseri peccatores, tuam maternam pietatem! id unicum suppliciter flagitantes, ut ea nobis esse velis, quæ à Seraphico Bonaventurâ deprædicaris, nimirum *Abyssus, abyssum invocans, interpellando pro nobis profundissimam misericordiam Filij tui.*

in Spec.
Virg.

§. 2. *Authoritas.*

436. Ioannis Hierosolijmitani, pro *DEI* Genitricis sine Labe, sententia.

Beata MARIA de naturâ humanâ aliter fuit orta, quia in suo ortu non fuit onerata amaritudine delictorum, sed instar illius nubecule fuit levis, per immunitatem peccatorum, & dulcis per plenitudinem charismatum. De institut. Monachorum. c. 32.

§. 3. *Ratio.*

437. *DEI* Patris, ac *FILII*, Miræ æquivalitas.

*C*hristus redemptor noster, antequam humanam assumeret car-

nem, ab æterno erat tantæ Sapientiæ; ac potentiæ, in eligendo sibi Matrem, omnis corruptionis expertem, quantæ fuit Sapientiæ, ac potentiæ Pater æternus, in producendo quoad intrâ ab æterno cœquale sibi Verbum: Atqui Pater æternus non potuit aliud Verbum producere, nisi sibi gratum, ac expers omnis corruptionis: Ergo etiam Redemptor noster non potuit aliam eligere Matrem, nisi sibi gratam, atque omnis corruptionis expertem. Sed peccatum originale tollit amicitiam *DEI*, ac incorruptionem animæ, & corporis. Ergo Christus non potuit talem Matrem eligere, quæ haberet peccatum originale. Maj. Prob. Eadem Sapiencia, Potencia, & Voluntas tanquam prædicata absoluta, sunt in omnibus tribus Personis Divinis. Ergo si in Patre fieri aliter non potuit, quam quòd produxerit Verbum sibi gratum, atque expers omnis corruptionis, etiam in Filio aliter fieri non potuit, quam quòd elegerit Matrem sibi gratam, atque omnis corruptionis expertem.

§. 4. *Historia.*

*L*Ves Mediolanensis, Voto Cessans.

438.

*T*empore Blanchorum, quo lues contagiosa ipsam Cisalpinæ Galliæ Metropolim, Civitatem nempe Mediolanensem pervadebat, ac locum hunc, populi multitudine fertissimum, crudelî plurimorum strage jamjam depopulata fuerat, residui Urbis incolæ, ad spiritalia conversi remedia, Virginem præsertim Beatissimam in auxilium vocârunt, votum, in ejusdem honorem, unanimiter facientes, quòd si desperatis aliàs rebus subvenire, ac potentî suâ apud Filium intercessione, Civitatem crudelî peste liberare dignaretur, Festum immaculatæ Conceptionis, hætenus nondum celebrari ab ijs solitum, solennî singulis annis

nis, ritu peragere vellent. Et sanè placuit Superis pium promissum, ac Beatissimam Numinis Genitricem in miserorum civium pertraxit subsidium; Enimverò, vix votum emisère, cùm, cessante omnî contagio, ab ulteriori periculo penitus fuere absoluti. Crevit jam, ex die illâ, singularis ergâ Virginem sine labe conceptam devotio; quamvis enim primus jamjam Mediolanensium Dux summo semper amore erga immaculatam Deiparâ Conceptionem exarsèrit, atque ad exhortationem Magistri Petri de Candiâ, jam ante adeptum Ducatum, Matrem misericordiâ devotissimis frequenter precibus, per dictum Sanctissimâ Conceptionis privilegium, invocare consueverit, (ut mirum videri non debeat, vel ideò Petrum hunc, ad summi Pontificatus apicem, ipsum verò ad Ducis Mediolanensîs dignitatem, paullò post evectos fuisse) tamen dictò per Virginem beneficio, toti Civitati Mediolanensî tempore pestis exhibitò, devotio hæc, ingens per totam viciniam sumpsit incrementum. *Bernardin. de Busli Serm. 9. de Concept.* Ubi præterea notandum, diversas tam Italiâ, quàm Hispaniâ Civitates, à pestiferâ lue similiter liberatas, voto facto, majori celebritate supradictum Conceptionis Festum peragendi. ex quibus Genua Anno 1579. Florentiâ Anno 1633. Civitas Huesca Aragoniâ Anno 1450. Civitas Messina Anno 1650. ac specialiter Roma, tempore Alexandri VII. cùm enim in Vigiliâ ejusdem Festi, multi tam Religiosi, quàm sæculares, orando, ac jejunando purissimâ Virginis opem implorâssent, pestis confestim decreverit, perque immaculatam hanc DEI Genitricem, paullò post ex toto cessare visa est. ut meritò altrefatus Christi in terris Vicarius, institutâ solenni Processione ad S. MARIAM in Porticu, talem liberationem potentissimo MARIE auxilio gratus adscripserit. *Diar. Marian. Francisci Marchese.*

§. 5. *Symbolum.*

HELIOTROPII, ad SOLIS Iter, 439.
MIRA Conversio.

Solis amicus ego, convertor semper ad istum,
Hunc sequor, ad metam tendimus ambo parem.
Solis amica parens Divini, semper ad istum
Vertitur: Hinc maculam nescit uterque parem.
Ad me conversio ejus. Cant. c. 7. v. 10.

§. 6. *Antiquitas.*

Medusa terrifica, ob- 440.
trVn Cata.

PERseus, generosissimus Juvenis, cùm mandatum à Pallade accepisset, ut vindictam de Medusâ sumeret, eò quòd plurimos illa homines, eam aspicientes, convertisset in lapides, mox promptum ad jussa, licet ardua, sese exhibuit: cui hunc in finem Mercurius ipse Talaria, & falcatum ensẽm suppeditavit, Pluto Galeam, Pallas Ægidem ære adeò splendidam subministravit, ut Gorgoniam faciem posset impunè aspicere. Hicce ergo confusus Numinum armis, non dubitavit, Medusâ in occursum procedere, quam à tergo animosè adorsus, caput illi validissimo impetu amputavit, illudque com-

complicatis licet anguibz terrificum, feliciter tamen à se obruncatum, Palladi detulit. *Lucan. l. 9.*

Quid jam Medusa superbiens, terrificâ, & ad hominum nata perniciem denotat, nisi superbi Luciferi, in mortalium, suum aliquandò in locum subrogandorum, perditionem intentissimi, indefessam audaciam, cruentis indefinenter cladibus etiamnum intentam? Quid Perseus, rarâ virtutis Heros, à Pallade submissus, nisi mulierem illam fortissimâ, ac Amazonum omnium facilè Principem, MARIAM? à Divinâ sapientiâ, cum in finem, submissam, ut immaculatâ suâ Conceptione, vindictam de hoste infernali sumeret, tot stragibus, in Adami posteris commissis, superbo? quem in finem; non ficta quædam Poëtarum

Numina: Mercurius, Pallas, Pluto, &c. sed tota Sacrosancta Trinitas, Pater, Filius, & Spiritus Sanctus, arma Divinæ protectionis validissima MARIÆ suppeditavit, quibus freta, inimicum ausu generosissimo aggressâ, infernalem Medusam gloriosè prostravit, vipereumque caput, toti orbi terrificum, primo conceptionis articulo, valido impetu contrivit, ac gloriosè conquassavit, &c.

§. 7. Anagramma.

DeIpara! te pVrè ConCep- 44I.
taM IVro.

Ave! Te dignam juro, sine maculâ partam.

Versio litteralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS LXIV.

§. I. Scriptura.

CLara LVCerna VInCens
peCCatI noCteM.

442.

Proverb. c. 31. v. 18. *Non extinguetur in nocte Lucerna ejus.*

O Denissimas infausta noctis tenebras, quas originale peccatum, omnî, proh dolor! extincto Divinæ gratiæ lumine, mundo invexit! O somnolentum, ac prorsus incurium propriæ felicitatis custodem Adamum! quem illis Isaïæ verbis non immeritò alloqui possumus: *Custos quid de nocte? custos, quid de nocte? quid enim mirum, si peccatum originale nocti comparetur, si hâc ipsâ similitudine Divus quoque Christi lactaneus uti voluit, hâc habens: Quid autem est nox frigida, & obscura, nisi originale peccatum, frigidum concupiscen-*

tiâ, obscurum ignorantia? & sanè horrendam hujus noctis caliginem attentius considerans celeberrimus ille patientiæ Princeps Jobus, cohibere se non potuit, quin in hæc verba prorumperet: Noctem illam tenebrosus turbo possideat, non computetur in diebus Anni, nec numeretur in mensibus: sit nox illa solitaria, nec lande digna. c. 3. v. 6. & 7.

In hac igitur densissimâ peccati originalis nocte, quamvis ob impiam Protoparentum nostrorum Divinæ Legis transgressionem, omne illis, eorumque posteris gratiæ lumen fuerit extinctum, juxta illud: *Mandatam lucerna est, & Lex lux: ut verificatum quoque fuerit illud: Lucerna impiorum extinguetur, minimè tamen fuit extinctum, nec in illâ communî caligine comprehensum gratiæ lumen in Deiparâ, dum conciperetur, sic attestante Evangelistâ: Lux in tenebris lucet, & tenebræ eam non* Prov. 6. v. 23. Prov. 24. v. 20. Jo. 1. v. 9.

Bernard.
Serm. 4.
super Sal.
v. c.

Hom. 6.
contra
Nestor.
Orat. de
Assumpt.

comprehenderunt, quæ hanc ipsam ob causam à S. Cyrillo *Lucerna inextincti luminis*, & à Leone Imperatore *Lucerna perpetuò lucens, & nunquam extincta*, per quam à tenebrosâ peccati morte liberati sumus, & liberamur &c. deprædicatur. Adducere hîc possem longam, per omnia sæcula, Patrum, & Doctorum seriem, qui ut *Lucerna ardentis* luxerunt in domo Domini, nisi supervacaneum prorsus videretur, lucernas proferre in meridie, cùm interim hi omnes unâ voce proclamant, non extinctam in nocte Conceptionis Marianæ lucernam originallis innocentia. Quis ergo dubitet, de MARIA & non de alio quodam intelligendum esse illud: *Non extinguetur in nocte lucerna ejus?* præfertim, cùm ille in MARIAM venire, & ex eâ prodire statuerit, qui totum feremat, irradiat, & insulгурat Paradisum, de quo scribitur: *Claritas DEI illuminavit eam, & lucerna ejus est Agnus*. Ex hoc enim facile nobis persuasum habere possumus, eandem ipsam lucernam, illud ipsum candelabrum gloriosum, corpus quoque, & animam futuræ Genitricis perfectissimè illuminâsse. Meliori proinde jure, quàm supra nominatus Jobus, gloriari de se MARIA poterat: *Non perij propter imminentes tenebras, nec faciem meam operuit caligo. Quare? causam ipsa alibi insinuat, Numinisque singulare adjutorium grato animo agnoscens, Dominum adjuvantem deprædicat, dicens cum Psalmistâ: Quoniam tu illuminas lucernam meam Domine: DEUS meus illuminas tenebras meas; quoniam in te eripiar à tentatione. item: Probasti cor meum, & visitasti nocte, & non est inventa in me iniquitas. Sic enim verò, licet alij quidam, cum Vate Regio, dicere possint: DEUS, DEUS meus, ad te de luce vigilo: dicere tamen MARIA cum eodem Psalmodographo sola poterat: Anticipaverunt vigilias oculi mei, utpotè quæ tanquam clara Lucerna, à DEO jam abinitio suæ Conceptionis singulariter illuminata,*

semper fuit *Lucerna splendens super candelabrum Sanctum*, ac medias inter originariæ labis tenebras non tantum inextincta, verum etiam clarissimis Divinæ gratiæ radijs jugiter resplendens, omnem peccati noctem vicit, labisque nefcia, cunctam prorsus caliginem perpetuò ex animâ proscripam habuit. O animam felicissimam simul, ac lucentissimam! quæ velut jugis lucerna, semper permansit accensa, coram Divino Altari, & nunquam fuit extincta, sed servavit lumen Divinæ gratiæ, præbendum viatoribus, unde possint videre viam salutis. Dico igitur, pro conclusione Conceptus, idem, quod magnum olim Ecclesiæ lumen, S. Augustinus, auditoribus paternè è pulpito inculcavit: *O homo! si non potes Solem, saltem attende ad lucernam, si non potes DEUM, saltem hominem imitare!* Dixerat hoc Augustinus de S. Protomartyre Stephano: dico ego idipsum de purissimâ Numinis Genitrice. Hanc lucernam attende, hanc DEI hominis Matrem imitare! & cùm non possis ab originalî, saltem ab actualibus, tam mortalibus, quàm venialibus peccatis pro viribus abstinere: ut mediante clarâ hac lucernâ, Virgine Deiparâ, per tenebrosam mortalis vitæ caliginem, ad æternam claritatem pervenias.

Serm. de
S. Steph.

Apo. 21.
v. 23.

c. 23. v. 17.

Psal. 17.
v. 29.

Psal. 16.
v. 3.

Psal. 61.
v. 1.

Psal. 76.
v. 4.

§. 2. *Authoritas.*

S. IrenæVs, DeIparæ pVrè
ConCeptæ aMator.

443.

1. *Consentaneum erat, ut sicut per faminam, Adamum seducentem, mundus fuerat perditus, per faminam CHRISTO inservientem restauraretur.* Lib. 3. contra Valent.
2. *Prudentia serpentis in simplicitate columbæ devicta.* L. 5. c. 15. contra hæres.
3. *Adhuc protoplasti peccatum, per corruptionem primogenitæ, emendationem accipiens, &c.* L. 5. cap. 19.

§. 3. *Ratio.*

444. DVO perfeCtè Contraria, non Manent Vnita.

Beatissima Virgo in primo instanti suæ productionis, seu Conceptionis, fuit Dominatrix dæmonum; sic enim prædictum videtur Christo, per Davidem Psal. 109. v. 2. *Virgam virtutis tuæ emittet Dominus ex Sion, dominare in medio inimicorum tuorum.* Ergo Beatissima Virgo non potuit tunc contraxisse peccatum originale. Prob. Conseq. Implicat absolute, ut simul quis sit respectu ejusdem Dominus, & servus. Atqui, juxta citatum Scripturæ locum, Beatissima Virgo erat jam tum Domina dæmonis, & simul fieret serva ejus, per peccatum originale, ut patet. Ergò, cum hoc verificari nequeat, etiam verificari non poterit, quòd Beatissima Virgo contraxerit peccatum originale. Maj. Prob. Duo perfectè, & privativè contraria nequeunt simul esse unita, seu subjectari in eodem (numero) subjecto; ita implicat, evidenter, in eodem (numero) homine, mors & vita: gratia & peccatum, &c. quia nempe sunt privativè opposita. Atqui dominium, & servitus simili modo sunt privativè opposita. Ergo nequeunt simul manere, in M A R I A, unita.

§. 4. *Historia.*

445. CanDeLæ ACCenSæ ConserVatIo, à DeIparâ, absqVe Labe ConCeptâ.

Miraculosis planè eventibus annumeranda est, perpetua illa candelæ, à Joanne Anachoretâ accensæ conservatio; cum enim celeberrimus hic eremicola, in partibus cujusdam villæ (Soehus nuncupatæ) 20. ferè milliaribus ab Hierosolymâ, in quadam degeret speluncâ, devotè asservabat affectuosam Virginis immaculatæ Imaginem, Christum Fi-

lium suis in ulnis gestantem. hinc quotiescunq̃ peregrinationem, pro more, suscepturus erat, tum ad Montem Sinai, tum per vastam solitudinem, ad visitanda Sanctorum Martyrum sepulchra, quibus specialissimè devotus, modò Ephesum pergebat ad S. Joannem, modò Euchaitam ad S. Theodorum: nunc ad S. Theclam, in seleuciam Isauriæ, nunc ad S. Sergium, in Saraphias: tum denique Hierosolymam, ad adorandam ibidem Sanctissimam Christi Crucem, & alia Sacra loca subeunda, accendere interim candelam solebat, specialiter Sacræ illius Imaginis honori destinatam. Cum ergò die quadam, coram dictâ Virginis illibatæ effigie, in preces effusus persisteret, in hæc devotione plenissima prorupit verba: Sancta MARIA, DEI GENITRIX semper immaculata! quandoquidem longiori me itineri proximè comittere statui, diebus pluribus perficiendo; Obscuro! tuæ Tu candelæ curam habeas, eamq̃, ut jugiter ardeat, ac nunquam intereà extingatur, conserva! ut omnis exinde populus intel ligat, in Te quoque gratiæ lumen constanter à DEO servatum, nullo fuisse momento extinctum; Hac enim spe fretus, ac in Tuum confisus adiutorium, propositum iter consolatus arripio. Dixit: & accensâ coram Imagine candelâ, arduo se itineri commisit. Mirum dictu! post mensis unius spatium, ad eremum reversus, ita candelam hanc ardentem reperiebat, ac conservatam, prout illam ante discessum accenderat: imò cum postmodum per duos, vel tres, imò per quinque, aut sex quandoque menses, cellâ suâ exesse contingeret, vel etiam si domi, per tempus aliquod, subsistere placeret, nunquam hanc candelam à seipsâ vidit extingui, Virgine Deiparâ evidens inextincti gratiæ suæ luminis testimonium, per hanc suæ Imagini dicatam candelam miraculosè demonstrante. *Sophronius,*

*Prati Spirit. c. 80. cit. in Concil
Nicen. Act. 5.*

§. 5. *Symbolum.*

446. LaMpas, ab ADæ Labe
InEXtInCta.

Non nocet accenso venti violentia lychno,
Quem, parte ex omni, vitrea scuta regunt.
Et superare queat macule violentia Matrem,
Quam Sacra ter putam protegit ipsa Trias?
Non extinguetur in nocte Lucerna ejus, Prov.
c. 31. v. 18.

§. 6. *Antiquitas.*

447. poLIJpHeMVs, atroX CIJ-
CLOps, reglonIs SICILIæ, ab
VLIJfse IVVene eX-
oCVLAtVs,

Inter cætera Cycloperum portenta, illum Siciliae tractum incolentia, ubi Ætna Mons formidabili flammæ ejectione pluriès clarescit, ob corporis partim vastitatem, partim ob animi atrocitatem, plurimùm timebatur Polyphemus ille, qui pastorem cum ageret ovium, voracissimum simul hominum lupum agere consuevit, quos ex insidijs interceptos ad saxum violenter elidere, crudeliter enecare, artusque tabo fluentes insolenti barbarie devorare, summis in delicijs habebat. Accidit, ut

post varios casus, marisque complura feliciter superata discrimina, ad litus illud die quâdam appelleret Ulysses, juvenis generositate nemini illius ætatis secundus: verùm vix è navigio cum socijs ad terram descenderat; cum ecce! ab atroci illo Cyclope adeò fuere intercepti omnes, ut evadere ultra difficillimum videretur, vadere ferini rabiem, humanum sanguinem avidissimè siti-entis. Quid ergò ageret Ulysses, si præsens evadere vellet à voracissimo Gigante periculum? Audite! immani propinat monstro vini generosissimi poculum, cujus haustu sopitus Gigas, mox humi resupinus stertere cogebatur: quam occasionem sibi exoptatissimam sine morâ arripiens Ulysses, Cycloperis rhonchos emittentis oculum, quem unum habebat, acuto stipite effodit, sicque exoculato feliciter Gigante, victor cum suis ad navim reversus est. *Homerus 10. Odyss. Servius. Virgil. &c.*

Formidabilis ille tartareorum Cycloperum antesignanus Lucifer, eas inferioris terræ partes incolens, quæ longè majori, quam Ætna Mons, flammæ sulphurearum ejectione horrendum illustrantur, voracissimum utique monstrum se exhibuit, dum protoparentes nostros, cum totâ illorum futurâ progenie, præcinâ prorsus barbarie, in animâ enecavit, vixque conceptum hominem, primo statim temporis momento, sibi in prædam abstulit, & etiãnum aufert. Venit autem in mundum hunc immundum Virgo quædam purissima, MARIA: Hæc Ulysses illum sagacitate simul, ac fortitudine immensum superans, ut se è proximo periculo, ob debitum contrahendæ communis labis eriperet, tartareo illi Polyphemo, tot jam stragibus fatigato, poculum exhibuit generosissimi vini, calicem nimirum salutaris, quem bibiturus erat Filius ex se nasciturus, id est, Sacratissimam Christi Passionem, ac Mortem, pro omnibus in redemptionem, pro se autem in præservationem

onem impendendam; ad cuius, non dico hautum, sed primum tantum odoratum, aded debilitatus est Lucifer, ut omnibus viribus deficientibus, ac totus à pulchritudine purissimæ animæ excæcatus, nullam ei vim, aut nocumentum in Conceptione afferre potuerit.

§. 7. *Anagramma.*

agnVM DEI pVra àpeC-
Cato parles.

448.

*Verum DEI Agnum intacta à malo paries.
Versio literalis.*

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS LXV.

§. I. *Scriptura.*

449. Virgo pVrè ConCepta, NIGra
fEd forMosa.

Cant. c. i. v. 4. *Nigra sum, sed formosa.*

Quid est hoc? dilectissima Spiritûs Sancti Sponsa, Virgo Beatissima! quod Sacris in Canticis, nigro Temetipsam calculo describere non verearis, dicendo: *Nigra sum, &c.*? Ergone Tu, quam nive candidiorem semper suspeximus, quam telam mundam omni tempore credidimus, quam candidissimam pacis columbam hætenus venerati sumus, nigredinem induisti, colori candido per omnia adversantem? An nescis, destitutam omni luce nigredinem? quomodo ergo adhærere tibi hic color obscurus poterit, quam omni ex parte luce vestitam, corona stellarum duodecim in capite, Luna sub pedibus, Sol toto in corpore exornat? *Quæ enim societas luci ad tenebras?* An nescis, nigredinis usum in tristibus plerumque eventibus, ac mortis casibus adhiberi, & ad peccata potissimum referri? Quomodo ergo tu nigra dicaris, in quâ nec tristitia, nec peccatum ullo momento locum invenire potuit? *Dilexisti enim, justitiam* (ut cum Psalmistâ loquar) *& odisti iniquitatem: propterea unxit Te DEUS, DEUS*

2. Co-
rinth. 6.
v. 14.

Psal. 44.
v. 8.

tuis oleo laticine, omnem tristitiam pro-
scribentis. An nescis, exosam ple-
rumque; reputari nigredinem? juxta
illud Martialis:

Hic niger est: hunc tu Romane
carveto!

Quomodo ergo Tu nigra, quæ nemini exosa, sed Mater amabilis, Mater pulchra dilectionis, ab universali Ecclesiâ communiter salutaris? Verum audire mihi videor MARIAM sic respondentem: *Nigra sum, fateor, sed nonne nigra plerumque videntur, quæ à nobis sunt remotissima? sic & ego nigra, eò quod ob peccatum originale, vobis quidem omnibus, non autem mihi, à conceptione adhærrens, longè à vobis sum remotissima. Nigra sum, fateor, sed & formosa, non tali affecta nigredine, quæ formam dehonestet, sed quæ potius mirum in modum adornet: nigra, non ob culpam, sed ob humilitatem. Nigra sum, sed formosa: nigra ob debitum contrahendi peccati, formosa ob peccatum minimè contractum: formosa, quia pulchrior reliquis omnibus creaturis: nigra, quia non tam pulchra, quam Filius meus. formosa, si sola spectetur puritas mea: nigra, si modum attendere placeat pulchritudinis, utpotè non naturalis, sed privilegiatæ. atque aded decoloravit me Sol,* Divinus scilicet Filius meus, *Speci-*

Cant. 1.
v. 5.

osus

Pfal. 44. v. 3. *osus formâ præ filijs hominum : cujus pulchritudini si meam comparare studeo, quamvis cæteroquin tota pulchra, tota sine maculâ, imò pulcherrima inter omnes mulieres & dicar, & sim; nigram tamen, & deformem omnino, respectu illius, me profiteor : formosa quidem, si cum creaturis quibuscunque, nigra, si cum DEO componar. Nec nigrum semper colorem adeò despectum, ac infaustum credite; quemadmodum enim ij, qui ad metam jaculantur, nil magis desiderant, ac exoptant, quàm ut ad centrum pertingant, seu punctum illud unicum, nigro plerumque colore signatum, cujus actu victoriam cum præmio præ reliquis reportant, deq; colore illo nigro sibi faustissimo non parum gloriantur; sic mihi & ego præ reliquis omnibus gratulari possum, de puncto Conceptionis meæ, quamvis nigro, utpote in utero materno omnis adhuc lucis experte, quod nimirum sola, aberrantibus in Adamo cæteris omnibus, atque à DEO, centro suo, per prævaricationem longè recedentibus, directissimè tetigi, jam tum formosa, quamvis nigra, & necdum in lucem edita, quia purè concepta. O dignum tantâ Sponsâ responsum! O candidam nigrae Virginis, sed formosæ mentem! Pergat modò præfatus Martialis dicere:*

Hic niger est hunc tu Romane caveto!
dicam ego idipsum de Virgine, ab omnî labe purissimâ :

Hæc nigra est, hanc tu Mariane caveto!

Sed quid? ergone cavendum erit ab illâ, cujus toties pulsare fores, ab ejusque maternâ misericordiâ opem præstolari necessè habemus? verum (omni remoto scandalo) audi, quid sentiam:

Nigrae, ac formosæ cum veneris ante figuram,

Prætereundo CAVE! NB. ne si leatur AVE.

Caveto præterea, tangere, ac impedere, pertinacî conatu, hoc nigrum punctum honoris Deiparæ, jaculo linguæ, nisi quam habere poteras misericordiæ matrem, velis aliquantidò experiri impietatis ultricem.

§. 2. *Authoritas.*

IVO Cartnotensis, pVraM 450.
DoCens.

Quomodo Matrem carnis sue Sanctificaverit, deinceps audiamus, ut inde lateatur Catholicus, immundus confutetur hereticus. Omnem quippe nævum, zam originalis, quàm actualis culpæ in eâ delevit, sicque carnem de carne ejus sumens, eandem in Divinam munditiam transformavit. Serm. de Nativ. Dom.

§. 3. *Ratio.*

CICero, IVre, pro Domo svâ. 451.

Quandò in comunî necessitate (ubi nempe debacchantes undique flammæ integram Civitatem, vel plateam in cineres, ultimamque præsentem perniciem redigere minitantur) ante omnia suæ quisque prosperitati, ac indemnitati prospicit, se, domumque suam à grassantibus flammis custodire, & è præsentî manifesto periculo eripere, ac præservare, omnibus viribus, ac modis allaborat, nemini id à quoquam mortalium vitio vertendum est; cùm exinde ortum videatur commune adagium: Cicero pro Domo suâ. Sed Beatissima Virgo fuit Domus Christi Domini, in primo instantî Conceptionis, quamvis nondum actu inhabitata, tamen in eam electa, & ab æterno præordinata, ut ibi per novem Mensium spatium habitaret. Ergo nec Christo vitio vertendum est, si in comunî illâ necessitate, quandò mortifera peccati originalis flamma in universum genus humanum debacchari cœpit, omnesque jam Adæ filios

lios in extremam perniciem, & miseriam præcipitavit, à tam deplorabili ruinâ salvam, & incolumem conservare voluit, omnibusque suis viribus præservare Domum suam, MARIAM, adhibitis etiam hunc in finem efficacissimis Passionis suæ Sacratissimæ meritis,

§. 4. *Historia.*

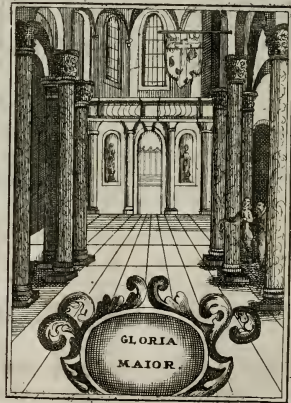
452. BernardI apparItIo , ob festI-
VitateM ConCeptionIs.

Divus noster Bernardus, Clavallensis Abbas clarissimus, ut miraculis, & virtutibus illustis, ita Virginis Deiparæ cultor celeberrimus, cui hanc ipsam ob causam datum est, ex Matris Virginæ apertis uberibus, dulcissimum lactis nectar sugere: quod bibere licuit, hoc melleis suis de MARIA scriptis jugiter eructavit. Hic postquam Sanctis laboribus immortalis, Cælos petijt, devoto cuidam Ordinis sui Religioso spectabilem sese reddidit, totus lucidus, ac Cælesti quodam splendore gloriosè circumfusus. Cæterum cum omne ejus indumentum purissimum esset, ac candidissimum, solo tamen in pectore, quædam nigerrimi coloris macula, licet perexigua, observabatur. Miratus desuper Religiosus, Divum suum Abbatem ita alloquitur: Pater Sancte! quid est, quod tanto undique splendore coruscans, Cælique jam civibus felicissimè adscriptus, modicam tamen illam nigri coloris notulam tibi adhærentem circumferas? cui Bernardus: Ne terreare, Fili! cum tali equidem maculâ tibi volui comparere, eam præcisè ob causam, quod dum viverem, licet magnæ Cælorum Reginae cæteroquin devotissimus, atque author Hymni illius MARIE gratissimi: *Ave Maris stella, &c.* per modicum tempus, in quâdam extiti non verâ opinione, existi-

mans, Virginem hanc Beatissimam, originalem in Conceptione immaculam contraxissè: Scito autem, & alijs notum facito, fuisse illam sine omnî labe conceptam, ejusdemque Festivam memoriam meritò in terris celebrandam; cum & in Cælo, quod feliciter mihi datum est inhabitare, ñeri Festum Conceptionis, jugiter expertus sim. quibus dictis Apis hæc Mariana disparuit, atque ad Cæleste alveare, melle Divino plenissimum, se recepit, ingentî dulcedine in animâ Religiosi hujus relictâ. *Bernardin. de Busti Serm. 8. de Concept. & in Officio diei 2. Lect. 5.*

§. 5. *Symbolum.*

QVo pLVrlès In bello
trallCIVntVr VexILLA, 453.
hoC, MagIs exCeLLVnt
serVata.

Bellicæ quantumvis monstreat Vexilla frequentes
Scissuras; tamen hinc gloria major erit.
Quò magis impugnata, tamen Conceptio pura
Non timet hos ictus: gloria major erit.

Sufficit tibi gratia mea: nam Virtus in infirmitate perficitur, 2. Corinth. 6. 12. v. 9.

§. 6. *Antiquitas.*

454. FORMosVs CARCerI traDITVs.

TEmpus erat, quo Nicæas, peritissimus Atheniensium Consul, ac custos justitiæ tenacissimus (*Teste Plutarcho*) certum quendam juvenem, gravis cujusdam sceleris reum inaudijt: quem proinde in judicium vocatum, ac post strictum examen, delictum suum jugiter confessum, teterrimo addixit carceri, & vilis instar mancipij, eò detrusum haberi jussit. Erat cæteroquin reus hic juvenis admodum formosus, ac insolite cujusdam venustatis: quam reliqui fortè Consularij conspicientes, sic suas apud Nicæam preces unanimiter interponebant: Nicæa! Judex æquissime pariter, ac sapientissime! quid agis? cur elegantis adeò speciei juvenem, squallenti carcere clausum retines? Peccavit fortè? Sed auro dissolvendum ferrum, pecunijs vincula redimenda; neque enim dignum nobis videtur, ut tanta formæ elegantia, quæ reum hunc præstantissime exornat, adeò obscuris arctæ custodiæ tenebris abscondatur: Dona ergo nostris illum precibus, & quem damnavit culpæ gravitas, formosa species absolvat! Audijt Nicæas amicorum interventionem, & ob eandem captivi juvenis insignem pulchritudinem, è carcere illum quantocyùs educi cura-

vit, ac indemnem pristinae libertati asseruit.

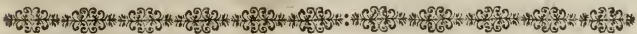
Quis jam, obsecro, pulchriorem unquam viderit creaturam, quam Virgo fuerit Beatissima, Numinis dignissima parens? nonnè hæc ex ore Gregorij Nicomed, *Orat. de Oblat.* est *pulchritudo pulcherrima pulchritudinis, pulchrorum omnium summum ornamentum?* nonnè hæc illa *pulchritudo admirabilis, quam* (*Teste Tuitiensis nostro Abbate, l. 3. in Cant.*) *admiratur, & collaudat Author ipse pulchritudinis?* nonnè de MARIA, multò magis, quàm de Esthere c. 2. v. 15. dici potest: *Erat formosa valde, & incredibili pulchritudine, omnium oculis gratiosa, &c.* de qua ipse etiam Cœlestis Sponsus testimonium perhibet, dicens: *Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te.* Si ergò indignum æstimarunt Atheniensēs, formosum juvenem, quamvis prævaricatorem, carceri tradi, non certè decebit, ut, per minimam etiam temporis particulam, captiva satanæ credatur Virgo, quæ *tota pulchra, ac formosa*, nullius unquam maculæ, ac prævaricationis particeps fuit.

§. 7. *Anagramma.*

ECCE, parITVra agnVM
DEI!

455.

Enpariuvra es Agnum Dei, O immaculata!
Versio litteralis
Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS LXVI.

§. I. *Scriptura.*

456. ILLibata DeIpara, LILIVM
Inter spInas.

Cant. c. 2. v. 2. *Sicut Lilium inter spinas, sic amica mea inter Filias.*

NOn iñeritò quidem, Sacris in Canticis, dilectus Paradisi supremam amicæ, ac Sponsæ suæ puritatem demiratur, inque eâ summè delectatus, firuaveolenti illam Lilio componit, è cruentis spinarum aculeis prognato, gratissimâ cum metapho-

taphorâ inquires : *Sicut Lilium inter spinas, sic amica mea inter filias.* Candidè enim fateor, candidissimam illibatâ Deiparâ, per *amicam* intelligendâ, Conceptionem humanis repræsentali intellectibus meliùs vix posse, quàm per figuram Lilij, quamvis spinis undique circumdati. Enimverò, quid aliud per *Lilium*, quàm *MARIÆ* venustas, quid per *Spinas*, quàm immunis ab omnî labe puritas depingitur? Lilium certè æstimatur à formâ suâ, ab odore, à virtute, à colore, quibus omnibus qualitatibus speciebus, Liliis omnibus præstat Deipara; formam enim, & odorem quod attinet, si Petrum consulamus Damianum, in hæc verba discurrit : *De spinosâ progenie Judæorum nata, candescebat munditiâ virginæ castitatis in corpore, flammescebat ardore gemine charitatis in mente, flagrabat odore boni operis, &c.* & fanè, quæ aut fragrantia, aut odorum suavitas, cum suavolentiâ illius æquari valeat, quæ undique gratiam, ac beneficentiam, undique benignitatem spirat, ac dulcedinem? Virtutem Lilij si consideremus (teste Plinio, ac Dioscoride) medicinalis est herba, absolvit à leprâ, ac vertigine, debiles confortat nervos, ulcera sanat, ac serpentum præsertim medetur ictibus; ut enim ait Dioscorides : *Folia illius serpentum moribus subveniunt.* quod Plinius de radice præsertim affirmat, dum ait : *Radices Lilij, multis modis, florem suum nobilitarunt, contra serpentum ictus, &c.* Si ergo *MARIA* à Cœlesti Sponso *Lilium* dicitur, quis negabit, *Radicem* immaculatæ ejus Conceptioni respondere? cum conceptio, radicis ad instar, totius vitæ sit principium. & quid *ictus*, seu morsus ille serpentis aliud est, quàm culpa originalis, per infernalem colubrum protoparentibus afflata, & exindè in omnes homines transfusa? à quo tamen morsu sola excipitur Virgo Deipara, utpotè in ipsâ vitæ suæ radice, seu conceptione, omnes nocendi vires venenoso serpenti adimens, ac in præsens veneni originalis remedium, mundo quoque

faucio, Filium aliquando Christum progenitura. De Lilij colore quid referam? Albat certè in folijs, quorum candor tantus, ut cum nivibus certet: quod Virginis integerrimæ & pudicitiam, & incomparabilem puritatem eximè adumbrat, cum & illa sit *candor lucis æternæ, & speculum sine maculâ.* Teneritudo præterea Lilij tantæ est ut nec exigui cuspidis, aut acûs punctiorem in folijs sustineat: halitus tam suavis, ut omnium facillè florum fragrantiam superet. Et nonnè hæc omnia clarè in illibatâ reperiuntur Deiparâ, quamvis medias inter spinas progerminatâ? tantam enim in illâ observabis teneritudinem, ut nullum sustineat spinarum aculeum, pulchrè idipsum asseverante Dionysio Carthusiano, his verbis : *Quamvis multa fuerint Virgines sancte: tamen respectu Virginis Beatissimæ, quasi spinæ fuisse videntur, in quantum aliquid culpæ habebant: & quamvis in se fuerint mundæ, non tamen fuit in eis fomes prorsus extinctus: fuerunt & alijs spinæ, qui ex earum intuitu, concupiscentiâ pungebantur: Porro Deipara Virgo ab omnî culpâ fuit prorsus immunis, fuit fomes peccati in câ plenè extinctus, & tamen incensâ charitate erat repleta. Quare intuituum corda sic penetravit, suâ inestimabili castitate Virginæ, ut à nullo potuerit concupisci, imò potius intuituum libidinem statim exinxerit.* Hæc prolixè Dionysius. Meritò ergò præclara illa Benedictini nostri S. Ordinis Lumina, Ildephonus, & Anselmus, ambo Archi-Episcopali dignitate insignes, huic Sanctissimæ doctrinæ, de immaculatâ *MARIÆ* Conceptione, facem præterulerunt, totique Christiano orbi accenderunt, ut vel sic Marianum *Lilium inter spinas*, è *spinis* S. P. nostri *BENEDICTI*, altiùs exurgeret, ac suaviùs redoleret: præsertim, cum Divæ quondam Gertrudi nostræ ipsamet Beatissima Virgo, candidissimi instar, & rutilantis *Lilij*, coram Sanctissimâ Trinitate se expandentis, comparere sit dignata, hanc Salutationem sibi in paucis gratissimam affirmans : *Ave candidum Lili-*

Serm. 3.
de Nativ.
B. V.

L. 3. c. 90.

L. 41. v. 19.

Sap. 7.
v. 26.

In c. 2.
Cant.

Lilium, fulgidæ, semperq̄, tranquilla Trinitatis! cui Salutationi si & nos assueverimus, mediante candidissimo hoc *Lilio*, *MARIA*, à spinis peccatorum illæsi, serpentum infernalium morsus jugiter evademus.

§. 2. *Authoritas.*

S. IVstInI MartIjRIs,

De ConCeptâ sententia.

457.

1. *Nam DEI sermonem audire, & exequi, virtutis est, animæque puræ, quæ tota ad DEUM spectat, quia non quamlibet de vulgo seminan DEUS elegit, quæ Genitrix CHRISTI fieret, sed quæ mulieres omnes virtute anteciret: non abs re ejusmodi virtutis nomine, Matrem suam beatam deprædicari voluit, per quam virtutem, honore eo digna habita est, ut virgo Mater fieret. Quæst. 136.*
2. *De Cælo ad nos descendit, non corporali descensu, sed Divinæ voluntatis efficacî, & ad eam dispensationem, usus est sequestrâ, Virgine stirpis Davidicæ, sicut illi Regi promissum fuerat. Quomodo sequestra esse potuit, si fuerit cum alijs hominibus obnoxia peccatis? An non propterea sequestra erat inter DEUM, & hominem, ut se mediam exhiberet? & quomodo sequestram ageret, cui opus erat reconciliatore, & sequestro? In exposit. Fidei, de Trinit.*

§. 3. *Ratio.*

SpVrIVs LegItIMatVs, æqVI-

458.

VaLet CVrato à VVLnere, CVI Cohæret CICatRIx.

Baldus *c. final. de Translat. Episc.* ait: quod *Spurius legitimatus, vel aliquâ aliâ ratione nobilitatus, similis est ægro curato à vulnere, cujus semper aliqua remanet cicatrix.* Atqui etiam homines per peccatum, præsertim originale, dicuntur vulnerari, fauciari, &c. Ergo licet à vulnere peccati per gratiam curentur, tamen in eis semper remanet aliqua cicatrix. Jam ulterius infero sic: Atqui in Beatissimâ Virgine nulla unquam fuit cicatrix: Ergò manifestum signum est, in Beatissimâ Virgine nullum un-

quam fuisse peccatum. Illatum Prob. Tota pulchra, & formosa necessariò excludit omnem cicatricem: Sed Beata Virgo dicitur, in S. Scripturâ, *tota pulchra, tota formosa.* Ergo in B. Virgine nulla potuit esse peccati cicatrix.

§. 4. *Historia.*

DeIparâ ILLibatæ IMago,

In LILIO pVro.

459.

Antonius de Guero, SS. Theologiæ Doctör, & S. Scripturæ in Universitate Valentinâ Professor, postmodùm Congregationis S. Philippi Nerij Superior, vir doctus admodùm, ac Religiosus, cùm Xantivam aliquando eum in finem profectus esset, ut ibidem, pro Festo Assumptionis Virginæ, ad id specialiter invitatus, peroraret: inaudijt, eâ ipsâ nocte repertam fuisse ad murum primariæ Ecclesiæ affixam schedam, his verbis exaratam: *MARIA concepta in peccato originali: hinc summè indignatus, pro tuendo Deiparæ honore, mox Thema propositum imutavit, ac qui prius de Assumptione loqui parabat, de immaculatâ Conceptione sermonem inchoavit, pro argumento assumens verba illa: Sicut Lilium inter spinas, sic amica mea inter filias.* Cæterùm placuisse hunc Oratoris pro Virgine Zelum ipsi Cælo, eventus indicat paullò post subsequutus. Obambulans enim, post dies aliquot, 20. Augusti, Anno 1653. vesperî, absolutâ cœnâ, amœnum quoddam pratium, conspicit fortè, inter eundem, pulcherrimum quoddam, ac candidissimum Lilium, inter spinas progerminans. Hoc cùm attentius considerat, ac cultro paulisper terram effodiens, radicem sanctâ curiositate examinat, perfectam detegit figuram immaculatæ Virginis, totam candidam, Solisq̄ radijs in capite, capillis per humeros defluentibus, ac Dracone pedibus substrato. Ad quod miraculum, proprijs oculis spectandum, plurimis convocatis, novam Antonius Concionem exorditur, de eadem

dem immaculatâ Conceptione, magno præsentium motu, ac pietate. Ut quæ extaret jugis tantæ rei memoria, Eremitorium in loco, quo flos inventus fuerat, excitatum, ac adjuncto post aliquot annos Sacello, Virgini immaculatæ dedicatum, ac consecratum fuit, Anno 1664. Cæterum cum dictus præclarissimus vir, B. Virginem enixè rogaret, ut iterum eâ procurante tale Liliū reperire posset, precibus minimè frustratis, denuò in vepreto Liliū reperit, immaculatæ Conceptionis imaginem pulcherrimè in radice repræsentans. qui proinde Flos, auro inclusus, ipsique Hispaniarum Regi Philippo IV. pro acceptissimo munere transmissus, ab eodem maximâ reverentiâ fuit asservatus. *P. Michâel Pexensfelder Hist. 99. & ab ipso citati.*

§. 5. Symbolum.

460. DeIpara VIRGO, Instar LILII
CANDIDA.

Floribus è reliquis toto mihi vertice præstant
Lilita; nam tribuit candor, odorque decus,
Exuperat cunctos concepta MARIA Beatos,
Quam sine labe ornant candor, odorque; magis.

*Sicut Liliū inter spinas, sic amica mea inter
filias. Cant. c. 2. v. 2.*

§. 6. Antiquitas.

oDOR rosaCeVs, bestias In
fVgAM repeLLens. 461.

Cùm Achilles, in Trojanâ obli-
dione, Hectorem interfecisset,
ejusque cadaver canibus, lupis, alijs-
que bestijs devorandum obiecisset, à
Venere illud inunctum fuisse fertur,
oleo ex rosis expresso: cujus fragran-
tissimus odor tantum effecit, ut omnes
illas feras, utut famelicas, longè in fu-
gam repulerit, adeò ut nulla vis illi
corpori, taliter delinito, illata fuerit.
Virgil. l. 1. Æneid. Homer. l. 23. Iliad.

Fabulam narravi: hoc interim
absque scrupulo sentiendum adjun-
gens, quòd, cum hostis infernalis,
in Paradisi medio, in illo serpente
inter ac hominem congressu, Ada-
mum, Protoparentem nostrum, in
animâ per peccatum interfecisset, ejus-
demque corpus, id est, totum hu-
manum genus (cujus ille caput fuerat
constitutus) ex illo momento, lupis,
leonibus, canibus tartareis, *queren-
tibus quem devorent*, fuisset miserè obje-
ctum, purissima interim Virginis Dei-
parentis Anima specialiter fuerit à fe-
ris illis cruentissimis præservata, Di-
vinâ nimirum misericordiâ singulari-
ter eam inungente, oleo ex rosis ex-
presso, id est, pretiosissimo sanguine,
ex roseis Christi vulneribus, olim in
redemptionem omnium effundendo;
Hujus enim sacratissimi liquoris inex-
plicabilis fragrantia, jam tum à lon-
gino, cerberum infernalem, omnes-
que ex orco bestias, utut in MARIE
Conceptionem famelicos dentes ex-
acuentes, adeò in fugam abegit, ut
nec minima ab ijs violentia Mari-
anæ gratiæ, ac innocentæ inferri po-
tuerit.

§. 7. Anagramma.

E ConCEPTâ VITE Maternâ,
generanda VITA. 462.

Munda, ac peralma Vis! O genera vitam!
Versio literalis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum

De

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS LXVII.

§. I. *Scriptura.*

PVra DeIpara, LeCtVs
SaLoMonIs.

463.

Cant. c. 3. v. 7. *En lectulum Salomonis
sexaginta fortes ambiunt!*

DOrmi, si potes, peccator, & molli impositus lectulo, pro libitu requiesce! non dormiet interim, nec ad momentum requiescet, vel mala de peccatis conscientia, vel acerbus de perpetratis dolor. Davidem recogitemus, non jam Regem, populis imperantem, sed vile peccati mancipium, utpote turpî (proh pudor!) flagitio, lectum Regium contaminantem. Expertus certè mox ille fuit continuum remordentis conscientia motum, horologij ad instar, diu, noctuque inquietum; quemadmodum enim hoc, ob dependens ex funibus plumbeum, ferreum pondus, movetur continuo, quiescit nunquam: sic aggravata, & funibus peccatorum circumplexa Davidis conscientia diu, noctuque movebatur, pulsabat, torquebat, ipsomet de se attestante: *Quoniam iniquitates meae supergressae sunt caput meum, & sicut onus grave, gravatae sunt super me.* & licet per verba illa, dolore plenissima: *Peccavi Domino, &c.* facile culpam extinxerit, veniamque supplex obtinuerit, necdum tamen quietem capere vel in lectulo poterat, utpote, qui locò somni ibidem captandi, amaras penitentiae lachrymas, singulis noctibus, super stratum Regium effundere solitabat, ut jugiter impleret illud, quod in Psalmis promiserat: *Lavabo per singulas noctes lectulum meum, lachrymis meis stratum meum rigabo:* Taliter nimirum oportebat, pessimè custodi-

Psal. 37.
v. 4.

Psal. 6.
v. 7.

tum, turpique prophanatum adultério lectum à Rege penitente reconciliari.

Verum jam à Rege ad Reginam, à lecto peccatis fordido, ad lectulum ab omni inquinamento mundissimum convertamur! ad illum scilicet, in quo Coelestis requiescere Salomon, Verbum Divinum, voluit, purissimam nempe Virginem DEI Genitricem; Hæc enim verò *lectulus* ille *Salomonis* jure merito nuncupari potest, cujus in utero, Christi Deitas humanam sibi desponsans naturam, novem mensibus suavissimè requievit, in cujus virginèo, ac prorsus immaculato sinu, DEUS infans sæpe placidè, tanquam in centro, conquevit: Hæc inquam lectus ille Salomonis est, quem *sexaginta fortes ambiunt*, adèò sollicitè à fortissimâ Numinis præservantis providentiâ custoditus, ut nulli alteri unquam communis, nullius turpitudinis, aut delicti conscius, omnis factoris in perpetuum manserit exclusivus. Verè lectulus suavissimus, placidissimus, quietissimus: totus prætereà floridus, plenus Lilijs semper candicantibus; quia in ipso Conceptionis principio, ab omni sceleris labe penitus alienus. Optimè proinde, singularis doctrinæ Author, Galatinus, super illa sponsæ in Canticis verba: *Ecce tu pulcher es, Dilecte mi, & decorus!* *Lectulus noster floridus, &c.* **MARIAM** ita loquentem in medium adducit: *Quemadmodum ego absque Originali labe concepta sum, ita tu quoque amicus meus, & idèò pulcher es, & formosus: Lectulus noster, id est, Conceptio nostra; est florida, & odorifera, absque peccati corruptione.* O præstantissimum igitur Divini Salomonis lectum, **MARIAM!** Hunc lectum Gillebertus ita graphicè

c. i. v. ult.

L. 7. c. 8.

Serm. 16.
in cant.

depingens: Bonus, ait, lectulus, in quo nullus languor est, nisi forte Divini languor amoris, qui non versatur in infirmitate, sed in jucunditate: bonus lectulus, qui non rigatur lachrymâ, qui non in tenebris sternitur, qui nihil in se habet triste, nihil tenebrosum, sed totum lux, & læticia est, &c. Hunc ergo lectum purissimum ambiunt non sexaginta solum fortes, verum quamplurimi potentes de potentibus, Reges scilicet, & Monarchæ, ac Heroes ex Heroibus, Viri nimirum totius Christiani orbis, sapientiâ clarissimi, & stylo, & linguâ, & calamo gigantes, omnes tenentes gladios, & ad bella doctissimi, propter timorem peccati originalis, abhorrentes famam quasi violatæ, & constupratæ quondam animæ Virginæ, nolentes, Filium DEI traxisse ab adulterâ suam sanguinem, volentes Filio mundissimo Matrem, per omnia (quantum dari potest) munditiâ parem. His proinde fortibus & nos conjungamur, Lectumque Salomonis Divini devotè ambientes, junctis oris, ac calami viribus, cuncta, quæ huic immaculato lectulo, Virginæ nimirum puritati adverfantur, quasi uno gladio, fortiter arceamus, ac proplesemus!

§. 2. *Authoritas.*

464. B. LaVrentIVs IVstInIanVs,
eXIMIVs pVræ VirgInIs,
ILLibatæ DeIparæ,
faVtor.

1. Ab originali delicto nullus excipitur, præter illam, quæ genuit mundi Salvatorem. Lib. de gradibus perfect. c. 1. post medium.
2. Nemo, ab ipso mundi initio, usque ad temporis plenitudinem (dumtaxat Mediatore, ejusque Genitricis exceptis) jugum dominationis ejus evasit. In Fascic. Amor. c. 7.
5. Ab ipsâ sui conceptione, in benedictionibus est præventa dulcedinis, atque à damnationis aliena chyrographo - - - Nove-

rat opus suum ille, qui fecerat, & quale futurum erat, certissime agnoscebat: Hinc est, quod Virginem ipsam tam longo imbrevitæ spiritus irroravit. Erat planè sicut à carnis colluvie immunis, ita & ab omni peccati labe extranea. Serm. de Annunc.

4. Quæ sanctificata in utero, ac ab omnè culpe originalis fuit liberata contagio, gratiæ plenitudinem, quam mente percepserat, protendebat exterius: Ipsam Spiritus custodivit à carnis colluvione immunem, à libidinis delectatione expertem, à sæculi amore alienam, atque ab universorum criminum contagione immaculatam. Serm. de Nativ. B. V.
5. Illam profectò, adhuc in matris utero docubantem, adamavit Verbum, sibi que in Genitricem elegit, utpote superabundantè jam benedictione præventam, jamque Sancti Spiritus magisterio deputatam. Ibid.

§. 3. *Ratio.*

Sapientia DIVINÆ est, eLligere MeLLora, & perfe- 465.
CtIora.

Sapientis moderatoris, ac artificis est, ut ad assequendum finem, & scopum, semper ea media intendat, & eligat, quæ perfectiora, & aptiora esse videntur, & judicantur; Atqui Christus Dominus est ipsa Divina, & æterna Sapientia. Ergo ipse est, ut ad assequendum Divini alicujus operis, & mysterij finem (inter quæ Incarnatio, & Redemptio generis humani non infimum locum tenent) ea media eligat, quæ perfectiora, & aptiora esse judicantur: Atqui habere Matrem sine maculâ, est perfectius, & aptius medium, ad Incarnationem, & Redemptionem generis humani: Ergo omninò de Sapientia Christi est, ut ad perficiendum opus Incarnationis, & Redemptionis, eligat Matrem sine maculâ.

* *
*

§. 4. *Historia.*

466. Infirmas Conceptionis adversario obtingens.

Decumbebat per longum tempus, gravi pressus infirmitate, ac heclicâ febrî vix non depastus, Franciscus de Corijs, Nobilis Eques Mediolanensis: quem fortè visitans quidam amicus, Sacerdotali in dignitate constitutus, post alios de rebus Spiritualibus discursus, sermonem tandem inchoat, de opinione circa Conceptionem Beatissimæ DEI Genitricis: quam infirmus quidem penitus immaculatam tuetur, Sacerdote eidem contradicente, utroque autem suam fervidè opinionem defendente. Tandem justâ commotus indignatione infirmus, in hæc verba prorumpit: Justissime rerum omnium arbiter DEUS! cum gravis hæc, me inter, & Sacerdotem hîc præsentem, exorta sit de Matris tuæ Conceptione controversia: dignare, obsecro! claro quodam signo, nostras inter opiniones veritatem commonstrare. adèò nimirùm zelus Domûs Divinæ Franciscum hunc comederat. Et ecce! precibus, pro honore immaculatæ Virginis, gratiosè exauditis, eodem momento, à gravi infirmitate suâ Nobilis liberatur, adèò quidem, ut ea confestim in adversarium Sacerdotem irruens, tanto illum tempore vehementer discruciarit, quousque in seipsum dolenter reversus, ac justam DEI vindictam humiliter agnoscens, opinionem mutârît, Virginisque impostèrùm Conceptionem non nisi illibatam deprædicârît. *Bernardin.*

de Bustis Serm. 7. de Concept.

§. 5. *Symbolum.*

Virginis Conceptio, frangit 467.
Iram DEI.

Tormenti validam vim non nisi mollia frangunt,
Ni inolle obijcias. Mœnia pressa ruent.
Vim validam frustrat maculæ Conceptio putæ
Virginis: offensû frangitur ita DEI.

In me transierunt ira tua. Psal. 87. v. 17.

§. 6. *Antiquitas.*

Navta Cæsaris De timore 468.
Correptus.

DE Julio Cæsare memòrant inter alia Scriptores, quòd, cum aliquando, cæsis ab hoste copijs suis, ipsemet maurâ sibi fugâ consulere cogeretur, atque eum in finem, super fluvium quandam, perexiguâ cymbâ solus transportaretur, valido ventorum impetu excitato, ac procellis inde ad horrorem insurgentibus, nauta, seu vector Cæsaris, ob tantum tantæ Personæ imminens periculum, valde timere cœperit, ac trepidare: quem tamen Cæsar imperterritus hîcè verbis corripuit, ac mirum in modum animavit: *Nil metue! Cæsarem enim vehis, & fortunam, ac felicitatem ipsius.* Pauca verba, sed ad de-

ponendum omnem metum vectori illi sufficientissima!

Quid porro, devictis ab infernali hoste protoparentibus, ac cunctâ eorundem progenie, insurgentibus hoc ipso originalis maculæ, Divinæque iræ procellis, sibi metueret MARIA? Dicere certè cum Julio Cæsare possumus: nil metuendum fuisse illi, de tali labis periculo; Cæsarem namque vectura quondam erat, & mundo invectura, non terrenum quendam, sed supremum Cœli terræ-

que Monarcham, in cuius illa Genitricem ab æterno electa, nobis simul omnibus fortunam maximam, ac felicitatem sempiternam erat allatura.

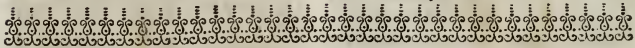
§. 7. Anagramma.

ADæ MaCVLas, absqVe
Labe Ignorâsti.

469.

*Adam, et Evam, in maculâ, purè ignorâsti,
Versio litteralis.*

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS LXVIII.

§. I. Scriptura.

470. PVLChra, sine MaCVLâ peC-
CatI ConCepta.

Cant. c. 4. v. i. *Quàm pulchra es amica mea, quàm pulchra es! Tota pulchra es, amica mea, & macula non est in Te.*

Lib. 3. in Cant. c. 4.
O Pulchritudo admirabilis! exclamat Rupertus Abbas! O pulchritudo admirabilis, quam sic admiratur, & collaudat pulcherrimus auctor pulchritudinis! Jactent nimirum, quantum volunt, Scriptores Ethnici Polidoros suos, Narcissos, Parides, &c. jactent Medusas, Helenas, Cassandras, Lucretias, &c. Celebrent etiam ipsæ Sacræ paginæ Josephos suos, Saules, Jonathas, Absalones, celebrent Saras, Racheles, Estheres, Judithas &c. tanquam ob præclaram formæ elegantiam, præ reliquis orbi spectabiles: Celebrabimus & nos longè excellentiorem, imò tantam purissimæ Deiparentis pulchritudinem, quam Gregorius Nicomedienfis descripturus, aliud admirabundus dicere non poterat, quàm *Pulchritudo pulcherrima pulchritudinis, pulchrorum omnium summum ornamentum!* & sanè, quid

juvat elegans corporis mortalis venustas, si anima interim turpi aliquando maculâ fœdata, pulcherrimam Creatoris sui imaginem perdidit? Hoc quamvis in alijs Adami filijs universim contigerit, haud tamen in MARIA, electâ illius Genitrice, qui *Speciosus formâ præ filijs hominum à Psalmistâ describitur.* Hanc enim speciosam speciosi Filij Matrem Hugo de S. Victore ita venerabundus alloquitur: *Tota pulchra es, ait, pulchra es intus, pulchra es foris, intus in corde, foris in corpore, intus rubicunda, foris candida, rubicunda per charitatem, candida per castitatem, totum quod in te est, pulchrum est, & nihil inest tibi quod sit sordidum, in toto grata, in nullo ingrata, in toto places, in nullo displices, tota pulchra es, pulchra per naturam, pulchrior per gratiam, &c.* Quomodo ergo in tantâ tum animæ, tum corporis pulchritudine fœda aliquando labe suspicienda? quomodo non simpliciter tantum pulchra, sed *tota pulchra* dici posset, si in Conceptione, tanquam in ipso capite, turpi maculâ fuisset infecta? Quòd si Dionysio Areopagita fides: *Pulchrum appellatur ex eo, quòd omni ex parte pulchrum sit, & plus quàm pulchrum, & quòd eodem modo*

Psal. 44. v. 3.

Serm. 9. de Instit. Monast.

Lib. de Divin. nomin. c. 4.

fem-

semper se habet, ita ut non oriatur, nec increascat, nec minuat, neque partim pulchrum, partim turpe sit, neque hoc tempore pulchrum sit, illo non item. Ex quo sequitur, illud quod semel aliquâ labe aspersum fuit, omninò pulchrum non esse, uti non omnî infamiae notâ immunis est spurius, etsi primo, quo in utero conceptus, aut natus, momento legitimetur. Bene igitur Richardus de S. Victore super hunc locum disseruit, quando dixit: *Nemo tam Sanctus, qui maculam non habuerit, & defectum, præter MARIAM; tota enim pulchra fuit, quam totam possedit gratia, quia nullum in eâ locum habuit peccatum.* Hinc meritò Cœlestis Sponsæ tantæ dilectissimæ suæ Sponsæ pulchritudini sequentem imponere coronidem voluit: *Et macula non est in te.* quod non de præsentî tantum, sed de omni prorsus tempore intelligendum, exponente sic præter millenos alios devotissimo Idiotâ, dum ait: *Tota pulchra es, Virgo gloriosissima! non in parte, sed in toto, & macula peccati sive mortalis, sive venialis, sive originalis non est in te, nec unquam fuit, nec erit.* Firmat Conceptum ipsamet Angelica Salutatio: super quam D. noster Bernardus ita discurrens: *Archangelus non ait: Ave MARIA replenda, sed plena: non Dominus veniet in te, sed Dominus tecum; quia inde totam eam sibi rapuerat Spiritus Sanctus.* Quid autem est, totam MARIAM sibi rapuisse Spiritum Sanctum, nisi ab initio usque ad finem, totam MARIAM Spiritui Sancto consecratam? ut ita nullum fuerit instans in MARIA, in quo eam Spiritus Sanctus non totam pulchram, totam sine maculâ peccati conceptam invenerit, & plenè possederit. Hanc igitur devotè contemplerur: hujus pulchritudinem demirantes, cum D. Anselmo exclamemus: *Opulchra ad intuendum, amabilis ad contemplandum, delectabilis ad amandum! vulnera corda nostra amore pulchritudinis tue! O omnimodis inquam pulchra! gratiâ plena, & virtutibus, peccatis aut vitijis nunquam coinquinata, & tota pura Concepta, non aliorum ad*

instar iræ filia, non ut reliqua Adamî posteritas peccato obnoxia, non crucentis maledictionum universalium decretis comprehensa, sed innumeris prærogativis præ omnibus alijs donata, à DEO inter omnes dilecta! Tu Mater pulchræ dilectionis: Tu ipsamet pulchritudo, quam (ut videre est apud D. Birgittam) omnes videre optabant Patriarchæ, de quâ omnes cecinerunt Prophetae, de qua omnes electi gaudent. Tu pulchritudo magnificentissima, Sacratissima, expressivissimè referens DEUM, monstra te esse Matrem! Tu delictorum nobis in hac vitâ veniam, in aliâ verò Divinæ visionis, in quâ omnis nostra Beatitudo consistit, pulchritudinem impetra.

Ecclesiâ.

L. 4. re-vel. c. 19.

Isid. Theos. fal. Orat. de Nativ. B. V.

§. 2. *Authoritas.*

S. Leo papa, DICens LabIs eXperteM.

471.

Originem, quam sumpsit in utero Virginis, posuit in fonte Baptismatis: dedit aquæ, quod dedit Matri; Virtus enim Altissimi, & obumbratio Spiritûs Sancti, quæ fecit, ut MARIA pareret Salvatorem, eadem fecit, ut regeneret unda credentem. Serm. 5. de Nativ. Dom.

§. 3. *Ratio.*

Ob DeIparaM aLIi LiberatI: Ergò potIVs ILLa.

472.

Juxta Philof. 2. Metaphys. *Propter quod unumquodque tale, illud magis tale.* Sed propter Deiparam Virginem pluri mi fuerunt liberati, tam à peccatis, quàm alijs quoque periculis: Ergò multò magis Deipara debuit fuisse liberata, tam à peccato, quàm à periculo alio quocunque. Min. Prob. Licèt protoparientes nostri Adam, & Eva, propter transgressionem Divini præcepti, totalem promeriti fuissent annihilationem, & exterminationem, cum totâ suâ posteritate; immensa tamen Divina clementia, prævidens in lumbis eorum B. Virginem, char-

rissâ.

c. 2.

Serm. 2. de Nativ.

Lib de Excellent. Virg. c. 3.

rissimam Sponsam Spiritûs Sancti, ex quâ unigenitus DEI Filius nasci, & huic mundo edi deberet, protoparentes nostros, unâ cum toto genere humano, ab aeterno exterminio liberavit: ob ejusdem quoque amorem, Noe videtur præservatus à diluvio, Abraham à cæde Regum, Isaac ab Ismaele, Jacob ab Esau, populus Judaicus à manu Pharaonis, & captivitate Babylonicâ, David à Leone, Saule, & Goliâ, &c. quas omnes liberationes & præservationes, multi SS. Patres à clementia Divinâ factas, in Beatissimam Virginem, DEI Genitricem, tanquàm causam reducunt. Ergò ut verificetur hoc Adagium Philosophicum: *Propter quod unumquodque tale, illud magis tale, necessariò asserendum est*, Beatissimam Virginem principalitè à peccato, alijsque periculis, fuisse à DEO præservatam, ac liberatam.

§. 4. *Historia.*

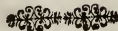
473.

INSTITUTO ORDINIS, DE CONCEPTIONE DEIPARÆ.

BEATRIX à Sylva, generis non minus nobilitate, quàm virtutum splendore, in Lusitaniâ celeberrima, cùm ergà Deiparam, ac præcipuè ergà purissimam ejus Conceptionem, summâ semper devotione afficeretur, diu noctuque cogitavit, quomodò eam dignè honorare, ac exaltare posset; hinc cùm ei Beatissima aliquando Virgo comparuisset, candido, ac cæruleo ornatu amicta, novam intellexit Religionem, sub illo habitu, & immaculatâ Conceptionis titulo, à se instituendam. quo consilio cum Elisabethâ Reginâ communicato, Toleti in Hispaniâ, Anno 1484. dictum Ordinem feliciter inchoavit, quem INNOCENTIUS VIII. Apostolicâ authoritate confirmatum, insignibus gratijs auxit. Cùm autem

institutionis Bulla in mari infeliciter fuisset deperdita, ingens Beatricem invasit mæror, qui tamen paullò post, invocatâ nimirum per immaculatam Conceptionem suam Deiparâ, in gaudium plenum transijt. Quærens nimirum aliquid suo quodam in scrinio pia Fundatrix, desideratum hoc Diploma Pontificium, non sine maximâ admiratione, ac gaudio, ibidem alijs chartis infernum reperit, quod ipsemet Episcopus Accitanus, decernente Toletano Archi-Episcopo, mox solennî pompâ, publicè circumtulit, & in novum Virginis immaculatæ Parthenonen deportavit. Porrò, ut de Ordinis hujus Monialibus ampliohem habeas notitiam: vivunt illæ sub directione quidem PP. Franciscanorum, sed sub Regulâ propriâ, Benedictinæ in pluribus conformi, & (ut Buccellinus refert) S. Cisterciensis Congregationis consuetudinibus addictæ. Ad habitum quod spectat, pallijs suis cæruleis infertam deferunt imaginem illibatæ Virginis: nec aliud ijs Breviarium in singulos dies est præscriptum, præterquàm Officium immaculatæ Conceptionis, exceptis duntaxat Dominicis, & Festis Solennioribus, quibus commune Ecclesiæ pensum persolvunt. Dum invicem Sanctimonialia ista se salutant, aliud dicere non audent, quàm: *MARIA sine maculâ sabve! &c.* Præmonita tandem à DEI Matre pia, ac frequentibus clara miraculis fundatrix, de imminente mortis horâ, Anno 1490. ætatis 66. Sanctissimè è vivis excessit: in cujus fronte, aurea eximij splendoris stella, statim à morte, fuit conspecta. *Vasconcell. in descript. Regni Lusit. Raynaud. tom. 8. pag. 273. Buccell. Menol. 8. Octob.*

* *

§. 5. *Symbolum.*

474. AVRO, & MARIÆ ConCEPTÆ,
Deest rVbigo.

Quantumvis soleat maculare rubigo metalla
Cætera: nulla Auro fœda rubigo nocet.
Dum maculat reliquos sceleris ploranda rubigo,
Aurea Virgo! Tibi nulla rubigo nocet.

Probabis me, quasi Aurum. Job. c. 23. v. 10.

§. 6. *Antiquitas.*

475. torneaMenta, In Die nVptI-
aLI RegIs BRItanniÆ
CeLebrata.

Magnæ Britanniæ referunt An-
nales: ad Nuptialem Eduardi
(vel, ut alij volunt Henrici, Regis
Angliæ) Solennitatem splendidius
illustrandam, cunctis Regni Proceri-
bus pretiosissima indicta fuisse tor-
neamenta. Advenere, magno num-
ero, Magnates Regni, armati cly-
peis, & symbolis suis. Primus, qui
comparuerat, dejectas in clypeo ge-
rebat rosas, spinis circumdatas: quo
innuere volebat, se velut rosam,
per medias hostium sarissas penetras-
se, ac sanguine eorum aspersum tri-
umphasse. Alter ostentabat candi-
dum lilium: indigitare cupiens, si-

delitatem suam erga Regem ita hacte-
nus candidam extitisse, ut nulla eam
turpitudinis macula unquam denig-
raret. Tertius prodibat, in scuto
monstrans Erinacium, spiculis rigon-
tem: significans, cunctis se parem
adversarijs, semperque paratum ad
hostium insultus excipiendos. Quar-
tus gloriabatur flore Heliotropij:
monstrans, se ad omnem Solis sui,
nempe Regis, nutum pendere. Quin-
tus in scuto depictum gerebat ramum
Myrrhæ, cui innexus ramus Glice-
ritæ: indigitans, cuncta, quæ pro
Regis gloriâ degustasset amara, dul-
cia sibi visa fuisse. Sextus præfere-
bat Anchoram, quæ rupi adherebat,
cui Regia insignia incisa erant, cum
lemmate: *Mihi adherere venum.* Septi-
mus in scuto depictum tormentum
bellicum gerebat, cui manus ignem
scipione admovebat, cui adscriptum:
si tangor, tonno. Sequebatur tandem
hoscæ, & plures alios Rex, scutum
præferens aureum, cui Corona Re-
gia incisa, cum Lemmate: *In me omnia.*

Si à supremo Numine Cœlestis Au-
læ proceri, us concederetur (prout &
actu in Cœlis conceditur) Marianæ
Conceptionis Solennitatem amabili
suâ præsentia decorare, prodirent
illi utique longo, & venusto ordine,
scutis, ac vexillis varijs exornati. at-
que (ut solas Virgines, *Virgini Virgi-
num* comparem) prodiret Agnes, scu-
to Agnum tenens immaculatum,
lilij coronatum, cum lemmate: *se-
quor quocunque ierit*: prodiret Lucia,
scuto rogam tenens accensum, ac in
eo Salamandram, cum inscriptione:
in medio ignis non sum astuata: monstra-
ret Barbara turrim, cui adscriptum:
Turris fortissima Nomen Domini. Ad-
ferret Ursula sagittas lilij involutas,
quibus subscriptum: *paraverunt sagit-
tas suas.* sicque milleni, ac millenæ
succederent, donec ultima demùm
prodiret MARIA, omnia hæc in uno,
JESU Filij sui, dulcissimo Nomine
continens, cum subscriptione: *In me
omnia.* est enim illa vel ideò immacu-
lata: quia Mater Agni immaculati:

vel ideò comparatur Salamandræ; quia in medio originalis ignis non æstuat: vel ideò Turris est fortissima; quia hosti nunquam succumbens: vel ideò sagittas non metuens; quia nunquam læta: semper Rosa, circumdata spinis, sine spinâ: Liliū candida fidelitatis: Erinacius, in omnes Tartarei inimici aggressus spicula protrudens: Heliotropium ad omnem Divini Solis nutum pendens, &c. verbo in *MARIA* omnia reliquorum Sanctorum omnium privile-

gia, ac ornamenta: imò longè plura, ac majora; quia illa sola, & nemo præter eam, immaculatè concepta.

§. 7. *Anagramma.*

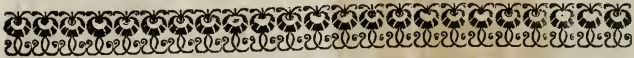
MVnDa à Labe, CœLos
aperVItI.

476.

Regina amata, munda: Coelum aperuisti.

Versio litteralis,

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS LXIX.

§. I. *Scriptura.*

Chara DeIpara, In hortVM
VoCata.

477.

Cant. c. 5. v. 1. *Veni in hortum meum, Soror mea Sponsa! Messui Myrrham meam.*

Quid, Sponsæ ex millibus dilectissime! charam tuam Sponsam tam amicè ad hortum evocas? dicendo: *Veni in hortum meum, Soror mea Sponsa! &c.* Nùm amæno forsitan Veris tempore, flores apparuerunt, aut diversos arborum fructus æstas maturavit? Sed aliam prorsus causam Sponsus dilectæ indicat, nimirum: *Messui Myrrham meam, &c.* Quis autem mysteriosam hanc Sponsæ ad hortum invitatæ evocationem intelliget? scio equidem, Myrrham, juxta Dioscoridem, aliud non esse, quàm lachrymam quandam arboris, quæ in Arabiâ gignitur, Ægyptiæ spinæ non absimilem, nec me latet, Arbores ipsas (testante Plinio) sudoris ad instar, amaras Myrrhæ guttulas effundere: ut proinde facilè mihi

persuasum habeam, sub Myrrhâ optimè repræsentari sudorem illum sanguineum, quem piissimus noster Redemptor in horto Gethsemani sudavit: præsertim, cum opinionem hanc meam expressa quoque SS. Patrum Cyrilli, & Ruperti confirmet opinio, dicentium: *CHRISTUS in horto orans Myrrham messuit, dum sanguinem sudavit.* Quid igitur inde colligam, nescio: nisi quòd singularem Virginis Beatissimæ Redemptionem, ac ab originali præservationem exinde astruere non dubitem. Enimverò, sicut præservatio à peccato originali prævia quodammodò dici potest Redemptio: sic sudor sanguineus, in horto proflusus, prævia dici potest Christi redemptoris Passio. Hinc omninò videtur, *MARIAM*, dilectissimam Numinis Genitricem, à Divino suo Filio, *Sponsò sanguinum*, maturè ad hortum suum invitatam fuisse, ad colligendam ibidem Myrrham: id est, *MARIA* præservationem fuisse specialem liberationem, per pretium sudoris sanguinei, præviè ad ipsam Passionem in horto effusi: per sanguinem autem in ipsâ Sacratissimâ Christi passione, &

mor-

Apud
Scherlog.
Tom. 2.
in Cant.
fol. 437.

morte Crucis profusum, universalem generis humani redemptionem subsecutam fuisse. Quod si juxta S. Ildorum, *Gutta myrrhæ spontè manans pretiosior est: elicitæ cortice vulnere vilior judicatur*; sic & ego affirmare non dubito, singularem hanc MARIÆ redemptionem, ab originali labe præservativam (per spontè promanantem, in horto Gethsemani, seu Oliveto, sudorem Christi sanguineum) tantò fuisse nobiliorem, ac pretiosiorẽ illà, quã per expressum ex Sacratissimis quinque Vulneribus Christi sanguinem, in monte Calvariæ, reliqui omnes fuimus redempti, quantò nobilior fuit Virginis, ex millibus in DEI Genitricem electæ, respectu aliorum omnium, dignitas, virtus, & excellentia &c.

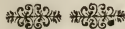
Cæterum, cùm de singulari hac Deiparæ redimendæ in hortum vocatione, sermonem hucusque profecuti simus, etiam Adamum in horto Paradisi à Domino citatum, in medium producamus; videtur enim, Adamo quoque, dum perpetrato scelere, à Domino per horti Paradisiaci medium deambulante, ad tribunal vocaretur, jam tum à singulari MARIÆ redemptione in horto, remedium quoddam salubre, ac suo modo præservativum obtigisse. Atque si tenorem evocationis scrutemur, alius certe non erat, quam tres illæ voculæ *Adam ubi es?* & quis non videt, comprehendendi jam in istis felicem illam vocem, ac efficacem peccati remedium, *Ave*, ab Angelo MARIÆ cœlitùs deportatum? decerptis enim primiscujuscunq̃ vocabuli litteris, emerget ex *Adam A*: ex *Ubi V*: ex *Es E*. sicq̃ nostris repræsentabitur oculis *AVE*, sive initialis illa Salutationis jucundissimæ, saluberrimæ, ac sæculis omnibus religiosissimæ vocula. Ex quo fit, illum ipsum DEUM nostrum, Patrem misericordiarum, &

DEUM totius consolationis, qui MARIAM misericorditer ad hortum vocavit, jam pridem etiam protoparentem nostrum, in crimen infeliciter prolapsum, ad comparandum, causamq̃ suam in horto dicendam accessivisse: ad illud autem nullà aliã usum formã, quàm brevẽ illã trilogicã: *Adam Ubi Es?* sicq̃ à longè illi AVE dixisse: ut vel inde instantaneus provocationis rigor, per longinquam licèt Virgineæ salutationis præfensionem attemperaretur. Verbo: insinuare jam tum Adamo volebat DEUS, minimè desperandum esse vocato ad rationem delicti reddendam, quandò gratiam, quã inobedienciã suã, & se & posteros spoliavit, per Virginis in hortum vocandæ, immaculatè concipiendæ, postmodum ab Angelo salutandæ, & ad ipsius DEI humanationem eligendæ intercessionem, recuperaturus, ejusque patrocinio aliquando fruiturus esset. Hujus Virginis patrocinium & nos imploremus per frequens *AVE*, ut à Cœlesti sponso, pariter cum illà, vocari aliquandò mereamur ad hortum semper floridum, perpetuæ jucunditatis.

§. 2. *Authoritas.*

B. LVDovicVs bertramVs,
VirgInIs pVræ, eX totIs 478.
VirlbVs propVg-
nator.

In hac infusione animæ, quando anima corporis primò adijt possessionem, nullius peccati originalis sordè conspurcata fuit. Ideò jure optimo de Beatissima Virginis Conceptione Festum celebramus.
- - - *Primum, & maximum beneficium fuit, quo in suã conceptione ab originali labe præservata fuit.* Serm. de puriss. Virg. habito Valentis &c. apud Nierenbergium, in Excerpt. Concil. Trid. fol. 203.

§. 3. *Ratio.*

479.

BENEFICIA PRINCIPIS, IN
FAVOREM INTERPRE-
TANDA.

Juxta S. August. *L. de Nat. & Grat. DEUS Beatæ Virgini contulit privilegium, superandi ex omnî parte peccatum.* Ergò de mente S. Augustini est, Beatam Virginem fuisse immunem in primo instanti suæ Conceptionis à peccato originali. Conseq. Prob. Privilegium superandi peccatum ex omnî parte, ut sit latissimæ interpretationis, interpretari non tantùm debet de peccato actuali, vel uno, vel altero vitæ tempore, sed de omni peccato etiam originali, & de omni instanti, etiam conceptionis: aliàs eo ipso fierit restrictio, & limitatio, ad aliquod peccatum vel tempus vitæ. Atqui hoc privilegium debuit esse latissimæ interpretationis: Ergò per hoc, quòd de mente Augustini fuerit, B. Virgini fuisse collatum privilegium, superandi peccatum ex omnî parte, eo ipso de ejus mente fuit, eam fuisse immunem à peccato originali, in primo instanti suæ Conceptionis. Maj. patet. Min. Prob. Beneficium, & indultum Principis est latissimè interpretandum. *L. si quando C. de bonis vacan. & alibi.* maximè autem de beneficio larga est interpretatio adhibenda, quando solùm respicit favorem illius, cui concessum est, ut habetur in *c. Odia de Reg. Jur. in 6.* Atqui superare ex omnî parte peccatum, est magnum beneficium collatum à summo Principe, nempe in utilitatem solius Beatæ Virginis, sine omni alterius injuriâ.

Ergo, &c.

* *

* *

§. 4. *Historia.*

Febrî DeCVMBentIs fanTas, 480.
ab effIge ILLIbatâ.

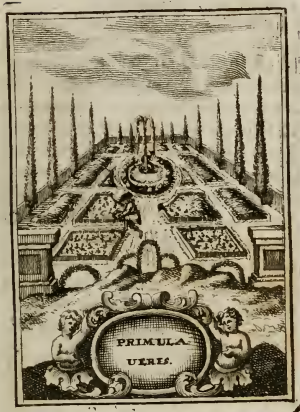
Maria Magdalena Pinckeneta, dignissima Ordinis Cisterciensis Abbatissâ, maturæ non tantùm ætatis, verùm etiam pietatis eximia Sanctimonialis, cùm ex acri, & periculosâ Febrî, longo jam tempore decubisset, ac capitis præsertim diro cruciatu pessimè divexata, toto propemodùm corpore adeò esset attrita, ut comoverè se, absque plurium adminiculo, minimè posset, à circumjacente, & casu per Sororem infirmæ deservientem cubiculo illatâ immaculatæ Conceptionis Imagine, illicò non modicum sensit in corpore levamen, morbiqûe status confestim notabiliter est in melius commutatus. Attamen, cùm post unum, alterùmve elapsum diem, Soror illa, infirmariæ curatrix, per incogitantiam, dictam illam immaculatæ Virginis effigiem, ab ægræ lectulo longius removisset, ignara, unde nuper tam subitò Abbatissa sua meliùs habuisset? mox redeunte, & dirum in modum recrudescente eodem morbo, misera Pinckeneta in pristinum vitæ discrimen iteratò recidit. Eam ob rem, attonitis, quæ diu, noctuqûe ægræ ministrabant, Sororibus, mentem tandem salubris subit recordatio, sublatae Imaginis, nuper haud procul à lectulo decumbentis reposita. Hanc ergo, sine morâ, sollicitè quærentes, ac tandem invenièntes, ad ægram denuò reportant: quam tenero affectu infirma exosculata, mox capiti doloribus pleno admovit. & ecce! paullo post placidum in somnum per semi-horam soluta, indeqûe denuò experrecta, mediante immaculatâ Virgine, ab omnî jam ægritudinis molestiâ se liberam, integræqûe sanitati deprehendit restitutam. *Raynaudus tom. 8. pag. 323.*

* *

*

§. 5. *Symbolum.*

481. PRIMVLa VerIS, FLoS præ-
CeDens.

Primula, Veris honos, redivivæ prodroma Floræ,
Primitiæ vario picta colore tener.
Præcedit reliquos homines Sacra *Primula Veris*
Numinis alma Parens, crimine *prima* carens,

In omnî populo, & in omnî gente, primatum ha-
bui. Eccli. c. 24. v. 10.

§. 6. *Antiquitas.*

482. PAsserIS aD XenoCrateM
reCePTIo.

Cùm Senatores quondam Chalcedonenses, *Teste Manutio*, in campis (ut sæpius assolebant) sub amano Arboris viridantis umbraculo, de re subitâ consultarent, præsentente Xenocrate, spectaculum ipsis inopinatum exhibebatur: viderunt namque, non sine admiratione, quàm celerî volatu Accipiter Passerem insequeretur, qui tamen, ut præsentissimum ab insidiatore periculum, & unguis rapacis avis evaderet, directissimum volatum ad pectus Xenocratis dirigens, in ejus sinum se recepit, tutum ibi quæsiturus asylum, locumque refugij, Accipitri inaccessum.

quod etiam cum ingenti Senatorum omnium tum applausu, tum delectatione factum est. Casus haud abfimilis illi, quo lepufculus quondam, è dumeto fortè excitatus, cùm insequentes canes fugeret, jamque spes evadendi nulla superesset, sub equum Divi nostri Anselmi, Archi-Præfulis Cantuariensis, tum fortè iter agentis, se recepit, ibique asylum invenit optatissimum.

Sæpiissimè se Regius Propheta *Passerem* vocat, & Christus ipse nos omnes *passeribus* comparat: ut vel ideò quidem his avibus nos assimilari existimem, quia homini, haud secus ac passeri superiùs adducto, die, ac nocte insidiatur infernalis accipiter, Diabolus, *quærens, quem devoret*; & profectò insidiabatur tum vel maximè toti humano generi, cùm sub Arbore boni, & mali, protoparentes nostri, periculosissimum degustandi pomi inière consilium: ex quo factum, rapacissimum hunc ex orco Accipitrem, omnibus omninò, ac singularis hominibus etiamnùm in ipso cujuslibet conceptionis limine, extremâ diligentiâ insidiari, nemine prorsus unguis ejus evadente, solâ tamen exceptâ MARIA, quæ celererrimo quasi volatu se recipiens in sinum Cœlestis Xenocratis, æterni Patris, vel etiam in latus, ac vulnera prævisa Filij Divini, ex illâ nascituri, tutissimum ibi invenit præservationis asylum, atque, ut immaculatè conciperetur, singulare refugium, applaudente, ac summè desuper exultante totâ Angelorum, Sanctorumque curiâ.

§. 7. *Anagramma.*

regIna pVra, MVnDa, aC
à Labe aLIena.

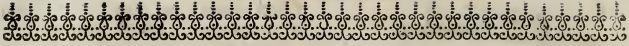
483.

Jo Regina! pura, munda, et immaculata es.

Versio literalis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

* * *

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS LXX.

§. I. *Scriptura.*

Vt Castrorum aCies ordInata.

484.

Cant. c. 6. v. 3. *Ut castrorum acies ordinata.*

ADmirandis profectò metaphoris Sponsus utitur Divinus, ut suæ partim Sponsæ pulchritudinem, partim alias prærogativas, pro meritis extollat: quarum ut ex pluribus unam tantum hic loci examine- mus, ait de illâ, Sacris in Canticis: *Ut castrorum acies ordinata.* & quid, amabo! pro immaculatâ Virginis Deiparæ, per Sponsam intelligendæ, Conceptione proferri poterat accomodatius, quàm hoc ipsum *ordinata aciei* præclarum encomium? Enimverò si attentius illud examinare lubeat, supponendum imprimis est, ad *Acie* *ordinatam* necessariò requiri, ut tam principium ejus, quàm medium, ac finis, adeò bene sint *ordinata*, ut neque in primas, neque in secundas, neque in tertias cohortes, hosti aditus patere possit; si enim una tantummodò ex illis cædatur, aut cedat, non jam bene erit *ordinata acies*: totus exercitus, tota castra in præsentissimo versabuntur periculo. Quo supposito, si quæramus: qualis ergo *Acies* sit, aut fuerit Virgo Beatissima? fateri haud dubiè cogentur ij, qui originalem in illâ labem astruunt, primam ejus *aciem* à diabolo fuisse prostratam: quæcentur concedere, **MARIAM** in primo congressu, evasisse captivam hostis tartarei; licèt postmodum in medio, id est, reliquâ vitâ, ac in fine, id est, in morte, magis favente belli aleâ, de hoste triumpharit. Prorsus autem contrarium

ego astruere non dubito, ac dicere cum Sponso: Sponsam, in primo jam conceptionis momento, infernali hosti fuisse *terribilem*, ut *castrorum aciem ordinatam*: fuisse eam in primo illo temporis articulo, tanquam in primâ *acie*, pavorem dæmonum: fuisse inimico tartareo extremè formidabilem, utpote instructam vexillo gratiæ, & charitatis, quam Spiritus S. mox in eodem momento **MARIÆ** infudit: de quo ipsa gloriatur, dicens: *Ordinavit in me charitatem.* & quid dico: *in eodem momento?* Audiatur, amabo, quid ipsa alibi innuat? ait enim: *Ab æterno ordinata sum.* quibus in verbis non exiguum latet arcanum: si enim Theologorum vertici, Augustino, fidem adhibeamus, *Ordo*, inquit, *est parium, dispariumque rerum, sua cuilibet loca tribuens dispositio; cum ergò Beata Virgo ait, se ab æterno ordinatam, supposuit in se fuisse partes inæquales, ac dispartes, animam scilicet, & corpus, rationem superiorem, & appetitum sensitivum: has tamen partes ita bene inter se dispositas habuisse, ut neutra contra aliam unquam conspirarit; nec enim corpus rebellionem tentavit adversus animam, nec sensualis appetitus rationi unquam resistit. tali nimirum ordine decebat, DEIGenitricem ordinatam fuisse, quæ regulatissimum, (ut ita dicam) ordinem, mundo, ad illum regulandum, paritura erat.* Hæc Aug. Ex quo facilè colligendum: Virginem *ab æterno ordinatam*, ut *castrorum acies, terribilem*, unico duntaxat momento prodijisse in campum, eodemque ipso momento vicisse, ac debellasse hostes, antequàm illi se auderent movere, eosque sine pugnâ protrivisse; cum nimirum eodem momento fuerit purè concepta, Sanctificata, ac in gratiâ confirmata: quòd perbenè advertens ne-

Cant. 2.
v. 4.Prov. 8.
v. 23.L. 19. ad
Marcel-
lin. c. 13.

fari-

farius phalangum infernalium ductor, non est ausus cum eâ congredi; nec tantum veritus est, aggredi eam armis brevibus culpæ actualis: sed neque animum sumpsit, eminus in eam eiaculandi sagittam volentem tenebrarum, culpæ originalis. ad eò nimirum (ut verba sonant Dionysij Carthusiani) *MARIA, acies ordinata, ipsius tenebrarum principibus terribilis extitit.* O quam providè ergo monuit Innocentius Papa III. *MARIA, inquit, acies castrorum ordinata: ad quam respirare debet, quicumque sentit impugnationem ab hostibus, vel à mundo, vel à carne, vel à demone: ut ipsa per Filium mittat auxilium de Sancto, & de Syon tueatur.* cui devotè subscribens S. Gregorius, Nicomediensis Episcopus, ita DEI Matrem alloquitur: *Tè Christianorum multitudo murum habet firmissimum: Tè fideles, ac Reges validum habent armamentarium: per Tè bellorum francum audaces impetus: per Tè Victoriæ trophæa consequuntur.* Per hanc igitur, nempe *MARIAM*, si contra inimicos quondam nostros & nos propugnari cupimus, immaculatam ejusdem Conceptionem, contra quoscunque adversarios, pro viribus, propugnare, nos quoque studeamus.

§. 2. *Authoritas.*

LVDovicvs BLosIVs, eX-
485. Celſæ DEI GentrICIs, eXtra
sCeLVs orlgInaLe posItæ,
faVtor InsIgnIs.

1. *Quod ad mundiciam Conceptionis Virginis Matris DEI attinet, non est, quod dubites.* In dictis Patrum. c. 5.
2. *Romana, eademque Catholica Ecclesia, quæ errare non potest, hoc ipso, quod Festum Conceptionis Deiparæ Virginis celebrandum assumpsit, satis adstruit, atque affirmat, eandem Conceptionem fuisse omnis contagionis expertem, ac Sanctam; profana siquidem festa non novit Ecclesia.* Ibid.

§. 3. *Ratio.*

LoCVs est æqValIs LoCato: 486.
Ergo & Mater, abs Labe
ConCepta, ChrIsto.

Juxta Philosophum 4. Phys. *Locus est æqualis locaro.* Ergò Beata Virgo debuit esse sine labe originali concepta. Prob. Conseq. Locus est B. Virgo, locatum autem Christus Dominus; quia æternus Pater pro unigenito Filio suo incarnando, ab æterno nullo alium elegit, & determinavit locum, vel hospitium, quàm uterum purissimæ Virginis, in quo per 9. menses voluit locari prædictum filium, & requiescere: testante Eccl. c. 24. & *qui creavit me, requievit in tabernaculo meo.* Ergo, si juxta Philos. locus debet esse proportionatus locato, B. Virgo debet esse proportionata Christo Domino. Sed hoc salvari non posset, si B. Virgo unquam contraxisset peccatum originale. Ergo, &c. Prob. Subsumpt. Licet secundum Divinitatem Christi, & attributa Divina, nulla potuerit intercedere æqualitas; quia ista absolute sunt incommunicabilia ulli enti creato: tamen hæc non implicat secundum humanitatem, suo modo. Atqui Christus, etiam secundum humanitatem, fuit immunis semper à labe originali. Ergo ut B. Virgo sit æqualis Christo, tanquam locus locato, semper debuit esse immunis à labe originali, ut verificetur etiam illud Sap. 1. *In malevolam animam non introibit sapientia, nec habitabit in corpore subdito peccatis.*

§. 4. *Historia.*

Voto MARIÆ ILLibatae
faCto, sInIta obsIDIo. 487.

Annus agebatur à Nativitate
CHRISTI Redemptoris Mille-
simus, Quingentesimus, Octogesimus
quintus: cum exercitus Hispanus
Bomeliæ, limosas inter paludes, &
stagnantium aquarum eluviones, di-
rà à

L. 1. de
præf. Mar,
a. 32.

Serm. 2.
de Asc.
sumpt.

Orat. de
præfent.

râ à Batavis obsidione premebatur: jamque eò res devenerat, ut non tantùm ab hostilibus navigijs, verùm etiã à fame, frigore, ac inundationibus, ultimum obsessi expectarent exitium. Verùm mirus, qui tùm accidit, inopinatæ rei eventus non parùm consolabatur afflictos; dum enim, extrema tentaturi, vallum quoddam moliabantur, reppererunt casu, in fossâ noviter ejectâ, parvulam immaculatæ DEI Genitricis imaginem: quam dùm honorificè excepissent, non vanè ominabantur, signum sibi à DEO submissum futuræ liberationis, ac adjutorij, ab immaculatâ Virgine quanto cyùs recipiendi. Eapropter voto quodam universus sese exercitus Conceptæ sine labe Deiparæ obstrinxit: tam felicit quidem successu, ut paullò post (pridè nimirum Festi Conceptionis) flantibus totâ nocte frigidissimis Aquilonibus, ac consequenter gelatis circumquaque aquis, Batavi confestim abscedere fuerint coacti, ne videlicet eorum naves repentino gelu alligarentur. Vix soluta talî modo fuit obsidio, ac Hispani in securitatem pristinam restituti: cùm ecce! glacies, velut officio suo sufficienter perfuncta, absque morâ resolvebatur, & aqua, quantum necesse erat, navigantibus sunt aperta. In gratam recepti beneficij memoriam, præter votum fideliter persolutum, eodem tempore, iisdemque in castris, instituta fuit devota Sodalitas militum, sub titulo, ac protectione immaculatæ Conceptionis, non jam pro terreno, sed pro Cœlesti Regno, per spiritualia exercitia, decertantium. *Famianus Strada lib. 7. belli Belgici. Frideric. Forner. Palm. Triumphal. l. 5. c. 5.*

Haud absimile certè, si non idem beneficium, Hispanis contra Batavos à Virgine illibatâ collatum, colligitur ex litteris R. P. Cornelij à Lapide, Anno 1619. Româ datis, ubi hæc habentur: *Advenit Roman Procurator Philippinarum Insularum, qui Batavos ibidem casos narrat, ope B. V. MARIE, que pugnantibus visibiliter apparuit, cùm*

Hispana Classis ejus immaculatæ Conceptionis Iconem & insigne præferret. Kieselius in Append. 2. ad Alv. Cent. 12. Decad. 9.

§. 5. Symbolum.

Ab ADæ peCCato
seMPer PVræ Qvis Resistet? 488.

*
Sabinis
Populis
Qvis
Resistet?

*
Semper
Populus
Qvis
Romanus

Romanum referunt populum, populumq; Sabinum; Vexillo inscriptas has habuisse notas. Sed potius; Semper Pura Qvis (quæro) Resistet Vexillo inscribens Virginis hæc notas.

Virtuti brachij tui quis resistet? Sap. c. 11. v. 21.

§. 6. Antiquitas.

ALphonso, regi LVsItanIæ,
pVgnatVro, sCVtVM qVIn-
qVe saCrIs CICatrICibVs 489.
InsIgne, à saLVatore
porrIgitVr.

DE Alphonso, pijsimo Lusitanæ Rege, referunt Historici, ad Annum 1039. quòd, cùm eo ipso anno, in hostem infidelem moturus, ac pugnam jamjam initurus fuisset, ipsemet Christus Salvator eidem gratiosè apprensus, scutum de Cælo porrexerit fulgentissimum, quinque Sacrorum vulnerum cicatricibus insignitum,

tum: ad cuius primum conspectum, vehementissimè terrefactus hostis, mox terga vertendo, turpemque fugam arripendo, Alphonso gloriosam cessit victoriam, adeò quidem, ut in gratam miraculose hujus triumphum memoriam, Regnum illud suis in Insignibus, hodierno etiamnum die, Saceratissima illa Redemptoris nostri Vulnera retineat.

Hoc ipso Salutis signo gloriosissimè triumphâsse Deiparam, in purissimâ suâ Conceptione, affirmare audeo; quamprimum enim hostis Tartareus, tot jam animabus, quot Adæ filijs, per originalem culpam devictis, etiam contra MARIAM mox concipiendam, in pugnam est progressus, in momento illo periculosissimo representatus desuper MARIÆ fuit Christus Salvator, ex illâ nasciturus, ejusdemque Sacratissimæ quinque Vulnerum cicatrices, quibus validissimi instar scuti inimico à MARIA objectis, ad eorum primum intuitum, vehementissimè perterritus orcus, mox ter-

ga vertit, fugamque ad tartara arripens, præclaram Virgini, ac prorsus singularem cessit præservationis victoriam. Quòd si, in perpetuam triumphum illius, ab Alphonso relati, memoriam, Lusitania tota suis impostèrùm Insignibus Sacra illa imprimere vulnera voluit, MARIA certè in non minorem triumphum gratitudinem, eadem Sacratissima Vulnera, ut signaculum, posuit super cor suum, tam fortiter illa imprimens, ut has ipsas Vulnerum cicatrices maternâ in animâ Virginem sustinuisse, à SS. Patribus referatur, quas Filius ejus Crucifixus, Salvator noster, in corpore est perpessus.

§. 7. *Anagramma.*

ConCepta, InSIgnIs IDEa
oMNIs pVrItatIs.

490.

Age idea sanè clara, omnium puritatum!

Versio litteralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS LXXI.

§. I. *Scriptura.*

491.

FILLÆ PRINCIPIS IN CALCEAMENTIS GRESSVS, PECCATO CARENTES.

Cant. c. 7. v. 1. *Quàm pulchri sunt gressus tui, in calceamentis, Filia Principis!*

Quod olim DEUS Serpenti prædixit: *Tu insidiaberis calcaneo ejus*, de nullâ certè aliâ intelligendum esse muliere, conveniunt interpretes, quàm de Beatissimâ Numinis Genitrice, MARIA. Porro, si per *Calcaneum*, juxta Philosophos,

aliud non intelligitur, quàm pars illa pedis, quam inter gradiendum, naturæ ductu, primum in terrâ sistimus; cum sit velut basis, cui ad perpendicularum tota corporis nostri moles ininitur; ut idcirco pro initio alicujus motus omnino sumi valeat: hinc erroris me argendum minimè pertimesco, si in materiâ, de qua agere hic constitui, sub dicto *Calcanei* vocabulo, purissimam Virginis Conceptionem intelligam, quâ nimirum primum in orbem terrarum ingressum MARIAM poluisse, seu primum esse feliciter accepisse cognovimus. Quis enim ignorat, antiquum illum serpentem huic concipiendæ, per peccatum

H h

ori-

Gen. 3. v. 15.

originale omnî studio insidiatum fuisse? Verùm enimverò mordere minime potuit illam Principum *Principis*, Regumque Regis, æterni Patris *Filiam*, quæ *Calceamentis* Divinæ gratiæ egregiè munita, & copiosissimè præventa, ita processit, ut ipsemet Sponsus, qui calceamenta contulerat, considerans, tum gressus, quibus animi generositas indicatur, tum calceamentorum venustatem, admirabundus exclamavit: *Quàm pulchri sunt gressus tui in calceamentis, Fîlia Principis!* Nec mirum: si enim speciosâ quondam castissimæ Judithæ sandalia tantum potuerunt, ut vel infensissimi Judæorum hostis, Holofernis, oculos rapuerit in amorem: Virginis certè Deiparæ *calceamenta* longè fuère elegantiora, atque ad rapiendum Divini Sponsi oculos aptiora: imò *MARIÆ* calceamenta planè Cœlestia dixerim; *Mulier* enim illa *amicta Solè* quæ Deiparam indubitanter significat, sub pedibus habuisse Lunam dicitur, quæ calceamentorum subibat vices, ut proinde calceamenta hæc longè excelsiora invenerit serpens, quàm, ut eò venenatis suis dentibus posset assurgere, quippe, qui in suâ maledictione accepit, ut humi reptans, super pectus suum graderetur, & terram comederet, juxta illud: *Super pectus tuum gradieris, & terram comedes, cunctis diebus vitæ tuæ.* Optimè ergo, Virgo speciosissima! ob gloriosissimam tuam præservationem, gressuumque in calceamentis tam sublimibus pulchritudinem, grates DEO rependere potes, dicendo: *Qui exaltas me de portis mortis.* Tu enim (ut cum B. Alano loquar) *Tu es principalis filia Principis, DEI scilicet, qui est Rex Regum, & Dominus Dominantium, qui te specialiter per gratiam genuit, specialiter informavit.* Nec prætereunda hîc mihi videtur summa Salvatoris nostri in lavandis discipulorum pedibus humilitas, quam sustinere vix potens Apostolorum Princeps, Petrus, omnî modo est protestatus, dicendo: *Non lavabis mihi pedes in æternum, &c.* cui cum Dominus reposuisset: *Si non laverò*

tibi pedes, non habebis partem mecum, &c. non pedes tantum, sed & manus, & caput lavandum obtulit. Dixit ergò ei JESUS: *Qui lotus est, non indiget, nisi ut pedes lavet, sed est mundus totus.* Hic mirari non satis possum, ac nosse percuperem, cur adeò Salvator urgeat lotionem pedum Apostolorum, ac singulariter Petri, jam antehac loti, & mundi? Sed Ambrosium facti interpretem audite! *Mundus, inquit, erat Petrus, sed plantam lavare debebat; habebat enim primi hominis de successione peccatum: ideò planta ejus abluitur, ut peccata originalia, & hereditaria tollentur.* Quæ cum ita sint, quid de nostrâ ergò dicemus Deiparâ? num fortè & illa, quamvis munda, lotionem pedum indiguit? minimè; jugiter enim statim ab initio calceata terreni pulveris inquinamenta nunquam contraxit, pulchritudinemque calcanei sui, primi scilicet in orbem ingressus, per conceptionem, omnî momento conservavit illæsam, ut semper verum permanferit illud: *Quàm pulchri sunt gressus tui in calceamentis, Fîlia Principis!* Ad hanc igitur ritè calceatam, ac suis in calceamentis pulcherrimam Principis Cœlestis Filiam advolante omnes, quotquot terreni pulveris foribus turpiter inquinati, animæ pulchritudinem, Divinæque formam imaginis infeliciter perdidistis! sicut enim filia illa Pharaonis Regis, Ægypti, assumptum ex aquis infantulum (Moy-sen) nutrirî fecit, & adoptavit in filium, sic quandocunq; immaculata Regis Cœlestis filia, *MARIA*, pœnitentem aliquem in aquis lachrymarum vagientem conspicit, ejus miserta, quantocyùs assumit, in omnibus bonis nutrirî facit, ac adoptatum in locum filij, dignum pariter efficit ac consequendum locum Filij DEI.

§. 2. *Authoritas.*

S. MarCVs, Defensor pVRæ, 492.
& ILLibatæ.

Hoc est corpus: & Hic est Sanguis Domini nostri JESU CHRISTI, quod, & quem

Apoc. c.
22.

Gen. c. 3.
v. 14.

Psal. 9.
v. 15.
Apud
Delrio.

Jo. c. 13.
v. 12.

v. 19.

v. 20.

De his quæ
myth. in-
ic. c. 6.

Exod. c. 25

quem *assumpsit*, ex *Dominâ nostrâ*, & *immaculatâ Virgine MARIA*. In suâ *Lithurgiâ*, post elev. *Sacram.*

§. 3. *Ratio.*

493.

speciosVs DEVS :
ergo speciosa Mater.

SI Beatissima Virgo esset concepta in peccato originali, vel non amplius dici posset vera Christi Mater, vel si talis adhuc diceretur, Christus non amplius esset speciosus præ filijs hominum: Neutrum dici potest. Ergo Beatissima Virgo fuit immaculatè concepta. Primum repugnat definitioni Ecclesiæ, quæ cum D. Thomâ statuit, *MARIAM* fuisse veram Matrem *CHRISTI*: Secundum repugnat Scripturæ, expressè dicenti Psal. 44. *Speciosus formâ præ filijs hominum.* Sequela probatur, quoad primum: Ut sit verus Pater, vel Mater, juxta communem observationem, ac æstimationem hominum, filius debet vel ab alterutro, vel ab utrisque parentibus speciem aliquam referre. Sed si Beata Virgo contraxisset in suâ conceptione peccatum originale, non potuisset Christus speciem aliquam ab eâ referre, cum tamen omninò deberet; quia ex solâ Matre, sine patre, conceptus est in terrâ: consequenter, si debeat referre aliquam speciem à parentibus, hanc debet referre à Matre. Ergo, &c. Min. Prob. A matre infectâ, & maculatâ, non potest nisi species infecta, & maculata referri: Sed speciosus præ filijs hominum hanc speciem referre non potest. Ergo, &c. Altera pars ex primâ sequitur: Eo ipso enim, si *MARIA*, in peccato concepta, esset adhuc vera Mater Christi, Christus ab eâ speciem peccati, & maculæ referret: Sed qui refert speciem peccati, & maculæ, nequit amplius dici *speciosus præ filijs hominum.* Ergo à primo ad ultimum, vel Mater speciosa, & sine labe, vel non sine labe Filius, nec præ filijs hominum speciosus.

§. 4. *Historia.*

Monialis, CaLCVLo Laborantis sanitas, ab ILLibatâ Conceptione.

494.

Dies aderat, quo Romæ, in Monte Quirinali, è Regione Pontificij Palatij, Monialis quædam admodum devota, Ordinis Capucin. gravissimè ex calculo laborans, vehementiore, quàm unquam antehac, dolore efficiebatur. Hæc pluribus in vanum adhibitis remedijs, à Confessario tandem suo, Viro ex eodem Ordine, tam pietate, quàm prudentiâ conspicuo, chartulam accepit, parti malè affectæ extrinsecus admoventandam. Erant autem dictæ inscripta chartæ subsequenter verba: *Immaculata Conceptio Sanctæ Genitricis DEI, MARIE.* Porro, cum ægrota hæc Sanctimonialis, Divino haud dubiè instinctu, solo oblatæ chartæ contactu minimè contentaretur, eam, tanquam spiritualem medicinam, sibi à Cælesti Medico submissam, reverenter ori applicans, avidè deglutivit, effectu tam mirabili subsécuto, ut bini calculi, eidem prorsus chartæ involuti, è corpore prodierint, sanamq; impostèrùm, ac incolumem, mediante immaculatâ Virgine, Virginem religiosam redderint. *Raynaud. tom. 8. pag. 523.* Mirandam hanc reconvalescentiam, sequentes verficuli, ex Hieron. Petrucij venâ proflui, eleganter expressère:

*Virgo, laborans calculo, chartam vorat :
Conceptio immaculata, quam scripto notat,
Chartâ involutos, quam prius voraverat,
Duos repente calculos parit.
Inscriptione colligatos calculos,
Conceptio immaculata præcones facit.
Conceptionem labis expertem negas ?
Lapides loquuntur: lapidis hoc verbum sat est.*

§. 5. *Symbolum.*

495. PaVo, peDes forDIDos Cer-
nens, Cessat sVperbIre.

Stellatâs licet ob maculas sit Pavo superbus:
Inspecto cessat gloria cuncta pede,
Luciferi econtrâ magis impia gloria cessat,
Virginis inspecto, quæ sine labe, pede.

Quam pulchri sunt gressus tui! Cant. c. 7. v. 1.

§. 6. *Antiquitas.*

496. CaLCEO roDope, ab aqVILâ
regI Deportato, ConCI-
Llata Inter ILLos
SponSaLIa.

NOtatu digna antiquitas est, atque ad Conceptum paullò superiùs ex Scripturâ deductum meritò referenda, quòd, dum Aquila quædam diutiùs per aera volitans, speciosum rostro calceum deportaret, eundem, spectante toto populo, ad pedes Regiæ cujusdam Majestatis cadere permisit: cujus proinde pulchritudo prorsùs admirabilis adeò ejusdem Regis captivavit affectum, ut per varias sui Regni Provincias, plures confestim nuncios ablegârit, qui cuiusnam tandem ille calceus esset? sum-
mâ diligentîâ investigarent; quo fa-

ctum, ut, cùm post diuturnam inquisitionem, tandem ab exploratoribus intellexisset, ad sceminam quandam (cui Rodopeæ nomen) calceum illum, à Jovis alite Regi delatum pertinere, eandem sine morâ ad se adductam, tenerè adamârit, contractisque Sponsalibus, tanquam novam Reginam, specialiter sibi à Superis destinatam, Aulæ induxerit, *Ut refert Alexander ab Alexandro, & alij.*

Porrò non me latet, DEUM diversis quidem vicibus mille exhibuisse indicia, quantum calceamenta ipse detestetur, adeò ut nec amicissimo suo famulo Moyâ permiserit, calceatum ad se accedere, dum nimirum apparuit in rubo, dicens: *Solve calceamenta de pedibus tuis.* Exod. 3: cujus ratio esse potest, quòd Sacris in litteris communiter pravi animi affectus per pedes intelligantur: quemadmodum enim corpus pedibus progreditur, ita animus affectibus incedit, juxta illud tritum Augustini, de affectu amoris ita loquentis: *Illò feror, quocunq̃ feror. l. 1. de Civit. DEI. c. 28.* Cùm proinde pravi plerumq̃ affectus, & obliquæ inclinationes per pedes significantur, non vult DEUS tales pedes in servis suis calceatos: ne opertis pedum maculis, humilitatis obliviscantur. Econtrâ summum habet Rex Regum gaudium, ac oblectationem in calceamentis pulcherrimis, non Rodope cujusdam, vanæ mulieris, sed *benedicte in mulieribus, MARIÆ*, de quâ admirabundus exclamat: *Quam pulchri sunt gressus tui in calceamentis, filia Principis!* Cant. 7. v. 1. quo demonstrat, tantam esse puritatem, ac Sanctitatem affectuum MARIÆ, per pedes significatorum, ut nil in eâ deforme, nulla labe, nulla macula originalis reperiatur in primâ positione pedis in hunc mundum, per Conceptionem, ut proinde eam dignissimam iudicârit, quæ sic gloriose calceata, ad se adduceretur, in quæ sponsam, ac Matrem proprii filij assumeretur.

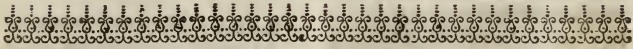
§. 7. *Anagramma.*

497. Mater InVioLata , aCpVra
respLenDes.

Gaude Mater inviolata ; nam purè micæ.

Versio literalis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS LXXII.

§. I. *Scriptura.*

498. SI DeIpara aLLOqVenDa ,
à CasV protegenDa.

Cant. c. 8. v. 8. *Quid faciemus Sorori nostræ, in die, quando alloquenda est ?*

Cum adoranda rerum omnium Creatrix, ac gubernatrix Trinitas, post perfectissimè absolutam, quinque dierum spatio, Cæli terræque, plurimorum insuper diversissimi generis animantium creationem, sextâ tandem die, ad propriam supremæ Divinitatis imaginem, hominem quoque, ratione præditum procreate decrevisset, dicens: *Faciamus hominem ad imaginem, & similitudinem nostram, jamque actu masculum, & feminam creâset eos*: alloquente, proh dolor! paullò post, primam mulierem Evam callidissimo serpente, ijs
Gen. c. 1.
v. 26.
c. 3. v. 1.
v. 4.
n. 6. v. 7.
verbis: *Cur præcepit vobis DEUS, ut non comederetis de omni ligno Paradisi? &c.* eamque mendacissimo illo promisso: *Nequaquam morte moriemini, unâ cum marito, totâque posteritate in peccatum pertrahentes, pœnituit eum, quòd hominem fecisset in terrâ: Pœnitent enim me, inquit, fecisse eos.* Veruntamen non modicum hîc interesse videbatur Divino Sacrosanctæ Triados honori, quasi tale quoddam opus, tamque perfectum producere nullatenus posset, quod minimè displiceret, aut unquam ruinam subitum esset: Iniêre igitur tres Divinæ Personæ de novo consilium, hanc quasi

propositionem (si tamen, humano modo, de arcanissimis Divinitatis consilii discurrere fas sit) inter se pertractantes: *Quid faciemus sorori nostræ, in die, quando alloquenda est?* in die scilicet illâ, seu momento Conceptionis in utero materno, quando serpens astutissimus MARIÆ, aliorum ad instar, hæreditariam, seu originalem aspergere maculam conabitur? Soror etenim nostra est, utpotè uni ex nobis carnem aliquandò propriam, sanguinemque purissimum humiliter subministratura, moxque conclusum unanimi sententiâ illud, quod Christianus olim Poëta Sanazarius, de partu Virginis, cecinit:

*Cumque caput fuerit, tantorumque una Lib. 2.
malorum
Fœmina Principium, lachrymasque, &
funera terris
Intulerit, nunc auxilium ferat ipsa,
modumque,
Quâ licet, afflictis imponat femina
rebus.*

Age igitur Patris Omnipotentia! age Filij Sipientia! age Spiritus Sancti amor! concurramus in Sororis nostræ dilectissimæ auxilium! Pater Filiam tueatur, Filius Matrem custodiat, Spiritus Sanctus Sponsam immaculatam conservet! verbo, si Deipara alloquenda, à casu protegenDa. Dictum, factum: defenditur à Filio Mater, à Sponso Sponsa protegitur, à Domino Domina propugnatur. Videbatur hîc Divinus præsertim Filius, in Thro-

no Paternæ gloriæ residens, serenifimis oculis ad MARIAM concipiendam conversis, sic eam allocutus: O MARIA! ratum quidem, fixumque est, ut omnes ex Adamo, modo naturæ usitato descendentes, poenâ, supplicioque originali plectantur, & maculam contrahant, à parente maculoso profluentem; sed quoniam delendæ huic labi naturam dignabor assumere, legi huic, maloque obnoxiam, ac idcirco Te Sororem nostram dilectissimam, ex universâ omnino creaturâ, solamelegi, quæ huic perficiendo mysterio, sanguinem mihi tuum commodes, meque Tu non Fratrem tantum, sed & Filium, ac te ego non Sororem modò, sed & Matrem habeam: eximo te, liberoque lege hâc, in genus humanum aliàs prolata: neque patior, ut communis te casus constringat, à quo te ex nunc protego, ac omnî momento absolutam pronuntio. Sic prima prævaricatrix creatura per MARIAM correctâ est, quæ sine omnî labe concepta, fallacia serpentis allocutioni nec aurem præbuit, nec consensum. Liceat mihi modò, Virgo Beatissima! Sacrosanctæ, ac purissimæ Triados Sanctæ, ac purissima Soror! illis te verbis magni Patriarchæ Abrahami interpellare, quibus, cum in Ægyptum tenderet, ad dilectissimam usus est uxorem: *Dic, obsecro! quòd Soror mea sis, ut bene sit mihi propter te, & vivat anima mea in gratiam tui!* tunc præsertim in die illâ, quando & ego alloquendus ero, de cunctis meis cogitationibus, verbis, ac operibus, commissis, ac omissis, severissimo iudici rationem redditurus: tunc enim, si maculis fortè compluribus, necdû pro rei exigentiâ dilutis, anima mea scateat, *dic, obsecro!* Virgo immaculata! *quod Soror mea sis*, ejusdem mecum ex Adamo sanguinis: ut, si bene mihi esse non possit propter mea delicta, propter quæ sapius fortasè Creatorem petiit, *me fecisse, saltem bene sit mihi, propter te, & vivat anima mea, in gratiam tui.*

§. 2. *Authoritas.*

S. MethoDIVS, à peCCato pVræ testis.

499.

1. *Quid dixit: Honora Patrem & Matrem, ut decretum à se promulgatum observaret, atque ad eò in hac parte alios excederet, omnem Matri gratiam, & honorem impendit.* In Orat. ob Hypopant. Domini.
2. *Vestis sine maculâ ejus, qui lumen induit, sicut vestimentum.* Ibid.

§. 3. *Ratio.*

propInqVa, MagIs partICIPant 500.
De prInCipIo.

Beatissima Virgo debuit præ omnibus alijs perfectiori modo recipere plenitudinem gratiæ à Christo, (ut habet S. Thom. 3. p. q. 7. a. 10. ad 1.) qui est principium, & radix omnis gratiæ, & meriti, juxta illud Jo. 1. *Gratia & vita per JESUM Christum facta est.* & ad Coloss. 1. *In ipso* (nempe Christo) *complacuit, omnem plenitudinem inhabitare, & per eum reconciliari omnia in ipso.* Atqui eam perfectiori modo non accepisset B. Virgo, si illam non recepisset in instanti Conceptionis, quia etiam Joannes Baptista, & alij post conceptionem, ante nativitatem, eam acceperunt. Ergo, &c. Min. patet. Maj. Prob. Beata Virgo præ omnibus alijs magis appropinquavit, & conjuncta fuit Christo; quia ex ipsâ solâ suum formavit corpus: Sed forma, quò propinquior, & conjunctior est suo principio, ac radici, eò perfectiori quoque modo, sui esse à tali principio derivatur; sic enim juxta S. Dionysium, *L. de Cælest. Hierarch. c. 4.* Angelici etiam Spiritus, quo magis sunt propinqui DEO, tanquam suo principio, eò etiam perfectiori modo participant perfectiones Divinas. Ergo Beatissima Virgo, præ omnibus alijs, debuit perfectiori modo participare plenitudinem gratiæ Divi-

Divinæ, quod per singularem ab Adami culpâ præfervationem factum est.

§. 5. *Symbolum.*

R Vptâ Vnâ CherDâ, InaMoena Clithara.

502.

§. 4. *Historia.*

501. VerItas pVrè ConCeptæ, Igne DeMonstrata.

DUm duæ quondam Religioſæ Virgines, diverſorum quidem Ordinum, in quâdam Italiæ Urbe Tertiariæ conveniſſent, atque diſcurſu inter ſe formato, de duobus Eccleſiarum ſuarum Concionatoribus, illorumque ſententijs, ac doctrinis, plurima invicem retuliſſent: tandem de immaculatâ etiam MARIE Conceptione ſermonem miſcentes, eò devenerunt, ut unâ unam ſententiam, alterâ alteram mordicùs tenente (juxtâ diverſas ſcilicèt duorum illorum Concionatorum opinione) non leve inter ipſas litigium fuerit exortû, poſt plurimas verborum altercationes, non niſi flammis dijudicantibus terminandum. Ambæ igitur in arduum conſenſere propoſitum, quo utraq; ſimul Babyloniorum inſtar juvenum, ignitam ingrederetur fornacem, calorem diſputationis calore flamarum extingueret, ac vel ſic genuinam tanti myſterij veritatem, tanquam aurum in fornace probaturæ. Dictum, factum: nec veritas ulterius ſub caliginofiſ ignorantia tenebris latere poterat, quando lucidiſſimum hoc elementum, tot lingujs, quot flammarum pyramidibus, in ſublime exurgentibus, originalem MARIE innocentiam clarè edixit, dum una, quæ hanc ex mente Concionatoris ſui devotè propugnârat, è flammis proſuſ illaſa prodivit, alterâ, quæ MARIAM pertinaciter maculâ incuſârât, à voraci elemento quantocyùs conſumptâ.

Fr. Bonaventura Oconoro, *Reſar. 4. apud P. Joannem Biſſelium, in Exemp.*

Quadrageſimal.

* *

Barbitos hic quid muta jacet? ſcio: deſtruit una, Concordeamque negat chordula fraſta ſonum. Deſtrueret pariter Genitricem in Virgine totam Uanam inſtans vitam, niſi ſineclabe foret.

Quicumque offendiſt in uno, factuſ eſt omnium reuſ. Jac. c. 2, v. 10.

§. 6. *Antiquitas.*

NTJMpha, Phœbi præſIDIo, à perICVLo Liberata.

503.

FAbula eſt Poëtarum, quâ etiam utitur D. Cyrillus Alex. *l. 6. de adorat. in Spirit.* Phœbum proceſſiſſe aliquando ad venationem, idque ex amore ſpecioſiſſimæ Nymphæ, quam ſciebat per illoſ montes inſequi cervoſ. Iacula venatoris hujus, ſplendidiſſimi fuère, ac fulgentiſſimi radij: Arcuſ, pulcherrima lux, Iridiſ inſtar efformata. Contigit autem, ut Nymphæ, cervam inſecuta, profundius intraverit ſylvam, tam pertinacî deſiderio, ut, ingruentibus noctiſ tenebris, ignara viarum, coacta fuerit ſubire antrum quoddam, in quo ſuaviter quieſcere, ſine omni curâ, ac timore cogitabat. Infelix certè puella! niſi an-

an-

antrum pertransiens Phœbus, miselamque Nympham à longè intuitus, sagittam de pharetrâ suâ in speluncam fuisse eiaculatus, radium scilicet clarissimæ lucis, quo excitata, & illustrata Nympha, tum primùm cognovit, jacuisse se hæcenus meros inter bufones, colubros, serpentes &c. quo stupore? quo terrore? quàm attonita? nemo satis edixerit. Eapropter conspecto præsentissimo interfectionis periculo, momento surgens, ex antro aufugit, & velut vulnerata cerva, ad venatoris gratiosissimi sese pedes abijciens, eidem quas potuit, ob exhibitum præservationis favorem, gratias rependit.

A fabulâ, ad seriam convertamur! Phœbum, Divinum justitiæ Solem intelligo: Nympham, *pulcherrimam inter mulieres*, MARIAM interpretor. Hæc in hanc vitam, tanquam in sylvam, densis undique peccatorum sentibus obscuram, per conceptionem ingressura, imminentibus jamjam originalis maculæ tenebris, involvi haud dubiè aliorum instar debuisse, nisi amore speciosissimæ hujus Nymphæ captus Unigenitus æterni

Patris Filius, eamque sibi Matrem in terris deligens, primo statim momento, in antrum claustrum materni, Annæ concipientis MARIAM, radium immisisset clarissimæ lucis, sive gratiæ præservantis: quo radio illustrata, vidit, in quanto fuerit periculo constituta, medios inter bufones, colubros, ac serpentes, id est, media inter peccatorum monstra, à serpente infernali, in Adamum, & ab hoc in omnes homines immissa: fuisse profectò & ipsa necessariò inficienda, nisi tali modo, radio Divinæ gratiæ maturè illuminata, eo ipso conceptionis momento, fugam quasi arripuisset, ac ad pedes Divini Servatoris se abijciens, ob tam singularem exhibitam præservationem, infinitas eidem gratias rependisset.

§. 7. Anagramma.

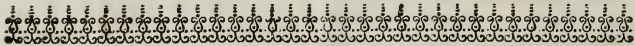
Labe Carens, DEVM In
sInV aLe!

504.

Regem Deum amata, ac pura, alito in sinu!

Versio litte ralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS LXXIII.

§. I. Scriptura.

505.

PLaCIta DEO anIma, sIne
Labe InqVItatIs.

Sap. c. 4. v. 14. *Placita enim erat DEO anima illius, propter hoc properavit educere illum, de medio iniquitatum.*

Misera profectò publicè à S. Matre Ecclesiâ excommunicatorum fors! præterquam enim quòd gravibus plerumque immerfi flagitijs, caput gerant iniquitatibus co-

opertum, & animam per omnia DEO displicentem: exclusis insuper talibus à Fidelium reliquorum consortio

Os: Orare: Vale: Communio: Mensa negatur.

Os, id est collocutio, de quâ expressè Joannes in secundâ suâ Epist. admonet: *Ne Ave ei dixeritis.* *Orare*, id est publica oratio: *Vale*, id est Salutatio: *Communio*, id est commercium temporale: *Mensa*, id est, cibus & potus communis. Veruntamen similem quasi ex

c. i. v. 10.

si excommunicationem secum mundo inferre quemlibet recens natum infantulum, omni spe ad æternam Beatitudinem, Sanctorumque communionem præclusâ, nisi ad Sacrum Baptismatis lavacrum reconciliandus pertigerit, nemo est, qui nesciat. In collatione ergo S. Baptismi, prævio Crucis signo, severis adjurationibus Satan expellitur, per hæc verba: *Exi ab eo immunde spiritus! &c. recognosce sententiam tuam, & da honorem DEO viro, & vero: da honorem JESU CHRISTO, Filio ejus, & Spiritui Sancto, & recede ab hoc famulo DEI, &c.* sed quid? Ergo infans hic miserulus ab ipso etiam damnatus est obsessus? imò. quot autem illorum? aut si unus, cujus nominis? fortassè *Legio?* &c. Audite, & obstupescite! Unicum adest peccatum originale: unica animulam possidet iniquitatis hæreditariæ labe, quæ sola tantum valet, ac si diabolis plena esset creatura, quæ præterea animam reddit DEO summè displicentem, gratiæque Divinæ participatione penitus indignam: ut ergo solvatur dicta excommunicatio, gratiæque obex amoveatur, *Ave* etiam ipsi à Sanctâ Matre Ecclesiâ dici possit, Baptizandus est infans; quia per hoc Sacramentum porta ad omnia reliqua referatur: Communio Sanctorum, æternæque gloriæ aditus denuò aperitur: *placita* tandem *DEO anima* infantis redditur, utpote ab omni jam labe iniquitatis penitus abluta, & absoluta. His modò suppositis, quis dicere audeat, *MARIAM*, dignissimam Verbi incarnati Genitricem, hunc aliquandò spiritum malignum, originale scilicet peccatum, in animâ sustinuisse? tam improba certè, ac iniqua fors tangeret *MARIAM* minimè poterat, quæ præ universis unica creaturis, oculis Altissimi accepta fuit: cui Angelus, *DEI* nuntius, non tantum *Ave* non denegat, sed *gratiâ* insuper *plenam* salutat, ac si diceret: *Ave* sine peccato! *Ave* sine macula! *Ave* sine nævo, seu labe iniquitatis! *Ave placita DEO anima*; quia illum conceptura, pro-

genitura, lactatura, qui omnes nostras maculas pretiosissimo suo sanguine est diluturus! Hinc licet nos omnes in iniquitatibus fuerimus concepti, Davide nihilo meliores, qui de ipso testatur: *Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, & in peccatis concepit me mater mea; properavit tamen Divina in Matrem futuram pietas, ac providentia, educere illam, præ omnibus alijs, de medio iniquitatum, id est, in ipso primo Conceptionis instanti, illam solam, ex omnibus in iniquitate originali conceptis, misericordissimè præservavit.* Dicere hic, jure optimo, *MARIA* poterat illud Psal. Regij: *In hoc cognovi, quoniam voluisti me; quoniam non gaudebit inimicus meus super me: me autem propter innocentiam suscepisti, & confirmasti me in conspectu tuo in æternum.* id est: In hoc demùm perspexi, quàm *placita* sit tibi *anima* mea: quo me amore, & affectu super omnes alias creaturas prosequaris; cum jam inde, non ab incunabulis tantum, sed à primo Conceptionis meæ articulo, protectionis tuæ umbone me tutatus fueris, Teque ipsum mei defensorem, adversus cacodæmones, hostes meos juratissimos ostenderis, ad adjuvandum me festinâris, sicque *properaveris educere animam meam de medio iniquitatum*, ut nullum sibi jus in me vindicare ore potuerit, aut minimam glorandi occasionem habuerit, quasi vel ullum in animam meam delictum irreperit, à quo me præviè educam in gratiâ confirmasti, dignamque Filio tuo Matrem ab æterno destinasti. Quæ cum ita sint, ac *placitam DEO animam, sine labe iniquitatis, sine dirâ excommunicationis originalis sententiâ, MARIAM* hæctenus perspexerimus: properemus in unum omnes, immaculatæ huic Virgini gratulabundum *Ave* depromere: *properemus & nos educere illam de medio iniquitatum*, ore ac calamo, quibuscunque purissimæ ejus Conceptionis hostibus viriliter resistendo, ut & ipsa, potentissimâ suâ interventione, *properet educere nos, de medio iniquitatum mundi hujus im-*

Psal. 50.
v. 7.

Psal. 40.
v. 12. &
13.

mundi, ac placitas DEO animas nostras inducere in gaudia sempiterna.

§. 2. *Authoritas.*

506. S. NICEPHORVS, pVRAM DICENS.

Inhabitans enim in utero Sanctissimæ, in-contaminata DEI Genitricis Virginis, & in animâ, & in corpore præmundatæ Spiritu. Epist. ad Leon. III. apud Baron. Tom. 9. Annal.

§. 3. *Ratio.*

507. gratia gratificans, prævia ad beatificationem.

Juxta Theologos: Omne beatificandum per meritum Christi, ex prædestinatione Divinâ, est gratificandum gratiâ gratum faciente, per idem meritum. Atqui Beatissima Virgo fuit summè beatificanda, ex ineffabili prædestinatione Divinâ, per meritum Christi, utpote quæ postmodum actu fuit exaltata super Choros Angelorum, ac Cælestia regna. Ergo ad tantam beatificationem præviè fuit gratificanda, per gratiam gratum facientem. Sublumo. Atqui implicat, ut quis dignè gratificetur ad summam beatificationem, nisi etiam habeat summam gratiam; quia gratia est ipsa ratio formalis gratificans. Ergo Beatissima Virgo, ad summam obtinendam beatificationem, debuit præviè habere summam gratiam. Sed si Beata Virgo semel contraxisset peccatum originale, eo ipso non habuisset summam gratiam. Ergo cum fuerit summè beatificanda, per meritum Christi, non potuit aliquando contraxisse peccatum originale. Ultima Min. subsumpta prob. Ideò enim non habuisset summam gratiam, quia id, quod semel fuit sub odio, & indignatione Divinâ, nequit ampliùs esse summè gratum, eò quòd semper illud instans odij, ac indignationis præsens sit æternitati Divinæ. Atqui B. Virgo, contracto semel peccato

originali, fuisset aliquando sub odio, & indignatione Divinâ. Ergo non posset ampliùs habere summam gratiam; quia illud instans semper æternitati Divinæ præsens esset, ac consequenter nec posset pertingere ad summam beatificationem.

§. 4. *Historia.*

FORMVLA INITIALIS, è Cathedris Hispanis. 508.

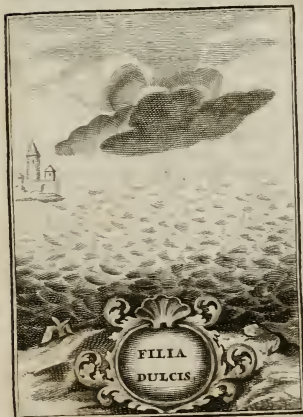
EA est Hispanis Verbi Divini præconibus, ac facundissimis Sacrorum suggestuum Oratoribus consuetudo, summis per orbem laudibus celebranda, quòd priusquam ad populum verba facere Ecclesiastes incipiat, hanc devotam Concioni suæ præmittat formulam: *Laudetur immaculata Conceptio Beatissimæ Virginis!* Occasione porrò dictæ formulæ initialis, memorabile die quadam contigit prodigium, mox pluribus enarrandum: Vir etenim, non singulari tantum doctrinâ, sed & religiosissimæ conversationis studio celeberrimus, cum supradictæ piæ consuetudinis ipse esset tenacissimus, nec unquam Concionem inchoaret, nisi præmissâ eadem formulâ: intellexit fortè, alterum quendam Concionatorem, non tantum formulam hanc vilipendere, sed & sæpiùs contra immaculatam Virginis Conceptionem insolenter è pulpito detonare. Quid hic ageret zelosissimus MARLÆ cliens? accedit ipsemet Concionem, & quæ hætenùs ab alijs intellecta displicuerant, proprijs jam auribus percipit: tamen injuriam Virginæ Conceptioni illatam pro nunc dissimulandam ratus, domum revertitur. verùm, cum iterum dies illuxisset, quo alterum illum concionari oportebat, maturè ad eandem Ecclesiam progrediret, ac donec Concionator adveniret, Cathedræ vicinus expectat. jamque constitutâ horâ Orator accesserat; cum ecce! pijsissimus hic Sacerdos, pulpitum ascendenti (inspirante haud du-
biè

biè Numine) nummum porrigit aureum: quem lubenter dono acceptum, ad cathedram ille defert, ibique ad finem usque Concionis, haud procul à pulpito collocat. Inchoatur interim Concio, intermisâ denuò formulâ, alijs Hispanis Concionatoribus laudabiliter consuetâ. Sed ecce! dum ad suprâdicti nummi aurei orbem, sub mediâ Concione, oculos casu suos Orator convertit, videt, & admiratur, non sine miraculo, eidem pulcherrimè inscripta hæc eadem verba: *Laudetur immaculata Conceptio Beatissimæ Virginis.* quo miraculo plurimum obstupefactus, atq; opinionis suæ pertinaciam Divinitus confusam clarè admodum perentiscens, jam non difficulter resipuit. *Anton. Chanutus l. 6. de Concept. Mirac. 9.*

§. 5. *Symbolum.*

DeIpara pVrè ConCepta,
nVbes Marina.

509.

Proveniat licèt è falso nubecula Ponto;
Nil tamen hæc falsi filia dulcis habet.
Sic licèt ob maculam genitorum stirpe MARIA
Proveniat falsâ; nil nisi dulce sapit.

Ecce! nubecula parva quasi vestigium hominis,
ascendebat de mari. 3. Reg. c. 18. v. 44.

§. 6. *Antiquitas.*

ConIVGI omnes Vestes
DetraCtæ. 510.

Tanta erat Gualterij, Marchionis Grifeldensis, suos in domesticos durities, ac maximè in conjugem, quamvis innocentem, leonina sævities, ut in ejus fronte semper dixisset, pendere nebulas, in oculis micare ignes, in ore reboare tonitura, in manu percutere fulmina: hujus vulturis non unguis modò, sed minimum pennæ stridorem, uxor, ut timida columba reformidabat. eò autem barbara devenit mariti hujus erga pijsimam uxorem atrocitas, ut (nescio, quam ob causam, aut suspicionem) domo eam in perpetuum violenter proscripserit. nec satis illi fuerat, in exilium compellere infontem, nisi eam quoque gemmis, ac monilibus omnibus privatam, vestimentis insuper ad probrosam usque nuditatem, ignominiosè spoliaret, ut vel sic turpiter denudata, omnibus ludibrio foret, ac contemptui. Quantam violenta hæc nuditas honestissimæ cæteroquin matronæ intulerit ignominiam, ac castam erubescenciam, nemo satis explicaverit, eam præsertim ob causam, quam sequentibus ad maritum verbis afflicta innuabat: *Nuda, inquit, è domo Patris egressa, nuda eòdem revertar, nisi, quòd indignum reor, ut hic uterus, in quo filij fuerunt, quos tu genuisti, populo nudus appareat.* Franciscus Petrarca, & alij.

Quòd si hoc unum magnoperè conqueri voluit pia sævissimi Marchionis conjux: an non meliori jure conqueri etiamnum posset Virgo illa, quæ Mater ipsius extitit Numinis, quæ in utero suo Virginali, Filium DEI 9. Mensibus gestavit, & virgo peperit, si virginalè illud corpus, anima illa sanctissima, unquam fuisset vestimentis gratiæ spoliata, ut sic nudata, risui, ac ludibrio dæmonum, vel ad momentum exposita fuisset.

Certè quis indignum non judicaverit, ut illa Mater, illa Spiritûs Sancti Sponsa, cujus in utero Filius requievit, quem DEUS ipse genuit, juxta illud: *Filius meus es tu, ego hodie genui te.* Pſal. 2. v. 7. detractis justitiæ vestibus, nuda mundo appareat? cùm ipsa de se potiùs testetur, adcciat illud Isaïæ, c. 61. v. 9. *Gaudens gaudebo in Domino, & exultabit anima mea in DEO*

meo: quia induit me vestimentis salutis, & indumento justitiæ circumdedit me, &c.

§. 7. Anagramma.

AVE DEIPARA ABSQVE LABE,
SOLE AMICTA!

511.

Ave munda puri Agni Mater, Sole amicta!
Versio litteralis,
Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS LXXIV.

§. I. Scriptura.

DEIPARA, SPECVLVM
SINE LABE.

Sap. c. 7. v. 26. *Candor enim est lucis æternæ, & speculum sine maculâ.*

Creaturas omnes, crystallina esse Specula, DEUM nobis præsentem sistentia, nemo facillè dubitaverit; *Specula* sanè, in quibus aperta cernere licet celsissimæ Majestatis attributa: Potentiæ in creando, Sapientiæ in moderando, Providentiæ in gubernando, Bonitatis in ditando, Amoris in salvando, &c. verbo, *Specula* sunt creaturæ, in quibus *invisibilia DEI, per ea, quæ facta sunt, intellecta conspiciuntur.* Veruntamen ex omnibus hisce Speculis, unum esse, reliqua omnia in claritate, ac puritate longè excellens, clarè nos instruit Doctör Angelicus, dum ait: *Fecit ergò summus artifex in ostentationem pleniorum artis suæ, speculum unum, clarissimo clarior, Seraphim tersius, & purior, & tantæ puritatis, ut purior intelligi non posset, nisi DEUS esset: personam scilicet gloriosissimæ Virginis.* Noverat nimirum scholarum ille Angelus, varia numerari *Specula*: noverat Sacrà Scripturam *Speculum* esse, innuente id S. Jacobo,

ac dicente: *comparabitur viro consideranti vultum nativitatibus suæ, in Speculo: noverat & Angelos Speculum esse, ut scribit Dionysius ex Areopago: Angelus est imago DEI, manifestatio invisibilis lucis, Speculum purum, lucidissimum immaculatum: Noverat & homines Speculum esse, affirmante id, ad suos Corinthios, gentium Doctore: Videmus nunc per speculum, in ænigmatate: noverat tandem, omnes creaturas, ut supra diximus, specula esse: Sed noverat etiam, magnam inter hæc omnia specula differentiam; aliqua enim sunt maculata actu, & potentiâ, quales sunt creaturæ terrestres, ipsis etiam hominibus non exceptis; aliqua, licèt actu non sint maculata, saltem potentiâ, ut sunt Spiritus Angelici; quia etiam in Angelis reperit pravitatem: aliqua tandem nec actu, nec potentiâ maculata, quale *Speculum* purissimum primariò est Verbum æternum, cui ut Beatissima Virgo, tanquam futura Mater, perfectè assimilaretur, concepta fuit libera ab omnî maculâ, sicquæ à creatione ex specialî privilegio formata, ut in illâ, tanquam purissimo speculo sine labe, appareret clarissimè imago bonitatis Filij sui, ut idcirco optimè illud Sapientis MARIÆ applicandum videatur, quando ait:*

Vapor

512.

Rom. c. 1.
v. 20.

Opuſc. 16.
de 10. gradibus
amor. 6.
grad.

c. 1. v. 23;

L. de Divin. nom. c. 4.

c. 15. v. 12.

Job. c. 4.
v. 18.

Sap. 7. v. 25. & 26. Vapor est enim Virtutis DEI, & emanatio quadam est claritatis omnipotentis DEI sincera: & ideò nihil inquinatum in eam incurrit; candor est enim lucis aeternæ, & speculum sine maculâ, DEI majestatis, & imago bonitatis illius. Planè tertium adeò, atque mundum est hoc speculum, ut in interiori ejus animæ purissimæ fundo, clarissimè ipsius Sacrosanctæ Trinitatis imago, tanquam in lucidissimâ crystallo, reluceret, licèt infirmis hominum oculis non appareret. Apparuit autem in hoc virginali speculo Benignitas, & Humanitas Salvatoris nostri DEI, qui posthàc in terris visus est, & cum hominibus conversatus est. Tantùm igitur in MARIA solâ prævaluit meritum Redemptionis, ut licèt in omnibus alijs reliquerit maculam aliquam, qualis est peccatum originale, ab illâ solâ, tanquam speculo immaculatissimo, omnem nævum culpæ præviè sustulerit. Vitrum quidem erat MARIA, si naturam spectare velimus, quod labi, frangi que, aut saltem maculari poterat; at si gratiam, hoc est, candorem, fulgorem que attendamus, quem non sibi sed suo debebat artificio, omni erat peccato superior. Neque hie silentio prætereundum, quòd Sacris in paginis refertur, fecisse Moysen, inter alia Templi ornamenta, ex DEI instinctu, labrum æneum, de Speculis mulierum, que excubabant in ostio tabernaculi. pro quo notandum, quòd Cornelius à Lapide, in hunc loc. existimat: fuisse nimirum hanc singularem Sanctarum olim mulierum devotionem, ut DEO se penitus consecraturæ, specula, & ornamenta muliebria, quæ suæ priùs vanitati deservierant, unâ secum, pariter DEO consecrarent, nullo deinceps speculi ministerio indigentes, utpote, quæ non externam ampliùs faciei, sed internam tantùm animæ pulchritudinem curare studerent. Veruntamen, neque tales devotæ animæ (siquæ, ut nullus dubito, in novo etiam testamento, inter mulieres reperiantur) speculum recusent! quinimò illud

sibi proponant Speculum Virginalè, ab omnî etiam originali maculâ purissimum, à nobis hætenùs in MARIA exhibitum, in quâ, teste S. Ambrosio, velut in speculo, resulget species castitatis, & forma virtutis; frustra enim illæ, ad speculum aliud, faciei deponunt nævos: unum sit ipsis hoc speculum tertium, ut stet flos incolumis castitatis, per Mariæ Deiparæ, speculi sine labe, devotionem conservandus. Efficiamur etiam juvenes, & Virgines, senes, cum junioribus, specula per Mariam clara, & lucidâ, in quibus semper resplendeat pulcherrima imago Creatoris nostri. Verbo, accipiat quilibet nostrum speculum quodcunq;e, & bene attendat; ita enim propriam videbit imaginem, ut quod est à dextris, à sinistris appareat, & vicissim: oculus e. g. dexter à sinistris, & auris sinistra à dextris conspiciatur. Sciat autem, tale etiam speculum esse Mariam, & quidem sine labe, aut maculâ, in quod quicumque, per seriam devotionem, introspexerint, quamvis hædi antehac fuerint, tamen mediante lucidissimâ hac Crystallo, ad Judicis quondam dexteram collocabuntur.

L. 2. de Virg.

§. 2. Auctoritas.

NICOLAUS CVSANVS, VIRGINIS, absq;ve peCCato ConCEPTæ, 513.
 EX OMNIBVS VIRIBVS propVgnator.

1. Virgo gloriosa, cum esset prædestinata ante sæcula, ut ex ipsa reciperet DEI filius naturam humanam, ut DEI filius fieret filius hominis, ita concepta est, ut dignum ad hoc habitaculum fieret - - - sic etiam, quòd nullâ duratione fuit verum dicere, Virginem fuisse sub peccato. Lib. 5. Excit. super illud: Cælum, & Terra transibunt, &c.
2. Ipsa sub principatu Auctoris mortis nullo unquam tempore fuit, in quâ vitæ debuit incarnari. non indiguit liberâ

Tit. 6. 3. v. 4.

Exod. c. 38. v. 8.

beratore, qui ipsam absolveret à sententiâ in Adam &c. latâ, cui nunquam subjacuit; quia prævenit succurrere misericordia, electæ Matri misericordie, qui concipitur & nascitur liber: nec indiget liberatore à servitute, in quâ nunquam fuit; præliberatore enim Virgo sancta habuit, cæteri liberatorem, & postliberatore; Christus enim sic omnium liberator, quod & Virginis liberator, & præliberator, cæterorum verò liberator, & postliberator.

Lib. 8. in Cant. 2. v. 2.

3. Ipsa sola post Adæ lapsum non indiget, sed plena originali justitiâ, ut Eva, & multo magis creata fuit: sicut Christus secundum humanitatis naturam in omni puritudine justitiæ multo magis, quàm Adam creatus. Ibid.

4. Sola illa electissima DEI Mater hoc habet, quod in initio offendi, sub nequiriâ maligni deficere nequivit: puta, quod in creatione rationalis anima in corpore, & separatione à corpore, in potestate maligni nunquam fuit. sola igitur gloriosissima Virgo non reperitur, tempore ullo, peccato originali subjacuisse. Ibid.

§. 3. Ratio.

HABITâ optiONE, à FILIO aLI-
qVO Mater sine Labe
eLIGENDa.

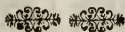
IPsa ratio, & principia Syndereseos dictant, & deposcunt, ut is, cui daretur facultas, eligendi sibi pro libitu parentes, semper eos eligeret, qui sibi nobiliores, decentiores, remotioresque ab omni prævaricationis maculâ viderentur: Sed CHRISTUS DOMINUS, æterni DEI Filius hanc utique facultatem, sibi à suo Patre concessam habuit. Ergo ipsa ratio suadet, eum elegisse talem Matrem, quam ab omni maculâ judicavit remotissimam. Sed talis minimè extitisset Beatissima Virgo, si in peccato originali fuisset concepta; quia, ut

ait S. Augustinus L. 3. de libero arbit. c. 6. Quidquid verâ ratione melius occurrerit, id sciens, fecisse DEUM. & quid, obsecro! congruentius dici potest, quàm ut purissimo totius puritatis fonti, etiam purissima detur Mater? Ergo &c.

§. 4. Historia.

B. GUIDISALVVS ARCHIEPISCOPVS, à VIRGINE ALBÂ CASVLÂ INDVTVS, PVÆ 515.
CONCEPTIONIS FAVOR
INSIGNIS.

BEatus Guidisalvus, cum Tolo- sanæ Ecclesiæ Archi. Episcopus præflet, tantâ erat in Deiparam devotione inclytus, ut ob singularem erga eandem teneritudinis affectum non alio communiter, per more MARIÆ Capellani nomine nuncuparetur. Hic quotiescunq; ad aram Sacerdos litaret, Virginis ejusdem Benedictæ apparitione recreari meruit. Cum ergo in ipso quondam immaculatæ Conceptionis Festo, ad Sacrosanctâ Misfarû Solemnia se pro more præpararet, Virgo purissima denuò illi præsentem se sistens, Casulam attulit, albi coloris, speciosissimam, sic illam porrigendo, Guidisalvum allocuta: *Fili! scito, me sine originali maculâ fuisse conceptam: omnî igitur reverentiâ, ac sollemnitate Festum hunc Diem celebrare procura!* Archi. Episcopus igitur, non surdus auditor, mandatum pro viribus executus, tanto negotium istud ardore, feliciq; successu in se suscepit, ut tota Hispania, omnésque vicinæ provinciæ, ad singularem cultum, ac Solennes immaculatæ Virginis honores habendos excitarentur: ipse præterea, per totum vitæ decursum, annuo imposterum sermone, singulari eloquentiâ perorato, dictam Festivitatem publicè condecoravit. *Bernardin. de Busli. In offic. Concept. Die 2. Lect. 4.*

§. 5. *Symbolum.*

516. SpeCVLa è CrIjstaLLO, BasI-
LIsCIs obIeCta, encCant
Ista Monstra.

Omnia lethifero Serpens necat iste veneno,
Quem tamen objecto forma necat Speculo,
Peccatum Basiliscus erat, qui cuncta necavit,
Quem Speculum objectum sola MARIA necat.
Species deceptis se. Dan. 13. v. 56.

§. 6. *Antiquitas.*

517. PLato, MeDIante SpeCVLO,
InstrVens.

L Audabilem admodum instructi-
onis modum Plato Philosophus
excogitavit, quando ad imbuendos
optimis moribus discipulos suos, spe-
culum illis sæpè sæpius commenda-
vit, quatenus sæpius in eo sese con-
templarentur, ac si illorum aliqui
pulchros se, ac formosos, quoad ex-
ternam speciem invenissent, sum-
mum in id studium adhiberent, ut
apparentem hanc corporis pulchri-
tudinem, per virtutem jugiter con-
servarent, auferentque, ac corpori
pulchro animam jungerent non dif-
formem. si qui verò deformes sese,
quoad externam corporis speciem re-

perissent, totis ab illo momento vi-
ribus, ac nervis studerent, virtuti
adipiscendæ, ut vel sic compensare
possent, quod illis natura denegavit.

Sapientissimum certè Divini Phi-
losophi documentum! quod omnibus
& singulis salubriter deservire poterit,
tunc præsertim, si per *speculum* intel-
ligamus Virginem Beatissimam, sine
omni labe Conceptam, qualem §.
primus, hujus nostri Conceptus pro-
posuit. Hoc enim Speculum devo-
tè à nobis inspectum nostras clarissi-
mè deteget deformitates: nævos, ac
maculas conscientiæ nostræ fideliter
revelabit: modos, quibus easdem
detergere, ac emendare possimus,
complures liberaliter subministrabit;
Hanc enim Virginem Serenissimam
quotusquisque nostrum aspexerit,
exardescet illicò in virtutes, horre-
bit, ac abominabitur inconcinnas
vitiatorum suorum monstrositates: in
hac si oculos tumidus quispiam desi-
gat, ac illius attendat altissimam de-
pressionem, suam stupebit & erube-
scet elationem: si petulus leno ad
limpidissimam se sistant MARIE puri-
tatem, detestabitur scetorem, & car-
cinomata sua: verbo, non erit fla-
gitioforum, ac sceleratorum aliquis,
qui si Marianam spectet tam origina-
lem, quam actualement innocentiam,
suam in hoc Speculo non è vestigio
cognoscat, ac deploret, tam hære-
ditariam, quam propriam improbi-
tatem: cumque elegantem viderit il-
libatæ Conceptionis pompam, salu-
berrima mox concipiet proposita, il-
libatam imposterum agendi vitam,
ac amœniorem instituendi conversa-
tionis integerrimæ harmoniam.

§. 7. *Anagramma.*

Mater sIne Labe, ADæ, &
EVæ sCeLVs Ignoras! 518.

Tu Adami, tu Evæ crimen palàm ignoras!
Versio litteralis
Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS LXXV.

§. I. Scriptura.

519.

Certamen Deiparæ, Vt VInCeret.

Sap. c. 10. v. 12. *Certamen forte dedit illi,
ut vinceret.*

AD arma! ad arma! certamen ineundum est, committendum prælium. Hæc olim frequenter audiebatur vox: hæc classica multoties personabant, dum Divina diù fatis indulgit ordinatio, ac attingentis omnia fortiter, & disponentis omnia suaviter, longo tempore dissimulavit providentia, immaculatam Deiparæ Virginis Conceptionem gravibus certaminibus, doctissimos inter viros exponi, ac validissimos adversarum partium oppositionibus, usque ad Vicariam Apostolicæ Sedis inhibitionem, acerrimè divexari, ac exagitari. Veruntamen, si certæ veritatis habeatur illud D. Birgittæ vaticinium, quo eam Virgo Beatissima, suæ purissimæ Conceptionis reddidit certiore, utalibi retulimus: causam seu rationem, cur tantis hæctenùs disceptationibus, ac certaminibus videatur ab aliquibus in dubium vocata? è vestigio subjunxit: Scito, inquit, quòd Conceptio mea immaculata non omnibus nota fuit; quia voluit DEUS, quòd, sicut ante legem CHRISTI scriptam præcessit lex naturalis, & electio voluntarij boni, & mali, ut postea veniret lex scripta, quæ frænaret omnes insolentes affectiones; sic placuit, ut amici DEI de eâ Conceptione dubitarent, & quilibet Zelum suum exerceret, donec veritas studio magnitudinis meæ amplificandæ innotesceret. Ex quibus clarissimè constat, certamen omne, hucusque inter Doctores exortum, Deiparæ fuisse, ut vinceret, jux-

ta supradictum Sapientis effatum: Certamen forte dedit illi, ut vinceret. Fuit ergo certaminis hujus nulla alia causa, quàm præcedens illud forte certamen, quod gratiam inter, ac naturam, in ipso Marianæ Conceptionis articulo, acriter intercessit: quod Joannes Damascenus, Virginis ut amantissimus, sic Virgini amatissimus, hisce verbis describit: *Natura præcedere gratiam contendebat, hac ratione, quòd Sanctissimæ Virginis Conceptio, humanitatis ordinem non transcenderet: Non sic (subdidit gratia) meum hoc est, & me concernit: præcedam ego, quia Virgo hæc superioris erit ordinis, utpote in DEI Matrem elevanda. A cujus igitur parte stabit? vires nostras tentemus, & fortior prævalabit. Incit certamen, & naturam gratia superat, adeoque jure prævenit, ut MARIA vincens, merito possit gloriari, se prius esse sanctificatam à gratiâ, quàm conceptam à naturâ, sicque à gratiâ præventam, ut eâ tanquàm antidoto, in tantum sit munita, ne natura superveniens maculâ eam originali contaminaret.* quid clariùs hac Damasceni explicatione, pro astruendo Deiparæ glorioso certamine, ut vinceret? Atque hæc est causa, cur illo in certamine, quod infeliciter in Paradiso contigit, ubi callidus serpens primis nostris parentibus insultans, totam eorum posteritatem in tantam redegit servitutem, ut omnes, & singuli hodie dùm lamententur, non tamen ausus fuerit inimicus infernalis, illi prohibite arbori quatuor hæcæ affigere litteras: S. P. Q. R. Serpenti Paradisiaco Quis Resistet? Noverat enim, Certamen forte datum Deiparæ, ut vinceret, sibi que caput improbum confringeret, ac conquassaret. Veruntamen vitam hominis, ab infelicis illo certamine, usque in hanc diem,

Orat. 7.
de Nativ.

per-

perpetuam esse militiam, quis ignorat? testatur utique illud patientiæ c. 7. v. 1. Princeps Jobus, dum ait: *Milicia est vita hominis super terram.* nam primò habet intrinsecum, & inseparabilem hostem; concupiscentiam, quæ instar sarcinæ gravis, hominem deprimat ad bruta, & carnalia desideria, quibuscum oportet continuò decertare, nisi ab eis mergi velit in interitum: semper ergo, ne bestia fiat, cum bestiâ pugnare debet. accedit peccatum originale, quod non solum DEO infensum facit, verùm & multis miserijs obnoxium: unde prodit mira ad peccandum pronitas, atque ad bene operandum difficultas; ex quo fit, ut facilè labatur homo, & quidem graviter, accedentibus tot peccatorum illecebris, quibus caro difficulter resistit: quomodò ergò in tam frequentî, ac arduo certamine, victoriam sibi aliquis promittere poterit? Poterit certè, dummodo ad certamen Deiparæ sine labe conceptæ sapiùs devotè respexerit, fortiterque pro ejus immaculato honore tuendo decertarit: tunc enim verò, qui certamen forte dedit illi (nempe MARLÆ) ut vinceret, dabit & nobis contra scelerum maculas victoriam, ac ultimo etiam gloriôsè superato conflictu, coronam imponet triumphalem, in Cælis perpetuò viridantem.

§. 2. *Authoritas.*

520. OrIGInes, ConCEPTÆ DEIPARÆ, MagnVs propVgnator.

1. *Hujus igitur unigeniti DEIdicitur hæc Mater, Virgo MARIA, digna DEI, immaculata Sancti immaculati, una unius, unica unici.* Homil. in c. 1. Matth.
2. *Accipe ergo eam, sicut commendatum celestem thesaurum, Deitatis divitias, sicut plenissimam Sanctitatem, sicut perfectam justitiam: accipe eam sicut Unigeniti mansionem, sicut honorabile tem-*

lum, sicut donum DEI, sicut Creatoris omnipotentis proprium, sicut celestis sponsi donum immaculatum. Ibid.

3. *Mater immaculata, Mater incorrupta, Mater intacta, qua neque persuasione serpentis decepta est, neque ejus afflatus venenosus infecta est.* Ibid.
4. *Hic puer indiget patre super terram; incorruptibilem enim habet Patrem in exelsis: non indiget Matre in Cælis; immaculatam habet enim Matrem in terrâ, hanc Beatam scilicet Virginem MARIAM.* Hom. 3. in c. 2. Matth.

§. 3. *Ratio.*

FILII DeVOTI, erga Charos genitores, Magna obLigatio. 521.

CHRISTUS DOMINUS debuit suæ Beatissimæ Matri, in omnî periculo, ac necessitate subvenire, eamque ab omni malo liberare: Sed peccatum originale est magnum periculum, & malum; quia inducit inimicitiam DEI, & reatum poenæ æternæ. Ergo Christus debuit eam ab hoc peccato omnî momento liberare. Maj. Prob. 8. Ethic. dicitur: *Nemo est, qui habeat super aliquos talem obligationem, qualem habent parentes super filios.* ex quo communiter deducitur, filios nunquam reddere posse æquivalens parentibus suis: consequenter saltem obligantur, ijs subvenire secundùm totum suum posse, & omnes vires. Atqui Christus verè fuit filius. B. Virginis, imò speciali-orî modo; quia totam suam humanitatem, non à duplici parente, sed à solâ Beatâ Virgine desumpsit. Ergo tenetur (& specialiori quidem modo, quàm alius filius, qui suum esse accepit à duplici parente) suæ Sanctissimæ Matri, in omni necessitate, ac periculo subvenire, & ab omni malo, adeoque etiam ab originali maculâ eam liberare.

§. 4. *Historia.*

522. LaJnez, pro Matre ILLibatâ
DispUtans, à febrI
Liber.

P. Jacobus Laynez, ex primis illis, ac præstantissimis S. P. Ignatij Decemviris, nulli secundus, ac vel ideò secundus Soc. JESU Præpositus Generalis, cùm ob singularem doctrinæ præstantiam, Theologum ageret Pontificium, ac, ut talis, ad S. Concilij Tridentini Conventum ter vocatus, jugiter comparuisset, FebrI ibidem quatrduanâ acerrimè correptus, cohiberi tamen non potuit, quin pro immaculatâ Deiparæ Conceptione fervidissimè peroraret, ac dictum Sermonem, in præsentia Patrum conscriptorum, per tres continuas horas, ad modum disputationis fundamentaliter instructum protraheret. Quod, quantum Superis placuerit, sequens docuit eventus; mox enim cessante FebrI, resumptis ex integro viribus, adeò sanus evasit, ac incolumis, ut longo impostèrùm tempore, nullâ se senserit infirmitate tentari. quid ergo mirum, si sermone suo, non tantùm doctissimo, sed tam raro etiam beneficio Cœlitus præmiato, id præterea apud ejusdem Concilij Patres effecit, ut Decretum SIXTI Papæ IV. unamiter confirmantes, liberrimum deinceps voluerint immaculatam Conceptionem propugnare, eandem econtra publicè impugnare, prohibitum dixerint?

Ex Hist. Soc. Jesu.

§. 5. *Symbolum.*

ConCEptæ DeIparæ
BraVIVM.

523.

En! currunt plures, tamen unicus ille bravium
Præripit, satagit qui properare magis.
Baptistæ, & reliquis Virgo sine labe bravium
Præripit: ad stadium scit properare magis.

*Qui in stadio currunt, omnes quidem currunt,
sed unicus accipit bravium. 1. Corinth. 9. v. 24.*

§. 6. *Antiquitas.*

HerCVLes, De Leone for-
titer trIVMphans.

524.

INter alia complura fortissimi Herculis (qui & Alcides dicitur) Heroica facinora, quæ recenset Ovidius *9. Metam.* e. g. quòd ab ipsis cunis geminos angues, à Junone immisos, tenellis eliserit unguiculis: quòd Stymphalidas, rapacissimas aves, humanis vescentes carnibus, Solisque radios multitudine, & magnitudine obumbrantes, feracissimos præterea Arcadiæ campos devastantes, telis confixerit: quòd Hydram, Draconem pluribus capitibus formidabilem, igne, & ferro, in Lernâ palude interemerit &c. illud quoque comprimis memorabile reperitur, quòd in Nema: a silvâ, inusitatæ magnitudinis Leonem

onem jugulaverit, cùm aliàs nec ferro, nec ligno, nec lapide interfici potuisset; in cujus triumphì memori- am, detractam dicto leoni pellem tanquàm gloriosum quoddam paluda- mentum, pro insigni recepit.

Quid porrò aliud, quàm Leo terribilis, hostis est infernalis? qui vix creatis primis parentibus, statim circumvit, nil aliud quærens, quàm ut hominem, in summâ tunc felicitate constitutum, totamque ejus proge- niem, miserandum in modum quoad animam devoraret: qui etiam, non invento, qui resisteret, stragem edi- dit, nunquam satis deplorandam. Veruntamen prodijt tandem, omni Hercule gloriosior MARIA, quæ Leonem illum Tartareum, à nemine alio, quantumvis fortissimo, Sanctissimó- que, primo Conceptionis aggressu de- bellandum, immaculatè concepta

fortissimè jugulavit: Quòd si detractas occisi Leonis exuvias, pro insignibus Hercules gestare voluit, gestat simi- liter MARIA immaculata, suis in imaginibus, pro Victoriæ insigni, Virgineis substratum pedibus adver- sarium, si non sub specie Leonis, Draconis certè, aut serpentis, vel in formâ alterius Monstri, reportatam in Conceptionis certamine victoriam, ac triumphum plusquàm Herculeum abundè denotantis.

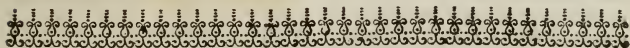
§. 7. *Anagramma.*

ConCepta regIna, IVre 525.
MVnDa.

Jure munda pates, O Regina immaculata!

Verfio litteralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS LXXVI.

§. I. *Scriptura.*

526.

MeDICIna,
à CasV præserVans.

Ecclesiastici c. 18. v. 20. *Anse langu- orem, adhibe medicinam!*

DUm salutiferum Medicæ artis studium, ac officium atten- tiùs considero, duplicem illi, de proximi salute, inesse curam ani- madverto: non eam nimirum solam, quâ afflicta possit sanitas, per conveni- entia restitui medicamenta, verum etiam illam, quâ per constantem san- itatis tuendæ custodiam, omnis pos- sit languor, providâ temperantiâ, aut certè præservativo quodam medi- camento præverti. Hunc ultimum sanitatis conservandæ modum non

approbare tantum, sed & suadere vi- detur Ecclesiasticus, dum ait: *Anse languorem adhibe medicinam!* noverat nimirum & ipse, quàm Medici experti scientiâ, aut labore frequenter indi- geat ille, qui vitam protrahere in lon- gam senectutem desiderat, sive sanus, ut conservetur, sive æger, ut resti- tuatur? ut adeò idem Ecclesiasticus singularem Medico honorem haberi velit, inquit: *Honora Medicum, prop- ter necessitatem.* Porro, quis nescit, magnum (ut magnus ait Augustinus) *de Cælo descendisse Medicum; quia magnus in terrâ jacebat ægrotus?* Magnus certè ægrotus, Adam nimirum ex vetito pomo languidus, totâque cum ipso posteritas ad mortem æternam peri- culosissimè ex malo hæreditario de- cumbens! veruntamen (ut verba sonant ejusdem Ecclesiastici) *Altissimus*

c. 38. v. 1

v. 4. *de terrâ creavit medicinam*, id est, ex carne Virginis **MARIÆ** Salvatorem; **JESUS** enim interpretatur *Salvator*, sive *Salutare*; quia *Salvator Medicus*, & *Salutare medicina* est. per **TERRAM**, **MARIAM** intellige; sic enim verba sonant **Isaiæ**: *Aperiatur terra, & germinet Salvatorem!* quòd autem hac ex terrâ creatus sit, testis est **Apostolus**, dicens, eum *Factum ex muliere*. Medicamenta ergo, ac pharmaca, quibus **Cœlestis** ille *Medicus* utebatur, **Sacratissima** ejus erat passio, sanguis, vulnera; sic enim cantat **Joann. Audenus**:

¶ 6. *Pharmaca sunt potius, quàm vulnera,
Vulnera CHRISTI;*

Curat enim plagis vulnera nostra suis.

Atque, ut hoc medicamento omnes liberaret, artisque medicæ experimentum, tum post, tum ante languorem, tum actualiter, tum præservativè redimendo, ac liberando perhiberet, licèt alijs omnibus, in originalis maculæ infirmitatem prolapsis, passionis curativum applicârît remedium, **MARIÆ** tamen soli, ante omnem languorem, præservativum ejusdem passionis poculum propinare voluit, ut esset illi *medicina à casu præservans*: sic sentiente **Ecclesiâ**, ac canente: *qui ex morte Filij tui prævisâ, eam ab omnî labe præservâstî*. Hoc autem præservativum **Christi** remedium, **MARIÆ** applicatum, veram fuisse, ac dici posse liberationem, seu *Redemptionem*, clara testatur **Augustini** sententia: *Restè*, inquit ille, *dices medico* (oblato nimirum talî remedio) *liberâstî me ab ægritudine, non in quâ eram, sed in quâ futurus eram, &c.* & sanè, nobilius hoc genus redemptionis est, & liberationis: præcaveri scilicet vulnus, præsidioq; securo præmuniri, quàm accepto vulnere faucium, tandem obductâ cicatrice sanari: sic majoris etiam, ac potentioris gratiæ, ab exitio servari incolumem, & communi internecioni mirificis privilegij subtrahi, quàm per commune scelus aliquando contaminatum, eodem, quo alij, remedio

resanari. **Felicissimus** ille omnium, qui nullum gaudium hostibus dedit, nullâ adustus scintillâ, flammæ non sensit vestigium, ubi omnes alij flagrantî incendio sunt penitus exusti. An non ingens beneficium, alieno periculo, sanguine, & vitâ, redimi suam, ne ullo periculo præteritari possit? Atque sic, adhibitâ ante languorem medicinâ, redempta fuit **Virgo Beatissima**, imò, ut **Bernardinus Sen. scribit**: *Christus DOMINUS plus pro B. Virgine redimendâ venit, quàm pro omnî aliâ creaturâ.* ita quidem, ut hujus redemptio, longissimo intervallo, illâ **Adami** redemptione sit gloriosior, quantò nimirum gloriosius est, nunquam fuisse **DEI** hostem, quàm scèdâ prolapsione peccati, contra **DEUM** bella gessisse. Sicut ergo **Adami**, **Christi** redemptione **DEO** reconciliatus, ab æternâ morte fuit liberatus: sic **Virgo Beatissima**, ijsdem **Christi** meritis, ab originalî peccato, ejusque debito, redemptivam, ac liberam immunitatem in tantum est consecuta, ut non fuerit pacto **Adami** comprehensa, sed præservativam purissimæ innocentiae tabulam sit sortita. Quis non miretur, saluberrimum hoc **Cœlestis Medici** adinventum? quis non celebret nobile redemptionis opus, ac singulare liberandi genus: invenire viam, & decretum statuere, ut filia **Adami** non posset traduci, tanquam filia **Adami** peccatoris, quæ ex naturæ conditione potuisset, ac debuisset traduci, & sine legis violatione, in unius à casu præservandæ **Virginis** favorem, à legis præcepto instituire exceptionem? Huic ergo **Virgini** unanimiter gratulemur! ab hac & languoribus nostris medicinam mutuemus! adhibeamus medicinam penitentiae, casibus præteritis: adhibeamus etiam medicinam à casu præservativam, per specialem **Virginis** immaculatæ dilectionem! testa enim est **MARIA**, quæ nostram, ceu **Jobi**, saniem radet: medicum fel est, quod oculorum aciem, ut **Tobiæ**, serenabit: Balsamum est, & myrrha, quæ à corruptione ser-

Serm. de
Concept.

Galat. c. 4.

v. 4.

¶ 6.

Isa. l. 45.

Servabit, & hiantia claudet vulnera : verbo, *Apotheca est CHRISTI Medici*, ut ait Richardus à S. Laurent., qui per *MARIAM* venit sanare mundum languidum, qui per *Evam* aegrotabat.

§. 2. *Authoritas.*

OrosVs, Delparæ, pVrè
ConCeptæ aMator.

Coram DEI novi, & in veritate comperi, quòd nulla mulier in partu periclitetur, super quam devotè *MARIÆ* gratia imploratur, & dies Conceptionis ejus celebratur. Epist. ad Heliodorum.

§. 3. *Ratio.*

MeDICIna sIt proportIonata
ConstitVtIonI.

PRæstantissimus Medicorum Princeps Galenus *comm. 46.* absque dubio, non sine ratione docet: Ut pristinum temperamentum corporis evocetur, & restitatur, etiam applicanda est medicina, quæ illi omninò similis sit. Ex quo sequentem formo rationem. B. Virgo *MARIA* erat suo modo medicina, salvatrix, & mediatrix, cum suo Divino Filio, primi temperamenti humani (nempe gratiæ, in quo Adamus creatus fuerat) deperditi verò postea per peccatum originale: Sed huic temperamento non potuit esse Beata Virgo medicina, si fuisset concepta in peccato originali. Ergo vel Beata Virgo non potuit esse medicina pro reparando primo temperamento, vel debuit esse concepta sine peccato originali. Maj. tenent SS. Patres, ex quibus Anselmus de Laud. V. c. 11. *DEI* Genitrix, meritis suis cuncta reparando, Mater est, & domina rerum. Ildephonfus *Serm. 1. de assumpt.* vocat eam *Reparatricem perditæ orbis*. Bernardinus, in suo memoriali, *MARIA*, inquit, *adjuvix nostræ redemtionis auxiliatrix nostræ justificationis*: Min. Prob. Primum temperamentum erat status justitiæ originalis, in quo Adamus fuit

& totum genus humanum fuisset: qui consistit in gratiâ Sanctificante, cum omnibus donis, tam naturalibus, quàm supernaturalibus. Sed huic non tantum non simile, sed nil magis dissimile est, quàm esse conceptum in aliquo peccato. Ergo ut B. Virgo sit similis primo temperamento, omninò debuit esse concepta sine peccato.

§. 4. *Historia.*

MastrILLVs, VIrgInIs ILLI-
batè ConCeptæ, & XaVerII
aVXILIo, à perICVLO
LiberatVs.

FRanciscus Mastrillus, inclytus postea Societatis JESU in Japoniâ Martyr, cum Neapoli, Anno Milleesimo, Sexcentesimo, Trigesimo tertio, in erigendo quodam pegmate, in honorem Virginis immaculatæ, ferventiùs occuparetur, casu fortuito graviter vulneratus, ad extremum devenit vitæ terminandæ periculum; adeò nimirum malleus quidam grandior, è superiore loco decidens, lethàliter caput ejus sauciavit, ut desperatâ salute, ad infirmariam Laicorum fratrum humeris deportaretur, mortique proximum crederetur. Veruntamen paullò post apparetur eidem jam agonizanti Xaverius, gloriosus Japoniæ Apostolus, cereum illi ardentem, unâ cum baculo peregrinorum, ipsemet in formâ peregrini obtulit; eâ factâ optione, ut ad quod placeret, extenderet manum: an placidâ morte, vel cereum mortuale designatâ, veller defungi? an verò, baculo assumpto, placeret, amore DEI, peregrinare ad Japones, Evangelij ibidem dilatandi causâ? Et ecce! elevatis moribundus oculis, generoso scipionem animo apprehendit, vitam; & sanguinem pro Christo daturus, ac momento à Xaverio est perfanatus: intercedente, haud dubiè apud Filium, ac medelam afferente Virgine Matre, cujus ille immaculato honorè totis viribus intentus, vulnus tam

De Laud.
Virg. l. 3.

527.

528.

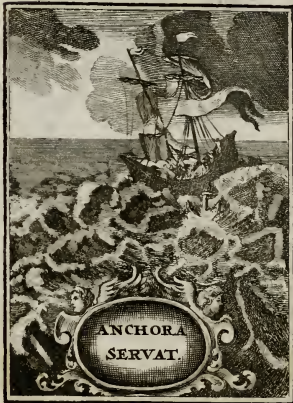
529.

periculosum acceperat. Contigit hoc miraculum, obstupescente totâ Neapoli, & habetur in ejus vitâ, nec non apud P. F. Casimirum Füsslin, in Festo Purific.

§. 5. *Symbolum.*

530.

anChora, DeIparâM à naV-
fraglo ConserVans.

Madivagam retinere solet, spumante procellâ.
Fluctibus in medijs Anchora jacta iatam.
Anchora conceptæ sed quæ sine labe MARIÆ?
Gratia præservans Numinis: illa tenet.

In Domina singulariter in spe constituisi me.
Psal. 4. v. 9.

§. 6. *Antiquitas.*

531.

LeanDer, In Materno AgrI-
pInæ sInV, ab Interne-
Clone Llber.

Vivebat in Aulâ Arcturi Regis (ut referunt Annales Britannici) Aulicus quidam, nomine Leander, qui ab Anglis pecuniâ correptus, ut Regem interficeret, eidem prandio assidenti venenum porrexit. Verùm detectâ mox fraude, justissimo accensus furore Rex, à mensâ confestim prosiijt, arreptoque gladio fugientem reum est infecutus. Perijisset hîc absque omnâ dubio miser, nisi in an-

teriori cubiculo Agrippinam offendi-
isset, Regis matrem, casu præsentem:
quam ut conspexit, velociter accurrens,
caput improbum in ejus sinu abscondit.
Hunc ergo cùm propius accedens furibundus Rex ense jamjam confodere attentaret, exclamavit Agrippina: *Siste Arcture! parce ingrato licet, & fœdisfrago! dignus est, fateor, non unâ tantum morte: sed maternus tue Genetricis sinus præbeat misero asylum!* quid ad hæc Arcturus? obstupefactus certè ob tantum Matris affectum, sentiensque viscera sua, tam potenti Agrippinæ interventione commoveri, gladium abiecit, omnique jam ferocitate depositâ, reo læsæ Majestatis veniam dedit, vitamque concessit. Indignati quidem eam ob causam proceres, hoc Regi ijs verbis exprobrârunt: *Tam facile ad eò scelerato capiti parcis? quibus suaviter ille reposuit: Mater vindictam inbibet. ac si diceret: Quomodo interficiam illum, qui in sinu Matris meæ quaesivit asylum? Absit, ut scælesti sanguine sinum Matris conspergam!* Agrippina Mater, tibi illum dono, &c.

Haud absimiliter nobis peccatoribus, læsæ Divinæ Majestatis multoties reis patrocinari sæpè sæpius dignatur Mater Regis Regum; dum enim feralis Divinæ justitiæ ictus, ac fulmen æternæ reprobationis imminet, quo miseri fugiemus, nisi ad MARIÆ sinum, tanquam unicum peccatorum asylum? sistet illa minantem vindicturæ Nemesiis manum, vibratam ipsa avertet fulmen. Quòd si verò maximis peccatoribus ob MARIAM, tam frequenter gratia salutis solet obtingere: quomodo credendum erit, ipsimet MARIE gratiam aliquando ullam, in proprium favorem, fuisse denegatam? quomodo credendum, Filium non præ omnibus alijs innocentissimæ Matris misertum, ab internecione eam originali liberando, ac præservando? intuitu nimirum sinûs illius materni, in quo toties se noverat lactandum, toties suavissimè se sciebat quieturum, quâ

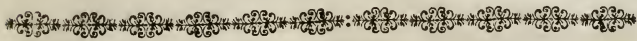
quâ enim ratione interfici eam lethali sceleris originalis vulnere pateretur, cujus sinus ipsi quandoque fervire deberet in asylum, contra Herodiani militis furorem? Absit, ut scelesti protoparentum maculâ, talis sinus, tale asylum, ullo momento conspergatur!

§. 7. *Anagramma.*

Mater Vitæ, Lata ad
Cælos IanVa!

532.

*Ave munda Cæli porta! vitam germinas.
Versio litteralis.
Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum*

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS LXXVII.

§. I. *Scriptura.*

533.

ILLI FIDELIS, TEMPORE
TRIBULATIONIS.

Eccli. c. 22. v. 29. *Tempore tribulationis, permane illi fidelis.*

TAm rara est in hominum consortio vera, ac constans fidelitas, ut illam attentius considerans Divinus Sapiens, inventu pronuntiârit omninò difficilem; ait enim: *Multi homines misericordes vocantur: virum autem fidelem quis inveniet?* Eandem quaestionem movet etiam gentium Doctor, dum ait: *Hic quaritur inter dispensatores, ut fidelis quis inveniat?* ut adeò bene Ecclesiasticus dixerit: *Amico fideli, nulla comparatio. ac verum sit illud Poëtæ:*

*Nullibus ex multis, unus vix fidus
amicus:*

Hic albo corvo ravior esse solet.

Numerare nimirum licet amicos plurimos, qui tempore sereno latus ambiunt, nubilo dormiunt: torrentibus non absimiles, qui tempore pluvio, dum abundant aquæ, ipsi etiam alveos implent, & in litus despuant: æstivo econtrâ tempore, dum torret Sirus, & hiant agri, cessant & ipsi, siccisque arenis se contegunt. atque hâc ipsâ similitudine, ad suos quondam amicos, usus est Husæus

patiens: *Fratres mei, inquit, præterierunt me, sicut torrens, qui raptim transit in convallibus.* à quo haud multum ablutit Ecclesiasticus, ijs verbis: *Est amicus socius mensæ, & non permanebit, in tempore tribulationis.* Verùm, quid Divina nos hac de re veritas instruat? audiamus. *Vos, inquit, amici mei estis, si feceritis, quæ præcipio vobis.* porrò quid aliud fuerunt quàm amici mensæ, protoparentes nostri, dum contra præceptum Domini temerè facientes, de cibo comederunt prohibito, ac detestandâ infidelitate, Creatoris sui benignissimi mandata sunt prætergressi. Hic jam incipere videbatur tempus omnîs tribulationis, non ex parte tantum prævaricatoris creaturæ, cui è vestigio dictum: *Maledicta terra in opere tuo!* &c. *Spinæ, & tribulos germinabit tibi. in dolore paries filios, &c.* verùm etiam ex parte ipsius Creatoris, cui maxima est tribulatio tempus illud quaecunquæ, quo anima per peccatum grave ei infidelis efficitur: Enimverò, si per peccatum tantum unicum mortale, Filius DEI adeò hodie dum affligitur, ut positus ex unâ parte flagellis, spinis, sputis, clavis, felle, alijsque Passionis instrumentis, & ex alterâ, uno solo peccato mortali, hoc ultimum majorem ei tribulationem afferret, quàm totus ille tormentorum cumulus: si absque ullâ comparatione, plus odio habet tale peccatum,

Prov. 20.
v. 6.

1. Corineth
4. v. 2.

Eccli. c. 6.
v. 15.

Job. c. 6.
v. 15.

c. 6. v. 10.

Jo. c. 15.
v. 14.

Gen. c. 3

tum, quàm omnes pœnas & dolores, quos pro eodem sustinuit : si adeò illum affligit culpa mortifera, ut licèt à peccatoribus reipsâ de novo non cruciatur, tamen quotiescunq̃e talî culpâ offenditur, crucifigatur æquivalenter : si, inquam, tantam illi affert *tribulationem* unicum mortale, ab unico homine comissum : quid, obsecro, dicemus, de *tempore illo tribulationis* Divinæ, quo per originale peccatum, nemo ipsi permansit *fidelis*, omnibus ab eo recedentibus, unicâ exceptâ Virgine Beatissimâ, quæ miserante specialiter eodem Creatore, non socia instructæ per serpentē mensæ, sed amica Divini præcepti fidelissima permansit? ut in *MARIA* solâ sine labe conceptâ, illud Ecclesiastici adimpletum videatur : *Tempore tribulationis permansit illi fidelis!* gloriari namque hæc sola poterat, ijs Hieremiæ verbis :

c. 16. v. 19.

Domine, fortitudo mea, & robur meum, & refugium meum, in die tribulationis. Hinc est, quòd de singulari hâc *MARIA* præservatione, ac fidelî persistentiâ, dici optimè possit illud Ecclesiastici :

c. 35. v. 26.

Speciosa misericordia DEI, in tempore tribulationis, quasi nubes pluvie, in tempore siccitatis. quemadmodum enim nubes pluvie paulatim decidens, arentem fecundat terram, ut fructus proferat, in tempore suo; sic speciosa Numinis præservantis misericordia, in tempore originalis tribulationis *MARIAE* impensa, jugis erat dispositio, ad fecundandam aliquando *MARIAM*, & referendum ex hac Virgine fructum Divinum, in tempore suo. Contigit nempe *MARIAE* illud ipsum, quod servo quondam Evangelico, cui ob singularem, quam Domino exhibuit, fidelitatem, dictum est : *Euge serve*

Marth.

c. 25. v. 23.

bone, & fidelis, quia super pauca fuisti fidelis, super multa te constituam. sic, inquam, quia *MARIA* quoque *super pauca fidelis*, super ipsum modicissimum Conceptionis suæ instans sollicita, Numinis amica omnî momento permansit, mirum videri minimè debet, quòd *super multa* fuerit constituta, nempe *super ipsam* incar-

nandi æterni Verbi conceptionem, ac munus tantæ Maternitatis sublimissimum subeundum. Hæc ut & nobis, *in tempore tribulationis*, in die nimirum iudicij, *fidelis* permaneat, nostrasque causas maternè suscipiat, honorem ejus omnî tempore immaculatum, *fideliter* & nos omnî tempore tueamur.

§. 2. *Authoritas.*

petrVs bLesensIs, pVraM à Labe præDICans.

534.

De masâ carnis humane, quasi de quâdam Universitate frugum, in modum decimæ primitivæ, MARIAE caro exempta, & sanctificata est, & de illâ Sanctissimâ carne, adhuc dignior quâdam portiuncula electa est, quam sibi assumeret Verbum Dei. Serm. 44.

§. 3. *Ratio.*

Sponsa LIA CVM InfIDELI, eo Ipso Irrita.

535.

Divinæ, humanæque leges irritant Matrimonium ininitum à fideli, cum infideli, ut habetur *Exod. 34. Deuter. 7. & 2. Corinth. 6.* *Nolite jugum ducere cum infidelibus.* ita colligitur etiam ex c. *Carve* 28. q. 1. ubi ait glossa : *Non est satis, nisi ambo initiati sint Sacramento Baptismi.* Sed licèt Legislator non teneatur vi coactivâ; quia nempe (juxta S. Doctorem q. 96. a. 5. ad 3.) nemo in proprio factò iudex est : tamen tenetur vi directivâ, aliquo modo. L. *Princeps*, de Legibus. *Licet Princeps solutus sit legibus, tamen decet eum conformiter legibus vivere.* & L. 23. ff. de legatis. *Decet enim, tantam Majestatem eas servare leges, quibus ipse solutus esse videtur.* Ergo legislator Divinus, licèt non teneatur ad suam prædictam legem servandam, vi coactivâ, tenetur tamen aliquo modo, vi directivâ. Ex quo sic argumentor : Verè Dominus DEUS sibi in Sponsam ab æterno elegit, & copulavit B. Virginem. Sed per peccatum originale fieret infidelis DEO; quia ei rebellis, & mancipium diaboli

aboli esset. Ergo, cùm DEUS supradictò modo teneatur, legem suam servare, non poterit sibi ab æterno copulare B. Virginem, nisi ut immunem à peccato originali.

Sanctissimè ex hac vitâ decessit, perpetuâ, cum reliquis MARIÆ cultoribus, vitâ in Cœlis fruiturus. *Dionys. Carthus. in 3. Sent. d. 3. Theophil. Reynaud. in opusc. de Piet. Lugdun.*

§. 4. *Historia.*

ALensis, ConCEPTIOnEM sine Labe negantIs CorreCtIo, & VLtronea festI CeLebratIo.

536.

Alexander Aensis, præclarum illud scholæ Theologicæ lumen, summorum Doctorum, Divi Thomæ, ac Bonaventuræ Magister celeberrimus, cùm adhuc sæcularis existens, nollet celebrare Festum immaculatæ Conceptionis, ab alijs compluribus piâ devotione peractum, eò quòd ipsam maculatam affirmaret, imò ad impugnamdam ejusdem originalem innocentiam, calumiam jamjam strinxisset: gravi mox infirmitate correptus, à proposito desistere debuit. Verùm, cùm mutandæ impostèrùm sententiæ suæ, ac supradictæ Festivitatìs, omnî posthac devotione, & celebritate peragendæ, Numinis instinctu, votum capesseret, mox ab omni infirmitate, mediante Virgine, liberatus est, ita tamen, ut singulis impostèrùm annis, 8. Decembrìs, eodem quo priùs decubuerat, morbo leviusculè tentaretur. Veruntamen totus jam mutatus ab illo, integrum de eodem illibatæ Conceptionis mysterio Librum, summâ diligentia, conscripsit, qui Liber in hodiernum usque diem, Tolosæ in ejusdem Civitatis Basilicâ honorificè aservatus, in magnum cedit, tam Principis, quàm Ordinis, ac etiam veritatis solatium. Verbo, quàm zelosus ille per reliquum vitæ tempus, fuerit immaculatæ Conceptionis propugnator, finis edocuit, dum inter hæc ipsa verba, devotione plenissima: *Tota pulchra es amica mea, & macula originalis, aut actualis, nunquam fuit in te,*

§. 5. *Symbolum.*

COLVMBa, sVO sponso fIDELIs.

537.

Subsequitur, quocunque volat, mox sponsa fidelis, Felle carens, sponsum blanda columba suum. Divinum propeans sequitur, sine crimine, sponsum Sponsa parens, maculæ felle columba carens.

Amica mea, columba mea, immaculata mea.
Cant. c. 5. v. 2.

§. 6. *Antiquitas.*

ANNVa soLennItas De AnserIbVs, ROMæ CeLebrata.

538.

PLurimum extulit cœca aliquando, & gentilis Roma Anseres suos, Junoni Sacros, qui (ut Augustinus *l. de Civit. DEI, c. 22.* memorat) canibus dormientibus, jugiter vigilabant, & Capitolij arcem, strepitu suo, à Gallis, seu Senonibus hostibus fortiter defendebant; Unde in æternam rei tam insolitæ memoriã, Urbs illa Festum solenne Anserum annuo recursu celebrari constituit, in

LI quo

quo canis, *Teste Plutarcho*, ob vigiliam neglectam, in poenam, è trabe suspendebatur : econtrâ Anser, utpote vigilans custos, ac fidelis defensor, holoserico pulvinari, floribus undique resperfo infidens, populo ex ponebatur.

Solennius utique Festum juremeritò celebrat Christiana devotio, per singulos annos, de Immaculatâ ejus Virginis Conceptione, quæ canibus dormientibus, id est, Adamo & Evâ, qui vigilantium instar canum, Arcem primæ innocentia, à furibus & prædonibus infernalibus, fideliter custodire debebant, talem custodiam turpiter negligentibus, portasque oculorum, prohibito fructui, aurium, sibilo serpentis late nimis aperientibus, sola centoculo Argo vigilantior, hosti omnî momento aditum in animam prohibuit, quam proinde sine omnî labe facillimè conservavit. Quòd si canis ob neglectæ illius vigiliæ memoriam, è trabe suspendi

folitus à Romanis fuit: ob neglectam pariter à protoparentibus vigiliam, etiannùm è ligno scientiæ boni, & mali suspensâ gemit concepti cujuscunq̃ hominis innocentia, non aliter restituenda, nisi per Unigenitum DEI Filium, in amaro Crucis ligno suspensum: MARIA interim, Romanorum instar Anserum, in pulvinari floribus ornatissimo, dulciter cum Filio suo requiescente, ut ipsamet fatetur, ijs verbis: *Lectulus noster floridus*. Cant. c. 1. v. 16. quæ nunquam per redemptionem restituti debuit, utpote specialissimo Sacratissimæ passionis merito præservativè redempta.

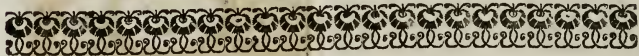
§. 7. Anagramma.

TV PRIMA, aC soLa, ab ADæ
Labe Integra EVA. 539.

Prima, ac ultima mundaes, O integra Eva!

Versio litteralis,

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS LXXVIII.

§. I. Scriptura.

540. NIL VLtrâ faCIenDVM.

Isaiæ c. 5. v. 4. *Quid est, quod debui ultra facere Vineæ meæ, & non feci ei?*

NEmini ignotum arbitror, justissimum Patriarcham Noë-
mum, expurgatâ jam per diluvium terrâ, utpote hominum antehac sceleribus turpiter contaminatâ, auspiciatum tandem de novo terræ excolendæ fecisse initium: ubi specialiter Sacra Scriptura commemorat, plantatam insuper ab eo vineam fuisse, dum ait: *Noë vir agricola exercere cepit terram, & plantavit vineam.*

Gen. c. 9.
v. 20.

Eundem porrò agriculturæ laborē, quem justus Noë, è diluvio superstes, in se suscepit, *justus DOMINUS*, Noëmi creator, supremus Cœli, terræque Monarcha, in se quoque suscipere non est dedignatus, convincente id proprio Divini sui Filij testimonio, dicentis: *Pater meus agricola est.* Jo. c. 15. v. 1. Veruntamen præ omnibus alijs plantis, id est, creaturis, suâ potentî manu productis, plantare voluit specialiter *vineam*, Beatissimam scilicet Virginem MARIAM, *primogenitam ante omnem creaturam*. Hæc, hæc erat illa vinea electa, longè majorî felicitate à DEO, quàm illa à Noëmo, post inundans peccati originalis diluvium plan-

c. 2. v. 21.

plantata, de quâ ipsêmet testatur, per os Ieremiæ. *Ego autem planta vineæ vineam electam*, hæc erat illa vinea nunquam vindemiata à diabolo, cujus vitæ millenæ gratiæ, nunquam infelicî ferro peccati præcisæ: verè ipsamet vitis electa, jugiter alligata ad palum Omnipotentis præservantis, ita ut si uvæ, recens enatæ, symbolum applicatur: *Vix nata suslineor*, de MARIA dici debeat: *Vix concepta suslineor*. adeò nimirum bases primordiales, tam prædestinationis ejus, quàm conceptionis, collocatæ fuerunt ab auctore gratiæ in illâ sublimitate, ac altitudine perfectionis, quo reliquorum Sanctorum gloria nunquam pervenit. Dicere profectò, de suâ hâc vineâ, poterat Cœlestis agricola: *Quid est, quod debui ultrâ facere vineæ meæ, & non feci ei?* nonnè ditavi illam tot bonis gratuitis, ac supernaturalibus, ut gloriofæ ejus animæ nihil defuerit pulchritudinis spiritualis, gratiæ, & virtutum Cœlestium, quæ Divinæ futuræ Matri esse poterant convenientes? nonnè dignam reddidi hanc vineam meam, ut producere possêt suavissimam, & Divinam Uvam, Filium nempe DEI? Hæc nimirum ipsissima est D. Joannis nostri Damasceni sententia: *Vinea uberrima pullulavit ex Annâ, atque Uvam suavissimam proculit, nempe Christum, necesse mortalibus fundentem, in vitam æternam*. Hinc est, quod in hanc Vineam excellentissimæ fuerint collatæ perfectiones, ac prærogativæ; in hanc enim conferebatur à Cœlesti agricolâ amor ardentissimus Seraphinorum, sapientia profundissima Cherubinorum, stabilitas firmissima Thronorum, auctoritas admiranda Principatum, imperium amplissimum Dominatîonum, eminentissima facultas Potestatum, stupendissima prodigia Virtutum, celsissima dignitas Archangelorum, protectio vigilantissima Angelorum, fides altissima Patriarcharum, cognitio lucidissima Prophetarum, doctrina sublimissima Apostolorum, constantia invictissima Mar-

tyrum, tolerantia perfectissima Confessorum, puritas integerrima Virginum, fecunditas fortunatissima conjugatorum, Sanctimonia, virtutes, dona omnium omninò, qui fuerunt, sunt, erunt, aut esse poterunt, bene operantium, ac DEO placentium. quid ergo est, quod debuisset ultrâ facere vineæ suæ Omnipotens? Miracula fortassè in MARIA demonstrata quæritis? Scitote ergo, omnia ea, quæ contra naturæ ordinem, & communes leges, dispersim operatus est Dominus, in unicâ MARIÆ Conceptione unitim à DEO patrata reperiri. Mira, quæ in veteri testamento patrare voluit Omnipotens, paucis percipite: Contra communem legem, quâ Solem semper currere, & continuo volvi motu statutum est, ad vocem tamen Josue, Jos. c. 10. v. 13. stare debuit. contra naturæ legem, quo ignis semper comburit, non tamen combussit tres pueros in fornace Dan. c. 3. v. 50. Babylonicâ. contra legem naturæ, quo fluvij non stant, sed continuo fluunt, stetit tamen Jordanis, ut Jos. c. 4. v. 7. transiret Arca. contra naturam, quâ leones sunt feroces, & voraces, pepercunt tamen Danieli, & pluri- Dan. c. 6. v. 22. bus alijs. Addo, naturam Viperæ esse, ut feriat, tamen, in novo etiam testamento, adhæsit illa manui Pauli, nec tamen læsit. Nunc hæc omnia naturæ prodigia, simul à DEO fuisse patrata, in unicâ illa Virgine, quæ, ut ait Isaias, *Vinea facta est dilecto*, clarè licet perspicere; quamvis enim lege DEI, in pœnam peccati, statutum fuerit, ut Sol justitiæ in nullius conceptione stet: ut neminem radijs gratiæ illuminet: stetit tamen in Conceptione MARIÆ, adeò ut nullo momento fuerit in occasu, imò ipsamet Solem sese clarissimum in Conceptione monstraverit. quamvis ignis peccati originalis adurat omnes: Matrem DEI urere non potuit. quamvis peccatum hoc, veluti torrens rapidus, omnia involvat: ad conspectum tamen Arce Marianæ, stare debuit, nec eam involvere potuit. quam-

Orat. I. de Nativ.

Act. c. 28.

c. 5. v. 1.

quamvis peccatum originale Leo sit, aut certe vipera, omnes devoret, vel saltem inficiat: contra MARIAM solum non prævaluit. Extulit quidem vipera contra ipsam venenatum caput, quod tamen illa facillimè contrivit. Quid ergo ultrà Divina Omnipotentia Vineæ huic suæ, MARIÆ, facere poterat, si tanta illi statim ab initio præstitit? Finio ergo discursum verbis illis, quibus incepti: *Nil ultrà faciendum.* atque ad portam Vineæ hujus, Marianæ nimirum Conceptionis, ea ipsa verba admirabundus affigo, quæ Herculeis quondam columnis fuere appensa: *Non plus ultrà.*

§. 2. *Authoritas.*

541. PetrVs CeLLensIs, pVræ DeIparæ DefenDens.

1. *Filius est Sanctus Sanctorum: Mater est Sancta Sanctorum. Filius est Altare de terrâ Sanctâ; quia corpus habet de Matre sine maculâ, in quo cremantur holocaustomata, dum condonantur peccata.* Lib. de 5. panibus c. 21.
2. *In eâ simul collecta est gratiæ plenitudo; quia ab exordio suæ Conceptionis, asperzione Spiritus Sancti, tota ei Deitatis gratia est superfusa.* Ibid.

§. 3. *Ratio.*

542. CœLVM, præ aLIIs, à DEO præparatVr.

TOcius hujus Universi machine creator, ac conservator DEUS, in principio creavit Cælum. Gen. 1. Quem locum considerans Beda Venerabilis ait: *Ideo DEUS primò Cælum Emphyreum, absolutissimum suæ Divinæ Omnipotentia opus, omnî ex parte lucidum, tot Divinis ornamentis, ab intellectu humano impenetrabilibus ornatum, ab omnî corruptione & labe alienum creavit; quia DEI debebat esse habitatio.* Atqui Beatissima Virgo non minùs debuit esse habitatio, per novem Menses, Divini Verbi. Ergo Beatissima Virgo debuit similiter, utpotè vivens DEI taberna-

culum, & habitatio, cunctis gratiæ donis lucere, omnique labe, & corruptione, præ omnibus alijs carere. Subsumo: Sed peccatum originale non levis est macula, & privatio donorum Divinorum. Ergò omninò debuit, in principio suæ Conceptionis, esse immunis ab hoc peccato originali.

§. 4. *Historia.*

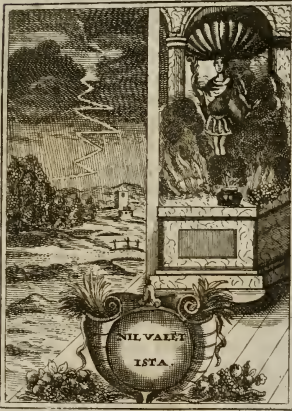
AVDItVs, ab Vno VIRgInI GenItrICI DeVoto, ILLIVS 543. InterCessIone, In VIgILIâ ConCeptionIs, re-CuperatVs.

QUàm utilis sit in omni necessitate, tum corporali, tum spiritali, sincerus ergà Virginem Deiparam affectus, ac quotidiana præsertim immaculatæ ejusdem Conceptionis devotio? innumeris liquet exemplis; si enim de corporeis adversitatibus meminisse placeat, quales sunt morbi, dolores, cæcitates, furditates, vulnera, & id genus alia, proh! quanto laborantium numero suppetiata est MARIA? non opus est, evolvere libros: Templâ adeantur; & votiva oculis legantur anathemata. DEUS est quidem, qui sanat, quando ipse est salus nostra. Mich. c. 6. at MARIA est, quæ sanantem movet ad faciendum benè. Potuisset optimus noster Servator, cæcum momento videntem esse jubere; noluit tamen: sed oculos ejus luto aspersit, & linitum ad natatoriam Siloe amandavit; hac docens unctione, atque missione: jucundum sibi esse, si ad Siloen Virginem, illam gratiarum Porticum, piscinam illam miserationum, immaculatam illam curationum natatoriam, in necessitatibus nostris accurramus. Hoc millenos inter alios, optimè perfectum habebat Nobilis ille Hispanus, nomine Bernardus Veneges, non ob sanguinis tantum claritatem, sed ob virtutem etiam, ac singularem in immaculatæ Virginis Conceptionem affe-

affectum, plurimum commendandus. hic enim, cum amisâ audiendi facultate, per longum temporis spatium, surdus extitisset, ad purissimam Siloen MARIAM, devotis, ac quotidianis precibus fiducialiter accurrens, in ipso Immaculatæ Conceptionis pervigilio, ejusdem potentis intercessione, pristinum recuperavit auditum, ut cui hactenus nil magis in delicijs fuerat, quàm de Virgine purè conceptâ audire loquentes, Spiritualî hoc gaudio non ultrâ privaretur. *Philipp. Kjsel. in appendic. 2. ad Alv. Cent. 9. Dec. 2.*

§. 5. *Symbolum.*

544. NVLLO fVLMIne Læsa DeIpara.

1, 14. c. 19. Plineius indignam censet libamine vitem, Quæ ditro quondam fulmine læsa fuit. Numinis hinc Genitrix tanto neque digna fuisse Munere. si primo fulmine læsa foret.

Noli offerre mnera prava; non enim suscipies illa. Eccli. c. 35. v. 34.

§. 6. *Antiquitas.*

545. ANCÆI Magna CVra, De Vineâ.

DE Ancæo, Neptuni, ut aiunt, filio recensetur: eum cujdam

à se plantatæ vineæ, præ reliquis speciosæ, adeò fuisse affectum, ut maximam de eâ curam gesserit, in quæ eam nulli, quantumvis amico, & familiari, aditum permiserit. verùm, cum aliquot ex illâ botros maturos quondam decerpisset, indeque domum reversus, craterem cum vino, ex uvis illis expresso, labijs admovisset, repentinus supervenit nuntius, ei insinuans, Aprum quendam prægrandem in Vineam illam ingressum, eandem haud dubiè totaliter depasturum, ac devastaturum. quare Ancæus, vino nondum gustato, scyphum quantocyùs è manu seponens, ut damno ab hac ferâ inferendo maturum ipsemet afferret remedium, ad vineam velociter accurrit, ubi à ferâ infelicitè apprehensus, dilaniatus, mox & occisus fuit. *Ambros. Episc. Lamo. cen. ser. 4. post. Dom. 4. Quad. sol. 245.*

Vineam fuisse, ab ipsâ DEI omnipotentis manu plantatam, totam humanam naturam, utpote in Paradiso perfectissimè ab illo procreatam, nemo est, qui dubitet: atamen, quod summum ipsi dolorem afferebat, *Expectavit, ut faceret uvas, & fecit labruscas* Isaia c. 5. v. 3. ipsum felicissimum innocentie statum, per peccati originalis contractionem, miserè, ac præmaturè deperdendo: devastante nimirum omnia infernalî apro, &c. At verò Beatissima Virgo (ut supra §. 1. vidimus) modo quodam specialissimo, *Vinea facta est dilecto*, cui, utpote præ reliquis speciosæ, adeò fuit affecta Divina Majestas, ut maximam in id curam impenderit, ne cuiquam, serpenti præsertim infernali, per peccatum, aditus in eam patesceret; ea propter, dum tartareum inimicum omnî quidem modo in id intentum cognosceret, ut & dilectam hanc vineam crudeliter depascere, ac devastare valeret, maturum afferre remedium non intermisit, atque, ne damnum ab originali MARIA pateretur, antequàm calicem passionis actu degustasset, ad amatam hanc vineam velociter accurrit, ita

quidem, ut cùm mortem pro ipsâ oppetere non posset, nondum assumptâ carne humanâ, saltem infinitum mortis subeundæ pretium jam tum, in instanti Conceptionis, pro illâ præviè exsolverit, ut verè dicere potuerit: *Quid est, quod debui ultrâ facere vineæ meæ, & non feci ei?*

§. 7. *Anagramma.*

LaCtea VIa, pVra à Labe,
Digna Mater.

546.

Lactea via: en summa, pura, merito digna!

Versio litteralis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS LXXIX.

§. I. *Scriptura.*

547.

DeIpara, LVna non MInVta,
Constanter pLena.

Isaïæ c. 60. v. 20. *Luna tua non minuetur; quia erit tibi Dominus, in lucem sempiternam.*

SI statum humani generis infelicissimum, tenebris originalis culpæ densissimè circumfusum, attentius considero: ex alterâ verò parte, MARIAM perpendo, ab omnî cuijúsvis labis, aut maculæ caligine longissimè distantem, mille Superùm favoribus, ac gratiarum radijs coruscâ, non possum non exclamare, totique mundo contestari, ab alio eam Sole, quàm patre nostro Adamo, suum splendorem esse mutuâtam, ac longè sublimiorî, quàm naturali lumine illustratam; Marianus etenim nitor è vultu gratiosissimo effulgurans, Cœlestis utique est splendor, monstratque verè, eam Lunam esse illustrissimam, ac serenissimam, nunquam minuatam, constanter plenam, præsertim, cùm indubiam hujus rei fidem ipsæmet Cœlestis sponfus afferat, ac MARIAM, inter fulgidos Cœli Planetas, Lunam esse affirmet, ijs verbis: *Pulchra ut Luna.* quemadmodum enim hæc splendorem, lucemque à Sole acci-

pit: sic MARIA, mystica, & melior Luna, à Cœlesti Sole lumen, atque fulgorem præcellentiarum suarum hausit: illi splendor est naturalis, MARIÆ gratuitus. ut non immeritò illud Isaïæ de MARIA intelligendum videatur: *Erit lux Luna, sicut lux Solis*, id est (ut exponit Franciscus de Mayro) MARIA, Luna mystica equalis lucis cum Sole justitiæ, Christo, per gratiam præservationis. Eleganter igitur purpuratus noster Damianus, more suo, in Virginis laudem perorat, dum ait: *Quid Lunâ pulchrius? considera, quàm stellaris, & serena vibratio, quàm luminosus fulgor circularem orbem tanti Sideris superfundat, ut aliorum luminum claritatem non mediocriter obfuscet! Sic & Virgo, inter animas Sanctorum, & Angelorum Choros supereminens, & exalta, merita singulorum, & omnium titulos antecedit. Quantumlibet aliæ stelle reluceant; Luna tamen, ut magnitudine præeminet, & splendore: sic utramque naturam Virgo singularis exuperat, & immensitate gratiæ, & fulgore virtutum, hæc ille. Veruntamen, si MARIA suo modo Luna dicitur, cur ergo virgineis pedibus Luna substernitur, juxta illud: *Et Luna sub pedibus ejus?* certè non aliam ob causam, premit Lunam pedibus MARIA, quàm, ut omnes res sublunares, quæ perenni volubilita-*

c. 30. v. 16.

Serm. de Concepti;

Serm. de Assumptione.

Apoç. 6. 12.

litati subditæ sunt, doceat fluxas, minutas, & caducas esse: se verò basi firmitatis insistentem, perpetuitate suæ gloriæ gaudere. Quid enim *Luna* materialis est, nisi inconstantia symbolum, quæ præcipiti, & volubili celeritate, ad singula momenta carpitur, vel augetur? Lunam ergo, quæ tantum constans est in suâ levitate, sub pedibus premit, ut in anime suæ possessione, immobilem statum, & imperturbabile innocentia, ac integritatis monstret imperium. Nulla in Virgine Sanctissimâ, per terræ interpositionem, Eclypsis, nulla luminis defectio, ubi nulla inter, venit culpa: quæ à Regio Vate jam pridem *Luna perfecta in æternum*, fuit deprædicata. *Unicus* (ut mellifluus ait Bernardus) *ille stultus, & rotius stulticia princeps, qui verè mutatus, ut luna, sapientiam perdidit in decore suo, sub MARIÆ pedibus conculcatus, & contritus, miseram patitur servitutem.* hinc est, quòd licet supra reliquorum Sanctorum capita *luna* communitè depicta videatur, sive corona, in formâ mediæ lunæ; in *MARIÆ* tamen Imaginibus, pedibus ejusdem substrata, ab Ecclesiâ repræsentetur: ad insinuandum, quòd ubi caput, & principium aliorum Sanctorum, (per quod conceptio significatur) subjectum fuit Lunæ, id est, defectui gratiæ, & justitiæ originalis, *MARIA* sola, omnibus reliquis Sanctis, etiam maximis, superior, hanc *Lunam* sub pedibus habeat, utpote in quâ nullus unquam defectus lucis reperiebatur, quæ nullo momento *minuta, sed constanter plena*, imò Sole ipso fuit vestita, qui cum tenebris culpæ originalis nil habet commune. Hanc ergo *Lunam* quis non miretur? quis non ad plenissimum *MARIÆ* lumen, iter suum, versus Cœlestem Patriam instituere conetur? si enim non minima laus est *Luna*, ut sit solamen iter agentium, ah! quàm grande solamen erit illa peccatoribus? qui dum aliàs progredierentur, in viâ peccatorum, & iniquitatis, atque adeò, ob densissimas scelerum,

ac macularum complurium tenebras, non aliò properarent, quàm ad horrendum inferni barathrum, tamen gratiosis Virginis immaculatæ radijs illuminati, ab interitu retrahentur. quàm grande etiam erit justis solatium, jamjam morituris, atque ad æternitatem iter agentibus, ad *MARIAM* frequenter respexisse: hujus Lunæ mysticæ plenissimum gratiæ originalis lumen venerabundo obtutu intuitos fuisse? hâc enim prælucente, à rectâ semitâ non aberrant; idem enim Dominus, qui *MARIÆ*, in suâ conceptione, erit etiam illis, in suâ morte, *in lucem sempiternam.*

§. 2. *Authoritas.*

S. P E T R V S C H R I S T O L O G V S , 548.
L A B E M D E N E G A N S .

AVE! hoc est, *Accipe gratiam: ne tepides: ne sis sollicita de natura! gratiâ plena; quia in alijs gratia, in Te tota gratiæ pariter venit plenitudo.*
Serm. 140,

§. 3. *Ratio.*

E M A R I A C O N C E P T Â P R O B A T V R 549.
D E V S S A P I E N S .

A Eterni Patris Filius est ipsa Virtus, & Sapientia Patris, juxta Paulum *1. Corinth. c. 11.* Ergo in illo sunt concedenda omnia ea, ex quibus talis Virtus & Sapientia probari potest. Atqui è *MARIÆ* purâ Conceptione specialiter probatur *DEUS* Sapiens. Ergo concedenda est pura *MARIÆ* Conceptio. Min. subf. Prob. Sapiens, & peritus artifex non adeò probatur talis, si ex materiâ perfectâ producat opus perfectum, quàm probetur talis, si ex materiâ imperfectâ, & deformâ producat opus aliquod perfectum: sic non laudaretur specialiter ille, qui ex lanâ mundissimâ conficeret pannum pretiosum: laudaretur verò vel maximè tunc, si de lanâ, quamvis immundâ, & infectâ maculis, tamen fabricaret pannum pretiosum,

Psal. 88.
v. 38.

Serm. super
illud:
Signum
magnum,

osum, byssinum, aut purpureum; tunc enim verò multò magis sapiens, ac peritus artifex probaretur. Ergo etiam aeterna DEI Sapiencia non adeò probata fuisset, si Beatam Virginem produxisset ex masâ Adami corruptâ, & coinquinatâ, corruptam & coinquinatam, quàm fuerit probata, dum ex masâ, seu femine corrupto, & coinquinato Adami, perfectissimam produxit Matrem, omnî labe carentem, incorruptam, ac minimè coinquinatam.

§. 4. Historia.

550. Congesta Materla, ECCLESIA
CONCEPTIOIS ILLIBATA,
fALVA ab IGNE.

A Edificanda proximè suscipiebatur, in certâ quadam Hispaniâ Urbe, in honorem Virginis Deiparæ sine labe conceptæ, insignis Ecclesiæ: jamque ex lapidibus, lignis, calce, &c. materia sumptuosè congesta suppeditabat: cùm ecce! ingens in viciniâ oxoriebatur incendium, adeò ut flammis magis, magisque excrecentibus, ac ventorum impetu ad omnium terrorem circumagitationis, toti illi congestæ materiæ proximum immineret incinerationis præmaturæ periculum. veruntamen observans hoc fortè vir quidam Religiosus, tam doctrinâ, quàm pietate in paucis commendandus (Pater Alphonsus de Aragonâ dicebatur) mox in genua procubuit, atque Virginem Deiparam, cui singulariter erat devotus, pauculis hisce verbis interpellavit: *Ne patere, ut comburatur hec materia, Templo illæse Conceptioni tuæ extruendo dedicata! Vix modica hæc precatiuncula taliter erat absoluta; cùm voracissimum ignis elementum, quod jam omnia circumquaque devorando transferat, ac proximè congestis Ecclesiæ extruendæ lignis minabatur, confestim recessit, nullo, vel minimo ullius damni relicto vestigio, P. Philippus*

Kieselius in Appendic. 2. ad Alvear. Cent. 8. Dec. 5.

§. 5. Symbolum.

Deipara, LVna pLena,
ÆMVLa SoLIs.

551.

Symbolū
Henrici. II.
Valefij,
Regis
Galliz.

*Est (ait Henricus Gallus) Luna Æmula Solis,
Dum plena est. fateor; Regia verba placent:
Gratia cui plena est, quæ pulchra ut Luna, MARIA,
Æmula concepti sic quoque Solis erit.*

Erit lux luna, sicut lux solis. If. c. 30. v. 20.

§. 6. Antiquitas.

CaLListo, LIJCaonIs, ArCa-
DIÆ regIs FILIA, STELLIS 552.
IpsIs aDsCripta.

Callisto, quam Lycaonis, Arcadiæ Regis, filiam fuisset, fabulantur Poëtæ, cùm à Dianâ, ob prostitutam turpiter pudicitiam, ex Nympharum Choro fuisset proscripta, mox à Junone in horridam Ursam transmutata est. Porro, dum illam filius Arcas, in nemore obviam factam, sagittâ ferire vellet, Jupiter ejus misertus, in Cœlum eam transtulit, ac stellis ipsis adscripsit: hoc insuper privilegio specialiter eam donando, ut cæteris stellis occidentibus, ipsa sola circa Polum conti-
nuò

nuò gyraret iter suum , ac nunquam ab oculis nostris occumberet.

Fabulam de impudicâ Regis cujusdam filiâ intellexistis, quam ego Poëtis relinquens, ad MARIAM purissimam convertor; Hanc enim verò non terreni, sed æterni Regis filiam fuisse, nemo est, qui dubitet, accidente Ecclesiâ: *Benedicta Filia tu à Domino; quia per te fructum vitæ communicavimus!* Hæc originalî innocentîâ nunquam violatâ, proscribi nullo momento meruit è gratiâ Divinâ, nec per peccatum, horridam subire bestîæ metamorphosin. Nihilominus paratam tenebat infernalis animarum venator sagittam suam, quâ MARIAM in Conceptione feriret; at tamen misertus ipsius Cœlestis Jupiter, eò illam transtulit, ut tangi amplius ab orcino sagittario nequiret,

imò stellis ipsîs, id est, Sanctis (qui ut stellæ fulgent in perpetuas æternitates) non tantùm adscriptis, sed & futuram Sanctorum omnium Reginam præposuit, cum specialî hoc adjuncto Privilegio, ut cæteris stellis occidentibus, id est, omnibus prorsus hominibus, etiam ipsîs viris Sanctissimis, aliquando in originale prolapsis, illa sola nunquam occumberet, sola præservata, immaculatæ conceptionis prærogativâ in perpetuas gauderet æternitates.

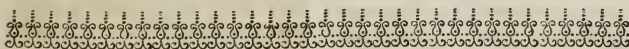
§. 7. *Anagramma.*

MVnDa parens, aC VIrgo,
à Labe LIBera.

553.

Eja munda Parens, et immaculata Virgo!
Versio literalis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS LXXX.

§. I. *Scriptura.*

554.

noMen Deiparæ, oLIVa
pVLChra.

Jerem. c. 11. v. 16. *Olivam uberem, pulchram, fructiferam, speciosam, vocavit DOMINUS Nomen tuum.*

Philipp.
c. 2. v. 9.

IN Nomine *JESU*, quod est super omne nomen, de Nomine MARIÆ Conceptum instituo: nec inutilis hic erit quæstio de *nomine* cum oleum, in ejus discussione, non sim perditurus. Liceat ergo quærere, Virgo Beatissima! cur teste Cœlesti Sponso, Sacris in canticis, *Oleum effusum nomen tuum?* cur, teste Jeremiâ Prophetâ, *Olivam uberem, pulchram, fructiferam, speciosam, vocavit DOMINUS Nomen tuum?* scioqui-

c. 1. v. 2.

dem, ô Virgo! Nomen tuum Sanctissimum in pluribus cum *Oleo* convenire, e. g. pingue est oleum, ac suave: sic gratiarum pinguedine plenum, ac benignitate suavissimum est Nomen tuum. penetrat oleum, ac emollit: sic animæ devotæ pervadit viscera, ac corda eliquat Nomen tuum. nutrit, ac corroborat oleum: sic faginat amantes animas, & confirmat imbecilles Nomen tuum. conservat lumen oleum, ac infirmitates sanat: sic fidem tuetur Nomen tuum, ac peccata expurgat. Ignem in lapidibus suffocat oleum, accendit in ligno: sic mundi amatorem dispungit in animâ nomen tuum, amatorem cœlestium inflamat. Oleum à rubigine ferrum præservat: sic à pravis cogitationibus præservat homines Nomen tuum, &c. Attamen alia longè

M m sub-

subest ratio, cur *MARIÆ* nomen *Olivæ* comparetur? hæc nimirum vel maximè, quod *Olivæ* præclarissima sit immaculatæ Conceptionis figura. quemadmodum enim universale illud diluvium foli pepercit *Olivæ*, ex quâ ramum columba decerpit, detulitque, in signum placati Numinis, reliquis interim plantis cataclysmo universim absumptis: sic peccatum originale humanam naturam totam corripit, unâ Virgine intactâ, ex quâ postmodum ramus pacis à columbâ mundo delatus est, hoc est Christus, obumbrante Spiritu Sancto, conceptus, ac natus. sicut (Teste Plinio)

1. 15. c. 30. *Oleam profanis pollui usibus, fas non erat, ut nè propitiandis quidem Dijs, accendi ex olivâ Altaria liceret: sic licet peccatum originale sacrificium dici possit, quo tot millia animarum Divinæ maectantur justitiæ, eò quòd omnes nascamur Filij iræ: non decuit tamen, communi hoc rogo etiam *MARIÆ* animam aduri. Quòd si idem*

1. 5. c. 1. *Plinius (ex Theophraste) negat, intrâ quadraginta millia passuum, à mari, oleam nasci: mare profectò peccatum est originale, in quo tot animarum secuta naufragia; sed nihil huic mari, & *MARIÆ*, à quo procul & concepta, & nata est. Ponuntur communiter *Olivæ* versùs Favonium, in loco Soli exposito: sic Virginis animam non ad frigidam Aquilonis plagam, Solisque expertem, ut reliquos hominum, plantavit *DEUS*, sed ad Favonium & Solem, hoc est, in statu gratiæ, plenamque Spiritu Sancto. Oleam porrò si lambendo capra momorderit, depaveritque, primo germinatu sterilefcere, idem adnotat Plinius: sic sterilisceret certè Virgo, nec esset digna Mater *DEI*, si primo conceptu infernalis eam capra libâisset. En quanta *Olivæ*, cum immaculatâ *MARIÆ* Conceptione convenientia! Nemo igitur miretur, si Sacris etiam in paginis legat: in ædificatione splendidissimi illius Templi Salomonici, ad ingressum oraculi, ostia fuisse posita, non de alijs li-*

idem 1. 15. c. 5. *gnis, quàm de lignis *Olivarum*; cùm enim Arbor hæc semper pacis, ac misericordiæ sÿmbolum fuerit, juxta illud Poëtæ:*

1. cod. c. 8. *Adjuvat in bello pacatæ ramus *Olivæ*. designabatur certè jam tùm, per ostia illa: Sacratissimæ Virginis *MARIÆ* Conceptionem, quæ nostræ Redemptionis futura quondam erat janua, non nisi gratiam, pacem, ac misericordiam fore, atque opus omnigenis privilegij decoratum. Sicut ergo *Olivam pulchram, speciosam, &c. vocavit *DOMINUS* Nomen ejus, sic etiam ab Ecclesiastico quasi *Olivæ speciosa in campis* *MARIA* deprædicatur. verè speciosa *olivæ*, cujus Genitus *Speciosus formâ præ filijs hominum*, Oleum est effusum. *Speciosa* stirpe Filij: *Speciosa* flore cogitatum: *Speciosa* fronde verborum: *Speciosa* fructu operum: *Speciosa* medullâ omnium gratiarum, verbo, adeò *Speciosa*, ut quemadmodum Salvator noster benignissimus, adulterium lapsæ illius feminae condonaturus, ex *Olivarum* monte, ad Templum descendit: sic idem Redemptor, nobis omnibus gratias suas largiturus, ex hac *Olivâ* pulchrâ, nempe *MARIA*, ad nos descendere voluerit. Pro *Marianæ* igitur hujus *Olivæ* tutandâ pulchritudine, ac originalî speciositate, meritò Christianus armatur Orbis: si enim Helenæ pulchritudo armavit Græciam, concitavit Regna: si decem annis, per tot clades, tanto fuso sanguine, pro illâ pugnatum. si nomen speciosæ Helenæ vile non fuit pretium, tot, tantorumque laborum: cur Virginæ nostræ *Olivæ* immaculata pulchritudo non erit æquè dignum pretium armorum nostrorum? pugnemus ergò pro illâ fortiter, ac sicut luctatores, elapsuri manibus adversariorum suorum, oleo membra obliniunt, ita & nos, delibuti balsamo dulcissimo, Nominis immaculatæ Deiparæ, cum inimicis nostris fortiter congregiamur! sic erit, ut pleni victorij, pacis tandem *Olivâ*, in Regione pacis, mediante Deiparâ, æternum condecoremur.**

3. Reg. c. 6.

c. 14. v. 19.

§. 2. *Authoritas.*

555.

S. Petri CLVnIaCensIs , De DeIparâ ILLIbatè ConCeptâ, præCLara sententIa.

1. *Credo, dico, assero, & juro, Beatissimam Virginem nostram, in eternâ prædestinatione, singulari privilegio munitam, nec à suâ Conceptione in aliquo violatam: sed semper mansisse, ac permansisse illibatam. Epist. 10. ad Nicol. Biblioth. PP. Tom. 12.*
2. *Nullo pacto esse potuit, vel debuit, ipsâ ratione hoc ipsum vociferante, ut Spiritus Sancti Sacrarium, Filij DEI reclinatorium, totius Deitatis solum, quælibet vel parvi peccati nubecula postmodum subintraverit, & cor illud conceptæ Deitatis luce præfulgens, aliquis vel modicus tenebrose cogitationis fugax saltem volatus fuscaverit. Ergo, secundum ea, quæ præmissa sunt, B. Matri Virgini, nec die Pentecostes, nec aliquo post Conceptionem Filij DEI die, quantum ad majora, & supradicta gratiarum dona pertinet, nihil additum est, sed sicut ei nihil additum in majoribus firmo, ita ei aliquid in minoribus fortè adactum, non nego. Ibid.*

§. 3. *Ratio.*

556.

Virgo InItâ DesponfatIone, noMen sponSI aCCIPIt.

Virgines, inItâ semel desponfatIone, ultra deponunt suum proprium nomen, & simulque cum eo perdunt dignitatem, & conditionem familiæ paternæ, ejusque loco, acquirunt nomen sponsi, & cum eo conditionem illius: juxta illud Psal. 44. *Audi Filia, & vide, & inclina aurem tuam, & obliviscere populum tuum, & domum Patris tui, & concupiscet Rex decorem tuum.* Sed Beatissima Virgo fuit, ab æterno, sponsa Spiritus Sancti, ei que desponsata. Ergo ab æterno deposuit nomen sui Protoparentis Adami, nempe peccatoris, & cum eo paternam conditionem, nempe con-

cipi in peccatò originali: ejus verò loco adepta est nomen sponsi, nempe Spiritus Sancti, esse Sanctum, purum &c. & cum eo similem conditionem, in quantum illa comunicabilis est puræ creaturæ: omni nempe labe carere, omni que puritate, quâ major sub DEO intelligi nequit, nitere.

§. 4. *Historia.*

IMago ILLIbatâ , In PIsIDIâ 557. oLeo fLVens.

Germanus Patriarcha Constantinopolitanus, agens de SS. Imaginibus: *Extra omnem, inquit, controversiam est, Sanctorum imagines miracula designare miracula, ut & debilibus valetudo bona per eos concilietur.* idque confirmat, exemplo cujusdam imaginis illibatæ Deiparæ, hiscè expressis verbis: *Extrâ omnem controversiam, est in Sozopoli, Pysidiæ Civitate, Imago Virginis Matris intemeratæ, quæ ex picta etiam manu suâ, unguentorum scaturiginem effundit, cujus sanè miraculi plures testes sunt.* Hæc Germanus, in *Epist. ad Thomam Episc. Claudiopoli. recit. in synodo Nicenâ II. Act. 4.* & sanè, longè etiam ante ipsum, miraculosi hujus olei meminit Eustachius, in *Vitâ Eutychiej, Episcopi Constantinopolitani, apud Surium, Die 6. April.* Cùm enim idem Eutychieus, extremis Justiniani temporibus, circa Annum Domini Quingentesimum, Sexagesimum Quintum, Amasææ pro fide Catholicâ exularet, Androgium quidam, ejusque uxor gravida, ad eum accessere, humiliter orantes, suis ille apud DEUM precibus impetraret, ne duo infantuli, sibi paulò ante in lucem editi, statim moriantur, quemadmodum eis jam aliquoties contigerat. Cùm ergo, hunc in finem, calidissimas ad DEUM preces Eutychieus fudisset, ambos oleo Sancto parvulos inunxit, & quidem illo ipso, quod ex dictâ immaculatæ Genitricis venerandâ effigie jam tum Sozopoli scaturire solebat, sicque in Nomine DOMINI nostri JESU

Christi delinitos, Petrum unum, alterum Joannem vocari præcepit, ambos in multos annos incolumes. Hæc Eustatius, qui miraculum præfens spectavit, & litteris mandatum posteritati transcripsit. Quis ergo neget, quod supra §. I. diximus, Deiparæ illibatæ nomen *oleum effusum esse?*

§. 5. *Symbolum.*

558. VMbra Deiparæ ILLibatæ, serpentI Infernali fataLI.

Haud secûs, ac viridi sub Olivâ curruir Anguis,
Quem subito incautum sola vel umbra necat:
Sic quoque Conceptæ sub Olivæ concidit umbra,
Serpens antiquus: Conterit illa caput.

Erit quasi Olivæ gloria ejus. Osee. c. 14. v. 7.

§. 6. *Antiquitas.*

559. ZeVXI, qVI VVI sVI artL
fICIOsè DepICTIs, aVICVLas
fefeLLerat, à parrhasIo
pICTore DeCeptVs.

Famosissimus Zeuxis, adeò admirabilî arte uvæ botrum depinxerat, ut recens à vite decerptus videretur; siquidem colores ejus adeò veraciter uvam repræsentabant, ut ipsæ-

met aviculæ, eam intuitæ, veram uvam esse existimantes, ad illam degustandam advolârint, & delusæ fuerint. *Zeuxis quidem aves fessellit, in pictas uvas advolantes.* Verùm paullò post ipsemet Zeuxis, verisimilitudine deceptus, manum suam extendit, ut velum, seu linteum candidum, à Parrhasio depictum apprehenderet, & removeret; adeò hoc affabrè, & naturaliter efformatum erat. *Parrhasius ipsum artificem, linteum in tabulâ expressum, verum esse arbitrantem fessellit.* Franc. Mend. in *virid. lib. 7. prog. 2.*

Si Zeuxidem diabolum, uvas pomum, aviculas Adamum, & Evam intellexero: si Parrhasium DEUM ipsum, velum, seu linteum candidum MARIAM dixero, præclaram immaculatæ Conceptionis figuram haud dubiè in medium produxero; Enimverò, quid aliud callidus serpens intendit, quàm elegantem in fructu prohibito speciem adeò fallacibus linguæ blandientis coloribus adumbrare, ut Adamus, & Eva, conjectis in eundem oculis, velut aves illæ, ad degustandam hujus fructûs suavitatem, cui veram boni, & mali scientiam inesse crediderant, advolârint: ubi tamen ab infernali Zeuxide miserè se deceptos, serò jam intellexerunt. Veruntamen Cœlestis Parrhasius, orcinum hunc pictorem, ob deceptum hominem superbum, pariter deceptorum, singulari Omnipotentis dexteræ artificio, ac subtilissimo aternæ Sapientiæ penicillo, candidissimum efformavit velum, seu linteum, Beatissimam scilicet Virginem MARIAM. & ecce! cùm ad eam arripiendam manum extendit infernalis impostor, qui antehæc tot alios improbè deceperat, semetipsum turpiter delusum advertit; adeò nimirum firmiter telam illam tabulæ Divinæ gratiæ inhærentem invenit, ut ubi apprehendere eam possêt infernalis Zeuxis, minimè reperiret. Sic deceptor deceptus, Beatissima autem Virgo, tanquam tela illa can-

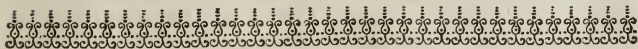
dida, ex quâ Verbo incarnando vestis humanitatis conficienda erat, ac velum mundissimum, quod contingere debebat Divinitatem, absque omnî peccato, frustratis deceptoris insidijs, immaculata remansit.

* *

§. 7. *Anagramma.*

DEI AVLâ, absqVe Labe 560.
DICenDa.

*Neo-nata Regia! Te Aulam puram dicimus,
Versio litteralis.
Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum*

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS LXXXI.

§. I. *Scriptura.*

561. VIRGINIS sine Labe frons,
fortior aDâMante, &
sILICE.

Ezech. c. 3. v. 8. & seq. *Ecce dedi faciem tuam valentiorẽ faciebũ eorum, & frontem tuam duriorẽ frontibũ eorum: ut adamantem, & ut silicem dedi faciem tuam: ne timeas eos, neque metus à facie eorum.*

Singularẽ in gratiâ firmitatem, ac infractam in omni bono constantiam, præ omnibus alijs Adami posteris, MARIÆ collatam, de prædicaturus ipsẽmet bonorum omnium largitor DEUS, hujusmodi se verbis, per os Ezechielis explicat: *Ecce dedi faciem tuam valentiorẽ faciebũ eorum, & frontem tuam duriorẽ frontibũ eorum.* quid enim aliud per *faciem*, ac *frontem* intelligendum, quàm primum illud instans, quo per conceptionem, in mundum hunc immundum, seu potiùs in hanc lachrymarum vallem, primos Virgo obtutus coniecit? hic nimirum, primâ statim fronte, valentiorẽ se omnibus sola exhibuit; dum enim reliqui, in *fronte* conceptionis, velût à Davide quondam Goliathus, miserẽ fuẽre percussi, ac in peccati origina-

lis maculas, toto corpore, & animâ dejecti, hujus folius *frontem* reliquorum *frontibus* duriorẽ reperit inimicus, nec deicere eam poterat, quæ adeo singulariter à Numine præservante erat confortata. Scire cupimus, quàm singulariter fuerit præ alijs confortata? En! sequitur Textus: *Ut adamantem, & ut silicem dedi faciem tuam.* Porro, si Plinio fides, hæc de Adamante scribit: *Adamus diu non nisi Regibus, & ijs admodum paucis cognitus.* & cui unquam obtigit immaculatè fuisse conceptum, quàm Regi Christo, ejusdemque Sanctissimæ Matri, Beatorum omnium Reginae? Rex inter gemmas Adamas vocatur, ob invictam fortitudinem, nulli alteri communem: sic Regina omnium Heroum, & Heroinarum MARIÆ, in fortitudine superat incomparabiliter omnes, quæ accinxit fortitudine lumbos suos, cujus fortitudo, & decor indumentum ejus, quæ sola ijs verbis gloriari potest: *Mea est fortitudo.* Quod si (teste D. Alberto Magno, de virtute lapidum) *Adamantem formavit DEUS, ut mirabilia sua, & potestatem infinitam incredulis notam faceret:* ubi magis, quàm in formatione purissimæ animæ Virginis Genitricis, mirabilia sua, & potestatem infinitam demonstravit Omnipotens? veruntamen si *Adamus* (referente Petro Berchorio) *ita est durus*

Histor. Nat. lib. 37. c. 4.

Prov. 3. l. 17. v. 25.

Prov. 8. v. 14.

L. II. c. 40.

us nulli penitus cedat materia; quia nec ferro frangitur, nec igne calefit: adamantina Deiparâ frons, in Conceptione purissimâ, nulli cessit violentiæ peccati. Dicitur nimirum Adamâs *gemma reconciliationis & amoris*, & talis omninò fuit MARIA, quæ quamprimùm incepit esse, eodem instanti, ad eò amore suo DEUM inescavit, ut ejus postea Filium ab æterno Paterni sinûs accubitu, in gremium suum attraxerit: ut non immeritò à Seraphico Doctore MARIA dicatur *Adamâs Verbi; quia sicut Adamâs ad se ferrum trahit, sic MARIA ad se deduxit de supernis Verbum DEI*. O frontem igitur felicem! quia frontem Adamantinam, omnibus aliorum, etiam Sanctissimorum viro- rum, frontibus valentiorè!

Lubet hic, pro demonstrando, MARIAM inter, & alios Sanctos discrimine, duo Sacræ Scripturæ loca, primâ fronte contraria, in medium adducere: manifestaturus enim DEUS *Apocal. c. 7.* quanam essent fideles, ac veri ejus servi? dixit: tales in fronte, sigillo Divinæ gratiæ esse obsignatos: *quo ad usque signemus servos DEI nostri, in frontibus eorum.* quibus hæc subjunxit verba Propheta *Ezechiel: Signa Thau, super frontes virorum, &c.* Totum oppositum alibi in Scripturâ legitur; præterquam enim, quod MARIA dicatur habere frontem duriorè *frontibus eorum*, ait insuper Spiritus Sanctus, illam quoque à DEO Divinæ gratiæ sigillo obsignatam esse, non quidem in fronte, sed in corde: *Pone me ut signaculum, super cor tuum!* quid quæso hoc significat, alios Sanctos obsignatos in frontibus eorum, MARIAM super cor suum? cur non omnes simul aut in fronte, aut in corde? Ut nimirum intelligeremus, quòd quemadmodum (teste Aristotele) natura in generatione, & formatione hominis, ante omnia primò efformat Cor, tanquam necessarium humanæ structuræ fundamentum, ut sit parens spirituum vitalium, fornax caloris naturalis, principium motûs, & unica vitæ causa: *Cor est primum vi-*

vens: deinde primùm procedit ad alias corporis partes: tandem, & ultimò format caput, tanquam realem, & veram s. sensum sedem; sic reliqui Sancti, Deique servi obsignati quidem fuerint, sed non nisi in frontibus, id est, postquam nati, vel saltem perfectè formati, ut Joannes Baptista, diu post conceptionem Sanctificatus, juxta illud: *Hic mensis sextus est illi.* At MARIAM illis omnibus longè valentiorè, obsignatam fuisse, non in fronte tantum, ut illi, sed in corde, ad eò, ut licet nondum perfectè formata, quamprimùm incepit esse, signata, sigillata, ac præservata fuerit ab omni culpâ, nec unquam principiârit vivere, quin simul omnî adamante, & silice fortior, excluso omnî peccato, principiârit esse gratiæ, amorisque Divini. En! quomodo facies MARLÆ fuerit valentior faciebus eorum, & frons adamantina fortior frontibus eorum. Ah! utinam nos, qui in peccato vivere cœpimus, saltem in gratiâ vitam claudamus, ac adamantinâ fortitudine, per immaculatam Deiparam obtentâ, hostibus nostris generosè resistamus! id sperare jubet Virginis in sibi devotos pietas; quemadmodum enim (teste Pierio Valeriano) *id insitum Divinitus habere fertur Adamâs, ut mentem, animumque gestantis vano metu liberet, ac ut Plinius addit: Fortem facit hominem contra hostem.* sic MARIA immaculata, frequenter à nobis invocata, omnî nos malæ mortis metu liberabit, fortesque in extremâ luctâ victores efficiet.

§. 2. *Authoritas.*

PetrVs CoMestor, Certans pro pVritate DeIparæ. 562.

Non gaudet mundus, quòd Anna virum cognoverit, sed gaudet, quòd salutis suæ causam susceperit. & quia compellor dicere, non humores Joachim veneratur: sed quia MARIA concepta sit, gratulatur, cujus Conceptionis Sacramentum in spiritu prævidens Isaiâs ait: Egredie-

L. de pro-
priet. rec.

Serm. 2.
de B. V.

c. 9. v. 4.

Can. 8.
v. 6.

L. 1. de
nar. ani-
mal.

Luc. c. 1.
v. 36.

de Ada-
mant.

L. de nar.
rect.

etur *Virga de radice Jesse*, &c. Tract. de Immac. Concept. ubi insigniter hoc mysterium deducit.

§. 3. *Ratio.*

563. PRIVILEGIA STABILI FIRMITATE
Constare Debent.

Juxta c. 1. & 2. q. 2. *celebritatem*, de Confec. dist. 3. *Privilegia perpetuâ firmitate constare debent*: hoc est, si sint personalia, quamdiu persona durat: si realia, quamdiu res durat; quia juxta c. *Privilegium* de Reg. Jur. in 6. L. unic. §. *ne autem*, C. de caducis tollendis, Privilegium personale finitur cum ipsâ personâ. & juxta L. *Imperatores ff. de publicanis*. Privilegia realia finiuntur cum ipsâ re, & tamdiu durant, quamdiu res durat. Atqui privilegium, de non comprehendi in generali pacto, inito à toto genere humano cum Protoparente, quoad contrahendum peccatum originale, & subeundam mortem animæ, Deipara habuit ab æterno, uti præfiguratum est in Esther, cui dictum: *Non morieris; non enim pro te, sed pro omnibus hæc Lex constituta est.* Ergo hoc B. Virginis privilegium ab æterno debuit suâ firmitate gaudere. Sed caruisset hac perpetuâ firmitate, si ad momentum contraxisset peccatum originale; quia talî modo fuisset annullatum, & infirmatum. Ergo Beata Virgo in omni instanti debuit fuisse immunis à peccato originali. Min. supraposita Prob. Privilegium, utpote personale, fuit annexum personæ determinatæ, nempe Matri: eo ipso enim, quod aliqua eligatur in Matrem DEI, collatum illi intelligebatur hoc privilegium. Atqui Beata Virgo ab æterno fuit electa in Matrem Christi, juxta illud: *Ab æterno ordinata sum.* Ergo ab æterno habuit hoc privilegium. Si objicias: Regulam hanc in multis fallere. Resp. id quidem verum esse, superveniente nempe novâ causâ: v. g. si quis privilegio abutatur, deli-

ctum committat, usum negligat, spatio decem annorum, oppositum faciat, &c. juxta illud:

Indultum tollis: Contemptus: Crimen: Abusus:

Oppositum factum: Damnum: Corpus variatum.

ut habetur in glosâ ejusdem c. Sed nihil horum reperitur in Beatâ Virgine. Ergò, licet in alijs sæpe fallere possit, tamen hic semper suum robur retinuit.

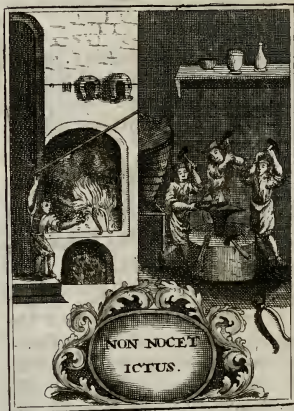
§. 4. *Historia.*

SOcIetas IESU, orDinata pro
Defensione ILLibata
DeIparæ. 564.

Alphonfus Rodericius, insignis pietatis, ex Societate JESU Mariophylus, ab infantia DEUM timere edoctus, & MARIAM tenerissimo affectu colere assuetus, cum inter alias devotiones, Sacrum quotidie immaculatæ Conceptionis Officium, in Virginis Deiparæ honorem persolveret, adeò hunc pensum MARIA acceptum habuit, ut in ejus remunerationem, in extasin aliquandò raptus, mandatum ab eadem acceperit, ut laudabilem hanc consuetudinem suam publicaret, ipsumque, quod recitare assolebat Officium, alijs ad imitationem, prælo submitteret. Insuper (quòd maxime notandum) manifestare eidem dignata est: unam ex præcipuis institutæ Societatis causis, in Ecclesiâ fuisse, ut per hanc Societatem, immaculata ejus Conceptio fortiter, ac constanter defenderetur. quod quàm fervidè hodie dum adimpleatur, præter doctissimos libros, ex eadem Societate, in MARIÆ defensionem conscriptos, innumeræ restantur Sodalitates, sub titulo immaculatæ Conceptionis utiliter institutæ, &c. *Paulus de Barri, in Anno Sancto. ad diem 9. Decemb. Calendar. B. V. ad Diem. 30. Octob.*

§. 5. *Symbolum.*

565.

N V L L a V I s n o C e t
A D a M a n t I.

Non Adamas quamvis repetito frangitur i&u,
Quem nequeunt validi rumpere mille fabri.
Sic licet objicias mille argumenta MARIÆ,
Conceptæ abs maculâ: Cor Adamantis habet.

Ut Adamantem, & ut silecem dedi faciem
suam. Ezech. c. 3. v. 9.

§. 6. *Antiquitas.*

566.

A D a M a s, I n A n n V L o r e g i o
r e L V C e n s.

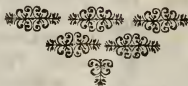
DE Rege, ac Reginâ Navarræ
relatum in Historijs reperitur,
Adamantem illos pretiosissimum, in
annulo quemque suo, gestâsse, cui
mirâ arte insculpta videri poterant
duo illa magna Cæli luminaria, Sol,
& Luna, hâc subjunctâ, ac tenuis-
simis characteribus inscriptâ Epigra-

phe: *Simul, & semper.* Expressere
nimirum per Adamantem hunc nil
aliud intendebant Regij hi conjuges,
quàm constantissimam inter se dilecti-
onem, ac tenerrimam ad invicem
affectionem. Per Solem verò, & Lu-
nam, fidem quandam mutuam, pe-
renniter, ac inviolabiliter duraturam
designabant. *Gabriel Simeon. Emblem.*
s. apud P. Pauletti ser. 4. post Dominic. 2.
Quadrag.

Adamantem hunc pretiosum, in
Regio Navarræ Conjugum annulo re-
lucentem, Regi potius Sæculorum
immortali, ac purissimæ Cælorum
Reginæ, competere existimo; quis
enim nescit, annulum æternitatis
semper symbolum extitisse? & quæ
unquam creatura magis à D E O di-
lecta cognoscitur, quàm illa, quæ
ab æterno jam ordinata, ac in ejus
Matrem fuit destinata? Hinc fit,
quòd illa verè *pulchra, ut Luna, Cœ-
lesti Soli* perpetuâ fuerit charitate
conjunctissima: ut de utroque dici
omni tempore possët: *simul, & semper.*
adèò, ut nullum excogitare momen-
tum valeas, quo per peccatum ali-
quod, sive originale, sive actuale,
M A R I A fuerit à D E O separata, sed
potiùs dici indubitanter possit, & de-
beat, *simul, & semper* cum Filio suo
Divino pura, *simul & semper* cum eo-
dem Sancta, *simul & semper* cum eo-
dem immaculata.

§. 7. *Anagramma.*C o n C e p t a V i r g o, D E V M
p a r l s ! 567.*Anteà immaculata Virgo: en Deum parls!*

Versio literalis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS LXXXII.

§. I. Scriptura.

568. porta VIRgInea , eXCLVSiVA
 VIRI , tenebrarVM PrInCipi
 CLAVsa, In qVâ soLVs
 habItat PrInCeps
 paCIs.

Ezech. c. 44. v. 2. *Porta hæc clausa erit, & vir non transibit per eam; quoniam Dominus DEUS Israël ingressus est per eam, erique clausa Principi: Princeps ipse sedebit in eâ.*

HAud sine mysterio, Sancta Mater Ecclesia Beatissimæ Numinis Genitrici gloriosum adscribit elogium, dum ait: *Tu Regis alti Janua, & porta Lucis fulgida!* quamvis enim eodem titulo CHRISTUS ipsemet gloriatur, ijs verbis: *Ego sum ostium: per me si quis introierit, salvabitur.* nullatenus tamen repugnat, Christum primariam, ac immediatam, MARIAM secundariam, ac mediatam Cœli portam esse, quâ mediante, ea quoque, quæ Christus est, facile nobis aperitur. quod dudum præsignâsse videtur Ezechiel, dum scripsit: *Duo ostia erant in Templo, duæ nimirum in Cœlo Januæ, seu portæ: CHRISTUS & MARIA; Cœlum siquidem, quod ille nobis meruit, impetrat ista. Felix certe porta! de quâ magnus ait Albertus: Sicut porta exportat, & importat, sic & per ipsam exiit, quidquid unquam gratiæ creatum, vel increatum in mundum venit; per ipsam item intravit, quidquid boni ad Cœlos ascendit.* Regia certe porta, ac *Regis alti Janua!* quemadmodum enim Regi, aut Imperatori, devictæ Urbis dominium recepturo, per novam omnino portam aditus apparatus, quæ victore

ingressu, mox rursus obstruitur: ita Virgo Beatissima soli fuit pervia Cœlorum Principi, clausa deinceps æternum: antea patens nemini, postea nulli. quod clarè prædixit Ezechiel: *Porta hæc clausa erit, & vir non transibit per eam; quoniam Dominus DEUS Israël ingressus est per eam, erique clausa Principi: Princeps ipse sedebit in eâ.* Porta profecto lucis fulgida! lumine gratiæ plenissima, ubi soli DEO, Lumini inaccessibili, datur accessus: principi verò tenebrarum, diabolo, nec aditus datur, nec aspectus permittitur. Hæc porta Virginea, nempe MARIAM, sicut in conceptione Filij, clausa fuit, ac exclusiva viri, sive neciens virum: sic etiam in propriâ Conceptione, fuit clausa Principi infernali: quasi illud S. Cypriani monitum prægustâset, dum ait: *Omnes ergo rimæ, nè dicam portæ, claudendæ sunt; ne per unum foramen, castra omnia penetrentur, & universa sunt componenda munimenta, ne per modicum, non minutum, tota Civitas corruat.* Princeps interim ipse, nempe Principum ille Princeps DEUS, omni momento, sedere voluit in eâ, qui stationem suam in hac Portâ ita firmis roboravit præsidij, ut nulli alteri fuerit reclusa, aut subeunda. quod satis infinuatum videtur, per dulcia illa Cœlestis sponsi, ad dilectam suam, verba: *Aperi mihi Soror mea! amica mea! columba mea!* cur enim non uno tantum, sed tribus nominibus, amore plenis, sponsam suam honorat? *Soror mea! amica mea! columba mea!* nonne ut triplicè eam culpâ carere indicet: originalè, mortali, ac venialè, sicque ab hac sibi soli portam aperiri desideret? quasi dicat, (ut Divus exponit Ambrosius) *Aperi mihi; sed ex-*

Jo. c. 10. v. 9.

De singul. Cler.

c. 41. v. 23.

In Marial. lib. Apoc.

Gant. c. 5. v. 2.

l. de Isaac.
c. 6.

iraneis claudere : *aperi ergo mihi, noli aperire adversario, neque locum des diabolo!* hoc enim verò, & non aliud indicare sponsus intendit, dum triplicem hunc titulum, altero titulo, quasi per compendium, concludit, addens : *Immaculata mea!* id est, immaculata, tam ab originâli, quam ab actualibus peccatis. Ad hunc de Virgineâ *Portâ* Conceptum, in nostram utilitatem concludendum, optime deservit laudabilis ille antiquorum mos, à magno nostro Gregorio observatus : ad Urbium nimirum portas, prudentes quospiam viros constituendi, qui causas & litigia eorum, qui ingressuri erant, ibidem prius definirent, ne quis fortè pedem inferret Civitati, qui publicam rixis suis pacem, quietemque turbaret. de quo instituto Amos Propheta, Sacris in litteris, expressè ait : *Constituite Judicem in portâ.* Talis enim *Porta* MARIA est, ubi cessat omne litigium, ubi nulla locum habet Numinis offensa, quæ sicut omnî momento Divinæ Majestatis amica fuit dilectissima : sic & omnes alios, ad se confugientes, Superis reddit amicos. Cælum namque Urbs est, & sedes tranquillissima, ubi perpetuâ, & illibatâ vivitur pace, quò nihil intrat litigiosi, aut DEO offensi : pacem ergo ferant, oportet, qui sunt ingressuri. istum igitur in finem, æterna DEI Sapientia, portam constituit Virginem Beatissimam totam puram, Sanctam, pacificam, ad quam subsistentis animæ, Cælum ingressuræ, nulla secum ferant litigia, nullas peccatorum maculas, nullas cum DEO, Divisque inimicitias, vel si quas habeant, depositis per veram pœnitentiam culpæ ad portam istam definiant, jurgia ponant, ac pacem ab offensò Numine, amore Virginis semper pacificæ, semper immaculatæ, semper amicæ, efflagitent, secureque obtineant.

* *
*

§. 2. *Authoritas.*

S. PetrVs DaMIanVs, à Labe 569.
Liberæ proteCtor.

1. *Germinat ergo virga Jesse, de tortuosâ generis humani radice, & de Patriarcharum arbore in altitudinem, & rectitudinem erumpens, omnem ignorat nodositatem, &c. Totâ pulchra, quia Deificata, & macula non est in Te; quia Spiritus Sanctus supervenit in te.* Serm. de Assumpt.
2. *Caro enim ejus ex Adam assumpta, maculas Adæ non admisit.* Ibid.
3. *A peccato primi Parentis, tenebræ factæ sunt super universam terram, usque ad MARIAM Virginem.* Serm. de Assumpt.
4. *Omnes creatura diffidio voluntatum magnos motus conciverunt contra DEUM: Sola Virgo innoxia peccati requiem DEO dedit: fuit reclinatorium aureum, summo Regi incorruptum, in quo nullus, nisi summus DEUS confedit.* Ibid.
5. *Quid, rogo, vitii in mente, vel corpore MARIE vendicare sibi potuit locum, quæ ad instar Cæli, plenitudinis totius Divinitatis meruit esse Sacrarium? in Christo enim habitat omnis plenitudo Divinitatis corporaliter.* Serm. 3. de Nativ. M.
6. *Cum fecerit DEUS omnia sua opera valde bona, hoc melius fecit: consecrans sibi in eâ reconciliatorium aureum, in quo se post tumultus Angelorum, & hominum, inclinaret, & requiem inveniret.* Ibid.
7. *Bene hæc incomparabilis Virgo, Virga dicitur, quæ per intentionem desiderij, semper ad superna se habuit, neque per cæcitatem peccati, distortæ nodositatis vitium aliquando incurrit.* Ibid.

§. 3. *Ratio.*

NON DE CET FIERI ABBATISSAM, 570.
NISI HÆC SIT VIRGO.

Omninò inconveniens est, ut illa, quæ Virgo non sit, in Abbatissam assumatur : c. juvenculas. q. 1. imò

imò etiam violenter corrupta, licet virginitatem non amittat, nec perdat laureolam virginitatis, tamen in Abbatissam amplius consecrari nequit: ut habetur L. 3. Tit. 34. q. 14. Ergo multò minus decet, Reginam Virginum, & Angelorum, aliquo peccato fuisse corruptam, & inquinatam, sive voluntariè, seu ex propria voluntate, sive in se involuntariè, alienà tamen voluntate commissò. Confirm. ex illo, in c. 1. dist. 2. *Decet Prælatum alijs irreprehensibilem esse, & omnî tempore à quocunque crimine immunem.* Ergo similiter decet Præpositam, & Reginam Angelorum, & hominum omnî tempore esse immunem à quocunque crimine.

§. 4. *Historia.*

571.

MARIA ILLibata, Petro VII-
Larlensi gratiosè
Desponsata.

B Petrus Villariensis, præclarum Sacri Ordinis Cisterciensis Sodus, insignem haud dubiè gratiam à Beatissimâ Cœlitum Reginâ obtinuit, dum tertiâ à Festo S. Nicolai feriâ apparentem sibi eandem habuit dicentemque sibi: *Noteris Fili, agi hodie Diem specialiter mihi Festivam: quocirca magis te præ alijs diebus, Divinis hac luce laudibus immorari, amplioribus præconijs meis vacare, ac sublimioribus inhaerere meditationibus oportet.* Ob gratiosam adèo apparitionem miro affectus gaudio Petrus, latentis tamen Mysterij nescius, humillimè in hæc verba respondit: *Ignosce dulcissima Domina, Regina clementissima! ignosce ser-vulo, Festi Tui rationem penitus hucusque ignoranti: cujus quamprimum notitiam habuero, devotissimus certè illud peragam,*

nec hodie tantùm, sed quoad vixero, celebrare nullatenus intermitam. Hæc cum dixisset, evanescente interim visione, nullum desuper tulit responsum; veruntamen, cum ex alio quodam, casu intellexisset, Diem Conceptioni immaculatæ Sacram à devotis quibusdam MARIÆ clientibus recoli, singulis idem Festum annis, totâ devotionis alacritate celebrare & ipse studuit, adèo ut in tanti mercedem obsequij, in eâdem aliquando Festivitate, ab ipsomet Virginis Filio visitatione spirituali recreatus, inenarrabilî fuerit consolatione perfusus. Cum præterea Ecclesiam ingressus, idem Festum puri cordis devotione pro more peracturus esset, in extasin raptus, coram JESU, & MARIA felicissimè sistebatur: à quibus cœptæ devotionis ergò plurimùm laudatus, ac, ut constanti in eâdem fidelitate persisteret, admonitus fuit. imò, ut Matris honore se summè delectari, Filius demonstraret Divinus, inseparabilî eandem vinculo, famulo tam devoto jungendam voluit: quem in finem, vices Sacerdotis, & môrem assumere dignatus, Sacerdos ipse secundùm Ordinem Melchisedech, Matrem suam (ut moris est, in facie Ecclesiæ Sponfos benedici) in perpetuum spiritualis Conjugij fœdus, Petro gratiosissimè desponsavit. Ex quo factum, ut vir ille Religiosissimus, corde, & animo, in amorem illibatæ lequescens, tantâ fuerit devotionis perfusus dulcedine, ut nullas extrâ Virginem consolationes ulterius recipere, nec alios imposterùm, quàm de illâ, sermones proferre poterit. *Ex Chronic. Villariens. & Bucel. Menol. ad Diem. 8. Decemb.*

* *

§. 5. *Symbolum.*Mater DEI, hortVs InaC-
CefsVs.

572.

Qui pulchrum retinere cupit, quem condidit,
Hortum,

Occludat, valeant ne penetrare Sues.

Conceptam clausit Numen, sine labe, MARIAM;

Quid mirum, maculæ non penetrâsse Sues?

Hortus conclusus Sopor mea sponsa: hortus conclusus. Cant. c. 4. v. 12.

§. 6. *Antiquitas.*

573.

HVGOLINI GirardESCO,
nIMIA eLATIO.

DE Hugolino Girardesco, Guelpharum partium Principe narrat Platina, in Nicolao III. Papâ: Beyrlinck, verbo: *Fortuna* f. 231. eum pulsus Gibellinis, aut metu potentiae perterritis, ad tantam pervenisse fortunam, ut pro nutu omnia administraret, Patriæque Dominus & esset, & haberetur. is cum Festo Natalis sui cognatos, & amicos, ad convivium Regio luxu adornatum invitasset, ac inter epulas, fortunam suam supra modum extollens, ex Marco Lombardo, uno de intimis amicorum, percontaretur, quid tandem felicitati suæ deesse crederet? à Marco durum, & inexpectatum respon-

sum retulit, dum is vel ad volubilem felicitatis humanæ rotam se reflectens, vel mente Divinitus admonitâ, in faciem ei dixit: *Domine, nil deest, nisi ira Numinis, quæ à rebus tam secundis diu abesse non potest.* Dicitur durum, & acerbum, sed tamen verum! nam paulò post, dum Gibellini, resumptis insperato armis, coadunatis viribus, palatium ejus expugnârunt, unum audaciorem è Filijs, & alium ex Nepotibus, vim arcerere conatos occiderunt, ipsum verò Hugolinum, cum duobus filijs, ac tribus nepotibus comprehensum, in teterrimam turrim, obferatis foribus detrusere, clavibus in Arnun flumen abjectis, ubi Anno 1288. & Patri, & Filijs, & Nepotibus, omnî vitæ subsidio destitutis, miserè fuit pereundum.

Hoc ipsum contigisse videtur humani generis Protoparenti Adamo; ex humilî enim, & contemptibilî limo terræ eò felicitatis ascendit, ut rerum conditarum Dominus, ac totius naturæ imperator sit constitutus, cujus imperio universæ creaturæ subjacebant: sed eò insolentia, ex præsumptione felicitatis suæ, est delapsus, ut non contentus statûs sui excellentiâ, ad inconcessos Divinitatis honores, temerario ausu aspiraret; Hinc abesse diu non potuit à tam superbo, & scelerato capite iusta Nemesis, quæ majestatis contemptæ reum, ex paradiso expulsum, carceri æterno, cum omnî posteritate addixit, ubi misero cum totâ suâ infelicî sobole pereundum fuisset, nisi post decursum aliquot millium Annorum, deperditæ claves iterum fuissent inventæ. Sed ubi inventæ? non alibi certè, quàm in benedicto Annæ Matris utero, quæ MARIAM concepit, MARIAM protulit; *Ex hac enim (ut ait Doctissimus Pelbartus de Temesvvar, Sermon. de S. Annâ) Clavis David est facta, per quam Paradisi porta cunctis est patefacta.* Hinc Joannes noster Damascenus, primos Parentes sic cum MARIA loquentes in-

introducitur : *Nos Cæli januas clausimus, tu referâsti, &c.* quam merito etiam salutat D. Ephrem *Serm. de laud. Virg. Ave Portarum Cælestis Paradisi referamentum! Ave clavus Regni Cælestis!* Sicut ergo Petrus quondam lachrymis suis, non tantum peccatum diluit, sed Cæli quoque claves recepit : sic & Anna, oratione, & lachrymis, non solum sterilitatem depulit, sed & claves Regni Cælorum à Domino;

per MARIAM, in ipsâ sine labe conceptam, impetravit.

§. 7. *Anagramma.*

DEVM parles, Vna sine peCCato. 574.

DEVM paries, O una, integra, immaculata!

Versio litteralis,

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS LXXXIII.

§. I. *Scriptura.*

RA DIX, & GER MEN, SINE peCCato.

575.

Dan. c. 4. v. 11. & 12. *Succidite arborem, & præcidite ramos ejus, excutite folia ejus, &c. veruntamen germen radicum ejus in terrâ sinite.*

Vidit olim Nabuchodonosor, inter somnium, procerissimam quandam, ac amplissimam Arborem, vertice in Cælos tendentem, & radices ad ima propè tartara promittentem, Arborem, inquam, fructu gravatam, & omnigenas inde bestias pascentem : sed audivit & vocem, quâ eadem excidi mandabatur, ejus fructus excuti, ramos præcidi, omnemque hoc pacto illi virorem, ac succum tolli : solâ illi ad solatium radice relicta, denuo ut pullulâsceret, & surculum novum emitteret : *Succidite arborem & præcidite ramos ejus, excutite folia ejus, & dispergite fructus ejus, &c. veruntamen germen radicum ejus in terrâ sinite.*

Porro si Arborem hanc Nabuchodonosori ostensam attentius considerare, & scire velimus, quid hæc omnia sibi velint ? nil accomodatius, se-

cundum mysticum sensum, subintelligi posse existimo, quàm miram primi hominis ante peccatum felicitatem ; quamvis enim à Daniele longè aliter Regi fuerit explicata Arbor illa ; tamen in præsentî adstruere non dubito, comatam hanc Arborem, naturam repræsentâsse humanam, Arborem haud dubiè ingentem, insignem, plurimisque justitiæ ac perfectionum Cælestium, fructibus decoratam. hanc Satanas, feralis ille lignifeca, peccati securi petens, jam inde in Paradiso terrestri, ramis spoliavit, omnem ejusdem fructum dissipavit, frondes præcidit, virorem abstulit, eamque aridam penitus reddidit, nihil ut succulentum, ac viride, præter solam radicem remanserit, radicem inquam, quæ Virginem Deiparam repræsentabat : radicem illam Jessè ; hoc enim nomine Isaias eam appellavit : *Egredietur virga, de radice Jesse, & flos de radice ejus ascendet.*

c. 11. v. 1;

radicem, quæ novam arborem, id est redemptorem JESUM, arborem illam vitæ protrusit. Hujus Prophetici dicti paullò aliam assertit D. Bernardus expositionem : *In hoc tamen, inquit ille, Isaiæ testimonio, florem Filium, virgam intellige Matrem.* quo supposito, non immeritò quæri possêt, cur potius

Serm. 2. super Missus.

tius **MARIA** ex radice Jesse egressura prædicatur, quàm ex radice, vel stirpe Abrahami, Jsaaci, Jacobi, Davidis, &c. à quibus duxit illa originem? ad hanc verò rem patula mox erit responsio, si, quid vocabulum *Jesse* apud Hebræos significet, intellexerimus; idem nimirum est, ac *munus, donum, & gratia*. bene: cum ergo Propheta de Conceptione **MARIÆ** agat, quæ est primus ejus egressus, meritò à Jesse, omissis alijs Patriarchis, prædicat ducere originem: ut vel sic ostendat, conceptionem Virginis à *Gratiâ* sumpsisse exordium. Sicut proinde, juxta Bernardum, per *Virgam, Virgo Deipara*, & per *radicem* intelligenda est *gratia*: sic per *virgæ florem*, seu *germen radices, CHRISTUS Dominus* facile est intelligendus, qui arborem humanæ conditionis, vitio Adami destructam, & corruptam, non in priorem tantum, quâ condita fuerat dignitatem, sed multò etiam ampliorem, ac florentiorem reparavit. Haud absimiliter Conceptum nostrum D. Joannes Damascenus prosequitur, dicens: *Per germen quemnam tandem queso, propriè consentaneèque acceperis? an non perspicuè solam hanc sanctam ac sanctis omnibus sanctiorem, quæque tota, hoc est, & corpore & spiritu, pura ei apparuit, qui in ea domicilium habuit, nimirum MARIAM, magnam inquam illam, ac re & nomine valdè colendam, Davidicum furculum, radicem Jesse?* Hæc ille. Quamvis igitur arbor humani stemmatis mox à prævaricatione, exiusta DEI vindictâ succisa, ramiq; fuerint præcisi, in ignem haud dubiè æternum (nè aliud interventurum esset Divinæ misericordiæ remedium) abiiciendi; tamen in **MARIÆ** præsertatione jugiter adimplebatur altera illa Isaiæ prophetia: *Erit germen Domini in magnificentiâ, & gloriâ*. verificabatur in **MARIA** illud, quod amor erga genus humanum, quamvis adulterum, à Numine devastante, postulabat: *In electis meis mitte radices*. gloriari in **MARIA DEUS** ipse poterat, ijs dicti Ecclesiastici

verbis: *Radicali in populo honorificato*. gratulari denique, in maximis licet angustijs, sibi poterat prævaricator homo, recogitando *germen ejus delectabile*, dulcissimum nimirum **JESUM**, ex **MARIA**, purissimâ Genitrice, carnem aliquandò in terris assumpturum, hominisque ruina suâ Sacratissimâ passione reparaturum. Pro conclusione Conceptûs, non prætereundum nobis illud Plinij estatum. *Prima lex est Vineæ plantanti: cave, radices ne saucies!* Radix autem hominis nonnè Conceptio est? imo. non ergo hæc *radix* illà in vite sauciari, vel ejus originalis puritas in dubium vocari debet, quæ non botrum sed **DEUM** erat paritura.

§. 2. *Authoritas.*

S. PROCLV, DeIPARAM SINE Labe propVgnans.

576.

1. *Filius DEI* Matrem, quàm circa ullam labem sibi formaverat, ex hac quoque nullâ maculâ contractâ processit. Homil. habitâ in Concil. Ephes. Tom. 6. Concil. c. 7.
2. *Sacra MARIA Deipara in unum nos cœgit: Hæc impollutus, & purus ille illibate Virginitatis Thesaurus, decusq; & ornamentum: hæc spiritalis secundi Adami Paradisus: hæc verè levis illa nubes, que super Cherubim sedentem in corpore suo gestavit: hæc vellus mundissimum, Cœlesti pluviâ madens, ex qua pastor ovem induit.* Hom. de Nativ. Dñi.
3. *Ipsa Virgo novum est novi testamenti volumen, per quam exemplo demonum vastatum est imperium.* Orat. 6.

§. 3. *Ratio.*

De frVcTV, arboris bonitateM nosCe.

577.

TRitum est illud, & vulgatum Axioma:

Sæpe solet similis Filius esse Patri.

Juxta illud Horatij:

Fortes creantur fortibus, & boni bonis. quod idem Redemptor, & Salvator noster volens innuere, dicebat: *Non potest*

Orat. 1.
de Nativ.
Mar.

c. 4. v. 2.

Ecclesi. 24.
v. 13.

Lib. 17.
c. 22.

Isaiæ. 5.
v. 7.

potest arbor bona malos fructus facere, neque arbor mala bonos fructus facere. Matth. 7. c. v. 18. seu quod idem est: Ex bonitate & perfectione fructus, & Filij, bonitas, & perfectio Arboris, & matris, dignosci potest. Atqui Christus qui est cumulus, & plenitudo omnium perfectionis, summè bonus, & summum bonum, verè fuit fructus, & Filius Arboris Marianæ. Ergo ex eo vel maximè bonitas, & perfectio cognosci potest Arboris illius. Atqui prorsus contrarium eveniret, si Beata Virgo fuisset semel concepta in peccato originali; cum hoc sit privatio omnium bonitatis, & perfectionis supernaturalis. Ergo, &c.

578.

§. 4. Historia.

TrVnCo hæc Verba Contenta:
MaRIa ConCepta sIne peCCato.

ANnus agebatur, à nato Salvatore, Millesimus, Sexcentessimus, Quinquagesimus, Dies verò decima tertia Decembris; cum in Oppido quodam Tarascorum, Villa de Januâ nuncupato, in Episcopatu Michuacensi, non sine prodigio, Immaculata Beatissimæ DEI Genitricis Conceptio incolis illis fuit patefacta. Rem paucis accipe! Fortè Truncus quidam Arboris, à fabris lignarijs in usum cujusdam ædificij adhibendus, per medium secabatur; cum ecce! litteræ quædam perfectè efformatæ intus reperiuntur: cumque, quid scriptura contineret? attentius inspicerent, hæc omninò verba, Hispanico Idiome conscripta, observabantur: *MA-RIA concepida, sin peccato.* Hæc porò scriptura, pro confirmandâ Virginis Deiparæ purissimæ Conceptione, tam mirabiliter in Trunco illo reperia, meritò, ex mente Episcopi, pro insigni miraculo ab incolis illis habita, atque ad Parochialem ibidem Ecclesiam, Patrum Augustinianorum delata est, ubi etiamnum honorificè asservatur. *P. Franciscus Calderon. S. J. in Epistolâ, ad Europæos scriptâ.*

§. 5. Symbolum.

FaVo MarIano, nIl De aCVLeo.

579.

Hic favus ex apibus non pungit, acumina nescit;
Sic provisa licet cuspidè quæque suo.
Sic licet ex lapsis se progenitoribus ortam
Virgo seiat; labis cuspidè sola caret.

Favus distilians labia sua Sponsa! Canz. c. 4. v. 11.

§. 6. Antiquitas.

TherIaCa, Contra aspIDVM Venena.

580.

Juxta relationem Plinij, lib. de naturalibus, quædam in Indijs Arbor reperitur, cujus flores, & fructus, non suavem modò odorem, sed & saporem dulcissimum emittunt: In viciniâ autem Arboris prædictæ, manere Serpens assolet, quem Indi Aulum nominant, qui, dum Arboris odorem extremè averfatur, ut flores, & fructus destruat, ad radicem Arboris deveniens, suo eam veneno intoxicat; quod observantes Patriæ illius hortulani, ut Arborem conservent, Theriacam accipiunt, ac in summitate cujusdam virgæ ipsius Arboris infundunt: unde fit, ut expulsò quantocumque omnî veneno, Arbor ipsa, licet

cet toxico prius nocentissimo infecta, longè imposterùm reddatur fecundior.

Per istam Arborem nonnè hominem intelligere liceat? cùm & *Marci c. 18.* dicatur: *Vidi homines, quasi arbores ambulantes.* si enim Philosopho credendum: *Homo est Arbor inversa.* Flores hujus Arboris sunt bonæ cogitationes, & bona proposita: fructus verò bona opera; nam sicut fructus ostendit qualitatem Arboris: sic bona opera conditionem hominis manifestant, juxta illud *Matth. c. 7. à fructibus eorum cognoscetis eos.* Hæc Arbor ante lapsum primi hominis, fructus produxit dulcissimos, ut verificatum fuerit illud: *Flores mei, fructus honoris, & honestatis.* *Eccli. c. 24. v. 23.* quos tamen Serpens antiquus sustinere non valens, venenum in eâ posuit, & radicem infecit, quando suggestione suâ primum hominem peccatorem effecit: ex quo Arbor illa adeò evasit infecta, ut longissimo tempore fructum portare nequiens, per nulla

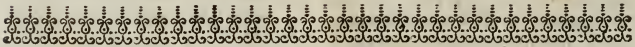
opera, quantumcunq̃ bona, Cælum ingredi potuerit; Veruntamen sapientissimus hortulanus, Pater Cœlestis, malitiam & calliditatem Serpentis considerans, Theriacam, id est, Filium Divinum, infudit in Virgâ quâdam istius Arboris, longè à radice distitâ, ac consequenter à veneno nondum infectâ, MARIA scilicet, sine labe conceptâ, de quâ *Isaias: Egredietur virga de radice Jesse, &c. c. 11. v. 1.* & sic peccati veneno remedium tulit, toxicum expulit, Arborem denique ipsam fecundissimam reddidit; quia nunc potest homo, per fructum boni operis, vitam consequi sempiternam.

§. 7. Anagramma.

DEI Veri Mater, pVrè
ConCepta.

581.

ODEI veri magna Parens, Tu immaculata!
Versio litteralis.
Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS LXXXIV.

582.

absIt à DEI GenITricE oMnIs
svspICIo.

Dan. 6. v. 4. Nullam causam, & suspicionem reperire potuerunt; eò quòd fidelis esset, & omnis culpa, & suspicio non inveniretur in eo.

Quod Sacris in paginis, de omnigenâ Danielis innocentia, succinctâ illâ, sed fatis effiaci Panegyri celebratur: *Nullam causam & suspicionem reperire potuerunt, &c.* hoc idem de Beatissimâ Numinis Genitrice meliori jure deprædicandum:

eam videlicet non solum à communi illâ originis labe Divinitus exemptam, ac præservatam fuisse, verùm etiam nec minimam in tantæ Matris conceptione suspicionem primæ culpæ reperiri. Placeat in hujus asserti confirmationem unum, alterùmve S. Scripturæ locum attentius perscrutari. *Egre- c. 11. v. 1* dietur *Virga de radice Jesse*, ait *Isaias.* sed cur non potius dixit *Propheta: Egredietur Arbor?* cur *Virgam* potius adducit, de radice *Jesse* egressuram? verùm, cùm sub hac *Virgâ*, *Virgo* Deipara communiter ab expositoribus intelligatur; ideò *Virga* dicitur, & non *Arbor* egressura: ut tollatur à

MA-

MARIA omnis etiam *Suspicio* culpæ. in arbore nimirum prævaricati sunt primi parentes : arbor ergo idèò non dicitur, ut nec nominetenùs ad causam primi peccati dicat analogiam. & hæc ipsa est ratio, cur Petrus Damianus dixerit: *Germinat ergo Virga Jesse, de tortuosâ radice generis humani, & de Patriarcharum Arbore in altitudinem erumpens, omnem ignorat nodositatem, foliorum tenebras nescit.* ubi ultima præsertim notanda verba: *foliorum tenebras nescit.* quidenim est MARIAM nescire tenebras foliorum? nisi ut denotetur, non solum MARIAM peccati originalis labe caruisse in Conceptione; verum etiam umbram peccati ignorasse. Arboris folijs, in quâ prævaricati fuerunt primi parentes, fecerunt sibi perizomata, & operuerunt se, nudati gratiâ, folijs peccati. hæc folia ignoravit MARIA, quorum umbrâ nunquam fuit cooperta. *Absit ergo à DEI Genitrici omnis suspicio.* Sed alium Scripturæ locum rei nostræ faventem adducamus. Nato Salvatore nostro, ait Angelus pastoribus: *Invenietis infantem pannis involutum, & positum in præsepio.* quod piè considerans D. Bernardus, condolensque tantæ MARIÆ, & JOSEPHI inopiæ, ait: *Et cum esset tanta necessitas, nullam audio pellium fieri mentionem.* cur miraris melliflue Pater? quare ergo ibi nulla fit pellium mentio? aut cur illis infans DEUS non obvolvitur, pannis solum contentus? non aliam certè ob causam, nisi quia pelles primorum parentum in paradiso fuerunt ornatus, juxta illud: *Fecit quoque Dominus DEUS Adâ, & uxori ejus, tunicas pelliceas, & induit eos.* cum ergo pelles parentum nuditatem operuerint, ineptæ erant, ut eis Christus involveretur: ne ubi aderat MARIA, originalis culpæ esset vel minima *suspicio*, aut recordatio. quod emphaticè satis denotavit Bernardus, his verbis: *Primus Adâ pellicis vestitur tunicis, pannis secundus obvolvitur.* quod est dicere: primus Adâ pellicis utitur tunicis, in signum suæ nuditatis, & prævaricationis: secun-

us verò non pellibus sed pannis obvolvitur, ne ubi aderat MARIA, vel minima primi dilecti *suspicio* locum obtineret. Mirantur haud immeritò aliqui, cur MARIA, tam chara Christi Mater, præsentibus Apostolis, ipsa abfuerit à cœnaculo, in quo pissimus Redemptor Augustissimum Evcharistiæ Sacramentum instituit? Sacratissimum hic præparabatur convivium, eademque caro, & sanguis idem (ut cum Augustino loquar) quem ex Mariâ assumpserat, sub illis speciebus ministrabatur: cur ergo à tantâ celebritate Mater excluditur? cur abest? num habet Evcharistia oppositionem quandam cum MARIA? minimè. dicenda potiùs magna inter hanc, & illam consanguinitatis cognatio. cur ergo non adest MARIA, cum Christus Evcharistiam instituit? Respondeo: Idèò; quia fuit in gratiâ, & Sanctitate concepta; cum enim Christus in eodem cœnaculo pedes discipulorum laverit, & hac functione peccati originalis abluerit venenum (ut ex S. Ambrosio superiùs Conceptu 69. ostendimus) hinc consultò dilectissimam Matrem illuc vocare non voluit, ubi de peccati originalis agebatur antidoto: ne de illâ vel leviter *suspiciari* quis posset, etiam fuisse ablutam. Tanto nimirum studio DEI Filius Maternæ conceptionis puritati providit, ut noluerit in Deiparâ minimam sordis originalis *suspicionem* reperiri. Verùm objicies: cur ergo non prohibuit quoque MARIAM abluvi in fonte Baptismatis, qui etiam venenum serpentis abluit, imò ad id specialiter est institutus? Respondeo: MARIAM Baptismali quidem fonte (ut nullis dubito) tinctam fuisse: non tamen, ut originalis macula abstergeretur, quam minimè contraxit, sed tantum, ut suo nos exemplo ad suscipiendum Baptisma invitaret, atque augmentum gratiæ per hoc Sacramentum susciperet: adeoque Baptismum hunc, non tantum MARIAM peccati originalis *suspectam* non reddidisset, verum potiùs augmenti gratiæ, &

Serm. de
Annunt.

in Psal. 89.

Luc. 2.
v. 12.

Serm. 3.
de Natal.
Dom.

Gen. 3.
v. 21.

loc. cit.

Sanctitatis præclarum indicium extitisse. Absit ergo à *DEI* Genitrice omnis suspicio. absit à Christiano, talia de purissimâ Virgine vel cogitare, ni tantis Scripturæ testimonijs refractarius, Divinæque reus vindictæ effici velit, &c.

§. 2. *Authoritas.*

583. pfeLLVs, pVraM INdICans.

1. *Hos ordines Salomon ipse prospiciens, & Divino afflatus Spiritu, tanto ante cernens Verbi Sponsi purissimam incarnationem, & quæ ipsum sine semine genuit, Sanctissimam DEI Gentricem MARIAM, illam immaculatissimam, quam omnes omnium generationes, vocibus nunquam cessantibus beatissimam prædicant. In Cant.*
2. *Inter tot animas omnium hominum, qui salvantur, ut electa columba est una illa sola, quæ Christum genuit, Virgo, Mater, Puella, MARIA, quæ puritate profectò Cherubim, & Seraphim antecellit, Idem ibid.*

§. 3. *Ratio.*

584. genItores, NVMIInS INstar,
à LIberIS COlENdI.

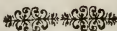
Aristoteles *l. 8. Ethic. c. 14.* inter alia hæc habet: *Reddere oportet eum, qui debet: at quidquid fecerit Filius, nihil dignum collatis beneficijs fecit: Ergò semper debet, & post pauca: Honor quoque parentibus, quemadmodum Dijs exhibendus est.* Ex quo sequens Ratio pro immaculatâ Conceptione erui potest: Juxta Aristot. Filij tenentur Parentibus semper ea conferre, quæ possunt, simulque eos prosequi Divino prope modum honore. Atqui Christus fuit perfectior modo Filius *MARIÆ*, quàm alij; quia totum esse accepit à Matre, sine Patre. Ergò magis, quàm omnes alij, tenetur eam colere, honore quasi Divino, eique totum id

conferre, quod potest. Atqui aliquid præservare à peccato, eumque conservare in gratiâ sanctificante, est Divinum quasi honorem conferre; quia gratia, juxta Theologos, est ipsa participatio naturæ Divinæ: simulque eam potuit præservare. Ergò si eam non præservasset à peccato originali, nec eam coluisset semper honore quasi Divino, nec totum contulisset, quod conferre potuisset.

§. 4. *Historia.*

Deiparæ pVRitas, B. OrINGæ 585.
CHRISTIANæ, à CHRISO
MANifestata.

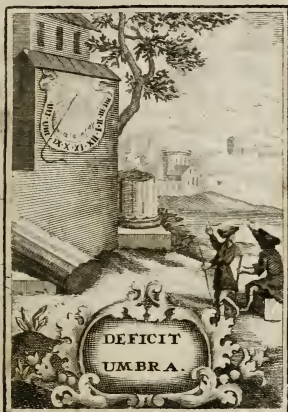
Beata Oringa Christiana, Virgo in Cælos animo, & mente sapiens elata, videre aliquando meruit Christum, eâ luce conspicuum, cui comparata vel ipsa Solis lux obscura videbatur: vidit & Beatissimam *DEI* Gentricem, ad Filij latus assidentem, suppari lumine coruscantem, & albâ veste, eâque pretiosissimâ exornatam; Huic præterea augustissimæ Cœli, terrarumque Reginæ suavissimè accinebant Cœlestes genij, & omnis beatarum animarum corona: cui immixta Beata Oringa, visâ sibi est, Virginem supplex revereri, quod dum facit, sic eam Christus alloquitur: *Miraris haud dubiè, Christiana! dum contempleris, qui plausus dentur, quæ accinantur laudum cantica? verum mirari mox desines, ubi ex me audieris, celebrari hodie Festivissimam Solemnitatem, immaculatæ Conceptionis illius, quæ deinde me concepit, ac genuit, illibatâ Virginitate. Illius autem immaculatæ Conceptionis index tibi sit vestis hæc candidissima, quâ nitentem conspicias Matrem meam.* Hæc ad B. Oringam Christus, in illo mentis excessu. *Bollandus in ejus vita, 10. Jan.*

§. 5. *Symbolum.*

INSIGNI HOROLOGIO SOLARI,
DEFICIENS VMBRA.

586.

Horam nosse cupis, minimum seu nosse dici
Momentum? nosces; si tamen umbra patet.
Punctum nosse cupis conceptæ in labe MARIÆ?
Niteris incautum; deficit umbra tibi.

Et non est umbra mortis. Job, c. 34. v. 21.

§. 6. *Antiquitas.*

PER parVVs, à Vnesto VnDa-
rVM perICVLo, sVpernâ
VirtVte præferVatVs.

587.

A Deò terribile aquarum dilu-
um, nocte quâdam, Festum
omnium Sanctorum antecedente, in
Flandriâ accidisse, referunt Histo-
rici, ut Oceano præter solitum intum-
escente, ac littoris margines, in
nonnullis locis, mirum in modum
excedente, horribilis, nec unquam
hactenus, sive in illâ Provinciâ, sive
in alijs circumjacentibus Regionibus
visâ inundatio sit subsecuta. Aliquæ
nimirum Zelandiæ Insulæ omninò
contectæ, Holandia insuper, ac Fri-
sia inde vix non submersa fuit. strages
præterea facultatum perditarum

adeò ingens exitit, ac excessiva, ut
fatis illa explicari verbis non possit,
Possessionibus, Villis, Palatijs, Ter-
ris, ac Civitatibus integris, liquido
illi elemento vix non innatantibus.
Credere quis non immeritò potuisset,
cataraçtas cœli de novo apertas,
præteritaque Noëmi sæcula redijisse.
Enimverò rem hic percipite, summè
admirandam! In colliculo enim quo-
dam, Schleich nuncupato, paullò
post repertus fuisse fertur tenellus in-
fans, seu puer parvulus, qui toto
durantis diluvij tempore, dulcissi-
mum fomnum capiens, dum terra,
Cœlum, & elementa, per diluvi-
um armata, terræ illius incolas ad
extremum usque exitium infesta-
bant, ac viginti circiter persona-
rum millia, in solâ Frisiâ, suffocaban-
tur, absque ullâ periculosa inundati-
onis, aut naufragij molestâ cogitati-
one, Cœlo sollicitè præservante, in
cunis ibidem suavissimè requievit.
Famianus Strada, lib. 7. fol. 350.

Si diluvij hujus recensiti aquæ
omnes in lachrymas verterentur,
non certè sufficienter ad deploran-
dum horrificum illud, ac universale
peccati originalis diluvium, quo tot
animæ, quot ex Adamo posteris, mi-
serè perire. strages certè facultatum
ex hoc diluvio tanta est subsecuta, ut
prima, in quâ creatus fuerat homo
innocentia, ac gratia Divina, om-
nibus terrenis facultatibus longè ex-
cellentior, irreparabilè damno fuerit
deperdita. Veruntamen unica repe-
riebatur exempta, ac conservata ani-
mula, non tenelli quidem infantis,
fascibus involuti, sed MARIÆ ex
castissimis Joachimi, & Annæ semi-
nibus conceptæ: quæ in ipso bene-
dictæ Conceptionis instanti, super
collem Divinæ protectionis, media
inter naufragantis mundi pericula,
inventâ fuit suaviter requiescens,
peccaminosæ fortis maculam sola
vel ideò ignorans, ac orco in per-
niciem hominis conjurante, tran-
quil-

quillo corde obdormiens; quia à Numine, cujus Genitrix destinata erat, speciali sollicitudine præservata fuit, ne vel minimus læderetur capillus, vel minimum instans benedictæ ejus innocentia turbaretur.

* *

§. 7. *Anagramma.*

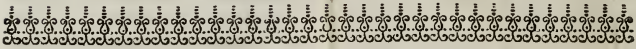
PVra à Labe, VIAM aD
CœLOS aperIS.

588.

Mater, Agna, munda! Tu viam Coeli aperis.

Versio litteralis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS LXXXV.

§. I. *Scriptura.*

589. PVra DeIpara, CreDens DEO
sVo, ILLæsa.

Daniel. c. 6. v. 23. *Nulla læsio inventa est in eo; quia credidit DEO suo.*

Quantâ injustitiâ, urgentibus Regni Persarum Principibus, ac Satrapis, fidelissimus DEI servus Daniel missus fuerit à Dario Rege in lacum leonum: econtrâ, quam gratiosè ab eorum morsibus, protegente Numine, conservatus, Sacræ paginæ, suo loco, fusè describunt: certè satis erit, ipsum audire Danielelem, ita de se loquentem: *DEUS meus misit Angelum suum, & conclusit ora leonum, & non nocuerunt mihi; quia coram eo justitia inventa est in me.* & sanè, cum de lacu denuò innocens educeretur, *nulla læsio inventa est in eo; quia credidit DEO suo.* Atque, ne Danielelem duntaxat talí modo à DEO servatum credamus, de pluribus quoque alijs, simili modo, miraculosè à morte præservatis, diversis in locis, mentionem Sacræ paginæ faciunt, ubi e. g. de Jonâ Prophetâ, de tribus Juvenibus, in Aulâ Nabuchodonosoris, &c. sermo instituitur.

Quæ cum ita sint, quis sibi persuadeat, similem non etiam protectionem Deiparæ obtigisse? tunc nimi-

rum, quando alijs Adami posteris, ob Parentis scelus, in lacum crudelissimi leonis, nempe peccati originalis, immisissis, ac primo conceptionis momento, morsu dirissimo vulneratis, etiam ipsa, per conceptionem, in hunc lacum immittebatur? Enimverò, si Jonas & Daniel, præter naturæ ordinem, à morte fuerunt illæsi, unus in ventre ceti, alter in lacu leonum: an non servârit DEUS Matrem illæsam, in utero Annæ, à morte spiritali, & à monstro terribili, originalis noxæ? Magnum hic Augustinum audiamus, idem prorsus, pro tuendo Deiparæ honore, interrogantem! *Jonam, inquit, servare in ventre ceti, præter naturalem usum, voluit incorruptum: MARIAM non servavit gratia? servatus est Daniel ab intemperatissimâ fame; non servanda est Mater, tantis dotata meritis dignitatum? in quem modum, de tribus etiam illis Juvenibus, discurrit: Non solum, inquit, DEUS puerorum corpora servavit, sed etiam vestimenta. cur abnuat in Matre, quod elegit in veste aliena? Dicendum ergo de MARIA idem est, quod de Daniele, nimirum: 'Nulla læsio inventa est in eâ; quia credidit DEO suo.* Ex quo patet MARIAM inter, & Evam, notabile discrimen; dum enim hæc serpentis sibilo citò credit, non obturans aures, facilis in para-

Orat. de
Assumpt.
V. tom. 9.

Dan. c. 6.
v. 22.

difo focmina : dum econtrâ infida DEO, mortem sub Arbore non *credidit* : dum Numini renuit fidem, quam prodigit dæmoni, in utroque nequam; quia nimis fisa, & nimis parcè : illa tamen, nempe MARIA, dum serpenti non *credidit*, Deoq̄ue fervatori, omnî momento, servat fidem, à serpente non læditur, non mordetur, non intoxicatur. Hæc MARIÆ à morfû serpentis antiqui myfteriofa præfervatio clarè videtur adumbrata, in mirabili illo eventu, quem gentium Doctõri Paulo contigiffè, Acta c. 28. Apoftolorum perhibent; cùm enim ille, captivus aliquandò Romam abduceretur, dirum in itinere naufragium paffus, difficillimè evafit, atque ad Infulam Maltenfem cum focijs apulit; hîc, cùm toti madidi, infuper præ frigore, & fame, vix non mortui cernerentur, à barbaris illis benignè accipiebantur. cùm ergo Paulus ligna forè igni admoveret: vipers venenofa, inter ligna illa abfcondita, calorem ferventiùs perfentifcens, ita manum Apoftoli apprehendit, ut dentibus eidem fortiter infixis, pendula remanferit. quid ad hæc Barbari fpectatores? Dicebant intrâ fe : Hic homo magnus certè debet effe peccator, quia vix liber à maris periculo, venenofò iterùm animali necandus offertur. Veruntamen Apoftolus, *credens DEO fuo*, fine omnî doloris fenfu perfiftens, serpentem igni injecit, vivumq̄ue concremavit. Credebant interim omnes, Paulum veneno correptum, quantocyùs moriturum : fed cùm viderent incolumem, ac *nulla læfio inveniretur in eo*, mox mutatâ opinione, quem priùs maximum peccatorem dixerant, nunc DEUM debere effe, omnes exclamabant. Idem prorsùs in puriffimâ Deiparæ Conceptione accidiffè videtur : Appropinquavit ferpens, ad infingendum ei originale morfû, in instantî, quando anima infufa eft corpori,

omnesq̄ue illi, qui de ejus conceptione audierant, dicebant : effe aliorum infar hominum, infectam, & peccatricem : adharere illi lepram Adami, &c. At Beatiffima Virgo, *credens DEO fuo*, serpentem, conrito capite, ad ignem tartareum projecit. Expectabant nihilominùs aliqui, illam veneno inflandam; nec tamen ita res fe habuit; quia per totam vitam fuam, *nulla læfio*, nulla culpa, nec mortalis, nec venialis, in eâ inveniri poterat. Hinc non defuère aliqui, qui MARIAM etiam (*tefte S. Epiphano*) ignoranter credebant, fuiffè DEUM. nec mirum; cùm & ipfe S. Dionysius Areopagita confelfus fuerit, fe Deam illam crediturum fuiffe, nifi fides expreffè contrarium perfuafiffet. Quamvis ergo MARIAM effe DEUM, dicendum minimè fit; tamen omnes aliæ excellentiæ eidem funt attribuendæ, ipfa etiam impeccabilitas, quæ licèt foli DEO fit propria, per naturam: nihilominùs per gratiam communicari non implicat puræ creaturæ, prout actû MARIÆ eft communicata, in quâ hoc ipfo *nulla læfio inventa eft*, quia plùs quàm Daniel, plùs quàm Jonas, plùs quàm 3. pueri, plùs quàm Paulus, ac omnes alij, *credidit DEO fuo*.

§. 2. Authoritas.

S. RICHARDVS à S. LAVRENTIO, 590.
à Labe Defendens.

1. *In nullo alio invenit fibi Thronum mundum; quia de ipsâ folâ dici potest: Tota pulchra es amica mea, & macula non est in Te. De Laud. Virg. l. 10.*
2. *MARIA habuit comas virtutum, quibus Christum, caput suum, exornavit, totum attribuens gratiæ ejus, &c. & quia sine sarcinâ peccatorum fuit, & sine humore alicujus concupifcentiæ carnalis, & sine amore terrenisatis. De Laud. Virg. l. 12.*

§. 3. *Ratio.*

591. pensio anneCti non solet be-
neficiis, FILIO PRINCIPIS
Concessis: Ergo nec,
MARIÆ.

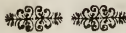
DE Jure beneficia concedi non solent, nisi intuitu officij, obsequij, vel alicujus pensionis: si tamen Filijs Principum conferantur, hoc locum habere non videtur; cum id ex ipsis Christi verbis colligatur, ubi ait, Matth. c. 17. v. 24. *Quid tibi videtur Simon? Reges terræ à quibus accipiunt tributum, vel censum? à filijs suis, an ab alienis?* nam cum ille respondisset: *ab alienis.* Dixit illi **JESUS**: *Ergo liberi sunt Filij, &c.* Hinc est, quod licet videamus, **DEUM** multa multis contulisse beneficia; tamen ea nunquam contulerit, nisi intuitu alicujus pensionis. sic Racheli contulit pulchritudinem, sed cum pensione sterilitatis: Liæ fecunditatem, sed non sine onere deformitatis: mulieribus, ut concipiant, & pariant, sed non sine læsione virginitatis, & magnis doloribus: multos in gratiâ confirmavit, sed cum debito, ut possint cadere in peccata venialia, ex fragilitate humanâ: esse dedit omnibus hominibus, ex Adamo procedentibus (quod reverà magnum beneficium est) sed non sine pensione, quod nempe obnoxij sint peccato originali. cujus rei alia ratio esse non potest, quàm, quod homines, tanquam ex Adamo peccatore progeniti, filij Principis non sint. Ergo, cum è contrario, Beata Virgo sit Filia Principis, juxta illud, Cant. c. 7. v. 1. *Quam pulchri sunt gressus tui in calceamentis, Filia Principis!* hoc ipso omnia beneficia, & Cœlestia charismata accipit, sine intuitu pensionis, vel oneris. sic enim

accipit pulchritudinem sine sterilitate, fecunditatem sine deformitate, maternitatem sine læsione virginitatis, parere sine dolore, confirmari in gratiâ, sine annexo culpæ venialis, ac per consequens, esse etiam habuit ex Adamo, sine annexâ pensione culpæ originalis.

§. 4. *Historia.*

IMAGO ILLIBATÆ DEIPARÆ, 592.
ILLÆSA IN IGNE SERVATA.

INter alia prodigia, quibus Immaculatam Beatissimæ Genitricis suæ Conceptionem Mundo manifestare Omnipotens voluit, silentio non prætereundum, quod in Hispaniâ contigisse, Authores Historici referunt. Cum enim puer quidam, Imaginem ejusdem illibatæ Conceptionis, typis lenibus excusam, & in chartâ subtili expressam, manibus in glomum complicaret, ac in ardentem fornacem (nescio, an ex puerili nequitia, an verò excusabili quadam incuriâ?) projiceret, Imago mox in altum sese sublevans, ac integrè explicans, in flammis tandiù hæsit inconsumpta, donec factò populi concursu, ac obstupescentibus omnibus, ipse tandem Reverendissimus loci Episcopus ad spectaculum, & miraculum fuerit evocatus, qui cum illæsam honorificè recepisset, pauculis duntaxat locis rubescentem observavit: ut nimirum ad oculum constaret, ex igne fuisse productam, nec flammam tamen illi vel in minimo nocuisse. *Henricus Albi, in defens. Concept. Immac. c. 8. Serm. 6.* qui se proprijs vidisse oculis ait transmissum ex Hispaniâ Authenticum, Ordinarij subscriptione, & sigillo jugiter munitum. *Et Raynaudus Tom. 8. pag. 322.*

§. 5. *Symbolum.*

Gratia præservans, Charæ
Delparæ VMbella.

593.

Si cupis à pluvijis servari, à turbine, ab æstu,
Umbellam teneas: protegit ista facis
Conceptam sed quid servat sine labe MARIAM?
Gratia præveniens; protegit ista facis.

Dedisti mihi protectionem Salutis tuae. Pl. 17. v. 36.

§. 6. *Antiquitas.*

594.

ObeLisCo, à RaMise ereCto,
IgnIs, aLLa CVncta InCI-
nerans, non noCet.

Celebriores inter columnas, ab Ægyptijs erectas, facile primum locum obtinet illa, quam Rex Ramises, maximâ Solennitate, ac sumptibus verè Regijs, erigi curavit. Refert enim Plinius *l. 36. c. 9.* ducenties mille artifices immenso huic operi perficiendo insudâsse. Hæc columna, cum ad summam perfectionem elaborata, erigi jamjam deberet, non modica Regem sollicitudo tenuit, ne machinæ omnes, funes, imò ipsi quoque Architecti, tantæ moli in altum extollendæ impares essent: Eapropter ordinavit, ut unicus, sibi-que charissimus Filius, huic marmori

alligaretur: quatenus dicti Architecti, salutis Regiæ prolis intenti, tantò majori studio allaborarent, ne pretiosæ huic columnæ læsio inferretur, sicque duplicatâ diligentia omninò securam, ac sollicitè conservatam fundamento imponerent. Quod & factum; nam revocando identidem in mentem pretiosam Regij successoris juventutem, non sine immenso labore, integram molem prorsus illæsam erexere, ac pro rei memoriâ, eam imposterum non aliter, quam *columnam Filij* dixere. Elapso deinde certo annorum spatio, Cambyses, Rex Persarum, cum ingenti armatorum exercitu, ad devastandam hanc Civitatem progressus, immanî prorsus crudelitate, flammæ ubique ipargebat: jamque tam superba conflagrabant Palatia, quàm minora ædificia: prophanata corruiebant Temppla, perque omnes ferè plateas indomitum ignis elementum, horrendum in modum discurrebat, aded, ut & ipsa marmora hinc inde in frustra discissa, horribilem ediderint fragorem. Imminebat interim dirum hoc incendium, dictæ etiam pretiosissimæ columnæ: cum ecce! superveniens Cambyses, atque ad reverentiam tam dignæ molis commotus, jussit, ut flammæ undequaque prohiberentur; quo factum, ut ignis, cuncta alia per totam Civitatem incinerans, Obelisco, à Ramise erecto, non nocuerit. *Cum ventum esset incendio ad crepidines Obelisci (sunt ipsissima Plinij verba) extingui ignem jussit, molis reverentiâ, qui Urbis nullam habuerat.*

O! quàm verum est, ad propositum nostrum, peccatum originale, voracissimum esse incendium, non uni tantum Civitati, sed toti mundo crudelissimè injuriosum! *Ignis est (ait Jobus c. 31. v. 12.) usque ad perditionem devorans.* Talis ignis, cui extinguendo ipsa Divina bonitas undas salutariferas Baptismi providit: talis ignis, qui æqualiter destruit tam nobiles, quàm plebeios, pauperes, ac divites, Sanctos, & prophanos; cum neque

fit unus inter omnes, naturalî propagatione ex Adamo descendentes, qui remanserit ab hujus ignis ferociâ præservatus. attamen, approperante ferocissimâ, ac voracissimâ hac peccati flammâ, ad crepidines Obelisci, ad fundamenta fortunatæ illius columnæ, quæ suis adhærentem visceribus, tenere debebat unigenitum æterni Regis Filium, purissimâ felicet animæ, Virginis MARIÆ: mox ex singulari privilegio, jussit supre-

mus Monarcha, ut sopiretur incendium, extingueretur flamma, & ipsa sola illæsa præservaretur.

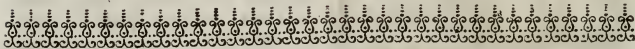
§. 7. Anagramma.

DEVM IN hâC Carne nVtrI. 595.

Jam pura es: age! alito Deum incarnatum.

Versio literalis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS LXXXVI.

§. I. Scriptura.

596.

Via ILLibatæ Deiparæ, septa splns, & MaCerlâ.

Osee e. 2. v. 6. *Sepiam viam tuam spinis, & sepiam eam macerâ, & semitas tuas non inueniet.*

Cum Terræ, ob creati paullò antè Protoparentis delictum, maledicere vellet ille, qui homini potius ipsi, primo statim momento, non tantùm maledicere, sed ad tartara illum, Luciferi instar, detrudere potuisset, misericordiâ justitiam cohibente, ait: *Maledicta terra! &c. spinas, & tribulos germinabit tibi.* Porro, quid per *Spinas* has in pœnam crescere permissas, intenderit Omnipotens? magnum lubeat audire Augustinum: *Per peccatum hominis (inquit ille) terra maledicta est, non ut spinas sentiret, quæ sine sensu est, sed ut peccati humani crimen semper hominibus ante oculos poneret, quo admonerentur, ut aliquando averterentur à peccatis, & ad DEI præcepta converterentur.* sunt ergo *Spinæ*, figuræ peccatorum, non illorum tantùm, quæ actu hinc inde committimus, *spineamque etiamnùm coronam*

Sanctissimo Redemptoris capiti ex illis flectimus, ac imprimimus: sed & illius præfertim peccati, quo dictus noster Protoparens *viam* nostram in hunc mundum, sive conceptionem nostram, spinosam reddidit, ac incultissimam. Attamen MARIÆ solius in hunc mundum *via*, id est, Conceptio, rectissima fuit, ac politissima: nihil in eâ *spinarum* occrevit, utpote, quæ sine originario sente, sine peccati aculeo, præparata à DEO fuit tota innocua. dicere hæc sola, ex omnibus, potuit illud Isaia: *Sicut exaltantur Cæli à terrâ, sic exaltata sunt via meæ, à vijs vestris.* Enimverò, si MARIÆ consideremus genealogiam, ab Adamo usque ad Joachimum, & Annam pertingentem, *vias* videbimus varias, compluribus tamen *spinis* instratas; adeò nimirum stipes (Adamus) totam vitiavit propagationem, adeò Eva socia, cum lacte, filijs mortem, omnî *spinâ* acerbiorum, propinavit. Ex hac deinde *spinâ*, ô! quot aliæ subortæ! nempe: natorum primus fratricida fuit, Chamus in patrem nefarius, Sara Angelis incredula, Rebecca partiana, Rachel idolorum raptrix, Thamaris in-

Gen. c. 3. v. 18.

L. 1. in Genes. contra Manich. c. 13.

c. 55. v. 9.

incesta, Rahab quaestuarium, Ruth pagana, Bethsabea adultera, Salomon idololatra, scelestissimus Achab, vanus Ezechias, alij aliæ fuere *spinæ*: & isto ex stipite *MARIA* descendit. Credidisses hic utique, aliter fieri non posse, quam, ut è tam hirsuto caudice, è cespite tam spinoso, imbibat quoque illa *spinæ*, quibus *via* ejus, seu conceptio, inculta reddatur, ac peccaminosa; servavit tamen illam adedò Pater Cœlestis, *spinæ*que tam providè ab eâ coercuit, ut absque maculâ, absque omni peccato, absque ullâ puncturâ concepta, *via* ejus extiterit tritissima, ac prorsus illibata. Haud diffiteor: *Septa* quidem fuit *via* ejus (nempe conceptio) *spinis*, imò non *spinis* tantùm, sed & *maceriâ*, ut verificata in illâ fuerit propheta *Osee*, dicentis: *Sequam viam tuam spinis, & Sepiam eam maceriâ*; veruntamen longè hæc aliæ ab illis fuere *spinæ*, nempe *spinæ*, ac *maceria* Divinæ protectionis, quibus æternus Pater destinatam unigeniti Filij sui Matrem gratiosè circumdedit, & aureâ sepe Sanctitatis, ab originali maculâ defendit; hinc illud etiam verificatum, quod dictus Propheta mox subjunxit: & *semitas tuas non inveniet*: eò quòd diabolus (cujus indefessus est labor, *spinæ* hinc inde disseminare, quibus pedes offendantur obambulantium, id est, quibus animæ mortalium per peccata vulnerentur) accessum ad *viam MARIÆ* nullo momento invenerit, de quâ solâ dicendum, omnî tempore, illud Psalmistæ: *in viâ peccatorum non stetit, & in Cathedrâ pestilentie non sedit*. Per quam *viam*, uti & *Cathedram pestilentie*, intelligi potest originale peccatum, quòd quamvis ad modum generalis cujusdam pestilentie, totum infececit genus humanum, beatissimam nihilominus Virginem, longè à communî *viâ* disjunctam, ac jugiter Divinitus custoditam, nec invenire potuit, multò minùs contaminare. Ultimam & *viæ* nostræ, quibus omnî momento ad æternitatem pergimus, salubrî præteritorum scelerum nostro-

rum consideratione, jugiter *sepian-tur*, ne semitas nostras pessimus *spinarum* seminator amplius inveniat, utpote paribus cum *MARIA spinis*, Divinæ protectionis, fortissimè præmunitas!

§. 2. *Authoritas.*

RICHARDI à S. VICTORE, pla De Delparâ opInlo. 597.

1. *Virgo tenebrarum Principibus terribilis fuit, ut ad eam accedere, eamque tentare non præsumperint; deterrebat enim eos flamma charitatis: incendebant orationes, & fervor devotionis: stupebant immunem à peccatis.* c. 26. in Cant.
2. *Ita confirmata est ex virtute Altissimi, obumbrata, & roborata, ut peccatum omninò committere non potuerit, & statim, ex quo templum DEI facta est, ita privilegiata est, ut nullatenus aliquâ maculâ deturpari potuerit.* Ibid.
3. *B. Virgo specialis Christi species, que speciem suam nunquam per aliquod peccatum maculavit: ipsa igitur singulariter species Christi, præ omnibus gratiosa, Christo simillima, non solum speciem Christi ipsa habens, sed etiam in alijs hanc restituens.* L. 2. in Cant. c. 39.
4. *Nisi MARIA ab omni vitiorum contagione penitus purgata fuisset, DEUM, DEI Filium, generare non posset; ut enim Virgo conciperet, Virgo pareret, summâ sanctitate, summâ puritate opus habebat.* De Emmanuele l. 2. c. 26.

§. 3 *Ratio.*

AD qVEM pertInent onera, pertInere soLent & 598. LVCra.

TRitum, & vulgatum est illud: *Commoda qui sentis, jungas omis emolumentis.*

& vicissim: *Ad quem spectat onus, & emolumentum spectare debet.* L. secundum naturam. ff. de Reg. Jur. l. 1. ff. de Instit. act: Sic econtrâ §. 1. instit. de leg. Patro. & quo magis quis sentit onus, eo etiam majus exinde sentire debet emolumentum, & lucrum. Atqui B. Virgo, longè sensibiliùs cæ-

teris omnibus mortalibus, in animâ sensit onus passionis Christi Filij sui: *Stabat enim Mater dolorosa, juxta crucem lachrymosa*, ac in câ verificata fuit Prophetia Simeonis: *Tuam ipsius animam doloris gladius pertransibit*. Luc. c. 2. v. 35. imò non desunt Patres, qui asserunt, B. Virginem non tantùm dolores Filij sui, verùm etiam omnium aliorum Sanctorum Martyrum, in animâ pertulisse. Ergo ipsa æquitas convincit, quòd longè majus cæteris omnibus lucrum, & emolumentum exinde acceperit. Jam si habuit majus emolumentum: Ergò eo ipso debuit esse immaculatè concepta. Subsumpt. Conf. Prob. Emolumentum primarium passionis Christi, est redemptio à peccato originali, quæ juxta Authores, tantùm duplex est, præservativa nempè, & liberativa, inter quas prima perfectior, secunda verò minùs perfecta: per quam posteriore cuncti defacto mortales à peccato originali liberantur. Sed Beata Virgo, ex prædictis, habuit perfectius emolumentum, ex passione Christi derivatum. Ergo necessariò debuit habere redemptionem præservativam à peccato originali, ac consequenter debuit esse immaculatè concepta.

S. 4. Historia.

599. De Iparâ ILLibatâ effigie,
fangVIS Copiosè
proManans.!

Cùm dita in Catholicos persecutio, ante centum circiter, ac quinquaginta annos, in Sancta, & Sacra fureret, ac incendijs, rapinis, sacrilegijs, omnia conculcaret, devastaretq;, impius quidam hæreticus, anno Millesimo, Quingentesimo, Sexagesimo secundo, Lugduni, in Templo Athanacensi, Ordinis S. P. nostri Benedicti, demoniaco percitus furore, in venerandam quandam immaculatæ Conceptionis imaginem (cujus mysterium paullò ante in Galliâ à fide-

libus religioso cultu honorari cœperat) pleno impetu irruere non dubitavit, ac hastâ, quam manu gestabat, ictum sacrilegum intorquere. Sed ecce! vix vulnus Sacra illa effigies accepit; cùm copiosus promanavit sanguis, non sine omnium adstantium ingentî admiratione. Aderat hos inter prodigioso spectaculo unicus ejus Monasterij Sacerdos, Ordinis Sacri professus, Sacræque suppellectilis custos, qui id ipsum, quod contigerat, miraculum Priori suo, reliquis fugâ elapsis, etiamnùm superstiti, pluribusque alijs fidelissimè enarravit. Sic nimirùm vox sanguinis, non solùm vindictam clamavit, contra detestandos truculenti Iconoclastæ ausus, verùm etiam ipsius immaculatæ Conceptionis veritatem, insigni prodigio, abundè comprobavit. *Raynard. Tom. 8. p. 326.*

S. 5. Symbolum.

Vinea Circumdatur.

600.

Semper tuta magis circumdata Vineæ spinis
Uvas sat tutas non sine sepe puto.
Vinea, quæ Veram profert purissima Vitem,
Labe caret: sepiç gratia, spina regit,

Plantavit vineam, & sepe circumdedit ei.
Matth. c. 21. v. 33.

§. 6. *Antiquitas.*

601. annI CerIDIs, MIrI, & artI-
fICIoSI gLJrI.

FAmosum suæ professionis speci-
men Platoni exhibuit Anniceris,
auriga celebratissimus; cum enim,
die quâdam, Victores illi omnes, qui
in ludis Olympiis palmam aliquan-
do currendo retulerant, ex universâ
Græciâ in unum convenissent, adfuit
& ille, gloriosum omnibus exhibitur-
us spectaculum; Direxit nimirum
equos suos, & currum, velocissimo
cursum in gyrum, & confecto primâ
vice, mediantibus rotis, perfectissi-
mo circulo, illud ipsum iter viginti
alij vicibus repetijt, adeo intentè
currus sui gressum, ac arenæ semitas
observans, ut nè digitum quidem la-
tum unquam discederet ab orbitis,
sed semper in eodem spatio punctua-
lissimè permaneret. Vidit quidem
Plato hanc Anniceridis exactissimam
circumgyrationem, majori tamen
cum patientiâ, quàm oblectatione:
qui tandem modestè subridens, arti-
ficiosum pronuntiavit hominem, qui
sciret, viginti cursitationibus non
plus itineris conficere, quàm unicâ
confecisset, ac proinde & tempus,

& novendecim cursus, inutiliter ad
vanam ostentationem prodegisset.
Ælianus. lib. 2. c. 26. vet. Hist.
Longè mirabilior, ac nullis ante-
hâc sæculis auditum gyrum **MARIA**
exhibuit; sic enim de seipsâ testatur,
Eccli. c. 24, v. 8. *Gyrum Cæli circumvi sola.*
non quomodò in terris peccatores
currere consueverunt, de quibus *Psal-*
mista, Ps. II. v. 9. ait: In circuitu im-
pij ambulant, sed sine omnî peccato,
etiam originali, ita ut nè unicum qui-
dem punctum, nè instans quidem
Conceptionis primum, ab orbitâ in-
nocentiæ divelleretur, sed semper in
eâdem gratiæ semitâ, à principio,
usque ad finem, felicissimè permane-
ret. Quod prospiciens non titularis
ille Divinus Plato, sed ipsamet Di-
vina Majestas, tantam ostendit in
MARIA complacentiam, ut, quæ
Filium ejus unigenitum, curru Vir-
ginei uteri, mundo inveheret, dig-
nam judicârit, & actu elegerit.

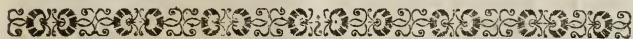
§. 7. *Anagramma.*

DEI fVtVra Mater, sIne 602.
peCCato.

Natum DEI paries: una ergo immaculata.

Versio litteralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS LXXXVII.

§. I. *Scriptura.*

603. Virgo DeIpara, Mons
sVper CoLLes.

*Michæ c. 4. v. 1. Erit mons domus
DOMINI præparatus, in vertice
montium, & sublimis super colles.*

Considerans præclaras has, non
Michæ tantum, sed & Isaia
voces, magnus noster Gre-

gorius, insigne eruit de **MARIA**,
sine labe conceptâ, vaticinium: *Potest in 1. Reg.*
inquit, hujus Montis nomine, Beatissi-
ma semper Virgo MARIA, DEI Geni-
trix designari: Mons quippe fuit, que
omnem electæ creaturæ altitudinem, electi-
onis suæ dignitate transcendit. An non
Mons sublimis MARIA? que ut ad con-
ceptionem æterni Verbi pertingeret, meri-
torum verticem, supra omnes Angelorum
Choros, usque ad solum Divinitatis ere-

xit? & post pauca: *Mons quippe in vertice montium fuit; quia altitudo MARIÆ supra omnes Sanctos effulsit.* Atque, ut MARIÆ, Montis nostri mystici, super omnes colles, sive reliquos Sanctos, sublimitatem clarè perspiciamus, sequentia libeat observare. Conciipiuntur Sancti alij, & nascuntur in peccato, veluti communis nascendi lex est: concipiuntur alij, at non nascuntur in peccato, quales fuerè Hieremias, & Baptista: alij nec concipiuntur, nec nascuntur in peccato, illius tamen contrahendi habent debitum, & hæc fuit Virgo beatissima, quæ, ceu vera Adamifilia, fuerat utique obligata, ad tolerandam patris prævaricatoris arumnam, nec tamen incurrit illam, nec contraxit unquam; quippe modo singulari, ac beneficio prorsus inaudito, libera, immunis, intacta, non nata solùm, sed & concepta, indeque redempta unicè. Ita Sanctorum altitudo, aut in maternis visceribus, Sanctificationis est, aut in vitâ, justificationis, MARIÆ præservationis. Altitudines magnæ, & eximix omnes! alia tamen felsior aliâ. Colles ergo sublimes sunt Sancti, in vitâ justificati: sublimiores ante ortum Sanctificati: sublimissima (in gradu superlativo) Virgo, à capite conceptus sui præmunita. hinc pulchra in hanc rem extat D. Bernardini sententia: *Mons domus Domini elevabitur super omnes colles; quia Virginis altitudo sublimissima est, super summos, latissima super cunctos, & firmissima, & inconcussa, ut moveri non possit.* cui adstipulatur Damascenus: *Virgo, inquit, Mons est ille, qui collem omnem, ac montem, id est, Angelorum, & hominum sublimitatem exuperat.* Verè Mons, cujus fundamenta, & generationis, ortusque initia, fuerè sublimes illi Patriarcharum, Prophetarum, Regum, aliorumque Virorum illustrium colles, in quorum perfectionibus, ac meritis, DEI Mater vitæ suæ bases, ac fundamenta collocavit. *Mons altus, ob Divinam elevationem: Mons pinguis, ob gratiarum*

affluentiam: *Mons coagulatus, ob virtutum congeriem: Mons denique, in quo beneplacitum est DEO, habitare in eo, idque non tribus duntaxat modis illis generalibus, per essentiam, præsentiam, ac potentiam: non per gratiam justificantem tantummodò, sed in quo beneplacet DEO habitare, ut naturali filio, qui factus sit in ejus utero DEUS-homo, unitis sibi purissimis ejus sanguinibus, & Sanctissimâ carne illius.* Quis ergo non dicat, cum Ezechiel: *Ista est lex domus, in summitate montis: omnis finis ejus, in circuitu, Sanctum Sanctorum est.* id est (ut Barradius explicat) *Hæc est lex Virginis Deiparæ, quæ domus DEI est, in celssimo Sanctitatis monte exadificata: omnis finis ejus, in circuitu: Conceptio, Nativitas, vita, cogitationes, verba, opera omnia, Sancta Sanctorum, hoc est, Sanctissima, ab omni peccato, sive originali, sive actuali remotissima sunt.* Meritò igitur hujus cellissimi Montis gloriam descripturus Isaias, ait: *Gloria Libani data est ei.* Sed quænam obsecro illa gloria? Montis quidem Sinai gloria est, data fuisse ibi Moysi Divina præcepta, ac corpus D. Catharinæ ibidem miraculosè sepultum: gloria Montis Horeb est, DEUM ibidem cum Abrahamo fuisse locutum: gloria Montis Thabor, Christum ibi in præsentia Moysis, ac Eliæ, gloriosè transfiguratum: gloria Montis Sion, ibidem in Festo Pentecostes, Spiritum sanctum super Apostolos venientem, suis eos donis replisse. quænam ergo erit gloria illa Montis Libani, quæ data MARIÆ dicitur? Scio quidem, in hoc Monte, fortissimas, atque altissimas in magno numero excrecere Cedros: scribente idcirco ad Regem Sidonorum Salomone: *Regemque, ut præscindant mihi servi tui Cedros de libano; quia cogito adificare Templum DOMINI, ut MARIA meritò gloriari posset, prout actu gloriatur: Quasi Cedrus exaltata sum in Libano.* veruntamen licet gloriosam hoc reddat MARIAM; necdum tamen probat immaculatam. Hæc igitur prærogativa Montis Libani

Psal. 67.
v.17.

c. 43. v. 12.

L. 6. concord. c. 3.

c. 35. v. 2.

Tom. 3.
Serm. 21.
c. 2.

Orat. 1.
de Nativ.

L. 3. Reg.
c. 5. v. 6.

Eccli. c. 14.
v. 17.

ni data est MARIÆ, quod ad illum serpentes accessum non habeant, ob odorem Cedrorum, adeò, ut appropinquare illi nullo modo possint, attestante id Minorum Doctore maximo, Bonaventurà, ijs verbis: *Idèò frequenter B. Virgo Cedris Libani comparatur; quia serpentes fugant, & occidunt; ita & ipsa statim in Conceptione, contrivit caput Draconis, & Serpentis.* O prærogativam igitur nemini alteri, quàm MARIÆ communicatam! O Montem Virgineum, in vertice Montium collocatum, super omnes reliquos Sanctos, tanquam totidem colles, sublimem! Quemcunque ergo tenet desiderium collium æternorum, ad Marianum hunc Montem, per devotum immaculatæ Conceptionis cultum, frequenter ascendat, ut per hunc (nempe MARIAM) ad Montem, qui Christus est, securè perveniat.

§. 2. *Authoritas.*

604. S. RVpertVs TVItlensIs, pVræ
VirGInIs, eXtra peCCatI La-
beM ConCeptæ, eXCeL-
Lens faVtor, & pro-
pVgnator.

1. *Uterus tuus nulli viro, nulli carnali commercio accessibilis, & mens tua nulli Spirituali nequitia, unquam fuit penetrabilis.* Lib. 4. in Cant.
2. *Idcirco ancilla Evæ calcaneum serpens momordit, an non quia discalceatis pedibus? Tu autem Filia, Principis! calcæata caput serpentis contrivisti.* L. 6. in Cant.
3. *O dilecta singularis! libera es, ab omni iugo peccati.* Ibid.
4. *Signatè de terrâ viventium dicit, non verò morientium: ut intelligatur, de eâ Virgine nasciturus Christus, quæ mortua, illâ infamis peccati morte, non fuerit, quæ omnes in Adam moriuntur.* Super illud Isaïæ. c. 53. v. 8. *Abscisus est de terrâ viventium, &c.* Lib. 2. in Isaïam.

§. 3. *Ratio.*

VILes nataLes MatrIs, 605.
pRInCipl oDIosI.

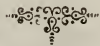
Nil magis erubescunt, odioque habent Principes, imò & antiquarum Familiarum Nobiles, quàm habere matres, vel etiam sponfas, natalium ignobilium, vel infamium, ratione publici cujusdam criminis; per hos enim haud levem non sibi tantum, sed & antiquæ suæ familiæ, notam ignominia inurunt, damnumque grave quandoque inferunt; cum ratione horum non parvis priventur Juribus, quæ aliis illis competere, ad acquirendas dignitates, ac proventus, tum Ecclesiasticos, tum civiles. Ergo multò magis æterni Patris Filii erubescere debuisset, si Matrem sibi elegisset ignobilem, & per generale scelus infamem. Atqui talis haud dubiè fuisset Beatissima Virgo, si unquam peccatum originale contraxisset; nil vilius enim, & ignobilius est, ante conspectum Divinæ Majestatis, quàm peccator, & ejus iniquitas, simulque fuisset infamis; quia evasisset mancipium diaboli, & rebellis DEO. Ergo &c.

§. 4. *Historia.*

SanItas IoannIs à VIterbIo, 606.
per DeIparæ Con-
Ceptionem.

Concionator in Civitate quâdam Italiæ existens, Magister Joannes à Viterbio, cum purissimam DEI Genitricis conceptionem sæpiùs impugnasset, tandem ad mortem usque infirmatus, nullâ ulterioris vitæ residuâ spe, utiliter mente revolvit miraculum illud, nuper à nobis, in Historiâ Conceptus 77.^{mi}, de Alexandro Alen-

si recensitum. Eum proinde piè imitaturus, tales ad MARIAM preces effudit: *O Virgo Sacratissima! si verum est, quòd sine peccati maculâ concepta fuisti: digneris, obsecro! sanitatem mihi tuis maternis precibus à Filio impetrare, idquè in signum illibetæ puritatis tuæ! quòd si feceris, roveo, ac promitto, toto reliquæ vita tempore, Sanctam hanc celebrare Festivitatem, ac fervidè concionari, pro tuâ purissimâ conceptione, retractando libentissimè, quidquid hætenùs in contrarium proposui. Vix votum Joannes fecerat; cùm sanitati integrè restitutus, ob tam repentinam ab incurabili infirmitate reconvalescentiam, omnes adstantes, medicos præsertim, in maximam traxit admirationem. Hinc non expectans ordinarium proximæ concionis tempus, confestim populum, per campanæ sonitum, convocari jubet, publiceque, quod sibi obvenerat, prodigiosum beneficium, fideliter enarrans, pulcherrimum de immaculatâ Conceptione sermonem proponit, validissimis MARIAM argumentis præservatam ostendendo, præclarum insuper Tractatum, de eadem materiâ, in jugem recepti beneficij gratitudinem edidit. verbo: eò majori reverentiâ, ac devotione, mysterium hoc venerari statuit, quantò illud ardentius antehac studuerat impugnare: ut verificatum dixisset illud Isaïæ, cap. 60. v. 14. *Venient ad te, qui detrahebant tibi, & adorabunt vestigia pedum tuorum.* Raynaud. *Tom. 8. in Tract. de pietat. Lugdun. fol. 293.**

§. 5. *Symbolum.*MARIÀ VIRGO, ILLIÏA
ILLIDIT.

607.

Quid tanto illidunt scopulum fragore procellæ,
Quas tamen illis fortior ipse fugat?
Illis hæc scopulus præclara figura MARIÆ est,
Illis hæc à maculâ: fortior ipsa fuit.

Non commovebitur in æternum. Psal. 124. v. 1.

§. 6. *Antiquitas.*LEX MORTIS, non LATA DE 608.
PLATONE PHILOSOPHO.

PRudentissimum profectò responsum Anniceris ille Cyreniacus dedit civibus Æginæ; cùm enim illi Platonem, sapientissimum illius ætatis Philosophum, morti adjudicare vellent, eam præcisè ob causam, quòd Athenis Æginam profectus esset; cùm nimirum inter utramque Civitatem (nescio, quas ob discordias) inviolabilè lege sancitum fuerit, ut siquis ex hac ad illam, vel ex illâ in hanc Civitatem, pedem inferre præsumeret, morte quantocyùs ab incolis afficeretur; respondit Anniceris: Legem illam de hominibus quidem latam esse, non tamen de Philosophis, utpote, qui mediæ cujus-

jusdam naturæ, velut Heroes quidam, DEUM inter, & homines, haberentur: Quâ ratione Æginenses facile persuasi, excellentem hunc Philosophum, qui exinde Divinus audivit, lege communî non obstante, liberum, ac illâsum dimiserunt. *Lærtius Lib. 3. & alij.*

suprà hominem nihil haberent, non verò in DEI Matrem, quæ ob hanc præcellentiam, meritò suprà homines evecta est; ad mediam quandam conditionem, velut Heroïna inter DEUM, & homines, eamque ob causam cultu etiam Hyperdulix, Lætriam inter, ac Duliam medio, à fidelibus honoratur.

Non diffiteor, MARIAM Adæ filiam esse, perque ejus propaginem, in hunc mundum advenisse: nego tamen, eam æternæ mortis imperio, vel ad momentum, subjacere debuisse; Lex enim de incurrendo primi hominis peccato, sive de conceptione, in maculâ originali, in illos tantum Adami filios lata est, qui

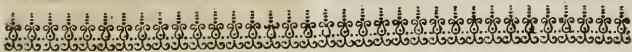
§. 7. *Anagramma.*

DeIpara pLanè pVra à Labe, 609,
aC Mater IESV.

Virgo planè munda, ac mater amati JESU.

Versio litteralis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS LXXXVIII.

§. I. *Scripturâ.*

ALTare VIOLatVM,
INDeCens.

1. Machab. c. 4. v. 44. & 45. *Cogitavit de Altari holocaustorum, quod profanatum erat, quid de eo faceret? & incidit illis consilium bonum, ut destruerent illud, ne fortè illis esset in opprobrium; quia contaminaverunt illud gentes: & demoliti sunt illud.*

INter alia præclarissima celeberrimi Machabæorum Antesignani, Judæ, facinora, insignem præ reliquis meretur commendationem singularis de Templo DOMINI, ejusdemque Altari sollicitudo; cum enim victoriâ contra Lyfiam feliciter jam esset potitus, primum hoc ipsi erat cum fratribus suis negotium:

c 4. v. 36.

Ecce! inquit, contritii sunt inimici nostri: ascendamus nunc mundare Sancta, & renovare! Præterea sic sacer textus hi-

storiam profequitur: *Et elegit Sacerdotes sine maculâ, voluntatem habentes in lege DEI: & mundaverunt Sancta, & tulerunt lapides contaminationis, in locum immundum. Et cogitavit de Altari holocaustorum, quod profanatum erat, quid de eo faceret? & incidit illis consilium bonum, ut destruerent illud, ne fortè illis esset in opprobrium; quia contaminaverunt illud gentes: & demoliti sunt illud. Atque ut facti species paucis tota haberetur, sequentia subjungit: Et acceperunt lapides integros, secundum legem, & edificaverunt Altare novum, secundum illud, quod prius fuit, &c. Admiranda profectò præstantissimi Belli-Ducis Sacrorum cura, nostris utinam temporibus, pariter à bellatoribus imitanda! Liceat, in hoc casu, duo à Religiosissimo hoc Machabæo laudabiliter gesta attentius considerare. Primò, Altare antiquum redegit in pulverem. Secundò, aliud Altare construxit. Primum quod attinet, v. 42. & seq.*

v. 47.

Alt.

Altare antiquum idè demolitum est ; quia contaminaverunt illud gentes : indecens haud dubiè judicans, ut DEO vero illud ultrâ deserviret, quod falsis jam antehàc Numinibus fuerat oblatum. aliud ergo Altare extruendum videbatur. Sed mira res ! ergone Altare hoc etiamnum esset indecens, ad exhibendum DEO vero cultum, si Sacris priùs mundaretur ritibus, à contaminatione gentium ? nonnè talí modo jam esset reconciliatum, ut Divino imposterum cultui deservire posset ? quomodò ergo tunc in opprobrium esse poterat Judæ, ac populo illius ? quare ex integro demolendum ? Verùm enimverò audire mihi videor responsum satis efficax ; quia quantumvis Altare illud mundaretur ritibus, ac cærimonijs Sacris, non tamen aboleretur, contaminatum aliquandò fuisse, & falsis gentium superstitionibus violatum. meritò igitur aliud Altare novum subrogari Judas præcepit, purum, incontaminatum, semperque mundum : existimans, Altare, quod DEO deservire deberet, ad exhibendum illi in eo cultum, mundum esse oportere, non à maculâ tantum præsentis, verùm etiam à contractione omnís maculæ.

Pulcherrimum profectò Beatissimæ Virginis MARIÆ, sine omní labe conceptæ argumentum ! si enim Andree Cretenfis fides, haud absimile Altare in MARIA reperitur ; ait enim : *MARIA est Altare, in quo Agnus Christus, virum Sacrificium, spiritualiter offertur.* Hoc ipsò ergò dicendum erit, nullo eam momento fuisse violatam, aut contaminatam primorum parentum peccato ; nam indecens esset Altare, si infelicitis maculæ contraxisset immunditiam ; quantumvis enim celsissimis deinceps gratiæ privilegijs ornaretur, verum quidem esset, quòd mundaretur à culpâ, non tamen aboleretur, culpam aliquandò contraxisse, quod maxima foret indecentia ; enimverò si contaminatum fuisse à gentibus, obstitit adeò Altari illi ho-

locustorum, ut ibidem DEO exhiberetur cultus : potiori jure obstitisset MARIÆ, quæ multò Sacratius Altare est, ut Filij DEI Mater efficeretur ; cum & ipsi celsurum esset in opprobrium, si matrem haberet, tam turpí maculâ aliquando contaminatam. ut adeò dici oporteat, nunquam illam contraxisse, sed potiùs omní novitate gratiæ novam, sine ullâ vetustate veteris Adæ, Christo Filio fuisse præparatam, tanquam *Altare Sanctissimum, & animatum*, ut illam jam pridem Methodius in *Hypopant* : nominavit. Quod si *Altaria* cordium nostrorum hucusque compluribus scelerum maculis fuere prophanata, ac vel idè indigna, è quibus Numini gratum offeratur Sacrificium, destruemus per seriam pœnitentiam veterem hominem, perque opera bona novum extruamus *Altare*, ad perpetuum Numinis, ejusdemque immaculatæ Genitricis, immaculatum Sacrificium.

§. 2. *Authoritas.*

S. Sabbas, DeIparam VoLens sine CVLPâ.

611.

1. *In te, quæ nulli unquam culpe affinis fuisti, spem omnem meam repono.* Ex Menæis 3. Jan. Ode 3.
2. *In te primi parentis subsistit lapsus, ultrâ pergendi facultate sublatâ.* 5. Jan. Ode 9.
3. *Nemo ut tu, Domina! inculpatus est aquè, nec præter te intaminatus quisquam, O nævo nulli subjecta!* Ibid.
4. *Ex te solâ tanquam purissimo Lilio, in medio spinarum invento, uterum incolens tuum Sponsus ille tuus processit.* 29. Jan. Ode 6.
5. *Tu quidem, O Virgo! ab æterno propter splendorem integritatis, & pulchritudinem Virginalem, ac demum propter charismata, seu gratiæ dona, quæ ab omni te nævo immunem fecerunt, manifestè sola fuisti digna tanti partûs honore.* 12. Febr. Ode 1.
6. *Tu, ô macularum semper omnium expers!*

pers! ligno vitæ simillima, non alium nobis fructum germinasti, quàm Christum, qui omnibus ad vitam aperuit adiutum. Ibid. Ode 9.

7. *O Virgo Deipara! de te sola publicè constat, quòd ab æterno munda exiteris.* Die 18. Martij, Ode 6.

8. *O Joachime, afflatu Divino decore! tu quoque Anna Divinitus clara! vos gemini estis lychni, à quibus orta est lampas, circa quam nullum umbræ, seu peccati vestigium cernimus. Vos quoque abundanter implevit ipsamet DEI gratia, id est, Genitrix DEI.* Die 25. Jul, in Vesp. de obdorm. S. Annæ.

§. 3. Ratio.

612. CorreLatIva Debent esse sIMVL.

Communis Philosophorum sententia, cum D. Thomâ, & Aristot. est: Relativa esse simul naturâ, & cognitione, hoc est, quòd ratio formalis unius significationis non possit intelligi sine alterâ: ut habet idem Doctor Angelicus q. 13. a. 7. ad 6. *Ad cognoscendum, utrum relativa sint simul naturâ, vel non? non oportet considerare ordinem verum, de quibus dicuntur, sed significationes ipsorum relativorum; si enim claudat in suo intellectu aliud, & è converso, tunc sunt simul naturâ, sicut duplum, & dimidium, Pater, & Filius.* Ex quo sic argumentor, pro immaculata Conceptione: Ratio Filiationis in Christo, & ratio Maternitatis in MARIA, sunt correlativa, seu relativa mutua, non quidem æquiparentiæ, sed disquiparentiæ: consequenter sunt simul naturâ, & cognitione. Atqui ratio Filiationis intelligitur ante omne peccatum, seu Filius fuit prædestinatus ante omne peccatum. Ergo etiam ratio Maternitatis intelligitur ante omne peccatum, seu Mater fuit prædestinata ante omne peccatum. Min. Prob. Qui est decretus, & prædestinatus ante omnem creaturam, etiam est prædestinatus ante pecca-

tum originale. Sed Filius, nempe Christus, fuit decretus, ac prædestinatus ante omnem creaturam. Ergo etiam ante peccatum originale. Maj. patet; quia peccatum originale introivit primùm in hunc mundum, per lapsum Adami. Ergo qui decretus est ante Adamum, utpotè aliquam creaturam, etiam decretus est, ante peccatum originale. Min. verò constat ex Apostolo, *Coloss. 1. v. 15.* ubi Christum appellat *primogenitum omnis creaturæ*, dans rationem: *Quoniam in ipso condita sunt universa, & ipse est ante omnes, & omnia in ipso constant, & ipse est caput corporis Ecclesie.* Atqui primogenitus non fuit in executione, uti manifestum est: Ergo fuit in intentione, id est, decreto, & prædestinatione Divinâ. Ergo à primo ad ultimum, cum ratio Filiationis in Christo, & ratio Maternitatis in MARIA, sint correlativa, sicut ratio Filiationis fuit prædestinata ante omne peccatum: ita etiam ratio Maternitatis debuit esse prædestinata ante omne peccatum, ac consequenter, cum creaturæ eò modo existant, & producantur in seipsis, quomodò sunt in decreto, & prædestinatione Divinâ, producta etiam actu fuit MARIA, absque omnî peccato.

§. 4. Historia.

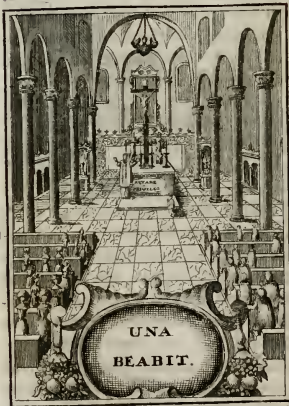
SICCa peDIs tIBIa, VIGorI reDDIta. 613.

È jamjam Religiosi cujusdam viri, ex Ordine D. Francisci (F. Thomas de Bohemiâ dicebatur) res deventerant, ut desiccata, nescio, ex quo infortuno? ac omnî prorsus vigore destituta Tibiâ, cum crure, nulla spes restitutionis, ac salutis appareret: jamque ex unanimi Medicorum, ac Chirurgorum consilio, proximè à reliquo corpore præscindenda erat, cum ecce! ad Beatissimam Virginem, cui admodum erat devotus, pro extremo recurrit remedio, instantissimè supplicans: dignaretur ei (si Divinæ non obsisteret voluntati) pristinam pedis integritatem, ac incolumitatem,

à misericordissimo Numine impetrare, idque ad laudem purissimæ suæ, ac prorsus immaculatæ Conceptionis, in cuius honorem, uni solummodò pedi insistentis, reliquo corpore, prout poterat, Altari adnixus, Missæ celebravit Sacrificium, licet summâ cum difficultate, ac maximo cruciatu. Vix autem id Sacrificium eâ, quâ cœperat, devotione finijt: cùm ecce! perfectissimè resanatus, ac à diurnâ illâ, & incurribilî infirmitate (dicam potiùs, doloriferâ carnificinâ) confestim liberatus, obstupescens omnibus, inambulare cœpit pedibus suis incolumis, qui antehac sine alterius adjutorio progredi nec ad passum valebat, adeo quidem, ut Romam paullò post pedester profectus fuerit, *Bernardin de Busli Sermon. 7. part. 2. m. 746. 12.*

§. 5. *Symbolum.*

MISSA, DICTA IN ALTARI
PRIVILEGIATO.

DEZ reliquis, ATAM facit Indulgentia clara, Una ubi MISSA animam dicta beare potest. Virgins aut ANIMAM, ceu claratæ Numinis ATAM, Gratia commendat, quæ sine labe beat.

In meo usere privilegio. Ruth. c. 4. v. 6.

§. 6. *Antiquitas.*

TEMPLA IOVIS, ab IRVENTIBVS persIS DeVASTATA, VNIVERSVS eXERCITVS

615.

oppressVS.

CAMBYSES, Persarum Rex, postquam universam sibi Ægyptum, insuperabilî armorum potentia subjugasset, ac omnia Regionis illius Tempia non spoliari tantum, sed & destrui curasset, specialissimè iussit, ut ipsum etiam Templum præcipuum, ac magnificentissimè extractum, ipsique consecratum Jovi, absque ullo respectu funditus everteretur. Veruntamen (non obstante, quòd diruta hæc Tempia profanis essent Numinibus dicata) mirum audite, quòd eidem Regi paullò post accidit, supplicium. Vix enim cum exercitu suo, prædis divite, Africam gloriose repetiturus, modicum iter perfecerat: cùm ecce! ventus exoritur validissimus, ac horrendæ adeo omni ex parte tempestates, ut sublimissimi etiam Montes, formidabilî fragore concussî, totum exercitum, nemine evadente, operirent, atque eâ ratione, diræ omnes interneccioni traderentur. *Justin. l. 2. apud Thom. de Trus. p. 2. fol. 135.*

Quòd si tantum ijs subeundum fuit supplicium, qui urgente Cambysis Regis imperio, præter alia viliora Tempia, illud etiam destruere sunt ausi, quòd profano cuidam, ac ficto Jovis simulacro fuerat specialiter dedicatum: quis jam inter Christianos audeat, instigante tenebrarum Principe, ac immiti animarum tyranno, splendidissimum Spiritus Sancti Templum, ab ipsâ aternâ Sapientia, non profano cuidam Jovi, sed sibi ipsi magnificentissimè extractum, MARIAM nempe, ita impetere, ut dicere non abhorreat, eam aliorum instar mortalium, fuisse per originale peccatum gratiâ Divinâ, donisque supernaturalibus spoliatam,

ac

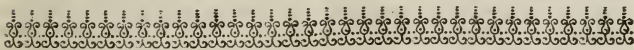
ac turpiter everſam? certè, qui amaro in MARIAM animo, ac pertinaci inhaſione, ſimilibus diſterijs Virgineum hoc Templum invaderet, haud dubiè commeritas dare pœnas ſuo tempore cogeretur: præterquàm, quòd à montibus excelſis, quorum nomine graviffimos Patres, ac Doctores intelligo, ingentì ſententiarum, ac rationum, pro illibatâ concep-

tionem pugnantium, pondere penitus obrueretur.

§. 7. *Anagramma.*

SCaLa, ab ADaMI IVgo abſoLVta. 616.

*Scala aurea! Te non premit jugum Adami.
Verſio litteralis.
Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.*

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS LXXXIX.

§. I. *Scriptura.*

617. Vna Ioanne Major, non Caudens, nec sVirgens.

Matth. c. II. v. II. *Non surrexit, inter natos mulierum, major Joanne Baptistâ.*

Magna olim inter discipulos Christi exorta est controversia, in eo consistens: *Quis eorum videretur esse major?* ut enim D. Vincentius Ferrerius existimat: primatum ambiebat Petrus, utpotè ab ipso Salvatore, caput Ecclesiæ constitutus, cui dictum: *Tu es Petrus, &c.* Andreas majorem se cæteris autumabat, quòd primus Christi esset discipulus, ante Petrum ad Apostolatam vocatus: cujus operâ demùm & ipse Petrus ad Christum fuisset adductus. Joannes virgineum allegabat castimoniam, ac amorem Christi in se extraordinarium, utpotè qui se solum, in ultimâ cœnâ, in sinu recumbere sit passus. Reponebat econtrâ Joanni Jacobus major, jus primogenituræ, ætatisque prærogativam: cedere proinde minorem oportere majori. Thadæus, Simon, & Jacobus minor, præcedentiam urgebant, eò quòd nepotes existerent ex

primâ fore re Virginis MARIÆ. Matthæus majorem se cæteris rebatur, ob aurum, & argentum pro Christo abdicatum; cùm priorum nullus, nisi lacera retia, & hamos exiles reliquisset. Philippus major esse volebat, eò quòd à Christo ipso diu inquisitus, tandem inventus, & ad sequelam ejus sit invitatus: ad suamque instantiam, panes fuerint multiplicati. Bartholomæus genus allegabat Regium, quo esset ortus: decere porro piscatores non altum sapere, sed retia sua subijcere Purpuræ. Thomas gloriabatur, se Legis peritum, & Doctorem: decere proinde, ut rudibus piscatoribus præiret. Ipse denique proditor Judas loculos monstrabat turgidos, ex quibus reliqui omnes alerentur. adeò nimirum illi contenderant, quis eorum esse major videretur? Similem prorsus quæstionem & ego, in præsentî, moveo, quis nimirum, non inter Apostolos duodecim, sed inter omnes omninò natos mulierum major habendus? Resolvit quidem quæstionem hanc ipsum Divinæ veritatis oraculum, dicendo: *Non surrexit inter natos mulierum major Joanne Baptistâ.* Sed quid? Ergone Joanes major erit ipso etiam Christo? nunquid enim & hic à muliere natus est? Absit illud: intelli-

Luc. c. 21.

Matth. c. 16.

S. Vinc.
Ferrer.
Scrm. 1.
fer. 3. post
Dom.
Quad.

telligendus est enim loqui de ijs, qui de muliere, suscepto semine, non qui de Virgine, ex virtute Spiritûs Sancti, nati sunt: ita enim explicat magnus Ecclesiæ Doctor Hieronymus, dum ait: *His igitur præfertur hominibus, qui de mulieribus nati sunt, & de concubitu viri, & non ei, qui est ex Virgine, & Spiritu Sancto.* Sed hoc ipso novum exoritur dubium: Ergo saltem Joannem esse Beatissimâ Virgine MARIAM majorem, dicendum erit: eò quòd ambo nati sint de muliere non Virgine, & virtute humanâ? verùm id nemo asserere præsumat; cùm fuerit illa Joanne, & simul omnibus Sanctis, merito, & Sanctitate major, attestante id D. Andreâ Cretensi: *Excepto DEO, sola est omnibus major.* quomodò ergo supradicta increata Sapientiæ verba verificari poterunt, quibus falsum subesse non potest?

Videtur autem mihi, hoc ipso encomio, immaculata potiùs B. Virgini Conceptio deprædicata, quàm Baptistæ excellentia celebrata: quid enim sibi vult terminus: *surrexit*, quare non dictum potiùs: *inter natos mulierum non est natus, non est ortus, non venit in mundum?* cur dicitur: *non surrexit major?* sciendum igitur, quòd *surgere* præsupponat *cadere*: neque de terra aliquis surgit, quin priùs ceciderit; hinc cùm non surrexerit major Joanne Baptistâ, id de MARIA intelligendum erit, quæ sola, post Christum, Joanne major extitit, vel ideò non surgens, quia nunquam in originale cecidit. Perpendit nimirum MARIA, quàm nullus pejor sit morbus, morbo caduco, & nullus magis caducus, quàm peccatum, quo non humana tantùm, sed Angelica quoque natura collisa est, lachrymante Prophetâ: *Quomodò cecidisti Lucifer, qui manè oriebaturis?* cecidit de Cælo Lucifer: cecidit de Paradiso Adam: uterque peccato. Sola igitur inter Adami posteros, *inter natos mulierum*, non surrexit MARIA, de qua Joannes: *Stabat juxta Crucem JESU, Mater ejus.* ut adeò si quæramus: quid in hoc mundo fecerit

Virgo? nil sit aliud respondendum, quàm: *stetit.* quid in conceptu? *stetit.* quid in ortu? *stetit.* quid in morte Filij? *stetit.* verbo, *stabat* una, toto orbe cadente, etiam ipso magno Joanne Baptistâ. quis ergo non videt, *inter natos mulierum*, ipso etiam magno præcurfore, MARIAM majorem esse? Celebret modò Chrysofomus dignitatem Baptistæ, his verbis: *Cum ad nos advenisset Redemptor nostri generis, venit protinus ad suum amicum Joannem, dum adhuc esset in ventre matris: quem cum ex utero, in uterum aspexisset Joannes, terminos naturæ concutiens, exclamat: Video Dominum, qui naturæ imposuit terminos: celebrabo ego potiori jure MARIAM; cùm enim nondum ad nos advenisset Redemptor generis humani, venit tamen protinus ad illam, tanquam amicam suam dilectissimam, Matremque futuram, non tantùm, dum ea adhuc esset in ventre matris, sed quamprimùm, per Conceptionem, ventrem matris subire datum est. Fuerit Baptista Joannes Prophetarum maximus, qui, quem cæteri promittebant, ipse digito monstraret: fuit tamen illo Prophetis MARIA major, quæ eundem & concipere, & mundo parere, & casto pectori adstringere, nunquam non est ausa. Ille præcursor est Domini, quem ista sæcum detulit: ille *gratia* vocatur, hæc *plena gratia*: ille vox, à DEO missa in hunc mundum, hæc vox, ex ore Altissimi profecta, *Verbum bonum*, ut Conceptu LVI. vidimus: ille est *vox clamantis*, hæc vox amantis: ille loquelam Parenti, hæc Verbum Patri extorsit. ut proinde jure merito, si DEI præsentia Joannem sanctificavit in utero, hodie digniùs pietas Ecclesiæ (ob majorem, omni vicinitate, Matris cum Filio conjunctionem) hanc ex utero præservatam agnoscat: si illum adjuvit, ut *surgeret*, veriùs istam credat sustinuisse, ne *cadere*. verbo, ut verè MARIA à nobis dicatur, *una Joanne major*, nunquam surgens; quia nunquam cadens. Utinam & nos, qui non per originale tantùm, sed*

per

in Matth.

de Laud.
Virg.Isai. c. 14.
v. 12.

c. 19. v. 25.

per actualia etiam peccata, frequenter cecidimus, mediante in immaculatam Virginem devotione, serio tandem surgamus!

§. 2. *Authoritas.*

618. S. SophronIVs, DeIparæ pVrè ConCeptæ aMator.

1. *Bene gratiâ plena nominatur; quia cæteris per partes datur, MARIE vero tota se infudit gratiæ plenitudo: & ideo immaculata; quia in nullo corrupta. vere hortus deliciarum, in quo consuta sunt universa florum genera, & odoramenta virtutum, sicque conclusus, ut nesciat violari, neque corrumpi. fons signatus totius sigillo Trinitatis, ex quo vitæ fons manat, in cujus lumine videbimus lumen. Serm. de Assumpt.*
2. *Quidquid in eâ gestum est, totum puritas, & simplicitas, totum gratia, & veritas fuit. Ibidem.*
3. *Ex inviolabili, & Virginali sanguine, Sanctæ, atque immaculatæ Virginis MARIE, Verbum est incarnatum. Epist. ad Sergium Patriarch. Constantinop.*
4. *CHRISTUS in manifestissimum omnipotentis Divinitatis sui indicium, & argumentum, Virginem, ex qua prodijt, integram, incorruptamque conservavit. Orat. in Christi Natal.*

§ 3. *Ratio.*

beatIVs est Dare, qVàm aCCipere.

619.

Juxta Apost. Act. c. 20. v. 35. *Beatius est magis dare, quam accipere, & ut Syrus dicit: 'Beator, vel melior est ille, qui dat, quam qui accipit. & S. Aug. l. 3. contra Maxim. c. 14. Quia dare signum est abundantiæ, accipere vero signum est egestatis. Sed si Beata Virgo semel contraxisset peccatum originale, plus illa dedisset Christo, Filio suo, quam ea ab illo accepisset. Ergo major tunc abundantia, & liberalitas, forsque beator fuisset in Matre, quam in Filio, quod tamen ne-*

mo facillè dixerit. Min. Prob. Christus eligendo sibi Matrem, simul ab eâ accepit totam suam carnem, & corpus, ex Virgineo sanguine formandum, & hypostaticè uniendum Verbo Divino: illa autem si contraxisset peccatum originale, accepisset corpus, & animam turpi maculâ infectam: accepisset esse inimicam DEI, & vile dæmonis mancipium. Sed hoc ipso minus accepisset, quam dedisset: imò respectivè nihil accepisset; quia Scriptura, & SS. Patres rationem formalem peccati, per terminos negativos, v. g. *tenebras, umbram, nihil,* &c. explicant. Ergo plus dedisset Christo, quam accepisset: consequenter beator fuisset. Hoc autem dici non potest. Ergo dicendum, nunquam eam contraxisse peccatum originale.

§. 4. *Historia.*

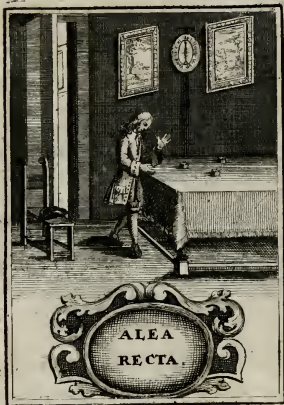
In Corpore Ioannis à CrVce, IMago ConCeptionis 620. ConspICata.

Joannes à Sanctâ Cruce, Illustrissimum illud Carmelitanæ Familiæ lumen, ejusdemque Eliani Ordinis, post Sanctam Matrem Theresiam, Parens, ac propagator zelosissimus, Sanctitate non minus, quam frequentium miraculorum gratiâ insignis, cum omnia per annum Festa, ea præfertim, quæ Beatissimam DEI Genitricem concernunt, summâ devotione peragere consuevisset, singulari tamen præ reliquis studio, Solenne sibi quotannis voluit Festum Immaculatæ Conceptionis: In cujus singularis obsequij gratam remunerationem, Virgo Beatissima non tantum pluribus illum in vitâ gratijs cumulavit, verum insuper, post vitam beatè clausam, in membris ejus, non sine miraculo, purissima Conceptæ sine labe Virginis Imago apparuit, in evidens Divini super hoc obsequio beneplaciti testimonium, & validum apud posteros, ejusdem immaculatæ Con-

ceptionis argumentum. *Marracius*
cap. 37. *Fundat. Marian.*

§. 5. *Symbolum.*

621. DeIpara, qVoqVò IaCtata,
seMper reCta.

Det numerum quemcumq; velis; tamen alea semper,
Quoquò jacterur, non nisi recta cadit.
Conceptum observa! Viram meditare MARIÆ!
Cerne obitum! semper thesura recta cadet.

Nunquid est cor tuum rectum cum corde meo. sicut cor meum cum corde tuo? 4. Reg. c. 10. v. 15.

§. 6. *Antiquitas.*

622. persistentia styllitæ, in editâ
ColVMnâ.

Totum orbem, quâ latè pater
Oriens, obstupescit eximie
Sanctitatis, ac admirandæ mortifica-
tionis Simon ille, dictus communi-
ter Stylyta, dum (Theodosio juniore
imperante) novâ, ac prioribus sæculis
inauditâ vivendi formâ, à terrâ totus
sejunctus, editam columnam,
triginta sex (vel, ut alij volunt, qua-
draginta) cubitos in altitudine habentem
conscendit, in eâque velut

Angelus terrestris, Divinæ contem-
plationi vacans, omnibus Cœli injurijs
expositus, sine ullo propè alimento,
ac somno, per ipsos octoginta annos
sterit, ac immobilis persistit. *Portentum
seculorum* verissimum! ut cum vocat
Cornelius in c. 8. s. s. s. s., ad quem,
tanquam spectaculum hæcenus inauditum,
turmatim concurrere Persæ, Armeni,
Medi, Scythæ, Æthiopes, Reges, ac
Principes, omnes Sanctitatis hoc prodigium
admirabundis oculis aspicientes,
desideratamque Benedictionem pro
voto reportantes. *Baronius ad Annus
Christi 432.*

Quòd si totus obstupuit Orbis
hanc Stylytæ persistentiam, in
editâ illa columnâ: quidni magis
ille obstupescat, MARIAM sine om-
ni maculâ conceptam? editam enim
verò columnam nemo negaverit,
sublimissimam illam Divinæ præserva-
tionis gratiam, cui Virgo hæc per om-
ne vitæ suæ tempus, imò in ipso jam
conceptionis momento, firmissimè
insticit, à terrâ penitus sejuncta,
medias inter injurias Cœli, ob originale
peccatum lacesciti, sola incorpussâ;
quia sola immaculata. *Verissimum
portentum seculorum;* quia à sæculis in-
auditum *seculorum negotium.* Si igitur
tantus factus est gentium concursus,
ad intuendum, ac pro obtinendâ Be-
nedictione implorandum Stylytam il-
lum: quis non concurrat, ad contem-
plandam potiùs frequenter, suâ in
Imagine, Virginem immaculatam,
maternamque ab illâ benedictionem
devotis precibus calidissimè efflagi-
tandam?

§. 7. *Anagramma.*

TV, Mero Dei CONSILIO,
sine origInALI!

Tu merâ Divinâ ope, immaculata regnas!
Versio litteralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

623.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ. CONCEPTUS XC.

§. I. Scriptura.

624. PretiosVs CHRISTI sangVIS ,
pro reLIqVIS reMIssIVè , pro
VirgIne Verò Deiparâ præ-
ferVarIVè effVsVs.

Matth. c. 26. v. 28. *Hic est enim Sanguis meus, novi testamenti, qui pro multis effundetur, in remissionem peccatorum.*

Quænam hæc, obsecro! benignissimi Redemptoris nostri, pro omnibus utique morituri, mira locutio: cur amabò! non dixit: *Sanguis meus, qui pro omnibus*, sed tantùm: *qui pro multis effundetur?* Scio equidem, hunc ipsùm loquendi modum etiam alibi Sacris in paginis reperiri, e. g. dum apud Matth. pariter ait: *Filius hominis non venit ministrari, sed ministrare, & dare animam suam, in redemptionem pro multis.* Respondendum tamen, (ut paucis eloquar) complures existimant Doctores: hæc idèd dixisse Redemptorem; quia pro omnibus quidem Sacratissimam erat Passionem suam subiturus, & sanguinem pro omnibus effusus, sed non pro omnibus in remissionem peccatorum commissorum; quia talè redemptione sciebat opus non esse MARIÆ, Matri suæ Virgineæ, sine omni labe conceptæ, utpotè nulli unquam, nec actuali, nec originali peccato obnoxia: redimendæ quidem, & actu redemptæ præservativè, à peccato aliàs committendo, minimè autem ab ullo actualiter commisso, ut mirum videri non debeat: MARIAM specialiter quoque fuisse gavissam, adeò, ut cum reliqui unanimiter dicunt, ac in plurali: *Exultemus DEO, salutaris nostro, MARIA* singulare depromat canti-

cum, dicens: *Et exultavit spiritus meus, in DEO salutaris meo.* illi nimirùm post, hæc ante lapsum salvata.

Quòd jugiter confirmare videtur Doctissimus P. Vicira, in Scrm. select. *Salvavit*, inquit, omnes alios, à peccato liberando, *MARIAM* verò Matrem suam, ne incurreret, defendendo, utpotè qui propugnator est ad salutem. cui etiam sententiæ Sanctissimus noster Archiepiscopus Anglicanus, pro more suo in Deiparam devotus, præclare adstipulatur: *Indignit*, ait, *Beata Virgo redemptione, & Christi passione, non propter peccatum, quod insuerit, sed propter peccatum, quod insuisset, nisi ipsæmet, ex speciali privilegio, eam præservasset.* Bene ergo dicitur Sanguis Christi pro multis, non tamen pro omnibus, in remissionem peccatorum effusus; quia pro MARIAM jam antecedenter in præsertionem applicatus: quæ specialis dici potest redemptio. Et certè, quantò major est libertas, nunquam servasse, quam post servitutem exemptum esse: tantò major, meliorque redemptio censenda est, nunquam peccasse, quam post peccatum in gratiam rediisse: quod jugiter in Virgine adimpletum est: quam hoc ipso Petrus noster Damianus præredemptam sanguine Christi celebrat. Quemadmodùm autem talè specialissimo modo redemptam MARIAM vidimus, ita videtur etiam, specialè prorsus à reliquis creaturis modo, ab Omnipotente fuisse creatam; hoc enim est, quòd non obscure ipsamet insinuat, ijs Ecclesiastici verbis: *Dixit mihi Creator omnium, & qui creavit me.* Cur enim suam specialiter creationem recenset, ac si extrà numerum esset reliquarum rerum creaturarum? nonnè sat illi erat dicere: *Dixit mihi Creator omnium;* cum & ipsa jam

l. 2. cap.
DEUS
homo.
c. 10.

c. 20. v. 28.

Serm. de
B. V.

c. 24. v. 28.

Psal. 94.
v. 1.

jam inter sphæram creaturarum omnium comprehendatur? verùm optimè dictum credite, nec ullam redùdare litterullam existimate, dum ait: *Creator omnium, & qui creavit me.* ut nimirùm item intelligamus, quòd, licèt MARIA pura sit creatura, tamen à sui exordio omnium creaturarum extiterit felicissima, ejusque Conceptio, & creatio longè in donis, & gratijs, excellentior fuerit cæterarum conceptione; quamvis enim Angeli in Cœlo, & primi Parentes in Paradiso, in primo instanti productionis, gratiam obtinuerint; tamen non sine discrimine amittendi eam: MARIA econtrâ non solùm in primo instanti, abundantiorî gratiâ fuit prædita, verùm etiam in illâ adèd confirmata, & præservata, ut nequaquam eam posset amittere. quod lacteæ Virginis Encomiastes melleo indicavit eloquio, dum ait: *Ipsa maternis circumsepta visceribus, sublimioris sanctificationis genere mundata est.* nam si hoc de majorî gratiæ intensioe intelligeremus, parum esset; Intensio enim gratiæ, nec ad sublimiorem naturam elevat, sed intra eandem conservans, reddit efficacior: cùm ergo gratiæ sublimitas, quâ ornata fuit MARIA, in ejusdem Conceptione, non fuerit gratia unionis, restat, ut sit stabilitas, & confirmatio in gratiâ, & præservatio à peccato; nam si Angeli, qui superbiam Luciferi contempserunt, in sequenti instanti, fuerunt confirmati in gratiâ, & Apostoli, in die Pentecostes, per adventum Spiritûs Sancti, similiter in eâ roborati: ut Deiparæ aliquid amplius concedamus, dicendum: in primo eam instanti hoc dono præservationis fuisse ornatam, ac illo ipso momento non quidem in remissionem peccati commissi, sed in præservationem à peccato aliâs committendo, ex prævisis Sacratissimi Christi Sanguinis, ac Passionis meritis redemptam.

§. 2. *Authoritas.*

S. StephanVs SabaIta, MARIÆ 625.
pVrè ConCeptæ De-
fensor.

O quæ Lucem Divinam progenerâsti! quæ Luce Sol quoque ipse posterior est, &c. Te inquam, O benedicta, & ab omnibus maculis munda! velut Deiparam magnificis extollimus verbis. Ex Menæis 1. Jan. Ode 9. de Circumcis.

§. 3. *Ratio.*

benefaCientIbVs benefaCere 626.
DebeMVs.

Ipsa honestas, & lumen rationis dicat: beneficia esse rependenda beneficij: ut habetur *L. Virtutum præmia.* C. de statutis & Imagin Merentibus præmia tribui oportet. Item *L. est.* §. *Consuluit* de pet. hæred. *Benefacientibus nobis benefacere debemus; nam beneficij receptor naturaliter obligatur:* Atqui DEUS Pater ab æterno prævidit, Filium suum unigenitum aliquandò à Beatissimâ Virgine singularia beneficia, præ cunctis alijs hominibus, esse receptorum: quæ nempe eum, per novem Menses, summâ cum sollicitudine gestaret, purissimo ubere lactaret, & pasceret, maximâ curâ educaret, ac foveret. Ergò (secundùm nostrum intelligendi modum) naturaliter obligatur, ut hæc singularia beneficia Beatæ Virgini rependat denuò, per singularia beneficia. Subsumo: Atqui si eam non præservâisset à peccato originali, sed tantùm liberâisset, non speciale beneficium, præ cæteris hominibus, ei tribuisset; quia redemptio liberativa omnibus mortalibus fuit communis. Ergo DEUS Pater naturaliter videtur obligatus fuisse, ut Virginem Beatissimam præservaret à peccato originali.

* *

* *

§. 4. *Historia.*

627. Ignis, SaCrofanCtæ EVCharistæ,
& IConI MARIÆ ConCeptæ,
non noCens.

Cum Beatus Petrus Regalatus ,
Ord. Minorum , Anno Mil-
lesimo, Quadringentesimo, Decimo
quinto, Abroxanum fundâset Ere-
mitorium , jamque Ecclesia , sub
Nomine *Scalæ Cali*, Conventui illi ad-
juncta , ac ceremonijs in Ecclesiâ
usitatis jugiter fuisset consecrata adeo
primi Eremitorij illius incolæ , licet
in maximâ adhuc paupertate consti-
tuti, in omnî virtutum genere profe-
cerunt, ut quemadmodum in mysti-
câ illâ Patriarchæ Jacobi scalâ, fre-
quenter ascendentes, & descendentes
cernebantur Angeli; sic de hoc
quoque Sacro loco dici potuerit, An-
gelos esse omnes, qui per contem-
plationem indefinenter ascenderent
in Cœlum, & per charitatem de-
scenderent in terram, ad proximo-
rum utilitatem, salutemque procuran-
dam. Verùm, proh dolor! exorto
post ducentos, & novem annos,
(Anno nimirum Millesimo, Sexcen-
tesimo, Vigesimo quarto, die 8. Apri-
lis, fer. 2. Pasch.) ingenti incendio,
Sacer ille Conventus, unâ cum Re-
gio adjuncto Palatio, tanto flamma-
rum impetu conflagravit, ut ipse
etiam petra in cineres abierint. Affli-
xit haud immeritò fatalis hic casus
omnem circumcîcâ Regionem tam
vehementer, ut magno undique nu-
mero, cujûsvis ætatis, sexûs, &
conditionis homines accurrerint in
auxilium: dumodò ei locus fuisset,
pertinaci vento flammâs horrendum
exasperante. Illud porrò in tam tri-
sti rerum articulo mirandum accide-
rat, quòd cum reliqua cuncta victri-
ces flammæ depascerent, ad Sacro-
sanctum tamen Evcharistæ Sacra-

mentum, & Iconem Immaculatæ
Conceptionis, quamvis novies in
eiusdem Sacellum irrupissent, per-
vadere tamen nunquam potuerint,
ac nè parietes quidem Sacræ ejus-
dem Ædis, fumo denigrare. Crevit
profectò exinde, mirum in modum,
populi, erga Sanctissimum principa-
liter Altaris Sacramentum, deinde eti-
am erga dictam DEI Genitricis, sine
labe conceptæ Imaginem, communis
devotio: adeò, ut collatis certatim
elemosynis, ac oblationibus, intrâ
biennium, novus à fundamentis Con-
ventus extrui potuerit, ipso præ cæ-
teris Rege, sex ducatorum millia
contribuente. *Joann. Bollandus in Actis
Sanctorum, ad Diem 30. Martij.*

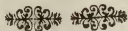
§. 5. *Symbolum.*

SOLIDA, Vt CorALIVM. 628.

Mollia dum medijs extracta Coralia lymphis
Auram percipiunt, firma repente rubent,
Gratia sic primo instanti solidata MARIÆ
Mox fuit, ac Geniti rubra cruore sui.

*Quare ergo rubrum est indumentum istud?
Itaiz c. 63. v. 2.*

§. 6. *Antiquitas.*629. præCLara aLeXanDrI
præMla.

Profanos inter Reges, celeberrimum jam sæpius produximus Alexandrum. Hunc enim verò magnum Macedoniae Monarcham, ex multis alijs, singulariter commendat insignis erga amicos suos liberalitas, quibus non semel præclara admodum, ac pretiosissima elargiri præmia consuevit. Expertus id fuit Anaxarchus Philosophus, qui, cum à Regio quæstore centum petijisset Talenta, ille verò tam enormem, ut sibi videbatur, petitionem ad ipsum Alexandrum referendam existimaret, inaudiens, quod petebatur, Rex in hæc verba respondit: *Rectè fecit Anaxarchus, sciens, se amicum habere, qui tantum dare possit, & velit.* Similiter, cum ex amicis Alexandri unus, nomine Periltis, dotem ab illo pro filibus petijisset, jussit Rex dari quadraginta talenta: cui cum reponeret supplicans: *Decem esse satis,* Rex respondit: *Tibi quidem satis est, tantum accipere; mihi verò satis non est, tantum dare.* Cum denique alteri Urbem donaret, isque diceret: *Non convenit fortuna mea tantum donum.* ipse reposuit: *Non attendo, quid te deceat accipere, sed quid me deceat dare.* Magna certè, ac verè Regia Magni Macedonis liberalitas!

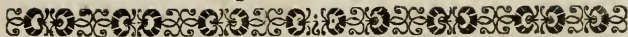
Sed quis majorem non dixerit liberalitatem Regis Regum, erga amicos suos, ac præsertim erga dilectissi-

mam Matrem? Experiebatur certè illa, amicum se habere, imò futurum quondam Filium, qui dare omnimodam à peccatis omnibus præservationem & possit, & velit: noverat illa, satis quidem sibi futuram, pro peccato originali, si quod ex Adamo (secundum debitum, quod habebat proximum) incurrisset, redemptionem liberativam, deperditæ aliquando gratiæ restitutricem: noverat illa, non convenire fortunæ suæ tantum præservationis donum; siquidem præcisè, ut Adami filia consideretur: quod utique, sub tali formalitate, minimè illi competeret. Attamen Cœlestis Alexander (munificentiam verè Regiam) absolute Redemptionem voluit adhibere præservativam, ac si ad MARIAM diceret: Tibi quidem, ut Adæ Filiae, satis esset, tantum accipere, nimirum illam communem redemptionem: mihi verò satis non est, tantum dare, sed dandam tibi existimo Redemptionem perfectiorem: non ergò attendo, quid deceat accipere Matrem creati hominis, sed quid me deceat dare, æterni Patris, omnium Creatoris filium, Matri futuræ Redemptoris, &c.

§. 7. *Anagramma.*TV Manes à Labe Libera, aC 630.
pVra DeIpara.*En Tu manes immaculata Virgo Deipara!*

Versio litteralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS XCI.

§. I. Scriptura.

631. SI VIna noVa In Utres noVos
MittantVr , DIV ConferVan-
tVr , aLter VtraqVe
perIbVnt.

Luc. c. 5. v. 37. & 38. Nemo mittit vi-
num novum in utres veteres ; alioquin
rumpet vinum novum utres , & ipsum ef-
fundetur , & utres peribunt : sed vinum
novum in utres novos mittendum est , &
utraque conservantur.

Quod Sacrum hic Lucæ Evange-
lium , in sensu quidem mysti-
co potius , quàm moralî ,
utiliter monuit , de vino novo in no-
vos pariter utres mittendo , idipsum
frequens etiam confirmat experientia ;
neque enim novi aliquid est ,
præclarissima quandoque vina , vasibus
veteribus , ac maleolentibus improvi-
dè infusâ , saporem ab ijs ingratum
contrahere , sicque primâ , quâ ante
pollebant , amænitate quantocyùs de-
stitui : accidit præterea non infre-
quenter , vasâ vetera , novo , eoque
generoso vino immisso , distracta con-
cidisse , liquoremque prætiosum ,
eodem impetu , in non leve Patris-fa-
milias dispendium , perijsse.

Si MARIAM Vasi assimilavero ,
quis ibit inficias ? cùm commune hoc
sit elogium , MARIÆ à SS. Patribus
frequentissimè applicatum . Libear ,
hac de re Ecclesiæ Præfules audire !
ducat verò agmen magnus Ambrosius :
Non de terrâ , inquit ille , sed de Cælo
Vas sibi hoc , per quod descenderet , Chri-
stus elegit , & sacravit templum pudoris .
S. Gregorius Thymat. eam vocat *Vas*
omnium miraculorum , ac mysteriorum Di-
vinorum . S. Germanus , *Vas electum ,*
quod sibi DEUS elegit . D. Bonaventura

Seraphicus , *Vas pretiosissimum , & san-*
ctissimum , in quo DEI Verbum mirabiliter
est conceptum . Doctor noster melliflu-
us , Vas electionis , opus summi artificis ,
nihil habens cum terrâ commune . Agmen
denique claudat doctissimus Idiota ,
Vas eam appellans , profundissimum per
humilitatem , solidissimum per patientiam ,
integerrimum per virginitatem , amplissi-
imum per charitatem , purissimum per casti-
tatem . Vas ergo est MARI A , & ta-
le quidem , de quo Ecclesiasticus ait :
Vas admirabile , opus excelsi . Vas est ,
in quod erat infundendum Cœleste il-
lud *vinum , germinans Virgines , æterni*
scilicet Patris Verbum , in utero Vir-
gineo , tanquam in utre , incarnan-
dum . Quis ergo credat , *utrem hunc*
Marianum fuisse *veterem ?* infusum
aliquandò gessisse Protoparentis pec-
catum ? contraxisse abominandum
originalis maculæ fætorem ? absit si-
milia dicere ! quid enim indignius
DEO , quàm *vinum ,* id est , sangui-
nem Agni immaculati , in Cruce im-
molandi , desumptum ex *vase ,* dæ-
monis fætoribus conspurcato ? Nole-
bat certè Christus , summæ puritatis
amator , post mortem pro nobis per-
peffam , imponi sepulchro , ubi fœti-
dum jam antehac cadaver , alterius
cujuscunque fuisset repositum : & cre-
dat quis , permisisse DEUM , ut Vir-
gineum illud sepulchrum , in quo per
novam Menses requievit , à morte ,
ac serpente infecto , fuerit contactum ,
& (quod plus est) ab originali inha-
bitatum ? dicam potius ego , quòd
sicut sepulchrum illud ultimum , sic &
primum Virgineum sepulchrum Christi ,
à venenosâ morte intactum fuerit .
adeò nempe *vinum novum in utres*
novos mittendum est , & utraque conservan-
tur , prout ambos , Christum nempe ,
& MARI A M , conservatos à pecca .

de Laud.
Virg.

de Con-
cept. B. V.

P. 14. con-
temp.
B. V.

c. 4. v. 2.

Zach. c. 9.
v. 17.

Lib. de in-
sit. Virg.
c. 5.

Orat. 2.
de Annu.

Orat. 1.
in præf.

to cernimus. Pulchrè in hanc rem doctissimus noster Trithemius perorat, dum hisce Diyam Annam, purissimæ Virginis Genitricem, dilaudat: *Non eras in Israël sanctior altera, quæ in conceptione DEI Genitricis, Spiritui Sancto vas sine maculâ construxit.* Erat ergo MARIA *Vas sine maculâ*, nunquam disruptum; quia constanter novum. disruptum econtrâ *vas*, natura est humana reliqua, formata quidem à Factore supremo, & insignita imagine Divinitatis elegantissimâ: *vas*, omninò repletum vino generoso, originalis justitiæ, ac ruptum, compressumque Adami culpâ, dolente rupturam totâ miserâ posteritate, & quolibet nostrum ex ore Davidis gemente: *Factus sum tanquam vas perditum, vas abjectum, dirutum, inglorium contumeliosum: Vas oculis, proh dolor! stygijs placens; quia vinum Divinæ gratiæ, in ipso sui exordio, perditè profundens.* Quare, cum MARIA sola (ut vidimus) *Vas sit semper novum, purum, purius, purissimum*, ut vocatur à Fulberto Carnotensi: *Vas* Divinis placens oculis, gratiâ, Deoque ipso plenum: quilibet nostrum, tanquam *vas in contumeliam*, ad *vas in honorem*, Deiparam, recurat: atque qui, quam habuimus, & accepimus in Baptismali fonte, gratiam justificantem, illam etiam delinquendo perdidimus, per MARIAM iterum illam nobis superinfundi, calidissimis precibus efflagitemus!

§. 2. *Authoritas.*

632.

TertVLLIANVS MARIÆ
Constans Defensor.

DEUS imaginem suam à diabolo captam, amulâ operatione, recuperavit. In Virginem adhuc Evam irrepserat verbum edificatorium mortis: in Virginem æquè introducendum erat DEI Verbum, extructorium vitæ, ut quod per hujusmodi sexum abierat in perditionem, per eundem sexum, redigeretur in salutem. Crediderat Eva serpenti, credidit MARIA Gabrieli; quod illa cre-

endo deliquit, hæc credendo delevit.
Lib. de carne Christi. c. 17.

§. 3. *Ratio.*

nVbere ConDeCenter DesI- 633.
Deras? nVbe parl.

TRITUM, ac vulgatum Axioma est: *Si vis nubere, nube pari.* uti etiam confirmatur in Jure *L. art. ff. de act. & obli.* Senatores, Præfecti, & alij in dignitatibus constituti, ducere non debent ancillas, vel alias obscuras mulieres, nullâ dignitate, vel nobilitate affectas in uxores. Atqui in maximâ possibili dignitate sunt constituti Filius Divinus, & Spiritus Sanctus. Ergo, ut Sponsam condecemtem, & suo modo parem eligant, hæc non debet esse ancilla, seu mancipium, sed nobilis, & in dignitate constituta. Subsumo. Sed defactò (juxta communem mentem Ecclesiæ) Filius dicitur, sibi uniendo hypostaticè mundissimam carnem Beatæ Virginis, matrimonium iniisse, simulque Spiritum Sanctum verè sibi desponsasse Beatam Virginem. Ergo hæc non debuit esse obscura mulier, sed nobilis, &c. Sed si semel contraxisset peccatum originale, jam non amplius esset nobilis, sed ancilla, & mancipium, nempe diaboli: consequenter nec esset in dignitate constituta; quia per peccatum originale quis privatur omnî dignitate supernaturali, simulque in obscurissimo statu constituitur. Ergo vel non potuit esse Filij, & Spiritus Sancti sponsa, quod est contra mentem Ecclesiæ: vel debuit esse sine peccato originali.

§. 4. *Historia.*

MarItVs, à Deiparâ CorreCtVs. 634.

CARMONÆ, Oppido quodam Lusitanix, vir habitabat, Doctor Juris, vitij depravatus, in conjugem tumrè severus, erga pauperes durissimus: cujus frons non nisi nebulas, oculi ignes, os tonitura, manus ful-

c. 4. de
Laud.
S. Annæ.

Psal. 30.
v. 13.

In speculo.

mina præferebant. Tantâ mariti crudelitatem bona uxor, Lucia nomine, summè formidabat, specialiter dolens, etiam sibi esse prohibitum, pauperi quidquam elargiri; cùm interim affluere sciret divitias, tum è pauperum sanguine expressas, tum ex propriâ, quam eidem ipsa attulerat, amplissimâ dote profectas. Cùm igitur neminem haberet afflicta, suam cui miseriam patefacere posset, ad Deiparam, commune miserorum refugium, conversa, omnem ei statûs sui miserandi feriem, multis cum lachrymis exposuit, humiliter supplicans, ut virum tam erga se, quàm erga pauperes, mitiorem efficere dignaretur. Fuit autem in extremitate Oppidi illius Sacellum quoddam, immaculatæ Conceptioni Virginis Deiparæ dedicatum, quod Lucia frequenter accedere solebat, diebus præsertim Sabbathinis, suasque ibi necessitates, calentî, ac prolixâ prece, Virgini explicare. Accidit aliquandò, ut illâ taliter orante, exorta interim tempestas, tantas deijceret pluvias, ut crescentibus aquis, omnis ad domum reditus Lucæ prohiberetur; Hinc eâ nocte in eadem Æde Mariana subsistere, necessum erat: quam longas etiam, & anxias inter preces, partim somno, partim timore mariti interruptas, transegit, quem zelotypiæ interim actu abreptum, omnia potiùs alia, quàm quod erat, cogitaturum noverat. Eâ propter non verbera tantùm, sed & mortem animo volvens, sollicita, ne fortè imparata ab eodem mori cogeretur, primo mane, noxis per confessionem expiatis, Divino epulo in eodem Sacello refecta, vivit, huic se Ædiculæ Cænobium adjuncturam, si mariti furias evadere, eiq̃ superstitem vivere daretur. Reddit deinde plena timore domum, maritoque, quid contigerit, candidè exponit. Verùm ille, non tam uxoris insolito, & cordato affatu, quàm præteritæ noctis cogitationibus, jam totus alius: *Desine*, inquit, *Lucia! desine verei suspiciones, verbera, mortem,*

&c. alius sum, & multùm mutatus ab illo, qui sui: alium me Deipara hac nocte effecit. non quidem mihi illa apparere, aut loqui dignata est, sed, O DEUS! quos timores non sensi? quæ non mente evolvi præterita vitæ pericula? alius idcirco sum, & utique tuus, ad immaculatam Virginem, precibus alius, vitam posthac agam, ad tuæ pietatis regulas. Dixit, fecit, vitam vixit homine Christiano dignam, quam post paucas septimanas, sine optimo clausit: Lucia verò tandem libertati reddita, tam beneficij, quàm voti memor, Parthenonem Monialibus S. Francisci, suis sumptibus, juxta Sacellum, ædificari curavit: quas inter, aliquanto tempore supervivens, piè & ipsa è vivis excessit. P. Guilielm. Gumpfenberg. in Atlante Mar. Franc. Gonzaga, in Annal. Min. part. 3. apud P. Mich. Pexenfelder. Conc. Histor.

§. 5. *Symbolum.*

Deipara ConCepta, Vas absqVe rIMâ. 635.

Infundis frustra Vasi, cui rima, liquorem:
Haurit, quæ fundis, fundit & illa brevi.
Gratia mox petijr genitoribus indita primis:
Vas rimam ignorans sola MARIA fait.

Aliud quidem Vas in honorem, aliud verò in consumeliam. Rom. c. 9. v. 21.

§. 6. *Antiquitas.*

MIDÆ, REGIS PHRYGIÆ, à BACCHO

636.

Vana petiitio.

DE Midâ, Rege Phrygiæ, memorant Poëtæ: adeo eum felicem fuisse, ut à Baccho (quem lauto fortè hospitio exceperat) optio ei sit data, quidvis petendi, & securè impetrandi. Petijt idcirco Midas, ut quidquid contingeret, mox in aurum verteretur. Annuit Bacchus; verùm, cum stolidus sentiret Rex, & cibos, & potum in aurum converti, facti pœnitens, ne fame periret, Baccho iterum suppliciter rogavit, ut concessum nimis aureum donum auferret, & gratioso hoc malo se denuò liberaret. Impetravit iterum, quod voluit; at in pœnam stultæ electionis, asininæ postmodum aures eidem ab Apollinæ sunt appensæ. *Ovid. 11. Metam.*

Aures hæ asininæ neminem magis, quam primos quondam parentes nostros decebant, veros Midæ imitatores. Erant hi in dignitate verè Regiâ constituti; dictum enim illis fuerat: *Replete terram, & subjicite eam: Dominamini piscibus maris, & volatilibus Cæli, & universis animantibus, quæ moventur super terram.* Gen. c. 1. v. 28. & 29. Verùm hac non contenti dignitate, petierunt ulteriùs, non quidem, ut in aurum omnia verterentur, sed ut omnia scirent: *Eritis sicut Dij, scientes bonum, & malum.* c. 3. v. 5.

Hanc omnigenam scientiam summis exambientibus votis, manum ad fructum extenderunt, eumque vix ori applicantes, mox damno suo senserunt, scire se omne malum. Optâssent certò, ut obtenta hæc irreparabilis mali, ac damni sui scientia denuò à se auferretur, tantoque malo, per Malum illato ipsi liberarentur; verùm, qui aures nimirum longas impostori priùs præbuerunt, in pœnam stultæ electionis, meritò omnì felicitate, cum posteris, privati sunt. Tam vano petito, tamque peccaminoso mali scientiæ desiderio, nunquam stultescere voluit MARIA, hoc ipso prudentissima; quia mali omnis ignara: nil scire desiderans, quàm DEUM, summum bonum. Hinc, quemadmodum racemifer ille, ebriorum DEUS, hospitio à Midâ exceptus, omnia ejus in aurum vertit; sic Unigenitus DEI Filius, *visus vera*, hospitio postmodum à MARIA, novem Mensibus, in utero exceptus, omnia ejus longè felicìus in aurum convertit, ut non Nativitas modò, sed & ipsa MARIÆ Conceptio, tota aurea fuerit, ac fulgida, nunquam aliquà peccati scoriâ contaminata.

§. 7. *Anagramma.*

COLO TE PVRA à Labe, DIVA, à MATA REGINA! 637.

Colimus Te puram: En Diva, amata Regina!

Versio litteralis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS XCII.

§. I. *Scriptura.*

638. Deipara VIRGO, à tenebris
LABIS ORIGINALIS non
COMPREHENSÂ.

Joann. c. 1. v. 5. *Lux in tenebris lucet, & tenebra eam non comprehenderunt.*

N Unquid cognoscitur in tenebris mirabilia tua? dixerat aliquando Psa. 87. v. 13.
Vates Regius. nec immeritò; quid enim aliud per tenebras illas intelligere Propheta poterat, quàm densissimam peccati originalis caliginem, totum humanum genus (unicam

cam MARIAM si excipias) miserrimè involventem? præsertim cum hoc ipsum fati indicâsse videatur Isaias, dicendo: *Aspiciemus in terram, & ecce! tenebræ tribulationis, & lux obtenebrata est in caligine ejus. quod alibi clariùs explicat, his verbis: Ecce tenebræ operient terram, & caligo populos: super Te autem orietur DOMINUS, & gloria ejus in te videbitur.* Porrò hoc de MARIA specialiter intelligendum esse, ex illis Divi Bernardi verbis clarè convincitur: *Cujus (nempe MARIE) omnia tam excellenter irradiata noscuntur, ut nihil in eâ, non dico tenebrosum, sed nè obscurum falsè, vel minùs tenebrosum aliquid liceat suspicari.* Hinc quamvis de reliquis omnibus, ipsis etiam Sanctissimis hominibus, verificetur illud Pauli: *Eratis aliquando tenebræ; nunc autem lux in Domino;* tamen in ipsis jam tenebris, sola lucebat MARIA; quia sine labe concepta. Videre mihi hic videor pictorem aliquem, varias in telâ hominum figuras, veluti nocte quâdam obscurâ obambulantes, efformantem, quarum aliæ latent in opaco, aliæ præ atro vix conspiciuntur, aliæ ad crepusculum veluti emergunt non nihil: addit postea ille radios quosdam Solares, è nube condensâ effulgurantes, ijsque unum aliquem hominem, mirum quantum illustrem, ac clarum, spectabilem facit. Simili enim ratione formavit DEUS, in tenebris culpæ originalis, in mundum, ceu chartam, telamve Geographicam, multas omnino figuras, & tantas quidem, quot erant, & sunt homines; adeò nimirum *dilexerunt homines magis tenebras, quàm lucem.* fuerant autem nonnullæ, & profectò potior earum pars, atro, & opaco penitus obvolutæ, illæ nimirum, quæ conceptæ, natæque sunt in peccato, quales, heu miser! sumus nos omnes: aliæ in tenebris partim, partim in crepusculo versabantur, veluti Hieremias ille, & Verbi vox Joannes: concepti quidem in tenebris, nati tamen in luce. Sed MARIA, fu-

erit licet in telâ istâ peccati tenebris obductâ (quia tanquam Adami posterâ, debitum etiam obscuritatis contraxerat) fuit tamen ab immenso illo, incircumscripto, aeterno, nullique alteri puræ creaturæ accessio, eamque ab omnî etiam minimâ opacitate, ac caligine præservante lumine, adeò perfectè irradiata, illustrata, ac ferenata, ut unica & sola, in totâ istâ hâc telâ eniteat, & quasi *lux in tenebris luceat*, à densis peccati tenebris neitiquam comprehensa. Quod si luceat lucem MARIE in tenebris luceant attentius examinare: videbimus in illâ non unam tantum, sed multiplicem lucem. fuit nimirum in eâ lumen cognitionis tam naturalium, quàm moralium: quod deserviebat ad perfectissimam Scripturarum, ac Theologicarum veritatum intelligentiam. fuit in eâ lumen prophetiæ; unde & iussit nuptialibus Canæ ministris: quæ imperaturus eis foret Filius, illicò perficerent, præscia, ad primas Matris preces, primum ab ipso miraculum patrandum. Fuit in eâ lumen Divinarum revelationum, & Angelicarum apparitionum, quibus fuit visitata assidue. Ille præsertim Gabrielis Archangeli, vultu lucidissimo, ad MARIAM properantis, eamque de modo humanandi Verbi, & imminentis Maternitatis, castè edocentis accessus, nonnè lux fuit, è Cœlis delapsa, illibata Virgini super omnes omnino homines illuminandæ: ita sanè; sic enim id accepit Regius Propheta, qui prænoscens Angelicæ illius Salutationis mysteria, eaque toti proclamaturus mundo, non alio quàm claræ lucis, ac diei usus est symbolo, dicens: *Dies diei eructat verbum, & nox nocti indicat scientiam.* id est: *Dies, Archangelus, luce supernâ inductus MARIE, Diei, noctis nesciæ, eructavit verbum, cum dixit: Ecce concipies & paries Filium;* tunc enim obviæ sibi sunt factæ, & in mutuos ivère complexus, lux cum luce, cum die dies: lux puritatis Marianæ, cum

c. 5. v. 30.
c. 6. v. 2.
Serm. in illud: Signum magnum.

Ephes. 5. v. 8.

Jo. 3. v. 19.

Psal. 18. v. 3.

cum luce puritatis Angelicæ: dies emissus à Sole, cum die ab Aurorâ emicante: contrariè è diametro, illi matris Evæ, cum serpente infernali, fuliginoso dialogo, quo tristis *nox non-elli atram indicabat scientiam*, & in mutuos cespitarunt occurfus, Angelus tænebrarum, cum matre culparum: non tractantes alia, quàm negotia umbrarum: de contemptu mandatorum: de esu vitiorum: de capitali in DEUM rebellionem, cum inani illâ promissione: *Eritis sicut Dij, scientes bonum & malum*. Hinc ad tenebrosum istud colloquium, luce se gratiæ, cum totâ suâ posteritate, Eva spoliavit: dum ex adverso MARIA, *lux in primis jamjam tenebris lucens*, ab originali *non comprehensa*, jam cum Angelo colloquens, Sancto iterum, ac Divino lumine fuit de novo illustrata. Væ proinde omnibus illis, qui MARIAM etiâ nunc *tenebris* protoparentum involvere conantur! *Væ qui dicitis malum bonum, & bonum malum, ponentes tenebras lucem, & lucem tenebras!* Noverint enim tales, MARIAM inter densissimas etiam, & plus quàm Cimmerias, orbis universi *tenebras*, luculentius emicâsse. convertantur ergo aliquando à *tenebris* ad lucem, à sinistra illâ opinione, ad devotam Virginis immaculatè conceptæ professionem. Tu verò gloriosissimum Lucis integerrimæ receptaculum! impetra & nobis radium Divini splendoris, quo è *tenebris* iniquitatum nostrarum educti, perducamur ad admirabile lumen, visionis Beatificæ.

§. 2. *Authoritas.*

639. theodoretVs, pVræ ConceptionIs aMator.

Inter tot animas omnium hominum, qui salvantur, ut electa columba est illa sola, quæ CHRISTUM genuit, Virgo Mater, puella MARIA, quæ puritate profectò Cherubim, & Seraphim antecellit. Lib. 3. in Cant. ubi etiam paul-

lò ante eam vocat *Sanctissimam, & immaculatam DEI Genitricem, MARIAM.*

§. 3. *Ratio.*

ConCesso aCtV, ConCeDen- 640.
Da & aCtVI ne-
CessarIa.

A *Liquo concessio, ea omnia intelliguntur concessa, sine quibus eo commodè uti non possumus. L. Verbo victus. ff. de verborum significat. L. Legatis. de aliment. Legat. cum suis concor.* Sed Beatæ Virginis erat concessum, ut aliquandò eveheretur in munus, & dignitatem Genitricis DEI in terris. Ergo & intelligendum est, omnia illa ei ab æterno concessa esse, sine quibus tantæ munus Maternitatis subire non posset. Atqui præservatio, & exemptio à peccato originali, vel maxime necessaria esse videtur, ut munus Maternitatis Divinæ commodè creatura aliqua subire valeat; nam contraxisse semel peccatum originale, multas incongruentias, & inconvenientias, (quas alibi probavimus) repugnantes huic Maternitati affert. Ergo per hoc, quod Beatissimæ Virgini concessa ab æterno fuerit Maternitas DEI, etiam illi concedenda erit, ab æterno impertita, & concessa exemptio, ac præservatio à peccato originali.

§. 4. *Historia.*

ObsessI Vera responsIo, De 641.
pRIMO ConCeptionIs
InstantI.

Habitabat, in Ducatu Ferrariensi, homo quidam ex plebe, rudis, literarumque omnium penitus imperitus. Hic, Divini Numinis permisso, ab hospite infernali obsessus, ac crudeliter quandoque discruciat, ad magnam omnes permovet commiserationem; hinc ejus

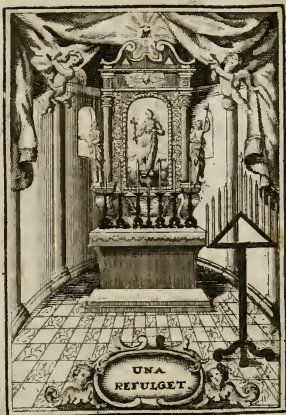
ejus loci Sacerdotes, misero Divinâ virtute auxilium laturo, solitos applicare exorcismos statuerunt: quod ut inaudijt Serenissimus Ferrariæ Dux, ipsemet adjurationi huic præfens voluit assistere; cumque ergâ immaculatam Deiparæ Conceptionem singulariter esset devotus, inter complures alias quaestiones, quibus dæmonem in dicto obsesso, in nomine Sacratissimæ Triados, à Sacerdotibus adjuratum, ipsemet interrogabat, etiam quid de Conceptione Virginis Beatissimæ sentiendum? studiosè indagavit. Hic orcinus hospes, iteratis adjurationibus, volens, nolens adactus, mediante illius idiotæ, sive prorsus illitterati hominis linguâ, tam eloquenter, latino sermone, in laudes Deiparæ respondit, ut alter Tullius, obstupescens omnibus, videretur. hæc autem Panegyris erat series: *Omnino tenendum esse, Beatissimam Numinis Genitricem fuisse à DEO, omni instanti, gratiosissime preservatam, quod etiam dictio- nis argumentum, compluribus rati- onibus, iisdemque efficacissimis, ac ijs potissimam, quas Scotus olim in Universitate Parisiensi adduxerat, confirmavit. Verè grande miracu- lum! quòd ipsi etiam Mariani nomi- nis hostes infensissimi, immundis- simi Spiritus, non possint, nec audeant, immaculatam Ejusdem Virginis vituperare Conceptum.*

*Bernardin. de Busli. Serm. 7.
de Concept. part. 2.*

§. 5. *Symbolum.*

Vna semper accensa, Virgo 642.
Delpara.

Candela, extinctis reliquis, hæc una refulget:
Altior accensa ex omnibus ista manet.

Sic quamvis fuerit reliquos extincta per omnes
Gratia prima; tamen lucida Virgo manet.

*Lux in tenebris lucet, & tenebra eam non com-
prehendunt. Jo. c. 1. v. 5.*

§. 6. *Antiquitas.*

GregarII MILITIs, De Leone
VICTORIA. 643.

DE milite quodam gregario, natione germano (cui Wickhero nomen) refertur in *Chronicis Hierosolymitanis*, l. 7. c. 24. & l. 8. c. 70. complura illum, non communis fortitudinis, specimina commilitonibus suis dedisse; cum enim Godefridus Dux Bullionius, plurimis militum copijs instructus, Jerosolymas petijset, tempore HENRICI IV. Imperatoris, atque inter alios dictus quoque Wickherus illuc pervenisset, frequentissimum hoc illi fuit, inimicos, unico valoroso icu, per medium discissos prostrernere: prout etiam cathaphræctum quendam Turcam, à quo provocatus ad singulare certamen fuerat,

simili ictu, Antiochiæ super pontem, in duas desuper partes divisit. Id præsertim de valoroso hoc milite notandum: quòd cum equum quondam suum, gramina depascentem, à longè observâset, immanè leone è vicino monte decurrente (qui plurimos jam non homines tantum, sed & equos dilacerârat) atque pleno cursu equum versus appropinquante, ipse Wickherus de baiulo hoc suo magis, quàm de propriâ vitâ sollicitus, mox scuto apprehenso, gladioque districto, jubatæ illi bellæ obviâ processerit: quæ milite conspecto, mox equi immemor, tota in hominem exacerbata, scutum ejus apprehendit. Verùm valorosa Wickheri dextera, primo statim ictu, caput cerebrumque Bestiæ adedò confregit, ut ad pedes ipsius exanimis quantocyùs illa corruerit, sicque magno totius exercitùs applausu ipse victor evaserit: salutem non sibi tantum, ac equo suo, sed & alijs à ferâ hac ulterius infestandis concilians.

Miranda certè gregarij hujus militis fortitudo! sed magis omninò miranda Virgineæ DEI Genitricis bellicositas: quæ unico purissimæ suæ Conceptionis ictu, non unum tan-

tum leonem, objecto Divinæ protectionis scuto, ac gladio destinatæ maternitatis prostravit, sed & *super aspidem, & basiliscum* inambulans, conculcavit *Leonem, & Draconem*, peccatum originale, mortale, ac veniale, verbo, omnes inferni vires, unico illo ictu dejecit. Nec mirum! si enim tantam Wickherus de suo equo curam habuit, ut ipse pro conservandâ ejusdem vitâ, propriam periculo vitam exponere non dubitâret; quanta cura non fuerit DEO, de suâ dilectissimâ Matre, in vitâ gratiæ omnî momento conservandâ? Vitam certè, quam nondum hauserat, & mortem, quam necdum oppetierat, pro tali Matris conservatione, tanquàm scutum inexpugnabile, præservativè exhibere voluit, ut de tartareo Leone Matri suæ dilectissimæ victoriam conciliaret.

§. 7. Anagramma.

Virgo InfeCta ÷ nVLLo 644.
MoDo.

Virgo! an deturpata es à maculâ? minime.

Versio litteralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS XCIII.

§. I. Scriptura.

645. Chara genITrix, non
ConDeMnata.

Joann. c. 8. v. 10, & 11. *Mulier! ubi sunt, qui te accusabant? nemo te condemnavit? quæ dixit: Nemo Domine. Dixit autem ei JESUS: Nec ego te condemnabo.*

Quæ verba, in præsentî, ex Evangelio recitata, benignissimus Salvator noster, ad

adulteram illam, ac peccatricem mulierem proferre dignatus est, eadem ipsa hodie ad mulierem non peccatricem, sed peccati omnîs expertem, charam scilicet Numinis Genitricem, usurpare non vereor: *Mulier!* seu potiùs (ut cum Archangelo reverentiùs ad Virginem loquar) *Benedicta in mulieribus! ubi sunt, qui Te accusabant? nemo Te condemnavit?* maculæ nimirum originalis, non minùs quàm adulterium quodlibet, animam

mam dehonestantis? Respondere autem & illa mihi videtur: *nemo*. Et merito; vel enim ijs, quibus MARIÆ exemptionem, à turpi hac maculâ, impugnare, ac saltem in dubium trahere, & verbo, & calamo, volupe fuit, silentium à summis Pontificibus impositum: vel, qui prærogativam hanc devotè jam pridem fenserunt, dedie in diem ferventiùs illam tueri non desinunt; hinc tanta extant Pontificum, ac Conciliorum, in hujus Mysterij favorem suffragia, tot Patrum, ac Doctorum testimonia, Universitatum, ac facultatum sententiæ, minimè MARIAM accusantium, multò minùs condemnantium, sed pro immaculatâ ejus Conceptione, cum solenni ut plurimum juramento, fortissimè decertantium. Atque si Scholas singulas compendio percurrere lubeat: non accusat, nec condemnat eam Theologia speculativa, imò demonstrat, essentiam Divinam, ejusque attributa, non infinite fore perfecta, nisi Sapientia nôsset, potentia valuisset, bonitas voluisset, futuram Verbi incarnandi genitricem à lege communi eximere. Non accusat, nec condemnat eam Theologia moralis, imò absolvit eam ab omni voluntario peccato, etiam voluntate alienâ contracto; cum non deceat, superioris voluntatem subijci voluntati inferioris, qualis Adam respectu MARIÆ fuerat. Non accusat, nec condemnat eam Theologia Polemica, imò dicit, opinionem contrariam fore vel errori proximam, vel piarum saltem aurium offensivam, post tot nimirum Ecclesiæ constitutiones, ac Tridentini insuper Concilij declarationes. Non accusat, nec condemnat eam Jurisprudencia, imò si rationes huic Operi insertas libeat examinare, pluribus, pro illâ defendendâ, Textibus provisa invenietur; cum *parius* præsertim *ventrem sequatur*, adeoque bene dicamus omnes, cum muliere illâ Evangelicâ: *Beatus ventris, qui te portavit, & ubera, quæ suxisti*. Non accusat, nec condemnat

eam Medicina, Ethica, Mathematica: imò remedium prima offert præservativum, cum dicto: *Principijs obsta, &c.* Secunda Reginam anteponit subditis, majoremque Angelis MARIAM constituit. Tertia Lunam defectuosam pedibus ejus subijcit, punctumque reputationis Divinæ, in ejus Genitrice inviolatum requirit. Quid porrò de Philosophiâ dicendum? num fortè illa MARIAM condemnabit? minimè gentium. Abstrahit certè Metaphysica ab omni labe, probè intelligens, ex MARTA, ac peccato, fieri nullo momento posse concretum, maculamque in eâ chimæram reputans, ac ens rationis Metaphysicum. Pariter Physica invenire nequit materiam subjectivam peccati, dicens: MARIÆ generationem plùs fuisse opus gratiæ, quàm naturæ: nec admittens ullo momento vacuum in illâ, quæ *plena gratiâ* à Gabriele est salutata. Dialectica, Ambrosij dicto in hærens, ubi *MARIAM* ait idem significare, ac: *DEUS ex genere meo*, probat, *genus* hoc esse debere à peccato liberum, nisi & *individuum*, nempe Filium, velimus ejusdem peccati reum dicere. Rhetorica, & Poesis non accusant, nec condemnant MARIAM, imò millenis eam laudibus, soluto, ligatoque stylo floridè deprædicant, immaculatamque perorant. Tandem (ut de minimis quoque non minima loquar) nec Syntaxis, nec Grammatica invenit, per quam regulam MARIÆ Accusativum pati deberet culpæ, quæ Genitivum æterni Verbi promeruit; convenire potiùs existimat tantæ gratiæ Dativo, Ablativum culpæ originalis, quam conjugere cum MARIÆ, ex eo sibi videatur difficile, quòd requirat illa Participium plusquam perfecti: magnum denique fore solæcismum, in ipsis etiam Rudimentis pietatis, scribere MARIAM cum peccato originali conceptam: nec Præmio certè condecorandum esse, nisi illum, qui Argumentum, de Conceptione Deiparæ, sine tali, quamvis minimo,

de Instit.
Virg. c. 1.

ac instantaneo errore sit compositurus. En! quomodo nemo sit, qui MARIAM condemnât? ut mirum adeo videri non debeat; omnibus his in Ejusdem ab originali exemptionem consentientibus, receptam hanc sententiam esse, non in Galliâ tantum, Angliâ, & Hispaniâ, sed in Germaniâ etiam, Scotiâ, Hiberniâ, Sclavoniâ, Pannoniâ, Italiâ, &c. Unum superest, ut quid ipsi etiam Hæretici, Judæi, Turcæ, de Virginis Conceptione sentiant? num audeant eam illi condemnare? curiosius investigemus. Atque ne nimium longus sim, prætereundo Rotterodamum, & alios, unum ex hæreticis Lutherum adduco: *MARIA Virgo*, inquit ille, *juxta corpus quidem sine gratiâ, juxta animam autem, plena gratiâ concepta est: hoc sibi voluit verba illa, quæ Angelus Gabriel ad eam dicebat: Benedicta tu in mulieribus; non enim ad eam dici posset benedicta tu, si aliquando maledictioni obnoxia fuisset. Dignum etiam, ac justum erat, hanc personam ab originali peccato præservari, de quâ Christus sumpturus erat carnem, quâ omnia peccata superaret. Hæc Lutherus. Judæos quod atinet, fatentur ij, matrem veri Messia debere esse, sine originali culpâ. Turcæ denique (ut alibi retulimus) Machometem suum sequuntur, in Alcorano hæc scribentem: Nullus est ex Adam, qui tenuerit eum fathan, præter MARIAM, & Filium ejus. Ubi sunt ergo (si denuò quærere ex Te liceat) Virgo Beatissima, mulierum felicissima! qui Te accusabant? nemo Te condemnavit? dumque respondes: nemo, aliud mihi non superest, nisi dicere: nec ego te condemnabo, sed ad ultimum usque vitæ halitum, immaculatam Tuam conceptionem pro viribus propugnabo.*

§. 2. *Authoritas.*

646. theophanes NICænVs, pVRAM DICens.

1. *Invenisti gratiam apud DEUM, quam invenit nulla alia quæpiam, O Immaculatissima! Tibi gratia est data,*

O DEI Genitrix! Tibi omnis creatura clamat: O DEI Nympha! Tu enim sola Mater Filij præelecta es pura. In Hymn. Annunc. B. V.

2. *O Virgo, omnipotentis artificis, Spiritus, agricultura, quo corpus Domino universorum fructificasti, in quâ condemnavit peccatum Orbis, & vitam fontificavit perennem. In Salut. ad B. Virg.*
3. *Salve! per quam sumus lætitiâ consecuti sempiternam. Salve! quæ sustulisti tristitiâ Evæ, unaque dejectionem Adami in hilarem planè vultum mutasti. Ex Menæis. 9. Jan. Ode 8.*
4. *Immaculata, & omnium Sacratissime Virgini MARIAE acclamatione faustâ plaudamus; nam ex ipsâ donorum nobis Cælestium, quæ mentem humanam excedunt, scaturigo promanat, ut, quæ est torrens quidam bonitatis Divinae. 17. Jan. Ode 7.*
5. *Te O Virgo Mater! præviderunt Prophetæ, tanquam Tomum quandam, seu librum planè intaminatum, in quo conscriptum esset Verbum Divinum, cujus Divinitas incircumscripita existit. 25. Jan. Ode 6.*
6. *O à cunctis sordibus incontaminata, & super omnes inculpato inculpatisima Domina! antiquus ille dierum in sanctificatum uterum tuum, tanquam imber descendit in vellus: moxque apparuit novus, velut novus Adam, & amator gentis humanæ. 23. Febr. ante init. Odes 4.*

§. 3. *Ratio.*

ACTore nIL DeMonstrante,
TV absoLVeris.

647.

Damnari nequit, nisi aut convictus, aut spontè confessus. *cap. primo 2. q. 1. C. de cohabit. Cleric. hinc juxta L. qui accusare 4. C. de eden. L. actorum 23. C. de probat. Actore non probante, reus absolvitur; affirmanti enim incumbit probatio, non neganti. Malus non præsumitur, sed probatur. Sed Beata Virgo nec fuit confessâ, nec probata, nec convicta de peccato originali. Ergo damnari nequit, quod ullo*

ullo unquam tempore illud incurrerit. Min. Prob. Primò non est confessà; quia hujus ab ipsà editæ confessionis deberet extare authenticum instrumentum, vel testimonium, quod tamen exhiberi nequit. Secundò, nec est probata; quia omnes rationes hucusque adductas, contrà immaculatam Conceptionem, dissolverunt facillè SS. PP. Ildephonsus, Anselmus & alij: prout etiam Scotus publicè Parisijs ducenta similia argumenta, summà omnium admiratione elusit: ut alibi vidimus. Nec denique convicta; licèt enim contrarium olim senserint aliqui; tamen defactò multò plures, imò quasi omnes Catholici immaculatam Conceptionem contestantur. Ergo Beatissima Virgo, utpotè nec confessà, nec probata, nec convicta, ab originali est absolvenda.

§. 4. *Historia.*

648. InVoCaTio ILLibatae DeIparæ, frangIt IraM.

Offendebat fortè in capitale suum inimicum Italus quidam, ac civis Aquilanus: jamque humanà præoccupatus fragilitate, irâ præproprante, occidere illum statuebat; cum arrepto, hunc in finem, gladio, mentem hominis salutaris subibat cogitatio, propositum hoc suum Divinæ Majestati summè fore contrarium, ac idcirco minimè executioni mandandum. Quapropter ex piâ devotione, ad Beatissimam DEI Genitricem conversus, humiliter rogabat, ne permittere illa, per suam immaculatam Conceptionem, vellet, ut tam gravè peccato, atrocique in proximi vitam ausu, propria à semetipso conscientia contaminetur Vix hæc piè secum cogitabat; cum ecce! adeò gladium suâ in vaginâ retortum animadvertit, ut nullo modo extrahi posset, nec ad ictum, aut percussionem tam facillè amplius deservire. Ambo igitur antagonistæ, ferventis concertationis locò, con-

tendere ab illo momento cœperunt, in fervore pio, quis nimirum majori, ac ardentiori impostèrùm devotione, MARIAM sine labe conceptam prosequi posset, ac deperire? Gladius verò dictò modo mirabiliter retortus, pro jugi tantæ rei memoriâ, etiamnùm Aquilæ asservatur, ac ostenditur. *Bernardin. de Bussi Serm. 7. de Concept.*

§. 5. *Symbolum.*

aqVa, à MaLeDICTIone absoLVta.

649.

Justa Creatoris tetigit maledictio Tetram;
Non lego, quod placidis hic maledixit
Aquis,
Primus homo cecidit; tetigit maledictio cunctos;
Numinis una Parens non maledicta fuit.

*Fons hortorum, puzus aquarum viventium,
qua sumus temporis de Labano. Cant. c. 4. v. 15.*

§. 6. *Antiquitas.*

MetELLVs, pro genITore sVo InterCeDens.

650.

Metellum, pro genitore suo, adeò copiosis lachrymis, precibusque ferventissimis; apud populum Romanum intercessit, ut Pij exinde cognomen retulerit, fusè Sabellius, lib. 3. describit. Historiam pau-

paucis accipe: In civilibus bellis, quibus inter se Antonius, atque Octavius decertârunt (quemadmodum sæpius evenire solet) contigit, ut fratres cum fratribus, & cum filijs parentes, diversâ acie concurrent. itaque postremo prælio, quo Octavius Antonium devicit, Metelli genitor, alios inter, ad Octavium captivus deducitur: cujus facies, quamquam propter anxietatem, carcerisque molestias, à consuetâ admodum mutata videretur, à filio tamen Metello, qui Octavij partes tenuerat, primo momento agnitus fuit; Hinc filiali plenus pietate, statim in parentis amplexum accurrit, deinde lachrymabundus ad Octavium his verbis convertebatur: *Hic quidem hostis tuus mortem meritus est: ego autem præmio sum dignus; quia tibi fideliter inserviivi: Oro igitur te, ut pro eo, quod à te mihi debetur munere, hunc serves incolumem, meque pro eo morte afficias.* Placuit generosa Metelli, pro genitore suo intercedentis oratio Victori Octavio, tantâque filij pietate permotus, Metellum patrem, quem mori aliàs cum pluribus alijs oportuisset, eidem dono concessit.

Simile quid in bello illo, DEUM inter, hominemque inito accidisse videtur; cum enim sub infelicibus Adami vexillis, serpente duce, totum humanum genus diræ stragi, ac captivitati æternæ traderetur, jamque ipsa Divini Numinis futura Genitrix,

imminente conceptionis suæ instanti, (ob debitum saltem remotum, contrahendi originalis peccati) eidem cum alijs captivitati esset subijcienda: ecce pyssimum Metellum, Unigenicum nimirum DEI Filium! qui statim observans, ac præcognoscens, hanc Matrem suam humanâ in carne futuram, in Parentis benedictâ amplexum velocissimè currens, sic Cœlestem Patrem videtur allocutus: *Hanc si consideres præcisè ut Adæ peccantis filiam, sine dubio, primo statim Conceptionis suæ momento, ob hereditariam parentis ruinam, maculâ, æternæque per consequens mortis obnoxiam fore confiteor. Veruntamen oro te, ut pro eo munere, quod mihi Filio tuo, æternum tibi fidelissimo, ac per omnia coequali debes, hanc Matrem meam serves, ac præerves incolumem, & immaculatam! quod ut facilius obtineam, me pro eâ occidas, id est, meum aliquandò humanâ in carne effundendum sanguinem, pro ejus præservatione acceptes! Quid ergo mirum, si tantâ in purissimam Genitricem Filij pietate commotus æternus Pater, illi MARIAM (quam aliàs, unâ cum reliquis, cadere oportuisset) à casu liberam dono dederit?*

§. 7. Anagramma.

Magna adVoCata, TV 65I.
ILLIbata!

Mundi Patrona, age, jure immaculata es!
Versio litteralis
Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS XCIV.

§. I. Scriptura.

652.

DeIpara peCCatI haVD
argVenDa.

Joann. c. 8. v. 46. *Quis ex vobis arguet me de peccato?*

Quod innocentissimus mundi Redemptor tentantibus aliquando Judæis, ut eum accusare possent, dixerat: *Quis ex vobis arguet me de peccato?* hoc ipsum Beatissimam ejus Matrem, optimo jure, de se

se quoque asserere posse, nulli esse dubium potest, eo præsertim ex capite, quod (juxta Conceptum superiorem) à nemine sese condemnatum, gaudeat Mater, non tantum in vitæ totius decursu, sed etiam in ipso Conceptionis suæ exordio, per omnia inculpabilis. Quod si Divinus ejus Filius, Agnus immaculatus, per ea verba: *Quis ex vobis arguet me de peccato? Judæorum confudit perfidiam, audaciamque calumniantium compescens, mendaces ostendit, qui maculaverunt illum: mendaces etiam, occasione hujus textus, ostendam ego, & temerarios omnes illos, qui maculam MARIÆ affingere in Conceptione allaborant. Hi enim, qui purissimam DEI Genitricem peccati arguunt, ejusdemque Conceptionem labe infectam calumniantur, nil aliud efficere videntur, quam quod amaras ex Divini Filij oculis lachrymas exprimant; quid enim ægrius ferret filius erga Matrem devotus, quam eam videre, intolerabilis afflictæ labis ignominiam infectam? qui proinde, ut pietati Filij satisfaceret, amaras certè lachrymas effundere teneretur, ob tantam innocenter redargutæ Matris infelicitatem. Sed lubeat Conceptui nostro ex veteri testamento confirmationem querere. Mortuo tandem magno illo Patriarchâ Jacobo, Fratres Josephi, timore correpti, sic ad castissimum hunc Ægypti Præsulem sunt locuti: *Pater tuus præcepit nobis, antequam moreretur, ut hæc tibi verbis illius diceremus: Obsecro, ut obliviscaris sceleris fratrum tuorum, & peccati, atque malitiæ, quam exercuerunt in te: nos quoque oramus, ut servo DEI, Patri duo dimittas iniquitatem hæc.* Hic examinare mihi liceat amaras Patriarchæ Josephi lachrymas; ut enim Sacer Textus immediate subjungit: *His auditis flevis Joseph.* Cur ergo, Vir præclarissime! modò lachrymas fundis, qui miram quondam fortitudine, Regiam illam pulchritudinem te allicientem superasti? Verùm multa se offerunt hac de re dicenda. Flevis enim Joseph; quia*

Fratres ejus, cum essent orti ex Perillustri Jacobi genere, petulanter mentiri non erubescabant, verba illa, à Patre, animam jam agente, commendata fingentes, ut notavit Lyranus, *super præfata verba*, ubi Nobiles reprehendit à veritate aberrantes, & amplectentes mendacia. Flevis etiam; quia putavere Fratres, Josephum præteritam prodicionis injuriam vindicaturum: quo non modicum dedecorabatur ejus virtus & nobilitas; cum vindictam sumere de injurijs, ignominiosissimum, deque viro ingenuo id suspicari profusum sit lachrymabile. Ego interim ad rem præsentem respondeo: idè flevisse Josephum; quia cum Fratres ejus redigerent in memoriam, prodicionem illam Ismaelitis factam, eo ipso Parentem quoque Jacobum tanti flagitij complicem facere, ac ejusdem cum filijs iniquitatis arguere videbantur, dicendo: *Nos quoque oramus, ut servo DEI, Patri tuo dimittas iniquitatem hæc.* Hinc minimè mirandum, quod Joseph lachrymas effundat, cum audit, Patrem quoque fraternæ prodicionis argui, eademque cum undecim fratribus culpam maculari? Alienum namque scivit Jacobum à tanto crimine; at tamen, quia audivit, à fratribus flagitij illum argui, quamvis falsi, in amaras meritò resolvitur lachrymas, etiam falsum in Patre crimen deplorans. Et sanè, quomodo fieri posset, Jacobum contraxisse culpam, & Josephum filium ex eâ dedecore non affici? Ex quo sequens pro firmando nostro Conceptu deduci potest argumentum: Si Joseph vel mentium ob crimen, à Fratribus Parenti impostum, adèd tristatur, ut lachrymas cohibere non possit: quas lachrymas Christus non effunderet, si MARIÆ purissimæ ejus Genitrici (quæ est decora, & stella Jacob) mortifera illa Protoparentum culpa imponeretur? si labe originali infecta diceretur? si de peccato, quod nullo unquam momento contraxit, impiè à malignantibus argueretur? præsertim, cum timere etiam

Sap. 10.
v. 14.

Gen. 10.
v. 17. &
seq.

am ipse haud immeritò posset, ne talis culpa, Matri suæ imputata, in se quoque, tanquam Filium, aliquomodo transfunderetur. Timeant ergo tales, qui MARIAM labis arguendo, Divinis ex oculis lachrymas eliciunt: & sibi factam credant illam æterni Judicis comminationem: *Arguam te, & statuam contra faciem tuam.* Ne ergo nobis idem aliquando obveniat, non solum MARIAM peccati arguere humiliter abstineamus, verum etiam totis viribus immaculatè Conceptam defendere allaboremus, ut cum Regio Vate fructuosè & nos orare, ac Virgine mediante impetrare possimus: *Domine ne in furore tuo arguas me, neque in irâ tuâ corripias me, &c.*

Psal. 49.
v. 21.

Psal. 37.
v. 1.

§. 2. *Authoritas.*

653.

S. THOMAS APOSTOLVS, CELEBRIS Delparæ propVG-nator.

O MARIAM! quàm felix es, & fortunata, quæ initio & ante secula, & in initio vitarum DEI, ab ipso electa fuisti, & Adæ peccato præviso non fuisti cum omnibus alijs condemnata. Sed voluit DEUS, ut merita Filij tui tibi super omnes prodesse, Teque pro minimo momento noluit inimicam, sed semper pro charissima amicâ. Serm. in Transitu B. V. apud Amadeum, raptu 8.

§. 3. *Ratio.*

654.

DE CHRISTO, VIRGINIS GENITO, BENÈ SCRIPSIT THOMAS.

DE CHRISTO, Virginis genito, benè scripsit D. Thomas; sic enim verba sonuere imaginis ipsius Christi, è cruce pendentis: *Bene scripsisti de me Thoma!* Ergo pariter bene scripsit D. Thomas de immaculatâ ejusdem Matre; cum eodem prorsus oraculo tam suam Sanctitatem, quàm Matris ab originali labe immunitatem, approbâsse Crucifixus videatur. Prob. Con-

seq. quo enim pacto staret, Angelicum Magistrum de Christo, Virginis genito, benè scripsisse, nisi per eandem è Cruce pendentis censuram à Sanctissimâ Matre id omne sentiret remotum, quidquid ad ignominiam, & infamiam in Filium redundaret? *Gloria quippe filiorum Patres eorum.* Prov. 17. Unde per oppositum, ignominia Matris in filium redundâisset. Atqui nil magis ad ignominiam & dedecus redundat, quàm peccatum, vel ad instans contractum; cum hoc ex suâ naturâ sit ipsa ignominia, & indecentia: Ergo si D. Thomas de Christo Virginis Genito, immaculato, & segregato à peccatoribus, benè scripsit, approbante ipso Christo: sequitur, eodem oraculo, Matris purissimam, & immaculatam conceptionem approbatam fuisse, ne ignominia Virgineæ Matris in Genitum transijisse videatur.

§. 4. *Historia.*

INTERFECTO IN CATALONIÂ CANONICO VITA PROLONGATA, PRO DEFENSIONE CONCEPTÆ DEIPARÆ. 655.

ANNUS agebatur, à reparatâ salute, Millesimus, Quadringentesimus, Vigésimus Octavus, cum Manressæ, in Cataloniâ, Franciscus Muleti, Ecclesiæ Collegiæ Vicensis Canonicus, Juris Baccalaureus, ab hoste suo infensissimo, Francisco de Planes, crudeliter interfectus, ad terram prolaberetur, homicidiâ paulò post commeritas pœnas dante, atque è malâ cruce, alijs ad terrorem, suspensio. Quod autem hic specialiter notandum occurrit, est: dictum Canonicum, post quatuor ab interfectione horas, vitæ restitutum, surrexisse, ac in multorum præsentia, talia profari cœpisse: *Scitote! me per quatuor hasce horas in medio purgatorij habitasse, qui aliàs ob certa quædam peccata æternum haud dubiè damnandus fuisset, nisi validâ intercessionis immaculate* DEI

DEI Genitricis, adhuc evasiffem, Hujus ergo precibus vitæ redditus sum, ut publicè coram vobis devotam hanc pro immaculatâ Conceptione sententiam conftatarrer, ac MARIÆ præfervationem, cui in vitâ hætenus adverfatus fueram, in omnium præfentiâ profiterer: hunc in finem, benigniffimum Numen novem mihi adhuc horas assignavit, dein iterum morituro. Dixit, & finito novem horarum fpatio, iterum vixit. Factum hoc prodigiosum communiter ab Hispanis Miraculum Manreffæ dicitur, illudque perantiqua pictura, in muro ejusdem Collegiæ Vicenfis Ecclefiæ, hodie dùm atteftatur. Joannes Nierenbergius in cap. 4. vitæ S. Ignat. Francifcus de Torres, d. 2. de Concept. cap. 4. Joannes Biffelius Soc. Jefu in Exemp. Quadrages. Exemp. 30.

§. 5. Symbolum.

656. A Cæfare DIVINO, aMata Cervæ.

Cæfatis hanc charam noli (tibi fuaideo) Cervam Tangere, quam chara est vita vel ipfa tibi. Cæfatis at fumini Matrem magè tangere noli, Dicendo impuram, quæ fine labe fuit.

Cujus eft imago hæc, & fuperscripto? Dicunt fi Cæfariis. Matth. c. 22. v. 20.

§. 6. Antiquitas.

apoftoLI hæfittatIo, aLIorVM 657. In fIDE ConfortatIo.

Abfurdum fortasè nonnulli videntur, geftum quoddam Apoftoli, Antiquitatibus, aut omninò fictis, aut fi veris, plerumque tamen profanis annumerare; Veruntamen quid communium, obfecro! cum gentilium erroribus, quàm Thomæ, licèt Apoftoli, vix corrigenda infidelitas? *nifi videro, non credam*, dixit ille, fat longo abhinc tempore, ante mille nimirum, fexcentos feptuaginta novem annos. Occafionem præterea defumpfi, tam ab Authoritate, quàm Ratione, huic Conceptui infertâ, quarum prima Thomam Apoftolum, altera Aquinatem concernit: ut vel ideò Antiquitatem utrique communem adjungere, non inconfultum duxerim. Sic autem res fe habet: Cùm pientiffimus Redemptor noster gloriofè à mortuis refurgens, paulb post difcipulis fuis apparuiffet, dicens: *Pax vobis! ego fum, &c.* Jo. c. 20. & Thomas cum illis non fuiffet, dubitavit ille, atque in fupradicta verba incautus prorupit: *nifi videro, &c. non credam.* v. 25. Attamen ex ipfâ hæfitatione non modica Ecclefiæ novellæ procrevit utilitas; plus enim lucis, dubitatione fuâ, reliquis fidelibus Thomas contulit, quàm fi cum cæteris Apoftolis in luce Fidei nunquam caligaffet; fic namque factum, ut de caliginofis Thomæ tenebris, Divina lux in fidelium cordibus clariùs refplenduerit, & veritas ventilata plus radiârit. Atque hoc eft, quod magnus noster Gregorius homil. 26. in Evang. clarè infinuat, dum ait. *Plus nobis Thomæ infidelitas ad fidem, quàm fides credentium difcipulorum profuit; quia dum ille ad fidem palpando reducitur, noftra mens, omnî dubitatione pofpofitâ, in fide folidatur.*

Id, quod in hoc cafu circa myfterium Dominicæ Refurrektionis accidit, hocipfum in alio cafu circa

mysterium Marianæ immaculatæ Conceptionis evenisse, nemo est, qui nesciat; Ex adversariorum nempe altercatione, hæc veritas magis semper, ac magis illuxit: ut verificatum jugiter fuerit illud Cassiani *lib. 1. de Incarn. c. 6. Semper veritas ventilata plus rutilat.* & quemadmodum ibi Thomas hæsitans aliorum fuit in fide confortator: sic in casu nostro, alius Divus Thomas, Doctor nimirum Angelicus, de singulari immaculatæ Conceptionis mysterio aliquandò dubitando, & disputando, vel (ut quidam volunt) negando, plus tamen ad piam opinionem, & venerationem, in fidelium cordibus solidandam contulit, quàm antiquæ omnium Patrum, ac

Doctorum, pro Virgine defendendâ, sententiæ profuere: etsi Angelicum hunc Doctorem, pro immaculatâ Virginis Conceptione fortiter stare, ex ejusdem Authoritate, ac sententijs, Conceptu sequenti fideliter adducendis, imò ex testimonijs omni exceptione majoribus, Eminentissimi p. m. Cardinalis nostri Sfondrati, abundè maneat demonstratum.

§. 7. Anagramma.

IaM VaLe, Labe Carens,
pVra Delpara!

658.

Jam vale, semper munda, intacta Virago!
Versio litteralis.
Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS XCV.

§. I. Scriptura.

659. NON INTRA VIT ADÆ PECCAT VM.
Paul. ad Rom. 5. v. 12. *Per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit, & per peccatum mors, & ita in omnes homines mors pertransiit.*

O Diram introgressi in hunc mundum peccati, mortisq; concomitantis memoriam! quam veritas illa Catholica, à S. Concilio Tridentino nobis proposita, sollicitè inculcat; docet enim hæc Sancta Synodus: post peccatum primorum parentum, per translationem naturæ, traduci etiam peccatum originale, unicuique proprium, quæ (ut ibidem ait Concilium) *mors est animæ.* Hanc mortem communem, sub egregiâ quondam metaphorâ, Ezechiel prædixerat, ijs verbis: *Patres comederunt vivam acerbam, & dentes filiorum obstupescunt.* Sed clariùs illud ipsum Jeremias insinu-

avit, dicens: *Patres nostri peccaverunt, & non sunt, & nos iniquitates eorum portavimus.*

Thren. 5.
v. 7.

Porrò non me latet, multos hanc veritatem hæreticos oppugnâsse, quorum non minimus, Julianus ille apostata dicebat: *Non peccat iste qui nascitur: non peccat ille qui genuit: non peccat ille, qui condidit: per quas igitur rimas, inter vos prasidia innocentia, peccatum singis ingressum?* Verùm audi hæretice verba Pauli, pro Conceptu nostri Themate adducta! quibus clarè ostendit rimas, per quas ad nos penetra vit peccatum: *Per unum, inquit, hominem, peccatum in hunc mundum intravit, & per peccatum mors, & ita in omnes homines mors pertransiit.* atque, ut modum, quo subintravit peccatum originale, clariùs intelligas, familiarem quandam similitudinem auscultata! Certè, si consideres frumentum, quod terræ mandatur, nec in eo paleas reperies, nec illæ in manu seminantis adsunt, nec in terrâ, in quâ ferri-

Teste
August. ad
Valer. de
nuptijs
c. 28.
tom. 7.

Secl. 5.
decr. de
pecc. orig.

c. 12. v. 2.

feritur, præexiſtebant, nec tandem cum pluviâ Cœleſti, quâ terra illa irrigatur, decidunt: & nihilominus frumentum poſteâ paleâ involutum naſcitur. Haud aliter ergò peccatum originale nec erat in animâ, quæ ſecundùm ſe omni maculâ caret: nec erat in manu DEI creantis; cùm ipſe fit ſons totius puritatis: neque in utroque parente generante, quos ſupponimus juſtos, & ſanctos eſſe: nihilominus tamen, dum per naturalem propagationem anima tangit carnem, ex primo illo prævaricatore ortam, in quo omnes nos peccavimus, peccati turpitudinem contrahit. quò clarè collimare videntur verba illa Auguſtini: *Pone juſtum baptizatum, tanquam granum purgatum: non attendis, quia de grano purgato naſcitur frumentum cum paleâ, ſine quâ ſeminatum fuerat?* quo autem modo id fiat, in hunc modum explicari debet: nimirum, quòd Adam fuit conſtitutus à DEO caput ſuæ poſteritatis, tam naturale, quàm morale: naturale quidem; quia omnes poſteri ab eo erant per naturalem generationem propagandi: morale verò; quia in illius deliberatione conſtituit DEUS, tam pro ſe, quàm pro filiis ſuis, permanentiam in ſtatu innocentix, vel culpabilem illius amiſſionem: unde in voluntate Adæ, moraliter conſtituit DEUS voluntatem omnium noſtrùm. Ex quo factum, ut ipſo transgrediente Divinum præceptum, omnes in illo transgreſſores facti ſimus, quoad ſufficientiam quidem, antequàm generaremur: quoad efficaciam verò, quandò actu geniti ſumus; tunc enim actu contrahit homo peccatum ipſum originale, quod licèt non ſit voluntarium actu proprio, & formalî, verè tamen quaſi virtualiter & interpretativè, in actu primi parentis, quatenus in ejus voluntate, ut in capite morali, omnium noſtrùm voluntates continebantur, & omnes in illo unum eramus. Quod ex unico Divi Thomæ exemplo clariùs patebit: Omnes enim cives pro uno corpore reputantur, & quod Reipu-

blicæ capita efficiunt, omnia illius membra feciſſe dicuntur. hinc licèt e. g. nil magis voluntarium debeat eſſe, quàm votum; nihilominus, ut votum jejunijs alicujus Civitatis obliget futuros cives, nondum natos, ſufficit votum illud emiſſe, non per ſeipſos, actu proprio, ſed per actum eorum, qui capita erant Reipublicæ, in quorum voluntate cenſebantur eorum voluntates moraliter exiſtere: ſic ergò, quia voluntates omnium poſteriorum continebantur in Adamo, velut in capite morali, originalia eorù peccata cenſentur voluntaria, quatenus membra erant illius capitis.

Verùm quid poſt longam hanc originalis peccati explanationem, de MARIA dicendum? num & in illam Adæ peccatum ac conſequenter mors pertranſijt? Aſſero ego indubitanter, quòd licèt peccatum primi parentis, ob rationes dictas, habuerit ſufficientiam, ad maculandam Beatam hanc Virginem, ſicut & reliquos Adæ poſteros: re tamen ipſâ non habuit efficaciam *intranſandi* in eam, aut inferendi ei maculam aliquam; quia Filius DEI prævidens illam ipſius Matrem futuram, ſuâ eam gratiâ, ne inficeretur, præmunivit: ſicque *intrare* non poterat peccatum, in quam intrare ſecunda Deitatis Perſona ſtatuerat. Addo prætereâ, Sacris in paginis ſæpiùs per *mundum* ſignificari *homines*, gratiâ Divinâ *vacuos*: ſic enim Chriſtus ipſe videtur locutus, dum ait: *Mundus eos odio habuit; quia non ſunt de mundo: ſicut & ego non ſum de mundo.* Cùm ergò MARIA ſemper gratiâ plena fuerit, quis credat, MARIAM in hac mundi ſignificatione comprehendi, quando dicitur *per unum hominem in mundum intrâſſe peccatum, & per peccatum mors?* dicendum potiùs: ſicut omnipotenti DEO placuit, Apoſtolos quandòque ſuos liberare, *ne computarentur de mundo*, hanc ipſam gratiam multò magis dilectiſſimæ ſuæ Matri in Conceptione conceſſiſſe, ſicque Adæ peccatum in eam non intrâſſe. O utinam

Jo. 17.
v. 14.

non intrarent in nos frequenter alia peccata actualia, & per illa formidabile aeternæ mortis periculum!

4. de Salut. Angel. testantibus id Catharino, Canilio, Salmerone, &c.

660.

§. 2. *Authoritas.*

S. THOMAS AQUINAS, sAVTOR CONCEPTÆ DELPARÆ.

1. *Potest aliquid creatum reperiri, quo nihil purius esse potest in rebus creatis, si nullâ contagione peccati inquinatum sit: & talis fuit puritas Beatæ Virginis, quæ à peccato originali, & actuali immunis fuit. In 1.um sent. dist. 44. a. 3. ad. 3.um*
2. *Virgo fuit electa Divinitus, ut esset Mater DEI, & ideo non est dubitandum, quin DEUS, per suam gratiam, eam ad hoc idoneam reddidit, secundum quod Angelus ad eam dicit: Invenisti gratiam apud DEUM: ecce concipies, &c. non autem fuisset idonea Mater, si peccasset aliquando, tum quia honor parentum redundat in prolem, &c. unde & per oppositum, ignominia Matris ad Filium redundasset: tum etiam, quia singularem affinitatem habuit ad Christum, qui ab eâ carnem accepit. Dicitur autem 2. ad Corinth. 6. Quæ conventio Christi ad Belial? tum etiam, quia singulari modo DEI Filius, qui est DEI sapientia, in ipsâ habitavit, non solum in animâ, sed etiam in utero. Dicitur autem Sap. 1. In malevolam animam non introibit sapientia, nec habitabit in corpore subdito peccatis. Part. 3. q. 27. a. 4.*
3. *Virum ex millibus unum reperi, scilicet Christum, qui esset sine omni peccato: mulierem autem ex omnibus non invenit, quæ à peccato omnino immunis esset, ad minus originali, vel veniali. Excipitur purissima, & omni laude dignissima Virgo MARIA. Lect. 6. in c. 3. Ep. ad Galat. NB. Hic Textus, licet in recentioribus editionibus omissus, tamen reperitur in antiquis.*
4. *MARIA purissima fuit, quantum ad culpam; quia nec originale, nec mortale, nec veniale peccatum incurrit. Opuſc.*

§. 3. *Ratio.*

IVra posterIora, nVnqVaM Derogare possVnt IVrlbVs 661. prlorlbVs, nIsI In CaslbVs, à Lege factis eXpressIs.

SI Beata Virgo dici posset pro alio instanti infecta peccato originali, ratio esset; quia pariter cum ceteris mortalibus fuisset subiecta huic legi, & statuto: *Omnes in Adamo moriuntur*: Atqui huic legi non erat subiecta. Ergo, &c. Min. Prob. Huic statuto subiectus non est, qui per privilegium acquisivit jus, ut præservetur semper immunis ab omni peccato. Sed tale jus ab æterno MARIA acquisivit. Ergo dicto statuto subiecta esse nequit. Maj. patet; In tantum enim quis subiectus est huic statuto, in quantum actu contrahere potest peccatum. Sed qui habet jus, ut semper præservetur ab omni peccato, nullum peccatum actu contrahere potest: Ergo, qui tale habet jus, statuto illi: *Omnes in Adamo moriuntur*, subiectus esse non potest. Min. verò Prob. quando quis, per privilegium acquisivit aliquod munus, eo ipso etiam per illud acquisivit jus, ad ea omnia, quæ sunt necessaria, & connexa cum tali munere. Sed B. Virgo ab æterno, per privilegium, acquisivit munus Maternitatis DEI, & simul præservatio ab omni peccato est quid necessarium, & connexum cum tali munere: ut alibi probavimus. Ergo ab æterno habuit jus, ut præservetur ab omni peccato. Dices: Huic Juri derogari per posterius jus, sive per illud ipsum statutum: *Omnes in Adamo moriuntur*. Sed contrà est commune Axioma Juridicum: *Fura posteriora nunquam possunt derogare prioribus, nisi in casibus, à Jure expressis*: Atqui hic non est casus à Jure expressus: Ergo huic Juri

Juri priori, de immunitate ab omni peccato, non potest derogari, per hoc posterius: *Omnes in Adamo moriuntur.*

§. 5. *Symbolum.*

raDio SoLarI, LVtVM non noCet.

663.

§. 4. *Historia.*

662.

PVerVLVs AnNI, & MensIs VnIVs, pro Veritate, qVatVor VersVs DistInCtè pronVntIans.

Quàm benè cecinerit Psalmitta Regius, dum Psal. 8. vers. 3. ait: *Ex ore infantium, & lactentium, perfecisti laudem, propter inimicos tuos, ut destruas inimicum, &c.* id sequens confirmat miraculum: dum in quadam Hispaniæ Urbe, innocens tredecim mensium puerulus, nè verbum adhuc integrum effari doctus, sed tantùm inconditè quandoque balbutiens, in honorem tamen Beatissimæ Virginis, sine labe conceptæ, pulcherrimos quatuor versus distinctissimè pronuntiavit, sicque omnes Mariani hujus privilegij impugnatores validè confundendo, non exiguam dignissimæ Numinis Genitrici, ex ore suo, laudem perfecit. Fuit autem hoc miraculum, Anno Millesimo, Sexcentesimo, Decimo septimo, Romam transmissum, ab ipso Hispalensium Archi-Episcopo, cùm ibidem ritè priùs discussum, ac approbatum fuisset, atque coram Beatissimo Papà, PAULO V. in Congregatione S. Officij, primo loco, inter alia propositum.

Reynaudus Tom. 8.

pag. 322.

Solatius medias radius splendore cloacas
Pertransit: ramentum haud contrahit inde lutum:
Peccantis medias Concepta MARIA cloacas
Naturæ tranfit: nec trahit inde lutum.

Eripe me de luto, ut non infirar. Psal. 68. v. 15.

§. 6. *Antiquitas.*

ConstantINI MagnI, DebeL-
LatIs hostIbVs InIgne.

664.

Magnus ille Constantinus, cùm debellatis glorioso triumpho Imperij sui perduclibus, Maxentio, & Licinio, victor ad propria reverteretur, aureum cudi imperavit Numisma, perpetuum insignis triumphij monumentum. Cernebatur in hoc Numismate, unâ ex parte, laureata ipsius Constantini effigies: ex alterâ videre erat labarum Crucis †: in eodem labaro tres orbes: ex parte verò superiori, victoriosum Christi Salvatoris Nomen: infra ad stipitem Crucis jacebat in spiram se volvens contritus serpens. Quo Numismate, nihil aliud Cæsar piissimus denotare intendebat, quàm partam virtute Sa-

cræ Crucis victoriam : devictas tres Orbis partes : hostium denique, Maxentij, & Licinij serpentina capita, contrita, & contusa. *Jacobus Greesorius Tom. 3. de S. Cruce, l. 1. c. 5.*

Possset haud immeritò aureum hoc Numisma applicari in Insigne, relatae à purissimâ DEI Genitrice victoriæ, in suâ Conceptione; Laureata enim Constantini effigies quid aliud proderet, quàm constantiam, in nemine dignus, quàm in MARIA, lauro coronandam? quæ sola constanter pura, nullum maculæ momentum admittit. Quid labarum Crucis, quàm partem in illâ, non nisi virtute Crucis, tam singularem de tartaro victoriam designaret? Per tres deinde in labaro orbis, non quidem devictas tres Orbis partes, sed tria peccatorum genera, toti re-

liquo Orbî communia, à MARIA debellata, intelligere possemus. Contritus denique serpens, ad stipitem Crucis, in spiram convolutus, serpentem nobis infernalem ad vivum exprimeret, virtute ejusdem Crucis, à MARIA gloriosissimè in capite contritum, juxta illud : *Ipsa conteret caput tuum.* Sic enim verò eadem, quæ Constantino magno, magnæ non minùs, ac gloriose DEI Genitrici, sine labe conceptæ, debellatis hostibus, Insignia deservirent.

§ 7. Anagramma.

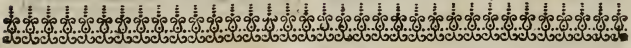
DeIpara, à Labe pVra, ac
MIRA tVtela!

665.

Agnâ pura es, O mei, ac mundi mira tutela!

Versio literalis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS XCVI.

§. I. Scriptura.

666.

GLoriosa, sIne MaCVLâ,
& rVgâ ADæ.

Ephes. c. 5. v. 27. *Ut exhiberet sibi gloriosam Ecclesiam, non habentem maculam, aut rugam.*

EO jam antiquæ DEI Sponsæ, Synagogæ Judaicæ, diu tolerata devenerat perversitas, ut exprobrare illi meritò Omnipotens possset, quòd *maculata* esset usque adeò *in iniquitate suâ*, ut neque nitro, neque herbâ fullonum, Borith, elui possset: insuper *contracta* esset, instar rugæ, *anima sua in illâ*. Eam ob causam datus est illi à Christo, in ligno Crucis, libellus repudij, atque ex aperto ejus Sacratissimo latere, nova nupta prodijt Ecclesia,

quæ sanguine, & aquâ lota, non haberet *maculam*, aut *rugam*; adeò nimirum sollicitus imposterum erat Christus, *ut exhiberet sibi gloriosam Ecclesiam, non habentem maculam, aut rugam.* Cùm igitur sublatâ, per unius Hostiæ substitutionem, veterum Sacrificiorum differentiâ, novum Sacerdotium, secundum ordinem Melchisedech, Christus instituisset: absterfis imperfectionum Legis antiquæ *maculis*, seniles Litteræ *rugas* adeò simul explicuit, ut mysteriorum, sub illâ latentium veritas, optatâ gratiæ, ac Legis Evangelicæ novitate, per universum mox Orbem dilataretur. Magnum profectò mysterium, in Synagogâ, & Ecclesiâ!

Verum non minus in Evâ, & MARIA mysterium est. Dedit namque illa, longè antè Synagogam,

Jerem.
c. 2. v. 22.
Zach. 4. 11.
v. 8.

maculam, in gloriâ suâ, multò detestabiliorem, tristesque *rugas* naturæ humanæ indixit, quando Divini transgressione mandati, virum insuper ad illam inducendo, turpissimo genus omne humanum, & originali nœvo ad eò sædavit, ut floridus ille primævæ innocentivæ status in deforme, ac tot *rugis*, quot miserijs confectum senium abierit. Verùm benignissimus DEUS, ex gratioso Annæ utero novam prodire voluit Evam, MARIAM, bis pulchram, juxta illud: *Quàm pulchra es amica mea, quàm pulchra es!* quia nimirum non modò sine maculâ, verùm etiam sine *rugâ* conceptam. *pulchram*; quia sine labe criminis: & iterum *pulchram*; quia sine *rugâ* fomitis: ut, quemadmodum *gloriosam sibi* Christus voluit exhibere *Eclesiam, non habentem maculam, aut rugam*: sic *gloriosam priùs sibi* incarnando exhiberet Matrem, similiter omni *maculâ*, ac *rugâ* carentem: per quam etiam resarciretur magnum illud præjudicium, quod gratia DEI in alijs per peccatum passâ est; cùm enim nunquam gratia illa perfectè resarciri potuerit, nec in Lege naturæ per Cæremonias, nec in Lege scriptâ per Circumcisionem, nec in Lege Evangelicâ per Baptismum; quia per has Leges perfectissimum suum statum Divina gratia nunquam obtinuit: hinc status perfectionis aliter recompensandus, & alio modo resarciendus videbatur, nimirum per creationem immaculatæ Deiparæ, non habentis *maculam*, aut *rugam*: per quam actû omnia fuere resarcita, juxta illud Divi nostri Anglicani Archi-Episcopi: *Duravit autem hæc macula, in eorum substantijs, quousque venit, in carnem illa, de qua loquamur, Virgo MARIA.* ubi ulterius addit: *Viditque cuncta, quæ DEUS bona, & utiliter fecit, in eo statu, quo condita fuerunt, esse destituerunt, & per hanc Virginem in pristinum statum revocata sunt, ac restituta.* Quis igitur non applaudat Virgini ad eò *gloriose*, soli, ex omnibus alijs hominibus, sine macu-

lâ, & *rugâ* Adæ conceptæ? Auscultare, pro coronide, lubeat illud, quod Joannes Gerfon, illustris Parisiensis Cancellarius, mirum in modum ergâ gloriosam hanc DEI Matrem affectus, scriptum reliquit: Oïto nimirum ille *rugosus*, ac deformes recenset vetulas, falsarias, & per omnia scelestas, juratas honoris immaculatæ Virginis adversarias, quæ inculpatam Conceptionis illius prodigiosæ puritatem semper arrodere, *maculamque*, ac *rugam* innocenti affingere omni modo contendunt: quarum detestabilia, hunc in modum, adducit nomina: *Littera occidens: Ratio liigiosa: Ratiocinatio Sophistica: Canonum superficies: Legis apparentia: Doctrina falsitas: Fabulosa Pœsis, & Hæreseos suspicio.* Quibus tamen mox totidem opponit Virgines speciosas, absque *rugâ*, quæ ejus sine labe conceptæ gloriam, ac primigeniam innocentiam, junctis viribus, fortissimè tuentur, negantes in illâ omnem etiam momentaneam turpitudinem, exhibentesque per omnia gloriosam Deiparam, non habentem *maculam*, aut *rugam*: *Veram scilicet Theologiam: Rationem probabilem: Ecclesie auctoritatem: Decretum Canonicum: Jus Civile: Doctrinam bonam: Pœsin mysticam, ac Fidem Religiosam.* Hiscè ultimis & nos conjungamur, ac gloriosam sine maculâ, & *rugâ* Adæ Deiparam, ad mortem usque, fortiter defendamus!

§. 2. *Authoritas.*

THOMAS ARGENTINENSIS, DEI=667:
paræ pVrè CONCEPTÆ
testIS INSIGNIS.

1. *Virgo gloriosa, ex privilegio singulari, sic fuit præventa Spiritus Sancti gratiâ, quod originali culpâ nunquam extitit maculata.* Lib. 2. d. 30. q. 1. a. 3.
2. *Decuit DEI Filium, Virginem Matrem ab originali maculâ præservare; quia decuit, eum in propriâ Matre observare, ad quod obligatur quilibet homo, ex præcepto Divino.* Lib. 3. d. 3. q. 1. a. 1.

§. 3. Ratio.

668. EpIsCopVs eLeCtVs, gaVDere
 foLet prIVILegIIs, qVIBVs
 gaVDet, & frVItVr aCtV
 ConſeCratVs.

Epiſcopus ſemel canonicè electus, & confirmatus, ante actualem conſecrationem, habet eadem privilegia, & jurisdictionem, quæ haberet, ſi actu jam eſſet conſecratus: ſic per electionem & confirmationem, immediatè ſubiicitur ſummo Pontifici: eximitur (ſi fuerit antè Regulâris) à jugo Regulæ, ſeu Religionis, quatenùs illa præjudicat auctoritati Episcopali: accipit eandem poteſtatem jurisdictionis regendi oves ſuas, hoc eſt, in judicando, puniendo, abſolvendo, diſpenſando, viſitando, beneficia, & privilegia conſeſcendo, ſimulque omnium rerum temporalium eandem plenam adminiſtrationem, & poteſtatem. ut habetur in *c. noſti*, & *c. tranſmiſſam*. Ergo etiam Mater DEI ſemel electa, & confirmata, habebit eadem omnia privilegia, quæ habet, quando actu per Incarnationem, & Conceptionem, conſecratur in Matrem DEI. Atqui Beata Virgo ab æterno fuit electa, & confirmata in Matrem DEI (ut alibi oſtendimus) ſimulque ejus primaria privilegia ſunt, quando actu per conceptionem fit Mater DEI: non eſſe incluſam in hoc præcepto: *Omnes in Adam moriuntur*: eſſe immunem ab omni peccato, tam actuali, quàm originali: eſſe confirmatam in gratiâ &c. Ergo Beata Virgo, ab æterno, antè ſuam Conceptionem, gaudebat his privilegijs, nempe: eſſe immunem à peccato originali. Sicut igitur Episcopus, etiam ante conſecrationem, pleno ore dicitur Episcopus: ita etiam Beata Virgo, pleno ore, ante incarnationem Verbi, in inſtanti propriæ Conceptionis, dici poteſt Mater. ut benè inſinuat S. Petrus Chryſolog. *Quomodo non ante concep-*

tum mater, quæ poſt partum virgo mater? aut genitrix quando non? quæ ſæculorum generavit Auctorem?

§. 4. Hiſtoria.

VrsVLæ BenInCaſæ, pro DEI 669.
 Matre Labor.

Burſula Benincaſa, Virgo Neapolitana, ſummæ erat, jam à teneris annis, ergâ Beatiffimam Virginem devotionis: cujus illud haud obſcurum extitit indicium, quòd adhuc puella, quotiescunq̃e domûs paternæ ſcalas aſcenderet, per ſingulos tamdiù gradus liſtere conſueverit, donec Salutationem Angelicam recitâſſet. Hæc facta adultior, non Eremitarum tantum Monafterium, ſed & virginum Congregationem ſub ejusdem Virginis patrocinio fundavit: Templum præterea ex Divinâ revelatione, ſub Titulo Conceptionis immaculatæ, ex fundamentis ædificavit: cujus etiam Sacri Myſterij Imaginem pro Inſignibus Congregationis, ac Monafterij ſui aſſumpſit. Porro cùm dictæ Marianæ Conceptionis Feſtivitatem ſolenniſſimâ quotannis Celebritate perageret, eodemque pacto in perpetuum celebrandam, in ſtatutis ſuæ Congregationis ordinâſſet: contigit fortè in eodem Feſto, ut obſecularum defectum vocari Muſici non poſſent, prout DEI famula cupiebat, ad immaculatos MARLÆ honores, cum debitâ & hætenùs conſuetâ Solemnitate celebrandos. Eâ propter DEO rem totam lachrymabunda expoſuit, promptamque pro opere voluntatem Virginis Filio obtulit: cùm ecce! eodem mane Nobiliſſimum aliquis, Mariano cultui ſpecialiter addictus, eâ de re à nemine requiſitus, excellentiſſimos quosdam, ſubmiſit Muſicos, ad Miſſam, ac Veſperas ſolemniter in eâdem Eccleſiâ decantandas. Nec mirum; mediante enim illibatæ Genitricis interceſſione, omnes ſe gratias à DEO obtinuiſſe, ipſamet Benincaſa pluriùs teſtata fuit: quæ, cùm Marianis frequen-

ter apparitionibus fuisset recreata, die tandem 20. Octobris, Anno 1618. placidissimè ac Sanctissimè vitam clausit, nullâ præcedente infirmitate, sed vehementi potiùs, erga DEUM, ejusque immaculatam Genitricem, amoris incendio resoluta, Anno ætatis suæ 68. *Ex Libro, in causâ Canonizationis edito Neapoli, Anno 1627. item Hippolyt. Marraccio in Lil. Marian.*

§. 5. *Symbolum.*

670. ELEPHAS, LÆSIS CATERIS, IN IRAS ARDENTIOR, MARIÆ FIGVRA.

Fortis ut extremas Elephas mox ardet in iras,
Si videat læsas, ense recente, fetas;
Vulnere sic maculæ reliquis ab origine læsis,
Arder in extremas pura MARIA faces.

Indignatio mea, ipsa auxiliata est mihi.
Matr. c. 63. v. 5.

§. 6. *Antiquitas.*

671. CIIRI, PER FARVM REGIS, GRANDIS LIBERALITAS.

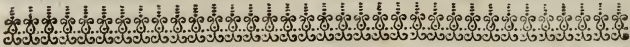
CUM Cyrus, Persarum Rex, die quâdam, hostem feliciter profligasset, ac spolia ab eodem plurima reportasset, vidit fortè gregiarum aliquis portionem ex omnibus opti-

mam, ac pretiosissimam: vidit, concupivit, & à Rege audacter petere non dubitavit. Quid ad hæc Cyrus? num fortè præsumptuosum hominem indignabundè à se repulit, petitionemque tantam denegavit? minimè: imò absque omni cunctatione, libentissimo animo, quod à milite desideratum erat, concessit. Gratias porò infinitas, pro ingenti hoc beneficio, referre exauditus miles incipiebat: quem Rex præveniens, *Tace!* inquit, *meum est rependere, & obligor profecto; quia occasionem dedisti optatissimam, quâ forem hodie, plus solito, liberalis: eapropter non eas tantùm, quas mihi disturus eras, gratias tibi rependo, verum insuper debere me, lubens profiteor. Paulletti Dom. 3. post. Epiph.*

Quis, obsecro! felicius unquam hostem profligavit, quàm Christus, Rex gloriæ, Dominus fortis, & potens in prælio? quis opulentiora inimico detrahit spolia, quàm ille, qui infinito Sanguinis, ac Mortis suæ pretio, tam mortis, quàm tartari universi victor, genus humanum omne, totque animas, quot ex Adamo posteros, ex inferorum faucibus gloriosè eripuit? Veruntamen statim ab initio *MARIA* optimam partem elegit, dum immaculatam sibi Conceptionem, ac à peccato præservationem, è prævisis Redemptionis spolijs, ab eodem triumphatore Christo expetijt, ac incunctanter (in ipso nempe Conceptionis momento) impetravit. Dignum quidem, ac justum erât; infinitas pro recepto tam singulari beneficio grates rependere; verùm quod Cyrus militi illi, hoc idem Unigenitus æterni Regis Filius *MARIÆ* reposuisse videtur: *Tace MARIA! meum est rependere, & obligor; quia occasionem dedisti, ut forem, in hoc extraordinario redimendi modo, in hæc præservazione, nulli alteri impensâ, plus solito liberalis; idcirco non modò grates tibi dico plurimas, sed insuper debere me fateor: adeò, ut hanc ipsam ob causam, in meam Te Matrem eligere, ac præ omnibus alijs, humanam ex Te carnem assumere cogitem, ac decernam.*

§. 7. *Anagramma.**Munda, integra, immaculata, opera JESU!*672. MVnDa, Integra à peCCato ,
opera IESV!

Versio litteralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS XCVII.

§. I. *Scriptura.*673. SegregatVs à peCCatorIbVs,
MatrIs Defensor.

Hebr. c. 7. v. 26. *Talis enim decebat, ut nobis esset Pontifex, Sanctus, innocens, impollutus, segregatus à peccatoribus.*

PRæclarum profectò, pro Virgini Deiparâ à peccato originali exemptione, hoc in textu, testimonium gentium Doctor attulit, tunc meliùs intelligendum, cum unum, alterúmve Sacræ Scripturæ locum priùs in medium adduxerimus. ac primò quidem, notaturus aliquandò insigni contumeliâ, ac probro, filium suum Jonatham Saul, Matris illi delictum obiecit, vocavitque *Filium mulieris, ultrò virum rapientis*, & sanè semper parentum delicta filijs exprobrantur, utpotè sanguinis necessitate proximè conjunctis. Decebatne ergò, DEI Filium, supremum nostrum Pontificem, secundum ordinem *Melchisedech*, habere Matrem, delicto originali infectam, quæ sibi deinde ignominiam, probum, perpetuamque afferret infamiam? decebatne illum, ut propria Mater peccato commacularetur, & diaboli constitueretur mancipium? Minimè; *Talis enim decebat* (inquit Paulus) *ut nobis esset Pontifex, Sanctus, innocens, impollutus, segregatus à peccatoribus.* quomodo autem à peccatoribus dici possèt *segregatus*, si corpus ejus à matre peccatrice fuisset desumptum, cum quâ una extitisset caro? Decebat ergo, ut Matris, cui

iple erat conjunctissimus, ageret defensorem: felix enim, ut Ovidius cecinit:

Felix, qui quod amat, defendere fortiter aude.

Aliud quid, in rem nostram, in Genesî descriptum reperitur: Abrahamum scilicet famulo suo, ad conducendam filio Isaaco sponfam dimisso, expressè prohibuisse, ne fortè peccatricem adduceret. *non accipis*, inquit, *uxorem filio meo, de filiabus Chanaanorum.* Si ergò Abraham adeò Sanctitatis extitit cultor, ut speciale gesserit curam, ne genti peccatrici, aut femine nequam, dilectus committeretur filius, quis, quæso! sibi persuadebit, æterno Patri non eandem, imò longè majorem fuisse curam, dandi Filio suo unigenito Matrem in terris, quæ detestabili peccati jugo subdita nunquam extiterit? & sanè, si ex Sapientis essetò *similiter odio sunt DEO impius, & impietas ejus*, certè etiam MARIAM, tanquam impiam, odio habuisset, & ab eâ segregari omnî modo curâsset, si tali illam peccato, vel ad momentum, infectam conspexisset: segregari, inquam, voluisset DEUS Pater ab assumptâ Filia, segregari Filius, à designatâ Matre, segregari Spiritus Sanctus ab electâ Sponsâ, quis autem talia credere præsumat? Verùm majora pro MARIÆ defensione audite! Christus ipsèmet, utpotè summa Perfectio, & incomparabilis Sanctitas, nunquam peccavit, nec peccare po-

Gen. c. 24. v. 3.

Sap. 14. v. 9.

i. Reg. 20. v. 30.

tuit

tuit, totus à peccatoribus segregatus; quia tamen meram peccatoris formam suscepit, mox Pater Cœlestis tantum, erga proprium, aliàs dilectissimum Filium, videbatur suscepisse odium, ut propter peccata, non sua quidem, sed pro alijs spontè in se suscepta, unicum hunc Filium summis doloribus, ac cruciatibus affici, tamque acerbâ puniri morte voluerit, qualis nulli unquam homini obtingit, aut obtinget. Si porrò Divina iustitia, præcisè ob externam peccati speciem, adèò Filium ipsum odio quasi habuit, quantò magis odio habere oportuisset ejusdem Filij Matrem, si actu in Adamo peccatrix aliquando extitisset? sed noli in MARIA peccatum quarere; ubi non alium decuit esse Christum, quàm segregatum à peccatoribus! Sed & Cœlestis Paranympus, pro coronide, tum loquendo, tum tacendo, quid de MARIA sentiendum? nos doceat! LUCÆ. c. I. ait ille: *Ne timeas MARIA! inveniisti enim gratiam apud DEUM: Ecce concipies, & paries Filium, & vocabis nomen ejus JESUM, & hic erit magnus, & Filius Altissimi vocabitur.* simile quid Josepho idem (ut plurimi volunt) Archangelus indicat: *Joseph, fili David! noli timere, accipere MARIAM, conjugem tuam; quod enim in eâ natum est, de Spiritu Sancto est: pariet autem filium, & vocabis nomen ejus JESUM; ipse enim salvum faciet populum suum à peccatis eorum.* Porrò utriusque hîc Nomen dulcissimum: *JESU* insinuat, sed diverso contextu: *MARIÆ* indicatur: *Vocabis Nomen ejus JESUM*, addendo: *Hic erit magnus, &c.* Josepho indicatur: *Vocabis nomen ejus JESUM*, addendo: *Ipse enim salvum faciet populum suum, à peccatis eorum.* Sed, quæso! cur hoc ipsum non etiam *MARIÆ* indicatum, quòd nimirum *JESUS* esset salvaturus populum suum à peccatis? Responderet pulcherrimè Novarinus: *Potuit Angelus, cum S. Joseph loquens, peccati mentionem ingerere; quia non constat, eum ab originali peccati debito immunem fuisse, sicut fuit MARIA.* Tacen-

dum ergò de omnî peccato erat loquenti cum MARIA Archangelo, quam ab omni, tam originali, quàm mortali culpâ liberam optimè noverat, nullaque prorsùs mentio ibi facienda, de solutione alicujus culpæ, quam illa minimè contraxit, utpotè Genitrix exitura Filij segregati à peccatoribus, Matrem defendentis.

§. 3. Ratio.

S. THOMAS à VILLÂ NOVÂ, 674.
Constans protector sine peccato Conceptus.

1. *Sacra, pura, & immaculata Virgo, cui etiam, præ alijs, hoc erat virginittatis insigne, ut inspectores suos virgines faceret; erat enim in eâ virgines germinans virginitas.* In cap. 9. Zach. v. 7. Conc. 2. de Annunc.
2. *Domus Divinæ sapientiæ, sine omni fomite peccati formata est.* Serm. 3. de Nativ. B. V.
3. *Sicut Aurora confurgens, id est, fulgida, purpurea, læta, non obtenebrata, non obumbrata, non maculata, sicut alij filij Adam: sed pulchra ut Luna, electa ut Sol.* Ibidem.

§. 3. Ratio.

Pugnante pro Delparâ Creatore, quâvis Contrâ eam? 675.

Nemo est, qui neget, à Creatore universorum, nempe Patre Divino, Deiparam Virginem ex omnibus electam filiam, præelectam Unigeniti Matrem, charissimam Spiritûs Sancti sponfam, contrâ omnium hostium insultus, semper fuisse defensam, & propugnatam: Sed propugnatus, & defensus semper à Patre Divino, debet carere omnî peccato gravi, actuali, & originali. Ergo, &c. Min. Prob. Qui defenditur & propugnatur à DEO, contrâ hunc nullus inimicus, nulla fraus potest prævalere; ut Regius Psalmista ait: *Si consiliant adversum me castra, si exurgat*

v. 30.

Matth. c. I. v. 20.

In Umbra Virg. c. 93.

Pl. 26. v. 3.

Rom. c. 8.
v. 31.

adversum me prælium, &c. non timebo mala; quoniam Tu mecum es. nam, si DEUS pro nobis, quis contra nos? Sed si semel quis contraxit peccatum originale, vel aliud grave, diabolus non tantum prævalet contra talem, eum privando omnibus donis supernaturalibus, verum etiam suo modo prævalere videtur contra DEUM; quia talem quasi eripit dominio Divino, inque suam potestatem, & mancipatum abstrahit. Ergo nullus, qui propugnatur à DEO, potest esse inquinatus peccato originali, adeoque ex eo, quòd Creator pugnaverit pro Deiparâ, sicque nullus contra eam potuerit prævalere, manifestè sequitur, caruisse eam semper peccato originali.

§. 4. Historia.

676. Sancti Bernardini apparitio, facta Bernardino De Bvitis.

Narrat de semetipso Venerabilis, ac ob doctrinæ præstantiam, celebris admodum, ex Ordine S. Francisci, P. F. Bernardinus de Bvitis, in Senensî se quondam Civitate ad sui Ordinis Conventum divertisse, ac unâ cum alio itineris sui socio, per dies complures ibidem commoratum fuisse: nactum interim occasionem optatam, visitandi parvulam ibidem Bibliothecam, in quâ specialiter Libros, ad usum quondam Divi Bernardini Senensîs spectantes audierat asservatos. Hic (ut ulterius ille rem prosequitur) inter alia, gaudens invenit Tractatum de Conceptione Beatissimæ Virginis, ab ipsomet Sancto compositum, & (ut credibile tam ipsi, quam

socio videbatur) propriâ ejusdem manu conscriptum. Cùm autem in eodem libro Bernardinus de Bvitis, piâ curiositate, diutius lectionem protraheret; ecce! adest ad ostium Bibliothecæ quidam, ex eodem Sacro Ordine, Religiosus, senex venerandus, ejusdem prorsus speciei, qualem communiter Senensî Divi depicta effigies representare solet. Hic hilarè admodum, serenoque vultu, sic eos alloquitur: *Quid agitis hic, dilecti Patres? cui cùm illorum aliquis respondisset: Magnâ hic fruimur consolatione, lustrando opera ista S. Patris nostri Bernardini, de immaculatâ Deiparæ Conceptione conscripta.* ille subridens ait: *Vos bene facitis.* nec plura dicendo, statim discessit. Hic ambo simul internâ quâdam dulcedine, ac mirâ consolatione superfusi, ad invicem dicebant: *Verè credimus, hunc fuisse ipsomet S. Bernardinum, cujus amore hoc iter suscepimus, & de quo hæcenus plura locuti fuimus.* Cùm ergo paulò post omnes Monasterij Fratres, dato ad cœnam signo, in refectorium convenissent, duo hi Patres, hospitio excepti, diligentissimè considerabant, num aliquis illi, qui apparuerat, similis inter eos reperiretur? dumque neminem omninò talem viderent, aliud sibi ultrâ persuadere non poterant, quàm dignatos se verè fuisse apparitione S. Bernardini, qui eis idèd spectabilem se præstitisset, ut ostenderet, quàm grata sibi fuerit lectio Operum à se editorum, illorum præsertim, de immaculatâ Virginis Conceptione.

Hæc ipsomet de Bvitis testatur oculatus. *De Concept.*

Serm. 4.

§. 5. *Symbolum.*

677. agnVs, CVrrens In præCeps,
perDit omnes.

In præceps sequitur primum grex integer Agnūm,
Unam vix retinet pastor egenus ovem.
Præceps primus homo peccando perdidit omnes,
Juncta DEO renuit sola MARIA sequi.

Errare fecit eos in itinere, & non in via.
Psal. 106. v. 40.

§. 6. *Antiquitas.*

678. OCTAVII BALBI, pro Defen-
sione FILII, Mors.

PLuris æstimasse Octavium Bal-
bum, filij à se dilecti salutem,
quàm iminentem sibi ipsi turpissi-
mam mortem, sequens nos docet
desumpta ex Antiquitate narratio.
Quæsitus namque ad mortem (nescio,
quali ex delicto?) Octavius,
jam fugâ salvus evaserat: cum ecce!
falsus excitatur rumor, atque ad au-

res ipsius defertur: Filium in Patris
fugitivi vicem, proximis diebus
diræ neci tradendum esse. Triste hoc
nuntium mox revocavit à fugâ aman-
tem genitorem, qui pro defensione
innocentis filij ultrò redux, illam-
que Prophetæ Ezechielis regulam,
dictante naturâ, amplexus, ubi ait:
Filius non portabit iniquitatem Patris.
c. 18. v. 20. semetipsum, ante ocu-
los ejusdem, occidendum obtulit,
cujus vitam, propriæ vitæ pretio,
amore plùs quàm paterno, emere ac
redimere, generosè decreverat. Fa-
ctumque est ita: & quem videre fi-
lius Patrem in fugâ superstitem non
poterat, vidit reducem, satellite corn-
prehendente, judice damnante, li-
ctore exequente, miserè expiran-
tem.

Concitatorem nihilominus, lon-
gèque ardentiorum quis non dixerit
Filij DEI, in dilectissimam Genitri-
cem suam, charitatem? qui infinito
meritorum suorum, ac Passionis sub-
eunda pretio, in primò concepti-
onis articulo, ubi MARIAM origina-
liter in animâ mori oportebat, emit-
ac redemit ejusdem suæ Matris inno-
centiam, haud aliter, ac si sola fuisset
emenda, maluitque, adstante,
ac supervivente Matre, aliquando in
Cruce maledictâ expirare, quàm di-
ctam Matrem vel momentaneo male-
dicto succumbentem conspiciere.

§. 7. *Anagramma.*

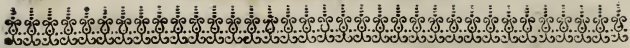
VaLe aLMa DeIpara, Cor 679,
I E S V!

Vale Regina, tam pia, tam munda, Cor JEsu!

Versio litteralis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ. CONCEPTUS XCVIII.

§. I. *Scriptura.*

680.

Generatio DEI, præservans
pVRAM à peCCato.

Epist. Jo. c. 5. v. 18. *Non peccat : sed generatio DEI conservat eum, & malignus non tangit eum.*

Cum audisset ab Archangelo MARIA, dignitatem Maternitatis Christi sibi reservatam, & securam ex ipsâ generationem secundæ in Deitate Personæ, mox admirabunda respondit: *Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco?* cui paucis reposuit Angelus: *Spiritus Sanctus superveniet in te, &c.* Veruntamen quæstio hæc non exigua oritur: unde scire potuerit Gabriel, Spiritum Sanctum superventurum esse in MARIAM? cum eum solummodò in finem missus videatur Angelus, ut tanti MARIAM Mysterij, generandi scilicet in terris Verbi Divini redderet certiozem. unde autem didicisse putamus Angelum, quod descensurus esset in ipsam Spiritus Sanctus? Profectò non aliunde id ipsum didicisse existimo, quàm, quòd eam ut Matrem DEI salutabat, atque hoc ipso à Spiritu Sancto nullatenùs dissitam sibi persuadebat. Concipere proinde debebat MARIA, ut DEUM generaret: Ergò (concludente Angelo) Spiritus Sanctus erat cum eâ. Hinc & ego similiter ausim concludere: Concipi oportebat MARIAM in matris Annæ utero, ut suo tempore DEUM generaret: Ergo Spiritus Sanctus erat in eâ, puram illam à peccato præservans. *Non peccat ergò MARIA, in instanti Conceptionis, sed generatio DEI conservat eam absque labe, & malignus hominum inimicus non tangit eam.* Porro MARIAM, dig-

nissimam Verbi Divini Matrem, non peccasse originaliter, sed puram à peccato, ex eâ potissimum ratione, præservatam fuisse; quia generatio DEI, pro redimendo in terris homine, illi fuerat comittenda, atque adedò, in primordio suæ Conceptionis, prorsus immaculatam fuisse, vix non ipsâ Sacrarum Litterarum prima vocabula ad oculum demonstrare videntur. Non semel enim admirabundus expendi, Spiritum Sanctum, in ipso creaturarum rerum principio, præ reliquis, aquæ elementum sibi in vehiculum consecrâsse: *Spiritus Domini ferebatur super aquas*, ubi notanter adverti, priùs nominari Spiritum Sanctum, quàm aquarum nomen aures feriat. unde ergo (sic mecum discurrebam) tanta aquis advenit excellentia, ut omnia inter creata, in ipsius statim Numinis assumatur vehiculum? carebat adhuc Cælum stellarum radijs: terra etiamnùm informis, invisibilis, & incomposita, non vernabat florum pulchritudine, fructuum ubertate, & viridi arborum ornatu: aër tenebrarum densitate ostendebat tristitiam: dum solus interim liquor veftaculum DEO subijciebat. cur ergo aqua, nec per minimum instans, DEI præfentiâ carebat? Sed audiamus Leonem Papam, pro re nostrâ meliùs intelligendâ, sic discurrentem: *Originem*, Serm. 5. de Nativ. inquit ille, *quam sumpsit in utero Virginis, posuit in fonte Baptismatis: dedit aquæ, quod dedit Mari; virtus enim Altissimi, & obumbratio Spiritus Sancti, quæ fecit, ut MARIA pareret Salvatorem, eadem fecit, ut regeneret unda credentem.* Id ipsum Cælius Arelatenfis his verbis confirmat: *Ecce nunc* Hom. 4. peregrinantibus natura legibus, innumere per omnem terram multitudines de solo sinu fontis

Luc. 1.
v. 34.

v. 35.

Gen. 1.
v. 2.

fontis, tanquam partu Virginis, procreantur. Gaudeat CHRISTI Ecclesia, que ad similitudinem Beatæ MARIÆ, Sancto Spiritu operante ditatur, & mater Divine prolis efficitur. Horum Patrum

Jo. 3. v. 5.

intentum (ut ex eorum verbis perspicue patet) certè aliud non est, quam demonstrare: aquam, ad similitudinem MARIÆ, operantè Spiritu Sancto, genitricem effici Divinæ prolis; dixerat enim hoc ipsum Christus Nicodemo: Amen, amen dico tibi: nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu Sancto, non potest introire in Regnum DEI. Ex fonte ergo Baptismatis, prægnante fecunditate Spiritus Sancti, renascuntur filij DEI, non naturâ, sed gratiâ: Ex MARIA, & Spiritu Sancto, natus est Filius DEI naturalis. Utraque ergo habet prolem Divinam: aqua adoptivam, MARIA naturalem. Ecce nunc rationem, quare nec unicum permittatur instans, quo aqua Spiritus Sancti careat præsentia? quia nimirum per Baptisma, Filios DEI adoptivos paritura erat. Si ergo aqua, quia genitrix filiorum DEI erat futura, in primo statim instanti, tanto Divini Spiritus ditatur favore, quanto potiori jure Virgo Mater, quæ mirante naturâ suam genuit genitorem, Filium DEI naturalem, in primo Conceptionis suæ instanti, debuit Spiritus Sancti ornari muneribus, & ob hanc ipsam DEI generationem, pura à peccato præservari? Hanc ergo purissimam Genitoris nostri Genitricem degentes Filij, cum filio prodigo, fiducialiter accedamus: atque ut, per ejusdem intercessionem, spiritu humiles, animoque contriti, quasi modo geniti, denuò recipiamur in Filios, Divini Genitricem Filij enixis precibus imploremus!

§. 2. *Authoritas.*

TrItheMIVs, pVrè ConCeptæ 681.
Defensor.

1. Verè Sancta, quæ illam sine culpâ originalis macule peperit, quâ nulla Sanctior unquam fuit: sine crimine originalis maculæ partus, non decebat matrem, nisi Sanctam: DEI Genitricem concipere, & parere, non congruebat, nisi DEO gratissimam, & præ cunctis tunc in Israël devotam: non erat in Israël Sanctior altera, quæ in conceptione DEI Genitricis, Spiritui Sancto nus sine maculâ construxit. Cap. 1. 3. & 4. de Laud. S. Annæ.
2. Erat Anna, priusquam conciperet Matrem DEI, Sancta: in conceptione tamen per amplius Sanctificata; quoniam tabernaculum illius effici meruit, quæ super omnes creaturas gratiâ plena fuit. capsam & arcam, in qua Sanctorum conduntur pignora, Sanctificatam & honorabilem dicimus: quando magis venerabilem Annam, in qua DEI Mater sine maculâ jacuit, honoratam sanctificatamque venerari debemus? verè sancta! quæ illam sine culpâ originalis maculæ peperit, quâ nulla Sanctior unquam fuit. Cap. 3. de Laud. S. Annæ.
3. Ancilla DOMINI, quæ nunquam subjacuit maculæ cujuscunque peccati. De Mirac. B. V.

§. 3. *Ratio.*

AMICVs est aLter ego: Ergo 682.
DeI para aLter NatVs.

AMicus est alter Ego: Atqui Beatissima Virgo fuit semper amica Christi, ab eodem tenerrimè dilecta, columba unica, &c. Ergo una semper cum Christo fuit, & (ut dicere solent) Alter Ego. Major (præterquam quòd decantata sit paræmia) constat liquidò ex eo, quòd omnis vera, & sincera amicitia protuberet ex affectum, propensionumque constanti assimilatione, & æqualitatis elegantia. Min. verò probatur; non enim

enim assignari potest momentum, quo MARIA à Filio fuerit aliena, sed potius eidem, quantum decuit, & fieri potuit, constanter fuit simillima, amica nullo instanti infensa, nunquam reconciliata: quod probatur; Quis enim reperiri potest, vel obiter, gubernandæ Reipublicæ regulis instructus, & parùm duntaxat circum spectus, qui non cautum habeat, ab amico reconciliato sibi abstinendum esse? quam ob rem, unum ex duobus fateri oportet, aut quòd DEI Mater à Filio nunquam fuerit sincere adamata, utpotè inimica reconciliata, aut quòd in ipso conceptionis signo amica fuerit, Christo simillima, *Alter Natus*, immaculati Agni Mater immaculata.

§. 4. *Historia.*

683. B. Ioanna De CrVce, DeIparâ DeVota.

INter complura alia summæ pietatis exercitia, quibus Beata Ioanna, de Cruce dicta (assumptâ tertiâ Sancti Patris Francisci regulâ) alijs prælucebat, non ultimum obtinebat locum mira in Deiparam devotio, ex eo satis colligenda, quòd Festa ejusdem Beatissimæ Virginis, ac singularissimè Festum Immaculatæ Conceptionis, summâ celebritate, ac devotione peragere fuerit solita: adeò ut, in obsequij grati remunerationem, sæpiùs comparentem sibi habuerit eandem purissimam DEI Matrem, quæ etiam (sollicitante, ac facillè impetrante Joannâ) sublata ab Angelo tutelari in Cælum complura Rosaria, potentissimâ suâ intercessione, ab ipsâ Sacro-Sanctâ Trinitate benedici impetravit, perque eundem Angelum, ad Joannæ cellam denuò referri curavit. quorum Rosariorum singuli globuli tantam (experientiâ teste) obtinent virtutem, ut contra hostis infernalis fraudes, veneficorum hominum insidias, ac noxiarum impetus tempestatum, salubre fidelibus exhibeant

præservativum. *Calendar. B. Virg. ad diem 3. Maij.*

§. 5. *Symbolum.*

CoLendæ beatorVM 684.
reLIqVIæ.

Devoto veneror studio Sacra Matris ossa:
Cur? dignam hæc Animæ credo fuisse domum:
Majori ac studio veneror, sine labe, MARIAM:
Cur? dignam haud dubito Numinis esse
domum.

Custodis Dominus omnia ossa eorum. Ps. 33. v. 17.

§. 6. *Antiquitas.*

ACies hostILIS, à soLo HOra-
tIo CoCLite, In ponte LI. 685.
CInIo Detenta, aC
progreDI pro-
hibIta.

IN gestis Romanorum refertur: Horatium Coclitem tam admirandæ extitisse fortitudinis, ut integram Hetruscorum aciem, in Sublacio Ponte, (quem alij Licinium nominant) solus ipse generosissimo ausu detinuerit, tamdiù quidem, quousque Pons à tergo destrueretur, sicque ulterius progredi hostes prohiberentur, quos proinde hunc in modum fertur exclamasse: *Romanos vicimus: ab Horatio vissi sumus.* Quo valoris

ris sui incomparabilis specimine, tantam sibi apud Romanos promeruit gloriam, ut excelsam ejus honori statuam erexerint, perpetuum facti Heroici monumentum. *Valerius Max. lib. 3. cap. 2.*

Deprædicanda certè Coclitis hujus Horatij fortitudo! sed magis celebranda generositas Amazonis illius fortissimæ, quam in MARIA reperimus: Stetit certè illa non in Ponte Licinio, per quem ad Urbem Romanam patefcit aditus, sed in Ponte, quo ad vitam aditus referatur, nempe in Conceptione, immobilis, ac inconcussa: & quamvis reliqui mortales omnes, ab hoste infernali, ex illo ipso Ponte, in peccati originalis profundum fuerint dejecti, sicque in omnium animas, tenebrarum Principi, per hæreditariam maculam,

patuerit ingressus; unica tamen illa, ut *castrorum acies ordinata*, aciem infernalem progredi ulterius in animam suam prohibuit, ac non stitit modò in purissimæ suæ Conceptionis Ponte, sed ad summum quoque totius orci dedecus, turpiter reverti, ac fugam ad tartara arripere adegit. Quidni ergò valorosæ huic Heroinæ, à nobis quoque, in gloriosam tam insòliti facinoris memoriam, splendida in cordibus nostris statua perpetuæ devotionis erigatur?

§. 7. *Anagramma.*

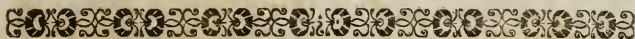
PVra à Labe, aC nItIDA
Mater, VaLe!

686.

Agni Mater, O summè pura, ac nitida! Vale!

Versio litteralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS XCIX.

§. I. *Scriptura.*

687.

ConserVata à tentatione origI-
nalIs peCCatI, soLa Co-
ronaM aCCIpIens.

Apocal. c. 3. v. 10. & 11. *Ego servabo te ab horâ tentationis, quæ ventura est in orbem univèrsam, tentare habitantes in terrâ. Ecce venio cito: tene, quod habes, ut nemo accipiat coronam tuam.*

Servatos, miserante Numine, complures fideles famulos, eosque potissimùm Virginis, Verbi Genitricis progenitores, à proximis, gravissimisque imminuentibus periculis, Sacræ frequenter testantur paginæ: sic enim legimus *servatum*, ac liberatum fuisse Abrahamum, ab Ur Chaldæorum, juxta illud: *Ego DOMINUS, qui eduxi te, de Ur Chaldæ-*

*orum: pariter Isaacum eodem temporis momento, quo gladius patris capite ejus præcidere pergebat, Divinitus fuisse servatum, admonente genitorem Altissimo, ne quidquam mali puero inferret. Haud absimiliter, cum Esau, armatâ militum manu stipatus, fratrem suum Jacobum invadere, totamque ejus domum devastare cogitaret, Angelum Domini Cœlitus submissum præstò adfuisse, qui à tanto illum malo in tempore præservaret. Quid de Davide dicendum? certè & illum Saul tam periculosâ cinxit obsidione, ut non aliter ejus manibus eripi posse videretur, quam per aëra, si possibile foret, volitando ad quod alludunt verba illa, quæ in hâc persecutione protulit, dicendo: *Transmigra in montem, sicut passer.* ubi tamen Sacra iterum testatur Scriptura:*

Psal. 10.

v. 2.

Gen. c. 15.
v. 7.

tanto eum DEI favore fuisse præmunium, ut non solum manus ejus evaderet, sed & hostem, si vindictam de illo sumere luberet, in manus traditum haberet.

Verùm si tantam, tamque sollicitam DEUS adhibuit curam, ut dictos Matris suæ progenitores à varijs corporis periculis eriperet, atque *servaret*, credendum hoc ipso erit, eandem, ac longè majorem curam MARIÆ impendisse, ut ab omni eam occurrente periculo (quale potissimum erat, incurrendi per originale peccatum, spirituales animæ mortem) *conservaret*, præcustodiret, ac præliberaret. Atque hoc est, quod de MARIÆ intellexisse credi potest, dum dixit, testante Aquilâ Apocalypticâ: *Ego servabo te ab horâ tentationis, quæ ventura est in orbem universum, tentare habitantes in terrâ.* quæ enim alia est illa hora universalis tentationis, quàm hora, in quâ dici potest: *Conceptus est homo?* ubi nemo *servatur* à tentatione, diabolo accessum ad animam, quamprimùm illa infunditur, obtinente: Ab hoc autem accessu, seu tentatione, MARIÆ sola fuit gratiosè *servata*, clarè id affirmante Richardo à S. Victore, dum ait: *Virgo senebrarum principibus terribilis fuit; ut ad eam accedere, eamque tentare non præsumpserint.* Nec mirum; licèt enim Christus Dominus, tanquam supremus omnium pastor, ovium suarum, etiam ab æterno, curam gesserit; singularem tamen illam adhibuit, in custodiendâ, & *conservandâ* hâc mitissimâ ove, nempe MARIÆ, ne in unguis diabolicas immanissimi lupi, in orbem universum irruentis, incideret. hinc in eadem Apocalypsi ait: *Ecce venio cito!* id est: *Ecce!* auxilium meum præstò est, in ipso conceptionis instanti, ad *servandam*, accustodiendam Te, ovem putissimam, ex quâ nasciturus est *Agnus occisus*, ab origine mundi: ut sic ab horâ illâ tentationis *servata*, apta ac idonea fias, inveniri præfixo tempore *habens de Spiritu Sancto*, nec timendum tibi sit,

quòd alius *accipiat coronam tuam.* Sola ergo MARIÆ *coronam accipere* poterat; quia sola *ab hora tentationis* originalis *conservata*; quemadmodum enim vastante Jerosolymam Rege Babylo-niæ, cum multa alia abscondere potuissent Sacerdotes, ignem tantummodò absconderunt, qui in primo Sacrificio Mosaico è Cælo delapsus, in Altari perpetuò asservari ardens debebat: haud aliter, vastante universam Adami peccantis progeniem Divinâ Nemesi, cum plures utique homines ab irâ suâ abscondere, ac præservare potuisset, solam voluit abscondere, & *conservare* illam, quæ pijsimis parentibus, Joachimo, & Annæ, post complura peracta Sacrificia, è Cælo specialiter data, perpetuo Divinæ charitatis igne, nullo vel momentanei peccati turbine extinguendo, ardere debebat. Tibi igitur, Virgo immaculata! tam potenter *ab horâ* originalis tentationis Divinitus *servata!* habitantes in terrâ fideles, animitus gratulamur, supplicesque pedibus tuis advolvimur, ut in *horâ* tentationis secundæ, venturæ pariter *in orbem universum*, nempe in *horâ* mortis, serves animas nostras, *veniasque* cito in adjutorium, ut nemo accipiat coronam nostram, Te imprecante, nobis in Cælo præparatam.

§. 2. *Authoritas.*

Valentini Constantino-politani, De MARIÆ sententia.

1. *Illâ gratia Sanctificationis, quâ fuit Sanctificata, non fuit ipsi collata, nisi per merita passionis CHRISTI: sed per alium modum; nam in omnibus nobis fuit purgativa peccati: sed in Beata Virgine MARIÆ, fuit illa gratia ab omni peccato præservativa.* In 1. Cant.
2. *MARIÆ nunquam peccavit aliquo modo, nec corde, malè cogitando: nec ore, vanè loquendo: nec corpore, malè operando: imò fuit purior Sole;*
in-

c. 24. in
eand.

Apoc. 6. 13.
v. 8.

Matt. c. 1.
v. 18.

in tantum, quod Spiritus Sanctus de eâ philocaptus, de suâ puritate fecerit unam cantilenam, dicens: Quam pulchra es amica mea; & iterum: Tota pulchra es amica mea; & macula non est in te. In 4. Cant.

§. 3. Ratio.

689. **BELLA** In ortu **SVppRIMere** DeCet.

POËticum, Medicum, ac Politicum effatum est:

Principijs obsta! serò medicinâ paratur.

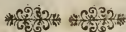
Sic morbi in principio faciliùs curantur: bella in ortu citiùs supprimuntur; hinc benè dixit Cyriac. Lentulus: *Comprimenta in ortu bellorum femina.* seu, quod idem est: Sapientis Belli Ducis est, ut in ortu bella supprimat; quia citiùs finiuntur: & periti Medici est, ut in principio occurrat morbis; quia faciliùs curantur. Ex quo sequens, pro immaculatâ Conceptione, Ratio formari potest: Communis defactò mens SS. Patrum, cum Ecclesiâ, est, in Beatissimâ Virgine fuisse suppressum bellum, & rebellionem inter corpus, & animam: inter appetitum sensitivum, & rationem: inter rationem inferiorem, & superiorem: simulque omnes infirmitates, tam corporales, quàm Spirituales, fuisse in eâ extinctas (qua tamen omnia alijs hominibus propria sunt) nam in **MARIA** omnia fuere adeò perfectè coordinata, ut unumquodque firmiter sub suo superiorî contineretur. Atqui (ut suprâ diximus) sapientis Belli-Ducis, & periti Medici est, **Bella** in ortu supprimere: infirmitatibus in principio occurrere. Ergo **DEI** etiam est, ut potè perfectissimi Belli-Ducis, ac Medici, ut statim in ortu, & principio (id est, in ipso instanti Conceptionis) enumerata bella, & infir-

mitates, in Beatâ Virgine supprimat, & curet. Subsumo. Atqui hoc efficere non posset, nisi simul in primo illo instanti tolleret peccatum originale. Ergo Beata Virgo, in eodem instanti, debuit fuisse immunis à peccato originali. Subl. Prob. Nequit tolli effectus, nisi sublata causâ. Sed peccatum originale est causâ omnium rebellionum, bellorum, ac morborum in homine. Ergo **DEUS** nequit hæc tollere, nisi priùs Beatam Virginem, in primo instanti Conceptionis, immunem à peccato originali producat.

§. 4. Historia.

DeIpara sine Labe origInALI, 690.
HILdegardi reVeLata.

Sildegardis, in Monte S. Rober-
ti, propè Bingam, in Germaniâ Abbatissa, Ordinis nostri Benedictini conspicuus nitor, cum ad Cœlestia quondam (ut sæpiùs assolebat) Spiritu elevaretur, diversum genus Musicorum, & Harmoniam quandam suavissimam, in laudem purissimæ **DEI** Genitricis, hunc in modum symphonizantem audivit: *O splendidissima gemma, cui serenum Solis decus infusum est! Fons saliens de corde Patris, qui est unicum Verbum ejus, per quod creavit mundi primam materiam, quam Eva turbavit.* Scripsit hæc virginum Virgini devotissima Virgo varias in laudem Deiparæ Epistolas, in quarum aliquâ ad Clerum Colonensem hæc habet: **MARIA** majorem gratiam contulit, quàm Eva nocuisset. Cumque ipsi veritas, de Conceptione ejusdem Virginis Deiparentis, specialiter à **DEO** fuisset revelata, felicissimo tandem ex hac vitâ transitu, ad Cœlestem migravit Sponsum, Anno Domini 1180. ætatis suæ octuagesimo secundo. *Didacus Fepesius Tom. 7. Chronic. S. Benedicti. Hippolytus Marracius, in Lilijs Marian.*

§. 5. *Symbolum.*OCVLI, parVâ forDe Mo-
Lestati.

691.

Nil ceterum magis est oculis, quos parva molestant:
Pulvere vix tenui lumina tacta dolent.
Pura Dei Genitrix novit, quam parva molestant;
Hinc nullo instanti fordida labe fuit.

Si inveni gratiam in oculis tuis. Esther. c. 7. v. 3.

§. 6. *Antiquitas.*

992.

Athenienses, In ConCernendo,
CirCâ retInenda sCVta
sOLLICIti.

MOs olim Atheniensibus erat, lege etiam firmatus, ut in bellico conflictu, clypeum quisque suum integrum conservare studeret, si premio vel honore affici vellet; opprobrio enim maximo vertebatur, si clypeum è bello fractum quis in Patriam retulisset. Unde cum Epaminondas, Dux inter Athenienses armis inclutus, in conflictu cum hostibus inito, lethale accepisset vulnus, moribundus hoc ultimum sollicitè interrogasse fertur: scutumne integrum adhuc esset? quod ubi salvum esse intellexit: *Bene est*, inquit, *proferre, ut videam, exosculer, ac in ejus complexu lubens immoriar!* Cum ergo

delatus in castra semi-animis fuisset, ac vocem paulisper, spiritumque collegisset, id unum denuò ex circumstantibus requisivit: num cadenti sibi scutum ademisset hostis? quod ut servatum inaudijt, afferri secundo petijt, illudque, velut fidelissimum laboris, ac gloriæ suæ socium exosculatus, paulò post læto animo expiravit. *Valerius max. lib. 3. c. 2. Juslin. in Annal.*

Non errabo, si **MARIAM** clypeum Christi Salvatoris dixerò: in quo adèò semper est gloriat, ut ubique salvum esse, omnì sollicitudine curârit, imò & illæsum jugiter conservârit. Clypeus enim verò **MARIA** fuit, certaminum ac laborum Christi fidelis socius, non solùm, quando per novem menses eum custodivit in utero: non solùm, quando à furore Herodis eum fugiendo protexit: verùm etiam, quando in Cruce pendenti, ac cum morte luctanti fortiter adstitit, nec ab eo avelli potuit, sed fidelissimum se comitem, in finem usque, probavit: quamquàm cæteri omnes (vix uno Joanne excepto) relicto eo aufugerint; Hinc est, quòd, cum jam emissurus esset spiritum DEI Filius, gravissimè propter scelera nostra vulneratus, inclinato capite, oculos ad terram defixerit, ac si sollicitè quæreret: salvusne clypeus ejus **MARIA** esset? cumque eam Cruci adstantem, per omnia videret illam, sic tacitâ mente, verba ultima conceperit: *Bene est, sufficit mihi, clypeum meum videre salvum: gratulor mihi, & jam lubens pro peccatoribus morior. Respiciam ergo adhuc semel ad **MARIAM** Matrem meam, eandemque, ut scutum fidelissimum, tot exanimatorum laborum meorum individuum socium, expansis in Cruce brachijs amplectar, ac ultimum eidem osculum infigendo, lætus immoriar.* Cum proinde **MARIA**, dicto modo, clypeus exsiterit Christi, consequens haud dubiè est, indemnem illam, omnì momento ab eodem servatam, ac ab ipsâ etiam originalis peccati maculâ gratiosè fuisset preservatam.

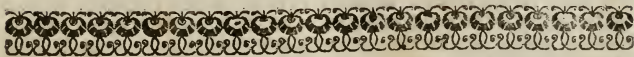
§. 7. *Anagramma.*

693. LaCta DEVM, Virgo sine Labe!

Laeta puro sinu (eja amata!) Mundi Regem!

Verfio litteralis.

Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS C.

§. I. *Scriptura.*

694. IerVsaLeM noVa, CœlestIs, à DEO.

Apoc. c. 21. v. 2. *Vidi Sanctam Civitatem Jerusalem, novam, descendentem de Cælo, à DEO.*

Apoc. c. 21. v. 5.

ECce! nova facio omnia, dum in fine centum Conceptuum, ex Sacris paginis petitorum, MARIAM purissimè conceptam, tanquam novam Cœlestem Jerusalem, à DEO descendentem, exhibeo; nec enim aliò mea hìc collimat intentio, quam, ut illud ipsum, quod in honorem Virginis jam pridem Spiritus Sanctus formavit, elogium MARIE attribuum,

Cant. c. 6. v. 3.

ubi ait: *Pulchra es amica mea, suavis, & decora, sicut Jerusalem.* Sive ergo Regalem in terris, sive gloriosam in Cœlis Jerusalem intelligere velimus, MARIAM illa adumbrabit, immaculatè conceptam. Atque, ut de terrestri initium sumamus: dicebatur illa jam pridem *Civitas DEI*, atque *Urbs perfecti decoris.* & quid aliud de MARIAM dicendum? *Benè*, inquit Richardus à S. Laurentio: *Benè Civitas DEI, quæ tota fuit DEI; quia nihil in eâ habuit pars adversa.* Quòd si etiam MARIE decorem decori illius Urbis comparere velimus: erant in illà Civitate considerandi muri, & turres: sed non minùs in MARIA spectabiles, quæ ait: *Ego murus, & ubera mea sicut turris.* Considerandæ ibi erant viæ, & plateæ, portæ & fenestræ:

MARIA ait: *Beati qui custodiunt vias meas: Ecclesia quoque canit: Cœli fe-*

Prov. c. 2. v. 31.

nestra facta es: Tu Regis alti Janua, & Templum, ac Sanctuaria, horri & pomaria, fontes, ac putei, terrestrem condecorabant Jerusalem:

MARIA est *Templum DEI: sacrarium Spiritus Sancti: hortus conclusus: fons hor-*

Caor. c. 4. v. 12. & 15.

torum, & puteus aquarum viventium: & vel ideo Urbs perfecti decoris; quia semper sine maculâ, Numinis misericordiâ eam fervante, ut in spiritu prænòsse videtur Ecclesiasticus: Misere, inquit, Civitati Sanctificationis tuæ Jerusalem, Civitati requiei tuæ. sive, ut Zacharias ad originale prælusisse videtur, dicens: Anathema non erit amplius, sed sedebit Jerusalem secunda.

c. 36. v. 15

c. 14. v. 17.

Verùm, quia pulchritudo Virginis assimilatur Civitati Jerusalem Cœlesti potiùs, quam terrestri, ad illam demonstrandam pariter convertamur. Civitas illa nonnihil adumbrata à Joanne Apostolo, perhibetur in quadro posita: duodecim (juxta illum) portæ Civitatem circumdant, ex Margaritis singulæ: structura muri ex Jaspide polito: plateæ ex auro mundissimo, simili vitro pellucidæ: turres gemmis adificatæ: Civitas non egeret Sole & Lunâ; nam *claritas DEI illuminat eam:* temporis diuturnitate ruinam non patitur, terræ motu non concutitur, igne non consumitur, aquis non obruitur: ad ejus mœnia nulli hostium appropinquare est concessum: Civitas *gloriosa* à portis, *gloriosa* à mœnibus, *gloriosa* à tur-

Apoc. c. 21. v. 33.

L. 11. de Laud. V.

Cant. c. 8. v. 10.

ribus, *gloriosa* à majestate, quæ eam inhabitat: verbo, Aula DEI, Oceanus deliciarum, Angelorum mansio, portus tranquillus, requies Sanctorum, terra viventium. Et quid aliud est hæc Civitas, quàm exhibitio *MARLÆ*, *Jerusolymæ* verè *novæ*, *descendentis de Cælo*, à *DEO*, verè benedictæ, Sanctæ, munitissimæ? *cujus fundamenta in montibus Sanctis*: murus, virginitas illibata: portæ, os, oculique serenissimi: turres, prudentia, & circumspèctio: cives, innumerabilis virtutum, meritorumque populus: Rex, perspicacissima ratio: Castellum, cor, solis Divinis æstibus pervium. *Jerusalem* namque adedò illustri, adedò luminosa, est *MARIA*, ut nullo alterius Solis fulgore indigeat, quam ipsa *DEI* claritas illuminavit,

Ibidem,

& lucerna ejus est Agnus. Jerusalem, nullâ prorsus maculâ obscura, in quam nihil introivit inquinatum: Sancta tota, tota aurea, tota pellucida, tota fulgida, ignea tota: nullâ sui parte, nullo unquam tempore contaminata, nunquam abominabilis, gloriosa semper, ac sine omnî defectu. Hoc nimirum indicant *fundamenta muri Civitatis* (non tantum Cœlestis *Jerusolymæ*, sed & *MARLÆ*) *omni lapide pretioso ornata*, ac à Joanne, secundum ordinem, fusissimè descripta. Quid enim per *Jaspidem*, primo loco positum (ex quo etiam muri Civitatis compositi dicuntur) intelligendum, quàm *Christus*? de quo in eâdem *Apocalypsi* dicitur: *Et qui sedebat, similis erat aspectui lapidis Jaspidis*. ex cujus infinitis meritis, omnis Civitatis *Virginæ* structura, pulchritudo, & Sanctitas consistebat: super quem etiam, tanquam gemmam durissimam (qualis à *Plinio* *Jaspis* dicitur) *MARLÆ* Conceptio fundabatur. Similiter *Sapphirus*, secundo loco positus, de quo *Isaias* *MARIÆ*

v. 19.

c. 4. v. 3.

prædixit: *Fundabo te in Sapphiris*, quid aliud violaceo suo colore (teste eodem *Plinio*) aureis punctis collucente, designat, quàm *MARIAM*, in primo Conceptionis momento, au-

L. 37. c. 8.

c. 34. v. 11.

Plin. l. 27.

c. 9.

reis *Divinæ gratiæ* radijs collucentem? præterquam, quòd natura hanc gemmam. eâ ornet pulchritudine, ut lucidissimis hinc inde sanguinis maculis rubeat, ab ipsque ingentem obtineat decorem: *Virgine* similiter *Deiparâ*, summam pulchritudinis laudem ex eo obtinente, quòd aspersa in primo instanti Conceptionis apparuerit, guttis pretiosissimi sanguinis *Christi*, in *Cruce* effundendi. Præterea reliquos fundamenti lapides, *novam* nostram Cœlestem Civitatem *Jerusalem* (*MARIAM* nempe) in suâ Conceptione Sanctam denotantes. Atque, ne nimium longus in ultimo Conceptu Lectori videar: ad *MARIAM* conversus, id unicum rogo, ut quæ (teste *Augustino*) fundatur, ut *Civitas refugij, asylum, & portus spei*, dicente in ejusdem personâ *Divo* nostro *Damasceno*: *Ego sum Civitas refugij, omnibus ad me confugientibus, & mihi, mille peccatorum maculis scatenti, atque à Divinis fortasse oculis repellendo, sit Civitas refugij, perque singularem immaculatæ suæ Conceptionis prærogativam (cujus honori exiguum meum laborem in hoc Opere impendi) impetret ingressum in felicissimam hanc Civitatem, ut firmissime in montibus Sanctis, omni lapide pretioso fundatam, ita in perpetuas æternitates duraturam.*

L. 5. de Civit. Dei c. 17.

§. 2. *Authoritas.*S. VI^{Cent}II *ferer*II, De 695.
ILLibatâ Mens.

1. *Non credatis, quia fuerit sicut in nobis, qui in peccato concipimur, sed statim, ac anima suis creata, fuit sanctificata, & statim Angeli in Cælo celebraverunt Festum Conceptionis.* Serm. 2. de Nativit.
2. *Lux dicitur illa benedicta generatio Virginis MARLÆ, quæ sine tenebris culpæ facta est.* Ibid.
3. *Abigail, quæ lactificavit Patrem suum Adam, tristem, & stentem ex suo peccato, eò, quòd occasione sui tot damna-*

rentur. *Abigail enim interpretatur: Pa-
ris exultatio.* Serm. de Annunt.

§. 3. *Ratio.*

696. OpVs artIFICEM LaVDare
foLet.

Vulgare hodie Axioma est : *Opus
laudat suum artificem*; unde etiam
tres Pueri, in fornace ardenti Baby-
lonicâ, omnes Creaturas, tanquam
opera Omnipotentis DEI, ad laudand-
um, ac benedicendum supremum
hunc suum Artificem invitant, can-
tantes : *Benedicite omnia opera Domini
Domino: laudate, & superexaltate eum in
secula.* Dan. c. 3. v. 57. Atqui Beata
Virgo specialissimè, supra omnes
alias Creaturas, DEUM artificem
suum collaudat, dicendo: *Magnificat
anima mea Dominum, &c. quia fecit mihi
magna, qui potens est.* Ergo Beata Vir-
go debuit esse opus omninò perfectis-
simum, & singularissimum Divinæ
Omnipotentix. Subsumo. Sed si Beata
Virgo fuisset concepta in peccato origi-
nalî, jam non esset specialius opus
à cæteris creaturis; cum eodem mo-
do, quo alij omnes, esset in sui ortu
vas infectum, & privatum omnî do-
no supernaturalî. Ergo ut Beata Vir-
go dici valeat opus singularissimum
Cœlestis Artificis, suprâ cæteras cre-
aturas, & plusquàm hæc omnes lau-
dare eum possit, debuit omninò esse
concepta, sine peccato originalî.

§. 4. *Historia.*

697. reMpore CONCILII BASILEEN-
sis, ConCEPTIo reCEPTA.
aC pestIs aVerfa.

CUm Anno Millesimo, Quadrin-
gesimo, Trigesimo nono,
Concilium in Civitate Basileensî cele-
braretur, ac Patres ibidem congregati,
quantumvis de reliquo seditiosi,
severè prohiberent, ne quis imposte-

rùm auderet quidquam contra Sa-
crum immaculatæ Conceptionis My-
sterium vel concionari, vel docere,
quantocyùs à grassante ibidem pesti-
ferâ lue, per illibatæ Virginis inter-
cessionem, Civitas fuit liberata, Cælo
hoc Decretum, per speciale benefi-
cium, approbante. Atque hæc erat
ratio, quòd idem Decretum à Con-
cilij quoque Avinionensis Patribus,
Anno Millesimo, Quadringentesimo,
Quinquagesimo septimò, fuerit recep-
tum, ac jugiter roboratum, per ea
verba : *Decretum in Concilio Basileensî
Festum, de Conceptione Beatissime Virginis,
statuimus, inviolabiliter observari.* Spon-
danus, ad Annum 1439. num. 39.

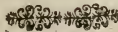
§. 5. *Symbolum.*

EXCELSA IN CIVITATE ITRV- 698.
CTVRA, absqVE VILLO Infor-
tVnIo, In sVBLIME eVe-
cta, & absoLVta.

Nemine dum Iaso finem structura secundum
Obtinet : Ecce! Arbor surgit in alta virens,
Dum struit Omnipotens putam sibi dextera Matrem,
Stat super hanc Genitrici Crux veneranda sui.

Tu verò perfecti es. Psal. 67. v. 10.

§. 6. *Antiquitas.*

699. Vrbs ROMana, VIDens tres SoLes, In CœLo.

Circa Cæsaris Augusti tempora, vidit, & meritò obstupuit septicolis Urbs Romana tres Soles in Cœlo, versùs Orientem, paulatim in unum coeuntes: qui Soles, Astrologorum iudicio, nil aliud Augusto prælagiebant, quàm: Tres Orbis partes, Asiam, Africam, & Europam, in unam aliquandò Monarchiam à Cæsare redigendam. *Bosquierius in Arâ Cali. Conc. 17.*

Liceat, pro Antiquitatum, Virgini immaculatè conceptæ hæctenus applicatarum, Coronide, tres Soles paulatim in unum coeuntes, Augustissimam Divinarum Personarum Triadem, in unam Deitatis essentiã convenientem interpretari. vel potiùs, liceat Tres hæc Divinas Personas, de redimendo humano genere consilium ineuntes intelligere; Hæ enimverò, nempe Patris, Filij, & Spiritûs Sancti Sacratissimæ Personæ, tùm vel maximè in unum convenère, quando ad primam propositionem illam: *Quem mittam? & quis ibit nobis?* Isaia c. 6. v. 8. id erat singularum consilium, ut una ex ipsis, secunda in Deitate Persona, Unigenitûs æterni Patris Filius, carnem hu-

manam assumere, ex Virgine nasci, ac in Cruce pati deberet. Cùm proinde tam mysteriosæ Maternitatis munus jam tùm non alteri, quàm MARIÆ esset destinatum, talis triplicis Divini Solis in unum congressus, ac imperferutabilis Consilij illius increati in Unitate Trinitas, & in Trinitate Unitas, haud vanum fuisse videtur MARIÆ prælagium, eam, (in quam pariter unam, ad secundam propositionem: *que debere esse Mater?* convenerunt omnes) Eam inquam, ut ante, in, & post conceptionem incarnati Filij Divini Virginem, ita etiam in sui Conceptione, à triplici peccato, tam originali, quàm mortali, ac veniali, fore immunem: atque adeò, quemadmodùm Asia, Africa, & Europa, in unam Monarchiam (non fallente triplicis Solis augurio) à Cæsare fuit redacta: ita Patris quoque Potentiam, Filij Sapientiam, ac Spiritûs Sancti Bonitatem, in unam MARIÆ præsevationem, à triplici maculâ, non vano augurio concurrissè.

§. 7. *Anagramma.*

Virgo MVnDa à peCCato? 700.
Ita.

En! Virgo semper munda à maculâ: Ita, ita.
Versio litteralis.
Ave Maria, gratiã plena, Dominus Tecum

Dat FINEM TABVLÆ sæCVLARIS
 Appendicis locò annexa, ac centum litteras continens,

in quâ
 Si à primo **I**, per diversissimas licèt vias, progrediaris,
 Sæpissimè legenda oculis obverfabitur, & in **O** terminabitur

I	M	M	A	C	V	L	A	T	A
M	M	A	C	V	L	A	T	A	C
M	A	C	V	L	A	T	A	C	O
A	C	V	L	A	T	A	C	O	N
C	V	L	A	T	A	C	O	N	C
V	L	A	T	A	C	O	N	C	E
L	A	T	A	C	O	N	C	E	P
A	T	A	C	O	N	C	E	P	T
T	A	C	O	N	C	E	P	T	I
A	C	O	N	C	E	P	T	I	O

Ubi per primam litteram **I**, intelligere poteris
 primum instans Conceptionis :
 per ultimam vero litteram **O**

Singularem hanc **MARIÆ** prærogativam, ab æterno inchoatam,
 ac per Sæcula sine termino duraturam.

Si denique principium & finem, **I** & **O**, conjungere lubeat,
 Quid aliud resonabit, nisi incundissimum **IO** !

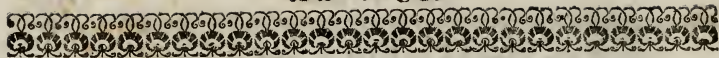
gratulabunda illa acclamatio,
 ob gloriosissimam, ac à Sæculis inauditam

Virginis de serpente antiquo
 Victoriæ ?

Veruntamen in omnibus

Me sVbIIClo seDI pontIfICIæ :

Ut in omnibus glorificetur DEUS. Reg. S. Ben. c. 57.

INDEX UNIVERSALIS

RERUM IN HOC OPERE CONTENTARUM,

Non quidem secundum Numeros foliorum, sed secundum numeros marginales, pro majori quærentium facilitate instructus.

A.

Abbatissam Virginitas conceder. Num. 570.
Abiathar Sacerdos veniam à Salomone impetrat, ob portatam Arcam DEI. n. 211.
Abimelech à sceminâ interficitur. n. 176.
Abraham Isaac filio sollicitè de sponsâ providet, quæ non sit peccatrix. n. 673. Uxorem suam Sororis nomine compellat, & cur? n. 498.
Abraham singularis pulchritudinis. n. 267. A Patre Davide tenerimè amatur, ac post mortem deploratur. *ibid.*
Abstrusa plurima, ex Mariæ Conceptione maculata securata. n. 367.
Abysso merito peccata dicuntur. n. 435.
Accedat! vox grata adolescentibus studiosis, præmia sperantibus. n. 299.
Accusare in criminalibus Imperatricem, aut Reginam, non licet, nisi probæ adint luce meridiana clariores. n. 239.
Achilles, à Theride Matre aquis stygijs immerfus, fit invulnerabilis. n. 27. Hectorem interficit, & cadaver feris objicit. n. 461.
Acies castrorum ordinata, quid requirat? n. 484.
Actore non probante, reus absolvitur. n. 647.
Actuale peccatum non committens in ætate adultâ, nec originale commississe censetur. n. 31.
Actum concessio, concessâ hoc ipso omnia, ad actum necessaria. n. 640.
Aculus in apibus, non verò in favo mellis. n. 579.
Adamas, ejusque proprietates. n. 561. Est Symbolum Mariæ immaculatæ. n. 565. Pretiosus in Annulo Regis Navarræ. n. 566.
Adamus, formatus de terrâ etiamnum Virgine. n. 8. Ejus origo non perfectior origine Christi. n. 171. Ejus pura productio. n. 430. Est caput nostrum tam naturale, quàm morale. n. 659.
Adam, ubi es? correspondet verbo: *Ave*, & cur? n. 477.
Adonias, ejusque Regnandi cupiditas. n. 274.
Adonidis imago ab incendio sollicitè servata. n. 272.
Adversarii Conceptionis diversimodè puniti. *Quære in Indice Historiarum.*
Aeneas Anchisen Patrem à Trojano incendio liberat. n. 76.

Agar unâ cum filio è domo Saræ eicitur. n. 274.
Agnus unico ramo trahendus, Mariæ Symbolum. n. 173. Unus aberrans complures post se trahit. n. 677.
Agrippina sinus Leandri refugium. n. 531.
Alanda, Mariæ Symbolum. n. 397.
Alba origo Nivis, Mariæ Symbolum. n. 271.
S. Alberti Magni Authoritates de Concept. n. 2.
Albigenses à S. Dominico confusi. n. 158.
B. Alcinii Authoritates de Concept. n. 9.
Alea quoquò jacta, semper erecta, Mariæ Symbolum. n. 621.
Alexander Alesensis prius adversarius immaculatæ Conceptionis, per morbum corrigitur. n. 536.
Alexander Magnus, Macedonum Rex, parcit Domui Pindari, & cur? n. 153. Fundamentis Leontopolitanis, calcis locò, farinam candidissimam subijcit. n. 265. Parcit Templo Dianæ, Deæ puritatis consecrato. n. 293. Prohibet interfici Pavones. n. 321. Equus ex ejus comitatu picto equo adhinnit. n. 384. Ejus memoranda liberalitas. n. 629. Alexandria, ob ejus nomen portæ adscriptum ab excidio libera. n. 258.
Alpha, & Omega, A & Ω explicatur. n. 106.
Alphonfus Lusitaniæ Rex, ejusque scutum à Salvatore acceptum. n. 489.
Alphonfus Rodericus, insignis culeor immaculatæ Conceptionis. n. 564.
Alphonfi Tostati Authoritas de Conceptione n. 16.
Altare privilegiatum, Mariæ Symbolum. n. 614. Mariæ, & Altaris compositio. n. 610.
Altare holocaustorum, à gentibus contaminatum, à Judâ Machabæo destructum, & cur? *ibid.*
Altitudo Mariæ super omnes Sanctos. n. 603.
Alveare Mariæ immaculatæ Symbolum. n. 152.
B. Amadei Authoritas de Conceptione. n. 23.
S. Ambrosij Authoritates de Conceptione. n. 30.
Amicus est alter ego. Proverbium. n. 682.
Amor Davidem inter, & Jonathan. n. 232. Amare idem est, ac velle bonum. n. 3.
S. Amphilocheij Authoritas de Conceptione. n. 37.
Anagrammata 100. super illa verba: *Ave Maria*, gratiâ plena, Dominus tecum. In speciali Indice Anagrammarum.
Anastasi Sinaitæ Authoritas de Conceptione. n. 44.
Anaxarchus Philosophus ab Alexandro liberalitè præmiatus. n. 629.

Index Universalis Rerum in hoc Opere contentarum.

Ancæus de Vineâ follicitus. n. 545.
Ancifes per Æneam filium à Trojano incendio liberatus. n. 76.
Anchora Navim conservans, Mariæ Symbolum. n. 350.
S. Andrea Apostoli Autoritas de Conceptione. n. 51.
S. Andrea Cretensis Autoritates de Conceptione. n. 58.
Andromeda è Balenæ periculo à Perseo liberata. n. 300. Eidem copulata; ac stellis adlecta. ibidem.
Angelus Gabriel suâ salutatione probat illibatam. n. 192. Item per 100. Anagrammata. in Indice proprio. Cur hæc Salutatio ter in die repetenda? n. 246.
Angeli Nomen Sacerdotibus competit; & cur? n. 127. Maria non tantum Angelis æqualis, sed & superior. n. 206. Mariæ cum Angelis comparatio. n. 407. In Mariæ concipiendæ custodiam in maximo numero delegati. Ibid. In horum gloriam cedit Regina suæ immaculatæ Conceptioni. Ibid. Celebrant in Cælo singulis annis Festum immaculatæ Conceptionis. n. 396. Maria Angelis altius nomen hæreditavit. n. 409. Dum Mariæ Nomen JESU Angelus indicat, nullam peccati mentionem facit, & cur? n. 673.
Angues à Ciconiâ devorantur. n. 187. Confunduntur à Pſittaco. n. 229. Sub umbrâ olivæ enecantur. n. 558.
Anime purgantes Mariæ acceptæ. n. 249.
Animal quocumq;, speluncam Unicornis ingestum, causam præbet deserendi Domicilij. n. 320.
S. Anna utilis invocatio; per pactum puræ filiæ. n. 242.
Anna à S. Bartholomæo, Deiparæ Conceptæ devota. n. 340. In tentationibus ad Sacellum immaculatæ Conceptionis confugit. Ibid. Comparantem frequenter habet B. Virginem. Ibid.
Antibal à Scipione filio hostium manibus eripitur. n. 391.
Anniceris Auriga famosissimus. n. 601. Ejus prudens consilium. n. 608.
Annulus pretiosus Regis Navarræ, Solem, Lunam, & Stellam in Adamante exprimens. n. 566.
B. Anselmi Autoritas de Conceptione. n. 65.
S. Anselmi Autoritates de Conceptione. n. 72. Idem Sanctus inchoat in Angliâ Festum Conceptionis. n. 11. Idem in præsentissimo mortis periculo à B. Virgine miraculosè servatur. Ibid.
Anserum Solemnitas Romæ antiquitè celebrari solita, & cur. n. 538.
S. Antiochi de Conceptione Autoritas. n. 79.
Apelles Protopenis picturam collaudat. n. 237. Ex unicâ subtili lineâ, præsentia ejus agnoscitur. n. 370.
Apollo Pythonem venenosissimum serpente interfecit. n. 216. Ex quo suam traxerunt originem ludi Apollinares. Ibid.
Apostolorum pedes à Christo loti, & cur? n. 491. & n. 582.

Apparitiones variæ, circa immaculatam Conceptionem. In Indice Histor.
Aquarum Congregationes Maria appellatæ. n. 1. Nunquam maledicta Aqua, Mariæ Symbolum. n. 649. Spiritus Sancti vehiculum. n. 680. pro regeneratione baptizandorum specialiter creata. Ibid. Cygnum insidentem non made facit. n. 236. Ejus usus quadruplex. n. 344. Ex Styge Flumine communiter mortifera. n. 34. Hæc confringit vasa omnia; nisi ungula equi injiciatur. Ibid.
Aquila, fulmina spernens, Mariæ Symbolum. n. 355. Calcem Rodope ad pedes Regis defert. n. 496.
S. Aquinatis Thomæ Autoritates pro immaculatâ Conceptione. n. 660.
Arbor bona è fructibus cognoscenda. n. 34. & 577. Arbor certa Indica à serpentibus in radice infici solet. n. 580. Arbor Nabuchodonosoris. n. 575
Arbuscula viridis, absolutæ novæ structuræ imponi solita, Mariæ Symbolum. n. 698.
Arca Noë undis superior. n. 36.
Arca Testamenti de lignis Setim, & cur? n. 113. Intus & foris deaurata. Ibid. Dagonem confundit. n. 211. Hanc temerè atrectans Ozâ subitanè morte punitur. n. 239. Subsistit in domo Obededom. n. 246.
Archimedes unicum punctum extrâ mundum exit; & cur? n. 349.
Arcturus Rex parciit Leandro perduelli Alico; ad Agrippinæ Matris sinum confugienti. n. 531.
Argentum vitrum, vasi vitruque infusum, frangit illud. n. 82. Nequit tamen frangere vitrum. Ibid.
Arguere Mariam peccati, magna temeritas. n. 652.
Argumenta plurima contra immaculatam Conceptionem, à Scoto solo resoluta. n. 403.
Ariobarzenis Regis Cappadociæ in filium dilectio. n. 433.
Arma Mariæ; Crux prævisâ. n. 376.
Arnoldi Carnotensis Autoritas de Conceptione. n. 86.
Artemisia sola integrum Græcorum exercitum debellat. n. 167.
Artifex sapiens probatur, si ex materiâ imperfectâ producat opus perfectum. n. 549. Opus laudat artificem. n. 696.
Arundo à ventis infracta, Mariæ Symbolum. n. 110.
Arx munita, Urbis Præsidium. n. 306.
Asa Rex, ejusque in DEUM pietas. n. 309.
Asdrubal à Scipione devotus. n. 209. Ejus Conjugis generositas. Ibid.
Assis condonatio; Nobilium Hispalensium prærogativa. n. 174.
Assueris Vasthi Reginam aulâ proscibit. n. 337. Estherem à communi lege absolvit. n. 351.
S. Athanasij Autoritates de Conceptione. n. 93.
Athenienses oculos suos immobiliter in Themistoclem convertunt. n. 314. Eorum cum Æginetibus dissensio; & pactum initum. n. 608. In bellicis congressibus; circa conservatâ scutâ folliciti. n. 692.

Index Universalis

Atilius Regulus immanem Draconem perimit. n. 405.
Ave Maria, &c. Anagrammaticè Mariam prodit immaculatam. Vide in Indice proprio. Quomodo utiliter in honorem immaculatæ Conceptionis recitandum. n. 102.
S. Augustini Authoritates de Conceptione. n. 100.
Augustus Cæsar Alexandriae parit, ob inscriptionem Alexandri. n. 258.
Avis Lucida, viatoribus noctu præluceus, Mariæ Symbolum. n. 341.
Avis Paradisiaca, Mariæ Symbolum. n. 19.
Avicula à Zeuxide decepta. n. 559.
Aurora ascendente, bellum inter Angelum & Jacobum finitum. n. 57. Hæc surgente, latebras reperit bestia nocivæ. Ibid. Hanc nocturni adulteri, latrones, &c. pertimescunt. Ibid. Est Mariæ immaculatæ Symbolum. n. 61.
Aurum maximæ quantitatis in Templo Solomonis. 288. Rubiginem non admittit, adeoque est Symbolum Mariæ. n. 474. Ejus inanis cupido. n. 636. Vellus aureum à Jafone reportatum. n. 223.
Austreberta Abbatissa cum suis Monialibus ab interitu præservata.

B.

B. Littera proxima primæ, Mariæ Symbolum. n. 12.
Bacchus ad Midæ preces omnia vertit in aurum. n. 636.
Balnis Oitavini pro Filij salute spontè occidendum se tradit. n. 678.
Baptismus cur Mariæ collatus? n. 582.
Basilienje Concilio statuit Mariam immaculatè conceptam. n. 170. Eo tempore Pestis ibidem averfa. n. 697.
Basiliscus objecto speculo necatur. n. 516.
S. Basilij Magni Authoritates de Conceptione. n. 107.
S. Basilij Selenciensis Autoritas de Conceptione. n. 114.
Batavi ab Hispanis cæsi, ope immaculatæ Virginis. n. 487.
Beatificatio prærequirit gratiam gratum facientem. n. 507.
Beatus est magis dare, quàm accipere. n. 619.
Beatorum obitus, non natales in Ecclesiâ celebrantur. n. 304. Eorum Reliquiæ colendæ, & cur? n. 684.
Beatrix de Sylva, Ordinis de Conceptione institutrix. n. 473. Reperit miraculosè perditum Diploma Pontificum. Ibid. Admonetur de sua morte à B. V. Ibid. In ejus defunctæ fronte aurea stella conspicitur. Ibid.
S. Bedæ Venerabilis de Conceptione Authoritas. n. 121
Belial, & Christi nulla connexio. n. 269.
Bella in ortu supprimenda. n. 689.
Bellerophon Victor Chimæræ. n. 335.
Bellona è Jovis cerebro armata procedit. n. 377.
Beneficia benefactoribus sunt præstanda. n. 626.

Indulta & beneficia Principis in favorem sunt interpretanda. n. 479. Filijs Principum concessa non habent annexam pensionem. n. 591. Plurima beneficia per devotionem immaculatæ Conceptionis accepta. Vide in Indice Histor.
Berckmann Soc. J. Immaculatæ Conceptioni devotissimus. n. 186.
S. Bernardini Senensis Authoritates de Conceptione. n. 128. Ejus miraculosa apparitio. n. 676.
S. Bernardi Authoritates pro Conceptione. n. 135. Ejus apparitio facta cuidam Ordinis sui Religioso. n. 452.
Bethsabea coram Davide pro filio Salomone perorans. n. 274.
Birgitta revelationes circa immaculatam Conceptionem. n. 274. & 382. Ejus mater Sigridis miraculosè propter ipsam è maris periculo liberatur. n. 398.
S. Bonaventuræ Authoritates de Conceptione. n. 142
Bonitas Arboris à fructibus cognoscenda. n. 577.
Bonum ex integrè causâ, malum ex quolibet defectu. n. 416.
Booz Ruth puellam deprædicat. n. 204.
Braivium unum accipit. Mariæ Symbolum. n. 523.
S. Brunonis Authoritates de Conceptione. n. 149.

C.

Cæsar Augustus Alexandriae parit, ob inscriptionem Alexandri. n. 258. Ejus fortunæ prælagium, tres Soles Romæ conspecti. n. 699.
Cæsari reddenda, quæ sunt Cæsaris. n. 388. Ejus Cerva cum collari: *Cæsaris sum*. à nemine laudanda. n. 656.
Catanns Comicus in Mariam impius, ejusdemque puniitio. n. 239.
Calcanens, quid? n. 491.
Calcamenta Mariæ pulchra. Ibid.
Calceus Rodope ab aquilâ ad pedes Regis delatus. n. 496.
Calculo laborans Monialis mirè sanata per immaculatam Conceptionem. n. 494.
Caligula Imperator, pulchra ac rara omnia ex quo-cunque loco Romam infert. n. 104.
Callisto à Jove in Cælum transfertur, ac stellis adscribitur. n. 552.
Cambyses parit Obelisco à Ramis erecto. n. 594.
 Idem, destructo Jovis Templo, ingentem suorum stragem patitur. n. 615.
Candela Joannis Anachoretæ constanter ardens. n. 445. In Martino tenebroso una sola ardens usque ad finem, Mariæ Symbolum. n. 642.
Canes latrantes Lunam non terrent. n. 138.
Cantus Sirenum periculosus. n. 40. Virgineus fugat Leones. n. 180.
Capacitas DEI Ministro necessaria. n. 248.
Captivitas uxorum maritis erubescenda. n. 83.
Caput Serpenticum à Mariâ contritum. n. 29. Cur caput, & non potius pectus, cauda, collum? ibid.
Carbunculus nocte resurgens, Mariæ Symbolum. n. 47.
Carceris periculo Moysis uxor non exponenda. n. 78.
Cave-

Rerum in hoc Opere contentarum.

Cavedus Scotorum Rex, in horro, à statuâ telo venenoso configitur. n. 20.
Caro propria non solet odio haberi. n. 360. Mediante sale à putredine conservatur. n. 411.
Castanea externè spinosa, intùs sine spinâ, Mariæ Symbolum. n. 278.
Castrorum acies quomodo ordinata? n. 484.
Casula S. Ildephonso à B. Virgine oblata. n. 319.
 Itè Guidifalvo Archi-Episcopo Tolosano. n. 515.
Causa non est deterior suo effectu. n. 10. Abesse censetur, absente effectu. n. 297.
Cedrorum odor serpentibus fatalis. n. 603.
Certamen Mariæ, ut vinceret. n. 519. Inter naturam Mariæ, & gratiam. Ibid.
Cerva Cæsaris non impunè lædenda. n. 656.
Cervus sitiens velociter ad fontem properat, Mariæ Symbolum. n. 348.
Charta maculosa Regem scripturum dedecet. n. 390.
Chimæra à Bellerophonte transfixa. n. 335.
Chorda una fracta totam citharam reddit dissonantem. n. 502.
Christus Adam 2. dus, non minùs quàm primus, de terrâ non maledictâ. n. 8. Hic per naturam, Maria per gratiam innocens. n. 101. Comparantur 2. Tabulis, à Moysè locò fractarum substitutus. n. 120. Ejus corpus est purpura, quam tinxit Mater ejus Sanctissima. n. 132. Fuit perfectissimus reconciliator. n. 143. Cœpit priùs facere, quàm docere, sicque priùs honorare Matrem, quàm honorandos parentes prædicare. n. 148. Ejus origo est tam perfecta, quàm origo Adami. n. 171. Præfiguratur in Samfone. n. 183. Christi cum Belial nulla convenientia. n. 269. Ejus Conceptio justa in origine. Ergo & Mariæ. n. 423. Ejus vulnera sunt nostra medicina. n. 526. Plus venit pro redimendâ Mariâ, quàm pro omnî aliâ creaturâ. Ibid. Cur pannis, & non pelibus in præsepio involutus? n. 582. Sanguis ejus, cur pro multis dicatur effusus? n. 624. Ejus Sepulchrum novum. & cur? n. 631. Ejus de D. Thomâ Aquinate testimonium. n. 654. Segregatus à peccatoribus. n. 673. Formâ peccatoris in se suscepit, à Patre Cœlesti quasi odio est habitus. Ibid.
Chryssippi Authoritates pro Conceptione. n. 156.
S. Chryssostomi Authoritates pro eadem. n. 422.
Cicero pro Domo suâ. Proverbiùm. n. 451.
Ciconia serpentes devorans, Mariæ immaculatæ Symbolum. n. 187.
Cithara, ruptâ una chordâ inamæna. n. 502.
Civitates complures, per devotionem immaculatæ Conceptionis; à Peste liberatæ. n. 438.
Cleobis, & Betou fratres, boum instar jugum trahentes, Matrem vehunt. n. 97.
Cloaca Solis radios non inficit. n. 663.
Cloëlia Virgo Romana, cum sociabus, generose fluvium tranat. n. 41.
Cœlestinorum Ordo, procurante Nicolao Pratenfi, Octavam Conceptionis celebrat. n. 95.
Cælum nocturnum stellarum, umbram excludens, Mariæ conceptæ Symbolum. n. 264. Totum

lucidum in principio creatur, & cur? n. 542.
 Urbs pacifica Beatorum. n. 568.
Colchorum Regis sollicitudo, de custodiendo in Templo Martis aureo Vellere. n. 118.
Color niger non semper infaustus. n. 449.
Columba suo sponso fidelis. n. 537.
Columna Srylitæ. n. 622. Herculeis columnis affixum: *Non plus ultrâ*. n. 540.
Commodum debet sentire, qui sentit onus. n. 598.
Communio frequens utilis ad præservationem à gravioribus noxis. n. 148. in fin.
Conceptionis immaculatæ Festivitas ab Eufino Abbate inchoata, suadente S. Nicolao, ei apparet. n. 4. Deinde à S. Anselmo in suo Archi-Episcopatu introducta, ac successivè à totâ Ecclesiâ recepta. n. 11. Ejus Celebratoribus promissum præmium. n. 92. Per Ildephonsum in Hispaniâ celebratur. n. 319. Ab Angelis in Cælo agitur. n. 396. Revelatur. B. Oringæ Christianæ. n. 585. Item B. Petro Villariensi. n. 571. Item S. Hildegardi Abbatisæ. n. 690. Hanc celebrandam decernente Concilio Basileensi, Pests avertitur. n. 697. Ejus Octava à Pontificibus instituta. n. 92. à Congregatione Cœlestinâ celebrari solita, Mariæ accepta. n. 95. Ab eadem pro miraculum comprobata. Ibid.
Conceptio immaculata gaudium annuntiavit universo mundo. n. 52. Est Ecclesiæ pacis annuntiatio. n. 94. Est prodromus Conceptionis Christi. n. 96. Antecedit in decreto Divino omnia reliqua creata. n. 262. Est munus Regium Mariæ. n. 295. Est Dies belli, & cur? n. 421. Curtamdiu ab aliquibus impugnata? n. 519. Miraculis & revelationibus firmata, in Indice Histor. DEUM Sapientem demonstrat. n. 549. Ab obsessis dilaudata. n. 214. & 641.
Conceptionis Imago ab igne illæsa. n. 312. & 627. In lilio quodam inventa. n. 459. Oleum miraculosum fundit. n. 557. In trunco per medium secato descripta reperitur. n. 578. Fornaci ardenti injecta, licet ex papyro, illæsa reperitur. n. 592. Ab hæretico vulnerata copiosum sanguinem effundit. n. 599. Apparet post mortem in corpore S. Joannis à S. Cruce, Carmelitanis. n. 620.
Conceptionis immaculatæ fautores gratias complures obrobent. Vide in Indice Histor. Adversarii econtrâ diversimodè puniuntur. Vide ibid.
Conceptio Julij Cæsaris, à Diogene Astrologo observata, & declarata. n. 160.
Concessio actu, concessa necessaria ad actum. n. 640.
Concilia docent Mariam immaculatè conceptam: Basileense. n. 170. Ephesinum. n. 177. Lateranense. n. 184. Toletanum. n. 191. Tridentinum. n. 198. Concilio Basileensi id statuerente, pestis avertitur. n. 697.
Concionator Mariæ adversarius scandalum præbet Suldani Filio. n. 81. Alij Mariæ immaculatæ contrarij, diversimodè puniri. Vide in Indice proprio. Hispanorum Concionatorum formula initialis. n. 508.
 Y y 3

Index Universalis

- Condemnare** Mariam peccati quis audeat? n. 645.
- Confessorius** luxurioso salutarem medicinam præscribit. n. 200.
- Confirmatus** Episcopus eadem gaudet jurisdictione, quâ actu consecratus. n. 668.
- Confraternitas** in honorem immaculatæ Conceptionis instituta, & quale Confratrum officium? n. 417.
- Congregationes** aquarum Maria appellatæ. n. 1.
- Consecratio** Eucharistiæ à Christo instituta, in pane fermentato, & cur? n. 148.
- Consilium** à Deo proveniens nequit dissolvi n. 220.
- Constantinus Copronymus**, Græcorum Imperator, Mariam marisupio vacuo comparans, quomodo punitus? n. 239.
- Constantinus Magnus**, ejusque Numisma, devicto Maxentio. n. 664.
- Contraria** perfecta, & privativa, nequeunt verificari in eodem subiecto. n. 444.
- Cor** primum vivens. n. 561. Signatum in Mariâ, & quomodo? Ibid.
- Coralium**, ex undis protractum, quantocyus firmum, ac rubens. n. 628.
- Coriolanus**, inruicæ Matris occurrentis, Urbi Romanæ parcit. n. 286.
- Corona** Mariæ nulli alteri communis. n. 687.
- Corruptio** tam corporis, quàm animæ, est effectus peccati originalis. n. 157.
- Creatio** non est opus adeo excellens, quàm Redemptio. n. 283. Mariæ singularis. n. 624.
- Creaturæ** specula sunt, Deum representantia. n. 512.
- Cretensis** Insula à venenosis animalibus libera, & cur? n. 90.
- Cruelitas** mariti erga uxorem. n. 634.
- Crux Christi** Constantino contra Maxentium victoriam conciliat. n. 664. Ab eodem Numismati imprimitur. ibid. Arma Mariæ. n. 376.
- Crysalinus** globus, umbram non projiciens, Mariæ Symbolum. n. 425.
- Cypressus**, ejusque proprietates. n. 400.
- Currentibus** pluribus, unicus accipit bravium. n. 523.
- Cygnus** in undis non madefactus, Mariæ Symbolum. n. 236.
- S. Cypriani** de Conceptione Authoritates. n. 205.
- S. Cyrilli Alexandrini** de Conceptione Authoritates. n. 212.
- Cyri Perfarum Regis** memoranda liberalitas. n. 671.
- D.**
- Damon**, cur deceptoris Evam assumpserit formam serpentis, & non potius columbæ? n. 316.
- Conjuratus** ex obfesso, ter Mariam sine maculâ proclamat. n. 214. Idem confirmat ex alio obfesso. n. 641. A pictore turpissimè delineatus, vindictam frustra intendit. n. 235. Hero suo, cujus famulum agebat, nocere non potuit, & cur? 375.
- Dagon** ante Arcam Domini prosternitur. n. 211. Idem infernalis à Mariâ, verâ Dei Arcâ, confunditur. n. 211.
- S. Damaseni** de immaculatâ Conceptione Authoritates. n. 429. Amputaram sibi manum à Mariâ illæsam recipit. n. 263.
- S. Damiani** de Conceptione Authoritates. n. 569.
- Daniel** extrâ suspensionem peccati. n. 583. à Leonibus illæsus. n. 589.
- Dave**, beatus magis, quàm accipere. n. 619.
- Darius** bellum gerit contra Scythas. n. 356.
- David** Goliathum prosternit. n. 225. Bethsabeeam consolatur. n. 274. Ejus & Jonathæ mutuas amor. n. 232. *David, et Jonathas*. Anagramma: *Hodie data unitas*. Ibid.
- Debitoribus** vestibus privari non debent. n. 346.
- Decreta** Pontificia circa immaculatam Conceptionem. n. 316. JOANNIS II. Aragoniæ Regis, circa idem mysterium. n. 256.
- Dedicatio Templi** describitur. n. 288.
- Defuncti corpus** non tolerabatur à S. Gregorio Magno, in loco, ubi Templum consecrandum erat. n. 146.
- Delicta** Parentum, filiis probrosa. n. 673.
- Dei Filius** deceptore diabolo sapienior, & potentior. n. 164. Ejus excellentia à Matre præservatâ. n. 178. Potuit & voluit eam præservare. n. 234. Ejus Domus Maria. 253. Possedit Mariam in initio viarum suarum. n. 428. Si Deus pro nobis, quis contra nos? n. 675. Ejus Ministri debent habere requisitam capacitatem. n. 248.
- Diane Templum** in Asiâ, cujus fundamentis puella speciosa fuit injecta. n. 13. Ephesinum, à communi incendio jussu Alexandri conservatum, & cur? n. 293.
- Dies** per hebdomadam, varijs devotionibus dicati. n. 246. Cæli dies, quomodo distinguantur à diebus terræ? n. 260.
- Diluculum**, primum inflans Conceptionis. n. 393.
- Diluvium** terribile in Flandriâ. n. 587.
- Diogenes** Julij Cæsaris conceptionem ex constellationibus observat. n. 160.
- S. Dionysij Alexandrini** Authoritates de Conceptione, n. 219. Ateopagitæ item. n. 226. CARTHUSIANI item. n. 233.
- Diploma SIXTI IV.** Madricum transmissum, à lam-pade spontè accensâ miraculosè extinguitur. n. 291.
- Discipuli** Christi controversant, quis eorum videretur esse major? n. 617. Platonis discipuli, ab eodem medietate speculo instructi. n. 517.
- Dissentio** ope Beatissimæ Virginis composita. n. 648.
- Dolosus** non debet reportare lucrum. n. 339.
- S. Dominicus** Albigenfens miraculosè confundit, n. 158. Ejus de Conceptione Authoritas. n. 240.
- Domus** Obededom ob Arcam benedicta. n. 246. Domus Pindari, in destructione Thebanæ Urbis, sola conservata. n. 153. Cicero pro domo sua. Proverbium. n. 451.
- Dos** feminarum non solet extradi creditoribus maritorum, vel majorum. n. 122.
- Draco** immanis, à B. Samsone Archi-Epischo Dolensî è Regno proscrip-tus. n. 195. Alius ab Atilio Regulo peremptus. n. 405.

Rerum in hoc Opere Contentarum.

E.

- Ecclesia** non celebrat Festum nisi pro aliquo sancto. n. 73. De peccatis Festum non agit. n. 129. Celebrat Conceptionem Mariæ, & cur? n. 96. Cæterum, quia tacet, consentire videtur. n. 332. Sine maculâ, aut rugâ à Christo exhibetur. n. 666.
- Eduardus Rex** Britannia splendide torneamenta instituit. n. 475.
- Effectus causa** non apparente, etiam ipsa causa deesse censetur. n. 297.
- Effigies** Adonidis ab incendio sollicitè præservatur. n. 272.
- Elephas** tela sine sanguinis effusione discuriens, Mariæ Symbolum. n. 103. Conspicuo cæterorum animalium sanguine, in vindictam exacerbatur. n. 670.
- S. Eligij** Authoritates de Conceptione. n. 247.
- Elinus**, Abbas Rhemensis, per S. Nicolaum à periculo naufragij liberatur. n. 4.
- Epomiondas** in prælio circa conservandum scutum sollicitus. n. 692.
- Ephezinum Concilium** stat pro immaculatâ Conceptione. n. 177.
- S. Ephrem Syri** Authoritates de Conceptione. n. 254.
- S. Epiphaniij** item. n. 261.
- Episcopus** Canonicè electus, & confirmatus, ante Consecrationem gaudet iisdem privilegijs, & jurisdictione, ac si actu esset consecratus. n. 668.
- Equus** Alexandri Magni picto equo adhincit. n. 384.
- Esau** primogenita sua pro lenticulâ dividit. n. 323.
- Esca** vermium nunquam facta est Maria, & cur? n. 323.
- Esther** Vasthi locò ab Assuero in Reginam assumpta. n. 377. à Lege communi absoluta. n. 351.
- Eva** per Mariam in Ave mutatur. n. 106. Utriusque vocabuli explicatio. Ibid. Cur sapiens scribarum Heva? Ibid. Per Deiparam correctâ. n. 337.
- Eucharistia** instituta in pane fermentato, & cur? n. 148. Eius institutio cui absens Maria? n. 582. Eidem ignis, omnia reliqua consumens, non nocet. n. 627.
- S. Eucherij** Authoritates de Conceptione. n. 268.
- Eutychemij** item. n. 275.
- Euthymij** item. n. 282.
- Exaltatio** Mariæ in Cælis, super choros Angelorum, probat etiam exaltationem in terris, super alias creaturas. n. 374.
- Excommunicatio** ab Ecclesiâ in quo consistat. n. 505.
- Exercitus** integer Hetruscorum, ab Horatio Coclitere derentus. n. 685.
- Ezechias** Rex de mundandâ domo Domini sollicitus. n. 316.

F.

- Facula** quoque versa, semper flammam in altum emittens, Mariæ Symbolum. n. 432.
- Fœmine** à iudicibus in dote protegendæ. n. 122.

- Ad ludos Olympicos non admittit, & cur? n. 279.
- Falsitatis** asserendæ ergò non sunt Miracula. n. 66.
- Farina**, calcis locò, Urbis Leontopolitanæ fundamenti subijcitur. n. 265.
- Favores** sunt ampliandi. n. 479.
- Fausinus** Paduanus Episcopus, à D. Thomâ Aquinate, de Conceptionis sententiâ instruitur. 347.
- Favus** ex Apibus aculeatis, sine aculeo, Mariæ immaculatæ Symbolum. n. 579.
- Fel nullum** Turturi. n. 313.
- Ferdinandus III.** Rex Hispaniæ, voto Mariæ immaculatæ factò, expugnat Urbem Granatensem. n. 424.
- Fernandij Volsconis** generosus ausus. n. 419. Eius jactantia ab alio delusa. Ibid.
- Festum** Conceptionis. Vide Conceptionis Festum. Non celebratur in Ecclesiâ, nisi pro aliquo Sancto. n. 73. multò minùs de peccatis. n. 129.
- Festum Anserum**, Romæ celebrari solitum, & cur? § 38.
- Febri** deserit in Concilio Trid. P. Laynium, pro immaculatâ perorantem. n. 522.
- Fidelitas** vera albo coivo rarior. n. 533. Columbae ergo sponsum, Mariæ Symbolum. n. 537.
- Fidei** malæ possessor nunquam præscribit. n. 402.
- Fiducia** in Deum. n. 589.
- Filius** cum parentibus, paribus gaudet privilegijs. n. 24. Hoc facultatibus prædito, parentem egere, est iniquissimum. n. 38. Filius mundus exigit Matrem mundam. n. 150. Habitâ optione, parentes eligeret decentiores. n. 514. Erga parentes magnam gerit obligationem. n. 584. Filij parentum delicta probrosa. n. 673. Horum erga parentes pietas. Vide in Indice Histor. Filij Principum, à tributis, & pensionibus liberi. n. 591. Filia Matrem in carcere detentam proprio lacte sustentat. n. 55.
- Finis** ut obtineatur, adhibenda sunt conducentia media. n. 465.
- Firmitas** ad privilegium requisita. n. 563.
- Flamma** semper tendens in altum, Mariæ Symbolum. n. 432.
- Flores** primi, vulgò *Primula Veris*, Mariæ Symbolum. n. 481.
- Folia**, quibus contexerunt se primi parentes, ignorat Maria. n. 582.
- Fons**, quando dicitur talis? n. 344. Parvus, crescens in fluvium, Maria immaculatè Concepta. Ibid. Cervi sitientis delictum. n. 348.
- Forma** externa pomorum fallax. n. 327. Formâ præstans Juvenem è carcere liberat. n. 454.
- Formula** initialis Concionatorum in Hispaniâ. 508.
- Fortitudo** Samsonis descripta. n. 190. Adamantis, Mariæ Symbolum. n. 565. Wickheri germani militis. n. 643. Horatij Coclitis. n. 685.
- Fortuna** inconstans. n. 573.
- Frænum** Leonum patitur. n. 250.
- Franciscanorum** Conventus Abroxanus, igne absumptus. n. 627.
- Franciscus** Mastrillus, ope Virg. immaculatæ, & S. Xaverij, à mortis periculo liberatus. n. 529.
- Franciscus Suarez** erga Deiparæ Conceptionem de votus.

Index Universalis

votus. n. 137. Eius difficultas primò in studijs, deinde profectus, ac doctrina de immaculata Conceptione. Ibid.

Franciscus Ximenes, Archi-Episcopus Toletanus, similiter Deiparæ conceptæ devotus. n. 417. Instituit sumptuosum Hospitale, ac Confraternitatem, in hujus mysterij honorem. Ibid.

Frater Josephi, eorumque deprecatio. n. 652.

Fratricidium Romam ab initio vitia vit. n. 307.

Frons Mariæ, id est Conceptio, Adamante fortior. n. 561. Sancti in frontibus signati, & cur? Ibid.

Fructus bonitatem terræ, seu arboris produunt. nu. 134. & 577. Prohibitus fructus quanta mala in orbem invexerit? n. 183.

S. Fulberti Carnotensis Authoritates de Conceptione. n. 289.

S. Fulgentij item. n. 296.

Fulmina non tangunt Aquilam. n. 355. Nec Laurum. n. 68. His percussa Vitis ad libamina inutilis. n. 544.

Fundamenta Cælestis Jerosolymæ ex lapidibus pretiosissimis

G.

Gabrielis salutatio probat Mariam illibatam. nu. 192. Item per 100. Anagrammata. Vide in Indice proprio.

Gabriela, malus Angelus, ex Aulâ Gallicâ proscripta. n. 342.

Galea, Virginum Romanarum contra intruentes milites præsidium. n. 426.

Gallus gallinaceus diem annuntians, Conceptionis immaculatæ Symbolum. n. 96.

Gamalielis S. Pauli Magistrî prudens consilium. 2. 220.

Gaudium universo mundo annuntiat, per Mariæ Conceptionem. n. 52.

Gedeonis vellus. n. 169.

Georgij Nicomedienfis Authoritates de Conceptione. n. 303.

S. Germani item. n. 310.

Germen Sanctum Maria. n. 575.

S. Gertrudi apparet B. V. instar Lilij, coram Sanctissimâ Trinitate se expandens. n. 456.

Globus crystallinus absque umbrâ, Mariæ Symbolum. n. 425.

Goliathi pugna cum Davide. n. 225.

Græcorum exercitus ab Artemisâ solâ devictus. nu. 167.

Granatenfis Urbs, à FERDINANDO III. Hispaniæ Regis, ope Virginis immaculatæ, expugnata. n. 424.

Grando in terrâ Geslen non cecidit. n. 85.

Gratia Solenne principium Mariæ. n. 5. Nunquam cessavit. n. 155. Alijs per patres data, tota in Mariâ. n. 295. Salis instar conservat Mariam à corruptione peccati. n. 680. Graticificans gratia prærequisita ad Beatificationem. n. 507. In elegantis Protoprogenis picturâ sola gratia desideratur. n. 237. Pompejus Atticus nunquam cum Matre in gratiam redijt, & cur? nu. 202.

Gratitudo n. 626.

S. Gregorius Magnus contradicit consecrationi Ecclesiæ, ubi corpus defuncti nuper erat depositum. n. 146. Ejusdem Authoritas de Conceptione. n. 317.

Gregorij Nazianzenis carmen pro eadem. n. 324.

Gregorij Neocesariensis Authoritas de eadem. n. 331.

Gressus Mariæ in calceamentis pulchri. n. 491.

Gualterij Marchionis Grifeldensis in propriam conjugem crudelitas. n. 510.

Guarrici Abbatis Authoritates de Conceptione. n. 338.

B. Guidisalvus immaculatæ devotissimus. n. 515.

Mariæ Capellanus communiter audit. Ibid.

Albam casulam ab illâ accipit. Ibid.

Gyrus Anniceridis artificiosissimus. n. 601.

H.

Habitatio, quæ proditore exceptit, à proprio Domino destructa. n. 125.

B. Haymonis de Conceptione Authoritas. n. 345.

Hebdomada, in devotionem Deiparæ, utiliter distributa. n. 246.

Hebræi, intercedente Esther Reginâ, ab internecione liberati. n. 351.

Hector ab Achille interfectus. n. 461. Ejus corpus feris objectum, illæsum tamen propter oleum è rosæ expressum, quo à Venere fuit innunctum. Ibid.

Helena pulchritudo, causa bellorum. n. 554.

Heliotropium, Mariæ Symbolum. n. 439.

Henrici IV. Galliarum Regis cum Mariâ Florentinâ Nuptiæ. n. 342.

Heraclion, sive Nymphæa, flos Hercules, Hercules clavam in radice repræsentat. n. 230.

Hercules uno ictu nunquam plures interfecit. n. 194. Ejus Templum muscæ non infestabant. n. 292.

Leonem jugulat. n. 524. Ejus columnis affixa verba: *Non plus ultra.* n. 540.

Hefychij Authoritates de Conceptione. n. 352.

Hetruscorum exercitus ab uno Horatio Coclitæ devictus. n. 685.

S. Hieronymi Authoritates de Conceptione. n. 359.

S. Hildegardi Abbatissæ revelatur immaculata Conceptio. n. 690.

S. Hypolyti Authoritates de Conceptione. n. 366.

Hispalenses Nobiles discernuntur ex Assæ condonato. n. 174. Cives in Virginis Conceptionem devotissimi. n. 207. Eorum pretiosa oblatio facta Deiparæ. Ibid.

Hispani à Batavis obsessi miraculosè liberati. n. 487. Eorum Concionatorum formula initialis. n. 508.

Holofernes à Judithâ interfectus. n. 330.

Homo vas perditum. n. 631.

Honor Parentum n. 76. 97. 148. 281. 286. 391. 584. 650.

Horatij Coclitis fortitudo. n. 685.

Horologium Solare, deficiente umbrâ inutile. n. 586.

Hortus necessariò custodiendus, ac occcludendus. n. 572. Caredi Scotorum Regis hortus. n. 20.

Rerum in hoc Opere Contentarum.

Cur sponsa in Canticis ad hortum invitata? n. 477.

Hospitale Toleti, ac Compluti, in honorem immaculatæ Conceptionis splendide fundatum, ac extructum. n. 417.

S. Hugonis de S. Victore Authoritates de Conceptione. n. 373.

Hugolini Girardesci inconstans fortuna. n. 573.

I.

Jacob Patriarcha, criminis filiorum minimè reus. n. 652.

S. Jacobus Major Apostolus, stat pro immaculatâ Conceptione. n. 380.

S. Jacobus Minor item. n. 387.

Jacobus Genensis item. n. 394.

Jacantia curiosè delusa. n. 419.

Jabel Silaræ tempora transfigit. n. 162.

Janna Cæli Maria. n. 568. Soli Principi, DEO aperta. Ibid.

Jason, victor taurorum, & Draconis, aureo potitur vellere. n. 323.

Jaspis Jerosolymæ Cælestis primum fundamentum. n. 694. Christo comparatus. Ibid.

Idiotæ de Conceptione Authoritates. n. 401.

Jerosolyma specialiter à DEO protecta. n. 694. Tam terrestris, quàm Cælestis describitur. Ibid. Utrique Mariæ comparatur. Ibid.

JESU Nominis efficacia. n. 225. Mariæ, & Josepho indicatum ab Angelo, sed diversimodè, & cur? n. 673.

S. Ignatii Mariæ de Mariæ Conceptione Authoritas. n. 408.

Ignis inter spinas ardentior, Mariæ immaculatæ Symbolum. n. 75. Non nocet Salamandræ: Mariæ Symbolum. n. 208. Magnus ex parvâ scintillâ. n. 257. E Cælo delapsus, à Sacerdotibus Vet. Test. ardens conservatur. n. 687. Præterit Templum Novatianum Constantinopoli. n. 251. Item congestam materiam pro ædificando Templo. n. 550. Defensores Conceptionis ab igne illæsi. n. 74. & 501. Item Liber S. Dominici. n. 158. Item Imagines variè immaculatæ Conceptionis. n. 312. 592. 627.

Ignobilitas matrum vel sponzarum, Principibus, imò & Illustribus erubescenda. n. 605.

S. Ildephonsus, cultor eximius immaculatæ Conceptionis. n. 319. Testimonium illi à S. Leocadiâ è tumulo perhibitum. Ibid. Celebrat in Hispaniâ Festum Conceptionis. Ibid. Accipit à B. V. casulam candidam, & cathedram. Ibid. Manifestatur illi à B. Virgine immaculata Conceptio. Ibid. Ejus de Conceptione Authoritates. n. 415.

Immaculata Conceptio. Vide: *Conceptio immaculata*. *Imago Conceptionis* lascivum Regem à turpi proposito absterret, Virginemque periculo desolationis eripit. n. 46. Virgini Religiosæ in somnis representata, eandem illo iplo momento, à vehementi genuum dolore liberat. n. 53. Sig-

nata Naves hac Imagine, reliquis mensis naufragium evadunt. n. 165. Muto appicta pictorem retiner, ne cadat deorsum. n. 235. Ex marmore sculpta, à Scoto ante disputationem invocata, caput inclinat, ac victoriam præsignificat. n. 403. Ab Hispano exercitu in fossâ reperta, adjutorij contra Baravos evidens signum. n. 487. Reliqua vide in v. *Conceptio- nis Imago*.

Imago Adonidis speciosissima. n. 272.

Indulgentia præ reliquis commendat Altare privilegatum. n. 614.

Infans à diluvio miraculosè conservatus. n. 587. 13. Mensium infantulus 4. Versus in honorem immaculatæ V. distinctè pronuntiat. n. 662.

Inferni pœnæ ad flerum, & stitidorem dentium restrictæ. & cur? n. 323.

Infideltas Thomæ ad fidem credentium perutilis. n. 657.

Infirmis per devotionem immaculatæ Conceptionis resanata. Vide in Indice Histor. Conceptionis immaculatæ, adversarium invadit. n. 466.

Inimicitia cur in plurali dicantur positæ, inter serpentem, & mulierem? n. 29.

Inimicus nihil profecit in Mariâ. n. 409. Ope Deiparæ immaculatæ inimici reconciliantur. n. 648.

Innocentia, quam habet filius per naturam, habuit Maria per gratiam. n. 101.

Insula Cretensis caret animalibus nocivis, & cur? n. 90.

Intercessio Metelli pro Genitore. n. 650.

Introitus in mundum turpis. n. 414. Tam hic, quàm exitus Mariæ, à Domino cultoditus. Ibid.

Invocatio conceptæ Deiparæ, mulieribus in partûs periculo constitutis perutilis. n. 221.

B. Joanna de Cruce specialiter Mariæ devota. n. 683. Celebrat solennissimè Festum Conceptionis. Ibid. Ejus Rosaria ab ipsâ SS. Trinitate in Cælis benedicuntur. Ibid.

Joannes Anachoreta, ejusque candela prodigiosa. n. 445.

Joannis II. Atragoniæ Regis in immaculatam Conceptionem specialis devotio. n. 256.

S. Joannis Baptista inter natos mulierum major, & quomodo? n. 617. Mariæ comparatur. Ibid. Ejus Nativitas, non autem Conceptio ab Ecclesiâ celebratur, & cur? n. 311.

Joannes Berckmann, ob immaculatæ devotionem, per totam vitam, à stimulis carnalibus liber. n. 186.

S. Joannis Chrysostrami de Conceptione Authoritas. n. 422.

S. Joannis Damasceni item. n. 429. Hic amputatam sibi dexteram à Mariâ miraculosè recipit. n. 263.

S. Joannes Evangelista accipit Mariam in sua, & quomodo? n. 64.

Joannis Hierosolymitant de Conceptione Authoritas. n. 436.

Joannes à S. Cruce, immaculatæ Conceptioni devo-

Index Universalis

tiffimus. n. 620. Gerit post mortem suis in membris imaginem Conceptionis. Ibid.

Joannes Ximenius, immaculatæ Conceptioni devotiffimus. n. 249. Edocetur à B. V. orare pro Animabus in purgatorio. Ibid.

Jobus, Patientiæ speculum. n. 358.

Jonas in ventre Ceti servatus. n. 589.

Jonathas Philisthæos generose aggressus, magnam eis stragem infert. n. 218. Ejus singularis in DEUM fiducia. Ibid. Ejus erga Davidem dilectio. n. 232. Gustat modicam mellis particulam, incurritque mortis periculum. n. 323. Objicitur illi à Saule matris delictum. n. 673.

Joseph Ægyptius in conspectu Principis carceris gratiam obtinet. n. 64. Cur præteritis fratribus flevit. n. 652.

Josue Soli imperat. n. 155.

Ipsa: vocabulum diabolo, & hæreticis invisum, legentibus lord *Ipsa: Ipse conteret.* n. 176.

Ira DEI non procul à nimia fortunâ. n. 573.

Irvatus vindictam spirans, ope immaculatæ Virginis mitigatur. n. 648.

S. Irenæi de Conceptione Authoritates. n. 443.

Israelitarum submersio Pharaone Canticum n. 99.

Judæi Matrem veri Messæ à peccato immunem dicunt. n. 645.

Judas Machabæus de Altari Holocaustorum sollicitus. n. 610.

Judith Holoferni caput amputat. n. 330. Ejus Sandalia. n. 491.

Julius Cæsar, Commentarium propriâ manu conscriptum, fluvium tranatando, non madefactum conservat, & quomodo? n. 6. Ejus conceptio à Diogene ex Constellationibus observata, & declarata. n. 160. Vectorem suum, exortâ tempestate pavidum, increpat. n. 468.

Jovonis Carnotensis de Conceptione, Authoritas. n. 450.

Jura posteriora non derogant prioribus, nisi in casibus expressis in jure. n. 661.

Jurisdixio eadem Episcopi confirmati, ac consecrati. n. 668.

S. Justini Martyris Authoritates de Conceptione. n. 457.

L.

Labrum aneum de speculis mulierum, à Moysæ confectum. n. 512.

Labyrinthus, si quis incus hæreat, aut cadat, est Labor intus. n. 334.

Lachrymæ Josephi Ægyptij. n. 652.

Lampas accensa ventos non timet, dummodò vitris protecta: Mariæ Symbolum. n. 446. Coram Imagine Conceptionis singulis noctibus accendi solita, claro die, spontè ardere incipit. n. 291.

Lapides 5. Davidici explicantur. n. 225. Ponderosi frustra in sublime volvuntur. n. 404. Tabulæ lapideæ à Moysæ contractæ, per eundem, jubente DEO, renovantur. n. 120.

Lateranense Concilium stat pro immaculatâ Conceptione. n. 184.

Lateri Principis adstantes, Illustres dicuntur. n. 381.

B. Laurentij Justiniani Authoritates de Conceptione. n. 464.

Laurus à fulmine secura, Mariæ Symbolum. n. 68.

Larynx de immaculatâ Conceptione in Concilio Tridentino, non obstante Febri, perorans, ab eâ liberatur. n. 522.

Leander ad Agrippinâ sinum confugiens, ab Arturii Regis irâ servatur. n. 531.

Leões Salomonis. n. 463.

S. Leocadiæ de S. Ildephonso miraculosum è tumulo testimonium. n. 319.

S. Leonis Pape de Conceptione sententia. n. 471.

Leones fugiunt, audito canu Virgineo. n. 180. Fræna reculant: Mariæ Symbolum. n. 250. Ab Hercule Leo jugulari. n. 524. Item à Wickhero milite germano. n. 643. Daniell nulla violentiâ à leonibus infertur. n. 589.

Leontopolitane Urbis fundamentis, calcis loco, farina celestissima iniicitur. n. 265.

Lex communis non tergit Estherem Reginam. n. 351. Non lata pro Platone Philolopho. n. 608.

Libanus Mons. n. 603.

Liber S. Dominici, in ignibus illæsus. n. 158. Julij Cæsaris ab eodem sollicitè ab interitu salvatus, imò per medias undas non madefactus. n. 6. Libri ejusdem editio II. correctior, Mariæ Symbolum. n. 54.

Liberalitas Alexandri Magni. n. 629. Item Cyrtæ Persarum Regis. n. 671.

Lilium, candore, & odore reliquis floribus præeminens, Mariæ Symbolum. n. 460. Ejus descriptio. n. 456. Liliū inter spinas, Maria immaculata. Ibid. Maria apparet B. Gertrudi, instar candidissimi Lilij. Ibid. Liliū immaculatam Conceptionem repræsentans in Hispaniâ invenitur. n. 459.

Linea subtilissimè ducta, Apellis præsentiam indicat. n. 370.

Lintem à Parrhasio depictum Zeuxidem decipit. n. 559.

Lites antiquitùs ad portas Civitatis compositiæ, & cur? n. 568.

Litigantes debent reconciliari ab utriusque amico. n. 108.

Litteræ ad Pontificem summum directæ, ac casu amissæ, voto immaculatæ Conceptioni factò, de novo recipiuntur. n. 67. S. P. Q. R. litteralis expositio. n. 488.

Litura non decet scripturam Regiam. n. 390.

Locus est æqualis locato. n. 486.

Locusta serpentem pungere in capite solita, Mariæ Symbolum. n. 33.

Lotio pedum Apostolorum. n. 491.

Lucerna Mariæ nunquam extincta. n. 442.

Lucidia Avis, splendentibus pennis, nocturnis viatoribus præluens, Mariæ Symbolum. n. 341.

Lucius Manlius, ob filium apud Judices accusatus,

Rerum in hoc Opere contentarum.

- ab eodem Filio generosè defenditur. n. 69.
Листин ex dolo nemo debet reportare. n. 339.
Luai Apollinaris unde dicti? n. 216. Victores
 Lauro ex Apollinis Templo coronari soliti.
 Ibid. Olympiacis ludis interesse, sœminis pro-
 hibitum, & cur? n. 279.
V. Ludovici Bertrami de Conceptione Authoritas.
 n. 478.
Ludovici Blossij item. n. 485.
Lumen in Mariâ multiplex. n. 638.
Luna plena, Mariâ. n. 547. Cur subiecta pedi-
 bus Mariæ? Ibid. Econtrâ cur super capita
 Sanctorum? Ibid. Audiens larrantes canes,
 non timer: Mariæ immaculatæ Symbolum.
 n. 138. Æmula Solis, Mariæ Symbolum.
 n. 551.
Lusitania pro Insignibus gerit Sacratissima Vul-
 nera Christi, & cur? n. 489.
Lutheri scriptum, de Mariæ Conceptione. n. 645.
Luxuriosus quomodò à Confessario correctus?
 n. 200.

M.

- Machabei** mori potiùs constituunt, quàm cibis
 conquinari immundis. n. 183.
Macula originalis in Mariâ absurda. n. 367. In
 Sole licet appareant, non tamen dantur maculæ.
 n. 369.
Mala, seu poma, externè licet speciosa, sæpè intus
 morbida. n. 327.
Mala conscientia. n. 463.
Maledictio Divina aquam non tetigit. n. 649.
Malogranata à Vestigialibus exempta, & cur?
 n. 188.
Malmæ ex quolibet defectu. n. 416.
Marcus Coriolanus, ob reverentiam Matris, Roma-
 næ Urbi, ac Civibus parci. n. 286.
S. Marci Evangelistæ de Conceptione Authori-
 tas. n. 492.
Mare ex oriente Sole clarissimum, Mariæ Symbo-
 lum. n. 159. Nubes marina minimâ falsâ,
 Mariæ Symbolum. n. 509. Scopulus marinus
 à procellis non superatur. n. 607. Maris pe-
 ricula ope invocatæ Virginis immaculatæ su-
 perata. n. 4. & 211. Tali periculo exposita
 Sigridis miraculosè liberatur, ob Filiam Ger-
 trudem. n. 398.
Margarita in utero, seu conchili candida Mariæ im-
 maculatæ Symbolum. n. 131.
MARIA, Adamante & silice fortior. n. 561. Ad-
 jutorium simile Christo. n. 22. Arca super
 montes elevata, undisque superior. n. 36. Ar-
 ca Testamenti deaurata. n. 113. Dagonem in-
 fernaleum confundens. n. 211. Aurora bello
 originali finem imponens. n. 57. Congrega-
 tio aquarum, id est, gratiarum. n. 1. Cur-
 rus non atrectandus, cum Ozâ. n. 239. Cu-
 pressus odoriferus. n. 400. Domus DEI fide-
 lis. n. 253. In quâ solennis primi lapidis po-
 sitio. Ibid. Fons signatus. n. 344. Lectus
 Salomonis. n. 463. Liber generationis JESU

- Christi. n. 6. Ejus descriptio. Ibid. Lidium
 inter spinas. n. 456. Luna nunquam minuta.
 n. 547. Medicina. n. 526. Mons super col-
 les, in quobeneplacitum est Deo habitare in eo.
 n. 603. Oliva Speciosa. n. 554. Paradisus
 Voluptatis, ad quem serpens aditum non habuit.
 n. 15. Propitiatorium aureum. n. 113. Ru-
 bus ardens, ac incombustus. n. 71. Sol im-
 maculatus. n. 379. Speculum sine labe. n.
 512. Templum Salomonis. n. 288. Terra
 valde bona, ex fructu cognoscenda. n. 134.
 De qua dictum: Benedixisti Domine terram,
 ruam, *avertisti*, &c. ad discrimen reliquorum,
 de quibus dictum: *Remissisti*. Ibid. Thronus
 DEI. n. 260. Vas admirabile. n. 631. Vel-
 lus Gedeonis, plenum rore gratiæ. n. 169.
 Verbum oris. n. 386. Vineâ à Deo plantata.
 n. 540. Virgâ de radice Jesse. n. 582. Urbs
 Jerusalem à Deo protecta. n. 302. A 3. Che-
 rubinorum millibus in Conceptione custodita.
 n. 407. Altius Angelis Nomen hæredirans.
 n. 409. Adeoque non æqualis, sed illis longè
 superior. n. 206. Præcursori comparata. n.
 618. Item Josue Solem sistenti. n. 155. Ju-
 dithæ Holofernem sternenti. n. 330. Ruth
 gratiam inveniendi. n. 197. Samsoni fortissi-
 mo. n. 190. Altera Eva. n. 337. Dolorem
 primæ leniens. n. 50. Mutans Evæ Nomen,
 non jam Heva, sed Eva. n. 106. quæ non in-
 ijt fœdus cum protoparentibus. Ibid. In ob-
 scuro materni uteri carcere gratiam obtinens.
 n. 64. In suam protectionem captivos, nempe
 peccatores accipiens. Ibid. Sicut singulari
 modo creata, ita etiam singulariter, nimirum
 præservativè redempta. n. 624. Idque ob ge-
 nerationem DEI. n. 127. & 680. Ac propter
 eâ speciale canticum depromens. n. 99. Quia
 in illâ DEUS specialiter magnificatus. Ibid.
 Usurpans terminum Perfectum, ac dicens: *Fecit*
 potentiam: *Fecit* mihi magna, &c. n. 139.
 Vera mulier virtutis. n. 204. Eadem cum Fi-
 lio. n. 232. Cujus loco benedicat. n. 141.
 Non simpliciter, sed *tota pulchra*, id est, com-
 pendium pulchritudinis, ac gratiæ. n. 104. 267.
 & 470. Cujus pulchritudo intrantibus erat
 remedium contra illicitas cupiditates. n. 141.
 Modo specialissimo DEI amica. n. 239. Imò
 Soror SS. Trinitatis. n. 498. Ad pugnam
 præcincta. n. 372. Cui datum est certamen
 forte, ut vinceret. n. 519. Ut Castrorum acies
 ordinata. n. 484. In die belli obumbrata. n.
 421. Manè diluculò adjecta. n. 393. In in-
 troitu, & exitu custodita. n. 414. In initio vi-
 arum possessa. n. 428. Ante abyssos concepta,
 ipsa mer gratiarum Abyssus. n. 435. Nigra, sed
 formosa. n. 449. A sponso in hortum invitata,
 & cur? n. 477. Filia Principis, in calceamen-
 tis pulchra. n. 491. Placita Deo anima. n.
 505. Illi fidelis in tempore tribulationis. n.
 533. Ejus signaculo in corde notata. n. 561.
 Summè in illum confisa. n. 589. Porta Cœli.
 n. 568. Peccati non condemnda. n. 645.

Index Universalis

& 652. Imò sine suspitione peccati. n. 582.
A tenebris maculæ non comprehensa. n. 638.
 Non solum absque maculâ, sed etiam absque rugâ. n. 666. Conservata à tentatione peccati. n. 687. Vera Jerusalem nova Cælestis. n. 694. Reconciliatrix mediata DEUMinter, & hominem, n. 108. Propterquam multi à peccatorum periculis liberati sunt. n. 472. Animarum quoque in purgatorio sollicita Mater. n. 249. Semel in sponsiam electa non ampliùs dimittenda. n. 277. B. Joanni Damasceno amputatam dexteram miraculosè restituit. n. 263. Apparet S. Gertrudi, instar Lilij, se coram SS. Trinitate expandentis. n. 456. Cur de Maria dicatur *Ipsa conteret*, & non potius *Ipsè*? n. 176. Utrum & cur fuerit Baptizata? n. 582. Cur à Joseph unâ cum Filio in Ægyptum abducta, cum tamen solus ad necem quæreretur Filius? n. 43. Cur non fuerit præfens institutioni SS. Eucharistiæ? n. 582. Cur morienti Christo præfens assiterit? n. 22. Quomodo à Joanne fuerit accepta in sua, qui tamen nihil proprium habuit? n. 64. Cur nunquam facta sit esca vermium? n. 323. Cur lunam sub pedibus gerat? n. 547.
Maria Florentina, HENRICO IV. Galliarum Regi copulata. n. 342.
Maria Prophetissa, Soror Aaronis, ejusque Canticum, submerso Pharaone. n. 99.
Martius in uxorem crudelis, per Mariam immaculatam conversus. n. 634. Martis erubescenda uxor captivitas. n. 83.
Marulla Virgo, integrum Turcarum exercitum ab Arce Coccinâ sola repellit. n. 181.
Mastrillus ope Virginis immaculatæ, & S. Xaverij, à periculo mortis liberatur. n. 529.
Mater dolorosa. n. 598.
Mater fame, siti que in carcere peritura, Filix uberribus sustentatur. n. 55. Alia à filijs, currum trahentibus, ad templum deducta. n. 97. Alia exorando B. V. per ejus immaculatam Conceptionem, Filio periclitanti corporis & animæ salutem conservat. n. 284. Matris ignobilitas Principi erubescenda. n. 605. Mater munda ad gignendum filium mundum necessaria. n. 150.
Matrona elegantis statua à Leone custodita, cum hac Epigraphe: *Nemo meam Dominam contingat*. n. 48.
Matrimonium cum infideli contractum, ipso facto irritum. n. 535.
Maxentius virtute Crucis à Constantino devictus. n. 664.
Medicina ante languorem, vel certè in morbi principio adhibenda. n. 526. & 689. Debet esse proportionata pristino temperamento. n. 528.
Medicus non tantum curativa, sed & præservativa debet posse remedia applicare. n. 526.
Mediolanum à Peste liberatum, & quâ ratione? n. 438.
Medusa à Perseo obruncata. n. 440.

Mellis favus sine aculeo, Mariæ Symbolum. n. 579.
Metellus Genitoris sui intercessor. n. 650.
S. Methodij de Conceptione Authoritates. n. 499.
Midas petit à Baccho, ut omnia sua in Aurum vertantur. n. 636
Miles à Cyro Persarum Rege magnificum donum pro voto accipit. n. 671.
Militia est hominis vita. n. 519.
Minister DEI debet habere requisitam capacitatem. n. 248.
Mira complura à DEO, contra naturæ ordinem, patrata. n. 540.
Miraculum non patratnr pro asserendâ falsitate. n. 66. Primum in Canâ Galilææ ad intercessionem Mariæ à Christo patratur. n. 50.
Mollia objecta frangunt vires explosi tormèti. n. 467
Montium diversorum descriptio. n. 603. Collis à ventis totum exercitum conquassant. n. 615.
Morbij, varij per devotionem immaculatæ Conceptionis curati. *Vide* in Indice Histor. In Conceptionis adversarios immisi. Ibid.
Mors in eosdem immissa. Ibid. Parentis pro vitâ Filij mors. n. 678.
Mortale peccatum summa DEI tribulatio. n. 533.
Moyse, à Filiâ Pharaonis ex aquis assumptus, enutritus, ac in filium adoptatus. n. 491. Ei cum uxore in Ægyptum pergenti, in itinere DEUS mortem comminatur, & cur? n. 78. Duabus tabulis lapideis confractis, jubente DEO, novas substituit, Legemque inscribit. n. 120. Labruni æneum de speculis mulierum conficit. n. 512.
Mulieres coram Salomone litigantes, de filio in somnis oppresso. n. 274. Sæpe viris fortissimis generosiores. n. 209.
Mundus quandoque significat homines gratiâ Divinâ vacuos. n. 659.
Musca non admittebantur ad Templum Herculis. n. 292.
Myrrha, ejusque descriptio. n. 477.

N.

Nabuchodonosoris mysteriosa arbor. n. 575.
Natales Sanctorum rarè ab Ecclesiâ celebrantur, benè verò obitus, & cur? n. 304.
Nativitas Præcursoris celebratur, non tamen ejus Conceptio, & cur? n. 311.
Natura humana, vas perditum. n. 631.
Navarræ Regis annulus artificiosus. n. 566.
Navis Victoriæ, sola integrum Mare Atlanticum emensa, reliquis omnibus mensis. n. 363.
Naves periclitantes ab anchorâ servantur. n. 530. Piraticæ meritiò è mari propellantur. n. 215. In Arabiâ sine omni ferramento confectæ inveniuntur, & cur? n. 111. Signatæ Sacrà Conceptionis Imagine, reliquis mensis, evadunt illæse. n. 165.
Nauta à Julio Cæsare de metu exortæ tempestatis increpatur. n. 468.
Negativæ partis in Controversijs difficilis probatio. n. 435.

Nesto.

Rerum in hoc Opere contentarum.

Nestorius Mariam *DEI* Matrem negans punitur. n. 239.
Nicæas præstantis formæ captivum dimittit. n. 454
S. Nicephori de Conceptione *Authoritas*. n. 506.
S. Nicolaus Episcopus apparet *Ellino* Abbati, eumque à periculo naufragij liberat. n. 4. Suadet præterea celebrationem *Felti* Conceptionis. *Ibid*.
Nicolaus Pratenfis *Octavam* Conceptionis servandam in *Ordine* Cœlestinorum promovet. n. 95. Rosam Mariæ offert, quæ in ejusdem Conceptionis testimonium, per annum inregum, pulchritudinem suam conservat. *Ibid*.
Nicolai Cusani de Conceptione *Authoritates*. n. 512
Niger color non semper infaultus. 449.
Nimbus infra montes decidens, superius non nocet. n. 89.
Nivis ab origine candida, Mariæ *Symbolum*. n. 271.
Nobiles Hispalenses, eorumq; privilegium. n. 174.
Mediolanensis Nobilis à communi domûs ruinâ mirè præservatur. n. 328. Nobilis à servo suo diabolo innocuus, ob quotidianam precatiunculam, in honorem immaculatæ Conceptionis. n. 375.
Noëmi Arca undis superior. n. 36. Noë post diluvium plantat vineam. n. 540.
Nomen Mariæ oleo comparatur. n. 554. Sponsa nomen assumit sponsi. n. 556.
Novatianorum Templum Constantinopoli ab incendio præservatur. n. 251.
Novum sepulchrum elegit *Christus*. n. 631. Vina nova in utres novos mittenda. *Ibid*.
Nox nodi indicat scientiam, & quomodo? n. 638.
Nubecula è mari salis dulcis, Mariæ *Symbolum*. n. 509.
Nubere si vis, nubepari. n. 633.
Nuditas honestati morte ipsâ gravior. n. 244. & 510.
Nulla, sive 0, quotiescunque multiplicata, non tamen efficit numerum. n. 362.
Numerus 1. his omnibus prævalet. *Ibid*.
Namifina Constantini, devicto *Maxentio*. n. 664.
Numus aureus, cum miraculosâ inscriptione: *Laudetur immaculata Conceptio*. n. 508. Numus obtinet suum integrum valorem ab expressâ imagine: Mariæ *Symbolum*. n. 117.
Nuntius solus evasit *Jobi* miseras. n. 358.
Nympha Phæbi præsidio à periculo serpentum, &c. liberatur. n. 503.
Nymphæa *Herculea*, seu *Heraclion* (id est, *Flos Hercules*) è paludibus pronascitur. n. 230.

O.

Obededom, ejusque domus tota, ob *Arcam* Domini benedicta. n. 246.
Obeliscus *Ramis* à flammâ vastatrice præservatus. n. 594.
Obitus Sanctorum, non *Natales*, communiter celebrantur. n. 304.
Oblationi non deservit vitis fulmine læsa. n. 544.

Obsessus Mariam immaculatam fateretur. n. 214. & 641.
Obsidio miraculosè soluta, ope *Virginis* immaculatæ. n. 487.
Octava Conceptionis meritò à Pontificibus instituta. n. 92. A Cœlestinis celebrari solita, Mariæ accepta, & ab eadem miraculo comprobata. n. 95.
Octavius Balbus pro Filio suo mortem opperit. n. 678.
Oculus membrum delicatum, exiguo pulvere molestatur. n. 691.
Odio carnem propriam habere est contra naturam. n. 360.
Odor Tuba-Rose fragrantissimus. n. 285.
Officium immaculatæ Conceptionis, præsens contra luxuriam remedium. n. 200.
Olea longè à mari reperitur. n. 554. Pacis & misericordiæ *Symbolum*. *Ibid*. Non deserviebat profanis usibus. *Ibid*.
Olei proprietates. n. 554. Erosus expressum, bestias in fugam agit. n. 461. Ex imagine Conceptionis immaculatæ miraculosè profluit. n. 557.
Oliwa Nomen Mariæ. n. 554. Sola à diluvio præservatur. *Ibid*. Ejus umbra serpentes evocat: Mariæ *Symbolum*. n. 558.
Onus qui sentit, debet etiam sentire commodum. n. 598.
Opus laudat suum artificem. n. 696.
Oratio ob honorem Conceptionis valde utilis. n. 284.
Oratinicula efficax contra illicitas cupiditates. n. 141. & 690.
Ordinata, ut castrorum acies *Maria*, & quomodo? n. 484.
Ordo de Conceptione à *Beatrice de Sylva* institutus. n. 473.
Origenis de Conceptione doctrina. n. 520.
Originale peccatum majus, quàm veniale. n. 45. Si daretur in *Matre DEI*, esset *Filio* ignominiosum. n. 136. Hominem quasi dæmonibus obsessum reddit. n. 505. Est verus *Basiliscus*, n. 400. Item morbus caducus. n. 617. *Pauleis* frumenti comparatur. n. 659. Quomodo cuilibet nostrum voluntarium? *Ibid*.
Origo *Christi* non est imperfectior origine *Adami*. n. 171. *Nivis* origo candida. n. 271.
B. Oringa *Christiana* *Virgo* revelationem habet de *Festo* Conceptionis. n. 585.
Orosij de immaculatâ Conceptione *Authoritas*. n. 527.
Offa *Beatorum* colenda, & cur? n. 684.
Ovis sequitur Pastorem, ostenso ramo viridi. n. 173. Devia una plurimas post se trahit. n. 677.
Oza, ab *Arca* temerè contractam, subitaneâ morte punitur. n. 239.

P.

Pallas, seu *Bellona*, è *Jovis* cerebro procedit armata. n. 377.

Index Universalis

- Palma** soli victorico competit. n. 166.
- Pannis** Christus infans involvitur, non pellibus, & cur? n. 582.
- Paradij** Terrestris descriptio. n. 15. Avis Paradisiaca, Mariæ Symbolum. n. 18.
- Parentis** à filijs Deorum instar honorandi. n. 584. Horum, & filiorum eadem privilegia. n. 24. A Filijs è flammarum peticulis erepti. n. 76. Amos adjuri. Vide *Honor parentum* Horum aliorum erga filios. n. 433. & 678. Horum debita filijs probrosa. n. 673.
- Parinubere** consuetissimum. n. 633.
- Parthajus**, linteo suo artificiosè depicto, Zeuxidem decipit. n. 559.
- B. Paschalis** Mariæ immaculatæ devotus. n. 361.
- Passer** insequente accipit, in sinu Xenocratis refugium quaerit. n. 482.
- Pastor** trahit ovem, ostenso ramis viridi. n. 173.
- Patris aeterni**, ac Filij aeterni æqualis Potentia, ac Sapientia. n. 437.
- Pater** quidam pro filio mortem oppetit. n. 678. Patrem aut Matrem egere, cujus filius est in facultatibus, iniquissimum n. 38. Filius optionem habens, Patrem vel Matrem honestiorem eligeret. n. 514.
- S. Paulus** à viperæ morsu non læditur. n. 589.
- Pavones**, prohibente Alexandro, non interficiendi. n. 321. Horum superbia cessat, inspectis pedibus sordidis. n. 495.
- Peccatum grave** Abyssus. n. 435. Summa DEI tribulatio. n. 533. Hujus species DEO maxime odibilis. n. 673. Non committens actuale in ætate adultâ, etiam ab originali liber censendus est. n. 31.
- Peccatum originale** gravius, quàm veniale. n. 45. Est verus Basiliscus. n. 400. Item nox. n. 442. Cathedra pestilentiae. n. 596. Morbus caducus. n. 617. Tenebræ. n. 638. Paleis frumenti comparatur. n. 659. Quæri in Deiparâ, inveniri non potest. n. 365. Non enim est hujus condemnanda. n. 645. In qua nec ulla invenitur suspicio. n. 582. Nec ulla tertatio. n. 687. Esset etiam Filio Christo voludè ignominiosum. n. 136. Hinc dum Maria cum Angelo colloquitur, nulla peccati fit mentio. n. 673. Quomodo nobis omnibus sit voluntarium? n. 659.
- Perfectiones** omnes in Mariam collatæ. n. 540.
- Perilis** à Alexandro liberaliter præmiatus. n. 629.
- Perseus** Andromedam, præsentissimo maris periculo expositam liberat. n. 300. Medusam obtruncat. n. 440.
- Pes** Mariæ speciosus diabolus humiliat. n. 495.
- Pestis** diversis in locis cessat, voto factò, celebrandi Festum immaculatæ. n. 38. Cessat Basileæ, dum Concilium illud Festum immaculatæ celebrandum decernit. n. 697. Infectus hac lue à Mariâ sanatur. n. 151.
- Petrus**, alijque Apostoli, à Christo loci. n. 491.
- Petri Blessis**, de Conceptione Autoritas. n. 534.
- Petri Cellensis** item. n. 541.
- Petri Chrysologi** item. n. 548.
- S. Petri Cluniacensis** item. n. 555.
- Petri Comestoris** item. n. 562.
- S. Petri Damiani** item. n. 569.
- Petri de la Vega**. Episcopi Carthaginensis, immaculatæ Conceptionis adversarij, subitanea mors. n. 228.
- B. Petrus Regalatus** Ord. Min. fundator Eremitorij Abroxani. n. 627.
- B. Petrus Vilariensis** à Mariâ admonitus, celebrare Festum Conceptionis. n. 571. Idem à Christo Mariam solenniter in Sponsam accipit. Ibid.
- Pharaone** submerso Israëlitarum Cantica. n. 99. Ejus filia Moysen exaquis assumit, nutrit, ac in filium adoptat. n. 491.
- Pherenica**, non obstante lege, contra mulieres latâ, ad lupos olympicos admittitur. n. 279.
- Philippus III.** Hispaniarum Rex, eiusque Coniux Margarita, singulariter Deiparæ conceptæ devoti. n. 25.
- Philosophi**, mediæ naturæ, DEUM inter, & homines. n. 608.
- Phoebus** Nympham à periculo serpentum liberat. n. 503.
- Phoenix**, Avis unica, ex cineribus combusti Phœnicis rediviva, Mariæ Symbolum. n. 124.
- Pictores** perfecti imperfecto contenti, dicendo: *Faciebat, non autem Fecit.* & cur? n. 139.
- Pictoris** à periculoso lapsu conservatio miraculosa, per Mariam immaculatam. n. 235. Pictura Protogenis ab Apelle laudata. n. 237.
- Pincheneta** Ord. Cisterc. Abbatissa periculose decubens, mediante Conceptionis Imagine sanatur. n. 480.
- Pindari** domus, jubente Alexandro, à destructione præservata. n. 153.
- Piscis**, cui *Stella* nomen, in undis radiat. n. 243.
- Planta** Petri cur à Christo lota? n. 491.
- Plato** discipulos suos mediante speculo instruit. n. 517. A lege mortis absolvitur, & cur? n. 608.
- Pænæ** Protoparentibus ob prævaricationem dictaræ. n. 85. Non tetigerunt Mariam. Ibid. Inferni pænæ ad fletum, & stridorem dentium restringuntur, & cur? n. 323.
- Polyphemus** ab Ulyssæ exoculatur. n. 447.
- Polybus**, ingruente tempestate, scopulo adhæret. n. 201.
- Poma** sæpè quoad externam speciem fallacia. n. 327. Prohibiti pomi mala, & effectus miscerandi. n. 183.
- Pompeius Atticus** gloriatur, se nunquam cum Matre in gratiam rediisse. n. 202.
- Pontificum** Decreta, circa immaculatam Conceptionem. n. 316.
- Porci** intrâ hortum non admittendi. n. 572.
- Porta Cæli** Maria. n. 568. Porta soli Principi, nempe DEO aperta. Ibid. Civitatum portis antiquitè prudentissimi viri præfecti, & cur? Ibid.

Rerum in hoc Opere Contentarum.

Possessio ejusdem rei in solidum penes duos implicat. n. 227.

Possessor Mariæ ab initio DEUS. n. 428. Mala fidei possessor nunquam præscribit. n. 402.

Posteriora Jura non derogare possunt prioribus. n. 661.

Premia Studiofis pro meritis distribuuntur. n. 299. Alexandri Magni liberalissima præmia. n. 629. Mariæ primum præmium, immaculatæ Conceptionis. n. 325.

Præservatio Mariæ, assert Deo excellentiam. n. 178. Est prævia, ac perfectior redemptio. n. 241. 477. & 526. Obligit Mariæ ob generationem DEI. n. 680. Præservatio multorum miraculosa, à varijs periculis. n. 687.

Præsumitur semper malus, qui semel est malus. n. 199.

Prinula Veris, sive florum primitiæ. n. 481.

Princeps eadem privilegia Augustæ concedit, quæ ipse habet. n. 255. Filij Principum, sunt à Tributis, & pensionibus liberi. n. 591. Principis lateri adstantes Illustres dicuntur. n. 381.

Principijs oblitendum. n. 689. Principium solenne studioium, immaculatæ Conceptionis Symbolum. n. 5.

Privilegia Reginæ, cum marito eadem. n. 255. perpetuâ firmitate constare debent. n. 363.

Privilegiatum Altare præ reliquis æstimandum. n. 614.

Probatio incumbit accusatori, non parti accusatæ neganti. n. 647.

Procella non nocent scopulo Marino. n. 607.

S. Procli de Conceptione Sententia. n. 575.

Proditorum hospitio recipiens, eo discedente, Palatium destruit. n. 125.

Produclio primorum parentum pura. n. 430.

Progenitores Mariæ à diversis periculis liberati. n. 687.

Propinqua magis participant de suo principio. n. 500.

Protonis pictura rarissima, cui sola deerat gratia, seu vita. n. 237. Hic Apellis præsentiam ex subtilissimâ lineâ agnoscit. n. 370.

Pfelli Authoritates de Deiparâ Conceptâ. n. 583.

Pistacum anguem decipere doctus, Mariæ Conceptæ Symbolum. n. 229.

Puella speciosa, fundamentis Templi Dianæ iniicitur. n. 13.

Puerpera, in maris, partûsque duplici periculo, à Mariâ adjuta. n. 221.

Puerulus è solario delapsus, ope immaculatæ conceptæ Virginis illæsus. n. 410. Alius à diluvio miraculosè servatus. n. 487. Alius 13. mensium, versus 4. in honorem immaculatæ Conceptionis distinctè pronuntians. n. 662.

Pugna inter naturam, & gratiam in Mariâ. n. 519. Pugnante pro nobis DEO, quis contra nos? n. 675.

Pulchritudo omnis, ac gratia, in Mariam collata. n. 104. Describitur. n. 267. & 470. Cur Maria bis dicatur pulchra? Ibid. Fuit intuitibus remedium, contra illicitas cupiditates.

n. 141. Pulchritudo Absalonis. n. 267. Helenæ item, Regna concitavit ad arma. n. 554. Omnis creata pulchritudo habet aliquem defectum n. 267.

Pulvis exiguus oculis molestat. n. 691.

Punctum unicum extra Orbem ab Archimede desideratur, quo totum veller Orbem commovere. n. 349. Mariæ extrema puncta correspondent medio. n. 418.

Puritas Mariæ describitur. n. 309. In Sacerdotibus, alijsque DEI Ministris, summè requiritur. n. 316. Eriam in Idolorum sacrificulis ab Ægyptijs desiderata. Ibid.

Purpura, tactu impudici Magistris, seu Tinctoris, marcescit, vel omnino emoricur. n. 132.

Pyramis erecta, ridens ventos, Mariæ Symbolum. n. 222.

Pyritæ meritò è mari propulsantur. n. 215.

Python, voracissimus ac venenosissimus serpens, ab Apolline adhuc puero interficitur. n. 216.

Q.

Quære maculas in Sole possumus, non invenire. n. 379. Similiter quære peccatum in Deiparâ, est labor irritus. n. 365.

R.

Rabies certarum Virginum, comminatione denuandorum cadaverum sedata. n. 244.

Radix si sancta, etiam rami sancti. n. 276. Maria Radix Jesse. n. 575. Radices in plantatione vitæ non sauciandi. Ibid.

Rahab, unâ cum totâ suâ domo, ab incendio Ierichuntino præservatur. n. 148.

Ramifex Obeliscum pretiosum erigi curat. n. 594. Filiumque ejus Unigenitum alligari, & cur? Ibid.

Ramus viridis trahit Ovem. n. 173.

Rappaciolus Cardinalis à stranguriâ liberatur, ope immaculatæ Virginis. n. 326.

Rebecca ad eò ab Isaac diligitur, ut dolorem, qui ex morte matris acciderat temperet. n. 50.

Reconciliatio, & redemptio Christi fuit perfectissima. n. 143.

Reconciliator duorum litigantium, debet esse utriusque bonus amicus. n. 108.

Reddenda Cæsari, quæ sunt Cæsaris. n. 388.

Redemptio præservativa perfectior. n. 241. & 624. Ejus pulcher Conceptus ex historiâ Davidis. n. 225. ad finem. Redemptionis opus excellentius, quàm Creationis. n. 283.

Regina Saba, Salomoni acceptissima. n. 295. Reginæ debet esse melior conditio, quàm servi. n. 213. Ex privilegio Regis, non est subdita legibus. n. 351.

Regiones variæ, immaculatam Conceptionem tentantes. n. 645.

Regnum DEI consistit in misericordiâ, & justitiâ. n. 351.

Relativa sunt simul naturâ, & cognitione. n. 612.

Index Universalis

- Reliquia Sanctorum* colendæ, & cur? n. 684.
- Revelatio* Birgittæ de immaculatâ Conceptione. n. 274. & 382. Alijs factæ revelationes, circa idem mysterium. Vide in Indice Histor.
- Reus* absolvitur, actore non probante. n. 647.
- Rex* scripturus respuit chartam maculatam. n. 390. Purpura Regis, à tinctoro, seu magistro puro conficienda. n. 132. Juvenis Regius, in die Nupiarum, relictâ ob Mariam sponsâ, Religionem ingreditur. n. 277.
- S. Richardi à S. Laurentio* Authoritates de Conceptione. n. 590.
- Richardi à S. Viçore* item. n. 597.
- Rodericus* Alphonfus, Conceptioni immaculatæ devotissimus. n. 564.
- Rodope*, calceo suo ad pedes Regios delato, in Regiam sponfam assumitur. n. 496.
- Roma* fraticidio abinitio vitiata. n. 307. A peste liberata, & quomodo? n. 438. Videri 3. Soles, in unum coeuntes, qui explicantur ab Astrologis. n. 699.
- Romani* gerunt in suis Vexillis litteras: S. P. Q. R. n. 488. Celebrant Festum Anserum, & cur? n. 538.
- Rosa*, licet inter spinas exorta, non sentit spinam. n. 145. A Nicolao Pratenfi Mariæ oblata, post annum, ejusdem pulchritudinis, ac viriditatis invenitur. n. 95.
- S. Rosarij* utilitas. n. 148. B. Joannæ de Cruce Rosaria, ab ipsâ SS. Trinitate in Cælis benedicuntur. n. 683.
- Rubigo* nulla in auro reperitur. n. 474.
- Rubus* ardens, ac incumbustus describitur. n. 71.
- Ruga* nulla in Mariâ. n. 666. Rugosæ vetulæ Mariæ Conceptæ adversariæ. Ibid.
- S. Rupertij Tuitiensis* de Conceptione Authoritates. n. 604.
- Ruth* spicas colligit, inque oculis Booz gratiam invenit. n. 197. Ejus præconium à Booz obtentum. n. 204.

S.

- Saba* Regina, ob pulchritudinem summam, Salomonem accepta. n. 295.
- S. Sabba* de Conceptione Authoritas. n. 611.
- Sabbatum*, cur devotioni Marianæ, præ reliquis diebus, destinatum? n. 246.
- Sabini* Litteras S. P. Q. R. in suis vexillis gerunt. n. 488.
- Sacerdotes* V. T. alijque Altaris Ministri, debeant esse Sancti. n. 127. Hoc multò magis à Sacerdotibus N. T. requiritur. Ibid. In Scripturâ Angeli dicuntur, & cur? Ibid. Sacerdorum terra à tributo libera. n. 85. Ignem in V. T. abscondunt, perpetuoque ardentem conservant. n. 687.
- Sagittæ* Solem non feriunt. n. 369.
- Sal* remedium contra putredinem. n. 411.
- Salamandra* in ignitis carbonibus illæsa. n. 208.
- Salomon* parit Abiathar Sacerdori, quia portavit Arcam Domini. n. 211. Ejus judicium supra 2. mulieres litigantes. n. 274. Ejus erga Matrem reverentia. n. 281. Ejus Templum splendidissimum. n. 288. Ejus Lætus. n. 463.
- Salutatio* Angelica describitur, & ex eâ immaculata Conceptio probatur. n. 192. Idem fit per 100. Anagrammata, in singulari Indice posita. Cur ter in die reperatur? n. 246.
- Samson*, figura Christi. n. 183. Ejus fortitudo. n. 190.
- B. Samson* Archi-Episcopus Dolensis, Ord. S. Benedicti. Draconem injectâ stolâ à Provinciæ sinibus proscibit. n. 195.
- Sancti* respectu B. V. sunt sicut colles respectu Montium. 603. Eorum obitus, non natales celebrantur. n. 304. Eorum S. Reliquiæ meritò colendæ. n. 684. Cur pingantur, lunam super capita gestantes? n. 547.
- Sandalia* Judithæ pulchra. 491.
- Sanguis* ab Elephante conspectus eum exacerbat. n. 670. Enaribus incauti Concionatoris copiose prorumpit. n. 431. item ex vulneratâ Conceptionis Imagine. n. 599.
- Sanguis Christi* cur dicatur effusus pro multis? n. 624.
- Sanitas* pluribus infirmis restituta, per immaculatam Virginem. Vide in Indic. Hist.
- Saphyrus* secundum Cælestis Jerosolymæ fundamentum. n. 694. Describitur, & Christo comparatur. Ibid.
- Sapiens* ad assequendum finem eligit media aptiora. n. 465.
- Sapientia Dei* in Conceptione Mariæ demonstratur. n. 548.
- Saul* Filio suo Jonathæ matris delictum obijcit. n. 673.
- Saxum* ingens in altum volvere, labor frustraneus. n. 404.
- Schedula* Conceptionis, medicinæ locò sumpta, Cardinale Rappaciolum à stranguriâ liberat. n. 326. Similis historia. n. 494.
- Scholæ* Mariam peccati non condemnant. n. 645.
- Scintilla* modica magnum sæpè excitat incendium. n. 257.
- Scipio* Romanus, Patrem suum Annibalem ex hostium manibus gloriosè eripit. n. 391.
- Scopulus Marinus*, ingruente tempestate, Polyphi asylum. n. 201. Procellis fortiter resistit. n. 607.
- Scotus* 300. Argumenta contra immaculatam Conceptionem solus resolvit. n. 403. Imago marmorea B. V. versùs ipsum, ante Disputationem, caput inclinat. Ibid.
- Scripta* S. Thomæ Aquinatis à Christo approbata. n. 654.
- Scuta* ab Atheniensibus sollicitè conservata. n. 692.
- Scytharum* refugium ad sepulchra parentum. n. 356.
- Semel* deprehensus, centiès reus. n. 318.
- Sententia* D. Thomæ Aquinatis, ab eodem Sancto post mortem explicata. n. 374.
- Sephora* Moysis uxor, Mariæ figura. n. 78.
- Sepulchrum* Christi novum. n. 631. Patentium

Rerum in hoc Opere contentarum.

tum sepulchra, Scytharum refugium. n. 356.
Sermo Concionatori miraculose invertitur. n. 389.
Serpens condemnatur, ut supra pectus suum gradiatur, & terram comedit. n. 491. Ejus caput à Mariâ contritum. n. 29. Odor Cedrorum serpentibus fatalis. n. 603. Certam arborem in Indijs insiciunt. n. 580. Theriacâ tamen superinfusâ, venenum expellitur. Ibid. A Locustâ serpens pungi solet in capite. n. 33. Item devorari à Ciconiâ. n. 187. Nido Plitraci insidias struens, ab eo confunditur. n. 229. Sub umbrâ Olivæ corrui. n. 558.
Servi non sunt æquiparandi Reginis. n. 213.
Sigridis, Mater S. Birgitæ, è maris periculo miraculose liberata, & cur? n. 398.
Simeon stylita, in columnâ diu immobilis. n. 622.
Sirenum cantus periculosus. n. 40. Clausis auribus periculum effugiendum. Ibid.
Sifara à Jafele interfectus. n. 162.
Sixtus IV. P. M. adhuc Card. in laudibus, & Vesperis, toties quoties facit commemorationem immaculatæ Conceptionis. num. 116. Quam devotionem etiam Pontifex factus prosequitur. Ibid. Ejus Diploma Madritum transmissum miraculo confirmatur lampadis spontè accensæ. n. 291.
Societas IESU specialiter ordinata, pro defensione immaculatæ Conceptionis. n. 564.
Sol ad imperium Josue stat immobilis. n. 155. Idem est, ac: *Solus sine multis*. n. 379. Sæpè Eclypsin pari creditur, aut maculosus videtur, quod tamen reipsâ non est: Mariæ figura. Ibid. Romæ 3. Soles conspici, in unum coeuntes, ab Astrologis expoliti. n. 699. Quamprimum Sol exurgit, mare torum illuminat. n. 159. Frustrâ sagittis petitur, & frustrâ maculatus creditur. n. 369. In speculo repræsentatus, splendidius elucet. n. 383. Semper ad Solem Heliotropium convertitur. n. 439. Hoc umbram negante, Solare Horologium inutile. n. 586. Ejus radij, cloacam penetrantes, non insiciuntur. n. 663. Hunc æmulatur Luna plena. n. 551.
S. Sopronij de Conceptione sententiæ. 625.
Soror SS. Trinitatis Maria. n. 498.
Speciosus Christus: Ergo speciosa Mater. n. 493.
Speculum est quælibet creatura. n. 512. Repræsentat dextra ad sinistram, & vicissim. Ibid. Mulierum specula, à Moysè ad labrum æneum applicata. Ibid. Speculum Platonis, quibus discipulos instruxit. n. 517. Solis imagine receptâ, eam splendidius reddit. n. 383. Basiliscus objecto speculo enecatur. n. 516.
Spinæ accensæ magis ardent, quàm alia ligna. n. 75. Non insunt Rosæ, licet inter spinas genitæ. n. 145. Nec Castaneæ, licet spinoso cortice contactæ. n. 278. Utiliter vineam circumdant. n. 600. In peccati originalis memoriam creatæ. n. 596.

Spiritus Sanctus, superveniens in Mariam, eam Samsone fortiore reddit. n. 190. Ab initio fertur super aquas, & cur? n. 680.
Sponsa non debet carere amicitia Sponsi. n. 395. Relicto proprio, Sponsi nomen assumit. n. 556. Ejus viles natales, Sponso nobili erubescendi. n. 605.
Sponsalia cum infideli ipso facto irrita. n. 535.
Spiritus legitimatus, simulis ægro curato à vulnere, cui tempore aliqua remanet cicatrix. n. 78. & 458.
Stare Mariæ proprium. n. 617.
Statua Conceptæ Virginis indignabundè avertit faciem à Concionatore contra illam perorante. n. 123. Alia sub tali concione in frustra collabitur. n. 333. Statua Matronæ elegantis, à Philippo Bono, Burgundiæ Duce, hostibus suis proposita. n. 48.
Stella aurea, in fronte demortuæ Beatricis conspecta. n. 473. Piscis, stella vocatus, in aquis resplendens, Mariæ Symbolum. n. 243.
S. Stephani Sabaitæ de Conceptione sententiæ. n. 625.
Structura feliciter absolutæ arbuscula viridis superimponitur. n. 698.
Stygis fluminis aquæ mortifera. n. 34.
Stylita longo tempore in columnâ immobilis. n. 622.
Sudor sanguineus Christi, Myrt hæ comparatus. n. 477.
Sulami Armeniæ filius, jamjam baptizandus, audito Concionatore, contra immaculatam Conceptionem perorante, scandalizatus, mutato proposito revertitur. n. 81.
Superbia Pavonis cessat, insecto pede. n. 495.
Surgere præsupponit cadere. n. 617.
Suspicio peccati longè à Mariâ. n. 582.
Synodus VI. sub Agathone Papâ, Mariam immaculatam pronuntiat. n. 163. Pariter Synodus. VII. Ibid.

T.

Tabula lapideæ, à Moysè contractæ, ac jubente Deo alia substitutæ. n. 120.
Tacens communiter consentire videtur. n. 332.
Tempestate maris ingruente, Polypus fugit ad scopulum, eique securè adhæret. n. 201.
Templum Salomonis. n. 288. Consecrari volebat Gregorius Magnus Templum illud, ubi mortuus jacebat. n. 146. Templi dedicatio describitur. n. 288. Templo Jovis destructo, totus Cambyis exercitus à montibus collapsis obruitur. n. 615. Dianæ Templi fundamentis puella speciosa injicitur. n. 13. A communi incendio præservatur, & cur? n. 293. Templum Herculis non audebant intrare muscæ. n. 292. Templum Novatianum Constantinopoli, ab ignis periculo præservatur. n. 251.
Tenebræ peccatorum Mariam non comprehendere.
A 2 a runr.

Index Universalis

- runt. n. 638. Tenebrosa candela, una sola in finem usque Matutini ardens, Mariæ Symbolum. n. 642.
- Tentatio* peccati Mariam non molestavit. n. 687. Per devotionem immaculatæ Conceptionis facile superanda. n. 340.
- Terra*, ex qua formatus Adam, erat Virgo, id est, nondum maledicta. n. 8. Sacerdotalis, à tributo libera. n. 85. Bonitas terræ à fructibus cognoscitur. n. 134.
- Tertulliani* de Conceptione sententia. n. 632.
- Tesudini* uni correspondet altera concors, licet intracta. n. 26.
- Themistocles*, gratissimum Atheniensibus spectaculum. n. 314.
- Theodreti* de Conceptione sententia. n. 639.
- Theophanis Niceni* item. n. 646.
- Theriaca* contra venena. n. 580.
- S. Thomas Apostolus* hæsitando profuit ad fidem credentium. n. 657. Ejus de Conceptione sententia. n. 653.
- S. Thomas Aquinas* bene scripsit de Christo. n. 654. Ejus Authoritates pro immaculatâ Conceptione. n. 660. Apparet Faustino Episcopo, suamque de Conceptione doctrinam explicat. n. 347. Ejus doctrina, quoad speciem primò Conceptioni puræ contraria, plus profuit pro confirmatione. n. 657.
- Thomæ Argentinenfis* Authoritates de Conceptione. n. 667.
- S. Thomæ Villanovani* item. 674.
- Thronus DEI* firmus, innocens, in misericordiâ præparatus. n. 260.
- Tinctor* Regiæ Purpuræ necessariò purus. n. 132.
- Tobias* Senior cibus gentilium nunquam contaminatus. n. 323.
- Toletanum* Concilium stat pro immaculatâ. n. 191.
- Tormenti* bellici explosi vires, per objectum molle franguntur. n. 467.
- Torneamenta* pretiosa in Nuptijs Eduardi Regis Britanniæ celebrata. n. 475.
- Tribulatio DEI*, peccatum mortale. n. 533.
- Tributa*, & pensiones, à filiis Principum non exiguntur. n. 591.
- SS. Trinitas* benedicit Rosaria, in favorem B. Joannæ de Cruce. n. 683.
- Trithemij* Authoritates de Conceptione. n. 681.
- Truncus* per medium scissus immaculatam Conceptionem litteris prodit. n. 578.
- Tuba-Rosa* Flos fragrantissimus. n. 285.
- Turcæ* Mariam sine peccato affirmant. n. 645. Suldani Filius scandalizatur, dum à Christiano Concionatore Maria maculata dicitur. n. 81. Turcarum exercitus ab unâ Virgine Marullâ ab Arce Coccinâ repellitur. n. 181.
- Turtur* absque felle, Mariæ Symbolum. n. 313.
- V.**
- Valentini Constantinopolitani* Authoritates de Conceptione. n. 688.
- Vas* admirabile Maria. n. 631. Vas perditum omnes reliqui homines. Ibid. Vas habens rimam liquorem non fervat. n. 635.
- Vasco Fernandez* per medios hostium cuneos generosè penetrat. n. 419. Ejus jaëtantia, ab alio delusa. Ibid.
- Vashti* Regina, Affueri mariti sui imperium recusans, aulâ proscibitur. n. 337.
- Vesigal* non solvitur pro malogranaris in Sicilia, & cur? n. 188.
- Velle DEI* est ipsum facere. n. 3.
- Vellus* Gedeonis. n. 169. Licet vellus sit de carne, crescit extrâ carnem, & carnis passiones ignorat. Ibid.
- Vellus aureum* à Colchorum Rege sollicitè in Templo Martis custoditum. n. 118. A Jafone reportatum. n. 223.
- Venenum*, Theriacâ mediante, suam virtutem amittit. n. 580.
- Veniale peccatum* Maria non habuit. n. 45. Hoc astruere, Concilium Tridentinum sub Anathemate prohibet. Ibid.
- Ventus* non frangit arundinem. n. 110. Nec sternit Pyramidem. n. 222. Nec ignem clausum extinguit. n. 446.
- Verbum DEI* duplex, mentis, & oris. n. 386.
- Versus* 4. à puerulo, 13. Mensium, in honorem Conceptionis distinctè pronuntiati. n. 622.
- Vestes* non auferendæ debitori. n. 346.
- Vetula* 8. rugosæ, Mariæ Conceptioni adversantes. n. 666.
- Vexilla bellica*, quò magis lacera, eò gloriosiora. n. 453.
- Vie Domini* quales? n. 428. Via Mariæ, spinis septa, nimirum gratiæ. n. 596.
- Viator* nocturnus, ad Lucidiæ splendentes pennas, iter suum facile prosequitur. n. 341.
- Visor* solus Palmam promeretur. n. 166.
- Victoria* Navis unde dicta? n. 363.
- Villanovani Thomæ* de Conceptione Authoritates. n. 674.
- S. Vincentij Ferrerij* item. n. 695.
- Vinea* à Noëmo post diluvium plantata. n. 540. Ab Ancæ dilecta, & sollicitè custodita. n. 545. Spinis circumdata, tutior. n. 600.
- Vinum* novum in utres novos mittendum. n. 631.
- Vipera* à Paulo in ignem projecta. n. 589.
- Virginitas* Abbatissam condecer. n. 570.
- Virgines* 8. speciosæ Mariam immaculatam defendunt. n. 666. Cantus Virgineus fugat Leones. n. 180. Honestæ Virgini denudatio corporis ipsâ morte est gravior. n. 244. Galeatæ, à furioso Romano milite securæ. n. 426.
- Vita hominis* militia super terram. n. 519. Vita ope B. V. immaculatæ restituta. n. 18. 130. & 655.
- Vitis* fulmine læsa, ad oblationem inutilis. n. 544.
- Vitrum* frangi nequit ab argento vivo. n. 82. Lampadem ardentem à vento protegit. n. 446.
- Ulysses* Polyphemum exocular. n. 447.
- Umbella* contra pluvias, ac ventos remedium. n. 593.

Rerum in hoc Opere contentarum.

Umbra Petri sanat infirmos. n. 421. Cælo sereno, stellis rutilante, umbra non comparet. n. 263. In globo crystallino non reperitur. n. 425. Hac deficiente, frustra aspicitur Horologium Solare. n. 586. Olivæ umbra serpentes enecat. n. 558.

Ungula equi, venenosis aquis, ex Stryge flumine, omnem vim admittit. n. 34.

Unicornis, inspectâ in suâ speluncâ aliâ ferâ, nunquam amplius ingreditur. n. 320.

Unus numerus, sive — 1. prævalet innumeris o o o o n. 362.

Voluntas nostra, moraliter inclusa in voluntate Adami. n. 659.

Votum integræ Civitatis, obligat cives futuros, licet nondum natos. Ibid. Mariæ immaculatæ facta vota, pestem frequenter avertunt. n. 438. Sanitatem restitunt, & complura alia beneficia impetrant. Vide in Indice Histor.

Vox populi, vox DEI. Proverbium. n. 80.

Urbis Jerosolymitanæ specialis protectio. n. 302.

Urbs Granatensis, per intercessionem immaculatæ Virg. à FERDINANDO III. Rege Hisp. expugnatur. n. 424. Ejus Vorum. Ibid. Urbs ab arce protecta, ab hostili incursu securior. n. 306.

B. Ursula Benincasæ erga immaculatam Conceptionem devotio. n. 669.

Utres novi ad vinum novum necessarii. n. 631.

Uvæ à Zeuxide depictæ aviculas decipiunt. n. 559.

Vulnera Christi, Regni Lusitanæ insignia. n. 489.

Hostibus terribilia. Ibid. Nostra sunt medicina. n. 526.

Vulnera in bellicis vexillis gloriosa. n. 453.

Uxor, precibus ad immaculatam fufis, emendationem mariti impetrat. n. 634. Captiva marito erubescenda. n. 83.

W.

Wickeri militis germani rara fortitudo. n. 648.

X.

Xenocratis sinus, passeris, persecutionem ab accipitre passis, refugium. n. 482.

Xerxes Perlarum Rex, Græcorum exercitui unam scæminam, Artemisiam objicit, quæ ingentem illis stragem infert. n. 167.

Ximenius Archi-Episcopus Toletanus, erga immaculatam Conceptionem specialiter devotus. n. 417.

Z.

Zeuxis pictor celeberrimus. n. 272. Ejus circa Adonidis effigiem sollicitudo. Ibid. Depictis à se uvis aviculas fallit. n. 559. Fallitur tamen ipsemet à Parrhasio. Ibid.

F I N I S.

MENDA SIC EMENDA.

Fol.	Errores.	Correctio.
4.	ennarrabit.	enarrabit.
7.	ennarta re-	enarrate-
12.	referunt.	referunt.
	imerfa.	immerfa.
18.	Borfenā.	Porfenā.
20.	tantā.	tantā.
22.	Dominum.	Dominam.
	Timite.	Timete.
23.	poteterat.	poterat.
24.	extructo.	extructo.
27.	ur.	ur.
29.	Abbatiffā.	Abbatiffā.
	prIncipis.	prInCipis.
33.	abfumete.	abfumere.
35.	affirmans }	affirmans.
36.	comendationem.	commendationem.
37.	ait : ait.	ait :
46.	ordinem.	ordinem.
52.	aurundo.	arundo.
	ocultā.	ocultā.
56.	inexpectatam.	inexpectatam.
58.	præfumerat.	præfumpferat.
59.	Phœnix.	Phœnix.
67.	aur.	aur.
71.	legemolim.	legem olim.
	matres suos.	matres suas.
	fermentatato.	fermentato.
72.	præferva	præfervata.
73.	inexpectatā.	inexpectatā.
75.	exurgeret.	exurgeret.
77.	conjuucta.	conjuucta.
78.	divictis.	devictis.
81.	ros omni.	ros in omni.
84.	proprius.	proprius.
86.	redimiffē.	redemiffē.
	inexpectatum.	inexpectatum.
89.	patefecit.	patefecit.
90.	quatamvis.	quantumvis.
94.	ad eam.	ad eum.
98.	quod.	quod.
101.	Carthaginenfium.	Carthaginenfium.
104.	Navis.	Navis.
	inoxia.	inoxia.
118.	qui.	qui.
123.	extruere.	extruere.
	extructioni.	extructioni.
127.	ConCeptio.	ConCeptio.
129.	amiffim.	amiffim.
131.	expirat.	expirat.
133.	quia.	quia.
137.	nunquam.	unquam.
141.	inprimis.	inprimis.
145.	Decum.	Decum.
151.	corpori.	corporis.
157.	capribus.	capitibus.
	innumera.	innumera.
158.	immaculatam.	immaculatam.
159.	fingulari.	fingulari.
164.	formiffiffima.	formoffiffima.

Fol.	Errores.	Correctio.
	interceffione.	interceffione.
172.	adferibanur.	adferibanur.
	omni.	omnis.
181.	intuentes.	intuentes.
183.	oratiunculum.	oratiunculum.
184.	extingar.	extinguit.
186.	illuffis.	illuffis.
	alrgieta.	alrgieta.
	precibus.	precibus.
191.	prævenent.	prævenentur.
192.	ergo.	ergo.
	duluculo.	diluculo.
	conjuncta fponfa.	conjuncta fponfo-
198.	transfundere.	transfundere.
199.	una.	unā.
200.	exprefſē.	exprefſē.
205.	Francifcus	Francifcus.
	pervenit.	per Venit.
207.	benedicta.	benedicta.
	Chriftus.	Chriftus.
209.	poſſedit.	poſſedit.
210.	miſericotdia.	miſericordia.
	oretur.	oritur.
214.	elegantia.	elegantia.
236.	fierit.	fieret.
247.	opinione.	opiniones.
257.	Origines.	Origenes.
	templum.	templum.
258.	unamiter.	unanimitet.
269.	munera.	munera.
272.	exoriebatur.	exoriebatur.
274.	ſpecioſa.	ſpecioſa.
275.	communicabilis.	communicabilis.
283.	lequefcens.	liquefcens.
304.	prophanata.	prophanata.
305.	infortuno.	infortuno.
307.	mnltiplicati.	multiplicati.
311.	Quod.	Quod.
312.	litterullam.	litterulam.
313.	dummodo.	dummodo.
315.	noves.	novos.
326.	concurrēt.	concurrēt.
327.	inquitatis.	iniquitatis.
328.	agebatur.	agebatur.
	homicidā.	homicidā.
343.	affectum.	affectum.
344.	deſtrueretur.	deſtrueretur.
349.	comparete.	comparete.

Index.

Verb.	Aurum.	Solomonis.	Salomonis.
v.	Do.	maritotum.	maritotum.
v.	-	Epaminondas.	Epaminondas.
v.	-	S. Joannis.	S Joannes.
v.	ludi.	Apollinaris.	Apollinaret.
v.	mare.	minimā.	minimē.
v.	Maria.	infernaleur.	infernalem.

13103

13103

dlv

